Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Touscher, Louis.
Titel | Title:	Kjøbenhavns Mysterier : Fortælling.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Jordan's Forlag, 1852
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-3 i 1 bd.bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Kjøbenhavns Mysterier.

Fortælling

af

Louis Touscher.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Jordan's Forlag.

Trykt hos J. C. Salomon, Brolæggerstræde Nr. 77.

1852.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Skjærtorsdag 1801.

Første Kapitel.

Nysgjærrigheden stiger. I forrige Tider var det nok, naar en Levnetsbeskrivelse begyndte der, hvor Helten selv fremtraadte som en virkende Person; hvor han var født, om Maanen var hans Søster, eller Solen hans Svoger, var Læseren ligegyldigt, naar kun Helten forresten var en god, solid Helt, det vil sige, han skulde i Sammenligning med ethvert andet skikkeligt Menneske være som en Gasflamme ved Siden af en Tranlampe.

Nu derimod fordrer man lidt Mere. Man vil ikke alene see Helten blive født, vadsket, svøbt, blive lagt i Armene paa Faderen, der hjemmedøber ham med sine Glædestaarer og derpaa putter ham ned i Sengen til Moderen, der trykker det første Kys paa den lille røde Engel; nei, kan det nogenlunde lade sig gjøre, da vil man tilbunds i Sagen, som om den var til Forhandling paa Rigsdagen, vil have hans Forældre nøiagtigt udpegede, at man hvilket Øieblik man lyster kan gaae hen til Kapitain Lengnick og fordre hans Stamtavle bragt i Orden, vil vide Gaden og Husnummeret hvor han er født, med hvilken „Madamme" hans Moder har raadført sig, om det var „en pæn Kone" eller „en Havgasse" osv., kort sagt, man vil kjende alle Biomstændighederne ved ham og hans Omgivelser saa nøiagtigt som om det angik Een selv, og endda Lidt til.

Hjem for et eller andet Medlem af den respectable Høkerkorporation, har stedse Christianshavns værste Vagabonder fundet et yndet Forlystelsessted, og det synes som om Stuen i den Grad har givet efter for de indtrædende Gjæsters Mængde, at Gadedøren, der vist oprindelig efter Bygmestereus Plan skulde have sin Plads midt paa Huset, trods al Modstræben er bleven skuppet over til den modsatte Side, saa at den nu fortrolig støtter sin øverste Deel imod Vindueskarmen af den anden Stue, medens den haardnakket stikker Dørtrinnet ind under Spekhøkerens Boutiksvindue, thi den har aldrig formaaet at vinde sit Terræn tilbage, da man endnu den Dag i Dag, ved at gaae forbi „Knaldhytten," kan høre Gjæsterne hævde Bygningens Navn ved at gjøre „et voldsomt Knald" derinde.

Det nuværende Besøg af Gjæstestuen har dog Intet at betyde imod som det var for nogle og fyrgetyve Aar siden, thi „Intetsteds", forsikkrede Stedets Vært os forleden med en Maskinhørspinderi-Actionær-Mine, „har Kaffehusenes fordærvelige Indflydelse vist sig stærkere end i „Knaldhytten"." — Det er unægtelig grusomt af Kaffehusene!

Uanseet hvad der er Aarsag i denne Forandring, saa er det nok at vide, at den virkelig er indtruffen, og det i den Grad, at Høkeren, som nu beboer Stueetagen, upaatvivlelig vilde tro sig forsat til de Saliges Hjem, hvis der paa een Dag samlede sig saamange Gjæster hos ham, som der allerede Kl. 7 om Morgenen paa Skjærtorsdag 1801 var stimlet sammen i „Knaldhyttens" Butik og Gjæstestue.

Skjøndt det endnu var kjøligt i Luften, stod dog Butiksdøren aaben, en Forholdsregel, der ingenlunde kunde ansees for overflødig, i Betragtning af den dræbende hede, og dog fugtige Luft, som strømmede ud igjennem den, en Luft der var saa besvangret med Dunsterne af Øl og Brændevin, at den Fattige, som ikke havde Raad til at træde ind i dette Hjem for alt Sjæl- og Legemfordærvende, gjerne paa Fortouget kunde have indaandet den som en Slags „Husarkaffe", medens den ikke

ubetydelige Bestanddeel, som en afskyelig Tobaksrøg udgjorde af den, kunde erstatte Savnet af „en Skraa".

Man traf imidlertid ingen saadanne noisomme Sjæle, hvorimod det Indre af hele Stuen var rigelig fyldt med Personer, der, uagtet deres store Antal, kun lignede hinanden i Armod og Lyst til Udsvævelser.

Men før vi skride til at præsentere de Individer af dette Selskab, der ville fremtræde med en større eller mindre Indflydelse i denne Fortælling, maa vi først orientere os i selve Lokalet, thi endskjøndt det Ydre af Bygningen endnu møder vort Øie med de samme Former, den engang i de forlængst henrundne Aar har viist høisalig Christian den Fjerde, saa er dette dog ikke Tilfældet med den indre Konstruktion, især af tidtnævnte Stueetage.

Medens der nu fra Butiksdøren og tværs igjennem Huset gaaer en lang Gang eller Stue, der paa den ene Side er smykket af Høkerens Vareoplag, hans Bibliothek af Oste og Museum af Spegepølser, paa den anden Side udstyret med en Bænk, som løber langs med den mørke, smudsige Væg, og i Midten gjennemskaaret af en Disk, der repræsenterer de nødvendige Fæstningsværker imellem de to fjendtlige Magter: Gjæsterne og Varerne, ved hvilken Indretning Handelsmanden, der, følgende Tidens Skrøbelighed, har maattet udvide sin Beboelsesleilighed, har vundet tvende Rum indenfor Butiken til sin egen Raadighed, og som han kalder Værelser, dog vistnok uden at vide, at han derved ironiserer over enhver Vaaning for menneskelige Skabninger, saa stod i dets Sted — paa den Tid vor Fortælling begynder — Disken saa nær ved Døren, at kun fire, eller høist seks Personer, staaende kunde faae Plads imellem begge, medens det lange mørke Rum bag ved Disken syntes at være en Hvalfiskebug, i hvilken Værten som en anden Jonas hvert Øieblik kunde fordybe sig, og ved Hjælp af klingende Mont atter lokkes frem med alle Slags ønskelige Ting i Hænderne. Tvende Døre, een fra Butikens indre, og een fra dens ydre Afdeling, førte ind til den egentlige Gjæstestue, der nu er forvandlet til Spekhøkerens „Sal",

men dengang kun var opfyldt af tvende lange Borde, et langs Vinduerne, og et andet parallel med samme, langs den indre Væg, en Bænk paa hver Side af Bordene, og en stor Bilæggerovn, der, istedenfor at være saa sort og blank som de borgede Støvler paa Fødderne af en Hofjunker, var saa rød og glandsløs som en gammel Studenteruniform.

Bag Gjæstestuen, og forbunden ved samme med en brunmalet Dør, der var saa lav, at man skulde tro, den var indrettet med særligt Hensyn til den lille General Tumbo, var et andet Afslukke, med et enkelt lille Vindue, der vendte ud til den med Snavs, Høns og Ænder opfyldte Gaard, og som, af kjærlig Omhu for den sidstnævnte Race af Skabninger, var forsynet med en meget tæt Jernrist, da — oftere end det var tjenligt — de ærede Gjæster havde fundet paa, naar Værten et Øieblik forlod dem, ved Hjælp af en Ende Seilgarn og en Fiskerkrog, hvorpaa var sat en lille i Vand og Gryn dyppet Klud, at fiske en And, i al Hast dreie Halsen om paa den, og skjule den i et eller andet Stykke af Fiskerens Klædedragt, saa at den, uden paa nogen Maade at fortoldes, kunde smugles ud igjennem Butiken, forbi Øinene af Værten, der undertiden med et venligt Griin takkede Gjæsten, som gik bort med den ham frastjaalne And under Trøien.

Dette Kammer var dog ikke til enhver Tid til fri Afbenyttelse for „Knaldhyttens" Gjæster, og selv iblandt disse var det nogle faa „Udvalgte", der under særdeles gunstige eller ugunstige Omstændigheder kunde faae Tilladelse til i en længere eller kortere Tid at opholde sig i „Skabet"! thi det var egentligt udleiet af den pengegridske Vært til Christianshavnerindernes Orakel: Mo'er Ulla, som her i den tidlige Morgenstund modtog sine videbegjærlige Veninder, og imod at erholde „Lidt til en Kop Kaffe" — hvilken man forresten maatte formode, hun drak hos Mini, da hun aldrig modtog mindre end en Mark — „lagde op for dem", det tekniske Udtryk for den ædle Spaadomskunst.

Men da Mo'er Ulla i ingen Henseende stod tilbage for Værten i Lyst til de smaa røde og hvide Metalstumper, saa havde hun, for at spare paa Leien, indgaaet en saadan Akkord med ham, at naar der indfandt sig Gjæster, som havde særdeles Krav paa hans Opmærksomhed, kunde han lade dem opslaae deres Tempel for Bachus og Venus midt imellem Mo'er Ullas Mobilier, og jage hende selv enten ud i den forreste Gjæstestue — thi i Butikens indre Rum maatte hun af visse delikate Aarsager ikke komme, og i dens Ydre var der ingen Plads til hende — eller ud paa Gaden, hvilket sidste dog aldrig satte hende i Forlegenhed, da hun sædvanlig under saadanne Omstændigheder tyede hen til „Brudesengen" paa Christianshavnsvold, et Sted, hvor hun modtog sine Kunder af den bedre Klasse — thi Lysten til at see ind i Fremtiden besjæler ikke allene den udannede og fattige Kvinde, — da de ikke saa let vare udsatte for Opdagelse og Skandale ved paa en Spadseretour at smutte ned i „Brudesengen", som ved et Morgenbesøg i „Knaldhytten".

Undertiden fik Mo'er Ulla dog det Indfald, ikke at ville forlade sin Hule. Vel kunde hun ikke ved en saadan Leilighed forbyde de „Udvalgte" Adgangen til „Skabet", men da hun altid blev betragtet af dem med en vis indre Rædsel, som et overnaturligt Væsen, lagde hendes Nærværelse en utaalelig Skranke paa deres kaade Lystighed, og de havde derfor prøvet adskillige Midler, som paa en læmpelig Maade kunde drive hende bort fra hendes, paa tre Been og en tom Smørfjerding staaende Kanapee; thi med Magt at fordrive hende, det havde endnu Ingen vovet; der var ikke en eneste af Gjæsterne, uden at de jo hellere havde baaret et Stykke gloende Jern ud af Hytten med deres bare Hænder, end rørt med den lille Finger ved Mo'er Ulla. Det Middel, som derimod havde viist sig meget virksomt under en saadan ubehagelig Situation, var, at „ryge hende ud"; thi ligesaa stor en Ynder hun var af Snustobak, ligesaa radikal en Hader var hun af Tobaksrøg; men da det sædvanligt

varede Gjæsterne forlænge, før de, trods deres ivrigste Bestræbelser, ved Hjælp af deres smaa Kridtpiber kunde frembringe en saadan Damp, at det forønskede Resultat: Mo'er Ullas Flugt under Skrig og Forbandelse, kunde opnaaes, saa havde man i den senere Tid funden paa at brænde Papir i Form af Fidibusser i en saadan Mængde for at tænde Piberne, at „Skabet" efter faa Minutters Forløb var saa opfyldt af en bidende Røg, at Mo'er Ulla som en Gudinde forsvandt paa Skyerne.

Netop hiin Skjærtorsdagmorgen var hun i dette fatale Lune. Allerede to Gange havde Værten været inde for at hilse „God Morgen" hos hende, og spørge, om hun „ikke vilde gaae lidt ud idag?" men forgjæves, det var som om han havde talt til Hesten paa Kongens Nytorv, eller til Brolægningskommissionen om Fortouget paa Vesterbro, Mo'er Ulla var saa taus som en Muur, betragtede ham kun med en Mine, som om hun var ansat paa Paskontoret, og han var en fattig reiselysten Haandværker, og han maatte trøsteløs vende tilbage til sine stoiende Gjæster.

For tredie Gang stævnedes han nu for deres frygtelige Tribunal.

„Tullefa'er! Tullefa'er!" lød det kraftigen fra Mund til Mund, „hvorlænge skal vi skraale paa Dig? — Kom ind, kom ind, og forsvar Dig. Er det en Behandlingsmaade?"

„Ja, er det en Behandlingsmaade?" gjenlød det fra alle Gjæsterne, skjøndt der kun var nogle Faa, „de Udvalgte", der følte sig berettiget til dette Spørgsmaal.

„Hør, Tullefa'er! Kommer Du snart, eller skal vi hente Dig?" brølede „Kapitainen", en ung kraftig Svirebroder, der ved den Magt, han tiltog sig over sine Kammerater, havde erhvervet sig dette Øgenavn.

„Ja, eller skal vi hente Dig?" gjentog Choret, uden at en Eneste bevægede sig fra sin Plads.!

Tullefa'er beviste paa det Tydeligste, at han ikke vilde blive Stamfader for en Folketaler, han svarede ikke et Ord.

„Aa, „Capitain"! skaf os fat paa den Smørblomst", bad hans Sidemand paa Bænken, en gammel, skjævbenet Smedesvend, der var saa sort i Ansigtet, at han kun behøvede at trykke det imod et Ark hvidt Papir, for at frembringe et Daguerreotyp-Portræt af sig selv. „Jeg er kjed af at vente. Skal man maaskee ikke kunne faae sig et ordentlig Slag Kort paa en saadan høi Helligdag?"

„Hent ham selv, Du Hallunk," svarede „Kapitainen," og tilføiede med et spottende Smiil: „Du behøver da ikke at frygte for, at han skal løbe bort imellem Benene paa Dig, thi de krydse jo hinanden ved Knæerne ligesom de „„spanske Ryttere"" paa Kastelspynten."

„Hvad har Din lange Rækel med min Mands Knær at bestille?" lød det opbragt fra de mørkerøde Læber af en trivelig Amazone, der ved den modsatte Ende af Bordet frydede sin Gane med en Frokost, bestaaende af en Spegesild, i det samme Kostyme, hvormed den havde forladt sine Slægtninge i Saltetønden, og et Frimurerglas med Brændeviin, „ere de Dig maaskee iveien?"

„Det er jo aldeles umuligt", vedblev den Tiltalte i en spottende Tone. „Idetmindste var det da ikke hans Skyld, for han trækker dem jo saameget til sig, at de ere færdige at gaae ind i hinanden. — Du kan dog glæde Dig til, Stine Smeds, om nogle Aar at see Din Mand spadsere paa et spansk ....." Talen fuldendtes ved, at han greb et Stykke Kridt paa Bordet og tegnede et X.

„Ti! Din forbandede Hund," hvinede hun med Raseri, og slog i Bordet saa at hendes Frimurerglas hoppede i Veiret som om det var en lille Balletmester.

„Naa, naa, min Engel! Ikke saa hidsig. Du var jo istand til at spilde Din Kornsuppe, og jeg veed dog iforveien at Du vil græde mere Vand over hver Draabe, som gaaer Dig glip deraf, end Din Mand har brugt hele det sidste Aar til at vaske sig i," vedblev „Kapitainen" med uforandret Drillelyst og Koldblodighed.

„Uhyre, er jeg en Engel?" skreg Stine Smeds, og

greb den spidse Kniv, der laae ved Siden af hende, uden at erindre, at den af den forsigtige Vært var lænket til Bordet.

„Det Ord tager jeg gjerne tilbage," spottede hendes Modstander.

Med et kraftigt Ryk var Kniven løsnet fra Bordet og fløi med godt Sigte gjennem Luften hen imod „Kapitainens" Hoved.

En lynsnar Bevægelse til Siden befriede hans Pande fra at være Centrummet for det kolde Kastevaaben, der borede sig fast i Væggen bag ved ham.

Med en Rolighed, som om Kniven havde siddet paa dette Sted fra Verdens Skabelse, tog „Kapitainen" den ud, gav sig til at spidse det Stykke Kridt med den, som han under hele Scenen havde holdt i Haanden, og sagde med et flygtigt Smiil: „Du er dog en sød Pige, der saaledes kan see paa mine Øine hvad jeg ønsker. Saa sandt Tullefa'er kan boe i sin Tromme! jeg skal nok gjengjælde Dig."

Men dette Forsøg paa at vedligeholde hendes Raseri strandede aldeles. I samme Minut, Kniven havde forladt hendes Haand, følte hun Fortrydelse over sin Ubetænksomhed. Hun kjendte „Kapitainen" godt nok til at vide, at et saadant Attentat ikke vilde forblive uhævnet, hørte hans Trudsel om Hævn under de henkastede spøgende Ord, og følte sig tilintetgjort under den Magt, som den Koldblodige ved en saadan Affære stedse udøver over den Hidsige.

Taus og mørk indtog hun igjen sin Plads ved Bordet, og betragtede Ruinerne af sin Spegesild saa opmærksomt, som om hun vilde studere Fiskeslægtens Anatomi paa den.

De øvrige Gjæster, der under Stines olympiske Leeg vare sprungne op fra Bænkene som om de havde været beklædte med eksploderende Bomuld, leirede sig atter noget forstemte i de gamle Grupper, og der opstod et Øieblikks Dødsstilhed, der syntes at genere „Kapitainen" langt mere end de vildeste Mordforsøg.

Med et opmuntrende Blik til en af sine Bordkammerater begyndte han atter:

„Nu, Hr. Franskmand! Mon vi ikke skal komme til at ombytte noget af vor Mynt idag?"

„Tullefa'er vil jo ikke skaffe os ind i „Skabet" idag", svarede den Tiltalte dæmpet og forknyt. „Han vil jo ikke engang komme ind til os."

„Komme ind? Det er en let Sag at faae ham dertil," forsikkrede „Kapitainen", idet han greb i Lommen, fremtog en lille Skindpung, og holdende fast i Løbebaandet, lod han den dandse paa Bordet saa at Pengene i den stoiede som en indespærret Aand, medens han overgiven sang: „Tullefa'er, Tullefa'er!"

Tullefa'er havde indtil dette Øieblik tumlet om i sin Butik, saa fornøiet som Adam i Paradiis før han aad Æblet, havde med Veltilfredshed betragtet sin Smørbeholdning, der rigtignok, til stor Sorg og Harme for hans Kunder, begyndte at blive lidt grøn paa de Steder, hvor den stod i Berørelse med Træet af Fjerdingerne, med beroliget Sindelag seet efter, om ikke hans Fyrrebrænde igrunden var hugget for stort, til at han, med behørig Fordeel, kunde give fire Stykker for en Skilling, og hist og her foretaget en lille „Redaktionsbemærkning" — som man vilde kalde det nu tildags ved de med Kridt paa Døren og Væggene opførte Regninger, dog paa en saadan Maade, at deres Værdie i ingen Henseende blev forringet derved. Han havde vel hørt sine Gjæsters Kalden; men da han kjendte Aarsagen dertil, og vidste, at et nyt Forsøg paa Indtagelsen af „Skabet" kun vilde opirre Mo'er Ulla til den høieste Grad af Vrede, uden at gavne mere end en af „Flyvepostens" Formaninger til Schlesvigholsteinerne, saa besluttede han meget viseligen, at anstille sig saa døv som et Medlem af Vandkommissionen, naar man taler om Smaafisk. Heller ikke det bestrevne Skjænderi imellem Gjæsterne var undgaaet hans Opmærksomhed, men da han ikke saae eller hørte Noget om Stine Smeds Efterligning af den forældede Krigsførelse med Kastespyd, saa

gottede han sig over, at Samtalen havde taget en Retning, der et Øieblik bragte ham saa ganske ud af Gjæsternes Hukommelse, som om han havde faaet Betalingen for et Maaltid tilgode hos dem.

Men da han hørte sit Navn ligesom blive sat i Musik af Pengene i „Kapitainens„ Pung, var hans Rolighed borte. Han blev paavirket af denne Klang, hans Bevægelser bleve uregelmæssige og stedse hurtigere, ligesom hos en Ædderkop, naar den kommer i Tobaksrøg; snart drog den ham henimod Døren, som førte ind til Gjæstestuen, men naar han allerede havde Haanden paa Dørklinken, for at adlyde sine varme Følelser for „klingende Mynt", da jog Tanken om, at man paany vilde drive ham imod Mo'er Ulla, ham atter tilbage; hun var ikke til at spøge med, og kunde — efter hans Formening — ligesaa let forvandle ham til Rokkebeen eller en sort Kattekilling, som han kunde forbande sig paa at han gav rigtig Vægt, uagtet ondskabsfulde Folk havde filet Lidt af hans meget nøiagtigt justerede Lodder, en Tanke, der var saa levende hos ham, at den drev den kolde Sved ned af hans lille Ryg. Men neppe havde han fjernet sig de faa Skridt, som Butikens Størrelse tillod, fra Døren, før „Kapitainen" gjentog den eneste Sirenesang, der kunde paavirke Tullefa'er; øieblikkelig fik igjen hans Pengegridskhed Frygtagtigheden i Haartoppen, med Fjed saa elastiske, som om han gik paa Viskelæders Galoscher, og en Mine værdig en af Heltene for Troia, ilede han imod Døren med en saadan Hurtighed, at da han endnu engang vilde standse af Skræk, for at betænke sig, var det for silde, Døren sprang op ved Sammenstødet med sin Herre, og han laae paa sit Ansigt for sine Gjæster.

En almindelig Skoggerlatter modtog ham.

„Sandt for Vægteren! Vi maae være saa ubarmhjertige som Rødkjolerne store Bededag, Tullefa'er, hvis vi ikke tilgive Dig, siden Du fremtræder paa saa angrende en Maade for vort Aasyn," jublede „Kapitainen."

„Det er ogsaa en forskrækkelig Allarm," stønnede

Tullefa'er. „Erindrer I ikke at det er Helligdag, saa at I burde opføre Jer som ordentlige Mennesker, og smukt gaae i Kirke og bede, efterat I med Retskaffenhed har afgjort vort Mellemværende? — Hvad vil I? — Jeg syntes jeg hørte — hørte — hørte Nogen kalde?"

„Hvad vi ville?" brummede Smeden, og skjød sin Hue op i Panden, for at give sig et mere majestætisk Udseende, „vi ville ind i „Skabet", forstaaer Du, for at holde Bøn, forstaaer Du, og . . ."

„Forstaaer Du," gjentog Tullefa'er gnaven, „jo det er grumme let at forstaae; men jeg kan ikke skaffe Jer derind. Forsøg det selv."

„Jeg omgaaes ikke med Trolde og Hekse," mumlede Smeden slukøret.

„Naa, men jeg skulde maaskee udsætte mig for at blive forhekset?" gjenmælede Tullefa'er krænket ved Tanken om et saadant Tilbud.

„Hvordan Fanden skulde Mo'er Ulla da bære sig ad?" spurgte „Kapitainen", med sit spottende Smiil „Heksene gjør jo kun Folk grimmere end de ere, og Du har følgelig Intet at riskere ved at pleie Omgang med dem."

Stuen gjenlød af et bifaldende Latterkor.

Der var virkelig heller ikke Mangel paa træffende Sandhed i „Kapitainens" Ord; thi ved at see Tullefa'er maatte man uvilkaarlig falde paa den Tanke, at da Gud ved Mandslingens Skabelse overantvordede Naturen det behørige Kvantum Deig til deraf at danne en Mand, har Moder Natur aldeles tankeløs sadt og gjort Kroppen al for lille, og ærgerlig over sit mislykkede Arbeide rullet hele den overflødige Masse af Deig sammen til et Hoved, der ved denne Leilighed kom til at staae i samme Forhold til Legemet, som Udgisterne ved Stænderne til Nytten af dem.

Hele Personen var kun lidet, og det endogsaa kun grumme lidet over tre Fod i Høide, en Størrelse, hvoraf en Trediedeel indtoges af et Hoved, der havde samme Façon som et Æg, naar man vender det om paa tværs,

saaledes at den spidse Ende kommer til at danne Nakken, og den brede Ansigtet. Istedetfor at andre stikkelige Mennesker sædvanlig blive skaldede fra Midten af Hovedet, saa var det modsatte Tilfældet med Tullefa'er; han var bleven skaldet fra alle Sider, saa at Haarene kun dannede en Roset midt paa Hovedet af ham; for at blive ved det engang valgte Billede, kan man tænke sig, at Frue Morville var kommen til at tabe en Draabe af sin Haarpomade paa Spidsen af Ægget, og at den i Faldet havde spredt sig ud til alle Sider som en Stjerne, og i Overeensstemmelse med hendes Forskkring skabt Haar hvor den kom. De af sin Oprindelse ingenlunde smaa Ører vare ved denne eiendommelige Skaldethed komne til at rage frem fra Hovedet som Modellerne til to moderne Sovedivaner, der vare betrukne med skarlagenrødt Atlas. Derimod havde Næsen af Lyst til at gjøre Nar af det øvrige Ansigt trukket sig saa langt tilbage, at kun en lille rød Perle midt paa Ansigtet viste hvor den havde sit Sæde. Øinene havde sammensvoret sig med den; thi ogsaa de trak sig tilbage, som om de hellere vilde see ind i Tullefa'ers mørke og tomme Forstandskiste end ud i den lyse og opfyldte Verden, medens Huden under dem, ligesom for at skjule dette Skalkeskykke, havde trukket sig op som folderige Drapperier under de smaa aabne Ridser, hvorigjennem Øinene ved en enkelt festlig Leilighed tittede ud. Munden syntes derimod at være i Kompagniskab med Ørerne, om at indtage saa stor en Plads paa Tullefa'ers Hoved som muligt; thi naar den aabnedes, var den saa stor, og det indre Rum saa bundløst, som om det var Fattigvæsenets Hovedkasse.

De øvrige to Trediedele af Tullefa'ers Person udgjorde et Legeme, som vistnok intet Menneske kunde falde paa at misunde ham, thi det bestod af en lille kugelrund Krop, to smaa hjulede Been, der Aar for Aar bestræbte sig efter at komme til at udgjøre en Cirkel, et Par Fødder, som han kunde lægge op af Skinnebenene, som om det var to Slagbænke, og som i denne Stilling naaede indtil Knæerne, samt et Par Arme, der behørig forsynede

med Hænder, som stode i Forhold til Fødderne, vare lange nok til at han kunde være sin egen Ligtorneoperateur, uden at bukke sig ved Arbeidet.

Skjæbnen havde fuldstændiggjort sin Ironie ved at lade dette Monstrum blive Tambour ved den kjøbenhavnske Borgervæbning.

Denne Mand var det, der — klædt i en rød Vest, som stak smukt af imod de hvide Skjorteærmer og det rene Forklæde, han paa Grund af Helligdagen havde taget paa, et Par gule Knæ-Skindbukser, der kun havde bevaret sin oprindelige Farve paa den Deel, som Forklædet beskyttede, men derfra tabte sig i en smuk, ved en Slags Fidteri frembragt brunn Tone, der atter paa den bageste Deel var afslidt paa Gjæstebænkene, blaaspraglede Strømper og et Par Trætøfler, hvis høie Hæle sadde midt under hans Fødder, saa at han igrunden gik paa Stylter, — fremtraadte for sine Gjæster med Frygten for at blive forhekset.

„Det vilde dog falde vanskeligere at gjøre Dig slettere end Du er," gjenmælede Tullefa'er fortrydelig „Du kan derfor rolig selv gaae ind og jage hende ud."

„Hør, Tullefa'er! Du veed jeg er Din Ven," begyndte „Kapitainen" i en paatagen høitidelig Tone.

„Ja, naar jeg vil give Dig Kredit."

„Det vilde derfor gjøre mig ondt om jeg skulde blive nødsaget til at gjøre Dig imod," fortsatte „Kapitainen," som om han havde overhørt det bidende Svar, „og jeg raader Dig derfor, at skaffe os ind i „Skabet" inden fem Minutter."

„Og hvis jeg nu ikke gjør det?" spurgte Tullefa'er i en dristig Stilling.

„Saa slaae vi Skindet itu paa den ene Ende af Din Tromme og salter Dig ned i den, indtil Du bliver ligesaa harst som en af Dine egne Sild."

Tullefa'er, som kjendte sine Gjæster nok til at vide, at naar „Kapitainen" anførte dem, vilde de ikke nære den mindste Frygt for, saavidt muligt at gjennemføre den udtalte Trudsel, blev ikke lidet forfærdet over dette ven-

skabelige Løfte; men den opstaaede Frygt for Person og Tromme var dog ikke stærk nok til at overvinde den indgroede Rædsel for at bringe Mo'er Ulla i Harnisk.

I denne Kvide opstod en dunkel Idee om Almeenvæbningen hos ham, idet han gjorde den Slutning, at naar de Alle paa engang droge imod „Skabet", saa vilde det være en let Sag for ham, i det afgjørende Øieblik at trække sig lidt tilbage, saa at en af hans kjære Gjæster blev den Første, som kom ind til Mo'er Ulla, og altsaa først blev Gjenstanden for hendes Hekseri. — Selv Tullefa'er erkjendte, at „Enhver er sig selv nærmest," og prøvede straks paa Iværksættelsen af sin Plan.

„Du maa ikke troe, at jeg er bange for Din Trudsel," begyndte han i en Dur, der tydeligt gjorde ham til en Løgner, „thi jeg er Herre i mit Huus . . . ."

„Er Din Kone ikke hjemme?" spurgte „Kapitainen" spydigt.

„For, siger jeg, jeg er Herre i mit Huus," fortsatte Tullefa'er, „men jeg vil jo gjerne have at I skal fornøie Jer lidt hos mig om Helligdagene . . . ."

„Især da det altid feder Din Lomme lidt indvendigt," anmærkede hans Kontrapart.

„Og vil derfor gjerne skaffe Jer ind i „„Skabet""; men allene kan jeg ikke overtale Mo'er Ulla til at gaae ud; følg derfor med ind til hende, saa vil hun vel nok føie Jer."

„Følge med ind?" gjentog Smeden langtrukkent.

„Ja, hvorfor ikke det?" opmuntrede „Kapitainen", „gaae Du iforveien, Casper Smed, for hun kan ikke see paa Dig, at Du bliver bleg af Angest!"

„„Kapitainen" bør altid anføre Banden," undskyldte den Tiltalte sig.

„Ja, „„Kapitainen"" bør gaae i Spidsen!" jublede Svirebrødrene.

„Vel," sagde „Kapitainen" og reiste sig fra Bænken; „men skal det gaae saa militærisk til, saa . . . . gesvindt, Tullefa'er! Trommen paa, og afsted mod Fæstningen!"

„Hurra! Trommen paa!" brølede Koret, under skingrende Latter.

„Jeg troer I raser," indvendte Tullefa'er, og blev saa bleg, at hans lille røde Næse ordentlig kom til at lysne ved Kontrasten mod Kinderne, „vil I have at jeg skal tromme Mo'er Ulla ud af sit Huus, ligesom man trommer Rotter ud af et Skib?"

„Ingen Passiar!" tordnede den beleirende General.

Stine Smeds, der gjerne vilde sætte sig i Gunst paany hos „Kapitainen", havde allerede nedtaget Tullefa'ers Tromme fra Væggen, hvor den hang over den store Bilæggerovn, hængte den over Skuldrene paa ham, og presfede ham Trommestikkerne i Hænderne.

„Nu en Hvirvel!" befalede „Kapitainen", der stod ligefor Tullefa'er, og derved tog sig ud som en sand Herkules.

„En Hvirvel!" gjentog Koret, og stimlede sammen om Tullefa'er, og „Kapitainen".

„Men," sukkede hiin.

„Adlyd!"

„Men Herregud!"

„En Hvirvel! en Hvirvel! en Hvirvel!"

Tullefa'er maatte — som Rusland yttrede sig under den sidste græske Revolution — „bøie sig under den fysiske og moralske Magt;" Trommestikkerne berørte det ikke tilstrækkeligt udstrammede Kalveskind, og en huul Rumlen, der næsten imod Tullefa'ers Vidende og Villie, allene ved Hændernes Skjælven af Frygt, blev til en Hvirvel, opfyldte Gjæstestuen med sin Torden.

„Kapitainen", som havde stillet sig bag Ryggen af Tullefa'er, greb ham i dette Øieblik under begge Armene, hævede ham høit iveiret og stod med et Skridt ligefor Døren til „Skabet", Stine Smeds trykkede rask paa Klinken, Døren sprang op, endnu et Skridt, og „Kapitainen" stod, med den i sin Forstrækkelse trommende Tullefa'er som Skjold, midt i Kammeret, fulgt af de „Udvalgte".

Mo'er Ulla blev siddende paa sin Kanapee, saa

uforstyrret, som om Gravens Stilhed havde herſket omkring hende.

Tullefa'er tabte Trommeſtikkerne og ſtøttede ſig ſtjælvende op imod „Kapitainen", da denne, taus og ſtille ligeſom de Øvrige af det vilde Selſkab, lod Armene ſynke, ſaa at den ulykkelige Vært atter fandt det faſte Leergulv under ſine Fødder.

Denne Virkning ſyntes dog nærmere at maatte være fremkaldt ved Mo'er Ullas kolde Ro, end ved hendes Udſeende, der var langt fra at falde ſammen med det almindelige Billede, man danner ſig af en Hex eller Spaakvinde.

Det var en underſætſig, mager Kone, hvem man tydeligt kunde ſee, mere var bøiet mod Jorden af ſit Livs Kampe end af dets Aar. Under et gammelt Sæt fremſtjal ſig enkelte, ikke uſkjønne, ſtærktgraanende Haarlokker, og omkrandſede et lille blegt Anſigt, der viſte Spor af en overordentlig regelmæſſig Skjønhed; om den lille falmede Mund ſpillede et ſiint, næſten umærkeligt Smiil, der fortalte, at Mo'er Ulla ſlet ikke havde været ſaa døv for „Skabets" Beſtormelſe, ſom hun nu gjorde ſig Umage for at antyde; den ſmalle Næſe, der ved Anſigtets Magerhed vel ragede ſtærkere frem end Skjønhedsſandſen juſt gjør Fordring paa, havde en fiin Bøining, ſom fortalte en heel Deel om Erobringer i ſin Ungdom, medens den var underſtøttet af en kraftigere Ild fra de mørke Øine, end den, der endnu lyſte ud af dem, ſom enkelte Lyn under de engang ſaa ſmukt tegnede Øienbryn.

En lille mager Haand løb tællende hen over et i fire Rader oplagt Spil Kort paa Bordet foran hende, medens Magen til den hvilede paa Laaget af en ſtor, rund Snuustobaksdaaſe. Ikke den mindſte Bevægelſe forraadte, at Mo'er Ulla var bleven forſtyrret i Udøvelſen af ſin hemmelige Kunſt.

„En, to, tre, fire," fortſatte hun ſin Tællen, „fem, ſeks, ſyv, otte, ni . . . . der ligger Penge til Dig."

Disſe Ord bragte pludſelig fornyet Liv i Tullefa'er.

„Venge til mig?" spurgte han hurtig, men med svag og skjælvende Stemme: „hvor ligger de?"

„Ti, elleve, tolv, tretten," vedblev Mo'er Ulla „Du bliver indstævnet, maaskee arresteret."

„Hvad — Hvad — Hvad behager?" spurgte Tullefa'er, medens en kold Sved sprang frem af hans Pande.

Ikke en Mine fortrak sig i Mo'er Ullas Ansigt hun lod endnu stedse som om hun ikke var bleven opmærksom paa sine talrige Selskabsbrødre, der, fatttende Tullefa'ers Misforstaaelse, allerede begyndte at see lidt modige og smilende til hinanden.

„Fjorten, femten, ... Hem! — Eensom Bolig, formodentlig et Fængsel," vedblev hun, „seksten, sytten, atten, nitten . . . . det gaaer galt . . . . tyve, en og tyve, Du bliver halshugget."

„Hjælp! Naade! Red mig! Gevalt!" brølede Tullefa'er og kastede sig paa Knæ, medens hans Følge, forglemmende sin egen Rædsel for Spaakvinden, udbrød i en umaadelig Latter.

Mo'er Ulla saae op fra sine Kort.

„Ah, er Du der, Fa'er!" sagde hun med en mild og klar Stemme, hvori man dog hørte et Spor af ondskabsfuld Glæde. „Hvad vil Du?"

„Aa, Gud! Naar bliver jeg halshugget?" stønnede Tullefa'er, og nærmede sig Mo'er Ulla paa Knæerne.

„Det kan vel ikke vare længe," svarede hun med den samme milde Stemme, for ligesom ved Hjælp af den at lægge endnu mere Gift i Ordene end de i sig selv indeholdt, „da Du allerede i saa mange Aar har fortjent det."

„Men naar bliver jeg da arresteret?"

„Hvor veed jeg det? Hvad kommer det mig ved?"

„Men Du spaaede mig det jo i Øieblikket."

„Spaaede? Dig? Hvorfor skulde jeg gjøre det?"

„For Satan!" raabte Tullefa'er opbragt, og sprang op fra Gulvet, saa hans Tromme slingrede til Siden og slog Caspar Smed over Benene, som om den vilde rette dem: „Hvem var det da hun sad og brægede om?"

„Ak, Fa'er, jeg tænker paa den hemmelige Kvindemorder," lød det stærkt betonede Svar.

En kort, heftig Sittren gjennemfoer „Kapitainens" kraftfulde Lemmer, det spottende Smiil veeg et Øieblik Pladsen for et lille krampagtigt Træk ved Munden; men baade Smilet og Lemmernes Ro var straks tilbagevunden, Blikket lynede hen over hans Kammerater, som om han frygtede for at have været Gjenstanden for deres Opmærksomhed i det forløbne Minut, og fæstede sig derpaa skarpt og prøvende paa Mo'er Ulla.

Hun opslog en afbrudt, fremtvungen Latter, omtrent som den, man hører hos et Menneske, der bliver kildret.

Ligbleg slog „Kapitainen" Øinene til Jorden.

„Og for hendes Kvindemo'er, eller hvad det var hun sa'e," brummede Tullefa'er, „skal hun indjage en retskaffen Mand en saadan Skræk!"

„Ja, hvad vilde Du herinde?" spurgte Mo'er Ulla.

„Seer De," begyndte Smeden benauet, „fromme Mo'er! . . . ."

Mo'er Ulla loe saa det gik Smeden som et gloende Jern igjennem Marven, og gjorde ham saa taus som en dansk-ville-talende Deputeret i den slesvigske Stænderforsamling.

„Seer De, Madam!" tog den Gjæst tilorde, vi før hørte „Kapitainen" benævne „Hr. Franskmand," idet han ydmyg bukkede sig, „vi ville gjerne laane Madammens Gemak denne Formiddag, og . . . ."

„Hvem er Du?" spurgte Mo'er Ulla strængt.

„Jeg? Jeg er „„Franskmanden"".

„Har Du ikke noget andet Navn?"

„Jo — jo!"

„Og hvilket?"

„de — — de Jeppesen!" stammede han forlegen.

Mo'er Ulla brast uvilkaarlig i Latter.

Dette naturlige Udbrud løste øieblikkelig det Tryllerі, som Kvinden havde udøvet over Forsamlingen, Latteren udbredte sig som ved en Auktion, naar Auktionarius

nedlader sig til at sige en jammerlig Vittighed ved Opraabningen af et eller andet Stykke Inventarie, henhørende til Geheimekabinettet. Ethvert hemmende Baand var brudt; „Kapitainen," Caspar Smed og et blegt ungt Menneske, hjalp hinanden med at rykke et gammelt, egetræes Bord, der stod i den modsatte Ende af Kammeret, frem under Vinduet, saa at det sparsomme Dagslys, der stjal sig ind imellem Jerntraadene, kunde falde ned paa det, medens Stine Smeds tog Smørfjerdingen, der erstattede det fjerde Been paa Mo'er Ullas Kanapee, frem paa Gulvet, lagde et lille Bræt derover, saa den kunde gjøre Tjeneste som Sæde, hentede fra en mørk Krog en Skomager- og en Brolæggerstol, og pladserede dem ved Bordet. „Franskmanden" trak sig saa langt tilbage fra Spaakvinden, som det var muligt, naar han ikke ganske skulde forlade „Skabet," og Tullefa'er ilede ud i sin Butik med en Følelse som om en Sentnervægt eller et Finantsbudget var taget fra hans Hjerte.

Mo'er Ulla tog Plads i den med to Been forsynede Ende af sin Kanapee, og hæftede sine mørke Blikke fast og gjennemtrængende paa „Kapitainen", der med en sky Følelse søgte at undgaae et Møde med dem.

„Og nu: op med de blege Ansigter!" raabte Smeden, idet han indtog sin Plads paa Smørfjerdingen, med Ryggen vendt imod Ulla.

„De er' her!" svarede „Kapitainen," fremtog et Spil smudsige Kort af Brystlommen, kastede dem paa Bordet, og nedlod sig paa Skomagerstolen, ligeoverfor Smeden, saaledes at han kunde see over Skulderen af denne hen paa Spaakvinden.

„Er det ogsaa et Sæde?" spurgte det unge blege Menneske med en huul, klangløs Stemme, idet han reiste Brolæggerstolen op.

„Ja, hvorfor ikke?" lød det fra „Kapitainen", „Du maa jo paa den, dobbelt saa let som vi Andre, kunne dreie Dig efter ethvert Puft af Lykkens Gudinde; Du sidder jo som en Veirhane paa en Pind."

„Din Spot skaffer ingen Ryg paa Stolen," sva-

rede den Unge mut. „Og naar jeg sidder paa den, rækker jeg jo kun med Næsetippen til Kanten af Bordet, ligesom et Pattebarn, der nylig har lært at staae."

„Og er altid ligesaa gnaven og utilfreds."

„Og hvem har gjort mig saa utilfreds? Hvem har vakt denne Lede til Alt hos mig, og derved skabt mig Helvedeskvaler? Hvem har atter benyttet denne Lede til at lokke mig Skridt for Skridt dybere i Fordærvelsen, ved bestandig at love mig Opmuntring og Fornøielse?"

„Ved Klorknægt!" raabte „Kapitainen" leende, „kan man ikke mærke, at det er Skjærtorsdag idag. Du vil holde Præken for os, for Du kan da ikke tro at komme i Spektakler med mig; saa ugudelig er jeg ikke, at jeg skulde forstyrre Helligdagens Fred ved at give Dig en Dragt Prygl. — Vær føielig, min Søn; sæt Dig som en anden Hanekylling paa Din Pind, og snart skal Pengene formere sig i Dine Lommer, som om det var et Par Ægtefolk i Skovshoved. See her!" han rystede en halv Snees Solvrigsorter ud af sin Pung, saa de klang imod Bordpladen.

„Eller mine faa Skillinger vandre over i Dine Lommer, ligesom Joderne forlod Ørkenen, for at bosætte sig i Kanaan," svarede den Gnavne, medens hans Øine med Begjærlighed dvælede paa „Kapitainens" Penge.

Hans første Prøve paa at sætte sig paa Brolægger-stolen mislykkedes i dette Øieblik, den gled bort under ham, og han laae paa Gulvet, til uhyre Glæde for sine Staldbrødre.

„Aa, Stine Smed! hjælper Du ikke vor Myndling til Stols?" bad „Kapitainen" under Latter.

„Naa, er det nu ogsaa Noget at lee af?" spurgte Stine med paatagen Medlidenhed, idet hun reiste Stolen op, og holdt med begge Hænder om Benet paa den; „sæt Dig nu, mit Barn!"

„Der har Du Betaling for Din Uleilighed," sagde han, og stødte hende ondskabsfuld med den knyttede Haand i Siden.

„Bravo!" jublede „Kapitainen", „Du begynder at forstaae den rette Taknemmeligbed!"

„Ah, mine Herrer!" begyndte „Franskmanden," der nogenlunde havde gjenvunden den Fatning, som Mo'er Ulla havde berøvet ham; „er det Noget at være uenige over? Jeg vilde være saa glad som en Klokker paa en Konfirmationssøndag, naar jeg blot havde en saadan Stol at sidde paa."

„Naar Du er glad, er Du det jo altid som en Klokker," anmærkede „Kapitainen".

„Men hvorpaa skal jeg sidde?"

„Lig paa Knæerne!"

„Sæt Dig paa Tullefa'ers Tromme," raadede Smeden venskabelig, „og lad os saa komme til at begynde."

„Franskmanden" fulgte Raadet; det blege Menneske havde gjenvundet Ligevægten paa den eiendommelige Taburet, og Stine Smeds stillede sig bag „Kapitainen."

„Hvis Du vilde vælge Dig en anden Plads, hvorfra Du ikke saa godt kunde see mig i Kortene, var Du en sød Pige," forsikkrede denne.

„Jeg er ogsaa alle Steder iveien!" klynkede hun.

„Græd ikke, mit Barn, Du er allerede rødøiet nok," var „Kapitainens" hele Trøst.

„Naa, vær nu stille og lad os faae fat paa Viberne," befalede Smeden, idet han blinkede over til „Kapitainen," „gaae Du ud, Stine, og hent dem!"

„Kapitainen" kastede Blikket over sin Skulder hen paa Mo'er Ulla, hun hævede den ene Fod op paa Skjødet og kildrede sig med Fingrene under den.

„Nei, lad være! Bliv her!" befalede „Kapitainen" bleg.

„Hvad skal det betyde?"

„Det er min Billie. Vil I ikke føie den, saa kan I lade være." Han aabnede sin Pung for atter at samle sine Rigsorter op i den.

„Naa, ja, ja da," indvilgede Smeden: „men Du er ogsaa en løierlig Een idag."

Klap, klap, klap! klap, klap, klap! lod det over Hovedet paa dem.

„Hvad Fanden!" udbrød „Kapitainen", „skal vi nu have den Musik? Kan han ikke lade være deroppe, at væve om Helligdagen?"

„Ja, det er saamæn mærkeligt nok," forsikkrede Stine raffineret, „for de er dog ellers fornemme nok. Møder man for Eksempel „Madammen," eller hvad hun er, paa Gangen, og man vil tale lidt med hende om Naboer og Gjenboer — Herregud! man har jo dog ikke faaet Munden for at holde den saa lukket som Børnehuusporten, — saa trækker hun sig tilbage, saa kneisnakket som en Kat, der faaer en Draabe Vand paa Næsen."

„Nei, jeg veed jo nok, at Din Mund snarere er saa aaben som Tugthuusporten*)", forsikkrede „Kapitainen," og spurgte derpaa med en paatagen medlidende Tone og Mine: „Har hun maaskee fornærmet Dig?"

„Om hun har fornærmet mig? Jo det skulde jeg mene. Jeg er ligesaa god en Kone som hun, og lidt til, thi jeg behøver da ikke at rende halvfemsindstyve Gange om Dagen, for at lave Slætte til min Mand, saaledes som hun, og saa skal hun heller ikke være for stolt til at tale med mig. Jeg har maaskee været paa Steder, hvor hun aldrig kommer."

„Ja, for Eksempel: paa Spindehuset!"

„Ondskadsfulde Skjælm!" sladskede hun for „Kapitainen."

„Vær rolig, Stine! Jeg skal hævne Dig!" forsikkrede han.

„Hævne mig? Aa, Du skal ogsaa hævne Alt og Alle."

„Jeg er dertil skabt, og dertil kommen til Verden!" stierede han med bidende Ironi.

„Naa, kommer vi til at spille?" spurgte det unge Menneske med Arrighed.

---

*) Nuværende „lille Helliggeistiftræde".

„Ja, Georg! Nu skal jeg blande Kortene", svarede „Kapitainen" og begyndte Spillet.

Medens de beskjæftige sig med dette, ville vi gaae op og see lidt til Væveren og hans „Madamme" eller hvad hun er.

Andet Kapitel.

Væverfamilien.

At bestige den øverste Etage i „Knaldhytten", var imidlertid ikke nogen ligefrem Sag, især i hiin Periode, da man endnu ikke havde funden paa Livsassuranser; thi allene Trappen, som førte derop, gjorde, naar den skulde bestiges, Fordring paa mere Heltemod end en Plads som Major ved Borgervæbningen.

Den havde i sin længstforsvundne Ungdom været i Besiddelse af et Rækværk; men da dette mere end een Gang var forsvundet om Vinteren, og havde indtaget Logi i de respektive Leieres Kakkelovne, saa fandt Tullefa'er, at der gik formeget med, og lod i dets Sted fastslaae et Toug paa Væggen, i hvilket de Passerende kunde holde sig, Noget, der var saameget nødvendigere, som man intet Øieblik kunde være sikker for, at den overalt gjennemsigtige Trappe styrtede sammen under Fødderne paa Betræderen, i hvilket Tilfælde hans Lemmer vilde komme til at dele Skjæbne med de sønderbrudte Trappetrin, hvorimod han nu, ved at klynge sig fast til Touget, kun vilde komme til at hænge paa Væggen som en Stegegriis.

Havde man lykkelig undgaaet denne Fare, og var kommet op af Trappen med hele Lemmer, da saae man, eller rettere: saae man ikke, en snæver, mørk Gang, som gjennemskar Hytten paa langs, og hvor Indgangen til de forskjellige Vaaninger kun blev antydet ved de enkelte Lysstraaler, som stjal sig igjennem Sprækkerne paa de elendige Døre.

Straks tilhøire var Indgangen til Tullefa'ers Beboelsesleilighed, i den før beskrevne Gavl, hvor den endnu levende Datter, som Tullefaer kaldte sin, dengang tumlede omkring paa Gulvet som en lille Tøs. Ved Siden af ham havde Casper Smed og hans Ægtehalvdeel Logi, og ligeover for dette var „Væverens Dør", eller med andre Ord, den af uhøvlede Bræder sammentømrede Laage, indenfor hvilken Armod, Flid og Kjærlighed havde fæstet Bolig.

Træder man over denne Dørtærskel, møder Øiet et Tagkammer, der er endnu mindre end Mo'er Ullas Lukaf, skjøndt Gulvet har samme Størrelse; men Tagets Skraaning afskjærer Rummet saaledes, at Loftet kun er halvt saa stort som Gulvet. Fra det lille Kvistvindue trænger en Lysstrøm ind, som vel ved sin Styrke giver den midterste Deel af Rummet et muntert Anstrøg, men lader Krogene aldeles i Mørke.

En massiv Væv opfyldte næsten ganske det lille Rum, da den maatte staae midt for Vinduet, for at opfange Lyset, men atter midt ude paa Gulvet, da dens Høide forhindrede den fra at komme nærmere ind under Taget.

Det var det værdifuldeste Stykke Møbel i hele Huset; thi med Undtagelse af den, fandtes der kun en gammel Seng, hvor nogle enkelte næsvise Halmstraae tittede frem over et Sengetæppe, der med en utrættelig Flid var sammenføiet af flere Hundrede forskjellige Smaaklude; et lille rødmalet Bord, to Stole med Læderbetræk, og en lille Skammel, der stod imellem Væven og Vinduet, og formodentlig havde tjent til Sæde for Væverens Spolerske, da en Spolerok stod i kort Afstand fra den.

Hvad der — foruden to smaae, fortrinligt udførte Portræter, som hang paa Væggen, og en lille Samling Bøger, der stod opstillet paa Bordet — især maatte tiltrække sig Beskuerens Opmærksomhed, naar han betragtede denne Fattigdom, var den indtil Pedanteri grændsende Orden og Reenlighed, som spredte sit formildende Indtryk over det Hele.

Skjøndt den ny Helligdagsanordning, der, paa en Tid da alle Livets Fornødenheder stige til en Priis, som fordrer en fordoblet Virksomhed, forhindrer Familiefaderen fra at arbeide 60 Dage om Aaret, endnu ikke var undfanget i det kongelige danske Kanselli, saa at Beboerne af denne Leilighed dengang havde samme Rettighed som Digterne nu: at turde væve om Søndagen, saa stod dog Væven stille i det Øieblik, vi indfører Læseren hos ham, og „Skytten" gloede melankolsk med sit ene Glasøie paa sin Besidder.

Væveren deelte Stemning med den.

Det var en høi Mand paa henved tredive Aar; de svære Muskler tydede endnu paa den fulde Ungdomskraft, skjøndt hans Stilling paa Vævens bevægelige Sæde vidnede om en øieblikkelig Udmattelse.

Hvilende den venstre Arm paa Væven, støttede han med Haanden det skjønne Hoved, hvis mørke, rige Haarfylde omkrandsede et regelmæssigt, men blegt og sørgmodigt Ansigt, medens hans Høire omfattede Haanden paa et ungt kvindeligt Væsen, der, staaende bag Brædet, hvorpaa han sad, fortroligt lænede sig mod hans Skulder, og paa hvem hans mørke Øine, hvis tykke og rødlige Øielaage fortalte om en anstrængende Nattevaagen, dvælede med et mat, men uudsigeligt kjærligt Udtryk.

Et skjønnere Maal kunde heller ikke en Væver's Øine lettelig vælge sig.

De lyse glindsende Haar kastede sig i smaa naturlige Lokker om det yndigste ovale Ansigt, hvis Hud havde denne henrivende Klarhed, man kunde næsten fristes til at sige Gjennemsigtighed, der saa ofte beundres paa de raphaelske Madonnaer; den lille rosenrøde Mund har Præget af en dyb indre Smerte, der gjorde den endnu mere fortryllende end Naturen alt havde formet den, medens de store blaa Øine, svagt tilskyggede af de lange gyldne Øienvipper, med et himmelsk Udtryk af Kjærlighed og Medlidenhed mødte Mandens Blik paa en Maade, som plagierede en heel Roman af Lafontaine.

Lod man imidlertid Blikket glide ned fra dette Engle-

hoved, og lod det opfange den ungdommelige Figur i fuld Korpus, følte man straks, at Kjærligheden hos hende just ikke havde bevaret den himmelske Reenhed, thi den altfor trivelige Barm, Midie o. s. v røbede, at den, om man saa tør kalde den praktiske Deel af Kjærligheden, ikke var bleven forsømt.

Denne Kvinde, i Ordets ædleste Betydning, var „Væverens Madamme, eller hvad hun var", med hans tilkommende Arving under sit Hjerte. Den Arving, der igjennem en lang Række af Aar skulde medvirke til, at Kummeren med ubønhørlig Strænghed drog sine dybe Furer gjennem et Aasyn, der engang fortjente Navn af „Naturens Mesterværk", og vanstrede det saaledes, at da man efter 16 Aars Forløb gjensaae det, var kun det ubeskrivelige Udtryk af Ro og Kjærlighed tilbage af den hele Rigdom paa Skjønhed.

„Du er træt, Carl," brød hun Tausheden med en øm velklingende Stemme, og bøiede sig endnu nærmere ned til sin Mand, „Du trænger til Hvile; det er jo umuligt at Du kan udholde saaledes at arbeide Nat og Dag. Gaae hen og sov, hører Du? Føi mig nu."

„Træt, Marie, saalænge jeg arbeider for Dig?" udbrød han med Varme og et let Spor af Heftighed, som om en slig Tanke oprørte hans Indre. „Træt, saalænge disse Arme endnu ere saa fyldige? — Træt, saalænge Du seer saaledes paa mig?" tilføiede han med inderlig Ømhed.

„Og hvad nyttede det, om Du nu arbeider saaledes, at Dit Helbred blev ødelagt, og Du ikke mere kunde virke for mig, og snart for vort Barn med? Var det ikke meget værre? Bleve vi da ikke udsatte for en meget større Nød?"

„Udsætte Dig for endnu større Nød? Nei, da skal Blodet først springe mig ud af Neglene." Og han tog atter kraftig fat paa Arbeidet, og Væven frembragte de faa Slag, som tildrog sig „Kapitainens" og hans Staldbrødres Opmærksomhed.

Marie standsede ham paany i hans Flid.

„Fy, Carl! Du er uartig, lader mig bede forgjæves, og det tilmed paa en Festdag; synes Du det er smukt?" smigrede hun for ham.

„Og hvad skal jeg gjøre, Marie?" spurgte han, og standsede med Arbeidet. „Er det ikke nok, at jeg har draget Dig fra en riig og glimrende Stilling ned i denne Armod og Elendighed? Skulde jeg maaskee ovenikjøbet forlade Dig i denne, og hendovne mit Liv, medens Du . . . . o, det er en Tanke, som kan bringe mig til Fortvivlelse!"

„Naa, naa, Du Kjære," trøstede hun, „endnu har jeg jo hverken hungret eller tørstet hos Dig; jeg fandt jo tvertimod her den Lykke, som jeg aldrig følte i mit rige Hjem, hos de slemme, slemme, og dog saa kjære Forældre." Og det fugtige Blik søgte hen til de to smaae Billeder.

„O, Marie, Du kan umulig finde Dig lykkelig her. Jeg kan beundre Din Kjærlighed, der har Styrke nok til at ville skjule hvad Du lider for den elskede Gjenstand, kun for at han ikke skal dele Dine Smerter, og derved være mindre lykkelig; men troe denne Forsikkring, det kan jeg ikke."

„Og hvorfor skulde jeg ikke være lykkelig her?" spurgte hun, og kastede et muntert Blik omkring i den lille Vraa. „Foretrak jeg ikke selv, at dele denne Bolig med Dig fremfor at blive hos mine Forældre? O, hvor ofte ønskede jeg ikke, naar jeg var Gjenstand for min Broders ondskabsfulde Drillerier, og den Bitterhed, han havde vakt hos mine Forældre imod mig, hvor ofte ønskede jeg da ikke et eget Hjem, om det end var nok saa ringe og nok saa lille, kun for at jeg kunde faae Roe til at udgræde min Smerte over de lidte Krænkelser? Det gjør saa godt at græde! — Da saae jeg Dig hiin Nat kaste Dig i Flammerne, for at redde Skabninger ud af dem, som vare Dig fremmede, og en ny og herlig Følelse drog ind i min Sjæl, min Kind blev rødere, mit Blod bankede heftigere i Aarerne, og det var som om mit Hjerte udvidede sig ved hvert Aandedræt, medens

jeg fra mine Vinduer saae Dig med beundringsværdigt Mod stige op i den brændende Bygning lige over for os; jeg jublede i mit Indre, da jeg saae Dig komme tilbage med de frelste Smaa paa Armene, jeg skjælvede, da Du udmattet af Smerterne i Dine Brandsaar segnede til Jorden. Man bragte Dig ind til os, og medens Lægen forbandt Dine Hænder, og min Fader hjerteløs anmærkede, at en simpel Mand som Du maatte prise Dig lykkelig ved, at en saadan Ildebrand maaskee kunde skaffe Dig en Plads som Lem i et Hospital, svor jeg i mit stille Sind, at vilde Gud forunde mig Aaner til at husvale Dig, da skulde jeg gjøre det indtil mit sidste Øieblik, og . . . ."

„Og til Løn for denne ædle Beslutning," fortsatte Carl, med en Bitterhed, som tydede paa Selvbebreidelser, „bedaarede jeg Dit unge Hjerte, naar Du hemmelig besøgte mit Sygeleie, for at formilde mine Lidelser; til Løn for Din Kjærlighed, nærede jeg Mismodet hos Dig over Din Stilling i Dit Hjem, for derved at drage Dig nærmere til mig; til Løn for Din Medlidenhed, forførte jeg Dig, og til Løn for Din Hjælp, drog jeg Dig ned i min egen Hjælpeløshed."

„Men Carl dog! Hørte Du nogensinde en saadan Bebreidelse komme over mine Læber?"

„Nei tilvisse, Marie, det hørte jeg aldrig; men hvorfor hørte jeg den ikke? Fordi Du er en af disse vidunderlige Skabninger, der bære en Himmel i sit eget Indre, og derfor finde Himmelen, ihvor de end komme."

„O, saa gid jeg kunde dele denne Himmel med Dig, ligesom Du deler Plads med den i mit Indre!"

„Jeg veed, Du ønsker det, veed, Du vilde det; men det kan nu ikke skee. Jeg er nu engang kommet paa en feil Hylde, som man kalder det, — fordømte være de, som satte mig paa den! — og vil aldrig faae den Tilfredshed til Eie, som den, der frivillig har valgt sin Levevei. — Men nu tilside med alt Sværmeri, kjære Barn; jeg maa see at faae mit Stykke færdigt. Vi

kunne hver Dag vente Din Forløsning, og have ikke andet at staae imod med, end de faa Skillinger, som komme ind for mit Arbeide; og dog, og dog ønskede jeg saa inderlig, at Du forinden blev min Kone."

„Ja, Carl, kunde jeg det!" udbrød Marie, begeistret allene ved Tanken derom. „Jeg har aldrig ønsket det saa inderligt som netop imorges. Du veed, jeg kommer ellers aldrig paa Gaden om Dagen; men imorges maatte jeg absolut gaae over til Meelmanden, og paa Tilbageveien mødte jeg Biskop Fabricius, just som han gik til Kirken, han nikkede saa venlig til mig, skjøndt jeg er ham ubekjendt; men jeg følte jeg blev rød, og maatte slaae Øinene mod Jorden, og" tilføiede hun sagte, „jeg vil saa nødig blive rød, og vort stakkels Barn, det bliver jo en Ba . . . ." hun afbrød sig pludselig selv forskrækket, som om hun havde fortalt sig, og saae speidende paa Væveren, der bøiede sig dybt ned over sit Arbeide, idet hun undertrykte et Suk, som allerede halvveis havde stjaalet sig over hendes Læber.

Dette Fostermord var dog ikke undgaaet Carls Opmærksomhed; med en rask Bevægelse dreiede han Ansigtet til den modsatte Side, som om han vilde see ud af det lille Vindue, men gjorde det igrunden kun for at Marie ikke skulde opdage de to store Taarer, der et Øieblik sittrede i hans Øine, og derpaa faldt tunge ned paa hans Haand.

„Tilgiv mig," bad Marie bedrøvet, og slyngede sin venstre Arm om hans Hals, „jeg forglemte mig et Øieblik."

„Og beviste derved Rigtigheden af min Paastand fra før, at Du ikke er lykkelig; men at Du af Kjærlighed skjuler Din Smerte," svarede han med skjælvende Stemme.

I dette Øieblik lød et enkelt Kanonskud, der øieblikkelig blev fulgt af flere, og i faa Sekunder udviklede sig til en Kanonade, der bragte Vinduesruderne til at klirre.

„Store Gud! Carl, hvad er det?" spurgte Marie dødelig forskrækket.

„Engelskmanden er kommen!" raabte han, idet han sprang fra Væven.

„Du vil da ikke gaae bort fra mig?" spurgte Marie bønlig, „jeg faaer saa ondt af Skrækken. Gud! hvilke Smerter!"

„Gudsdød! Marie! Det skulde da vel ikke allerede være galt med Dig?" stammede Væveren skjælvende. „Vær kun rolig, jeg skal ikke gaae fra Dig, og kunde det jo heller ikke, selv om jeg vilde; vi maatte jo sætte min Frakke ud igaar for at have Noget at leve af i Helligdagene. Men sæt Dig ned, Du bliver saa bleg!"

„O Carl, det er vist bedst Du henter Madam Petersen," stønnede hun, angreben af nye Smerter.

„Ja, søde, kjære Pige; men hvordan skal jeg bære mig ad?" spurgte han og rystede, som Knippelsbro, naar en Vogn kjører over den, „jeg har ingen Frakke, og i Skjorteærmer kan jeg ikke gaae, for: see mine Beenklæder!"

Det var sandelig ikke noget opbyggeligt Syn, han præsenterede hende; thi den Deel af Beenklæderne, for hvis Svaghed Frakkeskjøderne kunne tjene som en skjulende Kjærlighedskaabe, var, ved det bestandige Slid paa Brædet ved Væven, naar han sad og arbeidede, geraadet i et Forfald, der næsten kunde maale sig med Nørreports; der var Hul ved Hul, ligesom i vor Oldtidshistorie, og Væveren kunde aabenbart ikke betræde Gaden, uden offentlig at krænke Blufærdigheden.

Et let Smiil flygtede hen over Maries skjønne Ansigt ved denne Fremviisning af Beenklædernes Skrøbelighed hos den halv undseelige Carl.

„Beed Værtinden om at hente hende," raadede Marie, „hun er altid saa tjenstvillig."

„Ja, det har Du Ret i," svarede Carl fornøiet, „Det var en heldig Idee."

Han var gesvindt ude af Døren, tog Gangen i to Skridt, og bankede paa hos Værtinden.

„Hvem er det?" spurgte Tullefa'ers lille Aflægger indenfor.

„Det er mig, Naboen!" svarede Væveren igjennem Nøglehullet. „Er Din Moder ikke hjemme?"

„Nei, hun er i Kirke, og naar hun kommer hjem, saa skal vi have ni Slags Kaal, for ikke at faae Rygsmerter hele Aaret," udkrammede Barnet hele den nedarvede Livsviisdom.

Det tog Væveren over Ryggen ved denne Efterretning, som om han aldrig havde smagt ni Slags Kaal paa en Skjærtorsdag. Halv fortvivlet sprang han tilbage til sin egen Dør.

Marie udstødte atter et Par af disse lange, bævende Smertesskrig, der ere umiskjendelige som henhørende til Ouverturen til en Forløsning.

„Laan mig Dit Forklæde," bad han hurtig.

„Hvad vil Du med det?"

„Jeg vil binde det her, saadanne bag om," svarede han, idet han benyttede Forklædet paa samme Sted som de bøhmiske Bjergfolk. „Folk kan lee ad mig, men det er det samme, nu kan jeg dog hente Hjælp til Dig. — — — O, gid jeg kunde befri Dig fra Smerte ved at lade mig udlee og bespotte af hele Verden!" bad han, og sank hulkende for hendes Fødder, idet han bedækkede hendes rystende Hænder med Kys.

I dette Øieblik hørte man Tullefa'ers Gemalinde komme op af Trappen.

„Gud være lovet! Der er hun!" raabte Carl, saa trøstet som om „Knaldhyttens" Værtinde havde været en Hun-Erkeengel, reiste sig fra den ridderlige Stilling, og aabnede Døren.

„Ak, Du søde Gud!" hylede den ankommende Matrone, „sikken Ulykke. Man siger nede paa Gaden, at man allerede roer med hele Baade fulde af afstudte Arme og Been iland ved Toldboden."

„Gud velsigne Dem, gode Kone, kom bare ind et Øieblik," bad Væveren, „min Kone har faaet saa ondt."

„Ja, det vil jeg saamænd nok troe," forsikkrede det snakkesyge Stykke Kvindfolk, „for havde Biskop Fabricius, Gud glæde ham, den fromme Sjæl, for han gjør saameget Godt, saaledes f. Eks. imod den fattige Kone her paa Hjørnet, hvis Mand er reist bort, saa man ikke veed, om han nogensinde kommer tilbage, for der skal kun være kommet een Mand hjem fra Skibet, og han har fortalt, at de Allesammen vare blevne opspiste af en Sørøver inde i det grønne Hav, eller hvor det var, som om der ingen Spækhøkere gaves i Verden, hvor man kunde faae Spisevarer at kjøbe . . ."

„Men Gud velsigne Dem, min Kone trænger til Hjælp," vovede Carl at afbryde den rivende Ordstrøm.

„Ja, det vil jeg nok tro, siger jeg," lød det atter fra det ustandselige Mundtøi, „for havde ikke Biskoppen strax gjort Korsets Tegn, og var gaaet ned fra Prækestolen, da Slaget begyndte, saa troer jeg bestemt, at jeg selv . . ."

En fornyet og stærkere Jamren af Marie standsede Beskrivelsen.

„Ah, er det saadan fat," sagde Værtinden ved disse bekjendte Toner, „ja, saa er der nok ikke lang Tid til Passiar."

„Vi vilde netop bede Dem om at hente Madam Petersen," fortalte Væveren.

„Naa, vil De have hende til Deres Kone, ja det er ogsaa et meget skikkeligt Fruentimmer; hun har ogsaa hjulpet mig et Par Gange, men den ene Gang døde Barnet, ret en velsignet lille Dreng, min Mands udtrykte Billede op af Dage . . ."

„Men min Kone trænger til hurtig Hjælp," bad Væveren, der stod som paa gloende Æbleskiver, under enhver af Madammens Digressioner.

„Ja, nu skal jeg gaae; naar hun nu bare er hjemme."

„Hvorfor skulde hun ikke være hjemme?"

„Hvo kan vide det? Der ere jo saamange Mennesker ude paa Blokskibene."

„Aa, hvad skulde Madam Petersen paa Blokskibene?"

„Jo, hun maa maaskee hjælpe Doktorerne at forbinde. Det er en meget fornuftig Kone; jeg veed, at dengang min lille Dreng var syg, saa brugte jeg ingen anden Doktor, og hun var lige paa Nippet til at kurere ham, da han døde, og det, sa'e hun, kom sig blot af et apoplektisk Tilfælde, som . . ."

Maria begyndte atter at synge paa sin Skala.

„Nu gaaer jeg, nu gaaer jeg!" raabte Værtinden, og tumlede ud af Døren.

Tredie Kapitel.

En Fosterfader.

Medens „Madam Petersen" udøver sin ædle Konst oppe hos Væveren, ville vi atter aflægge et lille Besøg i „Skabet".

Der var indtraadt en Standsning i det paabegyndte Kortspil, dog ingenlunde bevirket ved Allarmen over Engelskmandens Komme, eller derved, at Interessen for Udfaldet af det navnkundige Slag havde bortdraget Nogen af Spillerne, thi slige Ting vare i sig selv for ubetydelige i en Spillers Øine, til at han for deres Skyld skulde nedlægge Kortene et eneste Minut; nei, Standsningen var kun fremkaldt derved, at Georg, hiint blege unge Menneske, der med saa misfornøiet en Mine tog Plads paa Brolæggerstolen, havde erklæret sig fallit.

„Kujon!" haanede „Kapitainen", overmodig af sit Held i Spillet, „Du har jo endnu een Mark; vov den, og slaae Dig atter til Dine Penge."

„Og hvis jeg taber den, kan jeg ligge paa Gaden inat, for saa har jeg intet at betale et Logi med," sva-

rede Georg med svag Modstand, medens hans Øine funklede af lidenskabelig Spillesyge.

„See, jeg sætter det Dobbelte imod," fristede „Kapitainen".

„Det er min sidste Mark," gjentog den Svage, og betragtede Mynten med nølende Mine.

„Du maa nu ikke troe, det er for at vinde Din Mark," forsikkrede Fristeren, med paatagen Godmodighed, „men deels kjeder det mig, at vi saa snart skal ophøre med Spillet, og deels kan jeg ikke lide at Du skal gaae bort efter at have tabt alle Dine Penge; det vil gjøre mig ondt, derfor .... op med den, jeg sætter Tre imod!"

„Nei, nei, nei!" raabte Georg med den sidste Kraft til Modstand, og sprang op fra det ubekvemme Sæde.

„Ja, ja," gjenmælede „Kapitainen", med indre Fryd over den Kamp imod Lidenskaben, som stod til at læse i ethvert af Georgs Træk, „jeg tænkte mig kun som saa: naar han vinder, har han fire Mark, endnu et Held, og han har det Dobbelte, Alt hvad han har tabt, tilbage; og saa kunne vi blive ved at more os. Men naar Du ikke vil, saa kan jeg naturligviis ikke tvinge Dig. — Naa, kom nu, see, Pengene vinke Dig, vil Du være ubarmhjertig? Skal de vinke forgjæves?"

„Men hvad skal jeg gjøre for Logi inat, hvis jeg taber?" indvendte han eftergivende.

„Ei, det er der gode Raad for. Om fem Minuter er det afgjort, om Du vinder eller taber. Vinder Du, saa bliver Du ved at spille, og taber Du, nu, saa løb ud paa Toldboden, der faaer Du straks femten Daler for at gaae ombord i et af Blokskibene og skyde Engelskmænd. — Og siden Slaget nu er begyndt," tilføiede „Kapitainen" spottende, „kan Du maaskee drive det op til femten Daler og otte Skilling, naar Du er meget paastaaelig."

„Lad gaae! Der er Marken!" skreg den Fristede, idet han kastede Mynten paa Bordet og indtog sin Plads, „dette ene Spil kan koste mig Arme og Been, eller maaskee endog Livet; men det er det samme: bort med

Livet, naar jeg ikke længere kan spille. — Det er den eneste Lykke, jeg har tilbage," anmærkede han, medens et mørkt Udtryk svævede over hans Pande.

„Bravo!" jublede „Kapitainen" med en Helvedes Glæde, „jeg har Ære af min Elev. Spille eller døe, stjæle eller døe, myrde eller døe!"

Moer Ulla gjentog den hule Latter henne i sin Krog.

„Kapitainen" greb bleg og med en let Rysten paa Haanden efter Kortene. Spillet tog atter sin Begyndelse.

Georg fæstede sit mørke, gnistrende Blik paa sin Frister, medens Blodet malede ham en skarp begrændset Rødme paa begge Kinderne og bankede synligt i hans Tindinger.

Faa Minuter efter var Spillet afgjort. „Kapitainen" var atter den Vindende.

Medens „Franskmanden" og Casper Smed med misfornøiede Ansigter stjøde de tabte Smaapenge hen til Spilleren, greb Georg med en hurtig Bevægelse efter det sidste Markstykke, han havde lagt paa Bordet; men „Kapitainen" forekom ham; med en endnu større Hurtighed havde han allerede strøget Pengene til sig, og Georgs Haand slog imod det tomme Bord.

„Ha ha! min Kylling!" loe „Kapitainen", „Du glemte nok, at det var med Din Mester, Du spillede?"

Den Bespottedes Blik hæftede sig gnistrende paa sin Modstander, der betragtede ham med kold Haan. Georgs høire Haand, som et Øieblik havde famlet ved hans venstre Brystlomme, syntes lammet af den uforklarlige Kraft i „Kapitainens" Øine, og sank kraftløs ned, Blikket tabte sin Ild, og blev overtrukket af et dunkelt Slør. Han reiste sig hurtigt, traadte hen til det lille Vindue, og saae tankefuld ud i Gaarden.

Lysten til at spille, eller om man vil: til at tabe, var nu ogsaa forgaaet hos Smeden og „Franskmanden", der opmærksomt lyttede til en hviskende Fortælling, som Casper oppartede ham med, medens Stine Smeds med hele den kvindelige Trædskhed søgte at udpumpe en gratis

Underretning om sin fremtidige Skjæbne af den ordknappe Mo'er Ulla

„Nu?" spurgte „Kapitainen" koldblodig den fallerede Medspiller, idet han letsindig forsøgte at gynge sig paa Skomagerstolen. „Vil Du saa ikke gaae ud og fortjene de femten Daler?"

„Nei," svarede Georg kort.

„Hvad vil Du da gjøre for Logi inat?

„Bekymrer det Dig saameget, saa laan mig den Mark, Du nylig tog."

„Nei, mit Barn," spottede „Kapitainen", „det var at pleie Modløsheden hos Dig. Gaae Du ud og lad Engelsmanden undgjælde for den Vrede, jeg har vakt hos Dig, saa fortjener Du Penge og jeg Tak af mit Fædreneland, fordi jeg gjorde Dig saa gram."

„Jeg vil ikke lade mig skyde ihjel for lumpne femten Rigsdaler."

„Aa, hvad det angaaer, skal Du ikke bekymre Dig; bliver Du skudt, kan Du gjerne i Dødsøieblikket bilde Dig selv ind, at Du faaer en Million derfor; thi Du nyder saa ligemeget Godt deraf."

„Ti!"

„Jeg vil kun raade Dig til det Bedste."

„Ligesom før ved Spillet?"

„Glem det, og gaae ud, fortjen Penge, og bliv en Helt. Selv om det sidste ikke skeete — hvad jeg jo meget tvivler om, — saa vil det dog være deiligt for Dig naar Du iaften kan spise de bedste Retter og drikke Dig halv fuld, og saa bag efter lægge Dig i en herlig, varm og blød Seng med fine, rene Lagner, og maaskee endda have nogle Skillinger i Lommen, naar Du vaagner op imorgen."

„Og al den Herlighed, Du der gjør Dig saa megen Umage for at skildre mig ret fristende, var jeg engang i Besiddelse af, og da var det netop Dig, som fremstillede det vilde Sværmerliv saa tillokkende for mig, talte begeistret om den overgivne Munterhed iblandt gode Venner og Svirebrødre, om den brændende Attraa, naar man

fristede et uskyldigt Pigebarn, om det Pirrende ved den lønlige Frygt, naar man sneg sig forbi Forældrenes Dør for at naae hendes Sovekammer, og meget Mere, saalænge indtil Du fik mig til at forlade mit stille Liv med „den herlige, varme og bløde Seng, med fine rene Lagner," og kaste mig i Fordærvelsen med Dig."

„Halvstudeerte Yngel! Veltalende Gaasehoved! For disse Erindringer, for denne sandsesløse Sladder vil Du forsømme Leiligheden til i Virkeligheden atter et Øieblik at nyde hiin Behagelighed, og i dets Sted ligge paa Gaden?"

„Saa vidt har Du bragt mig før. Jeg frygter ikke derfor!"

„Daare! Af en barnagtig Frygt vil Du selv forstyrre Dine sidste Nydelser," vedblev „Kapitainen", og fortsatte fristende: „Har Du først nogle Penge, saa veed Du vi Andre ikke frygte for at sætte vore imod dem; Du kan vinde, fordoble Din Kapital, atter fordoble . . . ."

„Djævel! frist mig dog ikke saameget!"

„Du kan vinde saameget," fortalte Fristeren, „at Du kan leie Dig et lille Værelse, kan indbyde Dine Venner til Dig, lægge Bank op for dem o. s. v. Kan hver Dag, hver Time paa Dagen spille, føle den indre Higen efter Gevinst, den Spænding, den Uro, som bringer os til at fornemme hvert Pulsslag ud i Fingerspidserne, og standse Aandedrættet, naar Du vover store Summer, kan føle Blodet brænde i Kinderne, og Øinene rulle i Hovedet, og . . . ."

„Og lee naar de Andre tabe," supplerede Georg med funklende Øine, „haane dem, naar de tabe, friste dem indtil den sidste Skilling . . . ."

„Vel! saa gjør det! Vov Din Trøie, og fortjen Din Driftskapital!"

„Faaer man virkelig femten Daler?"

„Ja, ja og atter ja!"

„Velan, saa gaaer jeg! Jeg maa spille, jeg vil spille, jeg skal spille! Ha, hvor jeg skal hævne mig,

hvor jeg skal seigpine Eder, naar jeg atter faaer Penge og Held!"

„Vi mødes her Klokken seks!"

„Ja, her Klokken seks!" raabte den Ulykkelige, idet han hastig ilede ud af Døren.

Fristeren opslog en skraldende Haanlatter.

Smeden og „Franskmanden" fuldendte i dette Øieblik deres hviskende Underholdning.

„Du troer altsaa virkelig, at der er Noget at fiske?" spurgte „Franskmanden" hurtigt og sagte.

„Ja gu' er der saa," hvidskede Smeden forsikkrende, „jeg saae jo selv Kjæden og Ørenringene i det Øieblik, de skulde skrue Kisten sammen."

„Godt, jeg er med," sagde „Franskmanden" og reiste sig fra Bordet.

„Hvorfor vilde Du nu saaledes forføre det stakkels unge Menneske til at udsætte sig for Fare?" spurgte Stine Smeds, der — efter forgjæves at have lokket for Mo'er Ulla, for at hun skulde fortælle lidt om Stines tilkommende Dage, — havde lyttet til den sidste Deel af „Kapitainens" Samtale med Georg.

„For naar det opdages, at jeg har sendt Hjælpetropper imod Engelskmanden, saa faaer jeg et Ridderkors. Saa skal jeg gjøre et stort Gilde, og Du skal være Baldronningen, Stine," svarede „Kapitainen" med Haan.

„Du kunde foreløbigen give lidt paa Haanden af det store Gilde, give lidt at drikke for os," anmodede Smeden.

„Skal Du nu maaskee igjen drikke saalænge indtil Du bliver gal, og prygler mig?" spurgte hans Ægtefælle.

„Ja, netop!" forsikkrede „Kapitainen", „for saa sparer jeg Uleiligheden med at gjengjælde Dig Kastet med Kniven fra imorges. Hei, Tullefa'er! Kom ind med en Flaske Brændeviin!"

„Her!" gjenlød det fra Butiken.

„Hvad Fanden er det for en Musik at Væverens Madamme opfører?" spurgte „Kapitainen", der blev opmærksom paa Maries Klageskrig, „synger hun et Te-

deum, fordi Engelskmanden er kommen, eller er maaskee allerede en af hans Kugler gaaet hende igjennem Livet?"

„Du skal da ogsaa spotte med Alt," svarede Stine, „kan Du ikke høre at Konen er i Barnsnød? Hvorfor er Du saa ondskabsfuld?"

„Fordi det fornøier mig, ligesom det undertiden fornøier Andre at være gode. Naar f. Eks. en anden fattig Daare tager sin sidste Bid Brød og giver til den, der endnu er fattigere, saa raaber Folk straks: hvor han er god, den Sjæl, uden at tænke paa, at han gjør det mere for at fornøie sig selv end for at gavne den Anden, gjør det ene og allene fordi den indre Glæde, han selv føler, forekommer ham at være større end den, han vilde føle ved at mætte sig selv med det Stykke Brød, han bortgiver. Akkurat saaledes gaaer det ogsaa med mig, kun i en omvendt Retning. Naar jeg f. Eks. nu giver Brændevin, saa er det fordi jeg føler mere Glæde i mit Indre ved det Onde, jeg kan opnaae derved, end om jeg anvendte Pengene paa mig selv. Og saaledes gaaer det med Alle. Ethvert Menneske virker kun for sig selv; enten han saa gjør Godt eller Ondt, han gjør det dog kun for at tilfredsstille sin egen indre Trang."

„Det fornøier Dig altsaa virkelig at gjøre Ondt?" spurgte Stine nysgjerrig.

„Nei! Men det fornøier Folk at kalde det, jeg gjør, for Ondt. Jeg gjør kun hvad der fornøier mig, og lader Andre give det hvilket Navn, det behager dem."

„Hvad Fornøielse har Du da nu faaet af at styrte den stakkels smukke Georg i Ulykke?" vedblev hun at fritte.

„Det skal jeg sige Dig," fortalte „Kapitainen" med sit uafladelige Smiil paa Læberne, „den stakkels smukke Georg bildte sig ind at være lykkelig dengang jeg lærte ham at kjende; det kjedede mig at see ham saaledes, jeg havde Lyst til at see det smukke Ansigt fortrække sig af Smerte, Hunger, Lidenskab, Frygt, Raseri og hvad alle disse skjønne Følelser kaldes. For at tilfredsstille min Lyst, bestemte jeg mig til at være hans Fosterfader. Jeg besmittede først hans Tanker, ved at

give dem en ny og lastværdig Retning, som Folk kalde det; dernæst ledede jeg ham Skridt for Skridt til Natteſviir, Spil og Drik; men han havde dog endnu beſtandig eet Gode tilbage, ſom foraarſagede at han ikke kunde føle ſig ret ulykkelig, uagtet han alt begyndte at lide Nød, han havde endnu ſin Sjælefred, noget grumme rart Noget, ſom jeg forreſten aldrig ſelv har kjendt. Da fik jeg ham til at forføre en ung Pige, fik ham til at mishandle hende indtil hun dræbte ſig ſelv, da havde jeg ſeiret, nu ſaae jeg Smerte, Fortvivlelſe og Raſeri i hans Træk, og jeg havde faaet min Lyſt ſtyret."

„Her er Brændeviin," lød Tulleſa'ers Stemme, idet han rakte en Flaſke og to Glas ind af Døren.

Smeden modtog Leverancen, ſatte den paa Bordet og fyldte Glaſſene.

„Stine! Stine Smeds!" raabte Værtinden, idet hun ſtak Hovedet ind af den halvaabne Dør, „nu har Væverens Kone ſaamænd faaet ſig en Søn!"

„Bravo!" raabte „Kapitainen" og greb et af de fyldte Glas, „kom hid, Kammerater! Jeg er kjed af Georg, et Menneſke i den Alder kan man aldrig gjøre rigtig flet, man maa begynde ſit Arbeide ved Vuggen. Jeg lovede at hævne Dig, Stine, det ſkal ſkee. Jeg kaarer herved Væverens Barn til Fosterſøn, jeg, Eders Kapitain, ſkal være hans Fosterfader fra Vuggen af!"

Glaſſene ſtødtes heftigt imod hinanden.

„Ravnens Skrig
Varsler Liig"

nynnede Mo'er Ulla med hæs Stemme henne fra ſin mørke Krog.

Fjerde Kapitel.

Beſøget.

Mo'er Ullas Kvad bragte, hvor kort det end var, „Kapitainen" i en ubyggelig Stemning; thi lidt mere

overtroisk end onde Mennesker i Almindelighed, forekom det ham, at Mo'er Ulla varslede ham ulykkelige Følger af det nye Foretagende, han havde bestemt sig til; en Overtro, der endmere bestyrkedes derved, at hun flere Gange i Løbet af Formiddagen havde viist at være, paa en for „Kapitainen" ubegribelig Maade, indviet i en af hans lønligste Hemmeligheder. Han søgte imidlertid at skjule denne Stemning ved en paatagen Munterhed, og opmandede Casper Smed til bestandigt at drikke mere, med saa indtrængende og fristende Ord, at Haarene maatte reise sig paa Hovedet af ethvert Maadeholdsforenings-Medlem, der ikke var aldeles skaldet, naar vi gjentoge dem.

Til Trøst og Glæde for „Kapitainen" stadfæstede sig Stines Forudsigelse, „at det vilde gaae ud over hende, naar Casper drak formeget", thi for hver Snaps, der gik samme Vei paa ham som Rheas Børn paa Saturn, blev han mere og mere ondskabsfuld, og da han uagtet sit kraftige Legeme, der kunde være en værdig Model for en Officier ved Garden til Fods, var en stor Kujon, — Noget man ofte træffer paa hos Folk af den Størrelse, — saa turde han ikke yttre Ondskaben paa Andre end sin Egteviv, der vel behandlede ham som en Skoviſk, naar han var ædru, men derimod nærede den største Frygt for ham, naar han var beruset. Før det imidlertid kom saa vidt, at han ligefrem pryglede hende, men endnu havde ladet sig nøie med at knibe og støde hende hvergang hun kom i Nærheden af ham, hvilket hun ikke kunde undgaae, da han havde befalet hende at blive ved Bordet, hvor den rigelige Uddeling af Brændeviin heller ikke var uden Tiltrækning for hende, som bedre end Smeden kunde taale denne Nectar, blev Bacchanaliet forstyrret derved, at „Fransmanden", der hidtil saa temmelig havde forsømt Glasset, som det syntes mere af klog Forsigtighed end af Modbydelighed for den Drik, det indeholdt, brød op for at forlade „Knaldhytten".

Enten satte „Kapitainen" større Priis paa at kunne forlade sit Selskab ved denne Leilighed, uden at tildrage sig Opmærksomhed, end paa at forfølge sin eiendomme-

lige Hævnplan imod Stine, eller ogsaa beregnede han maaskee, at Virkningen af den nydte Spiritus først rigtig vilde indtræde hos Smeden, naar denne kom ud i den friske Luft, der altid gjør en Ruus ret følelig, nok er det, at ogsaa han straks bestemte sig til at gaae, og fulgte „Fransmanden" i Hælene, da denne, efter først at have tilhvisket Casper nogle, som det syntes formanende Ord, forsvandt gjennem Døren til den forreste Gjæstestue.

Casper derimod kunde endnu ikke overtale sig selv til at forlade den Rest, som fandtes i Flasken, tilmed da han allerede var kommen saa vidt i Underholdningen med den, at han ganske havde forglemt Mo'er Ulla's Nærværelse og sin Frygt for hende. Han fulgte derfor kun de Bortdragende med et døsigt Blik og nogle Smaaforbandelser over deres Hastværk, og lagde sin høire Haand fast og kjærligt om Halsen paa Flasken, som om han instinktmæssigt frygtede for, at Stine ellers vilde gjøre ham Erobringen stridig.

I Butiken afgjorde „Kapitainen" hurtigt sin Regning, uden at gjøre mindste Snak over, at Tullefa'er havde drevet den iveiret som om det var en Bankakste, og skiltes fra „Fransmanden" udenfor Døren; men medens denne ilede ned ad Snorrebroen til, gik „Kapitainen" kun forbi Butiksvinduet og ind i „Knaldhyttens" Gadedør.

Her søgte han nogenlunde at tilintetgjøre den Forstyrrelse, som Deeltagelsen i de forskjellige Scener om Morgenen havde frembragt i hans Klædedragt, og efter at have rettet lidt paa sit Halstøi, ladet Haanden glide børstende ned af sine Klæder og purre op i Haaret, saae han ud som en retskaffen ung Haandværker.

Det er dog ogsaa vidunderligt, saa let som en Kjæltring kan komme til at ligne en retskaffen Mand, og omvendt.

„See saa," talte „Kapitainen" for sig selv, „nu skal Du da altsaa op at hilse paa Din nye Myndling. Men man maa kaste Kjød til Hunden, naar man vil

stjæle i Gaarden; Du kommer vel til at spæde lidt i Bossen hos Forældrene, for at faae Indpas til Barnet.

Han fremtog en anden og større Pung af sin Brystlomme, end den han havde ladet tilsyne iblandt sine Staldbrødre, og tog to store Sølvpenge af dens vægtige Indhold, puttede dem i Vestelommen, og gjemte Pungen paa den gamle Plads.

„Disse skal nok aabne Døren," fortsatte han sin Enetale, „deres Brødre har aabnet større Døre og større Hjerter, end dem som findes i denne Vraa. Nu gjælder det kun at falde ind i den rette Tone, naar man kommer derop. Konen, eller hvis ikke alle Mærker slaae feil: Maitressen deroppe, vil ikke svare Stine Smeds, vil ikke passiare med hende, altsaa maa det enten være en Gnavepotte, en Moppe, og saa maa Du ogsaa være gnaven og lamentere over Verdens Fordærvelse, eller ogsaa maa det være Folk med mere Dannelse, og som derfor støder Stine tilbage af Frygt for, at de skal tilsmudske deres fine Væsen ved at komme i Berørelse med et raaere, ligesom en Stadsdame vilde tilsøle sin lyse Silkekjole ved at staae Side om Side med en Feiekjælling, og i saa Tilfælde maa ogsaa Du tage Dit Søndagsvæsen paa, komme med forblommede Talemaader om en bedre Opdragelse. om, aldrig at have drømt, at man skulde ernære sig som en simpel Mand, o. s. v. Du kan gjøre det, Poul, derfor: Haand paa Værket: Det vil bringe Dig Glæde, Nydelse, naar den lille Mund udtaler den første Ondskab, og Du føler, at Du har født den; naar Moderen fælder de første Taarer over sit vildfarende Barn, og Du føler, at Du har fremkaldt dem; naar Moderen med fortvivlet Hjerte forbander sin Søn, og Sønnen aander Hævn imod hende, der leed for at føde ham til Verden, offrede søvnløse Nætter for at pleie ham, og maaskee tog den sidste Skorpe fra sin egen Mund for at mætte ham, og Du føler, at Du har skabt dem disse Kvaler! Ha, ha! Det er et skjønt, et herligt, et værdigt Maal for Spidsbubernes Kapitain, for Djævelens Broder paa Jorden!"

Med lette Fjed og uroligt speidende Blik, som en Tiger, der gaaer paa Rov, steg han op af den knirkende Trappe, listede sig hen af den mørke Gang, og standsede udenfor Væverens Dør. Han lagde Øret til en af Dørsprækkerne, for om muligt at opfange et eneste Ord, der kunde lede ham paa Spor efter Beboernes Karakteer, og om den Maade, han maatte fremtræde paa for at behage dem; men han hørte kun en svag Stønnen af den unge Moder.

Kaste vi Blikket indenfor denne Dør, da see vi den smukke Marie ligge bleg og med tillukkede Øine paa det fattige Leie. Der laa i dette Øieblik noget Helliggjort i disse blege Træk, den moderlige Følelse var med al sin uendelige Styrke og Skjønhed, med al sin Rigdom af Kjærlighed draget ind i dette Hjerte, som endnu bankede feberagtigt og skjælvende af de overstandne Lidelser og den paafølgende Udmattelse, og havde allerede præget sig i det fine Ansigts Udtryk. Sønnen, han, der — som Haabet venligt tilhvistede hende — skulde belønne al denne Smerte med sin Kjærlighed og Trostab, laae slumrende ved hendes Hjerte, og naar hun en enkelt Gang aabnede Øinene lidt, dvælede de med uudsigelig Ømhed ved hans lille Ansigt, og syntes at finde en Engels udtrykte Billede i ham.

Endnu var han det jo visselig saameget som et Menneske kan være det; han var endnu reen og ubesmittet som den første menneskelige Skabning paa Jorden, kun Svagheden var ham medfødt; thi Mennesket fødes godt. Naar det udgaaer fra Skaberens Haand og indtræder i Verden, da kan der intet Ondt ligge i Hjertet, thi Gud, Godhedens Ophav, kan ikke skabe noget Ondt; men Svagheden, som er os medfødt, og som netop er det, der stempler os som Mennesker, den er det, der faaer det Onde til at spire i vor Sjæls Inderste, og lade vi Svagheden herske, da synke vi stedse dybere i Elendigheden. Derfor er det vi maae bede: „Leed os ikke udi Fristelse", thi kun Faa, saare Faa, have Kraft nok til at modstaae.

. . . . . .

Carl sad tankefuld ved hendes Hovedgjerde. Ogsaa han havde følt denne vidunderlige Glæde, der gjennemstrømmer Sjælen hos ethvert godt Menneske, naar han førstegang trykker sit Barn til Brystet; men den fordunkledes for ham af Bekymringen over Udkommet i de nærmest paafølgende Dage. Maries Sygelighed i den sidste Tid af hendes Svangerskab havde allerede sat dem meget tilbage; de vare for Øieblikket blottede indtil det Yderste for alle Livets Nødvendigheder, og Nøden steeg endmere derved, at han ikke turde fortsætte sin hidtil uafbrudte Arbeiden i de første Dage, af Frygt for at den Støi, som Væves Bevægelse fremkaldte, skulde virke skadelig paa Marie under de nærværende Omstændigheder — Tanker, der droge mørke Skyer over hans Pande, medens Læben endnu bar Glædens Smiil over hans nyfødte Søn.

Det bankede sagte paa Døren.

Carl reiste sig forsigtig, og aabnede den.

Han stod Ansigt til Ansigt med „Kapitainen".

Det første Øiekast paa Carls blide, men alvorlige Træk overbeviste denne om, at han ikke havde med en af sine sædvanlige Staldbrødre at bestille; han antog derfor med forbausende Færdighed det samme Udtryk i sit Ansigt; men afventede dog endnu det første Spørgsmaal af Væveren, for om muligt ogsaa af Stemmens Lyd at uddrage nogen Kundskab om dette fremmede Menneske, og om den Maade, hvorpaa man lettest kunde trænge ind hos ham.

„Kapitainens" Forhaabning slog ham ikke feil; thi denne bløde Stemme fortalte ham ikke allene, at Væveren var af et ømt, sørgmodigt Gemyt, men den hele Tone i disse faa Ord vidnede tillige, paa en næsten uforklarlig Maade, om den dannede Mand. Med utrolig Hurtighed drog „Kapitainen" sine Slutninger deraf, og indrettede Stemme, og hele Personlighed i Overeensstemmelse med den gjorte Opdagelse.

„Om muligt være Dem til Tjeneste," svarede han i den samme ømme og alvorlige Tone, og fæstede sit

Blik med tilsyneladende Kjærlighed paa Carl. „Jeg veed, hvad der er skeet idag, veed at De er en dannet Mand, som ikke altid har levet under saa smaae Omstændigheder, og maaskee netop derfor føler det Trykkende ved dem i dette Øieblik dobbelt, fordi De gjerne vil hjælpe en elsket Kone, og savner Evne dertil. Ordsproget siger: Den græder ei for Guld, som aldrig har eiet det, og det er vel sandt, men desto tungere ere ogsaa Taarerne for Den, der engang havde det i Eie, og nu bitterlig maa savne det."

Carl taug forbauset, og betragtede den Talende som et forunderligt Særsyn.

„Bliv ikke fornærmet," bad „Kapitainen" med Inderlighed. „Det er vel saarende at modtage Gaver; langt fra ikke saa behageligt, som at kunne tilbyde dem; men naar den rækkes med Venlighed, med Kjærlighed, da er det igrunden Modtageren, der glæder Giveren, ved ei at støde Gaven tilbage, og ikke det omvendte Forhold."

„Men min Gud, De er mig jo ganske fremmed," stammede Væveren forlegen, idet Tanken om at modtage en Almisse drev ham Blodet til Kinderne.

„Og maa altid blive det," svarede den Falske med en større Alvor i Stemmen, „Det maa være Dem nok at vide, at ogsaa jeg er opfødt i en bedre Stand, om jeg ogsaa nu maa ernære mig som simpel Arbeider, at jeg ikke har Andre at sørge for end mig selv, og at det er min eneste Glæde, med de ringe Midler, der betroes mig, efter Evne at fjerne Kummeren fra mine Medmennesker. See her," sagde han mildt, og trykkede Carl de to Sølvpenge i Haanden; „det er kun lidt; men selv Enkens Skjærv blev jo ikke forsmaaet i Templets Kiste."

„Jeg kan ikke modtage Gaver af nogen Fremmed," svarede Carl kold, og skjød Pengene ud af sin Haand igjen, „men takker Dem dog ret inderligt for Deres gode Villie."

„Jeg tog altsaa feil," gjenmælede „Kapitainen" i en sørgmodig Tone, „De trænger altsaa ikke. Jeg tænkte,

De maaskee kunde savne Noget, naar Deres syge Kone bad Dem om en Lædskedrik, maaske endogsaa maatte nægte hende den, lade hende vansmægte, som De elsker over . . . ."

„De har Ret," afbrød Carl rystet, „jeg var en Daare, at jeg skjød Deres Hjelp tilbage i dette Øieblik; jeg eier jo virkelig Intet, aldeles Intet, og kan derimod tilbagebetale Dem naar jeg atter kan arbeide."

„Den Tid, den Sorg!" svarede „Kapitainen" med synlig Glæde, og rakte ham Pengene.

En sagte Kalden af Marie kom i dette Øieblik Carl ret beleiligt, som et Hjælpemiddel til lettere at bortjage den Undseelighed, hvormed en Almisse, under hvilketsomhelst Navn den end bydes, altid besværer Modtageren.

„Tilgiv," bad han hurtig, „jeg tør ikke godt byde Dem indenfor, og min Kone kalder . . . ."

„O, jeg vilde dog saa gjerne see den Lille," svarede „Kapitainen" indsmigrende, „jeg elsker nu engang Børn saa høit, jeg føler Lykke ved at see Uskyldigheden. Beed Deres Kone, at jeg maa see hendes Søn."

Væveren trak Døren lidt til uden at svare, ilede hen til Maries Leie, bøiede sig over hende og spurgte kjærligt: „Hvad vil Du, Kjære?"

„Hvem er det, Du taler med?" spurgte hun svagt „jeg synes, det er en fremmed Stemme?"

„Det er det ogsaa," lød Svaret. „Det er en Mand, jeg aldeles ikke kjender, og som tilbød mig Hjælp. Jeg veed ikke hvad der har ledet ham til mig, men han taler saa kjærligt og alvorligt, at jeg ikke kan støde ham tilbage, især i dette Øieblik. See, han har laant mig to Specier. Nu kan jeg pleie Dig, sørge for at Du atter kan blive frisk og vel, og skaffe Dig nogen styrkende Næring."

„Og Du modtog Pengene af en Fremmed?" spurgte Marie forundret, og med et svagt Anstrøg af Bebreidelse.

„Skulde jeg hellere, for at føie en taabelig

Stolthed, lade Dig lide Mangel? Det er kun et Laan, Pengene kan tilbagebetales, og Skjæbnen kan vel føie det saaledes, at jeg engang ved Leilighed kan komme til at vise ham det samme Hjertelag. I den Henseende haaber jeg, at Gud ikke har gjort mig fattigere end han."

„Hvor Du er god, at Du saaledes kan forvise enhver af Dine Eiendommeligheder, kun for at kunne beskytte mig for Mangel."

„Han beder om at maatte see vort Barn," fortalte Carl med en Mine, som om han ganske havde overhørt hendes Roes. „Vil Du tillade ham at komme ind?"

„Velgjørenhed er saa sjelden, at man ikke bør lade den staae udenfor Døren," svarede Marie med et flygtigt Smiil.

Carl traadte atter hen til Døren og vinkede. „Kapitainen" traadte hastigt ind og nærmede sig Maries Seng.

Hun hævede Blikket fuldt af Taknemmelighed, for idetmindste med dette at yde Velgjøreren den Tribut, hendes Hierte saa rigelig tilkjendte ham; men da det mødte „Kapitainens" mørke Øine, der funklede af en hemmelig indre Glæde og Triumph, jog en isnende Smerte igjennem hendes Indre, der nys var fyldt med den reneste, helligste Fryd. Der laae Noget i disse Øine, som truede hende med Ødelæggelse, Jammer og Død. Med en uforklarlig Rædsel, — lig den, vi vilde føle, hvis midt under en glad Fest i vor Familiekreds det bankede sagte paa Ruden, og, naar vi kastede Øinene derhen, Døden da stod udenfor med sine tomme Øiehuller og to Rader blændende hvide Tænder, og med det for Dødningehovedet eiendommelige smilende Udtryk viste os det nær udrundne Timeglas, — med en saadan Rædsel vendte hun uvilkaarlig Ansigtet til den modsatte Side.

Det ubehagelige Indtryk, han gjorde paa Marie, undgik ikke den paa Alt opmærksomme „Kapitain"; for altsaa ikke at skade sine egne Planer ved at forhøie eller

forstærke dette Indtryk, talte han intet Ord til hende, men bøiede sig kun lidt hen over Sengen, og hæftede sit gjennemtrængende, rovbegjærlige Blik paa det sovende Barn.

„Han bliver vist smuk, den Bastard!" mumlede han for sig selv, og tildeelte saaledes for første Gang det uskyldige Barn det Navn, der igiennem en Række af Aar skulde klæbe som et Brændemærke paa ham, var saaledes den Første, der paa ham udøvede denne Hjemsøgen af Fædrenes Misgjerninger paa Børnene.

„Han sover, den lille Engel!" hviskede han til Væveren, medens han atter nærmede sig til Døren, „men jeg haaber, De ikke vil forbyde mig at komme igjen en af de første Aftener, naar jeg kommer fra Arbeide, thi jeg vil saa gjerne see ind i de smaae Øine, det forekommer mig altid som om man saae en lille Himmel derinde."

„Jeg kan umuligt forbyde min Kreditor, — — min Hjælper," rettede Væveren, „at besøge mit fattige Hjem."

„Og jeg vil evig blive i Deres Gjæld derfor," forsikkrede „Kapitainen" med en trohjertig Mine, nikkede venlig og fjernede sig, efter først at have seet med Forsigtighed hen af den mørke Gang, thi et Møde med Tullefa'er eller hans Gemalinde, det følte han, vilde i dette Øieblik være nok til aldeles at forstyrre hans nederdrægtige Planer, thi han havde allerede lært Væverfamilien saameget at kjende under dette korte Besøg, at han følte sig overbeviist om, i det Minut Væveren fik at vide, han var en af „Knaldhyttens" stadige Gjæster, vilde denne Dør ikke oftere aabne sig for ham.

Var Værten eller Værtinden altsaa kommet i dette Øieblik, havde det været nok til for lang Tid, om ikke for stedse, at støde Fristeren tilbage fra det uskyldige Offer, han havde udseet sig. Men det var nu Tullefa'ers Skjæbne, at den eneste Gang, han kunde gjøre noget Godt ved at komme, blev han borte.

Den Mand havde været skabt til at blive Politibetient.

Femte Kapitel.

Endnu et Barn.

Medens vi nu i nogle Timer tabe vore gamle Bekjendte fra „Knaldhytten" af Syne, nemlig fra om Middagen, da Besøget hos Carl var tilende, til Kl. 6 om Aftenen, da det aftalte Møde imellem „Kapitainen" og Georg skulde finde Sted, maa vi benytte Leiligheden til at indføre vore Læsere hos en Familie, der befinder sig i langt bedre, om just ikke lykkeligere, Stilling end Væveren og hans Elskede.

Skraaes over for „Knaldhytten" findes en stor Bygning, der vel nu — da man overalt i Byen opbygger sande Kaserner og dekorerer dem i denne glimrende pompejianske Stil, der skal være saa uhyre smagfuld, enten Bygningens Architektur staaer i Samklang med den eller ei, — kun vil være et ganske almindeligt, i Nogles Øine maaskee endogsaa simpelt Huus, men som i Aaret 1801 var et Borgerpalads, idetmindste i Christianshavnernes Øine.

Stige vi op af de tre Steensliser, som danner „Gadetrappen", lægge Haanden paa det Fyrretræes Rækværk, som de fattige Gjenboer kaldte „mahogni", fordi det var poleret — den Fattige bedrages altid lettere af Skinnet end den Rige, det er en af Armodens Forbandelser, — og naae op til første Sal, da see vi paa hver Side af Gangen en Dør med en Messingplade paa, hvoraf den ene har Inskription: Sekretær Richard, og den anden Fru Richard, og synes at være et Sindbillede paa, at Sekretæren og hans Kone stode ligesaa kolde for hinanden, som disse tvende Dørplader.

Det forholdt sig virkelig saaledes, og dog var der to varme, glødende Hjerter.

Fra den Side af Leiligheden, som Fruen beboede, lød Klagestrig af samme Natur, som dem, vi have hørt af Marie i „Knaldhytten"; ogsaa her skulde et lille Væsen for første Gang see Dagens Lys, og Moderen led de samme Smerter; thi Lidelserne frygte ligesaa lidt for

at træde ind i de kostbareste Haller, paa de dyreste Gulvtæpper, og bag de skjønneste Sengeomhæng, som for at besøge den Elendigste paa det mugne Straaleie. Det er Dødens Brødre, og de dele kommunistiske Grundsætninger med den.

Det var gaaet Fru Richard ligesom Marie, Skrækken over den første Salve fra de engelske Kanoner havde ogsaa fremskyndt hendes Forløsning, men hun, den rige Frue, leed endnu uudsigelige Smerter, medens den fattige Marie med Glæde og Kjærlighed trykkede den Førstefødte til det moderlige Hjerte.

Var man ikke overbeviist om det Modsatte, skulde man næsten tro, at Engelskmanden havde skudt med Smaaborn istedetfor med Kugler den 2den April.

Da imidlertid en saadan Scene, som den, der foregik inde hos Fruen, hverken er ny, eller videre interessant for andre end de paagjældende Personer, saa ville vi vende os til den modsatte Side, og træde ind hos Sekretæren.

Vi komme da ind i et Værelse paa tre Fag, med smukke lyse Tapeter og forgyldte Lister, hvilke bleve betragtede som noget særdeles Elegant paa hiin Tid, da Forgyldningen var langt sjældnere og Guldet maaskee lidt mere almindelig end i vore Dage.

De rige Gardiner, de bløde Tæpper paa Gulvet, og de blanke Møbler, der syntes med Koketteri at speile sig i hinanden, gav dette Værelse et venligt, hyggeligt Ansigt, der endmere forhøiedes ved de faa Straaler, som den milde Foraarssol kastede igjennem de klare Ruder. Alt i Værelset syntes at smelte sammen for at danne et eneste indtagende Billede.

Desto grellere var det Indtryk, som Eieren af dette hjemlige Asyl maatte gjøre paa Beskueren. Medens Værelset tydede paa Rigdom og Lykke, var han, saaledes som han traadte ind fra det tilstødende Kammer, en Afspeiling af Ulykke og Armod, ikke den Armod, som bringer Legemet til at skjælve af Kulde og Hunger, men den tusind Gange værre, der gjør Sjælen fattig paa Glæde,

Hjertet arm paa Følelse og Deeltagelse for Andre, og som langsomt afkjøler dets hellige Glød, indtil det bliver koldt og følesløst som Marmor.

Det var en høi, mager Mand, hvem de skarpe, alvorlige, men dog paa indre Ro tydende Træk tillagde en Alder, som han langtfra var i Besiddelse af, og hans Venner, der endnu for neppe et Aar siden havde seet ham som en livsglad Yngling, som den, der først ret kunde bringe Liv og Munterhed ind i et Ungkarleselskab, maatte, naar de nu saae denne kolde Alvor i det unge Ansigt, erkjende det Sande i, at der gives Minuter i Livet, hvori et Menneske kan opleve Aar, eller idetmindste ældes og høste mere Erfaring, end om de gjennemlevede de 365 Dage, uden at blive voldsomt rystede af en eller anden Begivenhed, og af saadanne Minuter maatte Richard upaatvivlelig have havt mange i det sidste Aar; thi det havde fra en Mand, der var fuld af Liv, Vid og Bevægelighed, forvandlet ham til en Person, der var kold, tør og kjedsommelig.

De af hans Venner, som ikke vare gifte, forundrede sig dog ikke saameget over denne Forvandling, og naar den tilfældigviis kom paa Tale ved et eller andet af de Gilder, hvori han forhen havde været Sjælen, saa slog man det hen med: „Aa, han er jo bleven gift", medens Taleren i sit stille Sind gjorde Korsets Tegn for sig, som om det skulde beskytte ham imod en lignende Ulykke; men de gifte Venner, der af Erfaringen vidste, at en Kone vel paa mange Maader kunde gjøre en Mand Hovedet kruset nok, men dog ikke let kunde tilveiebringe en saa total Reform hos deres Ægteherre, især i saa kort en Tid, dem var denne Forandring, saavelsom Richards hele pludselige Giftermaal, en komplet Gaade, som de forgjæves brøde Hovederne for at løse.

Det var virkelig ogsaa gaaet besynderligt til med dette Giftermaal.

En smuk Sommeraften bestemmer Richard sig til at gaae en Tour ud i det Frie, for at forslaae Sorgen over en tredie Kjæreste, han netop nogle Dage iforveien

var bleven uenig med; thi han havde altid havt det Uheld, at enhver Dame, som han med ungdommeligt Letsind leflede med, klyngede sig til ham, som en Burre, — vel nærmest fordi han var i en saadan Stilling, at han kunde ernære en Kone, og slige Mænd have fra Arilds Tid været guddommelige i de gifteførdige Damers Øine — udspredte Rygtet om sit Bekjendtskab med ham, og blev saaledes snart kaldet „hans Forlovede". Af Naturen godmodig, forekom det ham stedse at være Synd at støde et saadant Pigebarn fra sig, og derved udsætte hende for hendes Veninders Spot og Drillerier, og han fortsatte derfor med det bedste Lune af Verden ethvert saadant Bekjendtskab saalænge, indtil den saakaldte Forlovede selv mærkede, at „han ikke meente det oprigtigt", og trak sig tilbage, for at Pladsen kunde være vakant, hvis „en Oprigtigere" skulde have Lyst til den. Men uagtet det Letsind, hvormed han selv sluttede saadanne Forbindelser, og selv arbeidede hen imod deres Opløsning, saa var han dog ikke fri for en vis Vemod, den første Tid efter ethvert saadant Brud, en Følelse, som han sædvanlig søgte at bekæmpe ved at gaae ud og blande sig i Folkemængden paa de offentlige Spadseregange.

Richard gik altsaa ofte ud.

Hiin Aften var det altsaa den tredie Gang — saavidt det var hans Venner bekiendt, — at han skulde begynde Kuren imod sin vemodige Følelse med at spadsere. Pudset og pæn, som en Hofjunker, der skal til Balparée, marsjerede han igjennem Byens Gader for at naae Volden, dengang Kjøbenhavnernes Yndlingspromenade, da hans Vei tilfældigviis falder forbi en gammel Bekjendts Bolig, som han ikke havde besøgt i længere Tid; en uforklarlig Lyst til at indhente det Forsømte griber ham, og han stiger trallende op af Trapperne.

Hos Vennen var Huset fuldt af Fremmede, og da han ikke kan angive noget bestemt Sted, hvor han skal hen, kan han ikke undslaae sig for, efter en gientagen Anmodning, at blive. Veltilfreds blander han sig imellem Gjæsterne, der synes at blive smittede af hans na-

turlige Munterhed, og iblandt hvilke især en ældre Pige, en Veninde af Husfruen, tildrager sig hans Opmærksomhed ved sine sarkastiske, livlige Svar. Paa en ganske besynderlig Maade udarter Munterheden til Overgivenhed, og da man flere Gange træffer Richard i en levende Underholdning med hiin Pige, Frøken Claudia, udbringer man under Spøg og Latter deres Skaal som Forlovede. Verten, der kjender Richards mange Forlovelser, driver Spøgen endnu videre, forsikrer, at nu skal det have en Ende med alle disse Kjæreste-Narrerier, stiger op paa en Stol og holder en Vielsetale, hvorpaa atter Gjæsterne udbringe Richards og hans Gemalindes Skaal, og tvinger ham til at give hende det første Kys, Noget, hvortil han ikke var meget uvillig, da et Par mørke, venlige Øine glimrede ham imøde, og hun ikke, fordi —— ja, formodentlig fordi hun var en Pige paa tredive Aar, og saadanne aftvinges ikke hver Dag et Kys.

Man bliver dog til Slutningen træt af at lee, og bryder op, for at drage hver til Sit; men før man adskilles, træffes der Aftale om, den næste Dag at foretage en Morgentour, hvortil man ogsaa indbyder Richard, der takkende modtager Indbydelsen, og alt staaer med Hatten for at anbefale sig og gaae, da Claudia begynder sagte at beklage sig til Værtinden over at hun skal gaae allene hjem. Det er nu engang saa i Verden, at jo ældre Damerne blive, og altsaa Farerne for dem færre, desto ængsteligere ere de for at gaae allene paa Gaderne. Richard, som det eneste løse og ledige Mandfolk af hele Selskabet, kan ikke undgaae at tilbyde sin Ledsagelse, da Klagerne havde naaet til hans Øren, og den bliver modtagen med Glæde.

O, Du ulykkalige „Følgen hjem!" Selv Bombekanonerne er en velsignelsesrig Opfindelse imod Dig.

Optrinnet hos Vennen havde allerede noget løsnet Baandene paa den Etikette, der altid bliver iagttagen imellem to fremmede Personer, især naar de ere af forskjelligt Kjøn, saa at der allerede paa Hjemveien viste sig en større Fortrolighed mellem Richard og Clau-

dia end i Almindelighed efter een Aftens Bekjendtskab, en Fortrolighed, som især Claudia søgte at pleie med en saadan Omhu, at hun ved Afskeden mindede ham om hans Løfte, den næste Morgen at deeltage i den berammede Udflugt.

Med en for Richard ualmindelig Besindighed bestemte han dog hos sig selv, at være mere forsigtig med dette Bekjendtskab end det just var hans Vane, og foreløbig den kommende Dag ikke med det mindste Ord eller Mine minde om den lette Tone, som denne Aftens Spøg havde foraarsaget imellem dem.

Men man veed nok, at Helvede er brolagt med gode Forsætter, som ikke ere blevne opfyldte, og skjøndt deres Mængde er saa stor, at den diaboliske Brolægningskommission endnu aldrig har savnet Materiale, saaledes som den Kjøbenhavnske — at Forsætterne ikke som Brostene kan slaaes i Hartkorn af et eller andet Kommissionsmedlem, bidrager maaskee ogsaa en Deel til at der er Overflod, — saa kunde dog heller ikke Richard blive frie for at yde sin Tribut, og da man den næste Morgen begyndte at omtale den fingerede Vielse, sendte han Forsættet til det omtalte Bestemmlsessted, og stod snart igjen paa den samme underlige fortrolige Fod med Claudia.

Hans gamle Uheld med Damerne udeblev heller ikke denne Gang, Claudia gik ham øiensynlig imøde og klyngede sig fastere og fastere til ham. Hvorsomhelst han kom fra hiin Aften, traf han hende, og det varede neppe fjorten Dage før han stod paa en langt intimere Fod med hende end med nogen af hendes Forgjængerinder i hans Gunst.

Det, som han først havde betragtet som et ganske almindeligt Galanteri imod hende, senere som en letsindig Streg, der havde antaget Karakteer af Forbrydelse, fremtraadte nu snart for hans indre Blik med en større Alvor. Det kunde ikke undgaae hans Opmærksomhed, at hans venlige Ord til hende vare faldne i en frugtbarere Jordbund end han ønskede, og at de i hendes Hjerte, belyste

af hendes ildfulde Sjel, havde lagt Spiren til en dyb, inderlig Kjærlighed for ham.

Bekymringen herover, da han ingenlunde, som de fleste unge Mennesker, var uden Tanke eller Følelse for det Skændige i at forlade en Pige, efter først ved sin Letsindighed at have tilintetgjort hendes indre Fred, — steg endmere, da hun, efter nogle Maaneders Bekjendtskab, med et ynkeligt Ansigt gav ham Haab om, at han ikke vilde komme til at døe uden Arvinger.

Ogsaa i denne Henseende gestaltede Forholdene sig mere alvorlige for ham end sædvanligt under lignende Omstændigheder. Claudia havde hidtil ved Informationer i agtede Huse ikke alene ernæret sig selv, men ogsaa sine gamle ærkjære Forældre. Blev hendes Vanære bekjendt, vilde ikke alene hendes hele Erhverv være standset, da neppe nogen dannet Familie vilde have en saadan Lærerinde til sine Børn, og hun og hendes Forældre saaledes være udsatte for den største Nød, men hendes egen Vanære vilde ogsaa kaste sin Skygge paa disse, og lægge en dræbende Sorg paa dem.

Paa den modsatte Side følte Richard, at hans egen Lykke vilde være forbi i det Øieblik han skulde være uadskillelig forbunden til hende. Det Skarpe, Bidende ved hendes Ord og Indfald kunde være underholdende nok for lige lang Tid; men hører man bestandigt derpaa, bliver det tilsidst utaaleligt. Ligesaalidt var det undgaaet ham, at hendes Karakteer havde den Fasthed og Energi, som vel kan være meget god i det praktiske Liv, naar det kommer an paa at handle, men hos Kvinden saa saare let udarter til ufornuftig Gjenstridighed.

Og tilmed skulde han offre sin Frihed, et Offer, som Kvinden saa sjeldent forstaaer at vurdere, ja hvis Tilværelse hun som oftest endog ganske benægter. Det er saa sjeldent, at Kvinden selv offrer nogen Frihed ved at indtræde i Ægteskabet, da hun sædvanlig altid som yngre er holdt i en vis Afhængighedstilstand enten af Forældre eller Værge, at hun tvertimod langt oftere vinder en større Frihed og Selvstændighed ved at faae et

eget Hjem, hvor hun kommer til at regere som Mandens befuldmægtigede Minister, og kan derfor ikke fatte, at Forholdet er ganske anderledes for Manden.

For Richard var dette ingenlunde det mindste Offer; men naar han med Alvor overveiede sine Forholde og saae, at han, ved ikke at tage Claudia til Kone, gjorde Tre ulykkelige, og derimod ved at ægte hende kun bragte Ulykken over eet Hoved, saa bød hans retskafne Tænkemaade ham at forvise enhver Vaklen af hans Villie i denne Henseende. Her stode tre Ulykkelige imod Een; at denne Ene var ham selv, følte han, kunde ikke forandre Sagen for den Retfærdiges Aasyn, om det kunde forekomme hans egne Tilbøieligheder saaledes, og han bestemte sig derfor til at ægte hende.

„Har Du været letsindig nok til at begaae en Brøde," ræsonnerede han for sig selv, „saa bør Du ogsaa have Kraft nok til atter at affone den, selv om Afsoningen skal gaae for sig igjennem hele Dit fremtidige Liv."

Men at fatte en Beslutning er Et, og at udføre den et Andet. Skjøndt Richard var dybt og inderligt overbeviist om, at han kun burde og vilde handle saaledes, at han kunde forsvare det paa hiin store Regnskabsdag, da vi Alle skulle sees efter i Sømmene, og dømmes for enhver Handling, der har overskredet Normalreglementet for de Synder, vi kunne haabe Tilgivelse for, paa Grund af vor svage Menneskenatur, saa kunde han dog ikke undlade at grunde over, om der ikke skulde gives en anden Udvei end den, enten at offre sin egen eller tre andre Skabningers Lykke, for at gjøre det begangne Feiltrin godt igjen; men uagtet han grundede, som om han var en Forfatter, der vilde opdage hvorfor den kongelige Theaterdirektion havde forkastet hans Stykke, aabnede der sig dog ikke mere Udvei for ham til Fritagelse for Ægteskabet.

Bad han da i sin hjertelige Knibe sine faa fortroligere Venner om Raad i denne Forlegenhed, saa begyndte disse naturligviis med — som alle gode Ven-

ner, naar man spørger dem under en eller anden Knibe — at forsikkre, at han ikke skulde have begaaet en saa dum Streg, at han skulde have brugt sin Fornuft itide, o. s. v., kort, Alle kunde nu sige ham, hvad han skulde have gjort, men ikke en Eneste, hvad han nu skulde gjøre, og trængte han nærmere ind paa dem i denne Retning, da blev det hele Resultat af Samtalen kun, at det var saa vanskelige Omstændigheder at give Raad under, at man gjorde bedst i hverken at raade fra eller til, men ganske at overlade det til ham selv.

Kun Een af alle de Adspurgte gav ham et bestemtere Svar.

Det var en af denne Slags Bekjendte, der saa at sige sniger sig ind i vor Fortrolighed, vort Venskab, uden at vi ret bemærke det, før de allerede have vundet en saadan Styrke deri, at vi ikke mere kan trække os tilbage som Fremmede. Deres Venskab er et Snylteplantefrø, som de, os selv uafvidende, kaste i vor Sjæl, hvor den spirende klamrer sig fast om den, søger dens lønligste Folder og Gjemmer, og ganske danner sig efter dem, saa at Planten, idet vi vilde rive dem løs fra os selv, og kaste dem ud i Verden, for den speidende Menneskeslægt ganske vilde røbe vort hele indre Jeg.

Med andre Ord, Richards raadende Ven var et af de Mennesker, som Almuen betegner med, at „de kan gaae ind og ud af Folk med Træsko paa."

Det var en ung Mand, der først havde tildraget sig Richards Opmærksomhed ved sin besynderlige Spottesyge. Paa et offentlig Sted, som de Begge jevnligt besøgte, begyndte dette, som alle lignende Bekjendtskaber, med først at see stift paa hinanden, derpaa med et Hovednik, som efterhaanden uddanner sig til en venlig Hilsen. Man veksler engang et Par ligegyldige Ord om Veiret, denne Konversationens evige Jøde, trykker en anden Gang hinandens Haand, drikker tredie Gang et Glas Viin sammen, og saa fremdeles, indtil den Snildeste har gjort sig til den mere Aabenhjertiges Fortrolige, kalder sig hans Ven og trænger med uforskammet Næsviished ind i

enhver af hans Hemmeligheder, uden at blotte en eneste af sine egne; betragter hans Forhold som Artikler i en Journal, som Enhver ugenert tør læse, men sine egne som Dompræmisserne i en Høiesteretsprotokol.

„Du seer saaledes," sluttede Richard, under et Besøg hos denne Ven, sit Referat af den foregaaende Fortælling, idet han skar saa ynkeligt et Ansigt som en ung Pige, der har mistet sin lille Moppe, „hvorledes Sagerne staaer. Kan Du nu give mig et godt Raad?"

„Dog ikke i denne Affaire?

„Jo! Hvorfor ikke?"

„Fordi jeg synes, Du umuligt kan trænge til Andres Raad ved denne Leilighed. Der er jo kun Eet for Dig at gjøre."

„Nu, og hvad er det?" spurgte Richard spændt.

„Lad hende seile i sin egen So!"

„Du forglemmer, Poul," indvendte Richard hovedrystende, „at jeg netop derved gjør hende og hendes Forældre ulykkelige."

„Og hvad vedkommer det Dig?" spurgte Hr. Poul med paatagen Uvidenhed, og strakte sig magelig mod den udstoppede Stoleryg i sit elegante Hjem, „skal Du maaskee med hele Din Livslykke undgjælde for, at hun ikke har ladet Dig være i Fred for sine Kjærtegn? Vær dog ingen Daare."

„Nei! Jeg vil vel ikke være nogen Daare; men dog heller ikke nogen Skurk."

„Hvorlænge er det siden, at Din Moder læste Luthers Katekismus med Dig?"

„Hvorfor?" spurgte Richard, og spilede forundret Øinene op, som en Astronom, der opdager en Komet.

„For enten maa det være grumme kort Tid siden, eller ogsaa maa hun have gjort det grumme godt, siden Du endnu bevarer Indtrykket af den saa klart i Din mandige Sjæl," svarede Vennen i en kold, haanende Tone.

„Jeg haaber, det aldrig skal blive saa længe siden, at jeg forglemmer det," bemærkede Richard, ikke uden

Bitterhed; „men vi kom fra det egentlige Spørgsmaal. Svar mig som en oprigtig Ven, bør jeg ikke gifte hende, eller gives der en anden Maade, hvorpaa jeg, som en retskaffen Mand, kan klare denne Sag?"

„Vær dog ikke gal og gift Dig," raadede Vennen kort, men tilføiede derpaa smilende: „Tænk Dig nu bare som Ægtemand. Først skal Du nu smukt bede Fader og Moder om den Pige, som Du hellere saae anbragt som Veirhane paa Petri Taarn end som Huusfrue i Dit Hjem. Faderen skyder Brillerne op i Panden, hvor han maaskee endog kan hænge dem paa et eller andet Udstaaende, erkyndiger sig med Embedsmine om Dine Indtægter og andre Omstændigheder, og, naar han endelig er bleven tilfredsstillet, seer, at hans tilkommende Svigerson har saa meget, at han selv kan komme til at leve lidt mere flot end forhen for Datterens Timebilletter, saa lægger han høitideligt Din Haand i Din Udkaaredes, og giver Eder sin faderlige Velsignelse. Formodentlig maa Du endogsaa knæle ned for ham under denne Akt. — Ja, det nytter ikke, at Du leer og ryster paa Hovedet, Du maa bestemt knæle, ellers er der ikke nogen rigtig Orden i Tingen. — Ikke nok hermed; men nu kommer pludselig Moderen væltende ind fra Kjøkkenet, med et Rødløg i den ene og en Kniv i den anden Haand, og kaster sig om Halsen paa Dig. Først troer Du maaskee, at hun vil skjære Halsen af Dig; men Du feiler, det er kun for at trykke Dig til sit svigermoderlige Hjerte. Dine Dine komme imidlertid temmelig nær hen til Løget og begynder at løbe i Vand, hun seer det og raaber: „„Aa Gud! nei, see! han græder, den ømme Sjæl!"" tager Dig kjærlig ved Haanden og fører Dig hen til Svigerpapa, for at ogsaa han skal see, at det ingen Løgn er, og at Du virkelig græder."

„Aa, tie stille med de Narrestreger," afbrød Richard, som slet ikke følte sig oplagt til at betragte Sagen fra den komiske Side.

„Nei, tvertimod! Du kan have betydelig godt af at faae et svagt Begreb om de ægteskabelige Lidelser, før

Du selv kommer til at prøve dem. Vi ville dog forudsætte," vedblev han ondskabsfuld, „at denne Scene snart faaer Ende. Svigermoder hører Flæsket brase for stærkt paa Panden, som hun har over Ilden, og forlader Dig, for at ikke Flæsket skal blive brændt, men undlader dog ikke at give Dig en drøi Irettesættelse, næste Gang Du kommer, fordi Du har været uforskammet nok til at gaae, uden først at komme ud i Kjøkkenet og sige Farvel."

Richard begyndte at fløite med en ligegyldig Mine.

„Nu skal Du til at præsenteres for hele Familien", fortsatte den Drillende, „spille den Galante imod de grimme Kousiner, kysse de gamle Tanter paa Hænderne, og høre dem citere deres Yndlingsprædikanter, politisere med Onklerne og — —

„Nu gider jeg ikke hørt mere af den Snak," afbrød Richard Taleren med Alvor. „Hvis Du troer, at Sligt skulde afskrække mig fra at handle som en ærlig Karl, da tager Du feil. Langt større Lidelser, om de end truede mig nok saa mørke, skal ikke lede mig til at lade Egoismen herske hos mig under disse Omstændigheder."

„Ah!" udbrød Poul med en Mine som om der pludseligt var gaaet et Lys op for ham, „saa Du vil ikke lade Egoismen beherske Dig denne Gang?"

„Nei!"

„Men saa sig mig engang: Hvad er det, som leder Dig, naar Du gifter Dig med et Fruentimmer, som Du venter al Verdens Ulykker med?"

„Det kan da ikke være Egoisme?"

„Netop!"

„Hvorledes det?" spurgte Richard, saa forundret som om han havde seet Solen dandse paa Himmelen Paaskemorgen.

„Stat op fra Stolen, Ungersvend! og sæt Dig paa min Fodskammel; thi Du er endnu et Barn i Livet, naar Du ikke kan begribe det," befalede Poul, idet han med den letsindigste Mine af Verden pustede Tobaksrøgen fra sig i store Ringe.

„See, jeg føier Dig," svarede Richard, der for let-

tere at faae Poul til at forklare sig slog over i hans halv spottende, halv overgivne Tone, „her sidder jeg ved Dine Fødder, lad mig nu høste Gavn af Din Skolemester-Viisdom."

„Vel, min fromme Marie med Skjæg paa," vedblev Poul, „Du indrømmer mig da for det første, at det er af Frygt, at Du indgaaer dette Giftermaal!"

„Frygt?"

„Ja, forstaae mig ret, ikke af Frygt for Din Donnas Vrede, skjøndt den kan blive slem nok, naar hun først bliver Din Kone, heller ikke af Frygt for hendes krigerske Hr. Faders Kaarde, thi Du veed at han er lam i den høire Haand, eller af Frygt for hvad Du kunde komme til at betale om Aaret til Din Søns eller Datters Opdragelse, hvilket neppe kunde beløbe sig til hvad en Hund kunde koste at føde; men af Frygt for Dig selv. Det vil sige: Du har det, som simple Folk kalder Samvittighed. Den er det, som sætter Dig i Angst. Den viser Dig hende allerede hændervridende for Dig i Dine Drømme, viser Dig Faderen med gjennemskudt Forstandskiste og Moderen vanvittig efter at hun har grædt sig Øinene blinde over Datterens Vanære. Skjælvende som en ung Pige paa Kirkegulvet ved Konfirmasjonen tænker Du da, nei! heller vil jeg have en Kone, der piner mig Sjælen ud af Livet, end Tanken, som piner den i Livet paa mig, og saa vælger Du det, som Du anseer for den mindre Plage, for derved at undgaae den større. — Har jeg ikke Ret?"

„Vistnok tildeels, men . . ."

„Intet Men. Du indrømmer uden Tvivl aldeles Sandheden af mine Ord, kun behager deres Kosthyme Dig maaskee ikke, og det kommer deraf, at skjøndt jeg ligesaa lidt som Andre kan lide den Uanstændighed at lade Sandheden gaae nøgen, saa morer det mig at give den stygge Klæder paa, medens Andre besørger dens Toilette som om den skulde til Cour ved Hoffet; men Personen bliver dog den samme, ligesom et Fæ dog bliver et Fæ, enten man giver det Krone eller Biskophue paa."

„Nu, jeg giver Dig ogsaa Ret, for saavidt som Du paastaaer, at det er af Frygt for Samvittighedsnag at jeg bekvemmer mig til et Skridt, som jeg under andre Omstændigheder aldrig vilde gjøre," svarede Richard alvorlig. „men at jeg føier min Egoisme ved at rette mig efter Samvittighedens Stemme, det kan, det vil jeg aldrig indrømme; thi ved Indrømmelsen deraf forsvinder al Tanke om Dyd, og der blev slet intet Godt tilbage i Verden; thi gjør jeg det Gode, kun fordi det skaber mig en større Tilfredsstillelse end Undladelsen deraf, istedetfor at gjøre det for dets egen Skyld, saa forsvinder jo ganske dets Særkjende som noget Godt."

„Der eksisterer virkelig heller ikke noget Godt, uden for saavidt vi anvender det paa os selv," forsikkrede Poul med indtrængende Blik og Tone, „det er kun en fiks Idee, som har betaget en stor Deel af Menneskeheden, og „Dyden" er ikke andet end den forgyldte Indskription paa det smukke Skildt, som man hænger uden paa en vis Deel af sin Egoisme."

„Det Gode kan ikke være nogen fiks Idee," gjenmælede Richard med stedse stigende Alvor; „thi saa maatte jo ogsaa Gud, som dets Ophav, være et Fantasibillede, og Du vil dog vel aldrig benægte hans Tilværelse?"

„Ha, ha, ha! Nei bevar's," lo Poul, og udkradsede sin Pibe, „jeg skal vel vogte mig, jeg har saamæn slet ingen Lyst til at blive stegt, hverken paa Præsternes moralske Bradepande, eller en af Djævlens gloende Riste. Jeg benægter slet ikke hans Tilværelse, men netop derfor troer jeg ogsaa ham i Besiddelse af Egoisme. Troede jeg ikke at han var til, saa kunde jeg heller ikke tiltroe ham det."

„Gud? Egoist?" spurgte Richard med indre Harme, „hvorledes vil Du kunne forsvare et saa nedrigt Gudsbespotteri? Ham, der fylder Millioner Skabningers Bryst med den meest unævnelige Glæde; hvis mindste Gjerning udtaler mere Godhed end ...."

„Stop lidt!" bad Poul med Kulde, „bliv ikke poe-

tisk; thi jeg holder slet ikke af at tale med halvgale Mennesker. — Hvorfor troer Du at Gud har skabt Verden? Hans Trang til at gjøre det, Du kalder det Gode, har været saa stor, at han har skabt alle Ting, allene for at tilfredsstille sin egen Trang. At vi Andre have profiteret derved, det tilstaaer jeg, men det bliver dog derfor ligefuldt en egoistisk Handling."

„Fy, det er jo afskyeligt," raabte Richard opbragt, og greb sin Hat, „det er at neddrage det Skjønneste, det Herligste i . . . ."

„Ja," fortsatte Poul, „det seer maaskee ud for Dig, som naar man gav en Engel Knebelsbarter og trekantet Hat paa; men tænk over det, og Du vil erkjende dets Sandhed."

„Gud bevare mig fra nogensinde at tænke over det, som vilde tilintetgjøre Følelsen for Guds Storhed hos mig," svarede Richard med det hele Udtryk af en høitidelig Stemning, „og kom aldrig mere paa dette Thema i en Samtale med mig, hvis Du ikke ønsker for bestandigt at fjerne mig fra Dig. — — Farvel!"

„Atter Een," mumlede Poul hen for sig, da han saae Richard lukke Døren efter sig. Det letsindige, spottende Smiil forsvandt af hans Ansigt, der fortrak sig til et sandt dæmonisk Udtryk. „Gud bevare Dig fra nogensinde at tænke derover, bad Du? Forgjæves Bøn, min Ven! Den Tanke, jeg der forplantede i Din Sjæl, er som Klapperslangens Gift for Legemet; en næsten usynlig Draabe styrkner og forraadner Blodet i den hele Bygning, og saaledes vil det ogsaa gaae med denne ene Tanke. Den vil pine Din Sjæl værre end Helvedes Flammer kunne det; og vil bringe den til at døe den rette store Død, Døden for Evigheden."

Og han stoppede sig en ny Pibe Tobak.

. . . . . .

. . . . . .

Fjorten Dage sildigere var Claudia gift med Richard.

Men Pladsen ved hans Hjerte stod ikke længere aaben for hende. Om hun end aldrig havde været i fuld Besiddelse af den, saa havde den dog heller ikke været besat af nogen Anden; men nu havde Menneskehad opslaget sin Bolig i hans Bryst, og begyndte at omklamre hans blødende Hjerte med sine tusinde Polyparme. Imod hans egen Villie forfulgte hiin Tanke, som Poul havde indgivet ham, uafladelig hans Sjæl, overalt syntes han at see Menneskenes Egoisme lyse frem af deres Ord og Handlinger. Ogsaa hos sig selv troede han stedse at finde den samme nedrige Egenkjærlighed, og de smaa Velgjerninger, hvori han forhen havde sat sin skjønneste Glæde, forekom ham nu som en dadelværdig Higen efter at forlyste sig selv, og bleve derfor sjeldnere og sjeldnere, indtil de omsider ganske ophørte, og med dem ogsaa hans Omgang med Menneskene. Selv hans Kone maatte holde sig saa fjernet som muligt fra den unge Menneskehader, som endnu kun modtog Besøg af Poul, der havde tændt denne fortærende Glød i hans Indre, og som ikke blev hadet i nogen ringere Grad end alle Andre, men dog blev taalt, maaskee nærmest fordi han bestandigt pustede til hiin vilde Flamme, bestandigt gjorde Menneskehadet retfærdigere for den Ulykkelige.

Derfor see vi ham med disse kolde, rolige Træk sysle omkring i sine Værelser, medens hans Kones Klageskrig løde over til ham fra den anden Side af Gangen, og den heftige Kanonade paa Kjøbenhavns Rhed rystede Luften. Han var ligegyldig for sin Hustrues Smerter, ligegyldig for den Nød og Rædsel, der svævede over saamange af hans Landsmænd, og ligegyldigt for de mange bittre Taarer, som alt nu vædede Kinden paa meer end een Enke og meer end een Faderløs, der for faa Timer siden havde betragtet Livet i det meest rosenfarvede Skjær. Endnu hadede han vel ikke Menneskeheden nok til at glædes over Sligt, men dog nok til at være ligegyldig derved; thi Ligegyldighed er Hadets første Stadium.

Poul traadte tilfærdig ind til ham.

„Ah, min Ven! jeg kommer visnok forgjæves," begyndte han, „jeg vilde have forsøgt at faae Dig med ud paa Toldboden for at see paa Slaget, men jeg kan høre, at der skal foregaae en interessant Begivenhed i Dit eget Hjem, og kan derfor vist neppe gjøre Regning paa Dit Selskab."

„Begge Begivenheder ere mig lige uinteressante," svarede Richard kort; men i dette Øieblik lød et svagt Barneskrig over til ham fra hans Kones Værelser, og en uvilkaarlig, glad Bevægelse i hans Ansigtstræk viste Upaalideligheden af hans Ord.

„Jeg ønsker tillykke," sagde Poul, med en spottende Betoning.

„Spar Din Uleilighed!" gjensvarede Richard med et uendelig hadefuldt Blik, medens han skjødesløs kastede sig ned paa Sofaen og greb efter en Bog paa det foranstaaende Bord.

„Nu maa Du da være rigtig glad," begyndte Poul igjen, idet han paa en ret komisk Maade affekterede en Medfølelse, der paa det Kraftigste blev imodsagt af det Uhyggelige i hans Øine, „Du har nu et Barn, som Du først kan more Dig med at synge i Søvn og vugge et Par Timer om Dagen; senere lære at gaae, give Kinderpulver og hvad dertil hører; derpaa gjentage et og samme Ord for det i en Uges Tid, indtil det endelig til Din umaadelige Fryd kan sige „Da, da, — Papa" og lignende idylliske Talemaader, og omsider tygge ABC'en en Snees Gange igjennem med. Det vil være et ynddigt Liv."

„Hellere vil jeg selv gjøre det, end bruge Dig til Skolemester. Erindrer Du en eneste Gang, at Du informerede mig?" spurgte Richard og saae stivt paa sin Selskabsbroder.

„Ja," svarede denne let, „jeg erindrer det tydeligt, og erindrer tillige, at Du vil have Gavn af min Lærdom hele Dit Liv igjennem; Du lærte Menneskene at kjende saaledes som de virkelig ere."

„Og jeg takker Dig. Jeg lærte virkelig Menneskene at kjende, og det saa godt, at jeg nu vilde give Alt hvad jeg eier, hvis jeg derfor kunde faae min gamle Tro om dem tilbage."

„Daarligt Ønske!" forsikkrede Poul. „Er det ikke bedre at see Virkeligheden selv, om den er nok saa grim, istedetfor at underkaste sig et uasladeligt Bedrag?"

„Nei. Naar Bedraget gjør mig lykkelig, da er det langt at foretrække for en Virkelighed, som gjør mig ulykkelig. Vor egen Lykke er dog det Høieste, vi attraa, og naar vi finde den i Bedrag, hvad skader det os da, at det er et Bedrag? Og hvad gavner Virkeligheden os, naar vi føle os ulykkelige under den?"

„Maasee! Men i saa Tilfælde behøver Du ikke at være i Forlegenhed, der ere vist Nok, som gjerne ville bedrage Dig."

„Aa ja! Men den første Betingelse for at kunde føle sig lykkelig derved, den, først at kunne bedrage sig selv, eller om Du vil: sætte sig ind i Illusionen, den forhindrer netop Din Lære mig i at opfylde."

Poul aabnede allerede Munden for at give et spottende Svar, da det i det samme bankede sagte paa Døren, og ind traadte en gammelagtig Kone med en Pakke paa Armen, over hvilken hun havde hyllet sit Forklæde, med et lille Kniks for Richard slog hun sit Forklæde tilside og sagde: „Tør jeg have den Fornøielse at præsentere Hr. Sekretæren Deres Frøken Datter, og gratulere Dem? Hun er sandelig baade stor og velskabt, den lille Guds Engel."

„Altsaa en Pige!" sagde Richard tørt, og beholdt sin magelige Stilling paa Sophaen.

Den værdige Jordemoder blev øiensynlig forlegen ved denne kolde Modtagelse, kastede et Blik hen paa Poul og stammede: „Ja — ja vel er det en Pige — dennegang, men . . . ."

„Det er nok!" afbrød Richard, og tog atter fat paa Bogen.

„Men min Gud! vil De da ikke see engang paa

Deres Barn?" spurgte Konen forundret, og ikke uden en vis bebreidende Klang i Stemmen.

„Tillader De mig at have Ro i mine egne Værelser?" spurgte Richard spydigt.

Konen saa: stift og modigt ind i Husherrens gnistrende Øine, bøiede sig derpaa venlig ned over Barnet og hviskede, dog saa høit, at Richard ikke kunde undgaae at høre det: „Altsaa skal en Fremmed give Dig det første Kys; Gud lægge sin Kjærlighed deri." Hun kyssede den Lille, og vendte sig rolig for at forlade Værelset.

„Lad mig dog see hende," befalede Richard, idet Blodet steg ham til Kinderne og et Glimt af Venlighed foer hen over hans Ansigtstræk, men netop som han — næsten uvilkaarlig — bøiede sig ned imod den Spæde, mødte hans Øine Pouls haanlig smilende Fysiognomie, og den faderlige Hilsen blev kun et koldt Nik med Hovedet.

„Naa," begyndte Poul igjen, i samme Minut Konen havde lukket Døren efter sig, „nu har Du da ikke mere nogen Grund til Beklagelse, nu har Du jo straks Een, af hvem Du paa den behageligste Maade af Verden kan lade Dig bedrage."

„Er det da saa ganske afgjort, at *selv mit eget Barn* skal bedrage mig?"

„Jeg veed ikke hvad Du troer? Naar Barnet begynder at skjønne, og da hellere vil være hos Dig eller sin Moder, end hos en Fremmed, da troer Du maaskee, at det allerede er af Kjærlighed til Eder; jeg troer det er fordi hun føler, at hun bliver baaren og behandlet med større Omhu. Naar hun begynder at lalle, og da hænger mere efter Dig end efter Andre, da er det vistnok kun fordi hun veed, Du giver hende mere Sukkergodt; bliver hun større, faaer Lyst til Stads og Sligt, da giver Du hende det, og bliver elsket i Forhold til Dine Gaver. Undlad det altsammen, og see saa hvor stor den Kjærlighed er, som Du bliver Gjenstand for."

„Ha, fordømt, at Du har saamegen Ret," udbrød Richard heftig. „Men gives der intet Middel, som kan

befri hende for at blive smittet af denne Helvedes Egoisme?

„Jo, Fet!" svarede Poul, og fæstede sine Øine gjennemtrængende paa Spørgeren.

„Og det er?"

„Dræb hende!"

Richard foer uvilkaarlig tilbage. „Det er dog aldrig Dit Alvor?" spurgte han med sittrende Stemme.

„Det er ikke mit Raad, men det eneste Middel," svarede han saa ligegyldig som om Spørgsmaalet angik at tage Paraplye med eller ei, paa en Spadseretour.

„Vil Du da bringe mig paa Skafottet?"

„Behøves ikke. Imod et saadant Kryb er det ikke nødvendigt at anvende Magten, for saa bliver der altid Spor af hvad der er gjort; men man kan for Eksempel kildre det under Fødderne indtil det faaer Krampe, og et Barn dør meget let af Krampe."

Richard skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„Men hvorfor tænke videre over den Sag," vedblev Poul, og reiste sig for at gaae, „Du er jo riig nok til at kunne mætte hendes Egenkjærlighed, efterhaanden som hun vokser til, og saa vil hun ogsaa nok elske Dig til Gjengjæld."

„Aa, nei!" svarede Richard bebreidende, „man behøver jo ikke at tænke videre derover, det er de sædvanlige Ord, hvormed Du tildækker enhver ny og ond Tanke, som Du kaster i et Menneskes Sjæl, ligesom Krokodillen tildækker sine Æg med Sandet, for at Slangen ikke skal finde og fortære dem før Tiden har udklækket den vederstyggelige Skabning deraf."

„Hvilken Biskop kunde man ikke have lavet af Dig, naar man havde taget Dig itide," spottede Poul, og gik venlig hilsende ud af Døren.

Richard kastede sig grublende tilbage i Sophaen.

Han laae længe i den samme Stilling, kun et enkelt dybt Suk tydede paa en tung indre Kamp. Omsider reiste han sig, skred rask over Gulvet og greb fat i en Klokkestreng, som hang ned af Væggen; endnu et

Øieblik syntes han at betænke sig, derpaa ringede han heftig.

En Tjenestepige kom over Gangen og ind i Værelset.

„Bring mit Barn herover til mig," befalede han.

„Men det sover."

„Gjør intet til Sagen. Før var her Fremmede, nu vil jeg see det."

Pigen fjernede sig og kom straks efter tilbage med Barnet indsvøbt i et kostbart Schawl, og lagde det i Faderens Arme.

„Gaae!" befalede han.

„Men — men Barnet?" spurgte hun forknyt.

„Bringer jeg selv tilbage."

Pigen gik nølende ud af Døren, som han straks lukkede af efter hende, og gik derpaa ind i det næste Værelse.

Ogsaa denne Dør tillaasede han forsigtig.

Sjette Kapitel.

En Helt den anden April.

I de første Par Minutter efter at Georg havde forladt „Knaldhytten" ilede han afsted imod Toldboden, som om han blev dreven af den meest begeistrende Fædrelandskjærlighed. Blodet sydede igjennem hans Aarer ved Tanken om Kamp, ved Tanken om at kunne yttre sin rasende Forbittrelse imod sine Medmennesker paa en blodig Maade; men efterhaanden som han nærmede sig Skuepladsen for den attraaede Kamp, nærmede ogsaa Tanken om de tilstædeværende Farer sig til ham, og kjølnede hans Blod, medens Angsten begyndte at bespænde hans Bryst, som om det var indesluttet af Jernbøiler; dog fulgte han endnu den umaadelige Menneskestrøm, som ustandselig bevægede sig igjennem Gaderne ud imod Toldboden, Nyholm og Langelinie, men hans Skridt

bleve stedse kortere og langsommere, indtil omsider han, ligesom de Fleste af Massen, kun blev dreven frem af en naturlig Nysgjerrighed. Saaledes var han alt kommen ud i Bredgaden, idet han allerede i et bedre Humør ved Tanken om, at han ikke var tvungen til at udsætte sig for at blive skudt, begyndte at more sig over de komiske Scener, som hist og her foresaldt under den almindelige Forvirring. Snart løb en Karl en Sælgekjelling omkuld, saa hun kom til at sidde midt imellem sine stegte Aal og Æggekringler, ligesom en Planet imellem sine Maaner, medens en Dame, der blev forstrækket over den faldende Matrone, stak Spidsen af sin langskaftede Parasol igjennem Brilleglasset og ind i Øiet paa en ærværdig Spidsborger med Knæbukser og bredskjødet Kjole, der kom trippende bag efter hende; snart faldt en ung Kavalleer over en forskrækket Hund, idet han vilde kigge ind under et Slør, og modtog et Hurra af Gadedrengene, medens en gammel Kone hjalp ham op, og begyndte at børste ham af med et tomt Dynevaar, hun bar under Armen, o. s. f. Med Hændene i Lommen og den største Ligegyldighed i Ansigtet spankede Georg videre; men idet han naaede Hjørnet af Toldbodveien, kom seks andre Vagabonder med hinanden under Armen og brølende en Opsang marserende ned af denne Gade; een af dem gjenkjendte Georg, og raabte overgiven: „See der, Kammerater! der har vi jo en lystig Fugl endnu, en Karl, der regjerer fire Konger lettere end selv Paven kan gjøre det, elsker Hjerterdame og slaaes med Klørknægt som en af de tappreste Riddere. Naa, min Bro'er, her er Selskab for Dig. Vi skulle bare ud for at see om den Hund af Engelskmand ikke har gjort nogen Skade paa Brokensbod. Kom med, og lad os drikke deres Skaal, der har saameget at bestille derude, at de ikke selv kan faae Tid til at drikke."

Denne Opfordring satte Kronen paa Georgs gode Lune; brydende Hul midt paa Rækken, tog han en af Gasterne under hver Arm, og istemmede paany den afbrudte Opsang; men neppe havde de gjort en halv

Snees Skridt fremad, før pludselig hans Følgesvende holdt inde, reve sig løse og løb hver sin Vei. Forundret over denne øieblikkelige Forandring i deres Opførsel, kastede han Blikket hen af Gaden, og saae en Patrollie af Nyboders Vægtere med deres lodne Kabusser og Entrepigge komme sig imøde, anførte af en Sooffiseer, med den lille trekantede Hat paatværs og Epauletter, der lignede et Par smaa forgyldte Barnehænder paa Skuldrene.

Uden ret at forklare sig selv Hvorfor, greb nu ogsaa Georg Flugten, men da han hørte en af Vægterne løbe bandende bag efter sig, sprang han over Gjerdet ind til Grønningen, og løb ned mod Kastellet, men saa forblindet af sit Hastværk, at han løb midt ind i en anden Patrollie, rev et Par Vægtere omkuld og faldt i Armene paa en Tredie.

„Holloi," raabte denne; „det kan jeg lide, at Folk saadan løber os lige i Armene; det kan jeg kalde Patriotismus, eller hvordan det er Latinerne sige. See her, Hr. Løitenant! er det ikke en Karl, som vi kan bruge?"

„Men Herregud! jeg har jo Ingenting gjort," forskrækkede Georg, og bestræbte sig forgjæves for at gjøre sin Nakke fri for Vægterens kraftfulde Næve, „jeg løb bare fordi — fordi —"

„Formodentlig fordi det krillede Dig i Haserne, da Du hørte de smaa Jernmunde snakke derude, ikke sandt, min Søn?" svarede Vægteren, og saae derpaa spørgende paa sin Offiseer.

„Naar han Ingenting har gjort, kan vi især godt bruge ham," svarede denne smilende. „Vi ville helst have ærekjære Karle til at slaaes for os, lad Gavtyvene være paa Fjendens Parti. Bring ham ned!"

Uden i mindste Maade at løsne det Tag, han havde faaet i Georgs Nakke, førte Vægteren ham til almindelig Moro ned til Toldboden, hvor flere hundrede Karle af samme Kaliber stode indesluttet af en stærk Vagt, medens nogle Sooffiserer gik omkring imellem dem og iilsomt optegnede deres Navne.

Georg begyndte nu at fatte sin Arrestation, han var „presset." Hans Skjæbne tvang ham altsaa til at fuldføre den Beslutning, han havde taget i et ophidset Øieblik, men senere forandret af en uvilkaarlig Frygt. Medens en umaneerlig Mavepine rasede i hans Indre, kastede han Blikket nysgjerrig og forfærdet ud over Rheden.

Den hele navnkundige Kampplads laae her udbredt for hans Øine; en let Brise drev netop Røgen af de tusinde og atter tusinde Kanonskud ned af Sundet, saa at hele den dobbelte Slaglinie saaes saa tydeligt som om det var et Maleri. Det var halanden Time efter Slagets Begyndelse, og endnu vaiede enhver dansk Vimpel, som var tonet ved Solens Opgang, en uafbrudt Række af Lyn glimtede fra den danske Defensionslinie af Blokskibe og Flydebatterier, og spredte Død og Ødelæggelse over den stolte Britte, der dog 1801 kom som en ærlig Fjende. Omtrent halvandet hundrede Alen udenfor den danske Linie laae den engelske Flaade i Slagorden, forsaavidt som man kan tale om Orden i en Plan, hvori Uheld og Ukjendtskab til de stedfindende Forhold har indgrebet saa forstyrrende som her var Tilfældet; thi tre af de fjendtlige Linieskibe stode allerede fast paa Middelgrunden, hvor de vel kunde modtage de danske Kugler, men ikke med nogensomhelst Sikkerhed kunde kvittere for Imodtagelsen, og af deres seks Bombeskibe havde kun de to knebet sig saa høit op imod Vind og Strøm, at de kunde kaste deres haarde, dødbringende Rødder over begge Flaader ind paa Nyholm og Flaadens Leie, medens nogle enkelte af de engelske Skibe søgte at klare sig ud af Ilden i en svært ramponeret Tilstand, og andre prøvede paa at komme de tre Fregatter tilhjælp, der forvovent havde angrebet Trekroners Batteri, — skjøndt de tre Linieskibe, som egentlig skulde lede dette Angreb, hang fast paa Grunden, — og nu haardt maatte føle Lønnen for den Dumdristighed, med saa ringe en Styrke at ville lege Høgen efter Duen med et dansk Batteri. Naar en enkelt Luftning drev Røgen høiere, da saae man som et

fjernt Taagebillede Sir Hyde Parkers Flaade ligge for Anker under Hveen, og signalisere med den kæmpende Nelson.

Pladsen indenfor Forsvarsliniien var, foruden nogle mindre Fartøier og de frem og tilbageroende Barkasser, indtaget af tre fuldt tiltaklede danske Orlogsskibe, der vare ligesaa udsatte for den fjendtlige Ild som om de havde været midt i Slaget, men paa Grund af deres Stilling ikke kunde gjøre mere Nytte end en Gardeofficeer paa en Raanok, og ifølge allerhøieste Befaling ikke maatte nærme sig Fjenden, „for at der ikke skulde udgydes mere Blod end nødvendigt," formodentlig af — Fjendens, thi af det danske Blod blev der intet sparet ved denne Foranstaltning, ved dette Beviis paa landsfaderlig Kjærlighed.

Storheden af dette Skuespil forjog for et Øieblik den navnløse Angest hos Georg, og det Fremmede ved alt hvad han saae og hørte bortvendte saa ganske hans Tanke fra den tilstedeværende Fare og de nærmeste Omgivelser, at det først var efter en gjentagen Spørgen om hans Navn, at han blev opmærksom paa den Officeer, som stod tæt ved Siden af ham.

„Georg Brown!" svarede han, som opvaagnet af en Drøm.

„Tag ham ombord i Dannebroge," lød Officerens Befaling til en Høibaadsmand, der tradskede ham i Hælene.

Nu stod atter pludselig Forestillingen om den Fare, han gik imøde, klart for det unge Menneskes Sjæl, skjælvende som om han var en af de græske Halvguder, der — uden videre Drapperi — var kommen hertil paa en barsk Vinterdag, foldede han uvilkaarlig Hænderne og begyndte halv grædende: „Aa Herre Gud, hvad . . . ."

„Hold Kjæft, Du forbandede Taskekrabbe, og strub ned i Barkassen med Dig!" tordnede Baadsmanden ham i Øret, og dreiede ham ved Armen om imod Trappen.

„Er det Helte? Er det Mænd? Er det dem som

skal forsvare os gamle Svage og de smaa Børn?" raabte en Kjælling som rasende, og banede sig med de spidse Albuer Vei imellem Folkemassen, „sikke nogle Hareunger! Giv mig et Gevær, eller saadant Noget, og I skal see hvorledes jeg skal lave Bolledeig af de fordømte Bøf=ædere derude; kom, jeg vil med ned i det lille Skib der!"

„Nei stop, Mutter, gaae hun hellere hjem og giv sin sorte Kat en Taar Mælk," sagde Baadsmanden saa koldblodig, som om de skulde roe ud for at hente en Lad=ning tydske Prindser, eller nogle Skippund afgnavede Kjødbeen, og holdt Kjællingen tilbage.

„Hvad? Vil Han forbyde mig at forsvare mit Fædreland, Konge og Kongehuus?" spurgte hun opbragt.

„Gud hjælpe Konge og Kongehuus, naar de ikke længere have andre til at forsvare sig end gamle Kjæl=linger."

„Jeg vil med!" raabte den rasende Kvinde, og stødte til Baadsmanden saa han styrtede ned af de faa Trappetrin og plumpede ud i Vandet.

Der opstod et Øiebliks Forvirring, og Instinktet indgav pludselig Georg den Tanke, at benytte dette til at unddrage sig den nu saameget paaberaabte Værnepligt; med et Spring, som han under andre Omstændigheder vilde have svoret paa, ikke at kunde fuldføre med mindre han fik Fason som en Græshoppe, var han seks Alen borte fra Barkassen, endnu eet, og han var tæt ved den orkesløse Vrimmel af Nysgjerrige, som aldrig Nogen kunde falde paa at „presse"; men efter det andet Spring stod han som forstenet istedetfor at trænge ind i Mængden, og derved undgaae sine Forfølgere, hans Øine traadte halv ud af deres Huler og fæstede sig med en mat Glands paa et toaarigt Barn, en Kone bar paa Ar=men. „Gud! tilgiv mig, jeg vil affone min Brøde!" stammede han, og vendte sig om for at gaae hen til Baaden, som i dette Øieblik satte af; men da han saae, den vilde være for langt borte inden han kunde komme hen til dens Plads, kastede han sig, hurtig som Tanken,

i Vandet, og med faa kraftige Tag svømmede han hen til den, og svang sig op ved den forreste Tofte.

„See see! Nu fik han Mod," raabte Kjællingen, som blev holdt tilbage af en Vægter.

„Hurra for ham! Hurra for Gutten!" jublede Folket.

Matroserne trak rask paa Aarerne og man nærmede sig mere og mere den egentlige Kamp.

„Hvad Fanden er Du for en Bisse, der bratter ombord til Een som en jaget Flyvefisk?" spurgte en gammel Matros, der stod forude i Barkassen og sluttede den høire Haand om Flagstangen med den danske Vimpel, da Georg bleg og skjælvende af det kolde Bad sank ned ved hans Fødder.

„Een, der har svært Regnskab at aflægge."

„Til Holland med Dit Regnskab, Du Penneslikker!" svarede Manden mut; „men lig ikke der og gjør mine Bukser vaade, troer Du jeg vil rende i fjorten Dage med Snue fordi Du skal . . . ."

En Kugle peeb hen over Baaden efter at have splintret Flagstangen og kastet Matrosen overbord med knust Hoved.

„Han fik ingen Snue mere dengang," anmærkede en anden Matros tørt, og tog sig en frisk Skraa.

„Havde han været pukkelrygget, havde han ikke lodet Kongedybet endnu," lo en Tredie.

Man lagde sig om Siden paa „Dannebrog", og Hjælpetropperne bleve stuvede ombord, vel ikke uden Besværlighed, da ingen af dem før denne Dag havde øvet sig i den gymnastiske Færdighed: at stige op af en Stormleider, men dog uden noget videre Uheld.

Georg blev pladseret ved en Kanon paa andet Dæk, og var i de første Minutter efter sin Ankomst aldeles fortumlet af den voldsomme Torden, der rystede hele den uhyre flydende Bygning; men et Par Opmuntringsraab fra hans Kammerater bragte ham snart til Besindelse. Al Tanke om Fare og Frygt syntes forsvunden af hans Sjæl; kold og besindig som om han stod for et Barbeer-

spell hjalp han til efter Evne, iførstningen saa stum som en Præst ved en Liigbegjængelse, der ikke betaler sig, men efterhaanden som Anstrængelsen satte hans Blod i hurtigere Bevægelse, blev han mere og mere opmærksom for sine Omgivelser, og for de Andres henkastede Ord, der til hans store Forundring, — paa Grund af den menneskelige Stemmes særegne Klang, — vare ligesaa tydelige som om en Storebededags Stilhed havde herskет omkring dem.

„Frisk, Manne! frisk, Manne! Lad mig see at I holder Eders Kanon varm," opmuntrede en ung Offiseer, idet han passerede forbi dem og gik agterud.

„Ja, hvad Djævlen staaer Du ogsaa og roder Dig der i Parykken, og sinker Tiden?" spurgte Kanoneren en lyshaaret Matros, der med en lille Kam glattede Lokkerne hen over Panden saa rolig som om han stod i sit Sovekammer.

„Jo, seer De, Hr. Kanoneer!" svarede han muntert og greb atter fat paa Arbeidet, „i Tilfælde af at jeg skulde komme til at mynstre paa oppe i Himmelen idag, saa vil jeg nødig have at Englene skal troe vi har havt saadant gyseligt Hastværk."

„Hem," brummede en gammel Dreng af den faste Stok. „Du troer maaskee at der er Hun-Engle deroppe, som Du straks kan gjøre Dine Høser grønne hos?"

„Ja, hvorfor ikke? Ellers maatte der jo være forbømt kjedsommeligt."

„Det skal Du dog ikke glæde Dig fortidligt til," forsikkrede en Tredie, „for seer Du, der staaer et Sted i Bibelen, — hvor paa Lag det er, kan Du maaskee faae at vide af Din Bedstemoder naar Du kommer hjem, — at der eengang har været en halv Times Stilhed i Himmerig, og det indseer Du da nok ikke kunde være Tilfældet, hvis der havde været Fruentimmer."

En engelsk Fregat, der havde vendt for at klare sig ud af Kampen, passerede netop „Dannebrog" og gav det sit glatte Lag til Afskedshilsen, hvilket bragte Skibet til at sittre som en saaret Stridshingst, Kugler og Splin-

ter hvinede omkring de danske Ören, og et halvt Dusin Mænd styrtede trufne henad Dækket. Ogsaa hiin lyshaarede unge Mænd, der vilde pynte sig for Englenes Skyld, laae med den høire Skulder knust ved Rapperten, og støttede sig liigbleg paa den venstre Haand, medens store Sveddraaber brøde frem paa hans Pande; den gamle Matros stod endnu paa sin Plads, men søgte forgjæves at gjøre sin Mund saa stor at han kunde putte den venstre Haand ind i den, en uvilkaarlig Bevægelse for at standse Smerten i de tilbageblevne Stumper af tre bortrevne Fingre.

„Det er forbi!" stønnede den Unge, „Gud tilgive mig og fordømme Engelsmanden."

„Troer Du endnu at kunde støtte paa Poterne?" spurgte den Gamle medlidende, „saa skal jeg følge Dig hen til Faldrebstrappen, med det samme jeg gaaer hen og faaer min ene Lab forbunden."

„Kunde jeg gaae, forlod jeg ikke Slaget. Det gjør — gjør ingen Dansk," hvislede han, og sank livløs tilbage.

„Arme Djævel! Gid der maa være et Fruentimmer i Himlen, bare for at belønne Dig," bad hans Ulykkesfælle, slog sin høire Arm omkring Livet paa ham og gik hen af Dækket med sin Byrde.

„Friske Folk hid!" brølede Kanoneren, og to Mand, der kom ind af de læe Kanonporte paa alle Fire, indtoge de Saaredes Plads.

Kampen blev fortsat med usvækket Mod og Anstrængelse endnu en Timestid, de Danske stode som Mænd, stode saaledes, at naar Aarhundreder ere hensvundne, vil man endnu mindes dem, ligesom Grækerne under Leonidas; men da lød pludselig en ængstelig Hvisten hen af Dækket paa „Dannebrog", og naaede hen til den Plads, Georg havde indtaget.

„Hold inde, Manne!" sagde Kanoneren med en Mine, som om han havde faaet en Seksogtredivepundinger i Halsen, „Flaget er strøget."

„Umuligt, Kammerater!" raabte Georg med Ild,

og lagde kraftig sin høire Haand paa Kanonen, „det er en nedrig Løgn; saalænge vi eie saadan Een og Foder til den, saa stryger man ikke vort Flag. Hurra for Danmark, Hurra for „Dannebrog"!"

„Hurra, Hurra, Hurra!" gjenlød det hen af Dækket; og den i faa Minutter ophørte Kanonade gjentoges som med fordoblet Hurtighed.

En Lyd som af et enkelt Strøg med en Saug paa en Planke lød ved Siden af Georg, en svær Kugle knuste Rapperten og kastede ham lemlæstet tre Skridt tilbage.

En halv Time efter sprang „Dannebrog" i Luften.

Syvende Kapitel.

En god Familie.

Uagtet Menneskene i Almindelighed ere langt villigere til at tro det Onde end det Gode om deres Medskabninger, troer Forføreren, naar han med djævelsk Ondskab taler om sine Forhold til en Pige, man hidtil betragtede som dadelfri, og ryster paa Hovedet, naar han forsvarer en Andens Reenhed; troer Bagtaleren, og tviler paa Sandheden af selv den mindste Roes; — saa gives der dog undertiden enkelte Familier, der vinder en saadan Anerkjendelse af at være „en god Familie," at den kan begaae tusinde Sletheder, men dog saa godt vedligeholde sit Ry, at falder Talen en enkelt Gang hen paa Rygterne om en saadan, da vil næsten Enhver med Indignation svare: „det er umuligt; De maa opfatte Sagen fra et feilagtigt Synspunkt, thi de Mennesker ere alt for bekjendte som en god Familie, til at Sligt kan begaaes hos dem."

Vi ville nu lade vore Læsere aflægge et Besøg hos en saadan god Familie: hos Maries Forældre. Nærmest for at henlede Opmærksomheden paa den Broder, der fik en saa betydelig Indvirkning paa hendes Skjæbne.

Paa en Tid, hvor det ikke var saa knebent paa menneskelige Vaaninger i Kjøbenhavn som nu, da man somoftest maa tage den Leilighed man kan faae, istedetfor den man kan ønske, kunde man ikke sjeldent af et Menneskes Bolig danne sig et Begreb om, en let henkastet Skygge af hans Karakteer. Den Livsglade boer gjerne paa Solsiden, den Mørke, Alvorlige paa Skyggesiden; den Letsindige søger høit, jo større Spillerum for Diet, desto kjærere; den Tungsindige bliver helst ved Jorden, og leder om en mørk, rolig Leilighed; den unge Pige vil gjerne have sit Kammer saa at hun kan see lidt Grønt, selv om det kun er en Smule Græs imellem nogle gamle Brosteen; og Handelsmanden ønsker Udsigt til et Skibsværft eller et Pakhuus; Pebersvenden vil have et lille Huus for sig selv, hvor han kan koge sin Kaffe og vadske sine Skjorter uden at blive betragtet af Andre, og Pebermøen averterer om et umeubleret Værelse med lidt Adgang til et Kjøkken i Nærheden af en Kirke.

Intet er derfor naturligere, end at naar man for første Gang skal besøge en Mand, man da med Opmærksomhed betragter saavel hans Bolig som alle hans andre Omgivelser.

I et af de anseeligste af de Huse, der opfyldte Nørregade for Engelskmandens venskabelige Besøg 1807, var første Salsetagen beboet af Maries Fader, Grosserer Halvorsen.

Allerede før man traadte ind i Bygningen antydede saavel dens Beliggenhed, som dens mørke, alvorlige Udseende, Beboernes strenge Karakteer. Gadens Eensomhed, den altid tillukkede Gadedør med den svære Dørhammer, de mørkebrune Skaader for Vinduerne i den nederste Etage, der altid stod ledig, og saaledes syntes at fortælle om Beboernes ringe Smag for Omgang eller Nærhed med andre Mennesker, de svære Steenrammer, som omgave Vinduesfordybningerne, var altsammen Noget, som i Forbindelse med hele Bygningens ældgamle gothiske Arkitektur gav den et klosterligt, stille Anstrøg, som

altid maatte stemme Den mere alvorlig, der skulde træde over Dørtærskelen, og ligesom forberede ham paa, at han her kun vilde møde Strenghed og Alvor.

Naar denne Dør efter nogle Slag af Hammeren, som gjenlød hen ad hele den menneskefomme Gade, drejede sig paa sine massive Hængsler, der syntes smedede i den bestemte Hensigt, at Eierne skulde finde dem i uforandret solid Tilstand naar Dommedagsbasunerne engang opvakte dem fra den lange Søvn, da traadte man ind i en med Muursteen belagt Forstue, hvor vel Stenene vare huulslidte af de mange Fjed, som havde berørt dem siden de bleve lagte paa denne Plads, men som med sin hollandske Reenlighed straks vidnede om den eksemplariske Huusmoder. En ingenlunde bred Trappe, med et Gelænder af gjennembrudte Egeplanker, førte op til første Sal, hvor en — for at kaste Lysning ned af Trappen — med fire Glasruder forsynet Gangdør atter værnede for, at ingen Uanmældt traadte ind i Familiens Allerhelligste.

De Faa, for hvem ogsaa denne Dør aabnede sig, vare nu med nogle Skridt hen over den hvidskurede Gang, ligefor Indgangen til Grossererens Dagligstue. Ogsaa denne Dør var af Egetømmer, og saa massiv, at man ikke kunde betragte det som nogen overflødig Luksus, at der fandtes en lille forgyldt Hammer paa den, da neppe nogen menneskelig Finger uden Skade for sin Form kunde frembringe en saadan Banken, at den kunde høres paa Dørens modsatte Side.

Det var det sidste Skillerum imellem den ydre Verden og den gode Familie, i hvis Dagligstue vi nu indføre vore Læsere.

I et høit, rummeligt Værelse, udstyret saaledes som vi omtrent erindre os det hos vore Bedsteforældre, finde vi den hele Familie — med Undtagelse af Marie, der blev betragtet som ikke mere henhørende til Slægten — forsamlet Skjærtorsdag Eftermiddag 1801. — Den almindelige, om vi saa maa kalde det, Søndageftermiddags-Tristhed syntes i en høiere Grad end noget andet Sted at

herske her; de sidste Spor af et friskere, mere ungdommeligt Liv var forsvunden med Marie, og Stilheden blev nu i hele Timer kun afbrudt, eller snarere tydeliggjort af den monotone Lyd, som Pendulen i det gamle Stueuhr frembragte.

Grosserer Halvorsen sad nærmest Døren, ved et af disse gamle ærværdige Chatoller, som vi endnu undertiden finde udenfor en eller anden Marschandiserbod, eller ved Auktionen over et Vartoulems Efterladenskaber, og arbeidede med en Iver, som om han derved agtede at bortstrømme de Sorger, der allerede havde indgravet saamangen Fure i den høie, tankefulde Pande, graanet den rige Haarvækst og dybt nedbøiet den mandige, kraftfulde Bygning.

Det var en Mand med Valgsproget: Man lever for at arbeide, istedetfor at man nu som oftest kun arbeider for at leve; fra sin tidligste Ungdom havde han søgt at gjennemføre hint Princip med en Konsekvents, der mere blev styrket end svækket af det sjeldne Held, som ledsagede alle hans Foretagender. Med denne utrættelige Arbeidsomhed forbandt han tillige en levende streng Følelse for Retfærdighed; men da han ogsaa vilde gjennemføre denne indtil de yderste Konsekventser, udartede den snart til en skaansellos Haardhed, hvorunder vel hans eget Hjerte ofte blødte, men som han dog udøvede i den faste Overbeviisning, at det var en af Retfærdighedens absolute Betingelser, idet han paastod, at enhver Mildhed, enhver Overbærenhed imod en, om end nok saa lidet Feilende, var en ligefrem Uretfærdighed imod den Ikkefeilende, en Anskuelse, der vel hævede ham høit i hans Standsfællers Mening, men straks avlede den Uretfærdighed hos ham som Medlem af det menneskelige Samfund, at han betragtede Mennestene som slette, indtil han følte sig overbeviist om det Modsatte, istedet for at Moralen vistnok kan fordre, at vi betragte dem som gode, indtil de paa en utvetydig Maade lægge deres dadelværdige Egenskaber for Dagen. Hertil kom den Ulykke, at han ikke alene lod sig paavirke temmelig me-

get af det første Indtryk, enhver Person gjorde paa ham ved sin Fremtræden, saaledes, at var dette ham af en eller anden Grund behageligt, da offrede han gjerne Betydeligt for at hjælpe eller tjene, og erhvervede sig derved Prædikatet „en god Mand", var det ham derimod ubehageligt, troede han deri at finde en instinktmæssig Advarsel imod at begaae en Uretfærdighed, og kunde med Haardhed see de største Lidelser fremkaldte ved sin Mangel paa Deeltagelse; men han lod sig ogsaa i en betydelig Grad lede af sine Omgivelser, uagtet han indbildet sig selv at handle aldeles uafhængig af Andres Mening; vel skeete denne Paavirkning kun ved Hjælp af en uhyre Snildhed, ved tilsyneladende tankelos henkastede Ord eller smaa, paa Omhue og Opmærksomhed tydende Handlinger, som man forstilte at ville holde skjulte for ham, men dog fuldførte saadan, at han uundgaaelig maatte opdage dem, og paavirkes af dem i den forønskede Retning.

Det kunde naturligviis ikke mangle, at han som en Følge heraf ofte gjorde den smertelige Opdagelse, at naar han troede at have handlet i Overeensstemmelse med Retfærdighedens strængeste Grundsætninger, havde han tvertimod begaaet den ene Uretfærdighed efter den anden, Noget, der vel bragte ham til at tvivle om nogensinde at kunne blive saa retfærdig som han ønskede uden dog at aabne hans Øine for, at det netop var hans altfor store Frygt for at være uretfærdig, som gjorde ham dertil. Jagen efter Retfærdighed var bleven en Lidenskab hos ham, og da han aldrig kunde faae den fuldkommen tilfredsstillet, drog en underlig Fortvivlelse hemmelig ind i hans Sjæl og fjernede ham stedse meer og meer fra det saa inderlig attraaede Maal. — Venlighed forekom ham som en Falskhed, hvormed man vilde føre ham bag Lyset, medens en fremhyklet Alvor og Strenghed blev antaget for Særkjendet paa et ærligt og oprigtigt Sindelag.

Derfor var det at den venlige, yndige Marie aldrig havde fundet det Faderhjerte hos ham, som hun saa

fuldkommen fortjente. Naar hun som Barn kom smilende og glad hoppende ham imøde, stødte han hende kold tilbage, og naar hun af den inderligste Kjærlighed søgte at imødekomme hans lønligste Ønsker, saae han deri kun et Attentat paa at besnære hans Hjerte, og jog hende fra sig med haarde Ord.

Intet Under derfor, at da Livets skjønneste Følelse, den første rene, hellige Kjærlighed til en fremmed Mand drog seirende ind i hendes Hjerte, hun da holdt den skjult for en Fader, der hidtil bestandigt havde foragtet enhver af hendes blidere Bevægelser, tilmed da hun letteligt kunde indsee, at den rige og strenge Grosserer ikke godvillig vilde give sin Datter til en fattig Haandværker, hvis Mod, Skjønhed og varme Hjerte vel kunde være Alt for hende, men aldeles Intet for Pengearistokraten.

For Faderen fremstillede denne Sag sig derimod ganske anderledes, da han ved et fint Forræderi af Maries Broder opdagede, at hun undertiden forlod Huset paa Tider, da man troede hende beskjæftiget paa sit Kammer. Han troede først at have opdaget et almindeligt Lumskeri, der burde afstraffes med faderlig Strenghed; men da Blodet steg Marie i en brændende Strøm til Kinderne ved Spørgsmaalet om, hvorhen hendes Vandringer havde ført hende, og hun endelig hulkende sank ned for hans Fødder med Bekjendelsen paa Læberne, stødte han hende følelsløs tilbage med Foden, og forjog den Ulykkelige fra Fædrehjemmet, for at han ikke ved at have hende, den Feilende, i Huset, skulde begaae en Uretfærdighed imod den — efter hans Formening — ikke feilende Søn. Ingen tog den Ulykkeliges Forsvar, og da hun endnu engang, efter fra sit Kammer at have medtaget de to smaa Portrætter, der nu smykkede den kalkede Væg i „Knaldhytten", fattig og fortvivlet som en Betlerske bankede paa sin Faders Dør, for at bede om hans Tilgivelse, før hun gik ud i den kolde, haanende og fremmede Verden, kom Broderen ud med et ondskabsfuldt Grin og den Besked: at GrosserHalvorsen kjendte ikke noget

til hende, og gav aldrig Noget ved Dørene, og Gadedøren faldt tung og aflaaset til efter hende.

En sørgelig Retfærdighed, der for en lille Brøde styrter den Feilende i en saadan Grad af Elendighed, at hans Fremtidsvei kun strækker sig hen igjennem de langt større Forbrydelser.

Ved at have forstødt hende af sit Huus og berøvet hende de materielle Fordele af at være hans Datter, troede Halvorsen at have fyldestgjort Retfærdighedens Fordringer, og søgte derfor ikke at fortsætte en forgjæves begyndt Kamp imod Erindringen om Marie og den lønlige Smerte over hendes Tab, Følelser, der vel Dag for Dag tiltoge i Styrke, men dog aldrig kunde bringe ham til at efterforske hendes Opholdssted, maaskee i en uvilkaarlig Erkjendelse af, at han ikke havde Kraft nok til at lade hende forsmægte, hvis han fandt hende nødlidende, og at han ved at hjælpe hende, kom til at forurettige sin Søn.

Derfor finde vi endnu ved Besøget hos Halvorsen nogle smaa kvindelige Eiendele i det længst bortfjernede Vindue; det er Minderne om Marie. En lille Syæske, en Naalepude og et Buur med en Kanariefugl, mild tilskygget af en Passionsblomst, opfyldte Vindueskarmen, og paa Forhøiningen stod endnu Maries Stol og Fodskammel, som om de ventede paa deres Herskerinde; men det hulde Væsen, som engang havde gjemt sine Smaasager i Æsken, hvilet sin nydelige Fod paa Skammelen, vandet Planten og kjælet for Fuglen, var for stedse forvist fra denne hendes Helligdom, var selv forstødt imedens man værnede om Alteret for hendes Ihukommelse.

Og Faderen, der jog sit Barn ud i Verden, ud i Fordærvelsen, var en retfærdig, var „en god Mand."

Noget længere tilbage i Stuen sad Maries Moder og vandt Garn, saa lydløs som om det havde været en af Parcerne. Det var en lille trind Kone med en af disse elastiske Karakterer, der — ligesom en Gummi-Galosche — lod sig udvide i den forønskede Retning af Enhver, som kom i Nærheden af hende. Hun var derfor

temmelig almindelig yndet, da hun var from med den Fromme, munter med den Glade og fældede Taarer med den Bedrøvede, uden at dog hendes Hjerte tog mindste Deel i disse Følelser, da hun kun brugte dem som Midler til at tækkes sine Medmennesker, vel vidende, at er man først elsket af dem, saa varer det ikke længe før man kan paavirke og lede dem, og denne Tanke var den egentlige Drivefjeder for al hendes Virken. Snedighed var det eneste Grundtræk i hendes Karakteer, men den var ogsaa til Gjengjæld saa uddannet, at hun paa eengang anvendte og skjulte den ved at paatage sig Skinnet af Karakteerløshed, som det Værn, der allervanskeligst lader sig gjennemtrænge. For ikke at falde ud af sin Rolle, lod hun sig med den største Rolighed bedrage af sine Piger, bagtale af sine Veninder og gav store Presenter paa Geburtsdagene. Derved fik hun Navnet af „en god Kone."

Karakteren hos den tredie af de tilstædeværende Personer, Maries Broder, behøve vi ikke at beskrive saa nøie, da han vil fremtræde mere handlende i denne Fortælling, og saaledes give Læseren selv Leilighed til at fælde en Dom over ham.

Det var en Dreng paa omtrent 13 Aar, med en herlig Vækst og et smukt Ansigt, der kun blev noget vanskret af de svære sorte Øienbryn, som gav Øiet en vis uhyggelig dominerende Kraft. — Han var for nærværende Time beskjæftiget med Leeg, og arbeidede paa et lille Skrog af en Brig, der laae paa Forhøiningen, og var kjølhalet ved Hjælp af to smaa Tailler, som vare fastgjorte ved Benene af Maries Stol, medens en lille Lampe, nogle Pinde, Staaltraadsstumper og endeel gamle Blaar repræsenterede de nødvendige Rekvisiter til en Kalfattring, der dog blev foretagen næsten ligesaa lydløs som Moderens Vinden Garn; men engang imellem vendte han dog de mørke Øine hen imod Faderen paa en Maade, som tydelig nok udviste, at hans Taalmodighed var trættet ved denne stille Sysselsættelse, som han kun greb til

fordi han vidste at det behagede Faderen, og altsaa naar Dagen var hengaaet vilde betale sig.

Omsider forglemte han sig dog et Øieblik ved sin Leeg, og begyndte den ældgamle Opsang:

„Her seer I Doktor Knorifaks,
Komfaldederalala!
Han bruger Kniv, Landset og Saks,
Komfal . . . . . .“

„Tie stille med det Ravneskrig,“ befalede Faderen barsk, og vendte Hovedet om imod Drengen, der bøiede sig dybere ned over sit Legeværk, og vekslede et hurtigt Blik med Moderen, som søgte at trøste ham med et venligt Smiil og et lille Hovednik.

Istedetfor at skjære paa sine Pinde, begyndte han nu saa smaat at snitte paa Benene af Maries Stol.

Moderen sendte ham et misbilligende Blik og rystede paa Hovedet, en Bevægelse, som han kun besvarede med et skadefro Smiil, da han godt vidste, at Moderen ikke vovede at forstyrre Stilheden ved at tale til ham.

Klokken slog fire.

Opmuntret ved denne øreskjærende Musik begyndte Kanariefuglen at synge.

„Gule Djævel!“ mumlede Drengen hen for sig, „Du skal altsaa have Lov til at synge, medens man befaler mig at tie stille? Syng Du kun, Du skal snart tabe Din Stemme, saa at Du ikke engang kan finde et „Ravneskrig“ i Brystet.“

Med det uskyldigste Ansigt, som noget Barn kunde opsætte, strækkede han sin Pegefinger hen imod Fuglen, der kjælent udspredte Vingerne og nappede i den; derpaa bøiede han sig atter ned imod Forhøiningen, og lagde en Stump Staaltraad med den ene Ende ind i Flammen af sin Lampe.

„Denne Dag har været os kostbar,“ brød Halvorsen Stilheden, idet han mere syntes at tale i dybe Tanker end egentlig for at yttre disse for en Anden; men hans Kone var formeget Fruentimmer til ikke at gribe

denne Leilighed til at kunne give sin Tunge en lille Motion, og spurgte derfor venlig:

„Hvorledes det?"

„Jo, Kone!" svarede han, og lukkede sin Regnskabsbog i; „Du kan nok indsee, at denne Dag har skabt mange Nødlidende, og Retfærdigheden byder, at den Forsvarede idetmindste efter Evne belønner Forsvareren, og det kan kun skee ved at understøtte dem, som enten ere blevne Kroblinger, eller hjælpeløse ved dette Slag."

„Retfærdige Mand! Hvor Faa vide dog ret at skatte Dit Værd," roste hun sin Mand med en Stemme, der efter Kommando bævede som af indre Bevægelse.

„Retfærdigheden er ingen Dyd, men kun en Pligt," svarede han alvorlig, „og fortjener derfor ingen videre Paaskjønnelse. Først naar vi gjøre mere end Pligten byder, fortjene vi Tak, men det er destoværre saa sjeldent at det kan gjøres uden at komme i Strid med Retfærdigheden."

Da hun ikke ganske forstod Meningen af disse Ord, lod hun sig nøie med at gaae hen og kysse sin Ægtefælle paa Panden.

„Det er ogsaa fordi jeg saa ganske stoler paa denne Retfærdighed," forsikkrede hun, „at jeg saa sjeldent vover at bede for Nogen hos Dig, da jeg veed at Du nok selv vil finde dem, naar de ere værdige til Hjælp."

„Det er dog ikke afgjort. Jeg kan ligesaa lidet kjende, som hjælpe Alle. Er der Nogen, som Du troede Retfærdigheden bød at hjælpe?"

„Det er nok muligt; men Du har Ret i, at Du ikke kan hjælpe Alle," gjensvarede hun fiffig.

„Nu, hvem er det da?"

„O, det er kun en dum Tanke. Lad dem hjælpe hende, som bør gjøre det, og vil de ikke, saa vedkommer det jo ikke os."

„Jo, der feiler Du. Men hvad er det for en Hende, som Du taler om?"

„Aa, jeg vil ikke plage Dig. Lad som om jeg Intet har sagt!"

„Nei! jeg bør vide det, jeg vil vide det."

„Nu, naar Du befaler det, saa maa jeg jo adlyde. Jeg sigter til den fattige Kone, som undertiden hjælper Pigen ved hendes Arbeide."

Grossererens Ansigt formørknedes.

„Ja see," vedblev hans Kone, „jeg vidste jo nok at Du ikke kunde lide hende, og derfor vilde jeg Intet sige."

„Hun bedrager Dig bestemt; hun er falsk. Et Menneske, der er oprigtig, kan ikke bestandigt smile, især naar hun har Sorger i sit Indre."

„O Du miskjender hende. Hendes Mand kom til Skade ved at falde ned af en Stillads, og nu maa hun ernære baade ham, sig selv og deres fire Børn, og da hun veed, at et mørkt Ansigt kun nødig er taalt hos et Tjenestetyende, saa nødsages hun til at fremtvinge et Smiil, for ikke at miste den sidste Udvei til Brød for sig og Sine."

„Nu da, saa husk mig paa det imorgen," befalede Halvorsen, greb Nøglerne til de underste Værelser og bortfjernede sig, medens hans Kone saae efter ham med en triumferende Mine, som hun aldeles fandt afspeilet paa sin Søns Ansigt, da hun vendte sig om mod denne.

„Jeg vil have Lov til at spadsere i Eftermiddag," udbrød han trodsig.

„Snak! Idag, hele Byen er i et saadant Oprør. Jeg tør paa ingen Maade lade Dig gaae, og Fader vil heller ikke give Dig Tilladelse."

„Du skal netop selv skaffe mig hans Tilladelse."

„Aa Snak!"

„Og saa maa Du give mig nogle Penge."

„Jeg troer Du er gal. Hvorfor skal jeg skaffe Dig Tilladelse til at gaae, og ovenikjøbet give Dig Penge? Hvad skal Du med Penge?"

„Deels more mig selv, og deels for at kunne give Andre Noget. Jeg vil ligesaa godt kaldes „god" som I andre. Alle Folk siger at Fader er god, og Nogle

sige det samme om Dig, — det er rigtignok dem, som ikke kjender Dig, — og saa vil jeg ogsaa hedde god."

„Du er en uartig Dreng!"

„Det er det samme, jeg vil dog raade Dig til at føie mig," vedblev han, og gik uforskammet hen imod hende.

„Men jeg vil det ikke. Hvordan vil Du uartige Knægt kunne tvinge? Jeg skal fortælle det til Fader, naar han kommer ind."

„Det gjør Du ikke, for saa fortæller jeg ogsaa Noget."

„Og hvad da?"

„At den Mand, som Du sagde var falden ned af en Stillads, slet ikke mangler Noget, men kun intet Arbeide kan faae, fordi han har stjaalet."

„Du veed, Fader kan ikke lide Sladder," indvendte Moderen i en noget nedstemmet Tone.

„Aa, jeg behøver slet ikke at sladdre," svarede Drengen rask, „jeg spørger blot, om det er saadan en stor Synd at stjæle, og naar Fader saa vil vide Grunden til dette Spørgsmaal, saa siger jeg: jo, det er fordi jeg har hørt tale om en Murer, som engang har stjaalet, og som ingen Mester siden den Tid vil have i Arbeide. Naar han saa igjen spørger, hvem den Murer er, saa siger jeg det."

„Ja, hvad gjør det?" forsvarede Moderen sig. „Saa er det Hele, at han ikke faaer nogen Hjelp til sine smaae Børn!"

„Han har jo kun Eet, og det er et Pleiebarn!"

„Tie stille, det rager ikke mig!"

„Jo det gjør; thi det er ikke for Guds Skyld at Du vil have Konen hjulpen, men fordi hun henter Lotterisedler til Dig."

„Til mig?" spurgte hun blegnende. „Hvorfor skulde jeg spille i Lotteriet, jeg faaer jo Alt hvad jeg behøver af Fader."

„Ja, men Du har allerede givet Saameget ud til Lotteriet, at Du maa see at vinde Noget igjen for at

skjule det. Jeg veed meget godt, at Du om Aftenen sidder og forandrer Nummere paa Faders Skjorter, fordi han vil tage dem paa efter Nummer, og Du har allerede solgt dem paa tre nær."

„Du vil da ikke gjøre mig ulykkelig?" spurgte hun bestyrtet.

„Du vil skaffe mig Frihed og Penge?"

„Jeg skal see hvad jeg kan gjøre," svarede hun ligesom de Kongelige, og gik forstemt ind i det næste Værelse.

„See saa, nu er Touren til Dig i den spanske Uniform," smaasnakkede han for sig selv, og gik hen mod Kanariefuglen, greb den nu ganske glødende Staaltraad i den høire Haand, stak den venstre Haands Pegefinger hen imod Buret, og idet Fuglen hævede Vingerne og huggede med Næbet, jog han Traaden ind under den venstre Vinge og tvertigjennem Dyret, som udstødte et Skrig af Smerte, faldt ned af Pinden, gjorde nogle krampagtige Bevægelser, strakte Benene ud og døde.

„Dig traf jeg godt," jublede han med dæmonisk Glæde. „Ingen vil falde paa at kigge Dig under Vingerne, og Brandsaar bløde ikke, det saae jeg paa den tossede Haandværkssvend, som rendte ind i det brændende Huus derovre. Nu skal Du da ikke mere synge, naar man befaler mig at tie."

Og med den største Rolighed tog han atter fat paa sit Legetøi.

Neppe var Faderen kommen tilbage med en lille Pose Sølvpenge, som han gav sig til at afstælle i smaa Tutter, førend ogsaa Moderen traadte hastig ind i Værelset. Hun frygtede Drengens Ondskab.

„Fader, tillader De at jeg gaaer lidt ud at spadsere," spurgte han, dristig ved den Uro, som stod til at læse paa hendes Ansigt.

„Nei!" var det korte Svar.

„Aa, tillad ham det," vovede Moderen i sin Frygt at bede med en temmelig forknyt Stemme, „han har ikke godt af at sidde saameget inde, især i denne Uge, da han ikke gaaer i Skole, og altsaa mangler den Bevægelse."

„Bare lidt hen paa Volden," bad Drengen igjen med paatagen Ydmyghed.

„Nu, saa gaae da, men heller ikke længere end hen paa Volden, for der er saa megen Færdsel paa Gaderne idag, at Du let kan komme til Skade," svarede Faderen, og vedblev at tælle.

„Nei, jeg skal ikke gaae længere," forsikkrede Sønnen kjærligt, og rakte Haanden med en betydende Bevægelse ud imod Moderen.

Hun rystede alvorligt paa Hovedet.

„Men der er Noget, som jeg gjerne vilde spørge Dem om, Fader, før jeg gaaer," begyndte Drengen igjen, og saae ondskabsfuld paa Moderen.

„Hvad er det?" spurgte Grossereren.

Moderen rækkede hurtig nogle Skillinger hen til Drengen, som betragtede dem stift, rystede paa Hovedet, puttede dem ned i Lommen og udstrakte atter Haanden, medens han vedblev:

„Er det en stor Synd at stjæle?"

„Naturligviis! Hvor falder Du paa det Spørgsmaal?"

Moderen gav atter nogle Skillinger, der dog endnu ikke tilfredsstillede hendes Plageaand, som gjentog den samme Manøvre som første Gang, og fortsatte Samtalen med Faderen.

„Jo, for jeg har hørt tale om en Murer, der havde stjaalet hos sin Mester, og blev jaget bort af ham, og siden den Tid er der Ingen som vil tage ham i Arbeide, saa at baade han og hans Kone og hans lille Pleiebarn nu lider Nød."

„Hvad er det for en Murer?"

Moderen maatte nu for tredie Gang punge ud til Drengen, der nu nikkede tilfreds og svarede:

„Det veed jeg ikke; men jeg syntes kun at det var for streng en Straf, og derfor vilde jeg spørge Dem derom."

„Nei, ingen Straf er for streng for Utroskab. Den, som ikke vil være utro, behøver jo ikke at frygte

for Straffen, om den end er nok saa stor, og den, der vil være det, veed jo iforveien hvad han underkaster sig derved."

„Tak, Fader! Det skal jeg nok huske paa," smigrede han og sprang ud af Døren.

Straks efter saae Konen at Fuglen var død, men satte sig dog stille hen til sit Arbeide.

Da Halvorsen var færdig med sit Regnskab, lukkede han Chatolklappen til, og gik hen ved Vinduet, hvor ogsaa hans Blik i samme Minut faldt paa det lille Dyr.

„Gud! hvad er det," udbrød han med en Bevægelse, der tydede paa, at han i dette Øieblik saae noget Mere end et almindeligt Tilfælde i det lille Dødsfald, „Maries Fugl er død, og nylig sang den jo saa glad; hvorledes er det gaaet til?"

„Det veed jeg ikke. Er Fuglen død?" spurgte hans Kone med paatagen Forundring, og nærmede sig til sin Mand.

Han tog det lille, kolde Legeme ud af Buret, betragtede det med Veemod, og hviskede hen for sig: „Din Stemme var det Sidste, som med Venlighed mindede mig om den forlorne Datter, nu er det forbi, den er forstummet, og maaskee hendes egen med det samme. — Guds Villie skee! Hellere maa hun være død end leve vanæret og ulykkelig." Og hans Øine antoge uvilkaarlig en fugtig Glands.

„Stakkels Mand, det bedrøver Dig; men det er jo let at faae en Fugl igjen."

„Nei, for om jeg fik Tusinde, saa er det dog ikke den, som hun har madet, som hun har tæmmet og gjort saa kjælen. Seer Du, Kone, saalænge hun var her, kunde jeg ikke lide hende, men siden hun er borte, savner jeg dog bestandigt hendes milde Aasyn. Dog det er forbi" Han kastede Fuglen ind i Buret igjen og vendte sig bort.

„Hun fortjente ikke længere at være under Øinene paa saa retfærdig en Fader," trøstede den unaturlige

„Var det ikke om Christian den Syvendes Forstand?" gjættede han.

„Nei, det var om Adelens store Værd!"

„Ja, det kommer nu akkurat ud paa Eet," svarede Vennen, „Vi kunne jo begynde paa en ny Samtale. Begynd Du!"

„Nei, jeg har nu Lyst til at tale om Adelen," indvendte Smeden.

„Naa, saa tal da om den."

„Vel! Modbeviis da nu mine sidste Ord!"

„Ja, men — hvad var det da Du sagde?" spurgte „Franskmanden."

„Det erindrer jeg saagu ikke, men derfor kan Du jo gjerne sige mig imod," vedblev Smeden, idet han uvilkaarlig nikkede med Hovedet.

„Nu, jeg siger, at det var rigtigt, saaledes som man bar sig ad med dem i Frankrig. Naar Folk seer Andre over Hovedet, saa skal man kappe et Stykke af dem, for, seer Du, naar de ikke ere længere end vi andre, saa skal de saagu have ondt ved at see os andre over Hovedet."

„Du — Du — taler som — som — en Professor!" forsikkrede Casper og nikkede igjen med Hovedet.

De blev ganske stille i nogle Minutter.

„Hvad var det Du sa'e?" spurgte Smeden, som atter vaagnede af sit Blund.

„Jeg? Jeg sa'e Ingenting!"

„Jo saagu gjorde Du saa!"

„Nei. Du sov jo."

„Sov jeg? Jeg? Nei, det maa Du ikke tro; dertil har jeg formegen Levemaade, men det var disse Engelskmænd, vi talte om. Hvorfor troer Du egentlig at de idag kom spadserende her hen til os og fik Bank?"

„Det skal jeg sige Dig. Engelskmanden — Du forstaaer mig nok — er Havets Behersker, og da Engelskmanden nu er Havets Behersker, saa kan Du nok begribe at han vil beherske Havet?"

„Det er tydeligt!" svarede Casper og nippede til

sit Glas. „Fortæl kun videre, det interesserer mig meget at høre Dig tale."

Da „Franskmanden" imidlertid havde udtømt hele sin Viisdom i disse faa Ord, rømmede han sig et Par Gange, og sagde med den meest høitidelige Alvor: „Politiken, min Ven! forbyder mig at sige mere!"

„Aa, det var Skade, det var netop paa et Sted, der morede mig saameget. Men sig mig engang, hvad er egentlig Politiken?"

„Gjerne. Seer Du, Politiken er igrunden det samme som vi Andre kalde for Gavtyvestreger. En politisk Konge er en Gavtyv af en Konge, en politisk Minister er en pyntet Spidsbub og en politisk Finantsminister er en ærke Tyveknegt."

„Er Finantsministrene ofte politiske?"

„Næsten altid. Ja man kan endogsaa gjerne bande paa, at aldrig Nogen bliver Finantsminister med mindre at han først har ....."

Her blev Underviisningen afbrudt ved Stine Smeds Mellemkomst.

Man kunde imidlertid let fristes til at bande paa, at det ikke var den samme Stine Smeds, som man om Formiddagen havde seet saa veltilfreds, som hun efter Omstændighederne kunde være. Det ene af hendes mælkeblaae Øine hang endnu noget stærkere blaanet ud af Hovedet paa hende, de blussende Kinder vare forrevne, og en stor Bule midt i Panden bidrog til at give hende et endnu mere fremmed Udseende, saa at selv hendes egen Ægteherre neppe gjenkjendte sin Ledsagerinde paa Livets Vei.

„For Satan!" udbrød Casper, da han fik Øie paa hende, „hvordan er det Du seer ud? Hvem har havt fat paa Dig?"

„Det er da ogsaa et Spørgsmaal," svarede hun mat, „som om Andre end Du selv kunde behandle mig saaledes?"

„Jeg? jeg?" stammede Smeden forbauset, og betragtede opmærksom Kampens Spor paa sin Kones

Ansigt, „det er umuligt, Stine! Jeg er jo ikke noget Fruentimmer, og Du er jo revet med Neglene i Ansigtet, det er noget, som et Mandfolk aldrig befatter sig med."

„Aa, Du veed jo ikke selv hvad Du gjør, naar Du er fuld," svarede hun, men tog sig dog lidt forlegen til Rifterne paa sine Kinder.

„Stine!" gjenmælede Casper med Følelse, „Kone! Du bedrager mig. — Det blaae Øie og Bulen i Panden, det tilstaaer jeg, det kan jeg maaskee have tilføiet Dig; thi vi ere alle Mennesker, og kunne alle have ophidsede Øieblikke; men bruge Neglene, naar man hævder sin Huustugtsret, det gjør aldrig nogen Mand. Med en saadan Paastand krænker Du mit Hjerte og fornærmer min Ære," og han vædede atter sine Taleredskaber med en Taar Malurtsbrændevin.

Stine følte sig imidlertid slet ikke oplagt til at indlade sig paa nogen Forklaring over Neglens Anvendelse paa det menneskelige Ansigt, med særligt Hensyn til sit eget, hun lod da her som om hun overhørte den sidste Deel af sin Mands Indlæg i Sagen, og holdt sig foreløbigen til Bulen og det blaa Øie.

„Bedrage Dig, Casper?" gjenmælede hun i den samme følsomme Tonart, „nei dertil elsker jeg Dig for høit; men hvad er vel Lønnen for min tro Kjærlighed? en knyttet Næve i mit ene Øie og en Støvleknægt i min Pande. See, det er den Maade, hvorpaa man gjengjælder et elskende Kvindehjerte! — — Lad mig drikke en Taar af Dit Glas."

„Kone!" svarede Smeden med sittrende Stemme, og lagde Haanden saa fast ovenpaa sit Glas, at hun ikke kunde rokke det af Stedet, „miskjend dog ikke mine Følelser for Dig. Om jeg end engang imellem seer mig nødsaget til at dunke Dig lidt, saa skeer det kun af Kjærlighed til Dig, for husk, Hvo som elsker sit Barn, tugter det tidligen."

„Franskmanden" tørrede sine Øine uagtet han ikke græd; men for dog at give et Beviis paa sin Medfølelse.

„Naa, saa det er af Kjærlighed, Du giver blaae Øine?" spurgte Stine med bitter Ironi.

„Ja, for jeg giver det aldrig undtagen naar Folk ere uartige, og Uartighed er en slem Feil hos Menneskene; naar jeg altsaa tugter den, bidrager jeg til at forædle Menneskene og bringer dem et Skridt nærmere til den evige Salighed. Det ene blaa Øie, jeg har givet Dig, aabner Dig maaskee Himmerigets Porte, fordi det forbedrer Dig; havde jeg givet Dig to, var Du maaskee allerede funden værdig til en Plads i Abrahams Skjød."

„Idetmindste kunde Slaget af Støvleknægten have hjulpen mig paa Veien dertil," anmærkede Stine med Trods.

„O Stine, Stine!" vedblev Casper, og gav sine blide Følelser mere og mere Luft, „forstod Du mig ret, da vilde Du takke mig istedetfor at spotte; paa mine Knæ vilde Du takke mig, kysse mine Tæer med Dine Taarer og væde mine Fingre med Din Mund; O, Stine! Du vilde elske, vilde tilbede mig; O Stine . . . . . "

Taarerne kvalte hans Ord.

Stines Øine stode fulde af Vand, og „Franskmanden" hulkede stærkt.

„Det er nok," snøftede Stine; „men alligevel, saadan Kjærlighed . . . ."

„Kom i mine Arme," afbrød Smeden hende og aabnede sin Favn.

Stine sank grædende i den.

„Himmel og Kachot! Troer jeg ikke hun æder sin Mand!" udbrød „Kapitainen," der i dette Øieblik traadte ind i Gjæstestuen, og brast i en umaadelig Latter.

„Hvad leer han af?" spurgte Stine fornærmet og befriede Casper for Vægten af sin Person, der nær havde kvalt ham.

„Ikke af Dit Udseende," forsikkrede „Kapitainen," „thi det er snarere til at græde over."

„Pas paa Dit eget Udseende, følelsesløse Afskum! det er saamæn slet ikke pænt."

„Ja, hvordan er det, Du har det fat?" spurgte nu

ogsaa Smeden og fæstede sine matte Øine paa den nys Indtraadte.

Ogsaa hans Ydre havde undergaaet en saa total Forandring, at Den, der kun havde seet ham ved Besøget hos Væveren om Formiddagen, umuligt kunde have gjenkjendt ham. Den høie Pande og det ene Øie var skjult under et sort Bind, et Plaster var lagt over Næsen og ned af den venstre Kind, de krøllede Haar vare redte tilbage over Hovedet og vædede saa stærkt med Olie, at de hang i lange sammenfiltrede Tjavser ned ad Nakken, og et sort Smuds over Underansigtet markerede hans Træk paa en fælsom Maade.

„Det maatte være en daarlig Karl, der ikke hentede sig en lille Blesshre paa en Dag som denne," svarede han rask.

„Hvad? Har Du været paa Blokskibene?" spurgte de andre Gjæster i Munden paa hinanden.

„Ja, vel har jeg det!"

„Broder! saa har Du altsaa fortjent Penge?" spurgte Smeden og reiste sig med Værdighed fra Bænken.

„Er Du bleven saaret?" spurgte Stine.

„Kilede Du Engelænderne?" spurgte „Franskmanden.

„Ja, ja, ja!" raabte „Kapitainen" med et listigt Smiil.

„Der, Stine! Du maa gjerne have det," sagde Smeden og rækkede sin Kone Glasset med den bittre Drik. „Nu gi'er Du vel et Par Glas Punsch, Kammerat?" henvendte han sig til „Kapitainen."

„Vi skal drikke paa Engelændernes Undergang," forsikkrede de Jeppesen, saa opflammet af Had som om han virkelig havde stammet fra den modsatte Side af Kanalen.

„Skaal for Heltene paa Kjøbenhavns Rhed!" jublede Stine og hældte Indholdet af sin Mands Glas i Munden, men sprøitede det i samme Øieblik langt ud paa Gulvet. „Fy, Dit Bæst, er det Gift Du giver mig

at drikke?" spurgte hun opbragt og traadte sin Mand under Dinene.

„Nei det er kun Dobbelbittert!"

„Og det vil Du give mig, medens Du selv vil have Punsch!"

„Ja, det er godt for Maven!"

Et vældigt Dreiigen belønnede hans medisinske Omhue. „Der har Du det for Din Dobbelbitter, og der har Du noget for det blaa Die, og der har Du noget for Bulen, og der . . . ."

„Holdt," raabte „Kapitainen!" og blandede sig ind i den ægteskabelige Scene. „Er det noget at prygle ham for?"

„Kan han prygle mig, naar han er fuld, saa vil jeg prygle ham, naar han er ædru!"

„Retfærdigheds Gudinde! skue med Velbehag ned til disse Dine Tilbedere," spottede „Kapitainen."

„Men Herregud!" begyndte „Franskmanden," „saa er det jo intet Under at han altid drikker sig fuld."

„Naa, vær rolig, Børn! saa skal I faae Punsch," trøstede „Kapitainen;" „men har ingen af Eder seet noget til Georg?"

„Nei, vi troede at Du havde seet ham."

„Saa maa han bestemt være kommen til Skade," sagde „Kapitainen" mørk, „ellers havde han ikke brudt sit Ord."

Maaskee endogsaa død," anmærkede Stine.

„Det ønskede jeg dog ikke," svarede „Kapitainen" og tog Plads paa Bænken. „Men han kommer maaskee endnu, lad os vente lidt, og bestil Du imidlertid fire Glas til os, Stine."

En saadan Opfordring var det ikke nødvendigt at gjentage til hende, hun gik ud i Butiken og bad Værtinden om ikke at tillave Drikken alt for svag, og at komme dygtig Sukker i det Glas, som hun selv skulde drikke.

„Franskmanden" bøiede sig hen imod Casper og hvi-

meligheds fuld Mine, „hvor skulde han faae at vide, at Væveren havde faaet en Lille? Nei jeg tør sætte mine Søndagsbukser imod et Glas Vand, at det har været Mo'er Ulla, der har omskabt sig, og gaaet derop."

„Aa, hun kunde da ikke omskabe sig til en Herre?" sagde „Franskmanden" tvivlende,

„Hvorfor ikke det?" spurgte Smeden alvorlig. „Hun kan ligesaa let gjøre sig selv til en Herre som Dig til et Fruentimmer."

„Ja, det er vist!" anmærkede „Kapitainen."

„Dumme Fæ!" tog nu Stine Smeds tilorde med en overlegen Mine, „kan I da ikke begribe, at det har været en Fanden, som lader Væveren beholde Hornene? Det har været en fornem Herre, som Madammen ved en eller anden Leilighed har bevist en lille Tjeneste, og den ene Haand vadsker den anden, han har nu faaet at vide, at hun er bleven forløst med en rask Dreng. Saadan noget glæder altid en smuk Kones gode Venner, for smuk er det Dyr, det kan man ikke nægte, og saa er han kommen for at hjælpe hende lidt. Man hader dog sjeldent sit eget Kjød og Blod."

Der laae en saa nederdrægtig Ondskab i den Tone og de Gebærder, hvormed Kvinden udtalte disse Ord, en saa umaadelig Frækhed i denne Besudlen af et andet Væsens Rygte, at det formelig imponerede hendes Tilhørere, noget, som i den Klasse af Samfundet saa let forveksles med at føle sig overbevist om Sandheden af det Udtalte, og de taug derfor Alle, som beskjæmmede over deres Dumhed, at de ikke ligesaa tidligt kunde opdage det rette Sammenhæng som denne aldeles Uindviede.

Kun „Kapitainen" vidste bedre Besked; men deels var han ingenlunde saa rettænkende at Nogen kunde vente et Forsvar fra hans Side, og deels kunde han heller ikke give den mindste Oplysning i denne Sag, uden selv at gribe forstyrrende ind i sine Planer med det nyfødte Barn. Derfor taug ogsaa han, og lod som om han anerkjendte Rigtigheden af Stines Formodning.

Der opstod en kort Pause, som blev afbrudt ved

at „Franskmanden" ligesom tilfældig væltede Spækkebrættet med Punschglassene ned paa Gulvet.

„Gid Vægteren ramme Dig, Din Soe!" udbrød Smeden harmfuld. „Hvordan er det Du sidder og roder i'et?"

„Skjænd ikke," formanede „Kapitainen," og betragtede sine Selskabsbrødre lumsk, „maaskee det var gjort i den bedste Mening."

„Hvad — hvad mener Du med det?" spurgte „Franskmanden" forbløffet, „det er aldeles tilfældigt."

„Det kan være. Men hør, Georg er ikke kommen endnu, lad os see om vi ikke kan faae Noget at vide om ham," opfordrede „Kapitainen", og reiste sig fra Bordet, „gaaer I hen med paa Kvæsthuset og søger blandt de Faldne, for at see om han skulde være imellem dem? Det kunde dog more mig at vide."

„Ja, ja!" indvilgede Casper og „Franskmanden."

„Nei, jeg gaaer ikke med," forsikkrede Stine, „jeg kan ikke lide at komme i Nærheden af de Døde."

„Det vil jeg tro," sagde „Kapitainen" med Betydning, „Du vil hellere blive imellem de Levende og skade dem med Din Tunge; men — " han traadte nærmere og hvidskede hende i Øret: „fortæller Du til en Eneste den Historie, Du fandt paa om Væverens Kone, saa gjør vi Afregning, forstaaer Du, og Du skal da komme til at betale dyrt."

„Men hvad Pokker," begyndte Stine forundret, men blev afbrudt af „Kapitainen," der tilraabte sine Kammerater:

„Nu, afsted til Kvæsthuset!"

. . . . . .

Luften udenfor var mild og klar, ikke den mindste Skye drog forbi den dalende Sol, der kastede sine lysende Straaler igjennem Kvæsthusets Vinduer ind paa de faldne Fædrelandsforsvarere, som om den vilde tage endnu en Afsked med dem, før de udstafferede som almindelige Døde skulde sænkes ned i det Moderskjød, de havde forsvaret som de braveste Sønner.

Der er siden hiin store Dag opvokset en heel Slægt, som indtil for kort Tid siden ene kjendte Krigens Rædsler og Sorger af Tradisjoner fra deres Fædre, og som det altsaa tildeels kan falde vanskeligt at fatte den Følelse, der besjælede de fleste af de Kjøbenhavnere, som paa denne Aften strømmede ud paa Christianshavn, for i den store Bygnings Kjældere at see de Hundrede og atter Hundrede, som vare faldne for de engelske Kugler. Der var næsten ikke een Familie uden at den jo havde en eller anden Kjær at begræde; man saae Mødre drage derud med smaa Børn paa Armene og ved Haanden, for at forvisse sig om den smertelige Sandhed, at de havde mistet deres Forsørger og Fader, Oldinger søgte med taareblændede Øine efter deres Sønners Liig, og unge Piger vrede fortvivlede Hænderne over deres Legeme, ved hvis varme og modige Bryst de om Morgenen havde hvilet med Henrykkelse.

Det gik imidlertid her som ved enhver stor tragisk Begivenhed, medens Tusinder følte deres Hjerter sammenkrympe sig af de største Lidelser, var der ogsaa nogle Enkelte, som kun en raa Nysgjerrighed havde ført til disse med Sand bestrøede Kjældere, hvor de blødende Liig lagdes i flere Lag over hinanden, og det var derfor nødvendigt, for at vedligeholde en nogenlunde Orden, at postere en Deel af Nyboders Vægtere i de forskjellige Rum, hvilket destoværre dog ikke kunde forhindre, at der blev drevet mangen nederdrægtig kaad Spog med Krigens Offere, og faldt mange dybt saarende Ord for dem, som her begræd Tabet af deres Kjæreste paa Jorden.

I denne Henseende udmærkede sig isærdeleshed en Flok halvvoksne Drenge, hvoriblandt Rudolf Halvorsen, og som havde drevet deres Insulter imod de døde Legemer saavidt, at Vægterne havde anseet det for nødvendigt at indskride med deres Magtfuldkommenhed for at bortjage dette overflødige Selskab, men da Drengene paa Grund af deres Mængde vovede at sætte sig til Modværge, saa opstod der et Spektakel, der netop havde

naaet sit Høieste paa den Tid da „Kapitainen," Casper Smed og „Franskmanden" traadte ind i Kjælderen.

„Kapitainen," som i det Hele var noget mere tilbageholden og stille denne Aften end sædvanlig, standsede derfor i det første Øieblik ved Døren og betragtede kold og ligegyldig den heftige Scene, der fandt Sted imellem den halvmilitaire Magt og den kaade Ungdom; men pludselig antoge hans Træk et spændt Udtryk, og han fæstede det ene Øie, han havde bevaret til sin Raadighed, skarpt og gjennemtrængende paa Rudolf, hvis mærkværdige Lighed med Væverens Kone straks havde frapperet ham, og opvækket den Tanke, at han her kunde komme paa Spor efter nogle af hendes Familieforhold, der kunde, rigtigt benyttet, komme ham betydelig tilhjælp ved hans forehavende Planer med hendes Barn. Han traadte derfor hen imellem de stridende Parter og forsøgte at mægle Fred, hvilket dog først lykkedes ved en Søofficeers Ankomst, der foreløbigen tillode Drengene at blive, dog under den Betingelse, at ved den mindste Uorden, de begik, skulde de ikke allene forlade Kjælderen, men tillige føres i Arrest.

Medens disse Forhandlinger stode paa, havde „Kapitainen" dog tabt Rudolf af Syne, da Drengen havde trukket sig længere tilbage saasnart han fornam at være Gjenstand for den Eenøiedes Opmærksomhed; men trøstende sig med, at han nok vilde træffe sammen med den Unge igjen før han forlod Kvæsthuset, gav han sig i Forening med sine Følgesvende at til søge om Georg; men forgjæves, han fandtes ikke iblandt de Mange, som her laae henstrakte paa Gulvene.

Under denne Søgen kom de ogsaa ind i et lille Aflukke, hvor der kun laae et enkelt Legeme, nemlig Liget af en ung Maanedsløitenant*) i fuld Uniform, og med Træk saa blide og rolige som om han laae i den yndigste Slummer, hvilke ledede en Matros

*) Det var Styrmænd eller Skippere, som bleve tagne til kongelig Tieneste og da erholdt denne Karakteer.

iblandt de omkring Liget staaende Grupper af Fremmede til at yttre, at han nok var død af Skræk, siden man ingen Skade kunde see paa ham.

„Siger Du det, Du Svinehund?" udbrød en af Vægterne, „saa skal jeg bevise Dig, at saadan en Mand ikke døer af det, som Du formodentlig selv venter at krepere af, siden Du tilsvoer Andre det," og han løftede Liget op ved Skuldrene, saa man kunde see at hele Rygraden var sønderknust af en Kanonkugle.

Da han atter lod Liget falde tilbage paa Sandet, gled dets høire Haand noget længere ud end før, og viste en glimrende Signetring paa Pegefingeren.

Uhyggelig berørte vendte de Fleste sig bort fra det blodige Skue. Ogsaa „Kapitainen" vilde fjerne sig, da hans Blik atter mødte Rudolf, som stod paa den modsatte Side af den Døde og stirrede stift paa Signetringen; men da han vilde gaae over imod Drengen for at tiltale ham, gik denne hurtig ind i den næste Kjælder og blandede sig imellem en Hob af Sørgende, uden dog ganske at kunne unddrage sig „Kapitainens" forfølgende Øie.

Imidlertid havde Casper Smed indladt sig i en dybsindig Samtale med een af Vægterne, der til Gjengjeld for denne Underholdning lovede at skaffe Underretning om Georg. Han kom netop nu tilbage fra Kontoret i Stue-Etagen med den Efterretning, at Georg Brown var kommen ombord i „Dannebrog"; men om han som saaret var kommen iland før Skibet sprang i Luften, det kunde de ikke sige endnu før de fik optaget Lister over de Kvæstede. Al videre Søgen om Georg var altsaa for Øieblikket til Unytte.

„Kapitainen" nærmede sig derfor til Udgangen, da han blev opmærksom paa, at Rudolf listede sig nærmere og nærmere henimod hiint lille Aflukke, hvor Løitenanten laae, dette i Forbindelse med Drengens stirrende Blik ved det første Syn af Liget, og „Kapitainens" egen Lyst til at komme i Snak med Drengen uden at vække nogen Opmærksomhed, bevægede ham til at bede sine Kammera-

ter at vente et Øieblik, og langs Væggene at snige sig efter Rudolf, der endelig smuttede ind i Aflukket, som han troede, aldeles ubemærket, medens „Kapitainen" kun rækkede sig saa langt frem at han med Øinene kunde følge enhver Bevægelse af Drengen, der knælede ned ved Liget, og — idet han frygtsom lod Øinene løbe omkring i Værelset for at see om der Ingen var, som kunde overraske ham — begyndte at vriste Ringen af den Dødes Haand.

Med et Spring, langt og lydløst som en Tigers, stod „Kapitainen" bag ved ham, og greb kraftig i hans Skuldre.

„Fordømte Dreng!" hvislede han barsk, „hvad er det dog Du gjør, bestjæler Du de Døde?"

En let Gysen foer igjennem Drengen ved den første Berørelse af „Kapitainens" Haand, men uden at forandre det mindste i sin Stilling vendte han derpaa rolig sit Ansigt op imod sin Angriber og sagde med et blidt Smiil: „Jeg saae Ringen ligge paa Sandet ved Siden af Haanden, og troede at den var gledet af Fingeren og mulig kunde komme bort, derfor vilde jeg stikke den paa hans Finger igjen, for det er maaskee en kjær Erindring."

„Du lyver, Dreng!" vedblev „Kapitainen" forbauset over hans mageløse Frækhed, „Du vilde stjæle Ringen."

„Stjæle? Jeg? Ha ha, hvor falder Du paa at den rige Grosserer Halvorsens Søn skulde stjæle! Troer Du, han lader mig lide Mangel paa Noget? Troer Du ikke, den rige Moder forsyner sin eneste Søn saa fuldkommen med Lommepenge, at han skulde have nødig at stjæle for at faae dem?"

„Meget muligt; men Tyvenaturen kan være saa indgroet hos Dig, at om Du eiede Millioner vilde Du dog stjæle selv det Allerubetydeligste, som Du kunde komme til; man har seet saa galt før," svarede „Kapitainen" uden at slippe den unge Forbryder; „men det er det samme, lov mig at træffe sammen med mig et eller andet Sted imorgen, og jeg skal lade Dig gaae;

hvis ikke, kalder jeg i dette Øieblik paa Vægteren og lader Dig arrestere."

„Den Uleilighed kan Du spare Dig," svarede Drengen rask, „vel seer Du ikke meget indbydende ud med Vinduesskaadet for det ene Øie; men jeg skal dog møde Dig imorgen paa denne Tid paa Volden, ligefor Nørregade."

„Bryd Dig ikke om mit Udseende," lo „Kapitainen," „naar Du møder mig imorgen er jeg saa pæn og adstadig en Student, at gjerne Din Fader kunde falde paa at gjøre mig til Din Hovmester. Men hvad Garanti har jeg for, at Du virkelig kommer? For det er mig en Sag af Vigtighed."

Drengen betænkte sig et Øieblik og svarede derpaa: „Min Fader har forbudt mig at gaae herud. Møder jeg ikke imorgen, kan Du gaae op og fortælle ham om vort Bekjendtskab."

„Og saa kunde Du lille Slange maaskee gjøre mig til Løgner, ikke sandt? Nei, giv mig da idetmindste et Beviis for, at vi har talt sammen idag?"

„Der har Du min Pengepung. Den er allerede tømt, og Du kan give mig den tilbage imorgen. Nu, tag den!"

„Nei! den kunde Du have tabt, og jeg kunde have fundet den. Giv mig Noget, som Du ikke kunde tabe og som altsaa i sig selv indeholder Beviis for at det er givet frivilligt."

„Jeg veed ikke — hvad skulde det være?"

„For Eksempel Din Vest. Den kunde Du ikke godt tabe saalænge Du havde Trøien paa."

„Ah, nu lugter jeg Lunten," raabte Drengen rask og rev sig løs, „Du vil plyndre mig, og indseer nok, at Du let vilde kunne sælge en Vest medens Ingen vil give Dig noget for en gammel Pengepung. Nei, nu giver jeg Dig Sletintet!"

En af de vagthavende Vægtere traadte ind for at see om der ikke foregik nogen Uorden.

„See her . . . .!" raabte „Kapitainen" og greb Rudolf ved Skulderen, „her er . . . ."

„Du skal faae den!" hviskede Drengen hurtigt og gik hen imod Døren.

„Hvad er det?" spurgte Vægteren.

„Kun Narrestreger!" svarede „Kapitainen" og fulgte sin Fange.

„Hvad er det for Mænd?" spurgte Rudolf sagte, da han udenfor Kjælderen saae Casper og „Franskmanden" nærme sig til dem.

„Bryd Dig ikke om dem, de faae Intet at vide. Men giv mig nu Vesten."

Drengen traf Trøien og Vesten af, rækkede den sidste til „Kapitainen," tog atter Trøien paa, og tilknappede den, saa at Rovet ikke kunde bemærkes.

„Endnu et Ord," hviskede Panthaveren, „har Du nogen Søster?"

Den Adspurgte fæstede forundret de store Øine paa Spørgeren og svarede langtrukket „Nei!"

„Du lyver!"

„Aa, begynder Du nu den Historie forfra igjen?" spurgte Drengen trodsig. „Skal Du maaskee have Beenklæderne med?"

„Nei. Gaa kun, men forglem ikke Mødet."

„Du forglemmer nok snarere at tage Vesten med imorgen," haanede Drengen, og ilede ned ad Gaden.

„Hvad Pokker er det for en Vest, Du der traf af Drengen?" spurgte Casper, som nu kom til.

„Det er en Lænke, som jeg lagde paa ham," svarede „Kapitainen."

„Sikke noget Sladder, svar dog fornuftigt."

„Du forstaaer mig ikke, det er hele Sagen. Men, da vi nu ikke kan gjøre os noget Haab om at finde Georg iaften, saa lad os gaae tilbage til Tullefa'er og faae noget Punsch istedetfor den, vor behændige Ven brugte til at vadske „Knaldhyttens" Gulv med."

„Nei vist ikke," indvendte „Franskmanden," „Cas-

per og jeg skal et andet Sted hen iaften, og vi maa holde Ord."

„Ja, især da de, som I skal besøge, maaskee ikke godt kan komme til Eder," anmærkede „Kapitainen."

„Jeppesen har Ret," forsikkrede Smeden, „vi skal et andet Sted hen."

„Nu, saa Farvel, og god Fornøielse. Vi sees dog før I venter det!" raabte „Kapitainen" og forlod dem.

„Skulde han monstro vide Noget?" spurgte Smeden ganske benauet.

„Aa inte. Det er bare saadanne Talemaader han har," svarede „Franskmanden," „men lad os nu see at faae fat i nogle Instrumenter. Klokken er allerede otte, og Klokken ti kan vi ganske rolig begynde."

„Ja, jo før jo heller," tilføiede Smeden, „thi jeg kan just ikke sige, jeg holder af at være paa det Sted Klokken tolv om Natten."

Niende Kapitel.

Natten.

Maanen seilede klar og skjøn hen over den morkeblaae Himmel og spredte sit milde, rolige Lys over Danmarks Hovedstad og over Danmarks Fjende, som laae tilankers paa Øresundet. Alt aandede nu den dybeste Ro; derude, hvor tolv Timer iforveien Menneskene havde raset imod hinanden i det vildeste Had, den vildeste Blodtørst, der glimrede nu Maanens Straaler paa de smaae Bølger, som melodisk rislede hen om Siderne af de mægtige Bygninger, fra hvilke Rædsel og Død om Dagen var udslynget imod Tusinder af Brave. Den lyste Fred over den dybe, vaade Grav, hvor engelske og danske Kjæmper hvilede Side om Side med kolde Hjerter, men ogsaa med udslukket Had; den lyste Fred over den store Stad, hvis Indvaanere om Dagen havde været saa stærkt bevægede, og nu atter slumrede trygge bag de høie Volde;

den lyste Fred ned i mangt et blødende Hjerte, der om Morgenen havde været opfyldt af Glæde og Haab, men nu var en Bolig for Sorg og Fortvivlelse; thi naar Blikket opløftedes imod den mildt lysende Klode, drog den mægtige Følelse af vor egen Lidenhed ind i den menneskelige Sjæl, og virkede trøstende paa den; thi er vor hele Jord saa uendelig lille i Sammenligning med det evige ubegrændsede Rum og dets Millioner af Kloder, hvor meget mindre maa da ikke den Sorg være, som kan rummes i det lille Menneskehjerte, i Sammenligning med Guds ufattelige store Omsorg for det Hele.

Og dog var der Een, hvis Lidenskaber syntes at blive mere opflammede end beroligede af Vidnet om Naturens store, uforstyrrelige Fred.

Det var „Kapitainen."

Vi gjenfinde ham tæt udenfor Citadellet Frederikshavn, snart vandrende langsomt frem og tilbage, snart standsende som i dybe Tanker. Der ligger Stolthed og Trods i enhver Bevægelse af denne kraftige Figur: Aand, Had og Herskesyge i dette smuktformede Ansigt, der i Øieblikket ikke behøver at fordreie sig, for at udtrykke nogen for hans Hjerte fremmed Følelse. — Det sorte Bind, som om Aftenen havde skjult det ene Øie, var nu skudt op over Panden, saa at begge hans Øine kunde udstyde disse gnistrende Straaler, man altid finder hos Rovdyrene, men kun saare sjeldent hos Menneskene; det vanstrende Plaster var forsvundet, og de atter noget forlørrede Haar krøllede sig nu i tætte Lokker omkring det dristige, tilbageboiede Hoved.

Ogsaa hans Blik søgte op til Himmelens lysende Nattevandrerske, ogsaa han fattede, at dens Glands udgjød Fred over Jorden, men uden at han selv kunde blive deelagtig i den. Intet Under derfor, at den Ulykkelige, hvis Sjæl saa ganske og trodsig havde fjernet sig fra sit Ophav, fra Guddommen, ogsaa miskjendte den, selv i disse venlige Straaler.

„Ha, Maane!" hviskede han hen for sig, og støttede sig op imod et gammelt henvisnet Træ. „Dig kan

jeg lide; thi ogsaa Du spotter, og Din Spot kommer fra Himmelen. Rolig som altid lyser Du nu ned til os, og siger: Daarer, raser kun imod hinanden, hader kun hinanden, Eders Raseri, Eders Had kan dog ikke engang naae op til mig, som dog er Eder nærmest af alle mine Brødre. I tusinde og atter tusinde Aar saae jeg Eders Fædre hade og forfølge hinanden, og atter i tusinde og tusinde Aar vil jeg see Eders Børn gjøre det samme. — O, Maane, hvo der kunde være kold som Du, haanende som Du, og dog saameget Gjenstand for Alles Tillid som Du. Den unge Pige beder Dig fra sit Sovekammers Vindue om at bringe et Kys, en Hilsen fra hende til den Elskede, og synes at Du tilsmiler hende et Ja i Dine Straaler, men veed ikke, at Smilet, hun troer at finde, fremkaldes derved, at Du paa samme Tid seer den Elskede hvile i en Frilles Arme, og hører ham spotte med den unge Piges Navn og Godtroenhed. Den ømme Moder beder Dig om at lyse Fred og Velsignelse ned over hendes eneste Søn, som ædel og god rev sig løs fra hendes Bryst for at søge Erhverv og Lykke i et fremmed Land, og Du gjør det, men finder den ædle og gode Søn i et vildt, tøilesløst Selskab, halvfordrukken ilag med at begaae en Forbrydelse. En retskaffen Fader fæster Blikket paa Dig, føler Glæde over at have offret det Sidste, for atter at kunde sende Sønnen Understøttelse til hans Studeringer, og beder Dig see ind i hans lille Kammer for at hilse ham og hviske, at det blev offret med Fryd, og Du søger Sønnen, men istedetfor at finde ham flittig ved Bogen eller Pennen, seer Du ham jublende bag en Bolle Punsch, der ikke kan blive stærk nok, med Piben i Munden, Kortene i Haanden, og bortspillende Faderens sidste Gave, der skulde hjælpe ham selv til at bane en Vei igjennem Livet.

„O, hvor Du maa kunne foragte Menneskene!

„Hør! derovre fra Brittens Skibe lyder afmaalte Slag paa Skibsklokken, for at sige hvormange Glas der er udrunden, ogsaa der fæster maaskee flere end een Mand sine Øine paa Dig, og beder Dig med Dine

Straaler at fortælle til Viv eller Børn, at endnu er hans det sidste Timeglas ikke udrunden, og i det fjerne Fædreland seer Kone eller Børn op til Dig, og spørger om han lever; men en lille Skye drager maaskee forbi Dig, de tage det for et ondt Varsel, og Uro og Kummer vil længe endnu nage deres Sjæle; thi jeg kjender Dig, Du Falske, det kan nok ligne Dig; mig skuffer Du ikke længere med det altid smilende Ansigt, der ligesom Haabet bestandigt tilhviskter Trøst, og bestandigt bedrager med den.

„Jeg lærte Dig alt tidlig at kjende.

„Du var jo den Eneste, der igjennem Gitteret tittede ind i det eensomme Fængsel, hvor jeg blev født under min Moders foreløbige Arrest. Der, høit oppe under Taget, i et af de elendigste Fangehuller, saae Du den unge Moder sidde med sit spæde Barn, forgjæves lullende med en ofte kvalfuld Stemme for at berolige den Lille, som græd indtil atter Solen glimrede paa Fængsel og Vallads.

„O, havde jeg ikke Ret i at græde? Neppe indtraadt i den skjønne lyse Verden var jeg berøvet dens Nydelse; dens friske, milde Luft kunde ikke strømme over de fine Læber bag Fængselsmuren, Blomsterduften berusede aldrig min vaagnende Sjæl og aldrig saae jeg som nu Stjernerne blinke i det Fri og speile sig i det rolige Hav.

„Du saae det, Maane! Hørte Menneskene kalde det Kjærlighed, at de ikke tog det spæde Barn ud af Fængslet fra en Moder, som det endnu ikke kunde have nogen Følelse for, og Du smilede dog lige venlig ned til dem Alle, Du Falske!

„Og saaledes blev det længe; min Moder dømtes for sin tvivlsomme Brøde til et langvarigt Fængsel, men jeg maatte uskyldig følge hende i det, og da jeg var opvokset saavidt, at min Sjæl kunde modtage det første Indtryk af Underviisning, men ogsaa af Had og Krænkelse, da rev man mig bort fra det eneste Væsen, der

elskede mig, vel et brødefuldt Væsen, men dog min Moder.

„Og Du smilede dog lige venlig.

„Det skulde atter være et Bevis paa Menneskenes Kjærlighed for den Faldnes Søn.

„Rives bort fra sin Moder! Havde jeg ikke Ret til at græde?"

— Og den haarde, onde Mand, der hadede Verden og havde forsøgt at hade Gud, over hans Kind rullede i denne Nat en enkelt Taare ved Erindringen om hans Moder. —

„Og da man nu satte mig ud i Verden," vedblev han, og hans Træk modtoge et krampeagtigt Udtryk af Had, „den Verden, jeg i mine barnlige Drømme havde seet som et smilende Paradis, da stuffedes mit unge Hjerte for første Gang i sit Haab; thi jeg fandt den kold og haanende; den første Følelse, som modtog mig, var Foragt, den første Lidenskab, som besmittede min unge Sjæl, var Had imod dem, som foragtede mig. Jeg veed det vist, min Sjæl var god, ædel, retskaffen som Faa, uagtet jeg kom ud af et Fængsel; men man betragtede min Moders Brøde som en Plet paa *min* Karakteer; med Haan og Spot forgiftede man mit unge Hjerte, og jeg var ikke længer god, man miskjendte min Handlemaade, og jeg kunde ikke længere være ædel, af usel Fordom lagde man uoverstigelige Hindringer iveien for min Retskaffenhed, og *jeg maatte* blive en Forbryder.

„Og dog taler man om Retfærdighed iblandt Menneskene!

„Istedet for at jeg, itide udtaget af Fængslet, og skjænket den Behandling og Opdragelse, mine Evner gjorde mig fortjent til, maaskee kunde være bleven et lysende Eksempel i mit Fædrelands Annaler, saa lod man min første Ungdom henrinde iblandt Forbrydere, og behandlede mig selv som en saadan, da jeg kom ud i Verden, indtil jeg virkelig blev det.

„Og dog taler Menneskene om deres Følelser for det Rette, om deres Dyder!

„O, hvor jeg hader dem alle, og har jeg ikke Ret i at hade?"

Han lod Hovedet synke og trykkede heftigt sin Haand imod Hjertet.

En bidende kold Nordenvind viftede hen over ham, bevægede hans Lokker og rev den lette Straahat af hans Hoved, men han følte det ikke, thi Hadet rasede med al sin frygtelige Vælde i hans Indre, og kan Kjærligheden henrive en Sjæl, da kan Hadet gjøre det endnu stærkere; thi de onde Følelser ere altid kraftigere hos os end de gode.

Først Lyden af et Taarnuhr inde fra Staden vækkede ham af hans Drømmerier, da den forkyndte Midnatstimen. Han rettede sig atter iveiret, betvang den Gysen, som Nattekulden havde frembragt i hans Legeme, og optog sin Hat, som han trykkede paa Hovedet efter at have trukket Bindet ned over Øiet igjen. „Denne Maskeradedragt sjenerer mig igrunden," mumlede han hen for sig; „men saalænge Væveren boer i „Knaldhytten" er den nødvendig, for at han ikke skal gjenkjende mig iblandt de Andre; men derfor er det ogsaa nødvendig at han kommer til at flytte, for at jeg, uden Frygt for at røbes, kan vedblive at komme til min Fostersøn. Lad see . . . . den Idee er endda ikke saa dum; først gjør dem huusvilde ved Hjælp af Tullefa'er og saa skjænke dem Huus et Sted, hvor det er rigtigt bekvemt for mig, saa vil Taknemmeligheden binde dem endnu stærkere til mig. — Men nu afsted, Klokken er mange, og jeg maa begynde min Jagt paa Casper og Franskmanden. Griber jeg dem i Gjerningen, da kan jeg ogsaa binde dem til mig for bestandigt, og tvinge dem til at lyde mit mindste Vink som om de vare lænkebundne Slaver. Af Frygt for Slavelænken skal de først ret blive Trælle, og af saadanne behøver jeg mange."

Han vendte sig derpaa bort fra Strandbredden, og ilede med lette, lydløse Skridt henover Sitadellets Glacier imod Østerport.

„Kapitainen" havde ikke taget feil i sin Formening

om, at ogsaa Casper Smed og „Franskmanden" vare udenfor Staden i denne Nat. Allerede to Timer tidligere vare de vandret ud af Østerport, forsynede med en Spade og en Hakke, og styrende deres Fjed imod Kirkegaarden, sprang de over Grøften, som den adskilte fra Landeveien, og brøde igjennem Hækken ind til Gravene.

„Mon det ikke er for tidligt at begynde?" spurgte „Franskmanden" hviskende, „Klokken er ikke elleve, endnu kunde let Een eller Anden komme her forbi, og opdage vort Arbeide."

„Det har ingen Nød," svarede Smeden modig, „Du maa ikke rigtig kjende Kjøbenhavnerne for nærværende Tid, naar Du troer at nogen af dem, som ikke er Natvægter eller Vaagekone, skulde være oppe nu, og desuden er hendes Grav langt inde, saa fra Veien kan Ingen see os, og vi maa forresten skiftes til at grave og staae paa Udkig. See, den Vei . . . ."

Dybt inde paa Kirkegaarden standsede de ved en nylig oplagt Grav, hvilken de Sørgende havde smykket med Krandse og Blomster.

„Nu maa vi først lægge dette Stads tilside," begyndte Smeden igjen, „for at vi atter kan pynte op dermed naar vi ere færdige. Den Døde maa gjerne beholde sine Blomster, naar jeg kun faaer hendes Guld."

„Det er dog en rædsom Gjerning, vi staae ilag med at begaae," hviskede Jeppesen igjen, og rørte ikke en Finger for at komme Smeden tilhjælp.

„Rædsom?" spurgte denne, og standsede et Øieblik med det paabegyndte Arbeide. „Er det ikke langt rædsommere, at Menneskene begrave deres Døde med Guld og Ædelstene paa, og lade deres fattige Medskabninger lide Hunger? Da jeg igaar havde seet al den Pragt i Sørgehuset, og, efter at have feiet Gaden derudenfor, bad om min Løn, da gav man mig fire Skilling. Det skulde være nok i Erstatning for den fattige Mands Kræfter, medens de medgav den Døde Kostbarheder, som hun ikke længere kunde have nogen Følelse for, eller Glæde af. Er det ikke langt rædsommere, at de lader den Fattige see paa Sligt, og derved sætter ham i Fristelse, end at

den Fattige bøier sig for Fristelsen og tager det, som kan gavne ham, og ikke Den, som mister det? Fordømmes vore Sjæle for dette Rov, mon da ikke de have langt mere Skyld, som fremkaldte Fristelsen, end vi, som ikke kunde modstaae den?"

„Men hvorfor kan vi ikke modstaae den?" gjenmælede „Franskmanden". „Kom, læg igjen Krandsene paa, og lad os gaae hjem. Der kommer dog bestemt ikke noget Godt ud af denne Gjerning."

„Gaae Du kun hjem, Harehjerte! hvis Du har Lyst, jeg har Mod til at gjøre dette allene. Du kan maaskee undvære denne Gevinst, jeg kan det ikke; thi naar jeg vaagner imorgen, har jeg ikke en eneste Skilling til Brød, og det er atter Helligdag, saa der er intet Haab om Arbeide, og sulte vil jeg ikke. Har Du nogensinde prøvet hvad det er at sulte?"

„Ja, og derfor vil jeg heller ikke forlade Dig nu," svarede den Adspurgte bestemt: „thi det er saa frygteligt, at om det end skulde koste mit Liv, saa skal jeg aldrig bidrage til at Nogen kommer til at lide saadanne Kvaler."

I lang Tid hørtes nu kun den eensformige Lyd af Spaden imod den løse Jord; de nøgne Grene, i hvis sparsomme Læ Graven havde sin Plads, bevægede sig sagte frem og tilbage for den lette Natteluftning og kastede ligesom et Næt af Skygger over de Arbeidende, over hvis blege Pander store Sveddraaber randt ned, fremkaldte ved Anstrængelse og lønlig Frygt, og vædede som tunge Taarer det forstyrrede Hvilested. Ved et Vink betydede de To hinanden naar deres Kræfter vare saa medtagne, at de maatte skifte Post som Skildvagt og Arbeider ved den fæle Skattegravning, som Havesygen havde forledet de Ulykkelige til.

„Pst!" udbrød endelig „Franskmanden" sagte, og strækkede Haanden betydende ud imod sin Kammerat.

„Hvad er det?" spurgte Smeden ligesaa sagte, og saae op fra sit Arbeide.

„Jeg syntes Noget bevægede sig bag Grenene, der, paa den anden Side, paa Skyggesiden."

„Det har været Vinden!"

„Nei, det var for stærkt. Vinden er meget svag."

„Kom, lad os see," sagde Smeden, og forlod sit Arbeide, „er det en Lurer, er det bedre at gribe ham straks, end at han skulde rende hen og gjøre Allarm."

De gjennemsøgte Pladsen, men fandt Intet.

„Nu maa Du grave lidt," hviskede Casper, da de kom tilbage til Graven.

Uden at svare tog Jeppesen fat paa Spaden, men stødte straks paa noget Haardt, og underrettede sin Kammerat derom.

„Det er maaskee Kisten," sagde denne. „Føel Dig for!"

„Franskmanden" bukkede sig og ragede med Haanden omkring i Jorden, pludselig fik han Fingrene ind i det tomme Diehul paa et Dødningehoved og sprang forfærdet tilbage,

„Hvad nu?" spurgte Smeden nysgjerrig.

„Det er et Dødningehoved!" stammede Finderen skjælvende.

„Ikke andet. Saa ere vi jo lige ved Kisten. Det er Been, som er bleven kastet op da Graven blev gjort istand, og som Karlene alletider kaster først ned, før de tildække Kisten med Jord. Lad nu mig komme til, Du Kujon!"

Straks efter fortalte han: „Nu ere vi ved Maalet."

Laaget af en kostbar Liigkiste var nu blottet for Jord, og blev svagt belyst af Maanen.

„Hvorledes faaer vi den nu oplukket," spurgte Jeppesen.

„Det er grumme let," svarede Smeden, „vi lade blot som om vi slaaer Katten af Tønden." Han greb Hakken, svang den over Hovedet og knuste Kistelaaget med et eneste Slag af dens Bag.

„Franskmanden" gjøs tilbage, men bøiede sig dog straks begjærlig frem over Graven, fra hvilken en afskyelig Stank kom ham imøde.

„Død og Helvede!" tordnede Smeden.

„Naa, hvad nu?"

„Baade Kjæden og Ringene ere borte! De Bedragere have snydt os, og dog taget dem af, før de lukkede Kisten."

„Saa gid Djævlen ramme hende, den forbømte Kvinde!" raabte „Franskmanden" rasende af Harme og kløvede Ligets Pande med den skarpe Kant af Spaden.

„Eders Arbeide var altsaa forgjæves!" lød en dyb Stemme bag dem, og da de forfærdede vendte dem om imod den Talende, saae de „Kapitainen" staaende ved Foden af Graven med Armene slyngede over hinanden.

„Du her?" stammede Jeppesen.

„Hvorfra kommer Du?" spurgte Smeden og greb til sin Hakke.

„Det kan jo være Dig ligegyldigt!" svarede den Adspurgte, uden at gjøre den mindste Bevægelse.

„Hvad vil Du? Hvad skal Du her?" vedblev Smeden.

„Intet mere. Jeg har nu seet hvad jeg vilde see."

„„Kapitain!" Du vil da ikke forraade os?" spurgte Smeden, og stirrede spændt paa det uventede Besøg.

„Jo," svarede „Kapitainen" kort.

„Det er aldrig Dit Alvor," sagde „Franskmanden." og forsøgte at nærme sig til ham, hvilket dog var forgjæves, da han stedse veeg ligesaa meget tilbage som Jeppesen gik fremad, „Du seer jo selv, at vi Intet har faaet for vort Arbeide."

„Vil Du virkelig være Forræder?" spurgte Casper igjen, og lagde ogsaa den anden Haand om Skaftet paa Hakken.

„Ja!" svarede „Kapitainen" rolig. „Seer I, derude er jo Sortesøe. Paa Bunden af den er der herligt Mudder, spring ud i den og grav Eder fast i Grunden, naar I kommer i Vandet, for at I ikke skal komme op igjen, thi det vil være langt bedre for Eder, end at Solen endnu engang skal komme til at belyse Jer; skeer det, da vil den inden Aften maaskee forgjæves søge en Sprække paa Eders Fængsel, hvorigjennem den kan tage Afsked med Eder."

„Det skal aldrig skee!" raabte Smeden fortvivlet,

og svang atter Hakken over sit Hoved, men dennegang var Slaget rettet imod en Levende.

„Kapitainen" sprang et Skridt tilbage og strækkede begge Hænderne, hver forsynet med en lille Pistol, ud imod sine Modstandere.

Hakken sank stille mod Jorden, og „Franskmanden" vred Hænderne.

„Troer I, jeg jager efter Hyæner, uden at være bevæbnet?" spurgte „Kapitainen" spottende.

„Det var dumt af mig, at blive hidsig," begyndte Casper noget fattet, „thi hvorledes vil Du kunde angive os, uden selv at blive fældet? Vi behøve jo blot at sige, at Du selv var med ved det Hele; men blev gal i Hovedet over at vi ikke fandt Noget, og derfor angiver os af bare Ondskab. Du har jo ingen Vidner."

„Bornholmske Torsk! Hvoraf veed Du det?" spurgte „Kapitainen" spottende, og vedblev i Bevidstheden om, jo dristigere en Løgn er, desto lettere bliver den antagen for Sandhed: „Eet Ord af mig, og I ligge om ti Minutter bundne paa Jorden!"

De Angrebne saae sig forskrækket omkring.

„Men jeg har bedre Brug for Eder," vedblev den Talende, efter et Øieblikks Taushed; „vil I adlyde mig i Eet og Alt, da skal jeg ikke angive Eder?"

„Det har vi jo altid gjort," raabte Smeden og „Franskmanden" i Munden paa hinanden, og med lettede Hjerter.

„Ja, naar det behagede Eder," fortsatte „Kapitainen"; „men nu fordrer jeg ubetinget Lydighed. Der kan maaskee hengaae et Aar, flere Aar, før jeg forlanger Eders Arbeide; men da skal I lyde ved Nat, som ved Dag, gjøre Alt hvad jeg forlanger af Eder, selv det Værste."

„Vi sværge det?" raabte de Andre.

„Daarer! mener I, jeg er et saadant Fæ, at jeg troer paa Eders Løfte? Nei, paa Eders Frygt troer jeg, og den er det, som skal give mig Kraft til at beherske Eder. — Men nu ingen længere Snak. Gjør

Graven istand igjen, og gaae bort herfra. — Jeg venter saalænge."

Graven var snart tilkastet igjen, den lille Høi atter opkastet og smykket med Blomster og Krandse.

„Men Sandet mangler til at bestrøe den med," anmærkede Casper sagte og forknyt.

„Det gjør Intet," svarede „Kapitainen", og pegede paa en lille sort Skye i Horisonten, „før imorgen tidlig vil en Bladskregn udslette de sidste Spor af Forstyrrelse her; men glem alligevel ikke Eders Løfte, thi husk, selv om flere Aar vil Ligets kløvede Pandeskal kunne vidne imod Eder, naar man lod den opgrave, og altsaa kan jeg til enhver Tid fælde Eder, naar I ikke adlyder."

Den løst nedkastede Jord sank i dette Øieblik, og frembragte en huul Lyd i Graven. Overtroiske vege Gravforstyrrerne nogle Skridt tilbage, med Forfærdelsen malet paa deres Ansigter.

„Forlad nu dette Sted," befalede „Kapitainen."

„Hør, „Kapitain"!" begyndte Smeden lidt forlegen, „Du veed, vi fik Intet for dette djævelske Arbeide. Jeg er allerede nu sulten, imorgen tidlig vil jeg være det endnu mere, og jeg eier ikke det Mindste til Brød. Du har Penge, giv mig et Par Skilling!"

„Nei."

„Kun saameget som jeg behøver til Brød?"

„Nei, og atter nei! Gaae nu."

„Jeg har selv kun lidt," sagde „Fransmanden", da han gik hen ad Landeveien med sin Ulykkesfælle, og tog nogle Smaaskillinger op af sin Vestelomme, „men der, jeg vil dele med Dig; thi sulte skal Du ikke. Det er altfor rædsomt at sulte."

. . . . . .

„Kapitainen" blev alene tilbage, støttede Armen paa et Gravkors og jublede halv høit: „Jeg har dem, jeg har dem!"

"De vil hade mig, hade mig som Slaven sin Lænke, og det er herligt at være hadet!"

„Mange ønske at være elsket; jeg foretrækker at

være hadet. Kjærligheden kan svækkes, kan forgaae men det saae man aldrig Hadet at gjøre. Enten det kan yttre sig, eller maa skjule sig, saa vinder det dog kun bestandigt i Styrke."

„Og jeg er hadet af Mange!"

„De ligesaa stolte, som fattige Hofmænd, Grever og Baroner, hader den rige Colard, der ved at laane dem Penge har bragt dem i en utaalelig Afhængighedstilstand."

„Hvormange hade vel ikke deres Fortrolige, Poul Duland? Selv hiin formuende Richard, som maaskee i denne Nat er bleven sit eget nyfødte Barns Morder, hader Poul Duland, som med sine Ord ledte ham dertil."

„Og hvormangen ussel Skabning hader ikke „Kapitainen" fra „Knaldhytten"?"

„Og her staaer Colard, her staaer Poul Duland, her staaer „Kapitainen": thi her staaer jeg!"

„Dog, jeg kan døe; men det Had, hvormed jeg gjengjælder alle Hine, skal ikke døe; det skal forplante sig og tiltage i Liv og i Styrke!"

„Og hiin lille Dreng, som idag er født hos Væveren, skal være mit Redskab, hvis han lever; han skal forplante mit Had iblandt Menneskene. Kun een Ting skal jeg lære ham at hade, det er Aristokrati, og han vil komme til at hade Alle, thi han vil finde Aristokrati hos den Fornemme, den Lærde, den Dumme, den Dydige, ja selv hos den Hellige; thi der findes Aristokrati hos dem Alle."

„Men ikke nok med at han selv hader, han skal ogsaa lære Andre at gjøre det."

„Had, Had! Længe har Du flammet ene i mit Indre; men trøst Dig, fra idag af skal Hævnen dele Plads med Dig."

„Menneskene forfulgte mig indtil jeg kom til at hade, lad dem nu selv lære Hadets Kvaler at kjende."

Ende paa første Deel.

Anden Deel.

Fosterfaderen.

Første Kapitel.

Opsigelsen.

En af de første Aftener i Mai 1801 gjenfinde vi „Kapitainen" siddende i „Knaldhyttens„ Gjæstestue, ligeoverfor Værten, førende en fortrolig Samtale med denne. „Kapitainen" havde for Øieblikket antaget denne venlige, indtrængende Tone, der aldrig forfeiler sin Indvirkning paa den Godmodige, og gjør ham endmere aabenhjertig, lænede sig velbehagelig med den korte Pibe i Munden og det sorte Bind for Øiet op imod Muren; og syntes med den største Opmærksomhed at lytte til ethvert Ord af den snakkesalige Vært.

„Naa?" fortsatte han Samtalen, og kunde ikke uden stor Umage undertrykke sit spottende Smiil, „Du friede altsaa til Maren?"

„Ja," vedblev Værten, i den lykkeligste Stemning, „da hendes Fader nu var død af at brække Halsen ved at falde ned af Trappen derude, og hun sad alene tilbage som en ung Pige paa seks og tredive Aar med Huus og Butik, saa tænkte jeg som saa: Lars! nu er det den rette Tid, nu eller aldrig. Og saa laante jeg et Par Støvler med gule Kraver af Brændehuggeren ved Siden af, tog den trekantede Hat, som tilhørte ham, jeg boede sammen med, ned af Væggen, og gik herhen en Morgenstund, paa den Tid jeg vidste, her ikke vare mange Gjæster. Men jeg veed ikke, for hvert Skridt jeg tog,

syntes jeg at Støvlerne bleve tungere og tungere paa Benene af mig, og da jeg endelig naaede herhen, — jeg troer, jeg var en Time om Veien fra Amagergade og hertil, — var det som om der var Blysaaler under dem. Jeg kom dog lykkelig herind, satte mig paa den Plads, hvor Du nu sidder, og forlangte stammende en Snaps og et Glas Øl, men det var ligesom om der var svøbt et Stykke Uldklokke omkring Tungen paa mig. Hun kom da ind med Brændevinen og Ølket, satte det her paa Bordet, og stod for mig i den pæne Svergarns Kjole, som hun havde ladet sværte sort i Anledning af Faderens Død, og med et lille rødt Tørklæde omkring Halsen. Gud, hvor hun forekom mig nydelig den Dag. Jeg tænkte: frisk Mod, og vilde først styrke mig lidt ved Snapsen, førte den et Par Gange til Munden, men satte den urørt tilbage, det var som om den brændte min Tunge. „Hvad er det, Lars?" spurgte hun, og saae paa mig som et Lam med sine blaae Øine, „Har Brændevinen nogen Affmag?" „Nei," sa'e jeg; „men der er Noget, jeg vilde spørge om, dydsfrede Jomfru." „Saa!" sa'e hun, og Blodet steg hende til Hovedet som paa en Kalv paa en Slagtervogn. „Maa jeg . . . . .," begyndte jeg igjen, og faldt paa begge mine Knæe, saa det gjorde ganske ondt i dem, men kunde ikke sige et Ord mere. „Ja", hvistede hun sagte, og dreiede Hovedet bort, og saa var den Sag klaret. Nu fik jeg Munden paa Gang, spurgte hende, naar jeg maatte bestille Kirken, og forestillede hende det Fordeelagtige ved Partiet, da hun var en net Pige, og jeg dog heller ikke var saa ilde; „Ja, men Du er da just heller ikke saa grumme net," sa'e hun; „men . . . . "

„Sa'e hun det?" spurgte „Kapitainen" med et halv undertrykt Smiil, og en paatagen fortrydelig Mine.

„Ja, det veed Gud hun gjorde," forsikkrede Værten.

„Fy det var uforskammet sagt."

„Ja, vel var det saa, men hun tilføiede, at da jeg var et arbeidsomt og skikkeligt Menneske, saa fik det at være det samme, at mit Hoved var lidt vel stort, og

mine Been vel smaae, og at jeg kunde bestille Brylluppet jo før jo heller, for hun havde allerede længe været kjed af at kaldes Jomfru og hadede al Løgn; hvad hun meente med det, det veed jeg ikke, men jeg veed, at det slettikke forekom mig som om der var Blysaaler under Brændevinbuggerens Støvler da jeg gik hjem, det forekom mig tvertimod som om de havde Lyst til at flyve op i Luften med mig."

„Naa, og paa denne Maade fik Du da Huus og Hjem?" spurgte „Kapitainen", der helst ønskede paa en naturlig Maade at lede Samtalen over paa Tullefa'ers Grundbesiddelse.

„Ja, men hele Brylluppet var dog nær gaaet Fanden i Vold, bare for en gammel Jødes Skyld," vedblev Værten, i den saliggjørende Tro, at hans Fortællinger i en uhyre Grad interesserede hans Gjæst, „jeg havde nemlig pantsat min langskjødede sorte Kjole og mine Silke-Knæbeenklæder til en Moses i Læderstræde, og stolede paa, at jeg kunde løse dem ind Dagen før Brylluppet. Jeg kunde imidlertid ikke skrabe Penge nok sammen dertil før om Morgenen, og maatte endda sælge alle mine gamle Klæder for at faae nok; men da jeg nu sender min Kammerat hen til Jøden, selv kunde jeg ikke gaae, for jeg eiede ikke Mere end den Skjorte, jeg havde paa Kroppen, og maatte derfor vente i Sengen, — saa kommer han tilbage og fortæller mig, at da Jøden troede, jeg aldrig vilde løse Tøiet mere, saa havde han selv gaaet med det, og nu var der ingen Knæer i Bukserne og ingen Albuer i Kjolen. Der var hundrede og et ude: om en halv Time skulde jeg møde Maren ved Kirkedøren, og rendte nu fortvivlet om i min Stue i den bare Skjorte."

„Det var meget ubehageligt," anmærkede „Kapitainen" i en medlidende Tone, for at vise, han ikke overhørte det Mindste af Fortællerens Ord.

„Ja, men Brændevinbuggeren blev igjen min Frelser. Efter sin afdøde Svoger havde han en spanskgrøn Kjole med blanke Knapper, og et Par gule Skjægges Bukser

liggende i sin Kiste, det fik jeg at laane tilligemed Støvlerne og en rødstribet Vest, som min Nabomand nylig havde kostet sig, og saa kilede jeg afsted til Kirken. Maren syntes vel, at Dragten var noget afstikkende, men jeg syntes som saa, at det havde været endnu mere afstikkende, hvis hendes Brudgom var kommen i bar Skjorte, Støvler med gule Kraver og trekantet Hat . . . ."

„Ja, det er vist!"

„Og bleven fra Kirken, var jeg ikke for nogen Priis, min hele Livslykke beroede jo derpaa. Vi bleve da Mand og Kone, Dagen efter kjøbte jeg hele Dragten for Marens Penge, og fire Maaneder efter blev min Kone lykkeligt forløst med vor lille Pige."

„Fire Maaneder efter?"

„Ja, Jordemoderen sagde, at Maren var nedkommen lidt for tidlig," svarede Værten, og lagde veltilfreds Armene paa Bordet.

„Naa — aa!"

„Siden den Tid gik det godt," vedblev Taleren, „jeg havde prøvet hvad det var at mangle Penge, og sparede altsaa nu saameget destomere paa dem; dog lod jeg straks Dagen derpaa sætte to nye Trin paa Trappen derude, for ikke at gaae samme Vei, som min salig Svigerpapa."

„Saa? Men Huset betaler sig vel ogsaa godt?" spurgte „Kapitainen", der nu troede at have ledet Samtalen til det forønskede Maal.

„Aa, ja saamæn. Det er som man ta'er det."

„Betaler nu ogsaa alle Beboerne deres Leie i rette Tid?"

„Nei det var saamæn Synd at beskylde dem for," svarede Huuseieren med et Suk. „Der er nu Casper Smed. Hos ham maa jeg undertiden vente i hele Maaneder, istedetfor at de skal betale i ugeviis; men til Gjengjæld nyder de ogsaa deres Spise- og Drikkevarer nede hos mig, saa det Ene maa bøde paa det Andet. Lod jeg dem flytte, var de istand ttl at søge et andet Sted,

f. Eks. her omme i „Løven", og det vilde jeg ikke have for Alt i Verden. Saa er der Mo'er Ulla, hun . . . ."

„Men nu Væverens?" spurgte „Kapitainen" utaalmodig.

„Saa er der Mo'er Ulla," vedblev Værten haardnakket, da han ikke havde let ved pludselig at lade Tanken springe fra en Gjenstand til en anden, „hun betaler just heller ikke saa bestemt, men hende tør jeg nu slet ikke gjøre nogen Allarm med; hun var istand til at forgjøre mig og hele mit Huus i et Øieblik, og derfor . . . ."

„Men nu Væverens?" gjentog Gjæsten.

„Naa, ja, Væverens. Ja de betaler heller ikke i ordentlig Tid. Der har jeg to Maaneders Leie tilgode."

„Saa lad dem flytte."

„Ja, det er godt nok, men det er forresten stille og ordentlige Folk, og lader jeg dem flytte, faaer jeg slet ikke mine Penge, hvorimod jeg nu, da de begge To ere bleven rasle igjen, nok kan vente Betaling."

„Det skal Du ikke bryde Dig om, jeg vil betale hvad de skylde."

„Du?" spurgte Værten forbauset, „vil Du betale for Væverens?"

„Nei, forstaae mig ret, jeg vil betale hvad de skylde, imod at Du lader dem flytte."

„Men hvorfor vil Du det?"

„Det kommer Dig ikke ved," svarede „Kapitainen", og fremtog en Haandfuld Sølvpenge. „Vil Du have Din Betaling og lade dem flytte, eller vil Du maaskee hellere lade dem blive boende, og selv blive snydt for Pengene?"

„Nei, jeg foretrækker rigtignok Dine Penge for Væverens Selskab; men hvor faaer jeg Værelset igjen bortleiet i en Hast."

„Gjærrige Hund! Neppe seer Du Dig betrygget i een Henseende, for Din Pengegridskhed allerede fremmaner Dig Tab i en anden. Velan, jeg betaler Leien saalænge indtil Du atter faaer Huusfolk."

„Godt, saa skal de flytte naar Maaneden er ude."

„Naar Maaneden er ude? Passtar, de maa flytte imorgen!"

„Imorgen?" gjentog Værten. „Men det er jo Synd. Det er ikke sagt, at de straks kan faae Huus et andet Sted."

„Det skal de heller ikke, de skal blive huusvilde."

„Nei det vil jeg ikke," svarede Tullefa'er bestemt, og pillede paa sit Forklæde, „jeg er ikke saa ganske uden Følelse."

„Netop derfor vil jeg søge at bevæge den," svarede „Kapitainen", „see, jeg fordobler Summen," og Handlingen fulgte paa Ordene.

Værten trak Pengene til sig med en betænksom Mine og funklende Øine, hans Lidenskab for klingende Mynt var sat i Bevægelse og kæmpede kraftig med den sidste Rest af god Følelse hos ham.

„Nu vel," begyndte han igjen, „de skal være ude af Huset imorgen Aften."

„Nei!" paastod igjen „Kapitainen", „til imorgen Aften kunde de maaskee dog have opsporet et Hul til at krybe i. Klokken syv imorgen tidlig maa de have forladt denne Brakke."

„Men paa den Tid er det jo næsten mørkt endnu."

„Det er ligegyldigt. Du har Retten paa Din Side, og kunde jage dem ud endnu iaften, om Du vilde, men det ønsker jeg ikke, thi naar Sorgen kommer saa pludselig, skaber den som oftest Energi istedetfor Fortvivlelse; men opsiger Du dem iaften, da har de akkurat Tid nok til at fortvivle, og for lidt Tid til at finde Midler imod Fortvivlelsen, og det er netop hvad jeg vil have. Det er altsaa afgjort, Klokken syv skal de være ude af Huset."

„Nei, nei," raabte Værten, greben af Rædsel over den planmæssige Ondskab, der blev udviklet for ham, „til om Aftenen skal de have Tid."

„Saa giv mig mine Penge tilbage, og lad dem blive."

Midlet slog ikke feil. At give Penge tilbage fore-

kom Tullefa'er som noget af det Rædsomste paa Jorden, og han begyndte derfor i en klynkende Tone: „det vil gjøre mig umaadeligt ondt at . . . ."

„At levere Pengene tilbage?"

„Nei, at jage dem saa pludseligt ud af Huset, og Det, Du har givet mig, er virkelig ikke nok til at jeg derfor skulde underkaste mig saadanne Lidelser."

„Jeg forstaaer Dig, guldædende Uhyre, Du vil have Mere. Der, tag det til, og hold Ord."

„Det bryder jeg aldrig'," forsikkrede Værten og strabede Pengene til sig, „nu skal jeg straks gaae derop."

„Gjør det; for kommer jeg igjen imorgen, og de ikke ere ude af Huset, da veed Politiet imorgen Aften hele Din Historie om Slaven, der var undvegen, og som Du husede i tre Uger, og Du kommer selv til at flytte."

Som ramt af Lynilden spilede Værten forbauset Øinene op og lod Mundvigerne synke ned til Halsbindet, medens „Kapitainen" koldblodig forlod „Knaldhytten."

. . . . . .

. . . . . .

Vi stige atter i Tankerne op ad den Trappe, der havde kostet Værtens Svigerfader Livet, hen ad den mørke Gang og ind til Væveren.

Den venlige Maisol kastede sine Afskeedsstraaler igjennem det lille Vindue ind paa Marie, der med et glædedrukken Smiil vuggede sin lille Søn paa de moderlige Arme, medens Carl med Armene overkors støttede sig imod Væven, og betragtede det yndige Billede af Moder og Barn med et veemodigt Blik.

„See, Carl!" begyndte Marie venlig, og hævede de straalende Øine fra den Lille op til sin Mand, „kan Du endnu være sørgmodig, forstemt, naar Du seer paa denne lille Guds Engel? Kan nogen anden Følelse end Kjærlighed til ham vel opfylde Dit Indre?"

„Ja, og dog er min Kjærlighed til ham saa stor, at jeg næsten kunde misunde Dig den navnløse Glæde,

som det maa være for Dig, at kunde give ham Næring af Dit eget Bryst."

„Saa maa dog Din Kjærlighed ikke være saa stor som min; thi for min Sjæl forsvinder enhver Tanke om Kummer og Nød, ja, jeg kan næsten sige om alt Jordisk, naar jeg saaledes trykker ham op imod mig."

„Det beviser at Din Sjæl staaer Gud langt nærmere end min," svarede Carl med dyb Bevægelse. „Den salige Tilstand, vi tænke os for de Fromme efter Døden, bestaaer vistnok ene deri, at de kan elske, uden at deres Kjærlighed hæmmes af nogetsomhelst Baand, at de kan elske Alle og Alt med en lige uendelig Kjærlighed, thi Kjærlighed er Lyksalighed. Jo mere vi altsaa kan nærme os til hiin store, altomfattende Kjærlighed, desto renere maa vor Sjæl være, og det er derfor intet Under, at jeg ikke formaaer at føle den saaledes som Du."

„Vil Du da virkelig paastaae, at Din Sjæl er mindre god, mindre reen end min?" spurgte Marie med et skalkagtigt Smiil, som om hun følte sig overbeviist om det stik Modsatte.

„Ja, destoværre, jeg føler mig overbeviist derom. Naar Din Sjæl flagrer glad og let op imod Din Gud, henrykt og reen som det gode Barn naar det nærmer sig den kjærlige Fader, saa nærmer min Sjæl sig kun til ham saaledes, som den Feilende nærmer sig til sin Dommer, vel med Fortrøstning, at det er en mild og retfærdig Dommer, men dog min Dommer."

„Men hvorfor kan Din Sjæl da ikke nærme sig til ham som til den kjærlige Fader?" spurgte Marie og fæstede et veemodigt Blik paa hans bevægelige Træk.

„Fordi jeg har begaaet en Brøde med fuld Bevidsthed om, at det var en Brøde."

„Og naar var det?"

„Dengang jeg fristede een af Guds Engle, og drog hende ned i mit eget Dyb. Dengang, da min Kjærlighed for Dig blev til en brændende, fortærende Lidenskab. Jeg vidste iforveien, at den vilde styrte Dig i Elendighed, og dog bekæmpede jeg den ikke, forglemte et Øie-

blik Din Lykke for min egen Nydelse, og begik en Brøde, som et heelt Liv fuld af Anger og Kjærlighed ikke kan afsone. Og Straffen indfandt sig ogsaa straks; da jeg hiin Aften vilde bede min Aftenbøn, da følte jeg Forandringen, min Sjæl havde tabt Uskyldighedens Vinger, hvorpaa den kunde svinge sig op til Guds Throne, og væltede sig som en elendig Orm i Støvet. — Som en Forbryder skjælver jeg nu stedse for Straffen; jeg føler min Straf i Din Kjærlighed til mig, og troe mig, det er ingen ubetydelig Straf, at see den, man har forurettet, klynge sig til En med Kjærlighed; jeg føler min Straf i enhver lille eller stor Lidelse, som vor umilde Skjæbne underkaster Dig, thi er det smerteligt at lide selv, da er det tusindfold smerteligere at see dem lide, som vi elske af vor hele Sjæl. Ja, selv i det lille Barn, Du bærer paa Armen, og hvori Du seer en Guds Velsignelse, selv i ham, min Sjæls Sjæl, mit Hjertes Hjerte, selv i ham frygter jeg en Guds Straf. — Og under al denne uendelige Liden savner jeg den Styrke og det Mod, som Bevidstheden om Brødefrihed skjænker; thi medens Andre under deres Lidelser trøstes af Haabet om, igjennem den at komme nærmere til Gud, tør jeg kun haabe at opnaae det, jeg engang eiede, men vilkaarlig forspildte, og naar mit hele Liv er henrundet, da staaer jeg i det Høieste kun paa det Punkt, hvorfra min Vandring imod det Bedre skulde have begyndt, og jeg maa med Fortvivlelse see Veien ligge ubetraadt for mig."

Og han skjulte det blege Ansigt i sine Hænder.

„Min Gud, Carl! forjag dog disse mørke Tanker," bad Marie, og nærmede sig kjærligt til ham, „de tiltage Dag for Dag i Styrke hos Dig, og forstyrre saaledes Indtrykket af den Lykke, som vi dog under alt dette er i Besiddelse af. — Hvor kan Du bebreide Dig det, som har gjort Din Marie saa lykkelig? Hvad kunde hele Verden byde mig, som kunde opveie Din Kjærlighed? Den har jeg, det veed jeg vist, og derfor synes mig alle Sorger at være saa smaae i Sammenligning med den

store Glæde at være elsket af Dig. See — see, Carl! Din Dreng aabner Øinene, troer Du at en Straffens Engel har saamegen Kjærlighed i Blikket?"

„Det er netop af Kjærlighed, at Gud straffer."

„Ja, Du har Ret; men derfor bør vi modtage hans Tugt med Glæde, og ei med Knurren, og tugter han virkelig Dig saa strængt? Luk Øinene op, Fortvivlede, for al den Glæde, al den Lykke, han sender Dig, og Din Fortvivlse vil være tilende. Har Du ved et Feiltrin forskyldt Guds Straf, saa husk paa, at han lader ikke Solen gaae ned over sin Vrede, og Din Straffetid er maaskee alt tilende; thi Gud er en mild Dommer."

„Husk selv paa, Marie, hvad Du har fortalt mig, at Din Fader saa ofte sagde, at saasnart Retfærdigheden lod sig paavirke, selv om det var af Mildhed og Godhed, saa var den ikke længere Retfærdighed. Gud kan ikke ophøre at være retfærdig, og kan derfor ikke være nogen mild Dommer."

„Du har atter Ret," svarede Marie venlig, i den Tanke, at hun ved at gaae ind paa hans Anskuelser letteste vilde finde Middel til at trøste ham, „Gud kan ikke ophøre at være retfærdig, og kan derfor heller ikke være nogen streng Dommer."

Han betragtede hende med et Blik fuldt af Kjærlighed og Anger, og rystede langtsomt paa Hovedet.

„Mod, min Elskede, Mod!" begyndte hun igjen. „Hvorfor skulde Gud just hjemsøge Dig igjennem Dit uskyldige Barn?"

„Fordi han selv har sagt, at han hjemsøger Fædrenes Misgjerninger paa Børnene i tredie og fjerde Leed."

„Kan det staae i Samklang med hans guddommelige Retfærdighed?"

„Det veed jeg ikke, men at Straffen maa være frygtelig, det føler vist enhver Fader. Og naar der iforveien er sagt til mig: begaaer Du en Brøde, da skal den hjemsøges paa Dine Børn, hvad Grund har jeg da til Beklagelse naar det skeer, da jeg ikke kunde aflade at begaae den onde Gjerning? — O, vilde Fædre og Mø-

dre kun stedse erindre hiin Trudsel, da vilde Kjærligheden til deres Børn afholde dem fra mangen Ondskab, som nu Kjærligheden til deres egen Sjæl er for svag til at kæmpe imod. — Du seer en Engel i Dit Barn, og maaskee med Rette; men seer ikke enhver Moder det samme i sit lille Noer, og hvor mange af dem blive dog ikke til Afskum af Menneskeheden, naar de vokse til? Og hvor frygteligt maa det ikke være for Forældrene, naar de engang i Tiden see deres „„Engel"" i Lænker, eller dingle under Galgen? Deres Hjerter maa da briste, og briste med Bevidstheden om, den Skjæbne kunde han have undgaaet, naar kun Du ikke havde begaaet den eller den Brøde. — Jeg har hørt Mange tale imod Troen paa Hjemsøgelsen af Fædrenes Misgjerninger paa Børnene; men jeg troer ubetinget derpaa, og finder netop i denne Tro en kraftig Spore til at stræbe frem imod det Bedre, for derved at formilde min Afkoms Skjæbne."

„Men det vil ei skee med Dig," forsikkrede den huldе Trøsterinde. „Din egen Anger vil afsone den Feil, der forekommer Dig saa stor, og mig saa saare lille, og Dit Barn vil engang i Tiden skjænke Dig Glæde til Løn for Din ærlige Stræben efter Dyd og Retfærd. Her," vedblev hun, og hendes Ansigt straalede af Fryd, „her vil han opvokse under vore Øine, vel i Armod; men det er aldeles forskjelligt fra Ulykke, og jeg vil lære ham, at det tørre Brød, nydt med Tilfredshed, er langt lifligere end det rige Taffel, naar Unøisomhed tager Sæde derved, og Dit Eksempel skal lære ham Flid og Kjærlighed; jeg lærer ham Gud at kjende, og Du aabner hans Blik for Verden. O, Carl! Lykken vil drage triumferende ind i vor fattige Vraa, og tage Plads ved vor Arne, ved vore Hjerter. — Maaskee den alt staaer udenfor Døren, og kun venter den aabnet for at kunne smutte ind."

Hun klyngede sig tæt op til den kraftige Mand, der kjærlig formildet slog sin Arm omkring hende og trykkede et Kys paa de friske fyldige Læber, der smilende rækkedes ham imøde.

Det bankede sagte paa Døren.

„Der er den alt," hvislede Marie overgiven, og snoede sig ud af Carls Arme, „kom ind!"

„Knaldhyttens" Eier traadte ind i det lille Kammer.

Maries glade Smil forsvandt, det ahnede hende, at det just ikke var Lykken, der traadte over hendes Dørtærskel.

Carl hilsede paa Værten med dette forlegne Buk, der er saa eiendommeligt hos ethvert Menneske, naar det staaer ligeoverfor en Kreditor, hvis Fordringer ere forfaldne til Udbetaling.

Heller ikke Kreditoren var her uden en vis Forlegenhed. Han var ikke ond af Hjertet, men af Pengegriskheden, hvor disse to altsaa kom i Konflikt med hinanden, — og det skeete næsten bestandigt; thi Gjerrighed og et godt Hjerte forliges sjælden, — satte de ham i en Forlegenhed, gav ham et endnu mere komisk Udvortes end Naturen allerede saa rigeligt havde forsynet ham med.

Hans Hjerte blødte ved denne Forretning, han her skulde foretage, men da „Kapitainens" Sølv nu engang havde forlokket ham til at give sit Ord paa, at Væverens skulde være ude af Huset den næste Dag, ansaae han det for helligt og ubrødeligt, og om Væveren havde været istand til at byde ham det Dobbelte for at blive, saa havde det dog været forgjæves, Tullefa'er brød aldrig det givne Ord. Det var Restens Rest af hans Ærlighed, og det kan altsaa ikke forundre Nogen, at han var saa omhyggelig over den.

„Det gjør mig ondt," begyndte han, medens hans Næse og Øren blev engang saa røde som sædvanlig, og næsten oplyste Kammeret med en fosforisk Glands, der kunde konkurrere med de svage Solstraaler, som endnu stjal sig ind igjennem det lille Vindue, „det gjør mig ondt," gjentog han, „at jeg maa minde Dem om, at De er mig Huusleie skyldig for en længere Tid," Et dybt Suk beviste, at hans Hjerte følte sig lettet ved at Begyndelsen var gjort.

„Vær forvisset om, at jeg ikke forglemmer det,"

svarede Carl sørgmodig; „men De veed selv, at baade jeg og min Kone have været syge i Vinter, og det er kun langtsomt at jeg atter kan arbeide os frem; men om to Dage har jeg det Stykke, som De seer paa Væven der, færdigt, og De skal da erholde idetmindste Halvdelen af Deres Tilgodehavende."

„Men saalænge kan jeg ikke blive," svarede Værten kort. Væverens Modløshed havde givet ham mere Mod.

„Men, hvad vil De da, jeg skal gjøre?" spurgte Carl igjen. „De seer jo, her er Intet, hvormed jeg kan gjøre Udveie for at betale Dem tidligere."

„Det kunde heller ikke nytte, thi De skulde flytte alligevel."

„Hvorfor den Strænghed?" spurgte Carl blegnende, medens Marie skjælvende støttede sig til ham, „De har jo dog seet, at jeg ærlig stræber for at betale Dem. Men det er det samme, bliv til imorgen, og jeg skal betale hele min Gjæld. Vel beholder jeg da ikke en eneste Skilling tilbage til Brød til min Kone og mit Barn; men den Gud, som føder Spurvene under Himmelen, vil vel heller ikke forlade os i vor Nød."

„Jeg kan ikke," vedblev Eieren, „De maa flytte imorgen, flytte inden Klokken syv imorgen tidlig, hvis De ikke vil kastes paa Gaden, thi Værelset er allerede bortleiet igjen."

„Almægtige Gud!" udbrød Marie, og trykkede i navnløs Angst Barnet saa fast til sit Bryst, at det vaagnede og gav sig til at græde, vædet af sin Moders Taarer. „See," vedblev hun, og rakte hulkende den Spæde frem imod den grumme Vært, „see, De, som selv er Fader, vil De ikke allene gjøre os, men ogsaa denne Uskyldige huusvild?"

„Ja, ja, ja!" raabte Værten med fortvivlet Barskhed, for derved at opmande sit eget synkende Mod. „Om hele Verdens Uskyldige laae for mine Fødder, saa kan jeg dog ikke forandre det."

Han ilede ud af Døren, som han slog heftig i, og

afvistede paa Trappegangen noget fugtigt Noget, der uvilkaarlig var trængt frem i hans Øine.

De Ulykkelige stode som tilintetgjorte.

„O, Fader!“ raabte Marie fortvivlet, „saa vidt har Din Grumhed bragt Dit eget Barn. Huusvild skal jeg og min Førstefødte imorgen vandre bort fra dette vort sidste Asyl, og naar Solen daler igjen, kan jeg ikke beskytte ham imod den kolde Natteluft. O, Fader, Fader! saavidt har Din Grumhed bragt Dit eget Barn!“

„Nei, Marie! nei,“ hvistede Carl med skjælvende Stemme og lagde sin Haand paa hendes Skulder, „saavidt har *min Kjærlighed* bragt Dig. O, forband mig, forband mig, som jeg forbander mig selv!“

„Skulde jeg forbande Din Kjærlighed?“ spurgte Marie og hævede bebreidende sine taarefyldte Øine op til ham, „forbande min hele Lykke; det Eneste jeg har tilbage, som kan skjænke mig Mod og Styrke? Nei, velsigne vil jeg, velsigne Din Kjærlighed, velsigne den Skjæbne, der ved sin Grusomhed giver mig Evne til at vise hvor inderlig den er gjengjældet. Vi ere huusvilde imorgen, intet Tag vil beskytte os imod Storm og Uveir, men mit Hjerte er ikke huusvildt, thi jeg veed, at det finder en aaben, en kjærlig Plads hos Dig. O, husk hvad Du selv engang sagde, da Du spurgte: „„Marie, har Du Mod til at følge mig? Skjæbnen vil fordre Taarer, ofte vil Foden skjælve paa vor Fremtidsvei, da vil kun Kjærlighed kunde styrke vore Fjed og skjænke Freden i vore blødende Hjerter,““ og see, Carl, jeg har Mod, har Mod nu, da de bitreste Taarer væder mine Øine, da jeg uden Hjem skal vandre ud i den kolde Verden med mit Barn, jeg har Mod, thi jeg har Kjærlighed!“

„O Marie!“ raabte han, idet hendes varme Kjærlighed smeltede den Is, som Fortvivlelsen alt begyndte at lægge om hans Hjerte, „hvor kunde jeg et Øieblik beklage mig over min Skjæbne, beklage mig over min Armod? Jeg er jo riig, riig som Faa, jeg elsker og er elsket.“

„Og dog kunde Du tro at være Gjenstanden for Guds straffende Vrede," sagde hun, og saae ham fromt og sørgmodig ind i de mørke Øine, som et Par Taarer gav en forøget Glands.

„Marie, jeg er ikke den Første, som Ulykken lærer at paaskjønne Guds uendelige Godhed! — og lettere blev det mig," tilføiede han, og trykkede hende med Inderlighed til sit Bryst, „da Gud selv sendte en af sine Engle paa Jorden for at lære mig det."

Du haanende Verden, som spotter med Alt, og især saa ofte med den Kjærlighed, som midt under de største Lidelser kan fylde to Hjerter med den reneste, den helligste Fryd, spar Dine giftige Ord, thi den vil dog findes og atter findes, saalænge den kjærlige Gud throner over Himlene!

Da Carl og Marie atter snoede sig ud af hinandens Arme og kastede Blikkene omkring i den lille, fattige Bolig, da vare vel deres Træk sorgfulde, saa sorgfulde som de kun kan være hos den hjemløse Armod, men den ophøiede Ro, som var draget ind i deres Sjæle ved den almægtige Kjærlighed, havde spredt et mildnende Lys over dem.

„Vi maa nu pakke vore Sager sammen," begyndte Carl saa sagte, som om han frygtede for med Klangen af sin Stemme at forstyrre den Stemning, som det hensvundne Øieblik havde fremkaldt hos dem Begge. „Jeg kommer ikke til Ro inat; thi jeg maa have Væven adskilt og lagt sammen for at kunne flytte den; men læg Du Dig til at sove Marie, Sorg, gjør svag, og imorgen vil Du behøve mange, mange Kræfter."

„Vel muligt, Carl, at Sorg gjør Legemet svagt, men den styrker Sjælen, og derfor bliver jeg oppe med Dig, for at vi med forenet Styrke kan kæmpe mod vor Skjæbne i denne Nat. Stiger først atter Guds skjønne Sol paa Himmelen, da vil den vistnok atter bringe os Trøst og Haab."

„Men Barnet . . . . ?"

„Har godt af, at dets Moder vaager over det,"

supplerede Marie, „Du kjender ikke en Moders Følelser, og veed altsaa ikke hvor inderligt man ønsker, aldrig at skulde sove, for altid at kunde vaage over sit Barn."

„O, ja, Marie! vaag Du kun over ham," sagde Carl, og betragtede sit Barn med et svagt, smerteligt Smil. „Du lille Plante! endnu har Du et Hjem; det Drivhuus, hvor man med Kjærlighed opammer Dig, med Ømhed beskytter Dig imod det svageste Vindpust. Og dog skal Du engang, naar Du bliver stor, og udfolder Dine Blade, sættes ud i det kolde Liv. Sorgens Snee vil da blegne dem, og Skjæbnens Storme afrive dem Stykke for Stykke indtil Du henvisnet forgaaer. See, lille Plante, derfor opammer man Dig saa ømt."

„Carl, Carl!" hviskede Marie bebreidende med et bønligt Blik.

Han vendte sig bort, og begyndte paa sin smertelige Dont, at adskille Væven, for at forlade sit sidste Tilflugtssted.

Marie forsøgte et Par Gange at synge en Vuggevise for at lulle Drengen isøvn; men hendes Stemme kvaltes imod hendes Villie, og han maatte iaften noies med at blive gynget paa Moderens Arme, medens hendes Blik snart hæftede sig paa Carl, snart veemodig flygtede fra Plet til Plet i det lille Kammer.

Her havde hun for førstegang fundet Hvile efter at være forstødt fra sin Faders Huus, dengang var hun huusvild som nu, sorgfuld som nu, og det lille Huus, hvori hun kunde skjule sin Kummer og Nød, forekom hende da som en Himmelens Gave, der blev endmere forskjønnet, da Carl lagde den Forstødte til sit Bryst. Her havde hun lidt, lidt umaadeligt, men ogsaa nydt den største Fryd; her havde hun jo for førstegang trykket sit Barn til sit Hjerte, og nu da hun skulde forlade denne Bolig, uden at vide, hvor hun den næste Aften skulde hvile sit Hoved, gjenkaldte hun sig enhver Følelse, der havde gjennemstrømmet hende under hendes Ophold bag dette Tag, og vilde have priset den som en Velgjører,

der havde givet hende Lov til at blive her en Dag, kun en eneste Dag endnu.

Sagte og forsigtig lagde hun nu det slumrende Barn paa det fattige Leie, og begyndte taus at hjælpe Carl med hans Arbeide.

Først da hun skulde tage de to smaa Portræter ned af Væggen, blev Tausheden brudt.

„Retfærdige Mand!" bad Carl, og saae stift paa Faderens Portræt, „tilgiv mig hvad jeg har gjort imod Dit Barn."

„O Fader, Fader!" raabte Marie, og sank grædende paa Knæe for Billedet, „hvor Din Retfærdighed er uretfærdig!"

Det bankede atter paa Døren.

Andet Kapitel.

Colard.

„Hurra! Nu begynder først rigtig min Dont!" jublede „Kapitainen" hen for sig, da han forlod „Knaldhytten", og ilede igjennem de nærmeste Gader hen imod en temmelig stor Bygning i Brogaden, steeg op til tredie Etage, fremtog en Nøgle og aabnede Døren til et lille Værelse, der vel stod i Forbindelse med den øvrige Leilighed i Etagen, men dog havde sin egen Indgang.

Neppe var han traadt over Dørtærskelen, før en Dør, der forbandt hans Kammer med de andre Værelser, blev aabnet, og en gammel, venlig Kone kom ind til ham.

„Naa det er dog Dem, Henrik!" udbrød hun, „jeg frygtede for at det var en Fremmed, da De ikke pleier at komme saa tidlig hjem. Skal De maaskee atter til Gilde?"

„Ja vel, Madam! Jaften skal jeg til et rigtigt stort Gilde," svarede han i en sarkastisk Tone, „jeg skal

med for at forhøie Festen saaledes, at Værten ikke let vil forglemme det."

„Ja, det vil jeg nok tro," forsikkrede den Gamle, trostyldig smilende, „naar saa smuk og munter en ung Mand er med, saa glemmer nok især Værtinden ikke saa let Gildet. Men jeg opholder Dem maaskee, for De skal vel pyntes lidt? Nu, saa farvel, og god Fornøielse!" og hun rokkede tilbage til sine egne Værelser.

„Kapitainen" afkastede nu med synlig Hast den korte Trøie og de lappede Beenklæder, hvormed han jævnlig gav Møde i „Knaldhytten," og iførte sin en Dragt, der næsten var for elegant til at staae i Samklang med hans Rolle som Haandværkssvend, især paa hiin Tid, da Haandværkeren endnu betragtede sig selv, og blev betragtet som henhørende til en underordnet Kaste af Samfundet, der kun pyntede sig med en langskjødet Frakke og en Meerskumspibe med Sølvbeslag, et Lommeuhr som en knyttet Haand, og et Par gamle Rigsorter som Uhrnøgler. — Det sorte Bind for Øiet forsvandt ligesom det Støv, hvormed han vilkaarlig havde markeret sine Træk, Lokkerne bleve ordnede hen over Panden, blændende hvidt Linned forhøiede den friske, brunlige Ansigtsfarve, og blev atter selv fremhævet af det sorte Silketørklæde, der med en løs Knude var bunden om den runde, kraftfulde Hals.

Han var næsten færdig med sit Pynt, da det bankede sagte paa hans Dør, og en ung Pige traadte fortrolig, og dog frygtsom, næsten skjælvende ind til ham, og blev forlegen staaende ved Døren.

„Kapitainen" vedblev at ordne sin Pynt som om han aldeles ikke bemærkede hendes Nærværelse.

Det var en lille, fyldig, seksten- til syttenaarig Pige med et friskt, rundt Ansigt, mørke funklende Øine og sorte, næsten krusede Haar, der slyngede sig i en Bølgelinie ned om den glatte Pande. Men dette Ansigt, der næsten syntes kun at være skabt til Smiil, saa dybe vare Gruberne i Kind og Hage, havde i dette Øieblik et bedrøvet og lidt enfoldigt Anstrøg, der betydeligt blev

forhøiet ved den Forlegenhed, hvormed hun krammede et lille Kræmmerhuus, som hun bar i Haanden.

„God Aften, Henrik!" hviskede hun endelig sagte, for at tildrage sig hans Opmærksomhed, og saae til Siden igjennem de lange mørke Øienvipper hen paa ham.

„Er Du der?" spurgte „Kapitainen" uden at gjengjælde hendes Hilsen eller forandre sin Stilling. „Hvad vil Du?"

„Hvad jeg vil?" gjentog hun i en halv stødt, halv bedrøvet Tone. „Jeg vilde hilse paa Dig, see Dig . . . ."

„Nu, vær saa artig, saa see paa mig!" spottede han med Raahed, og dreiede sig om imod hende.

„Hvordan har Du det?" spurgte hun med Ømhed, og nærmede sig til ham, „det er . . . ."

„Jo Tak! godt!" vedblev han spottende.

„Det er saalænge siden at jeg sidst talte med Dig," fortsatte hun den afbrudte Tale, medens hendes store Øine fyldtes af Taarer, „Du kommer saa sildig hjem nu, at vi næsten altid ere til Ro paa den Tid, og om Dagen seer man Dig aldrig mere i den sidste Maaned, saa Du kan nok begribe at jeg længes efter at tale med Dig. Længes Du aldrig mere efter . . . ."

„Jo, for Eksempel i dette Øieblik efter at blive færdig, for at kunde komme afsted," afbrød han hende atter.

„Længes Du aldrig mere efter at tale med mig?„ gjentog hun med skjælvende Stemme.

„Aa nei! det kan jeg dog just ikke sige."

„Og dog sagde Du eengang, at hvis jeg forlod Dig, da vilde det gaae Dig, ligesom Træet, paa hvis Grene den fremmede Fugl havde hvilet sig, da den fløi bort, døde Træet af Længsel."

„Ja, man siger saa Meget!"

„Du spotter mig, Henrik!" vedblev hun bebreidende og smertelig, „det mærker jeg nok; men hvormed har jeg fortjent det? Hvad har jeg gjort Dig imod? O, Henrik! sig det blot, og jeg skal gjøre Alt, Alt, for atter at forsone Dig."

„Du har Intet gjort mig."

„Hvorfor er Du nu saa kold imod mig? Hvorfor haaner Du nu min Ømhed, og skjuler Din Kjærlighed?"

„Jeg skjuler den ikke," vedblev han med djævelsk Kulde og Ondskab, „thi jeg har ikke længer nogen Kjærlighed for Dig."

„Det er umuligt!" raabte hun i den inderligste Overbeviisnings Tone, men dog med en synlig Skræk, „Kjærlighed kan ikke forgaae, hvor den eengang har taget Plads, der bliver den stedse, stedse. O, det føler jeg altfor godt herinde; Du kunde saare mig, mishandle mig som nu, træde mig under Dine Fødder, og dog vilde jeg altid elske Dig; og saaledes maa det ogsaa gaae med Dig selv, har Du engang elsket mig, saa kan Du aldrig ophøre dermed."

„Det klinger unægteligt ret smukt, min lille Dukke!" vedblev „Kapitainen" at haane, og trak koldblodig sine Handsker paa, „men sæt nu, at jeg aldrig havde elsket Dig?"

„O, det er ogsaa umuligt," svarede hun tillidsfuld, og rystede med et svagt Smiil paa Hovedet. „Jeg har ikke forglemt Dine Ord, da Du flyttede herind til os, Du har ikke een, men tusinde Gange fortalt mig det, og Ord, Blik og Stemme vare enige om at fortælle Dine Følelser for mig. Det var Sandhed, jeg turde døe paa, at det var Sandhed, og den Kulde, som Du viser, er kun fremkaldt for at straffe mig for Eet og Andet, som jeg maa have gjort Dig; men naar Du troer at have straffet mig nok, da vil atter Dit gode Hjerte seire, og Du vil elske mig igjen, ligesaa ømt, ligesaa inderligt som den Gang da jeg — — da jeg offrede Dig Alt!" tilføiede hun hvistende og med nedslagne Øine.

„Men naar jeg nu ligesaa inderligt forsikkrer Dig, at jeg aldrig har elsket Dig, hvad saa?" spurgte den Ondskabsfulde, og støttede sig i en magelig Stilling imod Bordet, medens han mere nysgjerrig end deeltagende hæftede det funklende Blik paa den arme Pige.

„Saa vilde jeg dog aldrig tro Dig," svarede hun,

og saae ham bedrøvet ind i Øinene, „jeg vilde gjenkalde mig hine Aftener, da jeg stjal mig herind fra min Moder for at lytte til Dine Ord, jeg vilde gjenkalde mig disse Ord, og føle: han kan aldrig, aldrig ophøre at elske sin Anna!"

„Du er vanvittig, Kvinde!" raabte „Kapitainen" utaalmodig og stampede i Gulvet, „at Du mere troer paa en Mands Kjærlighed end paa hans Kulde. Kan Du da ikke begribe, at Du nu er mig aldeles ligegyldig? — Trøst Dig kun, det er ikke Noget at blive bleg over, Verden er stor og der er Haandværkere nok, og Du kan let finde Dig en Mand. Min Kone bliver Du dog ikke."

„Er det virkeligt mulig?" spurgte hun halv forvildet, „og Du lovede det dog engang . . . ."

„Ja, Sligt lover man omtrent ligesom Tilbagebetaling naar man laaner Penge; man lover Alt for at naae sit Maal, men at opfylde Løfterne, det er en ganske anden Sag." Og han udstrækkede ligegyldig Haanden efter sin Hat.

„O min Gud, min Gud! er det muligt," jamrede hun og vred fortvivlet de smaa Hænder, „kan Manden virkelig ophøre at elske, kan denne Følelse virkelig døe?"

„Hvad er det Du har der i Haanden?" spurgte „Kapitainen," mere for at vise sin Kulde end for at tilfredsstille sin Nysgjerrighed.

„O, det er nogle Fioler," hulkede Anna, „jeg veed Du holder saameget af Blomster, og derfor stod jeg saa tidlig op imorges for at finde nogle Fioler til Dig."

„Jeg holder ikke af Blomster!" forsikkrede den Haarde og tog Hatten paa Hovedet, som for at see i Speilet hvorledes den klædte ham.

„Hvordan? Og forrige Aar modtog Du med saamegen Glæde enhver Blomst af mig? Fortalte mig saa skjønne Eventyr om enhver; om Sneeklokken, den uskyldige Pige, som døde, og bad Engelen om at blive en Sneeklokke, for tidlig paa Aaret at kunne bringe Trøst

og Haab til den Arme, der havde lidt den lange, lange Vinter; om Fiolen, den . . . ."

„Ja, det er nu Altsammen grumme godt," afbrød „Kapitainen" endnu engang; „men jeg maa afsted. Farvel mit Barn!"

„Du forsmaaer altsaa ogsaa disse?" spurgte hun, og et Par store Taarer faldt ned paa Blomsterne og bragte dem til at dufte stærkere.

„Hvad skulde jeg med det Kram?"

„Du bliver altsaa ingensinde kjærlig imod mig igjen?" spurgte hun, og strækkede grædende Hænderne ud imod ham.

„Jo, naar mit gode Hjerte atter seirer," spottede han og forsvandt igjennem Døren.

„O, han bliver nok god igjen," trøstede Anna sig selv, og smilede igjennem sine Taarer som et Barn, „der er slemme Mennesker derude i Verden, der atter har forbittret ham. Hvor skulde han, der er saa god, sang for mig, legede for mig som for et lille Barn, hvor skulde han blive saa ond? Nu vil jeg rydde op i hans Værelse, sætte Blomsterne i Vand, og naar han saa kommer hjem, og seer al min Kjærlighed, saa vil han nok elske mig igjen, han lovede jo selv at han vilde gjøre det, saa snart hans gode Hjerte seirede igjen, og det vil ikke vare længe, o nei, det vil ikke vare længe." Og hun smilede atter.

Haabet er dog en grusom Tyran, der læger et Saar, kun for at det skal bløde saameget des smerteligere naar det atter oprives.

„Kapitainen" ilede imidlertid med — som Digterne kalde det — „bevingede Fjed" ind til Byen og op i et elegant Huus. Han havde forladt den sidste Vaaning som den pyntede Haandværkssvend, men traadte ind i denne som den simpelklædte Poul Duland.

Dette var hans andet Hjem.

Det var et Par smukke lyse Værelser, som han havde leiet af en midaldrende Frøken, — hendes Fader havde været Krigsraad, — der selv var i Besiddelse af

den hele Etage, men med den for gamle Frøkener egne Vindskibelighed havde udparselleret den i saa mange enkelte Værelser for Logerende, at hun selv kun beholdt et lille Kammer tilbage for sig, sin Hund og sine to Poppegøier; men dette Kammer havde efter hendes Forsikkring Det fremfor de andre Værelser, at det var Musernes Yndlingsopholdsted, og det var hende aldeles umuligt at skrive to Linier „som rimede sig" noget andet Sted i Huset.

Før han gik ind i sine egne Værelser bankede han først paa hos Frøkenen, og traadte ligefrem ind til hende.

Hun var netop beskjæftiget med Litteraturen.

Ved et lille Bord med Been af samme Fason som en Flues sad Digterinden fordybet i Arbeide medens een Poppegøie veltilfreds sad ovenpaa hendes høie Haarpynt og en anden laae død paa Bordet foran hende, midt imellem en Smørkrukke, der havde mistet det ene Øre, en halsløs Oliflaske og en Blikplade med en nedbrændt Praas. Brødkrummer, et Par Knive og et Stykke Rullepølse, indsvøbt i et af hendes ældre metriske Arbeider, udgjorde de nærmeste Omgivelser. — Det øvrige Bohave bestod af en Kanapee, hvorpaa laae nogle Puder, som antydede, at de ikke vare rørte siden Frøkenen forlod sit Leie, et Par Stole, der i Form ganske svarede til Bordet, og et lille ituslaget Speil. Moppen sov paa en Pude under Kakkelovnen.

Da „Kapitainen" traadte ind, hævede hun de taareblændede Øine op fra Papiret og udbrød pathetisk: „Ak, Hr. Duland, er De der. Saa har jeg dog en Trøst for mit saarede Hjerte."

„Bevares, har De da havt saa stor en Sorg siden igaar?" spurgte han med et tvetydigt Smil.

„Ja," fortalte hun, og tørrede Øinene paa et gammelt Strompeskaft, „min Sjæl var imorges opfyldt af Fryd, jeg havde netop faaet mit Spisekammer bortleiet til en Madamme, som er ude om Dagen . . . ."

„Deres Spisekammer?" afbrød Poul forundret.

„Ja, hvad skal jeg med saamegen Leilighed?" sva-

rede og spurgte hun med et Suk, „min Familie bliver jo dog mindre Dag for Dag."

„Hvorledes det?"

„Det var jo netop hvad jeg vilde fortælle Dem. See, der ligger Petermand den Yngre, min kjæreste Poppegøie. Da jeg kommer ind fra Spiiskammeret....."

„Men hvorledes kan et Menneske faae Plads der?" afbrød Poul igjen, „hun maa da ligge i Vindueskarmen."

„Nei, der kan akkurat staae en Seng. Hun maa klæde sig af i Kjøkkenet, og saa gaae ind i Sengen."

„Men hvis hun nu vilde blive hjemme en Dag?"

„Ja, saa maa hun blive i Sengen, for i Kjøkkenet er der ingen Plads til hende, og der er jo forresten ganske mørkt. Men da jeg kommer ind, ligger min Elskede død paa Bordet. Den Ulykkelige, han havde formodentlig drukket af mit Blækhorn, for han var ganske sort om Næbet."

„Han har bestemt, ligesom De, følt Digterkaldet i sig, og har derfor som enhver Dilettant begyndt med at fordybe sig i Blækhornet," spottede „Kapitainen".

„Jeg er nu henne for at skrive et Drapa over ham," fortalte den Sørgende, idet hun lod, som hun overhørte Spotten. „Og derpaa skal jeg opfylde den sidste tunge Pligt: begrave ham. Min smukkeste Syæste skal være hans Liigkiste."

„Det er ikke mere end billigt," forsikkrede han, „men jeg kom egentlig ikke herind for at blive smertelig bevæget ved at erfare dette Dødsfald, men for at spørge, om der ingen Breve ere indløbne til mig i min Fraværelse."

„Jo," svarede Digterinden og fremtog tvende Breve af Bordstuffen. Det ene var kun en lille Billet, sammenlagt som en Sløife, det andet en stor, stirlig Skrivelse, omtrent som dem man erholder fra et eller andet Kollegium, eller fra en Mand, som vil laane Penge. „Vær saa god," vedblev hun, „De ere rigtignok blevne

lidt tilfidstede af at ligge imellem mine Spisevarer, men det gjør vel Intet?"

Saasnart han var kommen ind i sine Værelser aabnede han hurtig begge Skrivelserne. „Aha," udbrød han, efter med Øinene at have gjennemløbet den lille Billet, „saa Hr. Richard beder mig endelig om atter at komme til ham. Han har altsaa ikke dræbt sit Barn, for saa vilde han vistnok ikke bede sin Raadgiver om at komme igjen. Nu, jeg kan være hos Dig imorgen." Da han læste den større Skrivelse foer en mørk Skye hen over hans Ansigt. „Fordømt!" raabte han og stampede i Gulvet. „En venskabelig Indbydelse fra Chefen for vort Politi om at beære ham med et Besøg. Jeg kjender nok vort Polities Venskab. Det er omtrent ligesom et Pressejern, der kan glatte mange Ting, men ogsaa let brænder naar det bliver for varmt. Og det værste er at Manden kjender mig personlig som Colard. Hvad Fanden skal jeg nu gjøre?" Han betænkte sig et Øieblik, derpaa sloi et opvakt Smil over hans Læber. „Ha, det er fortrinligt! Casper Smed skal klædes ud som Poul Duland og aflægge Besøget. Han er nødsaget til at adlyde, naar jeg befaler det, og i hvilken Angest vil han ikke være, og hvilke herlige Svar vil han ikke give? Haha, det er kosteligt!"

Han begyndte nu for anden Gang at klæde sig om, og han stod snart for det store Speil som den eleganteste unge Mand.

Dog ogsaa her blev hans Pynten afbrudt. Digterinden traadte ind til ham.

„Undskyld," bad hun, „at jeg forstyrrer Dem; men jeg fik netop nu mit Sørgekvad færdigt og vilde gjerne have, De skulde høre det før De gaaer."

„De maa dog igrunden være glad over at den Poppegøie døde," sagde han i et fortrinligt Lune ved Tanken om det Puds, han skulde spille den ulykkelige Smed, „for det giver Dem jo straks Motiv til et Digt."

„O, den sande Begavede fattes aldrig Stof," forsikkrede hun med Selvfølelse, „jeg behøver kun at see en

Flue svømme i en Flødekop, eller min Moppe strække sig i Solstinnet, for at have Motivet til et Digt. De vil maaskee neppe tro mig, men jeg forsikkrer Dem, jeg skrev forleden Dag det skjønneste Vers over den Kjærlighed, som Tiden har ældet, og hvad mener De vel, der gav mig Motivet?"

„Nu?"

„To Stykker Holsteens Ost!" raabte hun med en triumpherende Mine.

„Er det muligt? Men hvorledes gik det til?"

„Det skal jeg sige Dem. Jeg havde kjøbt et halv Pund Ost nede hos Kjældermanden, og det havde han givet mig i to Stykker, — det har man af at lade Fremmede gaae for sig, jeg havde netop ladet Kvistmo'er kjøbe det, da hun dog skulde derned, — nok, det ene Stykke var frist, guult, og glat svulmede det under Kniven, da jeg skar i det, men hvad smagte det af? ikke af det Mindste, der var slet intet Solid eller Nærende ved det, akkurat som ved den ungdommelige Kjærlighed. Men den gamle Ost, den havde ikke det skjønneste Udseende, smuldrede næsten under Kniven, men hvilken Smag! man drømte sig næsten ind i Olympen naar man førte den over Læberne, der var Soliditet, der var Næringsstof, akkurat som ved den Kjærlighed, der længe har hvilet i et trofast Hjerte, og som omsider træder frem for at nydes af den Lykkelige, som er dens Gjenstand." Hun hældede Hovedet lidt imod den venstre Skulder og saae smægtende paa den smilende Tilhører.

„Det er virkelig skjønt!", sagde han med affekteret Begeistring, „hvormegen Aand hører der ikke til, for at finde Motiv for et Kjærlighedsdigt i et Stykke Holsteens Ost!"

„De indseer derfor nok," vedblev hun smigret, „at en saadan Begivenhed som min Poppedrengs Død ikke kunde hengaae uden . . . ."

„Undskyld at jeg afbryder Dem," bad „Kapitainen," „men De nævnede „Kvistmo'er", hvad er det for Een?"

„Det er en Kone, som har leiet mit Brændekammer."

„De har et særdeles Held med at kunne faae Logerende?"

„Ja, det kommer deraf, at jeg saa godt kan bortjage deres Kreditorer. Hvergang der kommer et Menneske til mig og vil leie Noget, saa siger jeg straks, at de kun behøver at vise mig deres Kreditorer, saa skal jeg saamæn nok holde dem fra Dørene. Det hører med til Kontrakten."

„De forelæser dem vel nogle af Deres Digte?"

„Skjælmsmester!" læspede hun, og kjælede for den endnu levende Poppegøie, der havde forladt sin Plads paa hendes Hoved og indtaget en anden paa hendes Skulder.

„Vil De gjøre mig en Tjeneste?" spurgte han igjen.

„O, gjerne, gjerne!" forsikkrede hun, „befal blot, og det skal skee; jeg offrer Dem Alt, min Dyd, mit Talent, mit Liv, ja, jeg troer næsten min Moppe med naar De forlangte."

„Mine Fordringer ere ingenlunde saa store," sagde han og aabnede et stort Skab, der stod i Hjørnet af det forreste Værelse. „Seer De dette Skab?"

„Ja!"

„Seer De, der er tre Hylder i det?"

„Ja!"

„Kan De ikke skaffe mig tre Logerende i det?"

„Store Skjelm!" hviskede hun halv undseelig og halv fortrydelig. „De veed heller ikke Andet end at spase. Men nu skal De høre mit Digt."

„Nu vel. Lige for Lige naar Venskab skal holdes!" sagde han i en resignéret Tone, og fuldendte ugenert sin Pynt.

Smilet forsvandt nu af hendes Ansigt, der syntes at blive engang saa langt som sædvanligt, skjøndt det gjerne kunde have maalt sig med en „Kasino-Aktionærs," de røde Dielaage sank som rynkede Rullegardiner halv ned over Øinene, og Tungen bevægede sig et Par Gange frem og tilbage over Læberne for at fugte dem, ligesom man undertiden kan see en Tjenestepige strække

Kosten ud af Gadedøren for med saa Strøg at afstøve Trappetrinene. Derpaa begyndte hun med saa rystende en Stemme som om hun kjørte over Halmtorvet:

„Hvo veed hvor nær vi er vor Ende?
„Hvor let kan ei Ulykken hænde?
„Det Horn, hvoraf tidt Digte flode,
„Var Skyld i at Du Engel døde!

„Nys fløi Du om Din Herskerinde,
„Uskyldig som paa Englevinge;
„Men, ak! Du maatte Døden lide
„O gid . . . . . "

„De laae ved Fuglens Side," fortsatte „Kapitainen", bukkede leende for Digterinden og fjernede sig.

„Nei," modsagde hun, uden at bemærke hans Bortgang, „der staaer:

„O, gid jeg slumred ved Din Side."

„Men nu kommer det Bedste, hør nu efter." Hun vendte sig om, for paa hans Ansigt at see det Indtryk, hendes sidste Ord vilde gjøre paa ham. „Han er borte!" skreg hun opbragt, men fattede sig straks og tilføiede: „man maa beklage saadanne Skabninger, som slet ikke har nogen Sands for det Høiere. O, min arme Poppe! Naar finder jeg atter saa trofast et Hjerte som Dit!"

„Kapitainen" maatte dog undergaae een Forvandling endnu, før han kunde udføre den Plan, han nærmest kæmpede for paa denne Aften.

Hans tredie Hjem var i Bredgade; et brilliant Huus afgav første Etagen dertil, og han betraadte det som den rige Colard.

Man ventede ham her.

Neppe havde han sat Foden paa de første Trin af den oplyste Trappe, før en Tjener traadte ud af Entreen i første Etage, bærende en Sølvarmstage med tre brændende Vokslys, og ilede ham imøde, som om man frygtede for at Trappelampen ikke afgav Belysning nok til at sikkre den rige Colard imod enhver Fare.

„Frisøren venter Eder, naadige Herre, og Vognen er forspændt," rapporterede Tjeneren med et ydmygt Buk.

„Godt. Har her Ingen været i Løbet af Dagen?" spurgte den Ankomne paa en Maade som antydede Vanen at befale.

„Jo, naadige Herre! Et fremmed Bud med et Brev og en lille Pakke. Han turde ikke sige fra Hvem, men bad, at det maatte blive lagt ind paa Eders Toiletbord."

I det forreste Værelse ventede Frisøren, en af disse antike Figurer med hvid Frakke og med Pudderkvasten under Armen, hvoraf man nu ikke engang kan finde et Eksemplar i Musæet for nordiske Oldsager.

Uden at værdige ham et Blik gik Herren, ledsaget af den, af lutter Ydmyghed næsten ledeløse Tjener, igjennem flere Værelser og standsede endelig i et lille smagfuldt dekoreret og møbleret Gemak. Ifølge et Vink satte Tjeneren Armstagen paa det polerede Bord, og fjernede sig med et dybt Buk.

Utaalmodig greb den naadige Herre efter den lille Pakke, udtog en rød Æske af Konvulutten, aabnede den, og en kostbar Brilliantnaal funklede ham imøde.

Med en Mine som af skuffet Forventning lagde han Naalen fra sig og aabnede det rosenrøde Brev, som havde ledsaget Pakken.

Hans Ansigt opklaredes, Øinene funklede og Overlæben bøiede sig opad med et ubeskriveligt Udtryk af Haan. Han læste halvhøit:

„Grusomme Mand!

„For dog ikke ganske at blive forglemt, vover jeg „hermed at sende Eder en lille Erindring, der vel ikke „kan have nogen Værd for den ligesaa rige som ubegri„belige Alexander Colard, men naar I tænker Eder, at „en elskende Kvinde har fældet ligesaa mange tusinde „Taarer af Længsel, som her ere enkelte Diamanter, „da vil I maaskee dog undertiden mindes

Henriette,

Grevinde af . . . . stjerna."

„Ha, Skjæbne!“ talte han hen for sig med en ubyggelig Latter, og rev det modtagne Brev i to Stykker. „Du, over hvis Haardhed, over hvis Ubøielighed Tusinder beklage sig, see, saavidt har jeg bøiet Dig efter min Villie, saavidt, at den skjoldbaarne Dame, den skjønneste Kone, skriver Elskovsbreve til Tyvekvindens Søn. Og jeg skal gaae endnu videre.“

Han slog en Konvolut om det iturevne Brev, skrev Grevindens Adresse udenpaa, og ringede paa Tjeneren.

„Saasnart jeg er kjørt, bringer Du dette Brev efter sin Adresse,“ befalede han denne, „og der, tag den Naal og sæt den i Dit Halstørklæde.“

„Naadige Herre, denne Naal?“ spurgte Tjeneren, medens hans Øine af Forundring næsten traadte ud af hans Hoved, ligesom paa en Reie.

„Nu, ja! Jeg forærer Dig den. Diamanterne ere flere hundrede Daler værd; men Du er taus, og Taushed er saa sjelden hos Tjenerne, at den bør belønnes naar den findes. Men een Betingelse: Du bærer den bestandig i Dit Halstørklæde.“

„O, naadige Herre! . . . .“

„Godt. Kald paa Frisøren og hjælp mig ved Paaklædningen.“

Den samme Mand havde for en Maaned siden nægtet den ulykkelige Casper en Skilling til Brød, da han hungrig forlod Kirkegaarden.

En halv Time senere kjørte Colard i en skjøn Ekvipage hen til den svenske Greve af Jancke.

Det var aldeles umuligt i den kostbare Dragt at gjenkjende „Kapitainen“, den daglige Gjæst fra „Knaldhytten.“

Men Hjertet var det samme.

„Min Vogn skal vente!“ befalede han ved Udstigningen de Tjenere, som modtoge ham ved Foden af Grevens illuminerede og blomsterskmykkede Trappe.

Anmeldt som Hr. von Colard traadte han ind i den glimrende, af Gjæster opfyldte Sal.

Med den for enhver Svenster naturlige høie Grad

af Forekommenhed ilede Greven ham imøde, og bød ham velkommen med Tilføiende: „Jeg frygtede næsten for, ikke at faae Æren af Hr. von Colards Selskab iaften, og min Glæde er derfor dobbelt, da jeg nu seer min Frygt slagen til Jorden og mit Haab staae seirsmykket."

„Det smerter mig saameget mere, ikke længe at kunde nyde Æren og Lykken af Hr. Grevens Gjæstfrihed," svarede Colard med en stirlig Reverens. „Alt om en halv Time tvinger Forholdene mig til at forlade det mest udsøgte, og for mig kjæreste Selskab, og selv denne halve Time kan jeg destoværre ikke fritage for en Samtale af Vigtighed med den ædle Grev Jancke."

Den ædle Grev Jancke lod imidlertid slet ikke til at blive videre glad over disse smigrende Forsikkringer. Med en vis Uro i Holdning og Stemme bukkede han atter for sin Gjæst og sagde: „Det vil — det vil smerte — smerte mig meget, og — men maaskee jeg dog maa benytte denne korte Frist," vedblev han, og syntes igjen at vinde nogen Fasthed, „til at præsentere endnu en Landsmandinde for Herren?"

„Og tør jeg derpaa udbede mig en Samtale i Eenrum med Hr. Greven?"

Hr Greven lod som om han overhørte denne Bøn, tog fortrolig Colard under Armen og førte ham igjennem Salen — hvor meer end een Herre forlegen søgte at undgaae hans Blik — hen til en ung Svenskerinde, hvorpaa Greven, efterat have præsenteret dem for hinanden, med en Gestus, som om han pludselig erindrede Noget, der var bleven forglemt, gjorde et Attentat paa at fjerne sig; men da det nye Bekjendtskab ingenlunde var smukt nok til at fængsle Gjæstens Opmærksomhed saameget at han derover skulde forglemme Hensigten med sit Komme, greb han hurtig Grevens Haand og udbrød saa høit at de Nærmeststaaende maatte høre det: „En Samtale, Hr. Greve! hvis jeg tør bede Dem!"

Nu var Greven i Saksen og kunde ikke rive sig løs uden at opvække ubehagelige Formodninger, han bukkede derfor med et Smiil, liig det, hvormed en uheldig Spil-

ler af den dannede Klasse udbetaler sin sidste Daler til den Vindende, og førte Colard ind i et afsides Gemak.

„Hvad staaer til Tjeneste, min Herre?" spurgte Greven med et Ansigt, der tydeligt fortalte, at dette Spørgsmaal var ganske overflødigt.

„Hr. Greve! jeg har endeel Veksler paa Dem, som ere forfaldne for fire Dage siden, og . . . ."

„Ja vel, ja; men Herren maa undskylde, denne Tid . . . ."

„Er ligesaa god til at afgjøre Forretninger som enhver anden," svarede Gjæsten saa kold som en Kreditor i Almindelighed, „og hvis Vekslerne ikke blive honorerede nu, seer jeg mig nødsaget til at foretage de fornødne Skridt imorgen."

„Men, kunne vi ikke fornye dem endnu engang?" spurgte Greven bleg, „hvad mener Herren om vi forhøiede dem endnu engang? De ere allerede nu engang saa store som fra Begyndelsen, uden at jeg i Virkeligheden har faaet saameget som Halvdelen af deres paalydende Værdi; men jeg kan ikke afgjøre det i Øieblikket, og maa derfor finde mig deri, og nu . . . ."

„Det kunde aldrig falde mig ind at fornye Veksler, over hvis frodige Vækst Hr. Greven allerede nu beklager sig," svarede Colard spottende, „og jeg lader mig paa ingen Maade bevæge dertil."

„Gud bevares, Hr. von Colard!" udbrød Greven og vred skjælvende sine Hænder, „De styrter mig aldeles i Elendighed, De . . . ."

„Nu, paa een Betingelse vil jeg endnu engang fornye dem."

„Sig den, sig den!" bad Greven.

„De har et Landsted tæt udenfor Byen?"

„Ja, ja!"

„Overlad mig den øverste Etage deraf!"

„Gjerne, meer end gjerne. Men hvad vil Herren med den Etage som kun er indrettet for Domestikkerne, tag den Underste, lad som Herren var hjemme, det vil glæde mig uhyre."

„Nei, for det er ikke til mig selv," svarede Colard tørt.

„Ikke til Herren selv?"

„Nei," og et spottende Smiil krusede hans Overlæbe, „det er til en fattig Væver af min Kammertjeners Bekjendtskab."

„En Væver? Paa mit Landsted?" spurgte den ulykkelige Greve noget krænket.

„Nu, det generer Dem? Velan, saa betal Vekslerne og den Ubehagelighed undgaaes."

„Nei, nei, Herren skal faae Etagen," raabte Greven, forskrækket ved atter at blive mindet om de fatale Veksler.

„Leiligheden bliver tiltraadt imorgen!"

„Hvorlænge skal mit Landsted benyttes til Væverværksted?"

„Indtil Vekslerne atter ere forfaldne."

„Og saa?"

„Og saa betaler Hr. Greven dem, og dermed er den Sag afgjort."

„Herren er haard; men jeg maa finde mig deri. Lad os nu vende tilbage til Salen, for at ikke vor Udeblivelse skal vække formegen Sladder."

Greven tog atter von Colard under Armen, og traadte ind i Salen med et smilende Ansigt og indviklet i en dybsindig Samtale om den sidste Komet, der havde viist sig paa Himmelen.

Med en flygtig Hilsen til alle Sider vandrede Colard igjennem Salen og tog en forbindtlig Afskeed med Greven, der syntes meget bedrøvet over hans hurtige Bortgang.

„Haabet om at beholde Herren længere hos os er altsaa aldeles forgjæves?" spurgte Greven indsmigrende.

„Destoværre! Ja," svarede Colard, bøiede sig beskeden og tilføiede med et satirisk Smiil, „hvilket smerter mig saameget destomere, som man her finder det rene Aristokratie, som jeg elsker saa høit, og som er saa sjeldent i Danmark, hvor man ikke som i Sverrig har Adels-

mænd endogsaa til Bryggere og Brændeviinsbrændere, og følgelig lettere kommer i Konflikt med den simple Borgerstand."

Greven bukkede atter noget forbløffet og Colard fjernede sig.

„Hvor han er ondskabsfuld!" yttrede en Kavalleer til sin Sidemand, og trak Veiret igjen, som om en tung Byrde havde forladt hans Bryst ved Colards Bortgang.

„Og fordømt riig!" svarede den Tiltalte med et Suk.

„Hvor han er smuk og stolt," hviskede en ung Dame til sin bedste Veninde, der hadede hende af sit hele Hjerte.

„Smuk; men stolt kan jeg dog ikke sige," svarede denne med et betydningsfuldt Smiil.

„Har han maastee ydmyget sig for Eders Ydigheder?"

„Det var dog vel intet Mirakel?"

„Aa nei, men et stort Bevis for at han ikke er stolt!" Hun vendte sig til den modsatte Side og tilhviskede en anden Dame; „Tænk Eder, jeg opdager i dette Øieblik, at Komtesse Gyldenhjelm staaer i en hemmelig Elskovsforbindelse med von Colard."

„Er det muligt? Hun deler altsaa Plads med Grevinde Nordstjerna? Ja, vor Tid er skrækkelig fordærvet."

. . . . . .

. . . . . .

„Du traf Grevinden selv, siger Du?" spurgte Colard Tjeneren, som lyste ham op ad Trappen.

„Ja, naadige Herre. Da jeg kom, blev jeg straks ført ind til hendes Naade, det synes næsten som om man ventede mig; men saasnart Grevinden saae mig blev hun liigbleg, og skjælvede saa stærkt at hun neppe kunde aabne Brevet, som hun straks derpaa holdt frem i Lyset og kastede brændende hen paa Kaminen.

„Og hvad Svar befalede hun Dig at bringe mig?"

„Det, at hun var en født Italienerinde, og vel mødte Eder engang."

„Aha, en Strømpebaands Trudsel," mumlede han, og begyndte atter at klæde sig om.

. . . . . .

. . . . . .

„Nu, min Frøken, har de faaet Deres Poppegøie begravet?" spurgte Poul Duland idet han kom hjem for atter at skifte Dragt.

„Nei, Hr. Duland! Nu staaer han paa **Lit de Parade**."

„Paa **Lit de Parade**?"

„Ja kom skal De see den kjære Skabning."

Idet han skulde gaae stak han Hovedet indenfor Frøkenens Dør, saae Fuglen ligge i en Syeæske midt imellem fire brændende Tællelys og brast i en høi Latter.

„De er ret et ufølsomt Menneske," skjændte Frøkenen. „Saa maa jeg rigtignok prise Fruen som boer i mit andet Værelse med sine fem Døttre, hun har dog Følelse for min Sorg; men det forstaaer sig, hun har rigtignok ogsaa selv følt, hvad det er at lide."

„Hvorledes det?"

„Aa, hun havde Medlidenhed med et Par unge Pigeborn, som havde fattet en brændende Kjærlighed til nogle unge Mænd, saa laante hun dem nogle Gange sit Sovekammer, for at de kunde tale med hinanden, og saa kom hun et Aar paa Anstalten."

„Naa saaledes, Det maa være en rar Frue. Men hvad er det for en Støi her ovenpaa?"

„Det er Kvistmo'er og hendes Kjæreste som slaaes."

„Hvorover da?"

„Fordi hun ikke har noget Sted hvor han kan sove inat. Hun skulde betale sin Leie iaften, men kunde ikke. Saa tog jeg Stigen bort, som førte op til hendes Kammer, og hun maa nu blive paa Gangen."

I dette Øieblik rullede Kvistmo'er og hendes Kjæreste ned ad Trapperne og imod Frøkenens Dør.

„Men vil De da saaledes lade dem slaaes udenfor Deres Dør hele Natten?" spurgte Duland.

„Nei. Naar de nu har holdt lidt Spetakler udenfor min Dør, saa falder de nok ned af den næste Trappe, og saa fremdeles indtil de kommer paa Gaden," svarede Frøkenen med en mærkværdig Koldblodighed.

. . . . . .

. . . . . .

Da Haandværkssvenden Henrik aabnede sin Kammerdør om Aftenen Kl. 11, strømmede en stærk Fioldust ham imøde.

Han tændte Lys og saae sig omkring i det simple Værelse. Alt bar her det Venlighedens og Hyggelighedens Præg, som kun en elskende Kvindes Haand formaaer at give saa simpel en Vaaning. Hvor Alt er Overflod og Eleganse, der er det let at frembringe et behageligt Indtryk, men hvor Armoden lyser igjennem i enhver Krog, der kan ene Kjærligheden sprede et forskjønnende Slør over det Hele.

„Stakkels Anna," sagde den Feirede hen for sig, „Dine Fioler ere dog skjønnere end Grevindens Diamanter, og jeg kunde ikke have Lyst til at bortgive dem til en tølperagtig Tjener."

Han var nu snart omstabt til vor gamle Bekjendte, „Kapitainen".

Netop som han vilde forlade Kammeret hørte han et undertrykt Suk ved Døren, som førte ind til den gamle Kone.

„Anna!" raabte han halvhøit.

„Henrik!" svarede hun med sagte Stemme.

„Om en Time kommer jeg tilbage, og er ikke længere vred," fortalte han igjennem Døren.

„Og om en Time skal jeg være inde hos Dig," svarede den Bedragne, „og takke Dig fordi Dit gode Hjerte atter har seiret."

„Ingen Aarsag!"

Tredie Kapitel.

En ny Bolig.

. . . . . .

„O Fader, Fader!" raabte Marie, og sank grædende paa Knæ for Billedet, „hvor Din Retfærdighed er uretfærdig!"

Det banker atter paa Døren.

. . . . . .

„Hvem kan det være?" spurgte Marie ængstelig og reiste sig fra den knælende Stilling, „Klokken er næsten tolv, og Gadedøren maa være lukket!"

„Lad det være hvem det vil," svarede Carl idet han gik hen til Døren, og tilføiede: „Ulykken kan det neppe være som banker paa; thi den boer jo allerede saa ganske sammen med os."

Den Arme tog feil; Ulykken bliver aldrig saa stor, at den ei kan blive større. Lidelsens Bæger kan aldrig overfyldes, og naar man troer det fyldt indtil Randen, er der dog endnu Plads til mange, mange bittre Draaber.

Da Døren blev aabnet stod Ulykken derudenfor, thi „Kapitainen" hilste Væveren med sit venligste „Godaften."

„Saa jeg træffer Dem dog oppe endnu," begyndte han med forstilt Overraskelse. „Jeg frygtede næsten, at forstyrre Dem i Deres Ro, med da Gadedøren var aaben; vilde jeg dog prøve paa min Lykke. Men destoværre synes ikke Ansigterne her at tyde paa et gunstigt Øieblik, uagtet jeg kom for at meddele en Glæde."

„En Glæde!" raabte Marie, og strækkede forundret og lyttende Hænderne ud imod den Fremmede.

„En Glæde!" gjentog Carl, og rystede vantro med Hovedet.

„Nu, det haaber jeg," vedblev „Kapitainen" og satte sig fortrolig paa den nærmeste Stol. „Dette Værelse behagede mig ikke, Solen brænder herpaa, og her maa være utaaleligt varmt om Sommeren. De, Carl,

— jeg maa benævne Dem saa, da jeg ikke har hørt noget andet Navn, — De har ingenlunde saa stærkt et Helbred, som De giver Dem Mine af, De vilde ikke overleve at arbeide en heel Sommer her; Deres Kone vilde heller ikke have godt deraf, og for Deres lille Barn vilde den hede, indeklemte Luft være absolut skadelig."

Maries Dine søgte kjærligt hen til den sovende Lille, medens Carl udmattet støttede sig imod de sidste Rester af den halv adskilte Væv.

„Og dog," forsikkrede Væveren, „og dog vilde jeg have priset mig lykkelig, hvis jeg havde beholdt dette Skjul for min Armod, denne Plet for mit Arbeide!"

„Det er smukt, at De er nøisom," gjenmælede „Kapitainen", „men naar man kan faae det bedre, bør man — allene for sin Families Skyld — bekæmpe en utidig Stolthed, og modtage det, især naar det er en inderlig hengiven, trofast Ven, som tilbyder det. Jeg har en bedre Leilighed til Dem."

„En Leilighed!" raabte begge de Ulykkelige med glad Forbauselse. „De har en Leilighed til os?"

„Der beed De paa Krogen!" jublede den Onde i sit Indre, og vedblev høit: „Igjennem nogle af mine Venner har jeg forskaffet Dem en Etage i et smukt Sted ude ved Skovshoved, uden at den kommer til at koste dem Noget. Der har De mere Plads, frisk Luft i Have og Mark; der kan de Alle vinde Styrke igjen."

„O, ædle Mand!" udbrød Marie og sank ned for „Kapitainens" Fødder, „De er vor Frelser, vor gode Engel. See, det lille, uskyldige Barn, som der slumrer paa sit fattige Leie, skulde netop imorgen mangle Tag over Hovedet, og nu kommer De og beskytter ham imod Kulde og Nød! O, den Gud, som seer og kjender en Moders Følelser, han vil gjengjælde denne Daad, han vil velsigne Eder, der selv opsøger den Fattige for at bringe Trøst og Hjælp!" Og grædende bedækkede hun med Kys den Haand, der kun blev rakt hende, for bedre at kunde styrte hende i Fortvivlelse, der kun berørte

Moderhjertet husvalende, for bedre at kunde knuse det med Lidelser naar Tidens Fylde kom.

Ogsaa Carls Øine bleve fyldte med Taarer, dog mere fremkaldte ved Synet af Maries Fryd end ved egen Glæde over den pludselige Forandring i deres Stilling. Med en takkende Bevægelse bød han Haanden til „Kapitainen", men denne saae det ikke; med funklende Øine, næsten forstenede Træk og glødende Kinder betragtede han den knælende Kvinde.

Det er saa ofte sagt, at for den Rene er Alting reent; men det Modsatte: at for den Urene er Alting ureent, lader sig vist ofte anvende med ligesaamegen Sandhed. Den Letfærdige opdager Letfærdighed, Bedrageren Bedrageri, og den Onde Ondskab overalt.

„Og „Kapitainen" var letfærdig, bedragerisk og ondskabsfuld. Intet Under altsaa, at han i Marie kun saae den henrivende skjønne Kvinde, der satte hans Lidenskabelighed i en voldsom Bevægelse; i hendes Taarer kun et Middel til at give de smukke Øine en større Glands, og i hendes knælende Stilling en Leilighed til at opdage de meest berusende Former.

Dette Øieblik fødte atter en ny Fare for den Ulykkelige. „Kapitainen" følte sine urene Begjærligheder ansporede, og med sin hele Sjæls umaadelige Ondskab svor han ved sig selv, ikke alene at forfølge sit Offer indtil han blev tilfredsstillet, men tillige ved at lade Carl ahne hans Lidenskab, kaste en fortærende Helvedsbrand i denne, allerede saameget lidende Sjæl. Men Øieblikket bød den største Forsigtighed; thi han indsaae at uagtet deres grændseløse Elendighed, vilde dog disse To tilbagestøde enhver Hjælp fra hans Haand, ved den mindste Ahnelse om Motiverne til hans Hjælpsomhed. Han vendte derfor med Magt Blikket bort fra den yndige Marie og bad: „O, tie med Deres Tak; at jeg kan glæde Dem, d e r i finder jeg altsaa rigelig en Løn for min Villie, at al anden Tak kun formaaer at nedtrykke mig, ved Tanken om, at jeg ikke har gjort Nok til at fortjene den."

Marie reiste sig og ilede hen til Sengen og lagde her knælende og hulkende sit Ansigt ned paa den sovende Spæde.

„De har Ret, min Herre!" udbrød Carl, „vor Tak er vistnok svag i Sammenligning med Deres egen Tilfredsstillelse, og især maa min være det, thi uagtet jeg tilvisse føler mig taknemmelig imod Dem, saa kan jeg dog ikke — tilgiv mig det — føle den rette Glæde over Deres Hjælp. Igjennem mit hele Liv har jeg selv tilkæmpet mig enhver Dags Nødvendigheder, og er derfor uvant til at modtage Gaver. De er den Første, som nogensinde har givet mig Noget, og fra det Øieblik er det som om Skjæbnen vilde tvinge mig til bestandigt at modtage Almisser, og — jeg kan ikke glædes derved."

„Men De afslaaer dog vel ikke min Bistand?" spurgte „Kapitainen" med synlig Uro lighed.

Carl taug og saae mørkt hen for sig.

Marie tilsendte ham et ængsteligt, bedende Blik.

„Nei!" svarede han efter et Øieblik's Betænkning. „Jeg har en Kone og et Barn, og den Kamp imod Skjæbnen som jeg modig turde udsætte mig selv for, maa jeg nu undflye, for ikke at gjøre dem huusvilde. Jeg modtager Deres Hjælp, og modtager den med Taknemmelighed, om end meget ugjerne."

„Det er kun en Følge af Deres lidende Sjælstilstand," trøstede „Kapitainen" fornøiet. „Ogsaa den vil forsvinde, naar De kommer til at beboe et behageligt Sted."

„O, troer De?" spurgte Marie bekymret og nærmede sig til de Talende.

„Uden Tvivl. Denne mørke Livsanskuelse har vistnok først indsneget sig hos Deres Mand siden han kom til at boe i dette mørke Værelse."

„Nei, først siden hans Liv blev ligesaa mørk som Natten der udenfor," svarede Carl.

„Nei", modsagde Marie blidt, „den fremmede Herre har Ret. Her er det først at Du er bleven sørgmodig, og især siden Du mistede Din Fiolin og Dine

kjæreste Bøger. Den Dag saae jeg for førstegang Taarer i Dine Øine, Carl, og siden den Tid — — — saae jeg dem ofte," tilføiede hun sagte og støttede sit Hoved imod hans Bryst.

„Digterens Arbeider vare ogsaa de sidste Venner jeg havde tilbage fra den Tid," svarede han med et lille Suk. „Og det smerter mig altid, at see den sidste Ven forlade sig."

„Du beholdt dog een tilbage: Han, som aldrig vil forlade Nogen . . . ."

„For de selv forlader ham!" sluttede Carl.

„Nu nu! det kan jo Alt komme tilbage igjen," trøstede „Kapitainen" og reiste sig. „Imorgen tidlig kommer her en Vogn, hvorpaa de kan kjøre ud til Landstedet med Deres Tøi. Selv kan jeg ikke være Dem tilhjælp ved Flytningen, men De vil træffe mig derude. Kudsken veed hvor det er, og hvis De ikke selv har Penge i Øieblikket, saa maa De ikke forsmaae dette til at bestride Deres Smaaudgifter med."

Før nogen Indvending kunde finde Sted, var „Kapitainen" borte og havde efterladt sig en lille Bors paa Bordet.

„Seer Du, Carl, jeg havde Ret," jublede Marie, „endnu er Guds skjønne Sol ikke steget op over Horisonten, og Trøsten og Haabet er allerede draget ind hos os."

„Vel var det saa; men det var i en hæslig Skikkelse at disse venlige Aander lode sig tilsyne for os."

„O, Carl, vær ikke uretfærdig," bad hun. Denne Mand har gjort Dig Tjenester, og den Stolte synes aldrig godt om det Menneske, som han skylder Forbindtligheder. Og hvor kjærlig, hvor uegennyttig tilbyder han os ikke sin Hjelp? Han kommer stille, ubemærket..."

„. . . . Som Ræven til en Gaasefti!" tilføiede Carl med Bitterhed.

„Fy, Du er utaknemmelig!"

„Nei, Marie, nei! Ingen kan afskye Utaknemmelighed mere end jeg; det forekommer mig tvertimod som

noget af det Slemmeste, der kan boe i den menneskelige Sjæl, at den kan forglemme en bevidst Velgjerning. Men jeg veed ikke, imod dette Menneske kan jeg ikke føle Taknemmelighed. Jeg kan ikke tro paa hans gode Villie. — Da han kom her førstegang var jeg meget ulykkelig, og det var som om han netop havde afluret mig hiint Minut, for at Alt i Forening skulde tvinge mig til at modtage en Velgjerning, som jeg maaskee et Par Timer sildigere kunde have tilbagevist. Og jeg troer næsten der klæber Fordømmelse ved hans Gave. Jeg havde før hiin Dag ofte været bedrøvet, ofte kummerfuld, ofte i Nød; men havde dog hidtil stedse ved mine egne Kræfter arbeidet mig ud af de meest truende Farer; men fra det Øieblik, jeg modtog hans Hjælp, er det som min Kraft var lammet, som om jeg ikke skal kunne gjøre det mindste Skridt mere uden fremmed Understøttelse. Han har været her nogle faa Gange siden og har ingen Hjælp tilbudt — Gud velsigne ham derfor — men netop i Aften, eller rettere sagt i Nat, da Ulykken var aldeles vokset os over Hovedet, da vi om faa Timer skulde drage husvilde ud i Verden; da kommer han igjen, kommer igjen paa en Tid, som Ingen forresten kunde falde paa at benytte til et Besøg, og tilbyder atter sin Hjælp, tilbyder atter, netop Det hvortil vi trængte, tilbyder os Huus. Er det ikke som om en Dæmon tilhviskede ham vor Trang, og det rette Minut til at paatvinge os Velgjerninger, Almisser? Havde han opsat sit Besøg til imorgen tidlig, kunde vi maaskee have afslaaet hans Hjælp, thi jeg var gaaet ud ved Daggry, og havde vel fundet et Skjul for mine Kjære, ligesaa godt som Himmelens Fugl finder det for sine; var han kommet iaftes, havde vi med Bestemthed afslaaet hans Tilbud, thi vi kunde jo ikke ahne denne pludselige Opstaaelse, og tusindfold hellere havde jeg arbeidet mine Hænder tilblods i denne fattige Vraa, end henødslet mit Liv i Ledighed i et Palads som han gav mig. Men han kom med sin Hjælp som en Tyv om Natten, for at til-

stjæle sig vor Taknemmelighed, og da jeg saae Dig kaste Dig ned for ham, forekom det mig som et skrækkeligt Billede af Ondskabens Triumf over Fromhed og Moderkjærlighed. — Og selv hans Inkognito er mig mistænkeligt."

„Hvorfor det?" spurgte Marie, meget forstemt ved Carls Fremstilling af deres Velgjører, „det er jo saa almindeligt, at Folk skjule deres Navne naar de vil hjælpe deres ulykkelige Medskabninger, skjøndt jeg ikke kan fatte Grunden dertil. Det vilde vist ofte være den Hjulpne kjært at vide det, thi kom han i større Nød, da kunde han henvende sig til Den, som han vidste der vilde — for det er jo ikke altid at Hjælperen, saaledes som vor, netop træffer det Minut, da man allerhaardest kunde trænge til ham, — og kom de engang i Tiden i bedre Stilling, da vidste de hvem de skyldte Taknemmelighed, og kunde maaskee i Gjerningen bevise, at den havde Plads i deres Sjæl."

„At den Hjælpende skjuler sit Navn, kan vistnok i sig selv undertiden være ret fornuftigt, ret hensigtsmæssigt; thi deels har vel ikke Enhver, som hjælper Andre, saamegen Evne dertil, at de kunde taale ekstra Udpresninger, naar den Beskyttede mest kunde trænge dertil, og vilde saaledes ofte blive smertelig berørte ved at kjende Nøden uden at kunde hjælpe imod den, og deels ligger den Besynderlighed næsten overalt i den menneskelige Karakteer, at de føle Dem generede ved at Andre kjende deres Velgjørenhed. Man seer ofte paa Gaden, at en Mand uden Blusel bortjager en Bettler fra sig, overrasker man ham derimod en enkelt Gang naar han giver en Almisse, saa stiger Blodet ham til Kinderne af Undseelse, som om han havde begaaet en vederstyggelig Handling. Det kunde derfor aldrig vække min Modvillie eller Mistænksomhed, at den Fremmede, som kommer til os, skjuler sit Navn; men hvad der føder Mistilliden hos mig, er, at han forklæder sig; thi denne Arbeiderdragt er kun en Forklædning, derom føler jeg mig overbeviist, og han, der bærer den, er ligesaalidt en Arbeider som en uegen-

nyttig Hjælper. Engang i Tiden lærer vi nok Grundene til hans Hjælp at kjende, Gud give, de da ikke maa være altfor slemme for os."

"Men," indvendte Marie efter at have grundet lidt over Væverens Ord, „men, kunde det ikke være for en Anden, han kommer."

„Og for Hvem skulde det da være?"

„Jeg veed ikke," svarede Marie med et Suk, „det var kun en Tanke, som fløi igjennem mit Hoved. Jeg vil saa nødig miskjende Nogen."

„Marie! Du tænkte paa Din Fader!" sagde Carl og greb hendes Haand.

„Ja, Carl, det gjorde jeg."

„Troer Du, at han kunde falde paa at hjælpe os?"

„O, ja! hvorfor ikke?" spurgte hun, og saae hen til sit Barn, „hvilken Fader kunde vel vide sit Barn udsat for Nød, og ikke komme det tilhjælp? O, den stakkels Mand, veed han min Kummer, da maa hans Lidelser være langt større end mine, thi det maa være skrækkeligt at vide sit Barn stedet i Nød."

„Arme Barn! Det smerter mig for Dig; men jeg kan ikke dele Din Tro. Han foragtede sin egen Lidelse ved at forstøde Dig, kun for at være retfærdig, og en Mand, der saaledes giver sit eget Hjerte til Offer for Retfærdigheden, vilde ikke betænke sig paa atter at glæde det, naar han opdagede at have feilet, atter at være retfærdig, og kalde Dig sin Datter."

„Og det vil skee, det vil skee, saasandt Gud lever!"

. . . . . .

Tidlig om Morgenen den næste Dag holdt en Arbeidsvogn udenfor „Knaldhytten", og modtog Væverens Smule Eiendom.

„Men Gud bevar's, Madam, hvor kommer det sig, at Væveren flytter idag?" spurgte Stine Smeds nysgjerrig, da hun var inde i Butikken for at nyde sin Morgensopken.

„Jeg veed det saamæn ikke," svarede Spekhøkerkonen, „men der maa være passeret noget ganske Løierligt

Noget imellem Dem og min Mand iaftes da han var deroppe, for han var ganske forstyrret da han kom ned, glemte at tage Nathuen paa, og vilde gaae i Seng med sine Skindbukser paa, og jeg kan nu for min Død ikke lide at ligge i Sengen med en Mand, som har Bukser paa."

„Nei, det er ogsaa noget gemeent Noget," anmærkede Stine med Deeltagelse.

„Og saa har han lagt den hele Nat og snakket om bortløbne Slaver, uskyldige Børn, grædende Mødre og fordærvede Spegepølser og Gud veed hvad. Og naar jeg saa stødte ham i Siden med Albuen og spurgte ham hvad der var i Veien, saa sa'e han, at det var Samvittigheden, der piinte Sjælen ud af Livet paa ham, ligesom han piinte fem Fjerdinger Smør ud af et Pund, eller seks Pægle Brændeviin ud af en Pot."

„Hvor mon de flytter hen?"

„Det veed jeg saamæn heller ikke," forsikkrede Tullefa'ers Sanskulotte hadende Gemalinde, og tilføiede hvislende: „men iaftes, længe efter at vare krøbne i Kræmmerhuset, som min Mand kalder Sengen, hørte jeg Nogen komme op ad Trapperne og gaae ind til Væverens. Jeg blev urolig og tænkte, at det maaskee var Nogen, der vilde brække ind hos dem . . . ."

„Det skulde da være for at stjæle Slette," sagde Stine med et ondskabsfuldt Smiil, som Værtinden besvarede med et fiffigt Klippen med Øinene.

„Og saa stod jeg op og gik ud paa Gangen og hen til Døren. Du veed nok Stine, at den er noget aaben i Sprækkerne, saa jeg kunde høre . . . ."

„Gud," afbrød Stine hende igjen, og slog Øinene til Jorden, med en affekteret Undseelighed, „det var godt, Madammen ikke tog Feil af den Side af Gangen hvor Væverens boer, og den hvor jeg boer, for Casper var saa elskværdig, og . . . ."

„Saa!" svarede Værtinden tørt og med Misundelse i ethvert Træk. „Nok, jeg kunde høre Lidt af hvad de talte om, og det var, at de skulde flytte ud paa et Land-

sted endnu idag, og der skulle de rigtig have det saa godt. Men da saa den Fremmede skulde gaae, skyndte jeg mig ind og sprang i Sengen, hvorved min Mand vaagnede med et høit Skrig. Han drømte netop, at en Dreng løb ud af Butiken og havde givet ham en gal Skilling for en Spegesild, han rystede ordentlig over hele Kroppen af Skræk."

„Lugtede der saa ikke stærkt af Svovl paa Trappen, da den Fremmede var gaaet?" spurgte Stine spydigt.

„Jo, det kunde nok hænde!" svarede Værtinden med et tvetydigt Smiil. „Men, see der, der kommer jo netop Væveren med sin Kone, hun skal med paa Vognen, ligesom det øvrige Skramleri. Ja, saa er det bestemt at de skal boe paa Landet."

„Jøsus, hvor hun er indpakket!" raabte Stine, „hun har jo endogsaa Noget for Ansigtet, ligesom den gamle Nonne, jeg har klistret op paa Væggen hos mig. De er nok bange for, at Nogen skal faae ondt i Øinene af at see hende."

„Nei, det er vel for at hun ikke skal blive forkjølet, hun er jo nylig kommen op af Sengen."

„Aa, det kunde han meget nemmere beskytte hende for, thi hun er jo saa lille og mager, at han gjerne kunde pakke hende ned i en af de store Jydepotter, som staaer der bag i Vognen. „Nei, der stikker noget Andet under, men Stine Smeds skal nok være Mand for at opdage det."

„See, nu kjører de, og det uden engang at sige Farvel til mig," skreeg Værtinden opbragt, „slikke noget storagtigt Rak. Jeg havde endogsaa lavet Kaffe paa det Grums, jeg havde tilovers fra igaar, for at traktere dem, det gjør jeg altid ved Folk, som flytter fra mig, — og nu kjører de saadan bort ligefor Næsen af mig!"

„Det skal Madammen saamænd ikke bryde sig om," trøstede Stine, „saadanne Mennesker maa man hæve sig over, de har ikke bedre Forstand, har hverken Opdragelse eller Levemaade. Men da De nu har lavet Kafeen, saa kan De lade mig drikke den. Jeg skal dog ogsaa en-

gang flytte, og naar jeg saa har faaet den iforveien, saa har jeg Intet at fordre."

„Ja saagu, saa har jeg dog ikke spilt baade Grums og Ildebrand", svarede den Fortørnede og skjænkede Kaffeen. „Saa kom nu og lad os drikke vor Afskedskaffe!"

. . . . . .

. . . . . .

„Hvor den friske Luft dog er herlig, hvor den vederkvæger mig," sagde Marie, da hun, siddende paa Vognen med Flyttegodset, kom udenfor Østerport. „Og hvor mit Hjerte er let, nu, da jeg har forladt den trange By. O, Carl! Gid jeg med Dig og vort Barn kunde flygte langt, langt bort fra det Sted, hvor jeg har lidt saameget, hvor jeg er bleven forstødt af en Fader, som jeg elskede saa høit."

„Vil Gud skjænke mig Kraft, kan den Tid vel komme, da vi drage længere bort til en ny Verden, hvor Tusinder af Fordomme, hvorunder vi her maa lide, endnu ikke har indsneget sig."

„Og hvorhen da?"

„Til Amerika!"

„Til Amerika?" spurgte Marie forbauset.

„Det forundrer Dig nu; men om et halvhundrede Aar vil det være ganske almindeligt."

„Jeg har intet Begreb om den fremmede Verden; men Mod til at betræde den, det har jeg, naar kun Du og mit Barn følger mig derhen. Dog — Du vil maaskee smile naar jeg siger Dig det, — jeg vil ikke kunne forlade Danmark uden Følelse, thi min Fantasie har alt viist mig min lille Dreng som en dansk Mand, og dette Navn finder jeg saa skjønt, saa hædrende, at jeg nok kunde ønske ham det."

„O ja, det er ogsaa skjønt. Men Hvo kan sikkre os, at han vilde erholde det, selv om han blev her i Danmark? At blive en Mand, det beroer kun paa hans Karakteer, men at blive en dansk Mand, dertil skal Omstændighederne komme ham tilhjælp; thi ikke en-

hver dansfødt Mand er en dansk Mand. Paa den Tid, da han indtræder i Manddomsalderen, vil man maasfee paastaae, at der ikke er en eneste Mand i Danmark, kun fordi der fattes Leilighed for Mandfolkene til at vise de ere Mænd. I den ny Verden vil det være anderledes, den har endnu sin første Udviklingsperiode tilbage, og i dens Kampe vil der gives Leiligheder nok til at erhverve sig Hædersnavnet: Mand. Og klinger det godt at hedde en dansk Mand, saa klinger det tilvisse eiheller ilde at kaldes en fri amerikansk Borger."

„Men har Fædrelandet ikke Krav paa dets Sønner?"

„Jo, naar det behøver dem, og i saa Tilfælde vilde vistnok ligesaa lidet den danske Aand være uddød hos vor Søn som hos enhver anden Dansk; han vilde komme sit Fædreland, sin Moder tilhjælp."

„Det haaber jeg han vilde."

Der er intet Thema for Underholdning saa rigt paa Variasioner for et Par Forældre, som naar de komme til at tale om deres Børns Fremtid, og Carl og Marie bemærkede derfor næsten ikke Veiens Længde, før Vognen omsider standsede udenfor en lille, men yderst elegant Bygning.

„See saa, nu er vi der," sagde Kudsken og lod sig dratte ned af Vognen saa Jernet under hans Træsko gav Ild.

„Her, det er umuligt," udbrød Carl, „denne stadselige Bygning . . . ."

„Er dog vist den rette," sagde Marie smilende, „thi see, der kommer jo vor nye Vært."

„Kapitainen" nærmede sig nu til dem, hilste med sit venlige Smiil og hjalp Marie ned af Vognen.

„Min Herre!" begyndte Carl i en noget alvorlig Tone, „da jeg iaftes modtog Deres ædelmodige Tilbud, ahnede jeg ikke, at De vilde indføre mig i et saa pragtfuldt Huus, der først ret vil gjøre min Armod anstuelig for mig selv."

„Værelserne ere møblerede," svarede „Kapitainen" i en let henkastet Tone, „og jeg beder Dem nu at til-

lade mig, at indføre Dem i en Bolig, der er sine Beboere mere værdig end den, De forlod."

„O, hvor her er skjønt!" udbrød Marie med barnagtig Glæde, da „Kapitainen" førte hende ind i de smaa, hyggelige Værelser, der vare dem bestemte. „See Havet derude, og det store Træ, som vil skygge for vore Vinduer naar det faaer Løv, — og hør Fuglene...."

„En Violin!" udbrød Carl ligesaa uvilkaarlig, da han opdagede et saadant Instrument paa Bordet, „hvor den er smuk, — hvilken deilig Tone, — o, tilgiv, min Herre, det er barnagtigt, jeg veed det, men, maa jeg ikke stemme dette Instrument engang?"

„Med Fornøielse, min gode Mand! den hører med til Leiligheden."

„O, Gud velsigne Dem derfor," bad Carl, og greb med funklende Øine Violinen.

„O Gud velsigne Dem derfor," gjentog Marie, og greb rørt „Kapitainens" Haand. „Af Alt, hvad De saa venlig har gjort for os, er der Intet, som har frydet mig saa inderligt, som at De atter har forskaffet Carl et Instrument. Hvorledes — hvorledes skal jeg kunde takke Dem?"

„Her vil jeg haabe, De skal vinde Sundhed og Styrke igjen," sagde „Kapitainen" med en Mine, som om han aldeles overhørte Maries Tak. „Her er en stor Have til Bygningen, og De vil selv faae et lille Stykke Jord til Blomster; thi jeg er vis paa, at De engang tidligere i Deres Liv har pleiet Blomster."

„Ja — eengang, eengang før har jeg havt Blomster; men de ere visnede for mig."

„Saa vil jeg haabe, at de, som De nu vil plante, til Gjengjæld skal blomstre skjønnere for Dem Aar for Aar. — See, her, ved dette Vindue har jeg tænkt mig Deres Plads, Marie; jeg har derfor sat Fugleburet med Kanarifuglen der; thi De havde vist ogsaa Fugle i hiin svundne Tid."

„Ja, ogsaa Fugle," gjentog Marie med et lille

Suk, og kastede Blikket hen til Vinduet, „men — gode Gud! — denne Syæske? . . . .“

„Kapitainens“ Øine gnistrede.

„Den har jeg kjøbt under Haanden,“ fortalte han langsomt. „En gammel Kone falbød den. Jeg fik senere at vide, at en ondskabsfuld Dreng havde stjaalet den fra sine egne Forældre. Hjemme hos dem havde den længe staaet tillige med en Fugl og en Plante, som Erindring om en afdød Datter; men Rudolf — saa vidt jeg veed, heed Drengen saaledes — dræbte Fuglen og lagde Salt om Roden paa Planten, saa den gik ud.

Saa satte Faderen de andre Pillerier tilside; senere stjal den samme Rudolf Æsken og solgte den for at faae Lommepenge!“

„O Rudolf, Rudolf!“ sukkede Marie.

„Men hvorledes kan denne Fortælling gribe Dem saa dybt?“ spurgte den Ondskabsfulde med forstilt Uvidenhed. „Saadanne Karakterer finder man saa mange af, naar man kun vil lukke Øinene op for dem. — Men lad os forslaae disse Tanker, og see til at blive ret hjemme i Deres nye Bolig.“

„Den forekommer mig allerede mere hjemlig nu,“ sagde Marie, og saae sig langsomt omkring, „thi jeg har alt nu havt een Sorg i den.“

„Men Vaaren kommer,“ trøstede „Kapitainen“, „og den bringer Glæde!“

„Kun Gud veed, hvad Vaaren bringer i sit Skjød,“ svarede Marie og bøiede sig ned over sit Barn, for at skjule den første Smertestaare, hun fældede i sit nye Hjem.

Ogsaa den havde „Kapitainen“ vilkaarlig fremkaldt!

Fjerde Kapitel.

Komplottet.

„I befinder Eder altsaa virkelig bedre, min Kjære?" spurgte Grev Nordstjerna med Deeltagelse sin Gemalinde, og bøiede sig nærmere hen til hende for at see ind i de sorte glindsende Øine.

„Ja, kjære Gustav!" svarede hun med Ømhed i Stemme og Mine, „og befandt jeg mig ikke fuldkommen vel, saa maatte jo allene denne venlige Deeltagelse bidrage dertil."

„Jeg frygtede allerede for, at vort koldere Klima maaskee havde en skadelig Indflydelse paa Eder. Dette Ildebefindende kom saa pludselig iaftes, I var jo alt paaklædt til Selskab hos Grev Jancke, da det indfandt sig, og forhindrede Eder i at tage derhen, hvor Alle og isærdeleshed Damerne savnede Eder."

„Var der mange af dem hos Greven?"

„Ja, men de havde Alle den Sorg at deres Yndling von Colard straks efter sin Ankomst atter tog bort."

„Hvorledes gik det til?" spurgte Grevinden, og dreiede Hovedet til den modsatte Side, som for at see ud paa Gaden, men egentlig kun for at hendes Gemal ikke skulde blive opmærksom paa den Bleghed, der bedækkede hendes Ansigt ved Klangen af det udtalte Navn.

„Jeg veed ikke Grunden. Han udbad sig kun en lille Samtale med Greven, der var aldeles bleg, og dog tørrede Transpirasionen bort fra sin Pande, da han kom tilbage fra denne Underholdning. Men — ogsaa I bliver blegere, I skjælver? . . . ."

„Det er Intet," trøstede hun, og saae ham kjærligt ind i Øinene. „De senere Dage faaer jeg undertiden lidt ondt, lidt . . . ."

„Og maaskee tør disse smaa Upasseligheder endogsaa opvække et skjønt Haab hos mig?"

„Maaskee!" hviskede hun, og bøiede blussende sit Hoved ned imod den stærkt blussende Barm.

„O, Henriette! skulde virkelig saamegen Salighed

være mig forbeholdt? Skulde virkelig den Blomst, jeg bragte hjem med mig fra det yndige Italien, skjænke mig en Frugt under Nordens Himmel?"

„Gjør I ikke selv Norden til en Blomsterhave for mig?" spurgte hun, og smilede skjælmsk, „forundrer Eders Gartner sig, naar en fremmed Plante trives under hans Varetægt, eller anseer han det ikke langt snarere som en naturlig Følge af hans Omhu?"

„Henriette, I lader mig ahne en Himmel!"

„Og en saadan skylder jeg Eder. I har jo alt skjænket mig den, medens jeg kun kan lade Eder ahne den endnu."

„Men jeg vil modtage den i mit Fædreland. Om faa Dage reise vi tilbage til Stokholm . . . ."

„Saa snart?" spurgte hun hastigt og reiste sig halvt op fra den magelige Stol.

„Forundrer det Eder? Vi have alt opholdt os forlænge her. Først i Hjemmet vil I atter finde den uforstyrrede Ro, som under disse Omstændigheder vil være saa gavnlig for Eder. Og I har vel Intet imod at vi forlade Kjobenhavn?"

„O nei! Om otte Dage er jeg reisefærdig," svarede hun bestemt.

„I bliver tankefuld, Henriette?"

„Det er ved Tanken om Afreisen. Der er saameget at erindre ved en saadan Leilighed, og derfor, Gustav, — vi sees ved Aftensbordet!"

Ægtemanden kyssede henrykt sin Gemalindes Haand, og fjernede sig som en lydig Tjener.

Grevinden var pludseligt forandret.

Det skjønne, regelmæssige Ansigt fortrak sig næsten krampagtigt, de store, sorte Øine, der nylig lyste med den venligste Flamme, rullede nu urolige frem og tilbage, medens Pulsen bankede synlig i hendes Tindinger og Brystet arbeidede som det vilde sprænge det sorte Atlas, der bedækkede det.

„Kun otte Dage har jeg tilbage til Hævn," talte hun med sig selv, og gik heftig frem og tilbage i Væ-

relset, „kun otte Dage til en Hævn, som jeg kunde ønske at fortsætte i et Aarhundrede, for at straffe den Troløse. Og tilmed i dette Land, hvor Hjerterne ere ligesaa kolde for Had, som en af de dræbende Vintermorgener, de betragte med Henrykkelse, fordi nogle matte Solstraaler glimrer paa de iisbedækkede Træer; hvor skal man her finde et hadende Hjerte og en sikker Haand, som kan udføre et Hævnværk? O, Fædreland, hos Dig brænder Had og Kjærlighed ligesaa stærkt som Solen, hos Dig forstaaer man at hade og hævne. Man har en Gift derhjemme, hvis Virkninger man kan beregne paa Dage og Timer; gid jeg havde den her, da skulde jeg vel bibringe ham saa Draaber, saa han havde hele Aar endnu at leve i, og derpaa fortælle ham hans Dødstime, for at han kunde dø tusinde Gange, ved i hele Aar at føle en uafbrudt Dødsangst!"

Hendes Tanker tog atter en anden Retning.

„Du glæder Dig til et Barn, Daare!" vedblev hun, „og ahner ikke at Du maaskee kommer til at trykke Afkommet af en meenederisk Skurk til Hjertet som Fader. Og hvilken Helvedskval vil ikke dette Barn berede mig? Det vil maaskee daglig vise mig hans Træk, og med dem tusinde Gange tilraabe mig: Kvinde! Du lod Dig bedrage, og hvorledes hævnede Du Dig? — O, hvor jeg vil hade dette Barn. Men Hævn, Hævn vil jeg have over ham, om jeg end skal vove Alt. Den, der skjænker mine Gaver til sin Tjener og haaner mig ved at vise mig det og sin hele Foragt, Den skal ikke see mig forsvinde uden at straffe! — Men hvorledes, hvorledes skal jeg naae ham? — Kun Een veed jeg, som forstaaer at hade som jeg, men han er feig, og i dette Land hører der Mod til at hævne sig. O Fædreland, Alt, Alt hvad der minder om Dig har man berøvet mig her, selv Navnet har man forvanskет, fordi det klang dem fremmed, kun i mit Blod, kun i mit Hjerte finder jeg endnu et Minde om Italien.

„Men det skal tilfredsstilles, Hævn vil jeg have, selv om den kun bestaaer i at dræbe ham engang!"

Hun trak heftig i Klokkestrængen.

Hendes Kammertjener, en lille, gammelagtig Italiener, traadte ind, bukkede ærbødig og fæstede sine gjennemtrængende Øine med en vis lurende Fortrolighed paa sin Herskerinde, der ogsaa paa sin Side betragtede ham med et eiendommeligt Udtryk i Øiet.

„Campio!" begyndte hun efter et Øieblik's Taushed, og vinkede ham nærmere til sig, „Din Herskerinde er bleven fornærmet, spottet, haanet!"

„Saa er ogsaa Campio bleven dobbelt fornærmet, spottet, haanet," svarede han og traadte dristig nærmere. „Hvo er den Elendige?"

Et Øieblik følte Grevinden sig forlegen og saae atter ud af Vinduet for at skjule sin Bevægelse. Tjeneren gjentog ugeneert sit Spørgsmaal.

„Hvad vilde Du gjøre, Campio! hvis Nogen havde krænket Dig?" spurgte hun istedet for at svare.

„Hævne mig!"

„Bravo! Du har altsaa ikke forglemt at Du er Italiener. Men hvorledes vilde Du hævne Dig?"

„Saaledes, at min Hævn stod i Forhold til Fornærmelsen," svarede han i en udfrittende Tone.

„Har Du nogensinde elsket, Campio?" spurgte Grevinden sagte, og dreiede sig atter om imod Vinduet.

Italienerens Læber aabnede sig halvt, Øinene begyndte at skyde Flammer og Brystet at bevæge sig stærkere: „Ja, min Frue, ja!" hviskede han med en Stemme, der fuldkommen beviste hans Spænding.

„Og hvis nu den Elskede havde bedraget Dig?"

„Er det muligt? — Skulde Greven! — denne kolde —"

„Og hvis nu den Elskede havde bedraget Dig?" gjentog Grevinden og saae paa den af forskjellige Lidenskaber sittrende Tjener.

„Ha, da skulde den Luft, hun indaandede, forgiftes, jeg skulde skabe hende et Helvede, værre og hedere end det, der venter alle disse fordømte Kjættere, jeg . . . ."

„Men hvis Du nu kun havde otte Dage til Din Hævn?"

„Saa maatte jeg lade mig nøie med at dræbe hende."

„Nu, Campio!" vedblev Grevinden og tiltvang sig nogen Fatning, „naar nu jeg er bleven saaledes fornærmet?"

„Saa maatte I gjøre det samme," svarede han med en besynderlig Spot i Stemmen og betvang sin Heftighed.

„Jeg?"

„Ja, naar I var fornærmet, saa burde jo ogsaa Fornærmeren straffes af Eder."

„Men jeg er en Kvinde . . . ."

„Dog, vel at mærke, en italiensk Kvinde," tilføiede Tjeneren. „Og en saadan mangler aldrig Kraft til at hævne sig, saaledes som disse blege Drivhusplanter, man her kalder Kvinder, og som man næsten aldrig seer, undtagen paa de store Blomstertorve, Baller og Konserter."

„Her kan det dog ikke lade sig gjøre," indvendte Italienerinden tankefuld og fæstede atter sit Blik spørgende paa Kammertjeneren, „her maa man stole paa Manden, paa en tro, en hengiven Mand . . . ."

„Der har lidt mere Lyst til at lægge sit Hoved paa Blokken end man selv føler," tilføiede Campio bittert. „Og især var det rart, naar man kunde slippe med halv Fortrolighed."

„Tor jeg da virkelig have uindskrænket Fortrolighed til Dig?"

„Derom kan I spørge, naadige Frue? Jeg, der forlod Hjem, Venner, Fædreland, for at følge Eder op til disse Isbjørne, jeg skulde ikke være Eder tro?"

„Vel, Campio, saa hør!" Hadet begyndte atter at opflammes stærkere og stærkere i hendes Indre, og med hele den sydlige Ildfuldhed skildrede hun von Colards Fremgangsmaade imod hende.

„Og Du, Campio! Du vil hævne mig," sluttede hun sin Fortælling.

„Ja hvis det var i vort Fædreland," svarede han

mørk, „da skulde Stiletten snart isne ham imellem Ribbenene; men her i et Land, hvor man straffer Folk, naar de see skjævt til en Skildvagt, som om de vare store Forbrydere, fængsler dem og giver dem Vand og Brød, naar de ere saa fattige at de ikke kan betale en eller anden lille Mulkt, her, hvor Retfærdigheden gaaer med Stangbriller istedetfor at være blind, her maatte man have en Jernhals, allene for at tænke paa Hævn, og endda var man istand til at save den over."

„Du mangler altsaa Lyst og Mod til at hævne mig?" spurgte Grevinden fortørnet.

„Nei, Lysten mangler mig ikke, saasandt som jeg haaber Aflad; men vel Modet."

„Du tilstaaer altsaa, at Du er feig, elendig som en Orm?"

„Hvorfor skulde jeg rose mig af et Mod, som jeg ikke besidder? Modet hører nu engang ikke til vore Nationaldyder. Ethvert Lands Børn har noget af sin Moders Natur i sig. I Slangernes Hjem ere Menneskene snedige, træske som Slangerne; Araberen er modig som sin Hest, men kan ogsaa pludselig blive sky for en Ubetydelighed og flygter som den. I vort Land indbyder alt til Nydelse, og vi ere derfor sandselige, men Intet fordrer Mod, ikke engang Mod til Arbeide, thi Jorden giver os nok for Intet, og derfor ere vi dovne og modløse. Anderledes er det her i Norden, Bjørnen i Norge er modig, men tillige glubsk og kluntet, og Nordmændene ligne den; i Sverrig er det noget bedre, der har Bjørnen lært at dandse, skjøndt den ligefuldt bliver en Bjørn, og i Danmark vænner baade Havet til Trods og mange Lidelser gav Modet til at imødegaae flere, og derfor kan aldrig nogen Italiener koume til at maale sig med en Dansk i Henseende til Mod."

„Vil Du med al denne Tale kun fortælle mig, at Du er modløs, og vil lade mig forblive uhævnet?"

„Aa nei, hævnet skal I blive; men hvad er Lønnen derfor?" spurgte Italieneren, medens Blodet atter gjorde ham Aandedrættet besværligt og brændte paa hans Kinder.

„Du kan selv bestemme Prisen for hans Liv!"

„Det har ingen stor Værdi i mine Øine, men ...."

„Men Du maa ikke udføre det selv," afbrød Damen ham hurtig, „thi den mindste Opdagelse, og jeg vilde selv blive inddraget i Sagen. Der, tag Guld og kjøb et Par Snigmordere."

„De vil være vanskelige at finde i dette Land," svarede Campio og tog en af de tilbudte Dukatruller til sig, „her, hvor man er saa ærlig, at man kalder Den for en Bedrager, der i en lovlig Handel fordrer mere for sine Varer end en Anden, og kalder Bøddelen for en ærlig Mand."

„Det vil ikke mangle, at Du jo dog for Guldet vil finde et Par Tjenere, ligesaagodt her som ethvert andet Sted; thi hvor Guldtørsten først er vakt hos et Menneske, der er den strækkeligere og mere uudslukkelig end selv den Tørst, som de Fordømte føle i Skjærsilden, hvor snart von Colard skal gjøre dem Selskab."

„Men hvad bliver min Løn?" spurgte Tjeneren igjen.

„Bestem den selv!"

„Men hvis jeg nu fordrede formeget?"

„Det kan Du ikke, jeg offrer Alt, kun Hævn vil jeg have!"

„Nu", hvislede Campio med skjælvende Stemme og funklende Øine, „nu, saa giv mig den Gunst, som hiin Elendige forspildte."

„Nederdrægtige!" raabte Grevinden og traadte stolt et Skridt tilbage, „Du vover . . . .?"

„At gjengjælde Eders Fortrolighed!" supplerede Tjeneren uforskammet, og søgte at bekjæmpe sin Bevægelse.

„Bort, afskyelige Vellystning, forlad mig!" befalede hun opirret og pegede mod Døren, „og vov aldrig mere at komme for mine Øine."

„Eders Villie skal skee, Frue! Men naar utilfredsstillet Had har raset længe nok i Eders Indre, udhulet disse røde Kinder, afbleget disse sorte Lokker, gjort de

fyldige Arme til en Sammensætning af Sener og Knokler, husk da paa, at det er forsilde at kalde paa Campio, thi I besidder da ikke længere den eneste Priis, for hvilken han vilde vove sit Liv iblandt dette Folk af Dommere. Og nu — Farvel!"

„Bliv!" befalede Kvinden og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„I indvilger altsaa?" spurgte den Frække med en nederdrægtig Glæde i Ansigtstrækkene.

„Nei, nei, nei!" raabte hun, „men hør, gamle Mand, hvor falder denne ulykkalige Daarskab Dig ind? See, Du kan fordre Guld, Diamanter af mig, og jeg vil give det, give det indtil det Sidste, for at blive hævnet, Du kan blive riig, mægtig, fra min Tjener skal Du blive min Herre, skal kunne befale over mig, lede enhver af mine Handlinger . . . "

„Indtil I blev kjed deraf, og lod en Anden lede sin Dolk ind i mit Hjerte. Nei, min Frue, jeg har sagt Eder Prisen, og jeg har kæmpet længe nok for den. Jeg bar Eder paa Armen som Barn, fulgte Eder Skridt for Skridt igjennem Livet, saae Eders Skjønhed udvikle sig, og blev beruset af Synet. Den var det, som bandt mig saaledes til Eder, at jeg kunde forlade Moder og Fædreland, for at følge Eder herop iblandt Jis og Snee, uagtet I tilhørte en Anden. Den var det, som har bragt mig tusinde kvalfulde Timer, naar jeg mistvivlede om nogensinde at komme til ganske at beruse mig i den Nydelse, thi saalænge I stod som en pletfri Kone for mig, havde jeg aldrig Mod til at tilstaae Eder mine Følelser; men nu da I er falden for en Anden, hvad skulde da binde min Tunge længere? I veed Prisen, slaae til, eller jeg gaaer atter hjem til Italien og fortæller der, at den skjønne Signora Angele Girallo lod sig i Danmark bedrage af en Mand, som ustraffet kan gaae omkring og fortælle hendes Skjændsel til sine Venner."

„Ha, Elendige! Og hvad kan denne Nyden nytte Dig? Du veed dog at jeg hader, at jeg foragter Dig."

„Bliver derved Eders Arme mindre bløde, Eders Barm mindre hvid eller Eders Øine mindre glimrende?"

„Velan, saa hævn mig!"

. . . . . .

. . . . . .

„Hør, Du Jyde!" tilraabte Campio Grevindens Kudsk samme Dag, „Du er jo kjendt med Byen?"

„Ja, jeg er, Du italienske Lurendreier, dagdrivende Gibser!" svarde Jyden fornærmet over Tiltalen.

„Siig mig engang, hvor skal jeg finde en rigtig Kjæltring."

„Aa, det maa jo være let for Dig, som kommer hver Dag til Hoffet med Dit Herskab."

„Naa, godt Ord igjen," bad Kammertjeneren og nedstemmede noget den hovmodige Tone, hvori han havde begyndt Samtalen. „Du er ikke saa dum, som man skjælder Dit Folkefærd ud for, Du har Forstand nok til at blive en Konge, naar Du bare var født dertil . . . ."

„Den Roes har ikke meget at betyde!"

„Du forstaaer nok hvad jeg mener. Veed Du ikke hvor der er en Bandit? Du veed nok hvad en Bandit er for Een?"

„Ja, det er Een, der er saa forsulten som alle Dine Landsmænd naar de komme hertil, saa dovne som Du selv og saa modløse som . . . ."

„Ja vel, dem kjender jeg nok," afbrød Campio, „det er dem, som I kalde Voulentører; men det, jeg mener, er en Skurk, en Gavtyv, — jeg veed ikke ret hvad I benævner dem?"

„En Kammertjener!" svarede Jyden tørt.

„Hør, Lars, Du er i ondt Lune idag, der er lidt til at slukke Vreden med, og siig mig saa, hvor jeg kan faae fat paa en Gavtyv, som — som ikke er Kammertjener."

„Ja, det vil være vanskeligt," forsikkrede Jyden med et fiffigt Smiil, og stak den tilbudte Drikkestilling i Lommen, „men fortæl mig først hvad han skal bruges til,

for vi have saa mange Slags Gavtyve, der er Hofmænd, Jøder, Sigarhandlere, Poeter, Skræddere, Agerkarle Slagsbrødre . . . ."

„Stop! Slagsbrødre, ja, saadan er det I kalde dem. Hvor finder man en rigtig god Slagsbroder?"

„De bedste finder man iblandt Politibetjentene, thi de slaae uden selv at blive slagne."

„Ja, dem har jeg dog ikke Lyst til, de ligne altfor meget Eders Bulbidere i Ansigtet til at jeg tør tale med dem."

„Naa, Du er bange for deres Kløpind?"

„Det er nu det samme med hvad jeg er bange for; men hvor er der en Slagsbroder af — af en Mellemslags?"

„Jeg troer Du finder de bedste ude paa Christianshavn."

„Hvor er det?" spurgte Italieneren.

„Det er just ikke saa ligefrem at forklare Dig," svarede Kudsken; „men jeg skal sige Dig en Maade at finde derud paa. Gaae ned paa Torvet, og naar Du seer en Amager, een af disse Mænd, der i Regnveir kan udleie sin Hat til andre Folk som Paraply, og putte Konen og alle Børnene i sine Benklæder for at beskytte dem imod Regnen, saa bliv ved at gaae bag efter ham, Skridt for Skridt, indtil han gaaer hjem, naar Du saa kommer til Amagerport, som Du kan kjende derpaa, at der er et Flueskab ovenpaa den, og et Oldenborrehuus paa hver Side, saa er Du saa langt ude paa Christianshavn som Du kan komme, og behøver da kun at drikke en Snaps i det nærmeste Værtshuus, for at finde en Slagsbroder."

„Men hvorpaa skal jeg kjende saadan Een?"

„Naar Du kommer ind, byder Du blot Brændevin og Øl til dem Allesammen, og naar det er drukket, paastaaer Du, at de Andre skal betale det. Den Første, der saa giver Dig en paa Din krogede Tryne, han er den bedste Slagsbroder."

„Ja tak, det Middel har jeg dog ikke Lyst til at

betjene mig af, men naar jeg først kommer derud, saa kan jeg vel nok finde Leilighed til at gjøre Bekjendtskab."

„Ja, det vil jeg nok tro, Du makaroniædende Forfører," svarede Jyden og gik ind i Stalden, saa stolt som om han havde hilst Italieneren med Kongesalut.

Campio besluttede sig dog til, foreløbigen at følge den første Deel af Kudskens Anviisninger, og fandt snart paa Torvet en Amager i fuld Nationaldragt, beskjæftiget med at pakke de faa tilbageblevne Hvidkaalshoveder i en Pose. Han standsede i nogen Afstand, og da Manden begyndte at sætte sine med hvide Uldstrømper beklædte Skanker igang, fulgte Italieneren ham Skridt for Skridt, hvilket bragte Amageren i en betydelig Forfærdelse, da Campio i sin korte, sorte Kappe og den bredskyggede Hat havde et fremmet, ingenlunde tiltrækkende Ydre. Han fordoblede derfor sine Skridt, men ogsaa Kammertjeneren gjorde det, saalænge indtil de begge ilede afsted som ved et Væddeløb. Men den Grad af Skræk, der skal bemægtige sig en Amager, for at han skal forglemme sin Interesse, havde dog endnu ikke indfunden sig hos den Forfulgte, og han styrede derfor sin Flugt til Hjemmet om af St. Annegade og ind i „Knaldhytten", i Haab om, hos Tullefa'ers Gemalinde at afsætte de tilbageblevne Kaalhoveder.

Da Campio imidlertid nok kunde indsee, at „Knaldhytten" ikke var nogen Stadsport, standsede han udenfor Huset med den Beslutning, at oppebie Amagerens Tilbagekomst, men blev i dette Øieblik hilst med et Hovednik af Casper Smed, der gik ind i Butikken; derved gjort opmærksom paa denne, fulgte han Smeden, og betraadte instinktmæssig Tullefa'ers Grundeiendom.

Ogsaa „Franskmanden" var derinde, og fordybede sig straks i en Samtale med Casper, medens de begge kastede nysgjerrige Blikke paa Italieneren, der med Hatten paa Hovedet kastede sig ned paa den nærmeste Bænk i Gjæstestuen.

„Du ist maaskee darausen fra?" begyndte Smeden, der ansaae Campio for en Tydsker, og derfor troede at

gjøre sig mere forstaaelig ved aldeles at radbrække sit eget Sprog.

„Ja," svarede Tjeneren, „men jeg forstaaer godt Eders Sprog."

„Da var det saamæn Synd at sige, I taler det for godt," anmærkede „Fransmanden", der havde ondt ved at forstaae Campios halv svenske og halv danske med italiensk Aksent udtalte Ord.

„Da kan jeg dog sige eet Ord, som vist ikke bliver misforstaaet," forsikkrede Campio, „nemlig: Brændevin!"

„Hvad mener Du, Casper? Han gier!" raabte „Fransmanden" fornøiet.

„Hvad jeg mener?" spurgte Smeden, „jeg mener, at saa er det bedst at forlange Noget ind. Jeg har endnu ikke faaet det Mindste idag."

„Ikke det Mindste idag?" gjentog Tjeneren „hvoraf kommer det?„

„Det kommer deraf, at min Sjatolsekretær er løben bort med Nøglen til Pengeskuffen, saa jeg har ikke nogen Mynt idag."

„Aha, Penge; men det er jo let at faae!"

„Det skulde fornøie mig," forsikkrede Smeden, „for hidtil er det faldet mig temmelig vanskeligt at faae fat paa dem; men maaskee I har saamange af dem derovre hvor Du er fra, saa at Du kan laane mig nogle imod sikker Kaution!"

„Hem, det kunde nok være muligt!" svarede Campio til Smedens store Forundring.

„Guds Død! Det vilde jo være deiligt!" raabte han.

„Men hvad vil Du stille ham i Kaution?" spurgte „Fransmanden" hviskende.

„Aa, seer Du ikke nok, at det er en Guldfisk?" svarede Casper ligesaa sagte, „jeg kan stille ham Stine eller Hesten paa Kongens Nytorv i Kaution."

„I hans Sted vilde jeg rigtignok udbede mig den Sidste," fortalte de Jeppesen.

„Naa, Bravo'er! Kan man saa faae Noget at drikke her?" spurgte Campio.

„Det skal ikke mangle, Du skal smage en Drik, som I ikke har Mage til i Eders Land," trøstede „Franskmanden" og bestilte tre Glas af „Knaldhyttens" berømte Punsch hos Værtinden, der, forundret over en saa høi Fordring, nysgjerrig stak Hovedet ind af Døren, men trak det straks forskrækket tilbage, og forsikkrede Tullefa'er, at Belsebub sad inde i Gjæstestuen, saameget havde Italienerens Hat og Kappe imponeret hende.

„Det skal Du dog ikke love for," fortsatte Campio Samtalen, „for Du kan tro, vi har mange skjønne Ting."

„Ja, f. Eks. krogede Næser, ligesom Din," sagde Smeden, med Lyst til at spotte.

„Har I allesammen saadanne Næser?" spurgte „Franskmanden" nysgjerrig.

„Ja, Allesammen, endogsaa vore Moppehunde har kroget Næse."

„Saa?"

„Men det var disse Penge, vi talte om," begyndte Italieneren igjen, „har I Lyst til nogle?"

„Ja saagu har vi det!" raabte Begge i Munden paa hinanden.

„Velan, I kan fortjene adskillige hos mig. Jeg er fremmed, som I seer; men har dog allerede Fjender her, og i Særdeleshed er der Een, som jeg ønsker tugtet. Vil I gjøre det for mig?"

„Ja, hvorfor ikke, naar man bliver ordentlig betalt," svarede Casper, „saa er det jo ligesaa ærligt et Haandværk at prygle Folk som at hugge Brænde. Vi har jo endogsaa kongelige Embedsmænd, hvis hele Bestilling egentlig kun er at være offentlige Pryglere."

„Jeg giver Jer halvtredsindstyve Spesier derfor!" sagde Campio, som allerede troede at Vagabunderne fuldkommen forstode hans Mening.

„Halvtredsindstyve Spesier?!" raabte Smeden.

„Naa, vi skal ordentlig rive hans Mule!" forsikkrede „Franskmanden."

„Hvad vil det sige: at rive hans Mule?" spurgte Campio.

„Min Ven mener," forklarede Casper, „at vi skal stikke ham no'en ordentlige No'en!"

Campio, som nærmest opfattede Ordet „stikke", troede nu at være paa det Rene med Akkorden, nikkede venlig og smagte paa den varme Punsch, der var stillet foran ham, men stjar derpaa et Ansigt, der slet ikke geraadede Drikken til Ære.

„Hvad er det for et Kadaver, vi skal have fat paa?" spurgte Smeden.

„Det skal I faae at vide naar I vil indfinde Jer her ved Enden af Gaden Klokken fem i Eftermiddag."

„Det skal vi! Men er vi nu sikker paa, ikke at rende forgjæves?"

„Ja, der har I to af Spesterne paa Haanden."

„Hurra! Guldfisken leve!" raabte „Franskmanden," og styrtede den hede Punsch ned i sig.

„Men hvem er nu I?" spurgte Campio.

„Et Par brave Folk" fortalte Casper. „Han der, en Søn af en emigrert Franskmand fra Saltholm, og jeg nedstammer i lige Linie fra den første Konge paa Jorden."

„Saa? hvad hedder I?"

I dette Øieblik viste „Kapitainen" sig i Døren, men da han straks gjenkjendte Grevinde Nordstjernas Kammertjener, trak han sig hurtig tilbage efter at have vinket af Smeden.

„Hvad vil Du?" spurgte denne, da han kom udenfor.

„Hvad vil den Fremmede derinde?" spurgte „Kapitainen" uden at svare paa Smedens Spørgsmaal.

„Ingenting!" sagde Casper med lønlig Frygt for maaskee at miste Fortjenesten hos Campio, naar han fortalte den Anden om Planen.

„Kom og følg med!" befalede „Kapitainen."

„Hvorhen?"

„Det kommer ikke Dig ved."

„Jamen, saa gaaer jeg ikke!"

„Du skal! Husk paa det kløvede Dødningehoved!"

Smeden gyste uvilkaarlig og raabte sagte: „Tys, tys, jeg kommer," stak derpaa Hovedet ind ad Døren til Campio og sagde:

„Jeg skal nok møde til Spadseretouren, nu har jeg Forretninger. Farvel!"

„Følg med og vær taus!" befalede „Kapitainen" og ilede iforveien ned ad Gaden, medens Smeden i en fortrædelig Stemning slæntrede efter ham.

Femte Kapitel.

Den falske Poul Duland.

„Kapitainen" standsede udenfor sit Hjem i Brogaden, vinkede Casper Smed hen til sig og hviskede: „Du følger sagte herop med, og kommer der Nogen ind i Værelset til os, saa husk paa jeg er Tømmersvend og hedder Henrik."

„Tømmersvend, og hedder Henrik?" gjentog Smeden, og gloede paa ham som en Stud paa en Ladedør, eller en Passkriver paa en Reisende. „Naar er den Forandring skeet?"

„Ti stille, Sladdermund!"

De stege op i tredie Etage, og hilste paa den smukke Anna, der kom dem imøde.

„Guds Død! Nu lugter jeg Lunten," udbrød Casper igjen, og bøiede sig henimod „Kapitainen", „det er denne søde Unge, som har gjort Dig til Tømmersvend. Men hvad skal jeg ved denne Leilighed? Skal jeg maaskee staae Fadder?"

„Saa hold dog Din fordømte Mund i," befalede „Kapitainen", „Du er jo saa snakkesyg som en Kvinde."

„Det har jeg efter min Moder!"

Smeden saae sig forundret omkring, da „Kapitainen" lukkede ham ind i et Værelse, der forekom ham, som i

mange Aar ikke havde betraadt nogen anden Vaaning end sin egen i „Knaldhytten", som en kongelig Bolig.

„Boer Du her?"

„Ja," svarede „Kapitainen," oplukkede en Kommode og fremtog en Deel Klædningsstykker.

„Men Tullefa'er har sagt idag, at Du har leiet det Kammer, som Væverens boede paa?"

„Det har jeg ogsaa, men jeg har ikke Brug for det længere. Du maa gjerne benytte det, om Du har Lyst."

„Nei virkelig? Hurra, det er deiligt, nu behøver jeg ikke længere at boe sammen med Stine, Hurra, Hurra, Hurra! — Du er en god Dreng, „Kapitain", kom, lad mig omfavne Dig!"

„Nei Tak, lad det blive til om lidt. Nu vilde Du kun gjøre mig ligesaa sort som Du selv er."

„Er jeg da saa grumme sort?" spurgte Smeden lidt slukøret.

„Ja, man kunde da gjerne sælge Dig som Neger til et Herskab; men kom nu her og vask Dig!"

„Vaske mig?"

„Ja, veed Du maaskee ikke hvad det er?"

„Jo, det veed jeg nok, men hvorfor skal jeg gjøre det?"

„For ikke ganske at tabe Øvelsen i en Kunst, der forekommer Dig saa vanskelig. Nok! her er Vand og Sæbe, gjør Dig nu reen."

„Men — —"

„Adlyd!"

Smeden fandt sig med Resignation i den tunge Skjæbne, at vaske sig, og begyndte at gjøre Ansigtet vaadt hist og her med de yderste Spidser af Fingrene, en Fremgangsmaade, hvorved han temmelig meget kom til at ligne det sorte Sørgestrts med hvide Prikker.

„Puh!" sagde han, og tørrede sig paa det rene Haandklæde, som „Kapitainen" havde lagt hen til ham.

„Er Du nu reen?" spurgte Denne.

„Ja, det skulde jeg mene," svarede Smeden med et tilfreds Smil.

„Saa see Dig i Speilet!"

Casper adlød, men var saa vant til at see et sort Ansigt, naar han hjemme betragtede sig selv i den lille Stump Speilglas, Stine havde bragt som Medgift, at han nu, da han mere lignede en Sebra end et Menneske, syntes særdeles godt om sig selv.

„Nei, nu skal jeg gjøre Dig reen," sagde „Kapitainen" og trak ham atter hen til Vandfadet.

„Men Herregud, hvad skal alt dette være godt for?" spurgte Casper, der blev lidt underlig tilmode ved alle disse Anstalter.

„Det skal jeg sige Dig," forklarede „Kapitainen" overgivent, og smurte ham ind med grøn Sæbe, „der er i disse Dage ankommen en Negerprindsesse hertil, hun har forleden Dag seet Dig ude paa Ærtekjedelen, og er bleven dødelig forelsket i Dig."

„I mig?"

„Ja, det er rigtignok besynderligt, men Du maa finde Dig deri, man kan jo ikke vente at finde megen Smag hos en Negerprindsesse. — Nu skal Du pyntes lidt, for at fremstilles for hende."

„Aa Snak vel?"

„Jo, Casper, kan I blive enige, er Din Lykke gjort. Hun gjør Dig til sin Mand, tager Dig hjem med, og Du bliver Negerkonge, faaer Strudsfjer paa Hovedet, et Stykke Fiskebeen igjennem Næsen og mange andre Sirater, kun Kammerherrenøglen kan Du ikke faae; thi da Negerne aldrig bruge at vise den Side imod Fjenden, saa kan de heller ikke lide at have nogen Orden paa den. Derimod kan det nok hænde, hvis Du bliver meget yndet, at man dekorerer Dig med en halv Snees Hovedskaller, som skal hænge ved Dit Belte. Men for at Du kan opnaae al den Herlighed, maa Du først blive Neger, og maa derfor udsættes i nogle Gange fire og tyve Timer for den afrikanske Sol. Det er egentlig ikke fordi at vi her mangle Folk, som kan sværte deres Med-

menneſker, men Farven er ikke ægte, den gaaer af, ligeſom Du nu ſeer Smudſet paa Dit Anſigt forſvinde, hvorimod den Kolør man faaer paa Kyſten aldrig forſvinder."

„Hør, „„Kapitain"", nu ſtaaer Du jo og gjør Nar af mig," ſagde Smeden, da hans Profeſſor Scharling endelig lod ham komme tilorde, „hvordan Pokker ſkulde jeg kunde blive en Neger?"

„Bare ved at lade Solen brænde paa Dig. Er Din Hud ikke meget modtagelig for dens Hede, ſaa ſmører man Dig ind med Fidt, for at Du ſaameget des hurtigere kan blive brunet. Hvor fort kan ikke en Sild blive paa Panden? Og dog er den af Naturen mere hvid end Du nogenſinde bliver. — Men nu begynder Du endelig at blive reen, Du er rigtignok bleven ſaa blank med det ſamme af Sæben, ſom om Du var bonet, men man kan ikke fordre Alt paa een Gang. Kom nu med Hænderne — naa, ned i Vandet med dem. Jeg veed nok, Du har Vandſtræk, men det faaer ikke at hjælpe."

„Hvorfor har Du Varme i Kakkelovnen?" ſpurgte Smeden, for at ſtandſe „„Kapitainens"" Spotteri.

„Det ſkal Du nok faae at vide. See Dig nu i Speilet. Hvad ſynes Du om den Mand?"

Da Casper ſaae ſit eget Billede i Speilet, vendte han ſig hurtig om, i den Tanke, at en Anden ſtod bag ved og drev Gjæk med ham ved at ſpeile ſig: ſaalidet kjendte han ſit eget Fyſiognomi i renſet Tilſtand.

„Sæt Dig nu her paa Stolen", befalede „Kapitainen" og begyndte at kæmme Smedens ſtride Haar; da han var færdig, gik han hen til Kakkelovnen og udtog et opvarmet Krøllejern, hvormed han nærmede ſig til Casper.

„Hvad vil Du?" ſpurgte Denne forſtrækket og reiſte ſig op fra Stolen.

„Indbrænde Dig til Græsning paa Amagerfælled."

„Hjælp, Gevalt!" raabte Smeden, og ſtyrtede hen

imod Døren, medens „Kapitainen" brast i en umaadelig Latter.

„Ja, Du leer," sagde Smeden næsten grædefærdig, „men jeg veed jo ikke hvad Du kan finde paa, og jeg har rigtig slet ikke Lyst til at blive brændemærket endnu."

For atter at berolige sin Gjæst maatte „Kapitainen" finde sig i at forklare ham Brugen af Jernet, og oplyse sit Foredrag med Eksperimenter paa Gardinfrynserne, som snart hang i de nydeligste Lokker.

„Men Gud bevares, „Kapitain", eller Henrik, hvad Du egentlig hedder, hvad skal dog alt dette betyde?" gjentog Smeden atter og atter for hvert Klædningsstykke hans Vært førte ham, ligefra den fine hvide Skjorte indtil det sorte Silketørklæde.

„Veed Du hvor Politiemesteren boer?" spurgte „Kapitainen."

„Herregud!" jamrede Casper, „maa man nu ikke engang gjøre Dig et Spørgsmaal, uden at man straks skal mindes om det Fugleskræmsel?"

„Nei, jeg mener det alvorligt: Veed Du hvor han boer?"

„Saa godt som Rotterne hvor Katten har sin Plads!"

„Vel, saa tag nu Handskerne paa, saa skal jeg sige Dig Besked."

„Skal jeg putte Hænderne i de Skindposer?"

„Ja!"

„Det er umuligt. Saa kan jeg jo ikke engang bevæge Fingrene. Beenklæderne strammer mig, saa jeg neppe kan flytte Benene, Kjolen trækker Armene saa langt tilbage, at skulde jeg have en Sopken, maatte en Anden hælde den i Munden paa mig, Hatten falder mig hvert Øieblik ned over Øinene, og nu skal jeg ovenikjøbet have Spændetrøie paa Fingrene?"

„Naa, saa bær dem da i Haanden. Nu, Hatten paa, og Stokken i Haanden, og saa gaaer Du hen til Politimesteren . . . ."

„Til Politimesteren?"

„Ja!"

„Naade, Naade, Barmhjertighed!" bad Smeden, og tabte Stokken af Skræk.

„Passiar! Du gaaer derhen og fremstiller Dig for ham som Poul Duland."

„Som Poul Duland."

„Ja, han har skrevet Dig til, og bedet om en Samtale, nu kommer Du for at høre hvad han har at sige, lægger nøie Mærke til ethvert Ord, og rapporterer dem til mig."

„O, Gud velsigne Dig, „„Kapitain"", lad mig være fri. Gaae selv, saa faaer Du dog Dit Ærinde meget bedre udrettet."

„Vil Du maaskee hellere fremstilles for ham som Liigrøveren Casper Smed?"

„Naade, Naade!" bad Smeden atter og vilde falde paa Knæ, men Beenklæderne forhindrede ham deri, de tillode ham kun at bøie Knærne lidt, og han kom derved til indtage en meget tvetydig Stilling.

„Har Du ondt i Maven?" spurgte „Kapitainen" spottende.

„Ja, det veed Gud jeg har, og det ganske rædsomt!" forsikkrede Casper, og søgte ligesaa forgjæves at vride Hænderne som at knæle, Kjolen forbød ham at lade Hænderne berøre hinanden.

„Naa, saa skal Du faae en Bitter, naar Du kommer igjen," vedblev „Kapitainen" at spotte.

„Jeg vil meget hellere være fri for at gaae."

„Det troer jeg nok; men nu ingen Snak længer. Enten gaaer Du nu straks til ham som den fri Poul Duland, eller Du gaaer om en Time derop som den grebne Casper Smed."

„Men hvad skal jeg ulykkelige Menneske da sige til ham, jeg ved jo slet ikke hvem Poul Duland er, Manden er istand til at tro, jeg er en Gal."

„En Gal? Casper! Guddommelige Talent! Du giver mig en brillant Idee. Gaae op til ham, sig, Du

er Poul Duland, og lad forresten som om Du er splitter=pine=gal. Dit Udvortes vidner for Dig."

„O, Henrik, Henrik! Du styrter mig vist i Forderdelse."

„Det har ingen Nød, gale Folk gjør man ingen Fortræd. Nu afsted, om en Time venter jeg Dig tilbage."

„Kapitainen" trykkede paa den forkeerte Leed Hatten paa Hovedet af Smeden, for at den bedre skulle sidde fast, gav ham Stokken i Haanden, og skjød ham ud af Døren.

Saasnart han havde faaet Gjæsten tildørs, begyndte han at sammenpakke en heel Deel Smaasager, fremtog nogle Papirer fra forskjellige Gjemmer, stak dem til sig, og ordnede Alt som til Afreise.

„Farerne begyndte at true," talte han med sig selv, „trænger Politimesteren ind paa den Sladderhank, saa bliver han forbløffet og udplapprer alt hvad han veed. Kun Frygten for mig er det, som skal lægge Baand paa hans Tunge; men naar jeg er borte, seirer maaskee Frygten for Politiet, og i deres Hænder vil jeg ikke gjerne. Vel har jeg endnu ikke begaaet nogen af de Forbrydelser, som Loven kan straffe; men det vilde dog gribe forstyrrende ind i mine Yndlingsplaner, nedstyrte mig fra min Stilling som von Colard og forhindre mig i, nogensinde mere at fremtræde som forskjellige Personer. Derfor, bort herfra! Kommer Politiet maaskee tilbage med Smeden for at gribe den „Kapitain", der vist i hans Øine er en frygtelig Forbryder, fordi han hader mig, saa skal de finde Reden tom, og Handværkeren Henrik eksisterer ikke mere.

Ogsaa med Hensyn til Anna er det mig kjært, ikke mere at betræde denne Bolig. Hun elsker mig alt for høit, og jeg veed ikke, denne Kjærlighed gjør mig angest, det er, som om den eengang skulde styrte mig i Fortvivlelse. — Er jeg først borte, saa vil hun nok forglemme mig. Kvindehjerterne ere jo som oftest ligesom et Speil; Enhver, som seer deri, troer at finde sit eget Billede; men saasnart han fjerner sig, er det for-

ſvundet, og Pladſen villig at gjengive Billedet af en Anden.

Men jeg kan ikke blive ſtaaende ved, at de ikke kan finde mig her ſom Henrik, ogſaa Poul Duland maa forſvinde, idetmindſte for en Tid, og jeg kan blot med den ſtørſte Forſigtighed indfinde mig i „Knaldhytten" engang eller to endnu. Godt var det, at jeg fik Væverens derfra, nu kan jeg dog uden Fare komme til dem.

Men Tiden iler, jeg maa dog ſige Farvel til Anna, ellers vil hun maaſkee rende omkring og ſøge mig; men naar jeg fortæller, at jeg reiſer langt bort, ſaa vil hun hverken ſøge mig, eller troe Andre, ſom muligt kunde paaſtaae at have ſeet mig. Og et Farvel kan jeg da nok give ſom Løn for al hendes Kjærlighed.

Kjærligheden ſelv er jo det eneſte, hvormed Kjærligheden kan blive betalt, men det er en Mynt, ſom jeg ikke beſidder, jeg vil derfor endnu engang fremhykle den for hende, det er ſaaledes falſke Penge, hvormed jeg betaler; men hun troer ſig dog et Øieblik betalt, og maaſkee hun førſt efter hele Aars Forløb vil erfare, hvor usſel Betalingen for hendes Kjærlighed var."

Han bankede raſk paa Døren ind til ſin Værtinde, og Anna traadte ind.

For førſte Gang i mange Aar følte „Kapitainen" et Øiebliks Forlegenhed, en Følelſe liig Medynk gjennembævede et Øieblik hans Indre; men det var kun i et Minut, og han forjog den ſom Svaghed.

Menneſkene forveksle ſaa ofte de bedre Følelſer med Svaghed, og for ikke at være ſvage, blive de onde.

„Anna," begyndte han, og vendte ſig bort, for at ſkjule ſin øieblikkelige Bevægelſe, „jeg kaldte paa Dig for — for at ſige Farvel."

„For at ſige Farvel, Henrik?" ſpurgte hun forundret, „hvor ſkal Du da hen, Du pleier jo ikke at være ſaa omhyggelig i den ſenere Tid. Troe ikke det er Bebreidelſe," bad hun hurtigt, „men der laae noget Fremmed, noget Beſynderligt i Din Stemme, og — ſeer jeg ret, Du har pakket alle Dine Sager i et Bundt, hvad bety-

der Alt dette, Henrik? Svar, o, der ahner mig noget Slemt, svar, Henrik, o, svar, svar!"

„Ja, Anna, jeg maa forlade Dig; jeg reiser bort."

„Du reiser bort? Og naar?"

„I denne Time. Derfor var det, jeg vilde byde Dig Farvel."

„I denne Time? Og det siger Du mig først nu? Hvor reiser Du da hen? Bliver Du længe borte?"

„Kapitainen" havde nu atter tilkæmpet sig den Fatning, som han et Øieblik havde mistet, vendte sig med et tilsyneladende godmodigt Smil imod den skjælvende Pige og sagde:

„Jeg har ikke underrettet Dig derom før nu, for at Du ikke skulde sørge derover før det var nødvendigt; thi jeg vidste jo nok, at det vilde bedrøve Dig."

„Ja, Henrik, det bedrøver mig; bedrøver mig, som det bedrøver Turtelduen, naar Høgen flyver bort med dens Mage, som det bedrøver Blomsten at rives bort fra sin Rod, den visner og dør, ogsaa Anna vil henvisne og dø!" Og hun bøiede det skjønne, taarevædede Ansigt imod Jorden.

„Græd ikke, Anna," trøstede „Kapitainen" med en Stemme, der trods hans Umage ikke vilde blive blød nok i dette Øieblik, „det er jo engang Menneskenes Skjæbne at mødes, for atter at rives fra hinanden. Kun Faa, meget Faa kan bestandigt blive sammen."

„Du raader mig, ikke at græde, raader mig, at støde den sidste Trøst fra mig, naar Du er draget bort, den Trøst, som Taarerne giver. O, maaskee jeg i lang, lang Tid kun skal have den tilbage."

„Ja, jeg bliver vistnok længe borte."

„Og det siger Du saa kold, saa rolig! Det er ikke længer den venlige Røst, der bød mig glemme Alt for Kjærligheden. Og dog, hvorfor begræde Tabet af Dig? Jeg har jo tabt Din Kjærlighed, det Dyrebareste af Alt." Og hun bortjog Taarerne fra de skjønne Øine, som dog straks fyldtes af dem igjen.

„Min Kjærlighed har Du ikke tabt," forsikkrede

„Kapitainen"; „men hvad kunde det hjælpe, om jeg i dette Øieblik — ligesom Du — hengav mig til Smerten. Det vilde kun gjøre Afskeden saameget smerteligere."

„Du elsker mig altsaa endnu?"

„Saa høit som nogensinde forhen!"

„O, Gud velsigne Dig for disse Ord!" bad hun og kastede sig til hans Bryst, „de ville gjenlyde for mig i enhver stille Time og tilhviske mit bedrøvede Hjerte Haab og Trøst. Her, dybt, dybt inde, skal jeg bevare dem og deres Klang som min kosteligste Skat, indtil Du atter kommer tilbage; thi Du kommer igjen, ikke sandt, Du vil ikke for stedse blive borte fra Din lille Anna?"

„Nei, mit Barn, vær kun rolig, jeg kommer igjen, men det vil maaskee vare flere Aar; thi jeg reiser til Sydamerika."

„Til Sydamerika? Jeg veed ei hvor det Land er paa Jorden; men det veed jeg, at Du aldrig vil kunne reise til saa fjernt et Land, at Du kan glemme Danmark, og naar Du mindes det, da vil Du ogsaa mindes den stakkels Anna, som *der* med Længsel imødeseer Din Atterkomst."

„Ja, tilvisse, der vil jeg. Men Minutterne flygte, jeg maa afsted. Endnu et Kys, Anna, paa disse friske Læber, og saa — Farvel!"

Hun greb begge hans Hænder, og saae ham længe smertelig ind i Øinene.

„Og forglem mig ikke!" bad hun, og kastede sig endnu engang til hans Bryst. „Naar Du nu drager bort, med bevingede Fjed iler imod de fremmede Lande; naar Du seer de danske Bøgeskove staae som en blaalig Sky over Horisonten, og endelig ganske forspinde, saa Dit Blik ikke længere kan naae til Dit Hjem paa de danske Strande, o, da lad Mindet om dets Sorg og Glæde boe dybt i Dit Bryst, og følge Dig til de fremmede Egne. — See den lille Svale under Taget, flyv bort som den, medens Sneen bedækker den hjemlige Rede; men naar atter Vaaren kommer, vær da saa tro som den, og søg Glæde og Fred der, hvor man med

Kjærlighed vil værne om Dig. — Og naar Du langt borte, i Ly af de stolte Palmer, med mandigt Mod kæmper for Din Fremtid og Din Lykke, forglem da ikke Danmarks Ynde, Danmarks Blomster og stille Søer. — Naar, trætet af Arbeide, Diet i en rolig Nat søger op imod de glimrende Stjerner, lad dem da i Nattens Fred søge derhjem i det Fjerne, hvor man elsker Dig saa høit. — Og seer Du Castor og Polluks, de Stjerner, som Du selv har sagt, bør minde os om den meest uadskillelige Kjærlighed paa Jorden, lad dem da minde Dig om Din Anna; vel er jeg ingen Broder, men aldrig kunde en Broder elske Dig saa høit. — Lad hver Blomst, hvert Straae, som smiler Dig imøde fra Markerne, minde Dig om Danmark og Din Anna, da vil Gud lønne Din Flid, og Snekken vil eengang atter bære Dig tilbage til Dit Fædreland."

„Farvel! Anna, Farvel!" bød „Kapitainen" hurtig, og rev sig løs fra den ulykkelige Pige, der hulkende sank ned paa Gulvet i det af sin Eier forladte Kammer.

. . . . . .

. . . . . .

Paa Gaden leverede „Kapitainen" sin Bylt til en Drager, med Anviisning paa en Gjæstgivergaard, hvor han skulde bestille et Værelse til Styrmand Poulsen og oppebie hans Ankomst, og fortsatte derpaa Vandringen til sit andet Hjem, der, hvor han losserede under Navn af Poul Duland.

Saasnart han var traadt ind i sine Værelser, bankede hans Værtinde, Frøkenen, paa den Dør, der forbandt dem med hendes Kammer.

„Hvor det glæder mig, at De kom, Hr. Duland!" begyndte hun, da han aabnede Døren, „for jeg vilde bede Dem, om denne Dør maa staae aaben i nogle Dage, paa den Tid, De ikke er hjemme, for at jeg dog kan faae en Spadseretour paa Gulvene, for De veed nok, at der ingen Plads er til at spadsere inde hos mig,

det er neppe engang at Perle, min søde Moppe, kan komme til at bevæge sig."

„En Spadseretour paa Gulvene? Hvorfor gaaer De da ikke ud? Er De Paslent?"

„Nei, det just ikke," forklarede Frøkenen, „men jeg er beleiret for nærværende Tid."

„Beleiret?" spurgte „Kapitainen" forundret, „og af hvem da?"

„Af Pellerine og Rødhætte!"

„Hvad er det for et Par Generaler? De ere mig aldeles ubekjendte?"

„Rødhætte er Kvistmo'ers Nabokone og Pellerine er Nathues Kjæreste!"

„Den Forklaring gjør mig ikke meget klogere. Hvem er „„Nathue"" ?"

„Kokken, som boer paa første Sal."

„Og hvad er Anledningen til Krigen?"

„Aa, en Ubetydelighed. Da jeg begravede Petermand den Yngre havde jeg nemlig be'et Rødhætte om at følge, og trakterede hende, som ved enhver Begravelse, med en Æggekringle og en Snaps Bitter; derover blev Pellerine misundelig, og sagde: at hun havde viist mig mange flere Tjenester end Rødhætte, baade jaget de fremmede Hunde ned, som rendte efter Perle, og ladet mig tænde mit Lys ved hendes, naar jeg kom hjem om Aftenen; for at stille hende tilfreds sagde jeg, at jeg kun havde be'et Rødhætte, fordi det var et udannet Fruentimmer, som man maatte vogte sig for, og holde gode Miner med, dette fortalte den falske Blake, Pellerine, den næste Dag til Rødhætte, som opbragt svoer, at hun skulde knække Halsen paa mig, saasnart hun mødte mig paa Trapperne, og for med det samme at hidse Pellerine paa mig, sagde hun, at jeg havde fortalt, en Morgen at have fundet Pellerine og Nathue sammen i en Seng, som Bunden var gaaet ud af. Da jeg hørte det, forklarede jeg det derhen, at det var en gammel Pellerine og en gammel Nathue, som jeg havde funden i min egen Seng, en Morgen da Bunden var gaaet itu; men uhel-

digviis vidste de, at jeg kun havde en Kanapee at ligge paa, og saa bandte Pellerine paa, at den første Gang, hun mødte mig, skulde hun saadan ryste mine Kallun, at Dinene skulde falde ud af Hovedet paa mig. — Og see, derfor bliver jeg indenfor min egen Dør indtil Vreden har sat sig hos dem."

„Ja, det var jo rigtignok nogle ubehagelige Løfter," meente „Kapitainen" smilende; „men det maa dog ogsaa være fordømt kjedeligt at være saadan indespærret."

„Kjedeligt? Ingenlunde. Har jeg ikke Selskab nok endnu? Min Poppegøie, min Moppe og Museme?"

„Det er godt nok; men hvis Fjenden nu vedligeholder Beleiringen i længere Tid?"

„Det har ingen Nød. Jeg har endnu Proviant til otte Dage, og saa er vi saa langt inde i Maaneden, at Nathue har opbrugt sin Pension og sender Pellerine herop for at laane en Mark. Det veed jeg saa bestemt, som Almanakskriverne hvilket Veir vi faae i Hundedagene."

„Og saa mener De at kapitulere?"

„Ja, men kun paa ærefulde Betingelser: Pellerine skal pynte Petermand den Yngres Grav og Rødhætte vadske mine Trapper uden Betaling."

„Og Halsen?"

„Skal ikke knækkes!"

„Og Dinene?"

„Skal ikke rystes ud af Hovedet paa mig!"

„Jeg vil ønske Dem Lykke med Fredslutningen, og hvad Værelserne angaaer, da staae De til Deres Tjeneste. Jeg tager bort i nogle Dage, og maa bede Dem, hvis der skulde indløbe Breve til mig, eller skee nogen Efterspørgsel, da personlig i et Brev at underrette mig derom."

„Gjerne. Mit Brev skal aande den reneste Poesie!"

„Nei Tak! Hellere lidt mindre reen Prosa. Jeg holder ikke af at blive forgivet med et Brev. — Vil De adressere Deres Skrivelse herefter," bad han, og leverede hende Carls Adresse, i den Forvisning, at denne ikke vilde undlade at vise ham et Brev, der var stilet til

en Væveren aldeles ubekjendt Mand, og som dog skulde boe hos ham. Var der saa ikke forbundet noget Mistænkeligt med Brevet, meente „Kapitainen", saa kunde han jo sige, at han vidste Besked desangaaende og sætte sig i Besiddelse deraf.

Da han i dette Lokale var Eier af alt for mange Gjenstande til at han saaledes som i det Foregaaende kunde tage dem med sig, lod han sig nøie med at fremtage en Pakke Breve, rive nogle itu og tage andre med sig, tilligemed tre smaa Ruller Guldpenge, som han ansaae det for overflødigt at opoffre, ligesom Bohavet, i Tilfælde af, at han heller ikke kom til at betræde denne Bolig oftere.

. . . . . .

„Heida, Jeppesen! „Franskmand"!" lød det ned ad Gothersgaden efter „Franskmanden", der forundret vendte sig om og saae til alle Sider.

„Men kjender Du mig dog ikke, Menneskebarn?" spurgte Casper Smed, som var Den, der havde raabt efter Jeppesen, og nu kom ham imøde med et Ansigt, der vidnede om, at Forretningerne hos Politimesteren ikke havde taget nogen ugunstig Vending, „kjender Du ikke mere ham, der nedstammer i lige Linie fra den første Konge paa Jorden?"

„Hvad, Casper! Er det Dig? raabte „Franskmanden", og traadte et Skridt tilbage af Forbauselse, „saa reen i Ansigtet har jeg endnu aldrig seet Dig. Og hvordan er det Du er pyntet? Sikken deilig Kjole; men den er jo revnet i Ryggen, og saadanne fine Bukser; men de er sprængt over Knæerne. Hvordan Fanden er Du kommen i det Puds?"

„Jeg skulde gaae et Ærinde for „„Kapitainen""; men dengang var rigtignok baade Kjolen og Beenklæderne hele," fortalte Smeden, sjæleglad over atter at have faaet En at tale med; „men da jeg saa var færdig, vilde jeg af Glæde springe ned af Trapperne, istedetfor at gaae, og saa var jeg lige ved at falde, derved blev Knæerne satte i Frihed, og da jeg vilde gribe for

mig, for dog at bevare mit rene Ansigt, strækkede jeg Armene længere frem end Kjolen var beregnet paa, saa jeg hørte det knage i Ryggen. — Seer den slem ud?"

„Aa nei, „trøstede „Franskmanden" og betragtede Smedens Ryg, „den er kun revnet i Syningen oppe fra Kraven og ned til Skjøderne. Du ligner igrunden en Flækkefild bagpaa; men naar man sætter et Par Baand i, ligesom paa en Vest, saa kan Kjolen saamæn længe gjøre Gavn endnu."

„Ja, det er det samme," forsikkrede Smeden, „for nu kan jeg dog bevæge Armene, det kunde jeg ikke medens Kjolen var heel. Men, hvor skal Du nu hen?"

„Jeg vilde netop gaae ud paa Christianshavn for at møde ham, der gjerne kan udleie sin Næse som et Skjærmbrædt, Du veed, den Fremmede fra iformiddags. Det er omtrent paa Tiden."

„Vel, saa kan vi følge med hinanden!"

Ved Indgangen til det asiatiske Kompagnies Plads traf de sammen med Campio, der tilvinkede dem at følge, og førte dem igjennem de nærmeste Gader henimod den saakaldte „Rabes Have", ved Enden af Langebro, hvor Grevinde Nordstjerna tæt tilsløret og i synlig Uro ventede dem, imedens hendes Ekvipage holdt paa den modsatte Side af den brede Kanal.

„Her, min Kjære," tiltalte Campio hende paa Italiensk, og med en uforskammet Fortrolighed i Mine og Tone, „her fremstiller jeg Eder to danske Banditter."

Uagtet sin oprørte Stemning kunde Grevinden dog ikke undertrykke et Smiil ved Synet af Casper, der i Damens Nærværelse gjerne vilde opføre sig som Kavalleer, og troede, at det bedst egnede sig for en saadan at kysse paa Stokkeknappen af hende; men uvant til saadanne Vindbeutelstreger, førte han Stokken saa heftigt til Læberne at han stødte sine Gummer, lod Stokken falde og greb sig med en hæslig Grimasse til Munden.

„Kan man ogsaa stole paa disse Folk?" spurgte Grevinden.

„Uden Tvivl! De lader til at kjende deres Haand-

værk; thi de talte straks om at stikke da jeg nævnede Hævn."

„Spørg om deres Navne!"

„Poul Duland!" svarede Smeden rask, da Campio oversatte Spørgsmaalet for dem.

Jeppesen, der ansaae sin Vens Eksempel for meget rigtigt, kaldte sig Carl Væver fde Knaldhytte. Noget Fransk maatte der være med, det var nu engang hans Kjæphest.

„Ere I villige til at tjene denne Dame som Hævnere over en Fornærmelse?" vedblev Campio at spørge.

„Det har vi jo engang svaret Dit Grisehoved paa," lød det fra Smeden. „Opgiv os bare Krabaten og Stedet, hvor vi kan træffe ham og de halvtredsindstyve Spesier, saa skal vi behandle ham saaledes, at han i de første ti Aar ikke skal kunne faae andet end blødsøbede Æg igjennem Svælget."

„Ti Aar? Jeg spørger: om I for de halvtredsindstyve Spesier er villig til at stikke ham ihjel?" spurgte Campio.

„Stikke ham ihjel?" gjentog Carl Væver de Knaldhytte, og trak sig langsomt tilbage fra Italieneren.

„Fy for Satan!" mumlede Smeden, „her fister vi nok ikke mange Spesier. Sikke no'en Gavtyve!"

„De nøler," sagde Grevinden i sit Modersmaal til Campio, „byd det Dobbelte, imod at de bringe mig Bedragerens Hoved."

Tjeneren forklarede hendes Tilbud, og de Fristede begyndte at vakle i deres Afsky for et Mord.

„Hør," hvislede Jeppesen til sin Kammerat, „tror Du ikke, vi kan faae en Anden til gjøre det for os, og saa dele Fortjenesten med ham?"

„Dette var ikke saa galt," meente Smeden; „men hvem skulde det da være?"

„For Eksempel, „Kapitainen". Han er vist ikke bange for det. Vi kan jo prøve derpaa."

„Ja vel! Vil han ikke, saa behøve vi jo ikke at gjøre det. Det er altid Umagen værd at prøve derpaa."

De henvendte sig nu atter til Kammertjeneren, lovede at udføre Daaden, og fik al den Underretning om Person, Tid og Sted til at træffe ham o. s. v., som kunde være nødvendig for dem. Da Grevinden og Campio fjernede sig, saae Smeden efter dem og spurgte sin Kammerat: „Hvad mener Du det Aasen af Kvinde vil bruge Colards Hoved til?"

„Formodenlig til forloren Skildpade, for at det maa være et Kalvehoved, naar han har indladt sig med saadan en Furie, det er vist."

„Hun er dog værre end Stine!" trøstede Caspar Smed sig selv.

Paa et Gadehjørne i Nærheden af Knippelsbro ventede „Kapitainen" paa Caspers Tilbagekomst, med den Beslutning, at fandt han det mindste Mistænkelige ved ham, naar han kom over Broen, da at flygte uden at afvente nogen Forklaring, og holde sig skjult indtil Sagen nogenlunde var gaaet ud af Hukommelsen.

Da han imidlertid i lang Afstand fik Øie paa Smeden og „Franskmanden", var der flere Ting, som øieblikkelig beroligede ham i Henseende til Udfaldet af Caspers Ambassade. Den rolige Ligegyldighed, der afspeilede sig i ethvert af Smedens Træk, den Fortrolighed, hvormed han samtalede med Deeltageren i Forbrydelsen paa Kirkegaarden og Dennes glade Bevægelser, som i Forventning om noget Rart, vare „Kapitainen" Beviser nok for, at de ikke kom som et Par Forrædere, der af en eller anden Grund havde seet sig nødsaget til at træde i Forbund med Politiet om at styrte et Menneske. Han gik derfor rask hen imod dem, der ogsaa paa deres Side syntes at blive særdeles fornøiede over Mødet, og vinkede ham ind i en halv tillukket Port, som han dog med en Haandbevægelse bød dem først at betræde og derpaa nærmede sig med den største Forsigtighed, idet han stak Hovedet indenfor, og saae til alle Sider, og først efter med et hurtigt Blik at have overbeviist sig om, at ingen Fare her truede ham, vovede han at fordybe sig i dens Mørke.

„Hvorledes gik det hos Politimesteren?" spurgte han sagte Smeden, og trak ham til en Side, for at ikke Jeppesen skulde være Vidne til hans Spørgsmaal.

„Aa, det gik godt!" svarede Smeden høit, og pressede Armene frem, for at gjøre sig det endnu lidt mageligere paa Kjolens Bekostning; men vi har meget vigtigere Ting at tale med Dig om."

„Vigtigere?"

„Ja," vedblev Smeden, og paatog sig saa vigtig en Mine som en Toldbetjent, der skal søge om konsumsionspligtige Varer i en Reisekuffert, „sig os engang: Kunde Du have Mod til at stikke en Mand ihjel?"

„Stikke en Mand ihjel?" gjentog „Kapitainen", forundret over at blive gjort et saadant Spørgsmaal paa saa ugeneert en Maade; men da han hurtigt fattede, at der maatte være Noget skjult under denne Tiltale, og som han maaskee kunde blive indviet i, ved tilsyneladende at gaae ind paa den Plan, han muligen kunde faae dem til at demaskere, saa tilføiede han i en langtrukken, hemmelighedsfuld Tone: „Ja saamæn! Det kom nu an paa hvad det var for en Mand, og om man fik tilstrækkelig Løn derfor?"

„For Eksempel: tyve Daler?" spurgte Smeden, med et Blik til Jeppesen, for at denne skulde blive opmærksom paa den Fiffighed, hvormed han troede at begynde Forslaget, saa at de selv beholdt den største Fordeel af Daaden.

„Det var ogsaa noget at byde," sagde „Kapitainen," som nok mærkede, han ikke havde feilet i sin Gisning, og derfor ved at gjøre sig kostbar vilde fremkalde en større Fortrolighed hos dem som kom med Indbydelsen, „man kunde jo næsten fortjene ligesaameget ved at slagte en Ko; nei skulde jeg gjøre saadan Noget, saa skulde jeg da rigtignok have det anderledes betalt. Men hvad skal denne Passiar lede til? I har dog vist neppe Nogen som skal stikkes ihjel?"

„Det skal Du dog ikke bande paa," meente „Franstmanden".

„Hvad vilde Du da have for at gjøre det?" spurgte Smeden.

„Det kommer an paa! Hvem er det, som skal ekspederes?"

„Lad os først høre Prisen!" sagde Casper, som allerede troede Handelen i god Gang.

„Nei, jeg vil først kjende Manden!"

„Naar vi nu siger Dig Navnet" begyndte Jeppesen, som kjedede sig ved saadanne lange Formularer, „vil Du saa gjøre det."

„Aa ja!"

„Men saa er Du istand til at fordre Formeget," indvendte Smeden, der meente at man maatte tage paa „Kapitainen" med samme Forsigtighed som hans Laugsfæller et gloende Stykke Jern, eller en Journalist paa den udenlandske Politik.

„Faaer det snart Ende med al Din Sladder?" spurgte „Kapitainen", og lod som om han vilde gaae.

„Naa, ikke saa hidsig," bad Smeden, „med et Ord, vi vil give Dig Halvtredsstindstyve Daler; men saa skal Du bringe os Hovedet af Manden. Slaaer Du til?"

„Men naar jeg nu tager ham det fra hans Skuldre, hvorfra vil I saa tage Pengene?" spurgte „Kapitainen", for saa meget som muligt at bibringe dem den Overbeviisning, at han for Alvor gik ind paa deres Forslag.

„Du kan selv følge med derhen hvor vi faae vor Løn, og modtage Din Betaling. Du veed forresten grumme godt, at Du har os alt for meget i Din Magt, til at vi tør snyde Dig, og vi overlade kun denne Fortjeneste til Dig, for derved at binde Din Tunge, saa den ikke mere tør fortælle vore Historier."

„Ret snildt udtænkt. Politiemesteren har nok smittet Dig? Men det er det samme, jeg indgaaer paa Forslaget, for jeg har dog igrunden Intet at bruge Jer til, saa jeg behøver at holde Eder i Angest. Og nu: Mandens Navn?"

„Sværger Du først Taushed?" spurgte Smeden.

„Troer Du, som selv bryder enhver Eed, paa Andres Sværgen?"

„Ja, paa Dine Eder troer jeg, for jeg har endnu aldrig seet Dig bryde Dit Ord!"

„Velan, i denne Sag sværger jeg Eder Taushed!"

„Saa skal jeg forklare Dig Sagens Sammenhæng. Seer Du, i Formiddags, som vi bedst sidder i „„Knaldhytten"" og faaer os en Snaps, og talte lidt om Politiken, det er nu engang vort kjæreste Thema, for Jeppesen er godt inde i den, — vi talte netop om det Fornuftige i, hvis Kongerne engang imellem vilde lade deres Ministre sulte en fire til fem og tyve Timer, for at de kunde faae Begreb om, hvad Hungersnød er for Noget, og altsaa faae dem til at tænke paa, at sikkre Landet derimod, for . . . ."

„Kom nu ikke med al den intetsigende Snak! Siig mig Mandens Navn!" befalede „Kapitainen" utaalmodig.

„Colard!"

„Colard?" raabte „Kapitainen", og traadte forbauset et Skridt tilbage.

„Ja! Kjender Du ham maaskee?" spurgte „Fransmanden".

„Ja, jeg kjender ham nøie," forsikkrede „Kapitainen" hurtig, og søgte at skjule sin Overraskelse. „Jeg veed ogsaa, at den Italiener, som sad hos Eder idag, netop er Den, som har gjort Eder det Forslag at dræbe Colard, og at det er en Dame som ønsker hans Hoved."

„Du er dog en Satans Karl," sagde Smeden, idet Touren til Forundring nu var hans; men har Du maaskee noget imod at besørge det afgjort med ham?"

„Nei, langtfra! Naar der er et Mordanslag imod Colard, da vil jeg langt hellere selv have det i Kommission, end at det skal overlades til en Anden. Men siig mig nu, hvor han skal træffes?"

„Inat, i Nærheden af sin Bolig. Der bliver besørget en Indbydelse til ham fra en fornem Herre i saa forbindtlige Udtryk, at han ikke kan undlade at komme.

Medens han er i Selskabet, siger en Tjener til hans Kudsk, at hans Herre har befalet, han skal kjøre hjem. Imellem Klokken to og tre vil Colard bryde op, — han pleier aldrig at blive længere i noget Selskab; — men da hans Vogn ikke er tilstede, bliver han nødsaget til at gaae hjem. Italieneren, som Du kaldte ham, er da posteret paa det modsatte Hjørne af Gaden, medens en anden Tjener under en Samtale lokker Vægteren bort fra det nærmeste Strøg, og nu vinker Italieneren med et hvidt Tørklæde saasnart Colard nærmer sig til os, for at vi ikke skal tage feil, og saa — og saa stikker Du Grisen, det er det Hele!" endte Casper, og trak paa Skulderen.

„Godt," sagde „Kapitainen" alvorlig. „Jeg skal møde Eder Klokken Et ved Colards Port."

„Nei stop!" raabte Smeden, og greb kraftig fat i Armen paa „Kapitainen", der allerede havde begyndt at nærme sig Udgangen af Porten, „Dit Løfte er godt nok; men jeg seer dog hellere, at Du bliver sammen med os indtil Natten, og jeg giver ikke godvillig slip paa Dig."

„Og paa hvad Maade vilde Du holde mig, naar jeg nu havde Lyst til at gaae?" spurgte „Kapitainen", greb ham i Brystet og hævede ham med forbausende Kraft i stiv Arm fra Jorden. „Du troer Dig stærk; men lige over for mig, er Du kun et svagt Barn! Dog, vær kun rolig. Jeg mener det alvorligt i denne Sag, og skal gjerne blive hos Eder indtil Natten er forbi. Men hvor skal vi opholde os saalænge?"

„I „„Knaldhytten"",," sagde den forbløffede Smed, da han atter følte den faste Jord under sine Fødder.

„Indtil Klokken 1—2? Det gaaer ikke an: det vil vække Opmærksomhed," indvendte „Franskmanden".

„Saa skal jeg sige Eder et andet Sted," sagde Casper, og gned sig fornøiet i Hænderne, „der skal iaften være Bal hos en gammel Ven af mig, som boer i Trompetergangen, der gaaer vi hen iaften, og bliver indtil Klokken Et."

„Uh, ja! Lad os gaae til Ballet i Trompetergan=

gen!" raabte Jeppesen saa fornøiet, som om han var en Borgeroffiseer, der var bleven indbuden til et af de kostbareste Balparéer ved Hoffet.

Sjette Kapitel.

Ballet i Trompetergangen.

Intet er i Verden saa seiglivet som Fordomme, Katte og gamle Tanter, der skal arves af deres Nevøuer. Hvad Kattene og Tanterne angaaer, da beholde de omtrent den samme Form saalænge Verden staaer, med Fordomme er det derimod anderledes. Naar en Fordom bliver forældet, og omsider bekæmpet, da bukker den under, og forsvinder; men Forsvindingen er kun tilsyneladende, thi den selv samme Fordom reiser da sit Hoved rask iveiret under en anden Form. Dog gives der ogsaa Fordomme, som gjennemleve Aartusinder, f. Eks. imod Jøderne og Skarpretterne — **sans comparasion!** — Vel paastaaer man ikke længere om Hine, at de drikke Kristenblod og æde Barnekjød, samt forgifte Brøndene og lignende smukke Ting, Paastande, der i sin Tid har bragt saa megen Nød over denne ulykkelige Nasion, der virkelig langt mere fortjente vor Høiagtelse fordi de har bevaret deres Nasionalitet igjennem en tusindaarig Forfølgelse, end vort Spotteri, fordi de dyrke den eneste sande Gud paa en anden Maade end vi; men Fordommen imod dem er ligefuldt tilstede, og viser sig allersnarest i det Øieblik naar en Kristen bliver gal i Hovedet paa en Mosait, thi da er dog straks det første Skjældsord, han griber til, Benævnelsen Jøde, omtrent ligesom Almuen — trods alle skandinaviske Sympathier — gjerne vil gjøre „Svensker" til et Skjældsord. Selv en Deel Regjeringer ere endnu ikke hævede over denne usle, seiglivede Fordom imod Jøderne, og udelukke dem gjerne enten ganske eller tildeels fra den Deeltagelse i Fædre-

landets Anliggender, hvoraf dog en lille Smule overlades til deres kristne Medborgere. — Mod Skarpretterne har Fordommen ligeledes holdt sig indtil vore Dage, og om den ogsaa har modereret sin Form, saa at man ikke længere betragter denne Fuldbyrden af Loven som uærlig og fordømt, saa skyer Menneskene dog gjerne Selskabet med en saadan Mand, om han end er nok saa retskaffen og agtværdig, medens de med Interesse nærme sig til den Forbryder, som det er hans tunge Kald, ifølge en lovlig Dom, at afstraffe.

Den Fordom, som vi her nærmest vil komme til ta træde i Skranken imod, er imidlertid ikke af saa alvorlig en Natur, om den end ikke er mindre mærkværdig ved den Udholdenhed, hvormed en stor Klasse af Samfundet har holdt fast ved den.

Det er nemlig Herskabernes Fordom imod at deres Tjenestetyende besøger Dandseboderne.

Medens Husets Døttre, der undertiden i et heelt Aar ikke bestiller andet end at brodere en Krave eller Kappe „til Mamas Geburtsdag", og dog som oftest maa lade Syjomfruen gjøre den færdig „af Mangel paa Tid;" medens disse ile fra den ene Fornøielse til den anden, fra Komedie til Bal, fra Kjøretour til Konsert, søger deres englegode Mama mere og mere at begrændse den unge Piges Fornøielser, der for Føden og en ringe Løn maa hentrælle 13½ Dag for hver halve Dags Frihed. Hun, der næsten som et Barn skal begynde at arbeide for sit Livsophold, skal med det samme renonsere paa enhver Glæde, der tilhører hendes Alder; hun maa ikke dandse, ikke have nogen Kjæreste at spadsere med, ingen Veninde til at føre en lille Sladder med, kort sagt hun skal lukke sit Hjerte for sin Alders Glæder, ligesom „Fruen" lukker sit Spiskammer for hende. Igjennem en umaadelig Række af Aar har man hørt, og hører endnu, naar en Husmoder skal fæste en Pige, det Spørgsmaal: „Du gaaer da ikke paa Dandsebod?" og seer derved paa Pigen som Fanden paa Hollænderen, eller som Reiersen saae paa en ny Redaktør, og den unge Pige maa da, hvis

hun attraaer Kondision, forsikkre med en Mine som en firesindstyveaarig Abbedisse: „nei, det gjør jeg aldrig."

Men hendes Been ere skabte af samme Stof som hendes Frøkens, og naar hun hører Musik, saa indfinder sig ogsaa i dem en uimodstaaelig Krillen; men paa Dandseboden maa hun ikke røre dem, der maa altsaa findes paa andre Hjælpemidler, og til disse hører de af Almuen saakaldte Kantusseballer.

Det er en eller anden Familie, som kjender Pigernes Trang til Fornøielse, og føler Lyst til at trække dem op, der give saadanne Baller. Som en Løbeild gaaer Efterretningen om, naar og hvor et saadant Bal skal holdes, fra Pige til Pige; de bede da deres Madammer og Fruer, om de ikke „maa gaae til Bal hos deres Moster," og de samme Huusmødre, som forbyder deres Piger at besøge en Dandsebod, der staaer under Politiets spesielle Kontrol, der altsaa er forhindret i at være Hjem for de værste Uteerligheder, giver nu langt villigere deres Tyende Tilladelse til at besøge et Sted, som aldeles ingen Opsigt er underkastet, og derfor langt oftere bliver en Grav for de Besøgendes Rolighed og Lykke end de saameget bagtalte Dandseboder.

Det var til et saadant Bal at Casper Smed indbød „Kapitainen" og „Franskmanden".

I en gammel Bindingsværksbygning i Trompetergangen var tredie Sal festlig oplyst, der var Bal.

Efter at have steget op af tre Trapper, der for hvert Trin truede med at styrte sammen under Betræderen, have passeret en Seng og nogle andre Mobilier, som den balgivende Familie havde flyttet ud paa Gangen for at skaffe mere Plads i det egentlige Festlokale, og til en gammel tydsk Soldat, som var pladseret ved Døren, lige under en osende Tranlampe, erlagt sin Betaling, kom man igjennem en lille brunmalet Dør, lige ind i Dandsesalen, hvor den nærmeste Deel var indrettet til en Slags Bufet eller Skjænk, hvor enhver mandlig Gjæst først maatte drikke en Snaps eller to, før han som indviet Medlem af Selskabet turde betræde Gulvet.

Uagtet Lokalet selv var et stort firkantet Rum, havde dog Gjæsternes Mængde gjort det nødvendigt at træffe enhver Foranstaltning, som kunde bidrage til at forøge Pladsen, og den hele Dekorasjon bestod derfor kun af fire smaae Borde, eet i hvert Hjørne af Værelset, og nogle Bænke langs Væggene, i al Hast sammentømrede af uhøvlede Brædder; men hvor lidet Rum end disse Gjenstande indtog, saa havde man dog funden det hensigtsmæssigt ogsaa at indspare den Plads som de Musiserende — Tre med Fioliner og en med Bas — behøvede for at kunne bevæge sig, og havde derfor sat fire Stole op paa det ene Bord, hvorfra Musikken nu tonede hen over de Dandselystne, der vare belyste af otte Tællys, fastbundne til et stort, med Grønt smykket Tondebaand, der var ophængt under Loftet, samt af fem Lamper af forskjellig Form, som vare anbragte hist og her paa Væggene.

Men, manglede her saaledes meget af Det, som i høi Grad pleier at forskjønne et Bal, saa var her Noget, som man altfor ofte savner i de stadselige Sale, her var næsten ubegrændset Munterhed, og besjælet af den dreiede Gjæsterne sig rast omkring i „Balsalen", der paa Grund af sin ringe Høide gav det Hele temmelig megen Lighed med Ballet i en Lirenkasse.

De Bekjendte, som vi træffe her, ere Casper Smed med Høisammes Gemalinde, „Kapitainen" og „Franskmanden".

Stine Smeds, hvis Balklædning bestod af det Samme, som hun hver Dag brugte hjemme, med Undtagelse af reent Sæt og et Par røde Svikelstrømper, var fordybet i Samtale med en Muursvend, der, klædt i gule Skindbukser, lange Støvler, blaae Frakke samt Skjødskind, gav Møde paa Ballet med en uhyre stor Meerskumspibe i Munden, og blæste Skyer fra sig hvergang han gik op og ned ad Gulvet med sin Dame, som om han var et Bugseerdampskib, der havde hende paa Slæbetoug.

Casper, „Kapitainen" og „Franskmanden" sadde

derimod og passarede ved det ene Bord, det modsatte af det, der tjente Musikken til Platmenage.

„Saa Du veed dog, hvor Væveren er henne? spurgte Smeden, og lagde Armene paa det tilsittede Bord, uden at erindre, det var en laant Kjole, han havde paa.

„Ja. Lovede jeg ikke i „„Knaldhytten"" den anden April, at hans Barn skulde være min Fosterson? Og troer Du, jeg forglemmer mine Løfter, eller kunde opfylde dette, naar jeg ikke vidste hvor min Fosterson er henne?"

„Nei, jeg veed jo nok, Du holder hvad Du lover," forsikkrede Casper, der havde foresat sig, denne Aften paa ingen Maade at sige „Kapitainen" imod, „men jeg kan ikke begribe hvorfor Du vil gjøre dette. Det maa jo dog skaffe Dig megen Uleilighed, og hvad Glæde har Du saa deraf?"

„Det skal jeg sige Dig, skjøndt Du maaskee neppe vil forstaae mig. Min Glæde ved det Hele bestaaer kun i den Kamp, som jeg fører ved mit Foretagende. — Hvad Interesse troer Du f. Eks. Livet vilde have for os, hvis vi ikke saa ofte maatte kæmpe for at bevare og opholde det? Sletingen! Jo mere vi maa lide for at bevare vort Liv, desto kjærere bliver det os, derfor hænger den Fattige, den Ulykkelige, som oftest langt fastere ved Livet end den Lykkelige, som man kalder den, der ikke behøver at kæmpe for Livet, og derfor neller ikke kan have nogen Kjærlighed til det. — Jeg hører til disse Sidste; mit Liv kunne hengaae saa roligt og uforstyrret som Blomstens Liv i den ubetrædelige Bjergkloft, men et saadant Liv uden Kamp vilde være utaalelig for mig, og jeg maa altsaa opsøge mig en Kampplads, hvor min Sjæl kan sættes i Bevægelse, og en saadan fandt jeg bedst ved at stille mig imod det Gode; thi der er Nok som kjæmper, eller lader som de kjæmper for alt Ædelt, Godt, Stort; men for det Onde er der kun Faa som vil stride; og denne Kamp bliver dobbelt saa besværlig, men ogsaa dobbelt saa interessant, den er med andre Ord netop

den Eneste, der er stærk nok til at sætte *min* Sjæl i Bevægelse. — See, det er Bevæggrundene til mit Løfte hiin Dag, og det er en stor Opgave jeg har foresat mig, thi hans Forældre ere gode, fromme Mennesker, og jeg skal altsaa ligesaa hurtig *nedbryde*, som de *opbygge* hans Sjæl, og det skal altsammen skee paa en saadan Maade, at de ikke ahner min Virksomhed, de skal velsigne mig, medens jeg bringer Fordærvelse over dem."

„Ja", sagde Smeden eftertænksom, „det er nok muligt, at jeg ikke forstaaer dig, for mig forekommer den hele Plan som — noget ækelt Noget."

I dette Øieblik opstod der en heftig Tumult i det modsatte Hjørne af Stuen, og tildrog sig saameget de Talendes Opmærksomhed, at Samtalen blev aldeles afbrudt.

Den Muursvend, med hvem Stine Smeds underholdt sig, havde nemlig ogsaa faaet Lyst til at dandse, og engagerede hende til en Valts, hvilken Indbydelse hun modtog med uhyre Glæde, skjøndt hun ikke mere havde lært at dandse end salig Adam da han dandsede ud af Paradiis; men da hendes Kavalleer snart mærkede, at det kostede formegen Anstrængelse at dreie hende rundt paa Gulvet, paa samme Tid som han havde den store Mersumspibe i Munden, og dog ikke vilde renonsere paa den Fornøielse at dandse med en Dame, der var forekommet ham interessant, saa standsede han et Øieblik, puttede den svære Pibe ned i Frakkelommen og greb ufortrødent fat paa Stine igjen. Da han nu kunde anvende større Kraft paa hende, varede det ikke længe før han fik hende sat i en regelmæssig rundtgaaende Bevægelse; men snart yttrede hendes Overvægt over ham sig, thi da hun først havde begyndt at dreie sig rundt, kunde hverken hun selv eller han standse hende mere, som om Tarantellen havde stukket hende, jog hun stedse hurtigere og hurtigere omkring, og han befalede sig allerede Gud i Vold, og troede at dandse ind i Evigheden, da en uberegnet Omstændighed kom ham tilhjælp.

Ved den hurtige Omdreining kom nemlig ogsaa

Pibehovedets Vægt til at yttre sig; efterhaanden som han dreiede sig raskere omkring, udstrammede det mere og mere Frakkeskjødet, saa det efter at han havde passeret Salen to Gange, svaiede omkring ham ligesom Regulatoren paa en Dampmaskine. Til hans store Uheld kom en ulykkelig Brolægger indenfor denne Kreds. Han sad paa det Bord, paa hvilket Musikanterne havde deres Plads, og stak Hovedet noget frem, for at see efter en ung Tjenestepiges Smalbeen; men i samme Nu kommer Stine og Mureren farende, og idet de passere Brolæggeren, bliver denne truffet af det udsvaiende Frakkeskjøde med Piben i, og tumler ved det forfærdelige Dreiigen hen ad Gulvet.

Imidlertid, Manden er Filosof, han gjør ikke Skraal som en Demokrat over Kornpriserne, eller hyler som en Grosserer imod et Udførselsforbud. Han reiser sig op, gnider Kinden, og stiller sig hen paa sin Plads igjen.

Men Hævnen lurer i hans Indre.

I det Øieblik Stine og hendes Dandser, der under Anstrængelsen slet ikke har bemærket den Ulykke som hans Frakkeskjøde har anrettet, atter nærmer sig til den uheldsvangre Plads, hæver Brolæggeren den knyttede Næve, og lader den i det rette Øieblik, med frygtelig Vælde og godt Sigte synke ned paa Murerens Næse, saa at denne — Manden, ikke Næsen, — styrter derved, river Stine med sig, og ruller hen imod Musikbordet. Alle de andre Dandsende falder, det ene Par efter det andet, ovenpaa Stine og hendes Kavalleer, det nærmeste Bordbeen giver efter, brækker af, og Musikanterne ligge ovenpaa alle Gjæsterne.

„Hvad er det?" spørger Casper, og springer op, medens „Kapitainen" allerede holder sig paa Maven, som om han frygtede for at revne af Latter. „Hvad er det? Hvorfor ligger hele Selskabet paa Gulvet?"

„Aa," svarer en Kjælling, som staaer i Nærheden af ham, og er misundelig over, at hun ikke ligesaa godt kunde komme til at dandse som Stine Smeds, „det var ham, der dandsede med Deres Kone, han vilde tage sig en

større Frihed og saa faldt de. Formodentlig vilde hun ikke tillade det, saaledes for alle Folks Øine."

„Hvad!" raaber Smeden opbragt, „vilde han det? Det skal han fortryde!" og benyttende et Udbrud, han om Eftermiddagen havde hørt af Campio, skriger han: „Hævn, Hævn over Fornærmeren!" trænger sig frem, vrister Violinen fra en af de Musicerende og giver dermed saa vældigt et Dask paa Murerens Bagdeel, der netop kommer tilsyne, at Instrumentet, som sprængt ved eksploderende Bonuld, i Smaastumper flyver til alle Sider.

Manden med Bassen, som i det Hele endnu kun seer Begyndelsen til et almindeligt Slagsmaal, og i Violinens Skjæbne allerede troer at øine den musikalske Retning, som Verden vil tage, griber forfærdet sit Instrument ved Halsen, hæver det op over sit Hoved og vil rende ud af Salen dermed; men midtveis støder han an imod Lysene. Disse knække, gaae ud og dryppe den varme Tælle ned paa Gjæsterne, som om de vare Fuglevildt paa Spid.

Man hører atter et Dask, endnu stærkere end det foregaaende; det er den anden Violin, som finder sin Grav paa samme Sted af Murerens Legeme.

De af de mandlige Gjæster, som kjende den rette Aarsag til Tumulten, paastaae, at Muursvenden med Uret faaer Prygl og gribe fat paa Casper Smed; Ægtemændene derimod, som tro at Smeden er et fornærmet Medlem af deres store Samfund, tager dennes Parti, og Slaget udvikler sig over den hele Linie.

Nu ansaae „Kapitainen" det omsider for nødvendigt at indskride med sin Magt, for at undgaae at Politiet eller Vagten skal komme til at blande sig i Sagen, han standser derfor med sin Latter, trækker koldblodig Trøien af, smøger Skjorteærmerne op, og begynder at ordne Selskabet, ved bestandigt at gribe to og to af de Stridende i Nakken, rive dem fra hinanden og kaste dem hver til sin Side af Salen, som om de vare et Par Hundehvalpe.

Paa denne Maade baner han sig Veien hen til

Casper og Muursvenden, griber dem i Brystet og hæver hver især med den ene Haand og forbausende Kraft op fra Gulvet, bærer dem tvært igjennem Stuen, hvor de Andre forfærdede over en saadan Styrke vige tilside, og sætter dem omsider ned paa Bordet, men i saa lang en Afstand fra hinanden, at de neppe kan vedblive at holde hinanden i Haartoppen.

Al deres Rasen nytter til Intet, de sidde som smedede til Bordpladen.

Efter en lang Passtaren frem og tilbage kommer endelig det rette Sammenhæng for en Dag, og „Kapitainen" tvinger først Mureren til at bede Brolæggeren om Forladelse paa sit Vibehoveds Vegne, og erholder den med de Ord: „Jeg vil hellere tilgive Dig paa Dit Kjødhoveds Vegne," og derpaa maa Casper gjøre samme Afbigt for Muursvenden.

Saaledes bliver Roligheden atter tilveiebragt, man søger at udslette Kampens Spor og begynder at drikke Forlig og atter at dandse efter Tonerne fra den ene tilbageblevne Violin og Bassen.

Men en uheldig Stjerne lyser over Ballet i Trompetergangen, thi nu indfinder de to afvæbnede Musikanter sig hos Casper og gjør Fordring paa Erstatning for deres Instrumenter.

„Hvad?" spurgte Smeden, „Erstatning? Hvormeget kan det vel blive? — Ti Rigsdaler for Hver? — Gudsdød! Troer I jeg er en Dosmer, en Kammerherre, et Fæhoved, et Admiralitetsmedlem? Eller hvad anser I mig for, at I tør komme med saadan Fordring? — Allerede medens jeg var et Barn kjøbte min Moder mere end een Gang en Violin til mig hos Isenkræmmeren for tyve Skilling, og de maa da være faldne meget siden den Tid. I vil nok heller ikke snyde Folk? I Bedemænd, I Bedragere, I . . . ."

„Hvad!" raabte Musikanterne, „han skjælder ud, han truer: Er vi Bedemænd, er vi Bedragere? Saa...."

„Tys! Stille!" brølede den tydske Soldat, der

gjorde Tjeneste som Billetkasserer, ind ad Døren, „Politiet er her i Huset."

„Politiet!" lød det fra alle Munde.

„Politiet?" spurgte Casper Smed, og greb i en dristig Stilling med begge Hænder fast om Ryggen af en Egetræes Stol, som om han vilde bruge den til Forsvar eller Angreb, og fæstede stift sine Øine paa „Kapitainen", som om han havde ham mistænkt, „Politiet?"

„Ja, hvad vedkommer det os?" spurgte denne ligegyldig, medens „Franskmanden" skjælvede saaledes af Frygt, at han maatte støtte sig ved Bordet for ikke at falde om.

„Hvad vil Politiet? Hvad er paafærde?" lød de forvirrede Spørgsmaal imellem hinanden.

Et Par af Gjæsterne kom nu ind fra Gangen og bragte den Oplysning, at et Menneske havde brudt ind hos Vekselereren omme i den anden Gade, havde stjaalet en heel Deel Guldpenge og løbet sin Vei; men da man satte efter ham, var han ilet op i dette Huus, og nu skulde der søges, indtil man fandt baade Pengene og Manden.

„Kapitainen" nærmede sig urolig til Døren.

„Holdt!" raabte Smeden og løftede Stolen iveiret, „ikke et Skridt videre! Du kjender vor Akkord!"

„Vær dog ikke rasende, Menneske!" sagde „Kapitainen" og gik hurtig hen til ham, „jeg skal absolut ned."

„Maaskee for at angive os?" spurgte Smeden hvislende.

Man hørte Politiet udenfor.

„Casper!" hvislede „Kapitainen" hurtig og ængstelig, „Du veed, at jeg ikke har været udenfor Døren iaften; men see, disse tre Ruller er ikke andet end Guldpenge, som jeg idag tog med fra mit Logis, gribes jeg med dem, bliver jeg anseet for Tyven og arresteret; kaster jeg dem fra mig her, blive vi alle tagne ved Vingebenet, lad mig derfor komme udenfor, for at kaste dem bort, og jeg skal straks være her igjen."

„Vil Du bortkaste alle de Penge?" spurgte Smeden

og spærrede Øinene op, som om den kongelige Liigvogn skulde kjøre igjennem dem.

„Ja, eller vil Du have dem?"

„Nei tak, i dette Øieblik just ikke. Men gaae, gaae!"

„Kapitainen" ilede afsted, væltede to Politibetjente i Døren, og ilede op ad Trappen til Loftet, forfulgt af to andre Politibetjente, der allerede troede at have fat i Tyven.

I fjerde Etage fandt han kun en lang Gang uden nogetsomhelst Smuthul; endelig, da hans Forfølgere allerede vare ved den modsatte Ende af Gangen, begyndte hans Øine at skyde de for Rovdyrets Blik eiendommelige Funker, og modtog med det samme det blindfødte Dyrs Seekraft i Mørke. Han opdagede en Stige, der førte endnu høiere, besteg den hurtig, og traadte med sin kraftige Fod alle de øverste Trin itu.

Han kom nu ind i et stort firkantet Rum oppe under Hanebjælkerne, men heller ikke her kunde være Tanke om noget Skjul, og al den Udsigt hans Blik fandt til Redning var en lille Loftsluge, hvorfra han kunde see ned paa Tagryggen af den tilstødende Bygning; men den laae omtrent tre Alen nedenfor Lugen, Taget løb steilt ned til begge Sider, og der var ikke mindste Støttepunkt, som man kunde gjøre Regning paa ved et Spring. Men hans Forfølgere raabte allerede paa Lys og en Stige bag ved ham, der var altsaa ingen Betænkningstid, han kastede Pengene fra sig, for at de ikke atter skulde gjøre ham mistænkelig, hvis han slap ned paa Gaden, og vovede Springet.

Det gik godt, han kom til at ride paa Tagryggen, vaklede et Øieblik frem og tilbage, og gjenvandt sin Ligevægt; men her var han endnu ikke sikker, han maatte videre.

Med en ualmindelig Færdighed stod han op paa den Rad Tagsteen, der altid danne det Øverste af Taget, og gik hen til den fjerneste Ende af Bygningen; men det næste Huus laae atter dobbelt saa dybt nede, det var altsaa

umuligt at gjentage et lignende Spring som det første, og han vendte derfor tilbage til Midten af Bygningen, og lod sig glide ned af Tagstenene, saaledes, at han kom til at staae paa en fremspringende Kvist; han lod sig atter glide et Stykke, Kvistvinduet var aabent, og han troede sig allerede reddet, da hans Forfølgere igjennem Loftslugen opdagede ham, og tilraabte deres Kammerater, at de kunde gribe Tyven i Huset ved Siden af.

Den halsbrækkende Vandring maatte fortsættes.

Langs Tagrenden, der bøiede sig nedad for hvert Skridt, nærmede han sig atter den tredie Bygning, som han kun havde Haab om at naae ved et Spring, der fra hans nuværende Standpunkt vilde bringe ham omtrent midt paa Skraaningen af Taget, hvor han altsaa ene kunde tænke at holde sig fast ved at gribe om Kanterne af Tagstenene, men — det maatte voves.

Med bankende Hjerte sprang han til, men fik ikke fat, saa han kunde holde sig, rusfede ned af Taget og ud over Renden, hvor han dog fik fat med den ene Haand, hvori han nu søgte at konsentrere hele sin vidunderlige Styrke; men netop ved denne Anvendelse af Kraften, begyndte en svag Krampe allerede at stivne Fingrene. Han saae ned fra sin svimlende Høide, og følte, at Døden vilde være den uundgaaelige Følge af et saadant Fald.

„Min Gud, min Gud!" bad hans skjælvende Læbe uvilkaarlig.

Det var som om dette Navn, der i saa mange Aar ikke var kommet over hans Læber, skulde bringe ham Redning, nu da alt Haab syntes at være forbi.

Med de frem og tilbage svingende Fødder fandt han pludselig et Støttepunkt paa den fremspringende Steenramme paa et Fag Vinduer; hurtig som Tanken støttede han ogsaa den anden Fod derimod, hævede sig lidt, og kunde nu gribe fat i Tagrenden med begge Hænderne.

Han kunde atter aande, atter see om Middel til Frelse, og fandt det.

Omtrent to Alen fra det Sted, hvor han stod eller

hang, hvad man vil kalde det, saae han den nedløbende Deel af Tagrenden. Saasnart denne var naaet, kunde han lade sig glide langs med samme ned paa Gaden, en Handling, der til enhver anden Tid vilde have forekommet selv den Modigste som et uhyre Vovestykke, men under de stedfindende Omstændigheder blev denne Vei til Flugt betragtet af „Kapitainen" med en Glæde, som om det havde været den mageligste Steentrappe. Ved med stor Forsigtighed at skifte med Hænderne, og stadigt at støtte med Fødderne mod Vinduesrammen, nærmede han sig Renden indtil omtrent en Alens Distance, og det var saaledes endnu forbunden med nogen Vanskelighed og stor Fare at faae rigtig fat paa den, en Vanskelighed, der vel var bleven noget mindre i det Øieblik han vilde have tilintetgjort en Svalerede, der bedækkede det nærmeste Stykke af Renden; men han, der ellers ikke tog i Betænkning at knuse Menneskenes Hjerte, kunde i dette Minut, da han selv svævede i Dødsfare, ikke bekvemme sig til at knuse Fuglereden. — Endelig fik han Tag om Renden og lod sig langsomt glide ned af den, men da han omtrent var kommen halvveis ned, hørte han Nogen tale nede paa Gaden, og standsede derfor et Øieblik. Det var Politiet, som fjernede sig, og han vilde derfor give dem Tid til Afmarsch inden han atter betraadte Gaden. En svag Lysstraale, som trængte ud fra det nærmeste Vindue, vækkede hans Opmærksomhed, han bøiede sig frem og kikkede ind. Der var et lille, fattigt Værelse derinde, og ved en daarlig Lampe sad en stakkels Moder og vuggede et lille Barn, der vist var sygt, thi flere Medisinglas bedækkede det gamle Bord, hvortil hun støttede Albuen. Henne i en Krog laa to andre Smaa i en sød Slummer paa et fattigt Leie. — „Det er en Moder", hvistede „Kapitainen" hen for sig, „en Moder, en Moder! Ogsaa jeg havde engang en Moder. Dette Offer til hendes Minde!" og holdende sig fast med den ene Haand, tømte han med den anden sine Lommer og lagde den ikke ubetydelige Sum, de indeholdt, paa den

smalle, fremspringende Kant udenfor Vinduet, og lod sig derpaa glide heelt ned til Jorden.

Den første Følelse, der uvilkaarlig paatrængte sig ham, da han følte sig frelst, var Trang til Tak imod ham, fra hvem al Frelse kommer, og allerede hævede hans Blik sig; men i det Minut hans Tanke skulde til atter at tiltale den Gud, han saalænge havde fornægtet i sine Gjerninger, gyste han tilbage; han havde fjernet sig for langt fra sin Gud, og turde ikke lade Tanken maale den skrækkelige Afstand.

„Fordømt!" raabte han, og stampede rasende af Fortvivlelse imod Jorden, „er jeg da saalidet Menneske, at jeg ikke længere kan bede, saa — saa lad mig blive fuldkommen Djævel!" tilføiede han med et Anstrøg af bitter Letsindighed, og ilede hen igjennem Gaderne.

Tilfældigviis faldt hans Vei forbi Grev Nordstjernas Bolig, han kastede Blikket derop og vilde stride forbi, da en Ekvipage i det samme dreiede ind i Gaden. Ahnende standsede han ved Porten, og tog ikke feil, det var Grevinden som kom hjem fra det Selskab, hvor hun havde veiet at fryde sine Øine ved Synet af sit Slagtoffer. Karethvinduet var nedslaget og Gardinet trukket tilside, saa han ved Gjenskinnet fra Lygterne tydeligt kunde see hende udmattet hvile sig tilbage i Vognen. Blodet steeg ham i en brændende Strøm til Hovedet ved Synet af hende, og idet Vognen standsede udenfor Porten medens der blev lukket op, traadte han rask hen til den og tilraabte Italienerinden: „Colard lever og vil gjengjælde!"

„Colard!" raabte hun, og kjørte bevidstløs ind i sit Palads.

Syvende Kapitel.

Stakkels Anna.

Den Strækning af Christianshavns Vold, der, vendende ud imod Den Amager, løber fra Enden af Sant Annagade ud til Nyholm, og paa Grund af sin Afsidesliggenhed kun er lidet besøgt, kaldes af Almuen: „Ærtekjedlen," et Navn, hvis Oprindelse Ingen med Bestemthed kan angive.

Før denne Vold blev afspærret ved den ny Artillerikaserne, som Frederik den Sjette her lod bygge, var den en Yndlingspromenade for Christianshavns fattigste Befolkning, der ofte her fandt det Nattelye, deres Medmennesker paa Grund af deres Armod nægtede dem.

Omtrent fjorten Dage efter „Kapitainens" Flugt fra Ballet i Trompetergangen spadserede han en Aften paa denne Vold, fordybet i Samtale med Casper Smed, der som sin egen Hofskrædder nu havde forvandlet den laante Kjole til en Trøie, ved at bortskjære Skjøderne og deraf sætte to store Lapper paa Knærne af de fine Beenklæder, der i deres oprindelige Skjønhed havde sjeneret ham saameget.

„Saa det var ikke Andet, Politiemesteren vilde tale med Poul Duland om?" spurgte „Kapitainen".

„Nei. Da jeg havde sagt ham, at der aldrig var blevet bortstjaalet noget Tøi fra mig med *det* Navn paa, — og det kunde jeg da rolig sige, — saa bad han mig endog om Undskyldning fordi han havde gjort mig Uleilighed, og lod mig gaae, eller rettere springe, hvilket Dine Bukser maatte bekjende. — Men nu til en anden Sag. Du siger, Du slap lykkelig ned paa Gaden forleden Aften; men hvad blev der af det Aasen, den Colard, som Du skulde have spækket? Har Du slet Intet hørt om ham siden? For den poppegøiensæde Knægt, der talte med os om den Ting, saae jeg aldrig noget til siden."

„Jo. Hiin Dame, der vilde have Colards Hoved, er reist hjem til Sverrig med sin Mand, og Colard

gaaer paa Spor efter de Snigmordere, som han vidste, hun havde leiet den omtalte Aften."

„Guds Død! Vi er da ikke i nogen Fare?" spurgte Smeden ængstelig.

„Aa nei, naar Du kun ....." „Kapitainen" standsede pludselig, stødte hurtig til Casper og hviskede: „Paastaaer at Du aldrig har seet hende."

Den Hende, som han omtalede, var ingen Anden end den smukke Anna, der havde søgt i Græsset efter Blomster, og idet hun reiste sig op, ved at høre Fodtrin bagved sig, nu stod for begge Mændene som fremkaldt ved et Trylleri.

„Henrik!" raabte hun, og tabte overrasket de faa Fioler, hun endnu havde fundet som Rester fra den tidligste Vaar. „Henrik! Du her?"

„Er det mig, Du taler til, mit smukke Barn?" spurgte „Kapitainen" i en fremmed Tone, og nærmede sig dristig til hende.

„Ja, Henrik! Hvem anden? Du er ikke reist?

„Jeg hedder hverken Henrik, eller har nogensinde reist," svarede den Frække; „men var Henrik Din Elsker, saa vil jeg gjerne lade mig omdøbe for at indtage hans Plads."

„Du er ikke Henrik? Du er ikke ham?" spurgte den Ulykkelige, og greb sig med begge Hænderne til Tindingerne, som om hun befrygtede, at hendes Tanker skulde forvirres, „og denne Mand? Ham har jeg jo seet hos Dig?"

„Jeg har aldrig seet Dig før, Pige!" svarede Smeden.

„Det er et vanvittigt Fruentimmer!" sagde „Kapitainen" saa høit at Anna tydeligt kunde høre det.

„Ja, men hun er bandsat smuk," vedblev Smeden, der alt for let slog over i sin Kammerats Tone, „og hvad skader det saa om hun er gal?"

„Gud, Henrik, Henrik! Hvilken grusom Spøg Du driver med mig!" raabte den arme Pige, og betragtede ham med opspilede Øine. „Hvorfor vil Du

fornægte Dig selv? O, kan Du ikke elske mig mere, saa sig det og forstød mig; men gjør mig ikke vanvittig, som Du alt skjælder mig for, ved at sige Du er en Anden."

„Elske Dig kan jeg gjerne, mit Barn!" sagde „Kapitainen" og greb hende frækt om Livet, „men være Henrik, det formaaer jeg ikke."

„Nei, Du har Ret, Du er dog ikke ham," sagde Pigen skjælvende, og veeg tilbage; „men Du ligner ham, — Du . . . . ." hun dreiede sig om og borttørrede sine Taarer.

„Anna, elskede Anna!" hviskede han i hendes Øre med den samme Stemme, hvormed han engang havde bedaaret hendes unge Hjerte.

„Henrik!" raabte hun igjen, og vendte sig glad imod ham; men han stod atter der med den kolde, fremmede, haanende Mine.

„Almægtige Gud! Mit Hoved!" bad hun, og støttede sig imod det nærmeste Træ for ikke at synke til Jorden.

„Stakkels Pige, har Du ondt i Hovedet?" spurgte hendes Tyran hende med paatagen Medlidenhed.

„O, min Gud, min Gud! Hvad skal jeg troe?" hviskede hun. „O, Menneske, hvis der er noget Hjerte i Dit Bryst, saa svar mig, svar mig oprigtig: er Du ikke Henrik? Vil Du forstøde mig, da tilgiver jeg Dig, jeg kan jo ikke andet, min Kjærlighed vilde forbyde mig at vredes; knuus mit Hjerte med Din Kulde; men tilintetgjør ikke den sidste Rest af Fornuft, som jeg endnu besidder."

„Jeg er ikke Din Henrik!" lød det koldt fra hans Læber, „men forlad mig, vanvittige Kvinde, eller jeg skal bortstøde Dig med min Fod, som et elendigt Dyr."

Hun vendte sig atter fortvivlet for at forlade ham, og atter tilhviskede han hende: „Anna, elskede Anna!"

Endnu engang vendte hun Blikket sky imod ham, men da han idetsamme hævede Haanden med en truende Bevægelse, flygtede hun med rasende Hurtighed.

„Men, Gud bevares, hvorfor behandlede Du Pigen saaledes?" spurgte Smeden aldeles forstemt over denne Scene.

„Fordi," svarede „Kapitainen" med rædsom Ligegyldighed, „jeg havde Lyst til at prøve, om man vilkaarlig kan berøve et Menneske sin Fornuft."

„Du vilde altsaa . . . .?"

„Gjøre hende vanvittig. Ja, netop!"

„Djævel!" raabte Smeden forfærdet, og sprang tilbage, som om han frygtede for at komme i Berørelse med den Onde.

„Ja, Djævel!" gjentog „Kapitainen", medens et heelt Helvede afspeilede sig i hans Træk, „det svoer jeg at blive, hiin Aften, da jeg ikke kunde bede, og jeg holder altid min Ed."

„Og maatte dog tusinde Gange hellere være Meeneder!" mumlede Smeden.

. . . . . .

. . . . . .

„Naa, mit Barn! fandt Du endnu nogle Fioler?" spurgte den gamle Moder venlig, uden at see op fra sin Rok, da Anna bleg og forstyrret traadte ind til hende.

Anna svarede ikke.

Den Gamle saae op, og reiste sig forskrækket fra sit Sæde, idet hun spurgte: „Anna, hvad fattes Dig? Er Du syg?"

„Var det ham?" spurgte Anna sagte og med stive Blikke,

„Hvem? Hvem mener Du?"

„Det var ham, men han var bleven en Anden," svarede den Ulykkelige og sank hulkende ned paa en Stol.

„Min Gud, hvad er det?" spurgte Moderen skjælvende. „Hvad fattes Dig, svar mig, kjære Barn, er Du syg?"

„Gamle Kone, har Du et Barn?" spurgte den Vanvittige, og saae sin Moder kjærligt ind i Øinene, „ogsaa jeg har et Barn, der blev født i mit Hjerte, og

man kaldte det Kjærlighed. Saalænge dets Fader var her, voksede Barnet, min Kjærlighed blev stor og mægtig, stærkere end min Fornuft; men saa reiser Faderen bort, dog nei, han reiste ikke, men han blev en Anden, og denne Anden er dog ham, da — da greb mit Barn, Kjærligheden, sin egen Moder, Hjertet, og sønderrev hende. Det stemme, stemme Barn!"

„Almægtige Gud, hun er vanvittig!" raabte den gamle Moder fortvivlet, og trykkede det villieløse Barn op til sig. „O, min Anna, mit stakkels, stakkels Barn!"

„Lad mig gaae," bad hun, ‚jeg vil ud og plukke Fioler til ham."

„O, Anna, Anna!"

„Ja, — stakkels Anna!" hviskede Pigen og sank udmattet i Moderens Arme.

Den Ulykkelige havde selv for første Gang udtalt det Navn, hvorunder hun igjennem en Række af Aar var bekjendt:

„Stakkels Anna!"

Ottende Kapitel.

Stormen.

Sommeren var forbi.

En mørk Eftermiddag i Oktober gjenfinde vi Carl og Marie i den Bolig, som „Kapitainen" havde forskaffet dem ved Hjælp af de Veksler, det var den svenske Greve umuligt at indfri, og indtil Dato bevaret dem, ved bestandigt at indrømme Fornyelsen af de samme Fordringer.

Men de Værelser, der i den tidligere Vaar havde noget saa Yndigt og Tiltrækkende ved sig, antoge et stummelt og uhyggeligt Anstrøg nu, da Regnen faldt i store Draaber imod Ruderne, igjennem hvilke man kun saae Øresundets mørke Bølger, som en kold Storm paasatte

en Kam af Skum, medens den paa samme Tid afrev de sidste Blade af de skjælvende Træer.

Marie syntes dog neppe at bemærke denne Hendøen af Naturen. Den henrundne Sommer havde atter gjengivet hendes Kinder den fine Rødme, Sorgen engang saa misundelig havde berøvet dem, og Kraft og Munterhed lyste ud af de klare Øine, der kun formørknedes naar de faldt hen paa Carl, men atter straalede dobbelt skjønne naar de beskuede hendes slumrende Søn.

Carl gjensee vi derimod næsten endnu mere indesluttet og nedbøiet end hiin Sorgens Nat, da den stigende Sol skulde belyse dem som Huusvilde. „Kapitainen" havde strækkelig holdt sit stille Løfte: at kaste endnu en fortærende Brand i Carls Sjæl, ved at lade ham ahne den Lidenskab, som Maries Skjønhed havde opvækket hos deres Velgjører. Hvormange skjønne og begeistrede Foredrag havde han ikke allerede holdt over, hvorledes man burde skjule sin Følelse dybt i sit eget Indre, for ikke ved dens Yttringer at forstyrre Roligheden hos den tilbedte Skabning, og derved gjøre h e n d e ulykkelig, for hvis Lykke man gjerne hengav sit Liv; men ogsaa om, hvorledes man paa samme Tid gjerne kunde fryde sin egen Sjæl ved at skaffe hende al den Glæde, al den Lykke, hun kunde attraae; aflure hende de mindste Ønsker og ile med at opfylde dem. Og paa samme Tid føiede han selv de meest barnagtige Luner af Marie, paa en Maade, der ligesaa lidet kunde misforstaaes, som de brændende Blikke, hvormed han fulgte enhver af hendes Bevægelser. Marie selv bemærkede det neppe; hun troede kun paa en ubegrændset Godhed og Lyst til at glæde hos ham, hvem Ondskab og Skadefryd var bleven til en anden Natur; og forresten beskjæftigede hendes Sjæl sig alt formeget med de moderlige Følelser, til at den et eneste Øieblik skulde dvæle ved Mistænksomhed. Men Carl saae det, og han forstod hvad han saae, forstod, at man nu vilde berøve ham den sidste, den eneste Lykke, han havde tilbage, berøve ham Maries Kjærlighed.

Og med hvilke Vaaben skulde han bekæmpe Rans-

manden? Var ikke Alt, Formue, Skjønhed, Glæde og Kraft paa hans Side, medens Armod, Tungsind, Sorg og Lidelse var Alt hvad han selv kunde stille derimod!

Og dog kunde han maaskee seire, hvis han aabent turde træde sin Lykkes Fjende imøde; men han følte ikke Mod hos sig selv til at aabne den elskede Kvindes Øine for de Følelser, hun havde sat i Bevægelse hos Den, der havde bevilst dem saamange Velgjerninger, og dermed maatte Kampen begynde; thi vel kunde det være, at hun, itide advaret, kunde vogte sig for ved en fortsat daglig Omgang at fængsle sin egen Sjæl til sin Efterstræber, saa at den ikke senere uden Smerte kunde løsrive sig fra ham; men det kunde maaskee ogsaa være — og det forekom ham langt naturligere — at han ved at bibringe hende disse Oplysninger netop lod det første Lys opgaae over Følelser i hendes eget Hjerte, der hidtil havde gestaltet sig for hende som Yttringer af Taknemmelighed; men dog havde et andet Fremspring, og, engang vækkede til Bevidsthed, vilde gribe hende med Kæmpestyrke, ganske rive hende bort fra den nedbøiede Lidende, og kaste hende i Armene paa den livsglade og glædebydende Mand.

Det var alt dette, som atter drog i lange, mørke Billeder forbi hans Tanke denne Eftermiddag, medens han stille lod det engang saa elskede Instrument hvile i sit Skjød, og med Violinbuens Spids tegnede usynlige Figurer hen over Gulvet.

„Kapitainen" havde besluttet at kaste et Helvede af Lidelser i dette Bryst, og Beslutningen tro havde han skabt Lidelserne derinde, men Helvedet manglede.

Men Den, der saa ofte havde dulmet disse brændende Smerter, nærmede sig atter. Blid og kjærlig bøiede Marie sig ned til ham og aandede: „Carl, stakkels Carl! Altid denne Sørgmod, altid dette nedadvendte Blik! O, Carl, vil Du da aldrig mere skue freidigt ind i Livet? Aldrig mere lade de jublende Toner gjenlyde, der glædede mig saameget i den forbigangne Tid?"

„Dengang var det mit Livs Foraar, Marie, og i

Vaaren hører Du Alle juble, men nu, nu true Storme. Naturen selv synger kun en Sørgesang, og jeg maa ligne den; thi ogsaa mit Efteraar er kommet."

„Hvor er da Dine Storme, og hvor ere de sorte Skyer som true Dig saa strængt? Jeg seer dem ikke, Carl. Hvor ere de?" spurgte Marie i en smigrende Tone, omtrent som naar en Moder taler til sit lidende Barn.

„Jeg veed det nok, Du seer dem ikke," svarede han mørk, „og det er godt, mit Barn, thi de vilde forstrække Dig."

„Og har jeg da aldrig imødeseet Storme før?" spurgte hun alvorlig og blød.

„Jo, Marie; men denne Sommer har afvendt Dig dermed, og saae Du dem atter true, vilde Du skjælve for dem."

„Nei, der feiler Du," forsikkrede hun, og saae ham tillidsfuld ind i Øinene. „De eneste Skyer, jeg frygter, det er dem paa Din Pande, og den eneste Regn, hvorfor jeg skjælver, er de faa Draaber, der oftere og oftere staaer saa klare i Dine Øine."

„Og hvis disse kunde forsvinde, havde Du da virkelig Mod til atter at udsætte Dig for Skjæbnens Storme?" spurgte han.

„Og derom kan Du spørge, Carl? — Jeg fører her et stille og sorgfrit Liv; men hvis Du ikke troer, jeg uden det mindste Suk kunde opoffre det, og atter staae fattig og husvild med mit Barn, kun for et eneste venligt Smiil af Dig, da maatte Du daarligt forstaae en Kvindes Kjærlighed. Din Glæde, Din Tilfredshed er mit Alt! Gjerne gik jeg fra Dør til Dør som en ussel Betlerske, lod mig spotte og forhaane, naar jeg kun atter saae Dig smile lykkelig og tilfreds, saaledes som jeg eengang saae Dig."

„Marie!" raabte han og greb kraftig hendes Haand, „betænker Du ret hvad Du siger, betænker Du ret hvad Du lover?"

„Ja, Carl. Vel har min Fornuft ikke iforveien

afveiet ethvert Ord; men min hele Sjæl ligger udtrykt i dem; thi jeg taler i dette Øieblik til Dig, som naar jeg taler til min Gud. Da vælger man ikke sine Ord efter en ængstelig Søgen, og dog udtaler man Alt for ham."

„Velan, Marie, saa forjag da Skyerne fra min Pande og Sorgen fra mit Hjerte! Forlad med mig imorgen denne fremmede Bolig, flyv atter ud i Verden, kun eiende mig og vort Barn; men ogsaa i den fulde Besiddelse af os."

„Drage herfra?" spurgte hun blegnende.

„Ha, seer Du, Marie, der tøver Du allerede."

„Nei! Beroer Din Lykke, Din Tilfredshed derpaa, saa bryder jeg op i denne Time, om det skal være. — Men jeg indseer ikke Grunden hvorfor vi skal træde ud af et roligt Liv, rive vort Barn fra et trygt og hyggeligt Hjem, og atter bringe ham ud til Sorg og Nød. Jeg skjælver ei for Sorgen; men for mit Barn."

„Og er jeg da virkelig sjunket saa dybt, er jeg da virkelig saa kraftløs, at jeg slet ikke mere kan værne om Eder? Saa lad mig vandre bort allene! Det knuste Hjerte søger hellere Kamp og Undergang, end Ro og Fortvivlelse."

„Carl, jeg følger Dig!"

„Du vil det?" raabte han glad, „Du vil virkelig for anden Gang offre Din Fred og Sorgløshed for at følge mig?"

„Jeg har aldrig fortjent denne Tvivl!"

„Tilgiv den, Marie! Du veed nok, Den, der føler sig forfulgt af Ulykken, troer kun sjeldent og langsom paa Lykken. Men nu føler jeg den, og frygter ikke længere. Lad kun Storme og Modgang true, nu kan jeg atter kæmpe for Eder, nu, da jeg ikke behøver at overlade det til en Fremmed."

„Saa det er h a m, der er Skyld i Din Sorg?"

„Ja tilvisse; ham og hans Velgjerninger."

„Jeg troede aldrig, at saa stolt en Sjæl som Din kunde være uskjønsom?"

„Er jeg uskjønsom fordi jeg ikke vil betale et ørkesløst Liv med hele min Livslykke, betale det med Dig?"

„Hvorledes, Carl? Jeg forstaaer Dig ikke."

„Og vil først forstaae mig med Tiden. Men lad os gjøre Alt istand til Afreisen; thi imorgen, imorgen straaler atter Solen for mig."

Da „Kapitainen" en Time sildigere traadte ind til sine Gjæster, vækkede straks den Forstyrrelse, som havde afløst den sædvanlige punktlige Orden i Værelserne, hans Opmærksomhed.

„Men hvad er det dog, De foretager Dem?" spurgte han forundret og smilende, „vil De holde Auktion?"

„Nei, Hr. Duland!" svarede Carl og traadte ham stolt imøde; „men vi vil takke Dem for den Tid, De har skjænket os Huuslye, og flytter imorgen."

„Flytter?" spurgte han overrasket.

„Ja!"

„Det smerter mig," var alt hvad „Kapitainen" under den øieblikkelige Forvirring kunde svare.

„Saa maa De vistnok ogsaa — Deres Velgjerninger imod os upaatalt — have gjort Noget, som fortjente denne Smerte," svarede Carl i en næsten hoverende Tone. Saa hurtig kan Følelsen af Lykke forandre et Menneske.

„Hvorfor troer De det?"

„Fordi der ikke tilsendes os nogensomhelst Lidelse uden at vi selv iforveien ved vor egen Virken har fremkaldt dens Aarsag, ligesaa lidet som man vil kunne begaae noget Ondt eller Ufornuftigt, uden at man jo i Tiden selv vil komme til at føle Virkningerne deraf," svarede Carl i Overbeviisningens faste Tone.

„Det er jo paa en Maade at paastaae, at Mennesket skaber sin egen Skjæbne," sagde „Kapitainen", der søgte at fastholde en Konversation, som kunde bortlede Tanken fra den forestaaende Flytning saalænge indtil han havde fundet et Middel til at forhindre den.

„Ja," paastod Carl oprømt, „det gjør Mennesket

ogsaa, for saavidt som man ved den rette Brug af sin Fornuft maa kunne forudberegne Følgerne af enhver af sine Handlinger. Saalænge disse ere ædle og gode, saa maa deres Frugter absolut blive Glæde og Lykke, ere de derimod onde, slette, egoistiske og lumske, saa maa deres Følger blive Lidelser og Ulykker, saavist som aldrig noget slet Træ kan give gode Frugter."

„Men vi see dog ofte, onde Mennesker føre et herligt Liv," indvendte „Kapitainen", som ikke kunde bekvemme sig til at gaae ind paa en Anskuelse, der vilde true ham selv med saa store Ulykker, „og det staaer dog i Strid med Deres Paastand."

„Aa ja, en Tid lang kan de maaskee leve ret godt, — lykkelig vistnok ikke; — men eengang vil Straffen dog komme."

Med en Haarnakkethed, der næsten udartede sig til Fortvivlelse, søgte „Kapitainen" at bekæmpe Carls Overbeviisning; men forgjæves, og da han endelig forlod Væverens for at søge sit eget Værelse, droge mange truende Skygger forbi hans indre Øie: han saae den forførte Georg, den ulykkelige Richardt, den vanvittige Anna og mange, mange Flere, og med Ruelse imødesaae i dette Øieblik den rige Mand den Fremtid, til hvis Kampe og Besværligheder den fattige Carl glædede sig.

„Fordømte Tanke, forlad mig," raabte „Kapitainen" og kastede sig misfornøiet paa en Stol, „skal Du maaskee fra dette Øieblik forfølge mig som en Kreditor sin Skyldner, som en Hund Færten af en Hare. Saa gid jeg heller var uden Hoved, en født Pedel, for saa var jeg dog ogsaa fri for Tanker."

Han var ikke den Første, der søgte at forjage Samvittighedsskruplerne med en Vittighed; men Samvittigheden er ikke en af den Slags Sensorer, der i enhver Vittighed seer en Dødsfjende, og det var først efter en lang Kamp at han atter fik den bragt nogenlunde til Taushed.

. . . . . .

. . . . . .

„Hvor gaaer Du hen, Carl?" spurgte Marie, da hun om Aftenen saae ham gribe efter sin Hat.

„Jeg vil gaae over og sige Farvel til den gamle Fisker," svarede han, „imorgen faaer jeg neppe Tid dertil."

„Gaae med Gud! men kom snart tilbage," bad hun, „jeg veed ikke, dette Uveir ængster mig, det stormer saa frygteligt, og hør hvorledes Regnen pidsker paa Ruderne. Jeg kunde næsten fristes til at bede Dig, ikke at gaae."

„Ei, mit Barn," svarede han munter, „jeg har længe nok sat herinde og samlet Griller; jeg har godt af, at Støvet blæser af mig."

„Saa farvel da, Gud lede Dig snart tilbage!"

Da han kom udenfor, var Veiret tiltaget i en frygtelig Grad. Natten var bælmørk, Regnen styrtede ned i Strømme, og opløste de lerede Banker og Veie, medens Stormen jog fraadende Bølger høiere og høiere op paa Stranden, henimod de smaa Fiskerhytter. Han standsede et Øieblik, og hævede allerede Foden for at træde tilbage, da et Lysglimt ude paa Havet tildrog sig hans Opmærksomhed, et Lysglimt, der ikke kunde misforstaaes, da Stormen et Minut efter tilførte ham den dumpe Lyd af et fjernt Kanonskud. Det maatte være et Skib, der var i Havsnød.

Uden at forklare sig selv hvorfor, ilede han ned imod Stranden, hvor han fandt en Deel Fiskere forsamlede ved to af de største Baade; men ikke en eneste af alle disse kraftige Mænd, der fra den tidligste Alder havde tumlet mere omkring paa Bølgerne end paa Landet, rørte en Haand for at komme de Nødlidende tilhjælp.

„Hvorledes?" raabte Carl forundret, idet han traadte ind iblandt dem, „er det de brave Fiskere, som ere bekjendte for deres Mod og Opoffrelse, der her staae ledige, medens deres Medmennesker kæmpe med Døden?"

„Du kan være en brav Mand, der spørger saaledes," tog en gammel Mand tilorde; „men Havet kjender Du ikke. Her er alt Haab om at komme tilhjælp forgjæves;

Baaden vil være fyldt med Vand inden vi faaer den ud i Søen. Hvor der kan være Tanke om at redde et Menneske, der skyer vistnok ingen Fisker Faren eller Anstrængelsen; men her er kun Vished for at tilsætte Livet, uden at kunde naae derud."

„Er I vis derpaa? Har I prøvet derpaa?" spurgte Carl med dyb Stemme.

„Vis derpaa vel, prøvet det har vi ikke."

Et Nødskud lysnede atter ude paa Havet.

„Har da Ingen Mod til at prøve det?" spurgte Carl. „Jeg kjender vel ei til Søen, som Du nys sagde, gamle Mand; men jeg har Mod til at vove Livet. Vil Ingen følge mig?"

„Jeg har Kone og Børn," svarede en ung Fisker, som stod ved Siden af ham, som om han derved vilde sige, at havde han ikke dem, da vilde han ikke betænke sig.

„Det har jeg ogsaa," gjensvarede Carl, „og jeg elsker dem vistnok ikke mindre end Du. Men hvad formaaede vi at gjøre uden Guds Bistand? Er han med os, hvad kan da være imod? Og er det hans Villie at kalde os til sig under dette Forsøg, da komme vi ham jo kun nærmere derved, og kan bedre naae ham med vore Bønner for de Kjære. — Mod, Kammerater! Hine Mænd, som kæmpe med Døden derude, have maaskee ogsaa Koner og Børn, hvor skjønt var det ikke, at redde deres Fader og Forsørger? Lad os ikke have Grund til imorgen at slaae Øinene imod Jorden naar vi møde hinanden, fordi vi inat ikke engang turde prøve paa at fravriste Døden nogle Offere."

Carl havde talt med den Kraft og Varme, som Tanken om at frelse nogle Medskabninger havde født i hans Bryst; men endnu stode Fiskerne alvorlige og stille.

Da traadte en ung Kone frem i Kredsen med eet Barn paa Armen og et andet ved Siden, og rakte den kraftige Haand, der alt saalænge havde deelt Mandens tunge Arbeide, hen imod den unge Fisker. „Farvel,

Jakob!" sagde hun med fast Stemme, „naar Gud er med, Hvad kan da være imod?"

Manden forstod Betydningen af disse Ord, greb hendes Haand, trykkede den fast, og med et: „Farvel, Marie!" sprang han henimod den største af Baadene.

„Farvel, Marie!" hviskede ogsaa Carl, sendte endnu et Blik tilbage til sit Hjem, hvor han saae Lyset skinne igjennem Vinduerne, og fulgte den unge Mand.

Eksemplet var givet; snart havde otte kraftige Mænd fat paa Baaden, og den bevægede sig henover Sandet ned imod Bølgerne.

Kun med Anstrængelsen af den yderste Kraft lykkedes det for Mændene, der maatte gaae ud i Vandet til over Bæltestedet, for at faae Baaden flot, at sætte denne i Søen, men netop som de vilde springe ind i den, for at begynde deres farefulde Dont, rev det tilbagerullende Vand Baaden et Stykke ud med, saa at Alle tumlede om, den næste Bølge fyldte den med Vand, og kastede den atter op paa Stranden.

Man hørte et frygteligt Skrig.

Baaden var med hele sin uhyre Vægt tørnet imod Carl, havde kastet ham om og knust hans venstre Arm fra Skulderen indtil Albuen.

En ny Bølge kastede ham afmægtig op til de forsamlede Fiskere.

Niende Kapitel.

Løftet.

Man har saa ofte talt og skrevet om, hvor uendelig lang en Vinternat er for den Syge, der søvnløs og smertefuld vælter sig paa Leiet; men kun Faa have henvendt deres Opmærksomhed paa, hvor lang en saadan Nat forekommer Den, der med Kjærlighed og Ængstelse vaager ved et saadant Sygeleie, og dog lider Denne

vistnok langt mere end Hiin, thi her lider Sjælen, og de sjælelige Lidelser ere altid langt strækkeligere end de legemlige.

En saadan Nat fuld af Angest og Smerte var hengaaet for Marie; og da de første Lysstraaler farvede Horisonten, de Lysstraaler, hvorefter saamangen Lidende skuer med den inderligste Længsel, fordi de sædvanlig altid vække noget Haab, giver nogen Trøst, da mødte hun dem med Øinene fulde af Taarer; thi hende kunde de hverken skjænke Haab eller Trøst.

Nogle Fiskere havde om Aftenen bragt Carls livløse Legeme hjem til hende; men da de ikke havde noget Begreb om den Ulykke, der var skeet, trøstede de hende med Haabet om, at det kun var en Afmagt, fremkaldt ved nogen forudgaaende Anstrængelse, Kulden og Slaget af Bølgerne. Men da hun og „Kapitainen" i næsten en heel Time forgjæves havde anvendt alle mulige Midler for at kalde ham til Bevidsthed, begyndte hun at ahne det Tab, der forestod hende.

Ogsaa „Kapitainen" fattede nu Tro til, at der maatte være tilstødt Væveren noget af Betydenhed, tog med nogle trøstende og medlidende Ord Afsked fra Marie, og ilede til den en Miil fjernede Læge, medens han jublede høit i sit Indre over, at Tilfældet dennegang var kommet ham saaledes tilhjælp, at der endnu ikke for det Første kunde være Tale om at forlade den Bolig, han skjænkede den Ulykkelige.

Hvo der nogensinde har prøvet hvad det er at hente en Læge om Natten, især paa Landet, veed ogsaa nok, at det er et af de Arbeider, der fordre Tid og Bestemthed. Først er det vanskeligt at finde „en Doktor", dernæst stiger Vanskeligheden, naar man skal vække ham, thi en Doktor sover sædvanlig som en kjøbenhavnsk Natvægter imellem Klokken tolv og tre om Natten, og endelig stiger Vanskeligheden endnu høiere, naar man skal have en saadan Mand til at forlade sin gode, varme Seng og gaae ud i Regn og Storm. — Imidlertid overvandt dog „Kapitainen" alle disse Besværligheder,

og da han først kom til at tale med Doktoren, fik han snart denne i fuld Reisehabit ved at tilbyde ham klingende Mynt, noget, hvis Mangel man destoværre altfor ofte søger at erstatte Lægerne med Velsignelser og skjønne Talemaader.

Men nu medtog Tilbageveien atter en rum Tid, og saaledes var der næsten hengaaet fire Timer siden Ulykken skeete, før Doktoren med sin lærdeste Mine traadte hen til Carls Leie. Men han saae i et Øieblik, at her ikke var noget Haab om Redning tilbage, tilhviskede hurtig „Kapitainen" sin Overbeviisning, anordnede kun nogle faa Midler, der skulde dæmme Smerten i de faa Øieblikke, den Saarede havde tilbage og muligt kunde komme til Bevidsthed i, og fjernede sig med et medlidende Skuldertræk.

Marie forstod tilfulde denne Bevægelse, forstod, at Den, for hvem hun havde offret Livslykke og Rolighed, nu for stedse skulde forlade hende og hendes Barn, og hulkende sank hun ned ved hans Dødsleie.

„Kapitainen" følte sig rystet; han havde Mod til Meget, kun ikke til at see et Menneske døe, thi det mindede ham alt for stærkt om, at et saadant Minut ogsaa skulde oprinde for ham, og hvad laae da vel skjult bag Døden, som kunde styrke ham under Kampen med den? — Men uagtet han skjælvede for at være tilstede ved en Dødskamp, kunde han dog ikke overtale sig selv til at forlade Marie; thi hans beregnende Sjæl viste ham, hvorledes hun maaskee engang i Tiden kunde erindre det som et Beviis paa Kulde for hende, og derved faae mere Kraft til at modstaae hans Forførelse.

Derfor blev han, men gik dog saa langt som muligt bort fra den Døende, og stirrede gjennem Vinduet ud i den mørke Nat, som om han i den saae beslægtede Aander.

Hen imod Morgenstunden begyndte Barnet at græde, og først nu hævede Marie Hovedet op fra de sammenfoldede Hænder. Kjærligheden til Manden havde næsten draget hendes Sjæl over i hiin Verden, som han snart

skulde betræde, Moderkjærligheden kaldte hende tilbage til Livet.

Thi hvad formaaer vel ikke en Moders Kjærlighed til sit Barn?

Rolig og blid som hun var i Glæden, saaledes var hun ogsaa nu i Sorgen. Taarerne vidnede om hvad hun led; men Fortvivlelse kunde ikke drage ind i en Sjæl, der saa ganske tilhørte Gud.

Med Barnet ved sit Hjerte, og Blikket fæstet paa Carl, sad hun stille, grædende ved hans Leie.

Da endelig den lange, lange Nat var forbi, steeg Solen straalende op over Øresundet — hvis Bølger nu havde forvandlet sig til lange Dynninger, som ilede imod Stranden — og kastede et blidt Lys hen paa Carl, der begyndte at bevæge sig og aande stærkere.

Marie lyttede med spændt Opmærksomhed.

„Han aabner Øinene! Han lever!" raabte hun og „Kapitainen" traadte atter hen til Sengen.

„O, Marie!" hviskede Carl, og forsøgte at reise sig, men faldt tilbage paa Puderne med et smerteligt Skrig.

„Det er forbi," begyndte han atter med neppe hørlig Stemme. „See, Marie, Solen stiger op for mig i denne Morgen, den stiger høiere og høiere, jeg følger den, og min Sol vil aldrig dale mere." Han sank atter tilbage med lukkede Øine.

„O, han dør!" hulkede Marie, og bedækkede hans kolde Hænder med Kys.

Efter nogen Tids Forløb slog han atter Øinene op, saae stift paa „Kapitainen", vinkede ham nærmere til sig og hviskede: „Jeg dør; men Eet ønsker jeg dog forinden; vil De hjælpe mig dertil?"

„Gjerne, sig det blot!" forsikkrede „Kapitainen".

„Saa vid da: Marie er ikke min Kone; men endnu er det Tid, sørg for, hun bliver det før jeg dør!"

„De vil lade Dem vie paa Sygesengen?" spurgte „Kapitainen", og kunde ikke forhindre en mørk Skye fra at drage over hans egen Pande.

„Ja, hvorfor ikke?“ spurgte Carl med nogen mere Kraft, „skal der maaskee ogsaa i denne Henseende gjøres Forskjel paa den rige og den fattige Mand? Naar Hiin kan lade sig vie paa Sottesengen for at unddrage griske Arvinger en Eiendom, kan jeg da ikke gjøre det for at skjænke min Kone og mit Barn et ærligt Navn?“

„Jo, jeg skal opfylde Deres Ønske,“ lovede „Kapitainen“ og gik.

„Min Carl, min Carl!“ hviskede Marie med bævende Stemme, „føler Du megen Smerte?“

„Aa nei, Marie, jeg er for mat til at føle de jordiske Lidelser mere, og min Sjæl glæder sig ret inderlig til at staae for Gud.“

„Var Du da saa træt af Livet hernede?“ spurgte hun, og skjulte sit Ansigt ved hans Bryst.

„Nei, træt af Livet bliver kun den Dovne, og det var jeg aldrig. Men jeg længes efter hiin store uendelige Kjærlighed.“

„Fandt Du ei Kjærlighed hernede?“

„Jo tilvisse: men den var ikke saa reen som den var stor, og derfor vil jeg benytte de sidste Minutter af det jordiske Liv til at helliggjøre den. — Din Fader vil maaskee tilgive Enken hvad han fordømte hos den elskende Datter; men derfor skal Du ogsaa kunne fremtræde for ham som en ærlig Kone, og det Barn, for hvilket han da bliver en anden Fader, skal ikke være en Bastard.“

„Og hvad kan min Fader erstatte mig, hvis jeg taber Dig?“

„Vel ikke Det, som Du taber i mig; men det kan en Anden erstatte.“

„En Anden? Hvad mener Du? Hvad skal kunne erstatte mig Dig?“

„Poul Duland!“

„Poul Duland?“ gjentog hun forbauset og saae med Bekymring paa Carl, som om hun frygtede, han talte i Vildelse.

„Ja, han elsker Dig, og kan forsørge Dig,„ svarede Carl. „Ogsaa derfor ønsker jeg, Du bliver min Kone,

han skal ikke tage en Andens Elskede, og bagefter bebreide hende at hun var det."

„Du kan tro . . . .?"

„Nok derom, Marie! — lad mig nu see mit Barn. Det bliver mere og mere mørkt for mine Øine, og jeg vil saa gjerne endnu engang see ham smile."

Marie løftede Barnet op til ham, og som om den Spæde havde fattet sin Faders Ønske, smilede han og hævede de smaa Arme.

„Gud velsigne og bevare Dig!" bad Carl sagte, lagde Haanden paa Hovedet af Sønnen, og saae længe ind i hans klare Øine.

Det var en Faders Afskedsblik!

Kun en Fader forstaaer Betydningen deraf.

Som om Smerterne ene havde ventet indtil denne Afsked var tagen, indfandt de sig nu med unævnelig Styrke, en kold Sved bedækkede den Lidendes Pande, og kun Spørgsmaalet: „Er Poul Duland ei kommen?" afløste undertiden de Klageskrig, han forgjæves søgte at dæmpe for Maries Skyld.

. . . . . .

. . . . . .

Medens Carl paa sit Dødsleie, under de voldsomste Smerter, endnu glædede sig til at slutte sit Liv med en retskaffen Handling, med at gjøre Marie til sin Kone, og derved skjænke hende den Æresopreisning, der vel i sig selv kun har Lidet eller Intet at betyde for Ham, som stuer i det menneskelige Hjerte, men dog har en saa stor Betydning i det borgerlige Liv, gik „Kapitainen", som havde lovet at bidrage Sit til at faae dette den Ulykkeliges Ønske realiseret, munter og trallende hen ad Veien til Hovedstaden.

„Gjøre hende til sin Kone," talte han halvhøit med sig selv og smilede haanlig, „og jeg skulde tilmed hjælpe Dig dertil? Nei, min gode Væver, man kan ogsaa fordre formeget af sine Venner. Om hun blev Din Kone, det kunde igrunden være mig ligegyldigt,

skjøndt det er bedre, hun ikke er det; thi saa tør hun aldrig hæve sit Hoved med denne Madamme-Stolthed, som man dog altid maa respektere for Omdømmets Skyld; men at Dit Barn derved ophørte at være en Bastard, see, det er egentlig det jeg har imod; thi dette Navn, og alle de andre smukke Benævnelser, som ere i Slægtskab med det, skal netop saa væsentlig bidrage til at vække hans Had imod hans Medmennesker; det skal være et uforskyldt Brændemærke, som han skal bære igjennem Livet, og som vil skaffe ham tusinde og atter tusinde Kvaler, og netop derved, at det er uforskyldt, lære ham at foragte og hade dem, der ville forhaane og krænke ham for hans Moders Brøde. — Alt som Barn vil det føde Bitterhed hos ham, naar man lærer hans Legekammerater til at kalde ham „Bastarden", som ungt Menneske skal han høre det samme Navn af sine Omgangsvenner, og naar han engang føler Kjærlighed til en Pige, saa skal det samme Ord hviskes i hendes Øre, og hun skal tvinges til at udtale det for ham, og det vil virke som Is paa hans glødende Hjerte, da, men vel ogsaa først da, vil man kunde faae ham til at forbande sin Moder, der fødte ham til Skjændsel, forbande Menneskene, der af Fordom tilføiede ham saamange Krænkelser, forbande Loven, der skjælner imellem de ægte- og uægtefødte Børn, og maaskee endogsaa til at forbande sin Skaber.

See, alt dette opnaaes ved at han er en Bastard, og nu skulde jeg selv gaae hen og sørge for, at man ikke længere med Rette kunde give ham dette Navn? Nei, nei, min gode Væver! er Du ikke bleven Ægtemand før, saa kan Du ogsaa gjerne gaae i Din Grav uden at blive det.

Du vil ikke overleve denne Dag, og naar jeg iaften vender tilbage til Din Frille og Din Bastard, og Du ligger saa kold som mit Hjerte er for Dit Ønske, saa skal jeg nok kunde fortælle saadanne Historier om Besværlighederne af det Ærinde Du paalagde mig, at min Udeblivelse synes naturlig. Saa er Din Plan strandet, og jeg triumferer atter.

Men hvorhen saalænge? Gaae her og gloe paa Træer, der ere saa skaldede som vore Generaler, og Planter, saa henvisnede som Kansellideputerede, det falder noget kjedsommeligt, og her er ikke et Menneske, som man kan passiare med paa Veien til Byen. — Dog — der gaaer jo en Mand med et Træbeen; han er vist grumme glad, naar Een vil høre paa hans Sygehistorier. Godt, jeg skal skjænke Dig denne Glæde."

Han forserede nu sin Gang, og indhentede snart Manden med Træbenet, der kun med Besværlighed sred frem paa Veien.

Da han hørte „Kapitainens" Fodtrin bag sig, saae han sig om, og standsede overrasket.

Ogsaa „Kapitainen" standsede med Forbauselse malet i ethvert Træk.

„Georg Brown!" raabte han.

„Du her, „„Kapitain"""?" spurgte Georg; thi det var virkelig ham.

„Du lever altsaa?"

„Ja, paa den ene Bagfjerding nær," svarede Georg, med et godmodigt Smiil, men dog uden at modtage den Haand, som „Kapitainen" bød ham.

„Jeg troede, Du var sprunget i Luften med „„Dannebrog"" den anden April?"

„Nei, jeg var netop en af de sidste Kvæstede, som blev transporteret i Land, før det ulykkelige Skib blev tilintetgjort."

„Og hvorledes staaer det nu til med Dig?" spurgte „Kapitainen" nysgjerrig og frittende.

„Tak, meget godt og meget forandret," svarede Georg alvorlig, „og gid det samme var Tilfældet med Dig; men jeg frygter for, at det destoværre ikke er saa."

„Hvorledes mener Du?"

„Nu, sæt Dig paa denne Steen ved Siden af mig; thi jeg taaler ikke godt at vandre saa langt," sagde Georg, og nedlod sig forsigtig paa en stor Steen ved Siden af Landeveien, „og har dog Sameget, som jeg gjerne vilde sige Dig, før vi stilles for en lang Tid, maaskee for stedse."

„Skilles?" spurgte „Kapitainen" og deelte hans Plads. „Jeg kan maaskee komme Dig til Nytte nu, hvorfor saa adskilles?"

„Fordi jeg om faa Dage afreiser til Vestindien. En brav Mand, der, ligesom jeg, blev saaret i Slaget, og mistede sin ene Arm, tager mig med som Skriver eller Fuldmægtig, hvad Du vil kalde det. Han lærte mig at kjende medens vi leed sammen under Doktorens Kniv, og da han saa fik et Levebrød derovre, tilbød han mig straks en Plads, som jeg med Taknemmelighed modtog. Men det var ei herom jeg vilde tale, det var om en Sag af større Betydning end min egen Fremtid, det var om Din Frelse, jeg vilde tale med Dig."

„Om min Frelse?" spurgte „Kapitainen" med et spottende Smiil, „troer Du da, at nogen Fare truer mig?"

„Ja, en stor Fare, der bliver større for hvert Minut Du ikke seer den, og det er Faren for Din Sjæl, for Din evige Frelse!"

„Er Du bleven Missionær?" spurgte „Kapitainen" med Spot.

„Spar Du kun Din Spot," svarede Georg med værdig Rolighed, „for den har jeg ikke nogen Følelse, thi det, hvorfor jeg her vil tale, hæver mig høit over enhver Sarkasme. — Bliv ikke utaalmodig, sæt Dig kun ned hos mig igjen, thi jeg er maaskee i dette Øieblik Din eneste trofaste Ven."

„Saa? Da gad jeg dog nok vidst, hvad der har opvakt denne venskabelige Følelse hos Dig for mig; thi ved den sidste Skilsmisse troer jeg neppe den fandt Sted."

„Og dog har netop hiin Skilsmisse fremkaldt den. Jeg forlod Dig som et ungt Menneske, der var rasende over at have tabt sin sidste Skilling i Spil, og modløs, som en Spiller altid er. Tilfældet ledede mig mere end min egen Villie ud paa Toldboden, jeg skulde præsses, og forsøgte at flygte, men netop i det Øieblik, da min Flugt var mulig, saae jeg en Kone med mit og Claras Barn; Du veed nok, den Clara, som Du lærte

mig at forføre, som Du lærte mig at støde i Fortvivlelse. Da fremtraadte for min Sjæl de sidste Ord hun havde udtalt for mig: „„gid Synet af vort Barn engang maa lede Dig til en Handling, der kan retfærdiggjøre Dig for Dit eget Indre,““ og Erindringen herom paavirkede mig saa stærk, saa at Modet til at affone min Brøde tog Plads i mit Hjerte, og Gud være priset, at jeg adløb denne Indskydelse; thi i de lange søvnløse Nætter, da jeg smertefuld laae som lænkebunden til Sengen, da havde min Tanke kun ham at underholde sig med, og jeg følte, at jeg for hver Nat kom ham nærmere og nærmere. Jeg lærte at erkjende min Brøde — det første og vanskeligste Punkt ved enhver Omvendelse — lærte at angre den, og lærte at tilgive mine Fjender, og — deriblandt Dig! — Men har jeg saaledes Grund til, af mit hele Hjerte at takke Gud for de tilsendte Lidelser, der saameget bidrog til at forandre og forskjønne mit Liv, saa havde jeg dog ogsaa nogen Aarsag til at takke Dig, der — om end imod Din egen Villie — var m e d virkende til at jeg blev underkastet dem.“

„Jeg kan forsikkre Dig, jeg gjorde det saamæn slet ikke for at fortjene Tak,“ forsikkrede „Kapitainen“ spydigt.

„Jeg vil tro Dig,“ svarede Georg sørgmodig og fæstede Blikket paa ham, „Du meente det Ondt med mig, men Gud har vendt det til det Gode, og det Gode er det nu, jeg vil søge at gjengjælde Dig.“

„Ved at holde Præken for mig?“

„Ved at advare Dig! — Da Du førstegang fremtraadte for mig i min lykkeligere Stilling, var Du riigt og elegant klædt; men efterhaanden som Du styrtede mig dybere og dybere, forandrede Du ogsaa Dit Ydre, for at kunde følge mig Skridt for Skridt. Idag finder jeg Dig atter klædt som den formuende Mand, og en ond Ahnelse siger mig, at det vist kun er for at styrte en Ulykkelig i Elendighed. Men, lad Dig advare! Den Straf, hvormed Loven kan hjemsøge, den kan Du maaskee ved Din Snildhed undgaae; men den Straf, hvormed den retfærdige Gud hjemsøger, den vil

eengang naae Dig, naar Du ei itide vender om, og afværger den ved Retskaffenhed og Anger."

„Hvad vil Du have for Timen, for at manudusere mig deri?" spurgte „Kapitainen" med bitter Haan.

„Ti, Du Frække!" bød Georg med høitidelig Stemme, „og skjælv for den kommende Tid. Saalænge Du ei blev advaret, saa kunde Du skyde Dig ind under, at Du ei tilfulde selv havde forstaaet det Strafværdige ved Dine Handlinger, og at Ingen havde forsøgt at oplyse Dig derom; men nu, nu da et Menneske, som Du har tilføiet saa meget Ondt, advarer og raader Dig, da gives der ikke længere den mindste Undskyldning for Dine onde Gjerninger, og Gud vil dømme Dig for dem."

„Ere vi saa færdige?" spurgte „Kapitainen" og reiste sig.

„Ja, snart, kun Eet endnu. Jeg talte forleden Dag med Casper, og han fortalte mig, Du havde lovet at være Fosterfader for et uskyldigt Barn. Jeg forstod bedre end han, hvad Du meente med dette Løfte; svar mig, forholder det sig virkelig saa?"

„Ja!"

„O, saa tag dette Løfte tilbage," bad Georg Brown med Varme, „tag dette Løfte tilbage, send ikke tusindfold Lidelse over en uskyldig Sjæl, og Gud vil erindre Dig det!"

„Og om saa den gode Mand selv kom herned og forsikkrede mig om sin Bevaagenhed, saa tog jeg dog ikke mit Løfte tilbage," forsikkrede „Kapitainen" med Heftighed, „og Rygtet om min Fosterson skal eengang naae Dig, om Du saa reiste til Indiens fjerneste Afkrog."

„Saa vær da forbandet, Du elendige Træl af Dine onde Lyster. Og vender jeg tilbage, da skal Resten af mit Liv offres for at bekjæmpe Dig, som et giftigt Kryb!"

„Helvede velsigne Dig til Gjengjæld!" mumlede „Kapitainen" efter ham.

Endnu engang vendte Georg sig om, traadte nærmere til den Onde, greb hans Haand og bad med Taarer i Øinene:

„Aflad fra Dit onde Forsæt, og red Din forvildede Sjæl!"

Uden at værdige ham noget Svar rev „Kapitainen" sin Haand fra ham, og fjernede sig, idet han fløitede en liderlig Vise.

„Tilgiv ham, Fader!" hviskede Georg, og gik sørgmodig hen ad Veien.

. . . . . .

. . . . . .

Da „Kapitainen" henimod Aften traadte ind i Væverens Hjem, vare Carls Lidelser tilende.

Marie sad stille sørgende ved hans Hovedgjærde.

„Det er forbi!" sagde hun, og hævede sit Hoved iveiret ved den Fremmedes Indtræden, „nu har han Fred og Glæde!" Og Taarerne strømmede ned over hendes blege Ansigt.

„Vær trøstig, Marie!" begyndte "Kapitainen", og kunde neppe skjule det triumferende Smiil, der foer over hans Ansigt ved Synet af den døde Mand. „De er ikke saa hjælpeløs nu, som om det var skeet for et Aar siden."

„Og hvad Hjælp erstatter mig ham, erstatter mit Barn sin Fader? — O, Carl, Carl! Din Marie er allene, og Dit Barn, Dit arme Barn er uden Forsørger og Forsvarer!"

„Marie!" sagde „Kapitainen", og lagde fortrolig sin Haand paa hendes Skulder, medens en underlig, uhyggelig Flamme lyste i hans Øine, „vær ubekymret for Dit Barn!"

„Ubekymret for den Faderløse?"

„Ja, thi jeg, **jeg** skal være hans Fosterfader!!"

Ende paa anden Deel.

Kjøbenhavns Mysterier.

Fortælling

af

Louis Tousche r.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Jordan's Forlag.

Trykt hos J. G. Salomon, Brolæggerstræde 77.

1852.

Bombardementet.

Første Kapitel.

Moder og Barn.

Kattene have som bekjendt den Maneer, naar de fange en Muus, under en ondskabsfuld Leeg at slippe den hvert Øieblik, for, naar den atter troer sig fri, vil fly, da at anfalde og seigpine den paany. Omtrent saaledes bærer ogsaa Skjæbnen sig ad, naar den forfølger en Ulykkelig. Den kan, efter at have udpiint det arme Hjerte intil det Yderste, standse med sine Forfølgelser i hele Maaneder, hele Aar, ligesom for at Offeret skal samle Kræfter til en fortsat Kamp; men netop naar den Arme begynder at tro sig tryg, troer den haarde Skjæbne formildet, taget atter Forfølgelsen sin Begyndelse.

Saaledes gik det ogsaa med Marie.

Hun havde uafbrudt kjæmpet med de bittreste Lidelser fra det Øieblik, hendes Fader forviste hende fra Hjemmet indtil hendes Barns Fader blev nedsænket i den sidste, stille Bolig; Armod og Smerte, Sorg og Græmmelse havde hver Dag indfundet sig hos hende under en ny Skikkelse, og mishandlet det arme Hjerte; men fra Carls Død syntes disse Forfølgelser at være ophørte, det dybe Savn af den Elskede smeltede snart hen i det blide Vemod, hvormed man altid erindrer en kjær Afdød, og blev endmere formildet ved Glæden over den opvoksende Søn; thi en Moders Glæde opveier fuldkommen en Enkes Sorg.

„Kapitainen", der, sit Løfte tro, ikke veeg bort fra sin Fosterson, havde omsider modtaget det lille Landsted ved Skovshoved som Betaling for sine paa Grev Jancke lydende Veksler, og beboede nu selv — under Navn af Poul Duland — den underste Etasje, medens Marie og hendes Søn, den lille Victor, vedblev at have deres Hjem i den øverste. — „Kapitainens" Veilen havde vel iførstningen skabt Marie en Deel Plager, men da hun vedblev med Bestemthed at tilbagevise enhver Tilnærmelse af den Natur, lod han som om hans Stolthed oprørte sig imod længere at være den Tryglende, og med et endnu dybere Had i Hjertet end forhen, vedblev han senere at behandle hende ligesom i den første Tid af deres Bekjendtskab, som en Ulykkelig, hvem han af Godhed og Venskab vilde beskytte imod ublide Kaar.

Saaledes vare seks Aar forsvundne, men nu, da hun følte sig rolig og tilfreds, da hun troede sin og sit Barns Fremtid betrygget ved Poul Dulands Godhed, nu var Tiden til Kamp atter oprunden for hende.

En skjøn Eftermiddag først i August 1807 gjensee vi hende med sit Barn, siddende paa en Græsbænk, der, beskygget af et gammelt Egetræ udenfor Vaaningshuset indbød til Hvile og Nydelse.

Men hvor forandrede vare nu ikke disse to Skabninger siden dengang, da hun grædende sank ned ved Carls Dødsleie, fuld af Bekymring for den Spædes Fremtid.

Dengang var det et Billede af Sorg og Hjælpeløshed, nu af Fred og Tillid.

I en halv hvilende Stilling støttede Marie sig tilbage imod Egestammen, og medens den høire Haand endnu fastholdt det Sytøi, hvorpaa hun havde arbeidet, legede den venstre med de lysegule Lokker, som smykkede Hovedet paa en nydelig seksaarig Dreng, der, liggende paa Bænken, trykkede sig op imod hende med den Tillid, som et Barn kun føler til sin Moder.

Han var fiin og spædlæmmet, men med en for Børn ualmindelig Symetri i Lemmernes Forhold. Det lille

Lokkehoved var kastet tilbage med en stolt Bevægelse, for at de deilige store, mørkeblaa Øine kunne møde Maries kjærlige Blik, og med de friske, røde Læber halvaabnede, saa Tænderne viste sig indenfor samme som Kanterne af to fine Perlerader, syntes han med spændt Opmærksomhed at lytte til Moderens Ord. I denne Stilling, belyst af enkelte Solstraaler, som trængte sig igjennem Egens rige Løv, var han tilvisse et særdeles skjønt Barn, kun laae der et Anstrøg af Alvor over den høie Pande, og som idet hans Ansigt derved berøvedes en Deel af den barnlige Aabenhed, der er saa tiltrækkende, enten synes at tyde paa moralske Lidelser, der kun stode i liden Samklang med hans Alder, eller ogsaa paa en moralsk skadelig Paavirkning udvendig fra.

„Men, lille Victor!" fortsatte Marie Samtalne med sin Søn, „finder Du da ikke, at det er et smukt Syn, naar Du nu kaster Blikket ud over Søen, og seer den saa stille, at de mangfoldige store Skibe, hele den engelske Flaade, speile sig deri med deres Kanoner, løse Seil og store Flage? Finder Du ikke at det er smukt, naar Himlen er saa reen og Luften saa stille, at selv den mindste Blomst kun bevæger sig naar en Fugl kommer til at berøre den i sin Flugt, eller en Bi gynger sig paa den for at suge Honning?"

„Jo vist!" svarede Drengen bestemt, med en høi, velklingende, men næsten noget trodsig Stemme, „jo vist finder jeg at det er smukt at see alt dette, at see Skibene speile sig, den svenske Kyst staae som mørkeblaa Skyer og den lille Ø, der ligger saa nær, at man næsten kunde fristes til at gribe efter den med Hænderne, jeg finder det saa smukt, at jeg næsten kunde — at jeg næsten kunde græde derover; men jeg kan dog bedre lide det, naar det stormer, saa at de høie Træer pidske Bladene af hinanden, og Søen vælter sig i store Bølger imod Een, som om de havde Lyst til at tage Een med derud i det Dybe, ligesom Du har fortalt, at de gjorde ved min stakkels Fader. O, Moder, naar de saadan rase, saa banker det saa stærkt herinde i Brystet paa mig, og jeg

kunde have Lyst til at gaae midt ud i dem, for at prygle dem til Gjengjæld for hvad de gjorde imod Fader; men Du har forbudt mig at gaae derud, og jeg maa derfor lade mig nøie med at slaae dem med saa store Stene som det er mig muligt at kaste paa dem."

Drengen havde talt sig ind i en Heftighed, der drev hans unge Blod op i hans Kinder, og laante hans skjønne Øine en Funke af Had; han syntes i et Øieblik at blive større, ældre, mandigere, om man tør bruge dette Udtryk om saa ungt et Barn, og hele hans Ansigt udtalte den bitterste Trods; men da han taug, bøiede han Hovedet ned i Moderens Skjød, et Smiil drog hen over hans Træk, og han var atter ganske Barn.

„Fy, Victor!" udbrød Marie, halv forfærdet over sin Yndling, „hvad er det for en Heftighed? Og hvorfor vil Du yttre Harme imod Bølgerne? De kan jo dog ikke føle hvad Du gjør ved dem."

„Det er netop det, som ærgrer mig meest!" raabte Victor, med et nyt Udbrud af Trods, „kunde de føle, saa skulde jeg slaae dem ganske anderledes, om de saa vare saa store som den Aand, Du har fortalt mig, Fisteren lukkede ud af det Skrin, han havde fundet, og om jeg saa vidste, at de i næste Øisblik vilde knuse mig, ligesom jeg nu knuser denne Blomsterknop."

„Men hvorfor, Barn? Hvorfor vil Du gjøre det?" spurgte Marie med moderlig Bekymring i Blikket.

„For at hævne min Fader!" raabte Drengen og sprang op fra sin hvilende Stilling.

„Victor, Du forskrækker mig!" sagde Moderen og hendes Træk vidnede om Sandheden af Ordene, „Hvem har lært Dig denne Vildhed? Hvem har lært Dig at tale om Hævn?"

„Blev Du forskrækket, søde Moder?" spurgte den Lille, og lagde venlig sit Hoved op imod hendes Bryst, i den barnlige Tro, at det var hans heftige fysiske Bevægelse, som havde indjaget hende Frygt.

„Hvem har talt til Dig om Hævn?" gjentog Marie med større Strenghed i Stemmen.

„Poul Duland!“

„Hvorledes kom han til det?“

„Forleden Aften,“ fortalte Barnet, og kjælede for Moderen for atter at gjøre hende god, „da jeg spadserede med Poul der nede ved Stranden, fortalte han mig, at man om Morgenen havde hugget Hovedet af en Mand derinde i Byen, hvor han kom fra, og sagde at det skeete fordi Manden havde dræbt et Menneske. Da jeg spurgte, hvorfor han havde gjort det, svarede Poul, at det var for at hævne sig, og da jeg ikke forstod dette Ord, saa forklarede han, at det var, naar Nogen gjorde Een Fortræd, da atter at skade ham. — Nu husker jeg godt, at Havet gjorde min Fader Fortræd, og derfor vil jeg saa gjerne slaae det igjen.“

„Men sagde Poul Dig da ikke, at man ikke burde gjøre det, at det var ondt?“

„Nei, langtfra,“ svarede Victor med et lille Smiil, og saae Moderen troskyldig ind i Øinene, „han sagde tvertimod, at det glædede Menneskene at hævne sig, at det endogsaa var en stor Glæde, og at det viste en stærk og mandig Karakteer.“

„Der har Poul Duland feilet,“ sagde Marie blidt, „eller ogsaa har Du misforstaaet ham, thi . . . .“

„Nei, han havde Ret!“ afbrød Drengen hende heftig, „thi da jeg om Aftenen første Gang kastede Stene paa Bølgerne, følte jeg stor Glæde!“

„Og jeg siger Dig alligevel, at baade han og Du har taget feil,“ sagde Marie med dyb Alvor, „det er slet og ondt at hævne sig, og tvertimod at vise Styrke i Karakteren, viser det Svaghed. Den, der har en stærk Karakteer, viser den bedst ved at bære selv Forurettelser uden at blive ond. Den bedste Styrke, er Styrken til at kunne tilgive, til at kunne vedblive at være god. Men Du forstaaer mig maaskee neppe,“ vedblev hun, og smilede selv over den Alvor, hvormed hun havde tiltalt saa ungt et Barn, „og jeg vil derfor tydeliggjøre Dig det paa en anden Maade, som bedre vil fattes af Din Barnesjæl. — Kom, sæt Dig kjønt her ved Siden af

mig medens jeg arbeider, saa skal jeg fortælle Dig et lille Eventyr.

„En Enke levede sammen med sin tiaarige Søn. Alt i mange Aar havde hun kun været fattig, uagtet hun stedse arbeidede med den største Flid, men dog var aldrig deres Armod gaaet saa vidt som en enkelt Aften, da hun gav sit Barn det sidste Stykke Brød, de eiede, og beredte sig selv paa at gaae hungrig tilhvile. Da aabnedes pludselig Døren, og en venlig Fee i et straalende Gevandt, der oplyste Hytten med det skjønneste rosenrøde Lys, traadte ind til den forundrede og forfærdede Enke. „„Frygt ikke,"" sagde Feen med et huldsaligt Smiil, „„jeg gjør intet Ondt, og kommer kun for at belønne den Flid, jeg saa længe har seet Dig udvise. Siig mig Dit kjæreste Ønske, og det skal blive opfyldt."" Alt aabnede den Fattige sine Læber for at bede om timelige Goder, der kunde fri hende for de mange Bekymringer, da hendes Blik faldt paa hendes sovende Dreng, og hun yttrede det Ønske, der altid maa og bør være det høieste for en Moder: „„gid min Søn maa blive god og retskaffen!"" Nu var det Feen, som forundrede sig; thi i den Fattiges Bolig havde hun ventet at høre et ganske andet Ønske. „„Du beder godt,"" sagde hun til Enken; „„men at blive et godt og retskaffent Menneske, det beroer kun paa Mennesket selv; men da jeg kun kan lade Dig yttre et Ønske, saa skal jeg efter Evne opfylde det, og give Din Søn en Ven, som kun vil raade ham til det Gode, naar han bare vil lytte til Raadet. See,"" og hun aabnede en lille Æske, hvoraf der udfløi en Fugl, ikke større end en Sommerfugl, men med de skjønneste blaa, røde og guldgule Fjedre, „„see, dette skal være Din Søns trofaste Ven!"" og Feen var forsvunden medens den lille Fugl høit jublende flagrede omkring i Enkens Hytte, og endelig paa Sønnens Hovedgjærde puttede sit eget Hoved under Vingen og sov ind.

„Den næste Dag var den lille Dreng naturligviis grumme glad over den skjønne Fugl, som fulgte ham overalt, men forundrede sig dog over, at den sletikke kunde

tale, da han dog efter Moderens Fortælling maatte slutte at det var en Person, som han skulde raadføre sig med, naar han selv var tvivlraadig om hvad der var det Rette, det Gode; thi en saadan Tvivl kan opstaae hos den Bedste. Men Moderen trøstede ham med, at det just ikke altid var den meest trofaste Ven, som talte meest om Venskabet.

„Saaledes forløb nogle Aar. En riig Mand havde taget sig af Enkens Søn, sat ham i en herlig Skole, og vilde give ham en god Opdragelse, men Staklen havde mange smaa Plager, snart var det Ene, snart det Andet borte af hvad han skulde bruge i Skolen, og uagtet han forsvarede sig paa det bedste, blev han dog mere end een Gang straffet for Uorden; da opdager han omsider, at det var en anden Elev i samme Skole, der berøvede ham Bøger og Sligt, og paaførte ham Lidelse. Opbragt — ligesom Du, lille Victor, paa Havet — vilde han ile til Læreren for at fortælle Sammenhænget, da idetsamme den Skyldige kommer og beder om Tilgivelse, og at det ikke maa blive fortalt, da han saa vil blive jaget ud af Skolen og for stedse være ulykkelig. Men Enkens Søn er vred, mener at Bøden bør straffes og vil fortælle det Hele, da aabner Fuglen for første-gang talende det lille Næb og beder: „„Vær stærk.““

„Du kan nok tænke Dig Eierens Forundring og Glæde; men hvorledes skulde han forstaae denne Bøn? Skulde han være stærk til at modstaae den Andens Bøn om Tilgivelse, eller stærk imod sin Lyst til at lade ham afstraffe efter Fortjeneste? Men da han alt i sit Indre følte sig svag imod den Skyldiges Taarer, troede han Fuglen vilde opmuntre ham til at være stærk imod en maaskee utidig Medlidenhed, og nærmede sig Døren; men nu skulde Du have seet den lille Fugl, hvor ængstelig og sittrende den flagrede omkring sin Herre og gjentog sit kun for ham forstaaelige „„Vær stærk““, og han fattede først nu, at der hørte mere Styrke til at tilgive end til at anklage.

„Nu hengik der atter en rum Tid, og sjeldnere og

sjeldnere behøvede Fuglen at opmuntre til Styrke imod Fristelser, thi ligesom Fristelserne bestandig blive flere og flere for Den, som ikke kan modstaae dem, saaledes blive de ogsaa bestandig færre for Den, der med Kraft bekæmper dem itide, og det gjorde Enkens Søn.

„Han var alt Mand og Fader, da han en Dag vilde foranstalte sine kjære Børn en Glæde for en lille Sum, som han under sin Flid havde sammensparet til en saadan Fest; men netop denne Morgen træder hiin brødefulde Elev ind til ham, ogsaa han var nu en Mand, havde havt en tung Skjæbne at kæmpe imod, og beder om Hjælp. Enkens Søn — vi ville kalde ham Benjamin — kunde ikke hjælpe den Fremmede, uden at nægte sig selv og sine Børn den Fest, hvortil han, især paa deres Vegne, havde glædet sig saameget, og han tænkte derfor: „„skal jeg nægte mine Børn, der kun have gjort mig Glæde, en Nydelse for at hjælpe en Fremmed, der kun har gjort mig Sorg og Skade;"" men den lille Fugl gjentog atter sit „„Vær stærk"" og dennegang kunde Benjamin ikke være i Tvivl om, at det fordrede mere Styrke af ham at nægte sine Børn en Glæde, end at nægte en Fremmed en Hjælp; men da han engang havde besluttet at være stærk og følge sin befjedrede Vens Raad, saa hjalp han den Fremmede, og lod sig nøie med den Glæde, som Fuglens jublende Toner forskaffede ham.

„Men uagtet Benjamin var flittig og god, blev han fattig; nogle af hans Børn døde og andre bleve styrtede i Fordærvelse af hiin Fremmede, som han havde hjulpen, og hvem Lykken havde føiet ganske anderledes; men Benjamin var ikke længer en af de svage Sjæle, som troer at Armod og Sorg er Forbandelse, tvertimod takkede han med ydmygt Sind den gode Gud for de tilføiede Lidelser, og erkjendte, at kun under saadanne føle vi vor egen Kraft og Værd, og kan forhøie det. Saaledes vandrede han tilsidst, svag paa Legemet, fattig og elendig, forladt af Alle undtagen af Gud og sin lille Fugl, der endnu stedse glædede ham ved sin Kvidren og lullede ham isøvn med sine bløde, rolige Melodier.

„Da mødte han atter en Dag paa en eensom Bjergsti hiin fremmede Mand, der nu var riig og mægtig, og Benjamin traadte hen til ham, viste, at nu trængte han til Hjælp, saaledes som han selv engang havde givet den, men den Onde vendte sig bort med et foragteligt Smiil; da opblussede Harmen frygtelig i den gamle Bejamins Bryst, han erindrede alt det Onde, alle de Lidelser, Hiin havde paafort ham igjennem det hele Liv, og en Djævel tilhviskede ham „„hævn Dig, og styrt ham i Afgrunden,"" men da fløi Fuglen ængstelig til ham, raabte sit „„Vær stærk, vær stærk!"" og tilføiede her for første Gang: „„Vær stærk, og Lønnen er nær!"" og Benjamin vandt atter Styrke, og kunde endnu engang tilgive.

„Om Aftenen havde han intet Hjem at tye til, men som den angrende Jacob maatte han paa Marken hvile sit Hoved imod en Steen, medens den lille Fugl søgte Skjul og Varme ved hans Bryst. Om Morgenen fandt man dem begge døde.

„Men Benjamins Sjæl var ad Jakobsstigen steget op til Himmelen, og der kom den fromme, skjønne Jesu ham imøde og sagde: „„Min Søn, Du var stærk! Gaae ind til min Faders Glæde, til evig Fred og Salighed iblandt Himmelens Engle.""

Marie taug, og saae med Kjærlighed ned paa sit Barn; ogsaa hans Øine dvælede med en fugtig Glands og et uudsigeligt Udtryk af Ømhed ved Moderens Træk.

„Ja, Moder;" begyndte han med sagte Stemme, „det var let at være god, naar man havde saadan en lille Fugl, som bestandig vilde advare."

„Det har Du, Victor!"

„Jeg?"

„Ja, Du har den i Dit Hjerte, i Din Sjæl. Samvittigheden er den lille Fugl, og jeg har i dette Øieblik lært den at tilraabe Dig „„Vær stærk"", og gid den aldrig maa glemme det igjen!"

„O nei, Moder, den skal aldrig glemme det!" raabte Barnet, og kastede sig med Inderlighed til Moderens Bryst.

„Daarer!“ lød en dyb Stemme ved Siden af dem. Det var „Kapitainen“. Ogsaa paa ham havde Tiden frembragt nogen Forandring; det vilde Liv, hvori han deeltog mere af Prinsip end af Lyst, havde i Forening med tilbagetrængt Had paa engang slappet og skjærpet hans Træk, saa at de nu ikke længere bare saameget Præg af Aand og Spot som af Mismod og Bitterhed. Det mørke Udtryk, som for faa Aar tilbage kun en enkelt Gang vanfirede hans smukke Ansigt, hvilede nu næsten bestandigt over det. Og dog var han endnu en skjøn Mand, naar han med sin gamle Færdighed lagde Godmodighed og Venlighed i sit Smiil, Ro og Værdighed i enhver af sit kraftfulde Legemes Bevægelser.

Lidt opskræmmet vendte Marie sit fine, sørgmodige Ansigt imod ham, og spurgte med blid Alvor: „Hvorfor dette Navn?“

„Fordi at Menneskene ere fødte med Svaghed,“ lød det Svar, der beviste at han havde lyttet til en Deel af hendes Samtale med Barnet, „og det er i Grunden det Eneste, der stempler os som Mennesker. Vare vi ikke svage, vilde vi ikke længere være Mennesker, men vandre imellem hinanden som Guder, og at forvise Svagheden fra os, er derfor ligesaa daarlig en Idee, som om Skildpaden fandt paa at ville krybe ud af sin Skal.“

„Tilsyneladende har De vistnok Ret,“ svarede Marie, og søgte at beskjæftige Victor med noget Leeg, for at drage hans Opmærksomhed fra en Samtale, der maaskee kunde være farlig for hans unge opvakte Sjæl, „men jeg kan ikke ubetinget indrømme Dem Retten. Husk paa, at Svagheden netop er os medgivet for at danne vort egentlige, vort høiere, vort sjælelige Liv, som først fremstaaer ved Kampen imod den. Uden Svaghed havde vor Sjæl ingen Kamp, da det er den eneste Fjende, den har at bekæmpe, og uden Kamp intet Liv. Thi De vil da ikke paastaae, at denne Vegeteren, hvorunder vi kun sørge for Føde, Klæder og Ly, er et Liv?“

„Hvorfor ikke? Har Dyrene da intet Liv? Og de sørge dog ikke for Andet end det materielle Velværen.“

„Er De saa forvisset derom?“ spurgte Marie, og fæstede sine store Øine paa ham.

„Ja. Vi vide jo, at de ikke har nogen Sjæl.“

„Vi vide det ikke,“ svarede hun, „vi tro kun at vide det; men kunde det ikke være Hovmod, der indgav os Lysten til at benægte Tilværelsen af Det hos Dyrene, som vi selv føle os i Besiddelse af, og hvorved vi gjerne ville hæve os endnu høiere over dem, end vi allerede ere?“

„De troer maaskee paa en Sjæl hos Dyrene?“

„Ja, og det at de kunne drømme, synes mig at vidne for min Tro. Jeg kan ikke let danne mig et Begreb om Drømme, hvor der ingen Tanke er tilstede, og er der en Tanke, som kan beskjæftige, ligemeget i vaagen eller sovende Tilstand, saa maa der ogsaa være en Sjæl.“

„Saa troer De maaskee endogsaa paa Sjælevandring?“ spurgte „Kapitainen“ noget afvigende fra Samtalens egentlige Gjenstand.

„Maaskee!“

„Aa ja, den Idee kan jeg dog fatte,“ sagde han medens et Udtryk af Spot drog over hans Træk. „Jeg kan endog sætte mig ind deri. Kattene blive Hofmænd, Hestene blive ansatte i Regjeringskollegiet, Rævene bruges til Politioffisianter, Hundene til Portkontrollører, af Skildpadderne gjør man Komiteemedlemmer og af Faarene Undersaatter.“

„Lad os nu afbryde denne Samtale,“ bad Marie med et lille Smiil over „Kapitainens“ Forklaring af Sjælevandringens Resultater, „vi har dog fjernet os alt for langt fra det oprindelige Thema. — Og tilmed har jeg langt vigtigere Ting at spørge Dem om, thi det var jo ved denne Tilbagekomst fra Hovedstaden De lovede at give mig Underretning om mine Forældre og mit Barndomshjem.“

Støttende sig op imod Egetræet, slog „Kapitainen“ Armene overkors og saae imod Jorden, som i dybe Tanker.

„De tier, Hr. Duland,“ tog Marie atter Ordet;

„og hvorfor denne Taushed? Hvor mangfoldige Gange har jeg bedet Dem om Underretning fra Hjemmet, i de seks Aar, at denne Bolig og denne Have udgjorde hele min Verden, og altid nægtede De at svare mig, uagtet jeg vidste, at De jevnlig kom i mine Forældres Huus. Tilgiv mig, Duland, havde jeg ikke modtaget saamange Beviser for Deres Godhed og Ømhue, saa kunde jeg let fristes til at tro, De følte en ondskabsfuld Glæde ved at see min Angst og Kval. O, tro mig, det er tungt, meget tungt, selv for den forviste Datter ikke at vide om Forældrene ere levende eller døde. — Jeg havde dog foresat mig, ikke oftere at spørge Dem, da tilbød De pludselig og uanmodet ved Deres sidste Afsked, at naar De kom igjen, skulde De bringe mig Underretning fra Hjemmet. Paany vækkede De denne navnløse Uro og Længsel, og nu, da De kommer tilbage, er De atter taus."

„Hvorfor vil De absolut vide Noget fra dem, der kun har gjort Dem Fortred?" spurgte „Kapitatnen" med en Deeltagelse i Stemmen, der aldeles modsagdes af den uhyggelige Flamme i hans Øine, „lever De ikke tilfreds og lykkelig her med Deres Søn?"

„Ja, hvis Fritagelsen for Næringssorg var nok til at berolige Hjertet, da var jeg — takket være Deres Godhed — tilfreds, og hvis man ophørte at være Datter, naar man blev Moder, da var jeg glad."

„Velan, saa spørg mig da, og jeg skal svare."

„Lever min Fader?"

„Endnu, ja!"

„Der ligger Død i dette „„endnu"","" sagde Marie blegnende, „han er syg?"

„Ja, han er farlig syg."

„Der er maaskee intet Haab om Redning?" spurgte hun angest.

„Nei!" lød det rolige Svar. „Jeg ventede næsten den Sorg, idag at maatte have fortalt Dem hans Død."

„Saa vil jeg straks til Kjøbenhavn!" sagde hun med usædvanlig Bestemthed, og reiste sig hastig op fra Bænken.

„Hvorfor?“ spurgte „Kapitainen“.

„Hvorfor! For endnu engang ved hans Fødder at anraabe om Tilgivelse og Datternavn. Han er retfærdig, og vil høre mig.“

„Men det gaaer ikke an,“ indvendte han.

„Og hvorfor ei? Hvorfor skulde det ikke gaae an, at en Datter forsvarede sig for sin Fader, selv om det var i hans Dødsstund?“

„Fordi,“ svarede „Kapitainen“ med et uvilkaarligt Træk af Spot omkring Munden, „at Stadens Porte nu ere lukkede, og ikke aabnes igjen før imorgen Formiddag.“

„Stadsportenene lukkede?“ spurgte hun vantro.

„Ja. Seer De den mægtige Flaade derude paa Øresundet?“ sagde han, og pegede paa de engelske Skibe, „den Flaade, der er kommet saa venskabelig, og endogsaa har proviantteret sig i Helsingør, den samme Flaade ligger nu som vor Fjende ved Kysterne, og vi skal have Krig med dens Regjering.“

„Krig?“ raabte Marie saa høit, at den lille Victor kom løbende hen til hende for at høre, hvad der var paafærde.

„Ja,“ vedblev „Kapitainen“ med Koldblodighed. „man har sendt en overordentlig engelsk Minister til vor Kronprinds i Kiel med det Forslag, at vi skulle deponere hele vor Flaade hos Englænderne som en Garanti for vor Neutralitet, et Forslag, som Kronprindsen naturligviis kun kunde tilbageviise med den dybeste Foragt. Han kom selv igaar til Kjøbenhavn for at ordne Forsvaret, og hele Byen var i den Anledning illumineret; man var dum nok til at troe, han ligesom Frederik den Tredie vilde døe i sin Rede; men Nutidens Fyrster ere klogere end som saa, og han foretrak at leve udenfor Reden og reiste derfor allerede faa Timer derpaa til Kiel, efter i en Proklamasion at have fortalt, at hans Pligter kaldte ham tilbage til Armeen i Holsteen, der for Øieblikket ingen Ting har at bestille.“

„O, min Fader, min Fader!“ klagede Marie, der

kun med liden Opmærksomhed havde fulgt „Kapitainens“ Fortælling, „naar kan jeg da komme til ham?“

„Under alle Omstændigheder ikke før imorgen, og endda er og bliver det ufornuftigt, thi medens De er i Byen kan der maaskee hænde Ting, Begivenheder, saa at De ikke for for det Første kan forlade den igjen.“

„Nu, saa bliver jeg i Kjøbenhavn indtil Portene atter aabnes. Hvor der er Plads til Saamange, der finder vel ogsaa jeg et Ly,“ svarede Marie med en Stemme, der overbeviste om Fastheden af hendes Beslutning.

„Men tænk paa de Farer, De udsætter Dem for,“ indvendte „Kapitainen“.

„Hvilke Farer?“

„At Byen kan blive stormet, indtaget, plyndret, afbrændt.“

„Ere ikke mine Forældre udsatte for den samme Fare?“

„Jo tilvisse!“

„Saa deler jeg dem med mine Kjære.“

„Det er Galskab, Marie. Har De nu saa længe levet her, saa bliv indtil denne Affære er forbi.“

„Og min Fader maaskee er død,“ tilføiede Marie blødt. „O, Hr. Duland, De kan tro, disse lange Aar vare mig ofte skrækkelige, thi en Faders Vrede hviler tungt paa hans Barn, men jeg havde dog altid det Haab: han lever og han vil engang tilgive. Nu derimod har De jo selv fortalt mig, at han kun har ringe Tid tilbage at leve i, og hvad Under derfor, at jeg nu vil trodse enhver Fare, enhver Modgang, for at erhverve mig hans Tilgivelse, og i hans Dødsstund medgive ham den Trøst, at hans Datter ikke er falden saa dybt som han troede.“

„Vil De lade Victor blive her tilbage hos mig medens De tager til Byen!“ spurgte „Kapitainen“ med en lønlig Frygt for, at Offeret skulde rives ham af Hænderne.

„Nei,“ svarede Drengen rask og greb Maries Haand,

„ligesaa godt som Moder vil reise ind til den store Bye for at finde sin Fader, ligesaa godt kan jeg reise med for at blive hos min Moder."

„De hører, han fælder selv Dommen," sagde Marie, og trykkede Barnet op til sig, „og Gud velsigne ham for disse Ord, de give mig et stort Haab for Fremtiden."

„Dom ei fra Barnet til Ynglingen," svarede „Kapitainen med en Ondskab, der ei engang tillod Nogen at trøste sig med Haabet om Glæde. „Men endnu et Ord. Det er det sidste Middel, jeg har til at holde Dem tilbage, og derfor anvender jeg det: reiser De til Byen og bliver der med Victor, ophører al Hjælp fra mig."

Marie fæstede et skarpt Blik paa ham og svarede med Alvor og Værdighed: „Imorgen reiser jeg til Byen med Victor, og bliver der!"

Hun vilde fjerne sig, men „Kapitainen", hvis Ondskab var opflammet ved Imodsigelsen, greb hende ved Armen og spurgte med et djævelsk Blik: „Har Marie ikke mere at spørge om?"

„Jo. Min Moder?"

„Er separeret fra sin Mand."

„En Skilsmisse?" raabte Marie og traadte smertelig forfærdet et Skridt tilbage.

„Ja," fortalte „Kapitainen" med en Langsomhed og Betoning, der maatte gjøre ethvert af hans giftige Ord dobbelt indtrængende for den Arme, „hun spillede stedse høiere i Lotteriet, og i den naragtige Tanke at vedblive dermed indtil en Gevinst atter bragte hende paa Fode, udplyndrede hun sit eget Huus indtil det Sidste; men Gevinsten blev borte, og i dens Sted kom Frygten for at hendes Mand skulde komme paa Spor efter hendes Daarskab. For at faae Mod til at træde ham imøde uden at røbe sig selv, begyndte hun at nyde stærke Drikke, Lysten tiltog indtil Deres Fader endelig en Dag fandt hende aldeles beruset . . . ."

„Beruset?" gjentog Marie smertelig.

„Ja," svarede han med et let Smil, „ret hvad man kalder pærefuld."

„Arme, arme Fader!"

„Hans herlige Søn, Rudolf," vedblev „Kapitainen" ubarmhjertig at fortælle, „beskrev ham nu under Medfølelsens Taarer Sagernes Stilling, hvoraf Resultatet blev, at Deres Fader lod sig skille fra sin Hustru, som nu fører et ret lystigt Liv paa egen Haand, medens Græmmelsen over Familiens Vanære har kastet ham paa Sygeleiet, hvorfra han vist neppe reiser sig mere."

„Men, saa er dog Rudolf hos ham?" spurgte Marie bekymret.

„Ja."

„Og han, hvorledes . . . . .?" hun vilde spørge hvorledes h a n var, men Ahnelsen tilhviskede hende, at hun kun vilde faae et smertende Svar, og hun taug derfor pludselig stille.

„De mener, hvorledes han opfører sig," supplerede den Adspurgte, „aa jo, ret brav. Han har i de syv Aar, De ikke har seet ham, gjort herlige Fremskridt i at stjæle, lyve, spille, bagtale o. s. v."

„Almægtige Gud! Er det Sandhed, Duland? Sværg, at alt Dette er Sandhed, og ikke en grusom Spøg for at straffe min Trods," bad Marie.

„Jeg besværger Sandheden ved min Livslykke, ved Opfyldelsen af alle mine Planer," sagde „Kapitainen" med et Anstrøg af Høitidelighed.

„O, min Gud! — Er min Fader da saaledes ganske ene tilbage, sorgfuld, krænket og syg?" spurgte Marie med Taarer i Øinene.

„Nei," svarede den Adspurgte, og vedblev med haanende Kulde: „Jeg sagde Dem jo, at Rudolf iblandt Andet ogsaa havde gjort Fremskridt i at lyve, og det gjør han saa godt, at hans Fader med Stolthed betragter ham som en god Søn, der i Tidens Længde atter vil udslette den Vanære, som er kommen over Familien, og i sin Dødsstund vil han vistnok velsignende lægge

Haanden paa Hovedet af den Søn, som er den Værste af hele Slægten."

„Hvilken Slethed!" udbrød Marie med Rædsel, og alt Dette, Duland, siger De mig først nu, og i saa kold en Tone?"

„Til hvad Nytte skulde jeg have fortalt det tidligere?"

„O, Hvo veed om jeg ikke kunde have bragt Enighed til Hjemmet, der engang var saa glad og fredeligt, naar jeg kun itide atter havde betraadt min Faders Dørtærskel?"

„Og hvad Sikkerhed har De for, at De nogensinde vilde have kommet til at betræde den? Hvad Sikkerhed har De for, at det endnu kan skee? Som engang før, vil Deres Fader maaskee lade Dem bortjage som en Betlerske fra Døren og foragte den Glæde og Fred, De vilde bringe."

„I Sandhed, det er haarde Ord," sagde Marie og hævede bedrøvet sit Blik mod Himmelen, „men Han deroppe, han vilde styrke min Sjæl og min Fod, saa jeg ikke bliver træt af at søge Veien til min Faders Dør og hans Hjerte. Min Fader var aldrig ond, men kun streng, og naar jeg, erkjendende mine Feil, angrende havde nærmet mig til ham, da havde han vist atter i mig villet gjensee sin Datter, og jeg kunde maaskee i hans Hjem, ved at værne om hans Fred, have betalt ham nogle af de Lidelser, Forstødelsen af hans Barn har bragt over hans eget Hjerte."

„De har altsaa ikke prøvet nok af Livet endnu, til at vide, at alt det Skjønne, som ligger i Deres Tanker og Ord i dette Øieblik, kun er daarlige Drømme?" spurgte „Kapitainen" med et Anstrøg af Bitterhed.

„Nei," svarede hun rolig, „jeg har endnu ikke lært at betragte alt det Ædle og Gode som Drømmerier."

„Du skal lære det!" lød det dybt i „Kapitainens" Indre.

Han fæstede et mørkt og skarpt Blik paa hende, medens ethvert af hans Træk udtalede Alvor og Tvivl;

men netop i det Minut, da Marie syntes ikke længere at kunde udholde hans gjennemtrængende Stirren, lod han Blikket udtale kjærlig Godhed, og de alvorlige Træk fik et mildt, næsten medlidende Udtryk.

„Det vilde dog være Synd, at udsætte Dem for saadanne Lidelser," sagde han, og greb venligt hendes Haand, „jeg skal imorgen følge med til Byen, og bane Dem Veien hos Deres Fader, saa at De ikke skal være udsat for at vises bort fra Døren."

„O, nu kjender jeg Dem igjen!" udbrød Marie med varm Taknemmelighed, skjøndt en skærende Smerte drog igjennem hendes Indre ved Tanken om, at en Fremmed skulde træde imellem, for at at man ikke skulde forjage Datteren som en Landstrygerske fra Faderens Dødsleie.

„Var jeg da bleven Dem fremmed," spurgte „Kapitainen" noget forundret.

„Ja, saa fremmed," svarede Marie tillidsfuld, „som De kun har forekommet mig den første Gang jeg saae Dem, thi ogsaa da forekom De mig kold og ond."

„Jeg er ikke kold og ond," forsikkrede „Kapitainen" med sin oprigtigste Mine; „men naar jeg skal fortælle noget Ubehageligt, da gjør jeg det med Ro og Alvor, fordi det forekommer mig som Haan og Spot naar man siger Folk Noget, som bedrøver dem, med et medlidende Smiil."

„O, Hr. Duland, jeg forsikkrer Dem," svarede Marie med Inderlighed, „at jeg nu bitterligen angrer min slette Tanke om en Mand, der har bevist mig saamange Velgjerninger, og reddet mig og mit Barn, da vi stode paa Afgrundens Rand."

„Kapitainen" syntes tilfreds med denne Forsikkring, trykkede smilende hendes Haand og fjernede sig; men idet han traadte ind i Bygningen, foer et Lyn fra hans mørke Øine, der viste, at hans nedrige Sjæl havde undfanget en ny, djævelsk Idee.

Marie sank atter ned paa Græsbænken, medens Victor stille og alvorlig betragtede hende. Instinktmæs-

sig greb hun efter sit Arbeide; men idet hun begyndte at sye, faldt et Par tunge Taarer ned i hendes Skjød.

Victor kastede sig til hendes Bryst og slog kjærligt de smaae Arme om hendes Hals.

„Græd ikke, min egen, egen Moder!" bad han omt, „jeg skal aldrig mere tale om Hævn; er Du saa ikke glad?"

„Jo, min Victor!" svarede hun, og trykkede ham fastere til Moderhjertet, „*som Moder* er jeg glad; men *som Barn* maa jeg græde; thi i det Øieblik, det føler jeg tilfulde, er *jeg baade Moder og Barn*!"

Andet Kapitel.

Den sidste Aften ved Skovshoved.

Naar Poeten troer at have funden en ny Idee, eller en forsulten Hund har fundet et Kjødbeen, saa pleie de sædvanlig begge at søge eensomme Steder, for i Ro og Mag at kunne gnave paa det Fundne.

Paa Grund heraf kunde man let have faldet paa at betragte „Kapitainen" som en Poet, ved at see ham hen ad Aften, samme Dag han havde hiint Møde med Marie, i en tungsindig Stilling hvile i det sparsomme Græs, der bedækkede Overfladen paa en af de høie Banker, hvoraf der er saa fuldt nede ved Skovshoved, og hvoraf langt flere vare tilgjængelige for Enhver i Aaret 1807, end nu, da der skal anlægges Haver paa enhver Plet Jord langs Strandveien, om den saa ikke er større end at Eieren med et stort Lommetørklæde kan beskytte den imod den første Nattefrost.

Men hvor forskjellig var han ikke fra selv den daarligste Poet, hvor dybt stod han ikke selv under den Digter, der næsten med Taarer beder en Bladudgiver om at optage hans Aandsfoster, og naar det da skeer, da med Henrykkelse gaaer fra det ene offentlige Sted til det andet, for at spørge om Bladet, og atter og atter at fryde sig ved at see Digtet paa Prænt.

Thi en Saadan, om han end er nok saa ringe begavet, søger dog efter det Skjønne i Livet og Følelserne, og hans Hjerte banker høiere og gladere hvergang han troer at have fundet en Skjønhed. Men i dets Sted drog kun hæslige, mørke og onde Tanker igjennem „Kapitainens" Sjæl medens han laae saa eensom her, og ufølsom lod Blikket svæve ud over det speilblanke Øresund, der i Aftenrøden syntes at smælte sammmen med Himlen.

Og han var gaaet herud, kun for at pleie og udvikle de onde Tanker.

„Hun skal forbandes," hviskede han, „hun skal forbandes af sin Fader, for at ogsaa hun kan tabe sin Tro til „„det Ædle og Gode"". Hvorfor skal hun, fattig og hjælpeløs, have Tanker, som kan glæde hende, medens jeg, der eier alt Det, hvorefter Massen higer, ikke har en eneste saadan Tanke, ikke den mindste saadan Tro? O, jeg kunde misunde Menneskene deres Tanker, deres Følelser, kun Smerten misunder jeg dem ikke, og derfor skal det ogsaa være det Eneste, som jeg giver dem."

Han bøiede Hovedet ned imod Brystet og grundede dybere og dybere over sin Plan, hele den ydre Verden syntes forsvunden for ham, og han levede kun i den, som bevægede sig i hans Indre. Og den manglede i Sandhed heller ikke Liv, om den end var skummel og mørk. Som Trolde i en forladt Bjerghule syslede de onde Tanker derinde, smedede sorte Planer og knuste dem igjen, for atter at smede sortere, der skulde være bedre, og dog endnu engang bleve knuste.

Endelig fandt han sig som Troldenes Herre tilfreds med en udkastet Plan, og langsom drog atter hans Sind med den tilbage til det virkelige Liv, hvor den skulde føde Taarer og Fortvivlelse.

I det han atter lod Blikket svæve hen over sine Omgivelser, blev han opmærksom paa en lille Fiskerdreng, der, noget forfulgt af Victor, nærmede sig det Sted, hvor „Kapitainen" laae, og bestandigt sendte det ene glatte

Lag af Skjældsord efter det andet tilbage imod sin lille Forfølger.

„Din Sooffiseer! Du Torskepande!“ raabte Drengen, der ikke selv vidste hvad Skjældsord han vilde bruge.

Victor lod som om han vilde løbe efter Fornærmeren, men standsede og loe, idet Drengen forskrækket løb hen imod „Kapitainen“.

„Du . . . . “ begyndte Fiskerdrengen igjen, men standsede som i Forlegenhed for et rigtigt kraftigt Ord.

„Kald ham for en Bastard,“ sagde „Kapitainen“ saa sagte, at kun den fremmede Dreng kunde høre det.

„Du Bastard!“ raabte Drengen, og blev — i Tanken om Beskyttelse af „Kapitainen“ — rolig staaende medens Victor opirret nærmede sig til ham, „Du Bastard! Du Bastard!!“

Som en ung Tiger sprang Victor imod ham, greb ham i Struben, kastede ham til Jorden og hævede allerede den lille knyttede Haand for at afstraffe ham; men greben af en pludselig Tanke, reiste han sig, slap Modstanderen, og idet han sagde som for sig selv: „Jeg vil være stærk,“ kastede han sig skjødesløs ned ved Siden af „Kapitainen“, og lod den forskrækkede Dreng løbe sin Vei.

„Hvorfor pryglede Du ham ikke?“ spurgte „Kapitainen“ forundret.

„Fordi min Moder har lært mig idag, at man er stærkere naar man tilgiver end naar man straffer,“ svarede han rolig, „og istedetfor at prygle ham, vil jeg give ham Halvdelen af min Aftensmad. — Han seer nok ud til at kunne bruge det!“ tilføiede han med et Spor af „Kapitainens“ ironiske Lune.

„Den Spire maa oprykkes itide,“ tænkte „Kapitainen“, og vendte sig rigtig om imod Victor, for bedre at kunne observere ham under den følgende Samtale.

„Ah, saa Du vil straffe ham paa den Maade,“ begyndte han, „saa ond troede jeg Dig virkelig ikke.“

„Straffe ham?“ spurgte Barnet forundret, „nei jeg siger Dig jo netop, at jeg vil gjøre godt imod ham.“

„Ja," svarede „Kapitainen" i en kort, misbilligende Tone, „at gjøre godt imod Den, der har fornærmet os, det er jo den værste Maade at hævne sig paa."

„Hvorledes det? Moder hun . . . ."

„Det er," afbrød „Kapitainen", „det, som man kalder at samle gloende Kul paa sin Fjendes Hoved, kun fordi det er saa smertelig en Maade at blive tugtet paa. Havde Du givet ham nogle Prygl, dem havde han glemt imorgen; giver Du ham derimod Mad, da vil det bittert fortryde ham, at han har været uartig imod Dig, og han vil ikke forglemme, men maaskee angre det hele sit Liv."

„Aa inte," meente Victor; „men jeg skal dog ikke give ham Noget, naar Du troer det vil smerte ham."

„Det er kjønt af Dig, for det er ikke Enhver, man havde skjældt ud for en Bastard, der vilde bære sig saadan ad."

„Er det da saa slemt et Ord?"

„Slemt?" gjentog „Kapitainen", der nu havde faaet den Lille paa den Vei, han vilde have ham, „ja det er det værste Ord, som kan tænkes."

„Hvad betyder det da?" spurgte Victor, og fæstede opmærksom sine Øine paa sin Lærer.

„Jeg skal forklare Dig det. — Tænk Dig et dydigt, godt, retskaffent Menneske, der vilde offre Alt, selv den sidste Blodsdraabe for at glæde eller tjene sine Medskabninger, og som dog, uagtet han aldrig har begaaet nogen Brøde, er foragtet af Alle, en Gjenstand for Alles Spot, endogsaa i enkelte Tilfælde staaer udenfor en Lovs Beskyttelse, der ellers endogsaa forsvarer Forbryderne imod Uret, og Du har et Billede af en Bastard. Og neppe gjætter Du hvorfor man giver ham dette Navn, der klæber ved ham som et Brændemærke igjennem det hele Liv og skaber ham tusinde Kvaler? Man giver ham det fordi hans Forældre har forsømt en simpel, kirkelig Seremonie, som maaskee mangen Gang endogsaa deres Armod har forbudt dem at opfylde; en simpel Seremonie, der kaldes at blive ægteviede, og som bestaaer i, at man betaler

visse bestemte Udgifter, der dog som oftest blive opskruede til det Tredobbelte, møder i Kirken paa en bestemt Dag, hører Præsten præke, og svare ja til, at de vil være Mand og Kone. Forsømme Forældrene af en eller anden Grund dette, da er det ikke dem, som blive straffede for deres Pligtforsømmelse, — og som maaskee kunde være rigtigt, da Ægtskabets Hellighed og Uopløselighed er nødvendig i en velorganiseret Stat, — da er det ikke dem, som blive straffede, men det er deres uskyldige Børn, der alt fra deres Fødsel benævnes „„uægte Børn"", et Navn, som allerede er dumt nok til at antyde Dumheden ved det Hele, da der i Virkeligheden ligesaa lidt kan gives uægte Børn, som uægte Guld eller Diamanter. — Et saadant uægte Barn er det man kalder for en Bastard, et Navn, det har tilfælles med en Hund, der ikke henhører til en bestemt Race. Allerede i den tidligste Alder faaer et saadant ulykkeligt Barn at føle sine Forældres Feil. I Skolen trække de andre Elever sig tilbage, thi deres Moder siger: „„Ham maa Du ikke søge Omgang med, det er en Bastard,"" og Børnene gjentage, naar De seer ham: „„Det er en Bastard"", og pege Fingre ad ham. Bliver han nu voksen, og skal træde ud i Verden, da har han intet Navn, thi en Bastard tør ikke føre sin Faders Navn — det forbyder Loven ham — og gjør han det, kan han riskere at Een af Faderens Familie offentligt tilraaber ham: „„Det Navn maa Du ei bruge, aflæg det, Du Elendige, Du er en Bastard!"" og hele Verden gjentager med et medlidende Skuldertræk og Haan om Læberne: „„Du Stakkel, Du er en Bastard. Det er igrunden Synd, for Du er dog iøvrigt et godt Menneskee""; men trække sig dog paa samme Tid tilbage fra det gode Menneske, for ikke at komme i Berøring med Bastarden. — Dør Faderen, da arver han Intet efter ham, selv om han eiede Millioner og kun havde fjerne Slægtninger; thi en Bastard arver aldrig sin Fader, saa byder Loven. Og paa samme Tid som han saaledes staaer som uberettiget Søn for Loven, haaner Menneskene ham for hans Forældres Feil,

og tusinde og atter tusinde Gange maa den Ulykkelige høre Raabet: „„Han er en Bastard, han er en Bastard!““ — Veed Du nu hvad en Bastard er?“

„Ja,“ svarede Victor, og hævede et fugtigt Blik op til ham, som gjød Gift i hans unge Sjæl. „Men hvorfor skjældte da Drengen mig ud derfor? Er da jeg en — en Bastard?“

„Ja, min stakkels Dreng,“ svarede „Kapitainen“ med det samme medlidende Skuldertræk, han selv nylig havde omtalt, „jeg kan ikke nægte det. Men tael aldrig til Din Moder derom; thi det vilde smerte hende at erfare, Du vidste, for hendes Brøde at skulde imødegaae saamange Lidelser.“

„Altsaa er jeg en Bastard!“ raabte Barnet forfærdet, og næsten grædefærdig.

„Havde Din Fader levet faa Timer længere, havde Du ikke været det,“ fortalte „Kapitainen“. „Han vilde paa sin Sotteseng lade sig vie til Din Moder; men Døden kom før Præsten, og vilde ikke vente paa sit Offer. Men det maa bedst kunne bevise Dig Menneskenes Uretfærdighed. Var Din Fader død tre Timer sildigere, saa havde Du været et ægte Barn, kunde have baaret hans Navn, og undgaaet mangfoldige Krænkelser.“

„O, de slemme Mennesker!“ klagede den Lille med Taarer i Øinene, „nu skal de altsaa have Lov til at haane og krænke mig?“

„Ja, og de vil vistnok ikke undlade at gjøre det. De vil forbittre Dit Sind, kaste Smerte i Din Sjæl, og bagefter, saa vil Alle, Alle forlade Dig.“

„Men Du, Poul Duland! Du vil dog aldrig forlade mig,“ bønfaldt Barnet og slyngede venlig sin ene Arm om hans Hals.

„Jeg forlade Dig?“ spurgte „Kapitainen“ med et sælsomt Smil, „nei aldrig saalænge mine Øine sidder i deres Huulninger.“

„Og veed Du hvorlænge de gjøre det?“ spurgte en skarp Stemme bag ved ham.

Victor veeg forskrækket nogle Skridt tilbage. „Ka-

pitainen" dreiede raſk Hovedet om imod den Spørgende, og med Udraabet: „Mo'er Ulla!" ſprang han blegnende op fra ſit Leie, men tilføiede ſtraks noget mere fattet, medens han tilvinkede Victor at gaae hjem: „Har Hekſene ſat Dig Stævne ved Skovshoved iſtedetfor paa Bloksbjerg iaften?"

„Nei," ſvarede hun bittert; „men Hoffolkene følge gjerne Fyrſten, og det kan derfor ikke undre Dig, at Hekſene gjerne ville være i Nærheden af Djævlen, i Nærheden af Dig."

„Ved hede Helvede!" raabte „Kapitainen" forbittret, „troer jeg ikke, at ogſaa Du begynder at ville prædike Moral. Det maa nok ligge i Landluften."

„Vær Du kun rolig for mig, jeg ſkal ikke præke for Dig," troſtede Mo'er Ulla, „jeg kaſter aldrig Perler for Sviin."

„Fordømte Kvinde!" bruſte han op, „Du ſkal gaae. Hvad vil Du mig?"

„Dig? — Intet! — Jeg kom blot for at ſee Dig lidt paa Fingrene. Det lovede jeg en Mand, ſom reiſte bort for nogle Aar ſiden . . . ."

„Det var Georg Brown?" afbrød „Kapitainen„.

„For nogle Aar ſiden," vedblev Mo'er Ulla, ſom om hun ikke havde hørt Spørgsmaalet, „og ved ſamme Leilighed ſkulde jeg holde et Øie med Din Fosterſøn, den lille Victor. — Jeg har alt været her mange Gange; men først iaften fik jeg Lyſt til at tiltale Dig, Du Hr. Poul Duland! fordi jeg fandt Dit Løfte ſaa komiſk."

„Komiſk?"

„Ja, er det ikke komiſk, at Du ſværger ved Noget, ſom Du ikke veed hvilket Øieblik Ravnene komme til at fortære?"

„Det ſkeer neppe medens jeg lever," ſvarede han med et haanlig Smiil, „og efter Døden gjælder intet Løfte."

„Det kunde dog maaſkee hænde medens Du levede," modſagde Kvinden med en uhyggelig Latter.

„Spar Dine Spaadomme," svarede han, dog ikke uden lidt Skjælven i Stemmen, „jeg troer ikke paa dem."

„Men vil dog nok erindre dem. — Farvel! Vi sees igjen, eller maaskee rettere, jeg seer Dig igjen, thi der er jo Ingen, som har gjort Eed paa, at Du kan see mig ved vort næste Møde!"

. . . . . .

. . . . . .

„Vende vi da aldrig mere tilbage hertil?" sagde den lille Victor, da han samme Aften saae sin Moder ivrig sysselsat i Hjemmet med at sammenpakke deres uundværligste Eiendele.

„Aa jo, maaskee, og maaskee ikke," svarede Marie. „Det vil altsammen beroe paa Tilfældigheder; men under alle Omstændigheder vil meget være forandret før vi atter komme til at betræde disse Steder, og Du gjør derfor Ret i, nøie at indprænge alt Dette i Din Hukommelse, for at Du dog engang i Tiden kan have een venlig Erindring fra Din Barndom."

„Jeg skal altsaa forlade mine Blomster, mine Bier, mine smaa Kaniner?" spurgte han bedrøvet.

„Ja, min stakkels Dreng, idetmindste for Øieblikket maa Du forlade dem."

„Det er igrunden ogsaa bedre, end at de maaskee skulle forlade mig," sagde Barnet med et Suk, i den Tanke, at „Kapitainens" Trusel: at Alle skulde forlade ham, ogsaa gjaldt Blomsterne, Bierne og Kaninerne. „Men hvorfor, Moder, er det nødvendigt? Hvorfor kunne vi ikke reise til Byen, og naar vi ere færdige derinde, da atter reise herud?"

„Fordi her maaskee om firetyve Timer ikke er noget Huus mere at reise ud til," svarede Marie med Sorg i Blik og Stemme. „Hørte Du ikke, Hr. Duland fortalte, at vi skulle have Krig med det Folk, over hvis smukke Skibe vi glædede os i Eftermiddag. De kunne snart gjøre Landgang, og Rov, Mord og Brand følge altid i Krigens blodige Fodspor. Det er en Sorgens Tid, der nu oprinder over det kjære Danmark!"

„Hvad har da Danmark gjort Engelskmændene, siden de ville være saa onde imod os?“ spurgte Victor, og gik hen til Vinduet, for at see ud paa den brittiske Flaade, hvis Hundreder af Seilere skjulede Øresundet fra Taarbekspynten og saa langt nord paa, som Øiet kunde skjælne.

„Intet, saavidt jeg veed. Men det vil Hr. Duland bedre kunde forklare Dig.“

„Og hvad er det, som jeg bedre kan forklare?“ spurgte „Kapitainen“, der i dette Øieblik noget bleg traadte ind til dem.

Victor gjentog sit Spørgsmaal.

„Danmark har ikke gjort England andet,“ svarede „Kapitainen“, „end at det har opført sig ærligt, og da Ærligheden nutildags hører til Traditionernes Verden, saa er der naturligviis Ingen, som troer paa den, Engelskmændene heller ikke, og det er derfor de ville sikkre sig imod en mulig Falskhed, der kunde være skjult under Ærlighedens Maske.“

„Det forstaaer jeg ikke,“ anmærkede Victor oprigtig.

„Du har nok hørt Tale om,“ vedblev „Kapitainen“ sin Forklaring, „at der i Frankrig lever en stor Keiser, der er alle de andre Konger en Torn i Øiet, fordi han ved sit Eksempel lærer Folkeslagene, at man bliver en langt dygtigere Regent, naar man ikke er født dertil, forkjælet i sin Barndom, og i sin Ungdom fordærvet ved Smiger, men i dets Sted maa kæmpe sig op til Storhed ved Hjælp af Aand, Mod, Tapperhed og Retfærd. Da nu faa eller ingen af Jordens Kongeslægter ere i Besiddelse af saadanne skjønne Egenskaber, saa er det naturligt, at de nære et uforsonligt Had imod den Mand, der har taget Bindet fra Nasjonernes Øine og viist dem, at fødte Konger ikke alene ikke ere Halvguder — thi som saadanne har man næsten fordum betragtet dem, om de end vare nok saa dumme og svage — men kun Mennesker, og det som oftest endogsaa kun jammerlige Mennesker, og de smedede derfor den ene Koalision efter den anden for at styrte ham; men hidtil var han stærk som

Ingen paa Jorden; stred som en Gigant hen over sine Fjender og knuste Konger og Throner med sin mægtige Fod; kun England har han endnu ikke besejret, fordi det er en Sømagt, og hans egne Folk, der ere vidunderlig tappre Soldater, en Hær af Helte, duer ikke til Sømænd. Det gjør derimod de Danske, og England frygter nu, at deres mægtige Fjende, de Franskes Keiser, med Magt eller Traktater skal sætte sig i Besiddelse af vor Flaade og føre den ind imod Englands Kyster. Dette er det nu, de ville forhindre, og fordre derfor selv den Sømagt, som kunde blive dem saa farlig, og da vi ikke godvillig, som en reisende Englænder paa en italiensk Landevei, ville lade os udplyndre af den første den bedste Røver, saa er det, de erklære os Krig, og maa nu see om de som Mænd kunne tilkæmpe dem deres Rov."

„Men kan vi da ikke forbyde dem at tage Flaaden?" spurgte den Smaa.

„Neppe!" svarede „Kapitainen". „De Danske vil naturligviis kæmpe til det Yderste; men der skal meget til at modstaae en saadan Overmagt. Dog, nogen Skade kan man vel altid gjøre ham."

„Men man maa jo ikke gjøre Nogen noget Ondt, selv om de har gjort os Fortræd," indvendte Barnet.

„Aha!" lo hans Læremester, „i Krigen herser ikke den Tro. Naar to Konger have fornærmet hinanden, saa hidse de Folkene imod hinanden som om de vare Hunde, og betragte smilende Slagsmaalet, istedet for selv at deeltage deri."

„Men det er jo Uretfærdighed!" raabte Victor.

„Ja, det er Politik!" svarede „Kapitainen" med et spottende Smiil.

„Politik?" gjentog Drengen.

„Ja, det er Noget, ved Hjælp af hvilket Kongerne ikke alene kan lege Blindebuk med deres Folk, men ogsaa med hinanden indbyrdes."

„Hvorfor," spurgte Marie alvorlig, og standsede et Øieblik med sit Arbeide, „hvorfor vil De give Barnet

saa forvirrede Begreber? — det forekommer mig at være enhver Undersaats Pligt, at lære Ungdommen at høiagte den Regjering, hvorunder den lever, og ikke at raillere med den. — Jeg havde virkelig snarere ventet, De havde givet Talen en saadan Retning, at Loialitet og Fædrelandskjærlighed var bleven opvakt hos Victor derved."

„Det behøves i Sandhed ikke," svarede „Kapitainen" rask, „thi kommer han imorgen ind til Kjøbenhavn, da vil hans Øren blive fuldproppede nok af Snak om at døe for Fædrelandet, der aldeles ingen Ting har gjort for os, om at opoffre sig for Kongen, der i en magelig Kareth reiser bort medens Folket bereder sig til Kamp, og om at stride for Æren, som Anførerne ville røve fra os, hvis vi virkelig indlægge os nogen, hvortmod de nok godhedsfuld ville lade os beholde Skammen og Tabet, hvis den skulde falde i vor Lod."

„Og dog vil jeg langt hellere, at han skal høre alt Det, De der omtaler med saamegen Haan, end saadanne Lærdomme, som De nylig forsøgte at indgive ham," svarede Marie med Værdighed.

„Da veed jeg dog Noget, han ogsaa vil faae at høre derinde, og som ikke vil behage Dem saameget."

„Og det er?"

„Yttringer af det blodigste Had, af den meest brændende Hævngjerrighed."

„Beskytte ham imod at høre det, kan jeg vel neppe, men jeg vil forsøge at lære ham, at naar han engang bliver stor, og kan deeltage i en saadan Kamp som den, der nu forstaaer, da skal han forsvare sit Fædreland som om det var hans Moder, men han skal bekæmpe Fjenden *som Fjende*, og ikke *som Menneske*. Mod Mennesket skal han bevare sin Kjærlighed, uden Hensyn til, af hvilken Nasjon Mennesket er."

„Det vil falde Dem vanskeligt," meente „Kapitainen". „Troer De at en eneste Yngling, som maaskee om faa Dage seer Kjøbenhavn forvandlet af de fjendtlige Kugler til en Grusdynge, nogensinde i sit hele Liv vil kunne see en Engelskmand, uden at Blodet

vil strømme ham til Hovedet og Haanden uvilkaarlig knytte sig?"

„Hvorledes kan han gjøre Byen til en Gruusdynge?" spurgte Victor, og forstaanede saaledes sin Moder for at svare.

„Ved at beskyde den," forklarede „Kapitainen". „Af de mange Taarne, som Du nu seer hæve sig op imod Luften og bade sig i de sidste Solstraaler, vil maaskee Halvdelen være forsvundne om faa Dage."

„Ogsaa det med de mange forgyldte Kroner og Kugler, som glimre saa smukt i Solen?" spurgte Barnet.

„Ja, maaskee ogsaa det. Det er Frue Kirke!"

„O, hvor jeg dog afskyer de Engelskmænd!" raabte Drengen blussende af Harme.

„Kapitainen" smilede.

„Forjag nu de heftige Følelser," bad Marie, „og lad blidere indtage deres Plads; thi Du skal nu gaae med mig for at tage Afskeed med Din Faders Grav, og til den bør Du ikke træde med Vrede i Hjertet."

Tredie Kapitel.

Gamle Bekjendte.

Den næste Dags Morgensol fandt Marie og Victor færdige til Afreisen fra deres stille, landlige Hjem.

Marie følte dybt, at hun paany traadte i Kamp imod en ublid Skjæbne, og at det dennegang var hende selv, som kastede Stridshandsken; men hun troede, ikke at kunne handle anderledes, frygtede for, at Faderen maaskee i sit sidste Minut skulde angre sin Haardhed imod hende, og forgjæves nævne hendes Navn, forgjæves strække Armene ud efter Datteren for at kunde give hende den sidste faderlige Velsignelse.

Men om det end var den barnlige Pligt, der kaldte hende bort fra det rolige trygge Hjem, saa var dog Smerten ved Afskeden fra det derfor ikke mindre,

iſær da hun her maatte efterlade næſten Alt hvad hun eiede, idet „Kapitainen havde tydeliggjort hende det Umulige i at føre Noget med ſig til Kjøbenhavn, hvortil endogſaa den perſonlige Adgang maatte betragtes ſom en Gunſt, da det allerede Dagen iforveien var bleven forbudt at drage ind til Staden, hvor ethvert overflødigt Menneſke blot kunde betragtes ſom en Byrde, der under en langvarig Beleiring, ſom man dengang ventede, kun vilde tære paa Fæſtningens Proviant, og derved ſvække dens Styrke.

Og hvor tung er ikke ved en ſaadan Leilighed det ſidſte Farvel til de Værelſer, hvor man har liidt og glædet ſig, til de Møbler, der i Aarenes Række ere blevne ſom gamle Bekjendte, ſom med venlig Stemme gjenkaldte en Mangfoldighed af kjære Erindringer, til de mange Smaating, ſom man neppe bemærkede ſaalænge man var i rolig Beſiddelſe af dem, men ſom nu i det ſidſte Øieblik erholde tidobbelt Værdi i vore Øine.

Selv Afſkeden fra Carls Grav havde koſtet hende Taarer. Mon hun ſkulde overſtaae alle Farer, og ſee den igjen, og mon det da vilde blive ſom en velſignet eller forbandet Datter, ſom en lykkelig Moder eller ſom en barnløs Enke? thi ogſaa hendes Victor var jo udſat for de ſamme Farer ſom hun, eller ſkulde han maaſkee ſom en Fader- og Moderløs Lille om kort Tid ſøge om Faderens Grav, og iſtedetfor den Høi, der nu var blomſterſmykket af den ømmeſte Kjærlighed, kun finde en med Ukrudt bevoxet Plads, der var nedtrampet af kaade og følelsesløſe Mennesker?

Men den barnlige Pligt kaldte hende bort, og aldrig lod Marie en Pligt kalde forgjæves paa ſig.

Victor derimod ſaae vel ogſaa med en Veemod, han ikke kunde forklare ſig ſelv, paa den Bolig, der hidtil havde været hele hans Verden, men hurtig vendte de funklende Øine ſig ind imod den Hovedſtad, han idag for førſtegang ſkulde betræde, og om hvis Kirker, Torve, høie Huſe og lange Gader han havde hørt ſaa megen Tale. Den ungdommelige Higen efter det Fremmede var

idag først ret vaagnet til Bevidsthed hos ham, og da Moderen for at kaste endnu et Blik tilbage standsede et Øieblik ved den Ombøining af Veien, der vilde skjule det lille Landsted for hendes Øine, pegede han imod Staden, hvis Kirkespirer syntes forgyldte af Morgensolen, og trak hende i Kjolen med Raabet: „Moder, Moder! Lad os skynde os. See hvor herlig Staden seer ud! Jeg synes ordentlig at den vinker ad mig."

„Ja, som Havfruen ad sit uskyldige Offer," svarede Marie, jog en Taare bort fra Kinden og fortsatte sin Vandring.

„Jeg troede ikke, der var saa langt til Byen," brød han atter Tausheden, efter at de en rum Tid vare skredne frem ad Landeveien.

„Jo, min Victor, vi have kun gaaet Halvveien endnu," svarede Marie, som opvaagnende af en Drøm. „Er Du træt?"

„Træt?" gjentog han, og fordoblede Hurtigheden af sine Skridt, „nei Du maa ikke tro, jeg er et saadant stakkels Barn, der saa hurtig bliver træt. Med Dig, min egen, søde, kjære Moder," vedblev han og tilkastede hende et Blik, hvori den reneste barnlige Kjærlighed afspeilede sig, „med Dig havde jeg Kræfter til at vandre Jorden rundt."

„Sæt aldrig formegen Liid til Din egen Styrke," formanede Marie. „Det var jo ikke at undres over om Du blev træt, Du er ikke i Vane med at gaae saa langt."

„Jeg føler ogsaa godt," vedblev den Lille at sladdre, „at naar jeg gik med en Anden, vilde jeg blive træt; men naar jeg gaaer med Dig, Du kjære Moder, er jeg saa glad, har en saadan underlig Følelse inde i mit Bryst, saa jeg slet ikke kan fornemme Trætheden. Hvad det er for en Følelse, veed jeg ikke, men den styrker saa herligt."

„Det er Kjærlighed!" svarede Marie med et Blik, der tolkede et Hav af samme Følelse.

„Og hvorfra kommer den?" spurgte Drengen naiv.

„Fra Ham, til hvis Ære Du nu kan høre Klokkerne ringe inde i den store Bye."

„Ak ja," sagde Barnet, hvis Tanke nu skiftede Gjenstand, „det er jo Søndag. Jeg havde nær forglemt det, men nu minder Klokkerne mig derom. Hvor det klinger smukt, at høre dem saa langt borte."

Samtalen blev afbrudt ved Angstraabet fra en Bondekone, som af en Sidevei ilede hen til dem.

„Aa Gud naade os, aa Gud bevare's, aa Gud frels os sølle Skind!" hylede hun, og strækkende den ene Haand, hvori hun havde en lille Seddel, langt frem, styrtede hun hen imod Marie.

„Hvad er det, min gode Kone?" spurgte denne og standsede sin Gang.

„Hvad der er?" skreg Konen og tørrede sine Øine paa Forklædet, „kan Hun ikke begribe det? Det er de Utyske, de Kanaaniter! Aa baresten de nu ikke æde min sølle Unge mens jeg staaer her. Aa Gud hjælpe os, aa . . . ."

„Men hvad er det dog? Forklar sig tydeligere, Mo'er. Hvad vil Hun mig?" spurgte Marie med en trøstende Tone.

„Jo seer Hun, bitte Madam," begyndte Konen igjen, „imorges, da disse fæle Mennesker begyndte at komme iland dernede ved Voreses, saa sa'e Sognefogden Hans Jensen i Holte til mig, at jeg skulde bringe denne Seddel ind til Kongens Kjøbenhavn og bare give den til den første den bedste Offiseer. Men nu er jeg bange for, at disse Fruentimmer med Skjæg, og disse Mandfolk med Skjørter — for det er dog et løierligt Folkefærd — skal tage min lille Karen derhjemme i Vuggen med Vold inden jeg kommer tilbage, og derfor vilde jeg bede Hende, lille Madam, som dog nok gaaer til Byen, om at tage Papiret med sig."

„Lad mig see!" sagde Marie og modtog af Konen en Strimmel tilsmudset Papir, hvorpaa stod skrevet med en næsten ulæselig Haand:

„Hr. General von Peymann!

„Engelskmændene ere komne iland ved Vedbæk „imorges Kl. 4—5.

„Den 16de August 1807.

Underdanigst
Hans Jensen,
Sognefoged i Holte."

„Jo, Mo'er!" sagde Marie bevæget, „gaae hjem med Gud, og beed til ham, at han vil beskytte Hendes ulykkelige Fødeland. — Jeg skal nok besørge Brevet."

„Gud lønne Hende derfor. Nu kan jeg da komme hjem til min lille Karen!" raabte Bondekonen sjæleglad, og ilede med et venligt Hovednik til Marie hjemad, brevet af den skjønneste og mægtigste Følelse hos Kvinden: Hendes Kjærlighed til sit Barn.

„Hvad er det, Du skal bringe til Byen?" spurgte Victor med barnagtig Nysgjerrighed.

„Den første Efterretning om, at Fjenden har betraadt Danmark."

„Er det — er det da Fjender, vi kan see der?" spurgte han forbauset og pegede mod en Kjæde af Jægere, der bevægede sig frem over Markerne i Retning fra Kjøbenhavn udefter imod Dyrehaven."

„Nei!" svarede Marie, og fæstede Øiet skarpt hen paa Tropperne, „det er Livjægerne saavidt jeg kan see; et Korps, der blev oprettet samme Aar, Du blev født. — Men lad os skynde os, de kunne maaskee snart træffe sammen med Fjenden, og da — og da vil der flyde Blod!"

„Hvor de er skjønne! Hvor de glimrer!" jublede Victor, og kunde ikke vende Blikket fra de første Soldater, han nogensinde havde seet.

„Ja, mit Barn!" svarede Marie, og drog ham hurtigere med sig, „det er den Glands, der lokker saa mangt et ungt Hjerte til Kampen, ligesom Lyset vinker Myggen hen til de Flammer, der fortære den."

Hendes Frygt for et Sammenstød imellem de Danske

og Engelske var forresten aldeles utidig; thi de Tropper, som denne Morgen, under Befaling af Oberstløitenant von Bassewitz, vare marserede ud fra Kjøbenhavn, dannede kun et Rekognosserings-Kommando, der, med den bestemte Ordre, paa ingen Maade at gjøre Fjenden nogen Fortræd, var draget ud for at see om Englænderne vare komne lykkelige og vel iland, og om der forresten ikke manglede Noget, hvormed man kunde være dem til Tjeneste. Men uagtet der var baade 200 Ryttere, 16 Kanoner, Livjægere og Herregaardsskytter, var der alligevel ikke en Eneste, som saae noget til Fjenden, som dog paa den Tid allerede i den bedste Orden havde landsat 12,000 Mand tilligemed den dertil passende Styrke af Kavalleri ved Vedbæk, og sendt Patrullier til de nærmeste Smaabyer. — Men hvad havde det ogsaa nyttet, om de havde truffet sammen med Fjenden? Det var dem jo forbudt at skyde, „for ikke at opirre ham."

Udmattet af den lange og hurtige Vandring paa en varm Augustdag naaede omsider Marie og hendes Søn ind til Staden, men — Portene vare lukkede.

Haabet om at komme ind i Staden naar de udsendte Tropper trak sig tilbage havde imidlertid holdt en stor Deel Flygtninge samlede tæt udenfor Portene, hvor de nu grupperede sig paa de meest forskjellige Maader. Nogle jublede ved fyldte Punscheboller i de faa Gjæstgiversteder, som dengang fandtes paa Broerne, og svore ved Glassenes Klang Død og Fordærvelse over Fjenden, i den trygge Bevidsthed, at han endnu var for langt borte til at kunne høre dem; Andre sadde i fortvivlet Taushed paa Kanten af Grøfterne, og uddelede de medbragte Spisevarer imellem deres ængstlige og hungrige Børn; her styrkede en Fader sig altfor ofte ved den medbragte „Lærke", i Haab om at glemme den truende Nød, og hist forglemte en Moder selv at spise for at pleie og nære sit diende Barn. Og Alle, Alle vare de ilede ude fra Landet, hvor de kunde have levet fri og rolige, ind til den truede Hovedstad, der blev en stor Grav for saa mange af dem.

Iblandt denne Mængde af Ulykkelige indtog nu ogsaa Marie en Plads paa en græsrig Mark. Victor lagde sit Hoved i hendes Skjød, og træt af den lange Mars, slumrede han snart ind, medens hans Moder sendte varme Bønner til Himmelen for ham og for sit Fædreland.

Da han vaagnede var hans første Ord en Klage over Hunger.

„Jeg har Intet," sagde Marie forstemt, „jeg ventede ikke, at det skulde vare saalænge før vi kom ind til Byen."

„Bryd Dig ikke derom," bad Drengen kjærlig, „jeg føler ikke mere noget til Sulten, men derimod, at det gjør mig ondt, jeg klagede til Dig, for nu er Du bedrøvet."

„Det skal Din Moder ikke være, min brave Dreng!" tilraabte en bekjendt Stemme ham, og Mo'er Ulla satte sig ned i Græsset ved Siden af ham, og opløste en Pakke med Madvarer. „Naar det unge Træ mangler Næring, saa gaaer det ud, og jo smukkere det er, desto større Synd er det ogsaa, Spiis Du, min Unge, og glæd Dig ved Mo'er Ullas Madpose."

„Ulla?" gjentog Marie som for sig selv.

„Forundrer det Navn Eder?" spurgte den Gamle, der godt havde hørt Maries Hvisken.

„Nei, min gode Kone," svarede Marie, „det erindrede mig blot om en hensvunden Tid. Men lad mig takke Dem paa mit Barns Vegne, og tillige paa mine egne, thi glædes han ved at blive mættet, saa glædes jeg dobbelt ved at han bliver det."

„Og hvad er det for en Tid, som mit Navn minder Dem om?" spurgte Mo'er Ulla med venlig Indtrængen, og uden at svare paa Taksigelsen.

„Om min Barndom, gode Kone," svarede Marie oprigtig, „jeg hørte dengang ofte Navnet Ulla blive nævnet imellem mine Forældre."

„Hvem er da Deres Forældre?"

„Mine Forældre?"

„Ja, mit Barn! Dine Forældre, lille Marie?"

„De kjender mit Navn?" spurgte Marie forundret.

„Ja, maaskee mere end det. Men nu talte vi om Dine Forældre?"

„Jeg har ingen!" svarede Marie, og skjulte de taarefyldte Øine med Hænderne.

„Stakkels Barn!" sagde Mo'er Ulla medlidende, „de ere altsaa døde?"

Marie taug.

Mo'er Ulla betragtede hende opmærksom, og syntes at fatte sig, som om en pludselig Erindring opdukkede for hendes sjælelige Øie. „Du er maaskee forstødt, Du Arme," vedblev hun, „og jeg forstaaer Din Smerte, for ogsaa jeg var engang forstødt, om just ikke af mine Forældre, og fra hiin Tid fremkalder Dit Ansigt et Minde hos mig, ligesom mit Navn fremkalder et hos Dig. Men sig mig kun Din Faders Navn. Jeg har større Hemmeligheder end det at bære, og hos mig bliver intet røbet."

„Halvorsen!" hviskede Marie.

„Hal .... Alfred Halvorsen?" spurgte den Gamle ivrigt, og fæstede sine Øine saa stift paa Marie, som om de vilde springe ud af deres Huler.

Marie nikkede.

Mo'er Ulla lod Hovedet synke ned paa sit Bryst; ogsaa hun skjulte Ansigtet med sine Hænder; men efter et Øieblik's Forløb hævede hun atter næsten stolt sit Hoved, saae paa Marie og spurgte: „Hvad vil Du nu inde i Byen, mit Barn! istedet for at blive paa Dit lille Landsted?"

„Søge min Faders Tilgivelse før han dør!"

„Det er Ret, mit Barn!" sagde den Gamle, slyngede sin Arm om Maries Hoved og trykkede det med Ømhed op til sit gamle Bryst, „søg Du kun, og Du skal sikkert finde!"

„Det give Gud," bad Marie rørt; „men kun Han ved, om det nogensinde vil skee."

„Jeg siger Dig jo!" raabte Mo'er Ulla næsten

heftig, „han vil, han skal tilgive og velsigne Dig. — Men see der," tilføiede hun hurtigt, for at standse det Spørgsmaal, hun saae svæve Marie paa Læberne, „der komme Soldaterne tilbage, lad os nu være paa vor Post, og sørge for at slippe ind med dem."

Hun havde Ret. Rekognosserings-Kommandoet trak sig tilbage imod Fæstningen, vel uden at have høstet Laurbær, men ogsaa uden at have lidt noget fysisk Tab. Men moralsk havde det tabt Meget: Tilliden til de Kommanderende! —

Fulde af Mod, Fædrelandskjærlighed og Begeistring havde de om Morgenen forladt Kjøbenhavn, stolte af at være de første Danske, der skulde træde Fjenden imøde. Men den „Forsigtighed", som Kronprindsen saa strængt havde befalet at skulde iagttages imod Fjenden, saa at de Danske paa ingen Maade maatte skyde først eller angribe, tilintetgjorde snart alt Haab om Kamp, saa at det hele Foretagende denne Morgen reduserede sig til en Spadseretour ud til Lyngby, Affendelse af nogle enkelte Patrouillier derfra ud imod Dyrehaven og den nærmeste Omegn, og et forsigtigt Tilbagetog. At et saa ringe Korps som det udsendte i Virkeligheden Intet kunde have udrettet, og mindst havde formaaet at forhindre en Landgang, hvor der var saa udstrakte og overalt tilgjængelige Kyster som paa Sjælland, det faldt ingen af de Underordnede ind. De vare dragne ud i Haab om Kamp, og da de nu bleve forhindrede i at begynde en saadan, hvor den Intet kunde nytte, troede de at spore Hang til Forræderi hos deres Anførere, og vendte forbittrede, skamfulde og mistænksomme tilbage.

Portene aabnede sig, og Tropperne droge nu ind; men den Jubel, hvormed de om Morgenen havde forladt deres Arne, var forstummet, og mørke og nedslagne spredte de sig imellem den Mængde, som opfyldte Gaderne, i Forventning om at modtage nogen Underretning om Fjendens Bevægelser, Styrke og Planer, og som en Pest forplantede Mistilliden til de Befalendes Ærlighed sig iblandt dem, og avlede saaledes allerede den første

Dag den Stemning, hvorunder især den kommanderende General kom til at lide saameget.

Ogsaa de fra Omegnen Indvandrede slap nu ind i Hovedstaden, og søgte iilsomme efter Slægt og Venner, nærmest for finde Lye i den af Befolkning næsten overfyldte Stad.

Kun Marie havde ingen saadanne at søge. Mo'er Ulla var i Trængslen reven bort fra hende, og tvivlraadig og sørgmodig standsede hun med sin Søn ved Haanden indenfor Kastellets Porte, der tunge faldt til efter hende og spærrede Tilbageveien til det Hjem, hvor hendes smerteprøvede Sjæl i saa lang en Tid havde fundet Hvile.

Hendes første Følelser vare Angst og Fortrydelse over det foretagne Skridt; men en Tanke paa hendes Fader og hans Forbandelse gav snart hendes Følelser en anden Retning, og hun var atter villig til at offre Alt, Alt for en Forsoning med ham.

Hun besluttede sig allerede til at vandre fremad og overlade til Skjæbnen hvor den vilde lede hende hen, da den omgivende Mængde smilende veeg tilside, og Tullefa'er, „Knaldhyttens" Eier, med et glædestraalende Ansigt ilede hen imod hende.

„Ho ho!" loe han, „saa var jeg dog saa heldig at træffe Dem, jeg frygtede næsten for, at De var gaaet ind af Østerport, medens jeg stod og ventede ved Kastelsporten; men nu har jeg Dem endelig. Naa, lille Madam, hvordan har man levet i den lange Tid? Godt? Naa, det glæder mig. Er det den lille Sønneke, som blev født derhjemme i min Gaard? Det er en rask lille Dreng, han vokser godt," vedblev Mandslingen at pludre, og maalede med Øinene den leende Victor, hvis Legeme næsten var ligesaa stort som Tullefa'ers, hvorimod Hovedet ikke kunde taale nogen Sammenligning. I den Henseende faldt Victor aldeles igjennem.

„Jo tak, ja, ja, aa ja!" stammede Marie ganske forlegen ved dette venlige Overfald, og vidste neppe selv om hun skulde betragte Manden som en forrykt eller som en hjertelig Ven.

„Naa, lille Madam, saa lad os nu komme hjemad," fortsatte Tullefa'er sin Talestrøm, „jeg . . . ."

„Hjemad?" afbrød Marie.

„Ja. Naa, De veed maaskee neppe engang, at Deres gamle Værelse blev leiet til Dem ganske tidlig imorges?"

„Nei! Hvem har leiet det?"

„Jh nu: „„Kapitainen"" !"

„Hvilken Kapitain?"

„Ja, det veed jeg saagu igrunden ikke, her har jeg aldrig kjendt ham under andet Navn," fortalte Værten, „men — det er den Samme, der for seks Aar siden fæstede Dem ud af Huset."

„Det forstaaer jeg ikke!"

„Ja, ja, saa vil det nok klare sig naar De kommer hjem," trøstede Manden, „for jeg har maaskee allerede sagt formeget. Men kom nu, jeg har sat min Tromme fra mig henne i Ølkjælderen, bare for lettere at kunne følge med Dem, og jeg tør ikke blive alt for længe fra den."

Uagtet Marie ikke kunde fatte det Mindste af denne Tiltale, og ikke vidste, om hun skulde betragte det som en bitter Haan eller et Tegn paa Medlidenhed, at man atter tilbød hende den usle Bolig, hvorfra hun engang var bleven fordreven med saamegen Haardhed og Ubarmhjertighed, saa bestemte hun sig dog til at modtage Tilbudet, af Frygt for maaskee ellers at blive huusvild med sit trætte Barn.

„Moder, Moder! Hvad er det?" spurgte Victor da de kom til Citadellets Esplanade, hvor en Deel af Landeværnet bivuakerede.

„Jeg veed næsten ikke, om det er Bønder eller Soldater," svarede Marie, hvis Tvivl retfærdiggjordes af disse Troppers snurrige Paaklædning, der bestod af den sædvanlige Bondedragt, men med en kort rød Soldatertrøie ovenover den lange Kofte, og atter over Trøien en Rem med en uhyre Madpose, der lovede at staae bi under selv en temmelig langvarig Beleiring.

„Det er det nordre sjællandske Landeværn," forklarede Tullefa'er, stolt over at kunne udkramme nogle af sine militære Kundskaber. „Det er Folk, som vel ikke kan gjøre den Tjeneste som de borgerlige Korpser," og han saae med Velbehag ned af sig selv; „men under en Beleiring kan de dog gjøre ret god Tjeneste. Skydes der f. Eks. en Bresje i Volden, og man fylder Hullet med saadanne Karle, kan de næsten gjøre samme Tjeneste som Sandsække."

„Det er rask; det kan jeg godt lide at see!" jublede Victor.

„Saa kan vi gaae over Volden hjem, lille Ven," raadede hans Ledsager, „der er nok at see af den Slags."

Marie blev i dette Øieblik opmærksom paa „Kapitainen", der stod noget tilbage ved et Træ, og vinkede hende nærmere.

„Ja, Victor, gaae Du kun hen paa Volden med Manden, jeg kommer straks bag efter," sagde Marie og fjernede sig.

Tullefa'er kastede et Blik tilbage, saae „Kapitainen", greb den lille Dreng ved Haanden og gik videre med ham.

„Vil De træffe mig her Kl. 4 i Eftermiddag?" spurgte „Kapitainen", da Marie kom hen til ham, „saa skal jeg sige Dem, om Deres Fader er villig til at modtage et Besøg, og i saa Tilfælde, hvad Tid han helst ønsker det."

„Tak, Hr. Duland! det skal jeg," svarede Marie sørgmodig, og tilføiede: „Jeg gaaer nu atter hjem til den Hytte, De engang førte mig ud fra. Gud veed, om jeg nu skal finde nogen Glæde i den."

„Det ville vi haabe," lød det korte Svar. „Men hvad er det for et Papir, De har fasthæftet paa Brystet."

„O, det er et vigtigt Anliggende, som jeg nær havde forglemt over mine egne Følelser. Det er en Underretning til General Peymann om Fjendens Landgang."

„Hvorledes er De kommen i Besiddelse af den?"

Marie fortalte det.

„Giv De mig Sedlen," bad han, „saa skal jeg straks besørge den."

„Gjerne, og De skal endda have Tak," svarede hun glad ved at undgaae, selv at gjentage sin Forklaring for en Autoritet.

„Klokken 4!" mindede „Kapitainen", og ilede ind til Kastellet, hvor den høistkommanderende General dengang havde sit Hovedkvarteer.

Marie indhentede snart Værten og Victor, der med barnagtig Glæde betragtede den Virksomhed, som udfoldede sig for hans Blik.

Den Bebreidelse, der nu atter saa ofte bliver udtalt imod de Danske af deres egne Landsmænd, at de ere søvnige, dorske, ligegyldige for Fædrelandets Anliggender, uden Nasjonalitetsfølelse og Patriotisme, havde ogsaa før Krigen mange Gange skurret i deres Øren; men med Rolighed, Taalmod og Besindighed taalte man dengang som nu dette Hundeglam, i Følelse af, at Bebreidelsen hverken fortjente nogen Modsigelse eller kunde bekæmpes af en saadan, før Leilighed blev givet til i Gjerning at vise, den Danske kan vaage, virke, begeistres, være stolt af sin Nasjonalitet og besegle sin Patriotisme med Liv og Blod.

Dette viste sig i det klareste Lys ved Krigens Udbrud 1807.

Aldeles uventet saae Kjøbenhavnerne pludselig deres Hjemstavn indesluttet af en fjendtlig Skare, der var mange Gange mægtigere end den, hvormed de kunde prøve at gjøre Modstand, og tilmed vare ikke alene Forsvarsanstalterne selv i den jammerligste Tilstand, men endogsaa Midlerne til at forbedre dem fattedes saa ganske, at man neppe engang kunde opdrive Spader til alle de Hænder, som frivilligt tilbøde sig at tage fat paa de forsømte og uvante Jordarbeider. Og dog bragte Kjøbenhavns Borgere og Besætning i Løbet af fire Dage, fra den 12te til den 16de August, Fæstningsværkerne i en saadan Stand, at de kunde give Haab om at holde

Fjenden ude fra Staden. At dette Haab saa bittert blev stuffet, grundede sig mere paa den ny, barbariske Krigsførelse, Fjenden benyttede, end paa Svaghed hos de i sig selv forresten saare mangelfulde Fortifikasjoner.

Men Kjøbenhavnerne arbeidede ogsaa saaledes, som kun begeistrede og Fædreland elskende Mænd kunne arbeide. Bonden og Borgeren, den Rige og den Fattige, stode her Side om Side for at bidrage til Danmarks Redning, og ethvert Spor af Standsforskjel eller Aristokratie var forsvunden i Følelsen af, at de her virkede som Sønner af een Moder, for at hævde hendes Ret og Ære; og sank undertiden Haanden kraftløs ned fra det anstrængende og uvante Arbeide, saa behøvedes der kun et Blik paa Kammeraterne, et Ord om gamle Danmark, og Blodet strømmede atter varmt til Hjertet, og Haanden greb atter kraftig fat om Spade eller Hakke.

Dengang som nu havde Danmarks Løve sovet, men Søvnen havde styrket den, og kraftig rystede den atter sin Manke for at begynde en fortvivlet Kamp.

Og selv om nogle Enkelte maaskee kunde forudsee, at Kampens Resultat kun vilde blive Undergang, saa viste dog netop disse et saameget desto større Mod, ved alligevel ikke at forsage.

Marie saae og følte alt dette ved sin Vandring over Volden, men følte tillige, med en smerteblandet Stolthed, at havde hendes Carl levet endnu, da vilde ogsaa han begeistret have grebet til Vaaben for Arne og Fædreland, og hun kunde da, ligesom hun nu saae saamangen anden brav dansk Kvinde at gjøre, have bragt Næring og Trøst, Styrke og Opmuntring paa hans Post; og det gjorde hende næsten ondt, at hendes Søn endnu ikke var saa voksen, saa hun, ligesom hiin spartanske Moder, trods sin inderlige Kjærlighed kunde sende ham bort til Fædrelandets Forsvar med den Formaning, kun at vende tilbage *med* sit Skjold eller *paa* sit Skjold!

Hos Victor syntes Sjælen derimod næsten ganske at samle sig i Øiet ved alt det Fremmede og ham Forunderlige, han saae: Folkenes ildfulde Arbeiden under

modopflammende Sange, Kanonernes Opplantning, Ammunitionens Fordeling o. s. v.; men alligevel drog en varm, ham uforklarlig Strøm igjennem hans Indre, og syntes med Kæmpestyrke at udvide hans unge Bryst, for at den første hellige Følelse af at have et Fædreland kunde drage derind med al sin Skjønhed og Vælde.

Hos Tullefa'er havde derimod Sjælen — forsaavidt han var i Besiddelse af en saadan — aldeles taget Sæde paa Tungen, og idet han pegede ud over Brystværnet og hen paa de enkelte Forsvarsværker, som den korte Tid kunde tillade at opføre udenfor Byen, vældede Redouter, Forhugninger, Traverser og Batterier uafladelig ud over hans Læber, saa at Victor allerede var paa Veie til at betragte ham som et uhyre militært Talent, og først ved Filosofgangen vovede han at afbryde sin Ledsagers rivende Ordstrøm med Bemærkningen: „See der! der er igjen nogle Sandsække." Det var den anden Afdeling af Landeværnet.

„Men hvad er det for Nogle, der staaer?" spurgte han, og pegede paa Kourtinen ved Vesterport.

„Det er Kronprindsens Livkorps," forklarede Værten, „eller egenligt Studenterne."

„Og Studenterne", tilføiede Marie, „beklæde med Ret og Ære denne Post. Alt under Frederik den Tredie kæmpede her de kjøbenhavnske Studenter som danske Mænd, og det vil stedse under enhver Fare af den Natur for Fædrelandet blive deres rette Hædersplads."

Endelig naaede man ad denne betydelige Omvei „Knaldhytten", der forekom den med de elendige Hytter i Skovshoved fortrolige Victor som det eneste bekjendte Sted i den store Bye, og glad og let fulgte han op ad Trappen efter sin Moder, der med tungt Hjerte atter betraadte den Bygning, der havde været Vidne til saamange af hendes Lidelser.

Hun gik hen ad den mørke Gang, aabnede den næsten gjennemsigtige Dør til det lille Kammer, hun forhen havde beboet, og traadte atter ind i det straa Kvistværelse, der, uagtet det nu var udstyret med flere og

bedre Møbler end da hun forlod det, dog nu forekom hende mere tomt og uhyggeligt, thi Han, Han, som dengang havde deelt hendes Kummer i det, og saa ofte med sin Godhed og Kjærlighed huspalet hendes Sjæl, han var nu ikke længere tilstede.

Men i hans Sted var hendes Victor hos hende, og da han en Timestid senere, for at vinde Kræfter efter den lange Tour, atter laae slumrende under det Tag, hvor han første Gang havde skuet Lyset, knælede hun ved hans Leie, og fandt i den Bøn, som Bekymring og Kjærlighed lagde paa hendes Læber, fornyet Styrke og Haab.

. . . . . .

. . . . . .

Med en triumferende Mine vendte „Kapitainen" tilbage fra sit Møde med Marie, og ilede atter ind i Kastellet, hvor han i Kommandantboligen udbad sig en øieblikkelig Audients hos den kommanderende General, som endnu havde Hovedkvartereret her i sit egentlige Hjem, og først nogle Dage senere (den 30te August) forlagde samme til Traktør Raus Gaard, nuværende Hotel d'Angleterre.

Efter at den jourhavende Adjutants Overtalelse om at sige sig sit Ærinde, og ikke at besvære den med Arbeide overlæssede General med unødvendig Samtalen, aldeles var strandet paa „Kapitainens" Bestemthed og Forsikkringer om Vigtigheden af hans Sendelse, blev han meldt, og kort efter ført ind til Heinrich Ernst von Peymann.

Den 72aarige General sad fordybet over en Masse Papirer, Rapporter og Lister, men hævede straks ved den Fremmedes Indtræden det ærværdige Hoved, og kastede et mildt, spørgende Blik paa ham.

„Tilgiv, Hr. General!" bad „Kapitainen" med et beskedent og dog om Dannelse vidnende Buk, „at jeg forstyrrer Dem; men Indholdet af en lille Billet, som Tilfældet for et Par Timer siden spillede mig i Hænderne,

forekom mig at være af saa stor en Vigtighed, at jeg kun vilde overlevere den i Deres egne Hænder."

Med et nyt Buk overleverede han Bondekonens Seddel, og benyttede det Minut, som Generalen brugte til med Øinene at gjennemløbe de faa Linier, til opmærksomt at betragte det ædle Fysiognomie.

Mildhed og Retskaffenhed syntes at være Hovedindholdet af hvad disse bevægelige Træk fortalte, men det forekom den opmærksomme Jagttager at Mismod og Bekymring snarere thronede paa den høie, furede Pande, end de krigeriske Dyder: Mod og Standhaftighed, og Øiets urolige Bevægelser lod til mere at være fremkaldt ved en indre Ængstelse og Tvivlraadighed, end ved Overraskelse af Brevets Indhold.

„Hvorledes, min Herre, er De kommet i Besiddelse af denne Billet!" spurgte Generalen og fæstede et skarpt Blik paa „Kapitainen", der nu gjentog Fortællingen om Mødet med Bondekonen, men saaledes forandret, at han nævnede sig selv istedet for Marie som den Tiltalte.

„Uagtet jeg ikke havde Forretninger her i Byen," sluttede han sin Forklaring, „saa kunde jeg dog ikke noget Øieblik tage i Betænkning, at vandre hertil, deels fordi jeg ansaae Efterretningen for at være af Vigtighed for Deres Ekscellense, og deels fordi jeg frygtede, Konen i sin Angest kunde levere den til en Anden, der enten af Slovhed eller vel endog af Interesse for Fjenden vilde tilbageholde den."

„Jeg takker Dem for Deres Uleilighed," svarede Generalen; „men hvad Interessen for Fjenden angaaer, da kunde De vist med Rolighed ladet Efterretningen blive nedlagt i Haanden paa hvilkensomhelst dansk Mand; thi Danmark føder ingen Forrædere!"

„Dumrian!" hviskede det i „Kapitainens" Indre, „kjender Du ikke Menneskene bedre, end at Du troer paa deres Ærlighed, saa har Du endnu mange bittre Erfaringer at gjøre, trods Din høie Alder."

Generalen bukkede med en Bevægelse, der antydede, at Audiensen var forbi.

Dette laae imidlertid ikke i „Kapitainens“ Plan. Med et halvt sarkastisk Smiil besvarede han derfor Generalens Buk, og traadte et Skridt længere frem.

„Er der mere, De ønsker at sige?“ spurgte von Peymann lidt overrasket, og trak sig tilbage med en ængstelig Bevægelse.

„Jeg tillod mig at gjøre Hr. Generalen opmærksom paa, at jeg Intet havde at bestille i Fæstningen.“

„Nu?“

„Jeg ønsker derfor at forlade den igjen; men da Portene ere lukkede, kan min Afreise kun skee med Deres Ekscellenses Tilladelse.“

„Det er ikke mere end billigt, at De erholder den,“ svarede den Tiltalte venlig, „skjøndt Hovedstaden for nærværende Øieblik kan trænge til enhver ung og kraftig Arm. Af gamle og svage ere her nok.“

„Men jeg kan maaskee ogsaa udenfor Staden tjene de Beleirede,“ sagde „Kapitainen“ med et Anstrøg af Listighed i Stemmen.

„Hvorledes det?“

„Naar jeg kunde erholde et Pas, som til enhver Tid aabnede Portene for mig, kunde jeg maaskee oftere bringe Underretninger om Fjendens Planer.“

„Til Spioner bruger man kun Mænd, paa hvis Troskab man veed at kunne lide,“ svarede Oldingen med dyb Foragt, og gik kold tilbage til sit afbrudte Arbeide. „Min Adjutant skal udfærdige Dem et Pas, saa De kan forlade Byen, dog kommer det kun til at gjælde i to Timer. — De maa fjerne Dem, min Herre, min Tid er indskrænket!“

. . . . . .

„Du behandler mig som en Hund!“ mumlede „Kapitainen“ forbittret, idet han fjernede sig fra Kommandantboligen med sit Pas i Haanden, „men vogt Dig, ikke alle Hunde lade sig sparke uden at bide!“

Fjerde Kapitel.

Broder Rudolf.

Vi maa nu atter engang føre Læserne tilbage til Grosserer Halvorsens Bolig paa Nørregade.

Hvor sørgelig end Stemningen var i denne Bolig ved vort sidste Besøg, saa havde den dog meget forværret sig i de seks Aar, der vare forløbne siden hiin Dag. Dengang troede Halvorsen sig kun skuffet og vanæret af en Datter, og havde i straffende Vrede forstødt hende fra sit Huus og Hjerte, og hvormeget end det sidste leed derved, saa var det ham dog en hvalende Tanke at have en elskende Hustru og en haabefuld Søn tilbage. Men da ogsaa Hustruen bedrog ham, da ogsaa hun, og det i en endnu høiere Grad end Datteren, dængede Skændsel og Vanære over hans Navn, da vare hans sidste Kræfter brudte, og den dybe, nagende Sorg kastede ham snart paa det Sygeleie, hvorfra han ikke mere skulde reise sig.

Han laae stille og bleg imod de Puder, som hans Søn, den eneste Retskafne han troede at have tilbage, med fremkunstlet Omhed havde lagt tilrette for ham, og skjøndt han ikke sov, havde han dog fast tillukket Øinene, som om han med Magt vilde undgaae Synet af den Verden, der kun havde bragt ham Sorg og Beskjæmmelse til Løn for al hans ærlige Stræben. Men om end hans legemlige Øie kunde lukke sig for Verden, saa røbede dog de sagte Suk, der undertiden stjal sig over hans Læber, og de smertelige Træk, der bevægede sig om hans Mund, at han endnu ei formaaede at vende Sjælens Øie bort fra Jorden, dens blændende Forhaabninger og bittre Skuffelser.

Rudolf, der kun af beregnende Klogskab, men ingenlunde af Kjærlighed havde paataget sig en Sygevogters kjedsommelige Rolle, sad paa en Stol ved Siden af Faderens Seng, halv skjult af det i rige Folder nedhængende Sengeomhæng. — Han var nu en Yngling paa henved nitten Aar, men uden mindste Spor af den

tankeløse Drengeagtighed, der er saa almindelig for hans Kjøn i den Alder, især hos dem, hvis hele Bestilling er at være „deres Faders Søn". Der laae tvertimod noget Mandigt og Bestemt, baade i hans Bevægelser og Træk, som uomtvistelig vilde have klædt ham godt, hvis det ikke for Ansigtstrækkenes Vedkommende havde været parret med et mørkt, ondskabsfuldt Udtryk, der istedetfor at mildnes ved de skjønne Former, Blikket overalt traf paa i hans Ansigt, netop syntes at hente sit Relief fra dem, saa at det blev endnu mere iøinefaldende, ligesom man lettest opdager en Fortegning i et forresten udmærket Billede.

I en skjødesløs Stilling hvilede han sig tilbage mod Stolerygen, og hans gjentagende dæmpede Gaben og matte Blik beviste paa det Tydeligste, at han stod langt nærmere til at komme i Selskab med Søvnens Gudinde, end den Patient, over hvis Søvn han beskyttende skulde vaage, og hans Hoved begyndte allerede langsomt og uvilkaarlig at bøie sig ned imod Brystet, da hans sløvede Opmærksomhed blev vækket ved Lyden af lette Skridt paa Gulvtæppet i det tilstødende Værelse. Den tilskudte Dør blev aabnet lidt mere, og en dæmpet Stemme hvistede: „Rudolf, Rudolf!"

Den Paakaldte saae hurtig hen over sin Skulder imod Døren, og tysfede med en Haandbevægelse af „Kapitainen", der stak sit ondskabsfuldt smilende Ansigt ind i Sygeværelset, men straks trak sig tilbage, da han var bleven seet. Derpaa bøiede Rudolf sig ned over sin Fader, og da han syntes at finde denne i en rolig Slummer, flyttede han sagte Bordklokken endnu lidt nærmere hen til ham, og gik hurtig ind til sin Ven.

„Du kom ret beleilig," sagde han med et Smil, og rækkede „Kapitainen" sin Haand; „thi var Du kommet to Minutter sildigere, havde Du truffet mig i den sødeste Søvn. Gid Djævlen annamme de Fruentimmer, at de netop skulde bære dem ad saa at jeg nu maa være Vaagekone, det havde dog været en Bestilling, der passede langt bedre for Konen eller Datteren."

„Trøst Dig, min Ven, det kan blive bedre," trøstede „Kapitainen". „Jeg har glædelige Efterretninger."

„Saa? Da maa Dit Ansigt lyve!" sagde Rudolf.

„Hvorledes det? Seer jeg da saa bedrøvet ud?"

„Tvertimod! Du seer alt for glad ud, til at Du kan have noget Godt at fortælle."

„Vil Du øve Dig i at være spydig?"

„Din Efterretning! Din Nyhed! Din Nyhed!" raabte Rudolf utaalmodig, og lukkede forsigtig Døren ind til Faderen.

„Din Søster er kommen her til Byen, og kan overtage Din Plads."

„Død og Helvede! Hvad vil hun her?"

„Præsentere sig og sin Søn for Din Fader før han dør, for at modtage hans faderlige og bedstefaderlige Velsignelse," svarede „Kapitainen" i en spottende og drillende Tone.

„Vah!" sagde Rudolf letsindig, „den Uleilighed kunde hun gjerne have sparet sig. Han vil aldrig see hende i dette Huus, og hun vover ikke at komme uden hans Tilladelse."

„Den har jeg lovet at forskaffe hende!" fortalte Vennen tørt.

„Du? Raser Du, Menneske? Hvad skal det være godt for?" spurgte Rudolf hurtigt og greb ham ved Armen.

„Ja, jeg! Og jeg raser ikke, og det skal ogsaa være godt for Noget!" haanede „Kapitainen."

„Tal, Menneske! Forklar Dig! Du spænder mig paa Pinebænken!"

„Det vilde være en blodig Synd."

„Hør, Duland! Hold op med Din Spot," bad Rudolf med indædt Harme. „Dette er nu atter et af disse trædske og uforklarlige Opspind, hvoraf Du altid er saa fuld, og hvormed Du altid har omgivet mig, lige siden den Dag, da Du tvang mig som Dreng til at give Vesten i Pant for et Møde. Svar mig, hvortil skal det lede, at Du atter vil føre min Søster her hjem?

Er det maaskee for til Slutningen endnu at røbe alle mine Hemmeligheder for min døende Fader? Sig det kun! Jeg er fattet derpaa! Hvorfor skulde ikke Forræderi have Sæde i Din Sjæl, ligesaa godt som alle andre Laster og Nederdrægtigheder?"

„Hør Hanekyllingen! om han ikke begynder at gale," spottede „Kapitainen," men tilføiede straks i en kort og alvorlig Tone: „Dennegang vil jeg dog indvie Dig i mine Planer."

„Lad høre!"

„Du veed, at uagtet Din Fader forstødte Marie, frygtede han dog altid for at have begaaet en Uretfærdighed imod hende, som han maaskee senere kunde komme paa Spor efter og derfor indrette sine Papirer saaledes, at han i sit sidste Øieblik kan overdrage sin Formue til Hvem han vil. Kommer hun nu og kan retfærdiggjøre sig . . . ."

„Men det kan hun jo umuligt," afbrød Rudolf ham, „hun er jo en løsagtig Kvinde, en Haandværkers Frille, en . . . ."

„En Haandværkers ægteviede Hustru!" supplerede „Kapitainen."

„Det er Usandhed! Du fortalte mig jo selv, at Du opholdt Tiden indtil det blev forsilde."

„Men Andre fuldførte hvad jeg forsømte. See her, her er Beviserne for Sandheden af mine Ord."

„Beviserne i Dine Hænder?"

„Ja. Jeg stjal dem i denne Nat, for at redde Dig, hvis Du vil. Hvis Du ikke vil, da giver jeg dem tilbage, og hun faaer ikke allene den Halvdeel af Din Faders Formue, som tilkommer hende, men sandsynligviis den hele; thi naar hun fortæller om Dine Smaatyverier fra Din Fader, saa . . . ."

„Hvormed vilde hun kunne bevise dem?" spurgte Rudolf forfærdet.

„Med Gjenstandene selv. Alt, hvad Du har stjaalet herhjemme af slige Ting, er i hendes Værge."

„Djævel! Du vil da altsaa styrte mig i Forderdærvelse?"

„Ja!" svarede „Kapitainen" med isnende Kulde; „men jeg vil nødig gjøre det straks. Det vil more mig mere at gjøre det langsomt, saadanne „„Skridt for Skridt"" som man kalder det."

„Det skal aldrig skee!" raabte Rudolf bleg af Rædsel.

„Det faaer vi at see. Vil Du indgaae paa mine Betingelser, saa holder jeg Beviserne for Din Søsters Ægteskab tilbage, og da Stadens Porte ere lukkede, er det hende umuligt at erholde nye, og hun vil kun modtage sin Faders Forbandelse. Vil Du derimod ikke som jeg, saa beviser jeg Din Søsters Vielse og Dine Laster, og han vil ikke allene velsigne hende, der vender fattig, men med opreist Ære tilbage til hans Fødder, men han vil tillige skjænke hende hele sin Formue, og Dig sin Forbandelse, og Du kan iaften drage ud af dette Huus som en Betler. — Vælg nu!"

„Og hvad er Dine Betingelser?" spurgte Rudolf i en trodsig Tone, som dog skjælvede af indre Uro.

„Kapitainen" kastede et sky Blik omkring i Værelset, som om han frygtede for at blive beluret, traadte derpaa tæt hen til det unge Menneske og hviskede ham nogle Ord i Øret.

Forfærdet, bleg og skjælvende veeg Rudolf nogle Skridt tilbage, Haarene syntes at reise sig paa hans Hoved og Øinene at ville træde ud af deres Huler.

„Det er den eneste Betingelse," sagde „Kapitainen" rolig.

„Almægtige Gud!" udbrød Rudolf med et dybt Suk, „det kan dog aldrig være Dit Alvor?"

„Jo," forsikkrede „Kapitainen", „jeg sagde Dig jo ganske oprigtig, at jeg vilde styrte Dig i Fordærvelse. Det kunde skee nu, i denne Dag; men hvad Glæde har jeg af, om Du blev en Betler, eller overbeviist om Tyverier kom til at henleve Tiden i et Fængsel, hvor Din Skam var skjult for Verdens Øine? — Nei, min Lyst

er til langsomt at pine Dig, og at have Magten til, hvilket Øieblik jeg lyster, at gjøre Dig til Gjenstand for den offentlige Afskye, saa at ethvert Menneske viger bort fra Dig med Rædsel. Jeg vil maaskee aldrig anvende den Magt, men have den vil jeg!"

„Nei, nei, aldrig!" raabte Rudolf og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„Det vil være godt for — Din Søster!" — sagde Fristeren med Vægt.

„Er det ikke muligt at indgaae paa andre, paa menneskelige Betingelser? Halvdelen af min Formue ..."

„Har jeg allerede Forskrivninger paa før Du selv kommer i Besiddelse af den."

„Men forhindrer Du mig i at faae den, taber jo Dine Forskrivninger sit Værd."

„Det gjør Intet. Jeg har Nok alligevel!"

„O Duland, Duland!" bad Rudolf i den skrækkeligste Angst, „hav dog Barmhjertighed, hav dog Medlidenhed med mig."

„Mit Ord staaer fast. **Den** eller Intet!"

Faderen ringede inde i sit Værelse.

„O, min Gud!" hviskede Rudolf og trykkede Haanden imod Hjertet, som om han med Magt vilde bekæmpe dets urolige Slag.

„Vælg!" befalede „Kapitainen".

„Naade, Naade!" bad Rudolf, og rækkede knælende sine Hænder ud imod ham.

„Kapitainen" vendte sig kold fra ham, og gik hen imod Kammerdøren.

„Du skal have den!" lovede Rudolf, og greb ham med den af Angstsved klammede Haand ved Armen.

„Godt. Naar jeg siden kommer med Din Søster, giver Du mig et skriftligt Beviis for Dit Løfte. Men husk paa, at er hun traadt ind i Din Faders Værelse før jeg faaer det, er det forgjæves."

Faderen ringede atter, og Rudolf ilede ind til ham.

„Hvem talte Du med?" spurgte Halvorsen.

„Med mig!" fortalte „Kapitainen" rask, da han

saae, Rudolf var i saa oprørt en Stemning, at hans Svar straks vilde have gjort Faderen opmærksom paa at der var foregaaet noget Ualmindeligt. „Hvorledes befinder De Dem idag?" spurgte han ydmyg.

„Bestandigt mattere," svarede den gamle Mand og lukkede atter sine Øine, „jeg nærmer mig nu stedse hurtigere til Graven, til det Sted, hvor man endelig ophører med at bedrage hinanden."

„Med Deres Bevidsthed maa Menneskene ogsaa kunde nærme sig rolig til den," fortsatte „Kapitainen" Samtalen med hyklet Fromhed i Stemmen, og tog Plads paa den Stol, Rudolf havde forladt ved hans Ankomst. „Efter et Liv saa reent, saa retskaffent som Deres, maa Døden være en Ven, der kommer for at indbyde til en evigvarende Festdag."

„Jeg frygter heller ikke Døden; men stolede jeg ikke mere paa Guds Barmhjertighed end paa Fortjenesten af min egen Retskaffenhed, havde jeg Grund til at fortvivle. Villien til at være retfærdig, den har jeg altid havt; men dog har jeg vist ofte, altfor ofte været uretfærdig,"

„Det ligger i den menneskelige Natur at tage feil, vor Svaghed, vor Kortsynethed leder os ofte dertil, og det vilde blive Uretfærdighed om vi skulde dømmes derfor," trøstede „Kapitainen". „Og desuden, naar vi — selv om det var i vort sidste Minut — kom til Erkjendelse af en eller anden Gang i vort Liv at have feilet, og da efter Evne atter gjorde det godt, da maatte det vist ikke allene forskaffe os Tilgivelse for Feilen selv; men endog regnes os til Fortjeneste. — Jeg veed saaledes Een, imod hvem De maaskee i Deres Retfærdighedsfølelse har handlet lidt overilet . . . ."

„Hvem? Hvem mener De?" spurgte den Syge med et Spor af Heftighed.

Rudolf støttede sig imod Sengestolpen for at holde sig opreist, og fæstede et fortvivlet Blik paa „Kapitainen", der kun gjengjældte det med et haanligt Smil, og uforstyrret svarede Faderen:

„En ung Kvinde har paa sin Fod vandret fra et roligt Hjem ude paa Landet herind til den faretruede Bye, kun i Haab om at indhente sin Faders Tilgivelse, og denne Kvinde er — Deres Datter!"

„Marie?" raabte Faderen.

„Ja!"

„Troer hun da at kunne retfærdiggjøre sig? O, hvis hun kunde . . . ."

„Jeg veed det ei," svarede „Kapitainen"; „men uden Tro derpaa, havde hun vel neppe vovet at ville fremtræde for Deres Øine."

„Saa lad hende da komme, i Guds hellige Navn, lad hende komme, at jeg endnu engang kan glæde mig ved Synet af hende."

„Om en Time skal jeg føre hende til Dem," lovede „Kapitainen"; „men Hr. Grosserer, vær stærk, og husk paa at endnu er hun ikke retfærdiggjort."

„Destoværre, at jeg maa erindre det!" hviskede Faderen, og trykkede sit Ansigt ned imod Hovedpuden.

Rudolf fulgte efter „Kapitainen" ind i det næste Værelse, greb endnu engang hans Haand og udbrød med kvalt Røst: „Menneske, Menneske, Du styrter mig dog i Elendighed!"

„Opfyld min Fordring, og det vil maaskee endnu vare mange Aar før jeg gjør det," svarede „Kapitainen" koldsindig. „Leverer Du mig det forlangte Beviis ved min Igjenkomst, kan Du i det afgjørende Øieblik rolig forlange at hun attesterer Sandheden af sine Ord; det er hende da umuligt, og Du har seiret."

. . . . . .

Samme Dag, Kl. 4 om Eftermiddagen, havde Marie indfundet sig med sin Søn paa det med „Kapitainen" aftalte Mødested i Esplanaden. Den Træthed, som den lange Vandring om Morgenen fremkaldte, havde i Forbindelse med Bekymringer, Uro og Ængstelser røvet den sidste svage Rødme fra hendes Kinder, og de engang saa glimrende Øine havde nu kun det dybe, veemodige Udtryk tilbage, som Graaden efterlader.

Længselsfuld kastede hun Blikket omkring for saa snart som muligt at opdage et Glimt af „Kapitainen", og maaskee allerede i Frastand at kunne bedømme af hans Træk og Bevægelser, om den strænge Fader vilde tillade den angrende Datter at nærme sig til Fædrehjemmet. Hvis han forbød hende det, hvilken Smerte vilde det ikke føde i hendes Indre? Og dog kunde hun ikke fæste Tanken paa Muligheden af at han tillod hende at komme, uden at hendes Hjerte bankede hurtigere og frygtsommere, og en skjælvende Gysen gjennemfoer hende.

Endelig saae hun den Forventede komme, sorgløs og smilende som sædvanlig.

Hun greb Victor ved Haanden og gik ham urolig imøde.

„Min Fader?" spurgte hun med en næsten uhørlig Stemme.

„Tillader Dem straks at komme til sig," svarede „Kapitainen" og tog Victor ved den anden Haand.

„Gud velsigne ham derfor!" raabte Marie glad, „selv om hele min Lykke idag kun kommer til at bestaae i at see ham."

Med fornyet Mod skred hun fremad; men alt som hun nærmede sig mere til Hjemmet, begyndte hendes Hjerte atter at banke uroligere. Hvorledes skulde hun fremtræde for ham? Hvad skulde hun sige til ham?

Da hun naaede Gadedøren, havde hun ikke Mod til at løfte den svære Dørhammer, for hvis Lyd det forbudte Hjem atter skulde aabne sig for hende.

„Følger De op med, Hr. Duland?" spurgte hun beklemt.

„Ja, jeg har lovet at føre Dem til ham," svarede „Kapitainen" og lod Dørhammeren falde med et lydeligt Slag, hvis Klang med en isnende Følelse drog igjennem Maries Indre.

En fremmed Karl lukkede Døren op for dem.

„Hvor er den gamle Peter, som ellers altid aabnede Gadedøren?" hviskede Marie til sin Ledsager.

„Han er jaget bort for Utroskab!“ lød det kolde Svar.

„Han? Som i saa mange Aar tjente Huset saa troe?“

„Kapitainen“ smilede.

„Moder! Her er saa stygt!“ sagde Victor i den samme dæmpede Tone, hvori Marie havde talt, og trykkede sig ængstelig op imod hende.

Hun steg atter op ad den Trappe, hendes Fod saa ofte havde betraadt, ligefra den Tid, da hun som et lille Barn med Anstrængelse havde arbeidet sig op ad Trin for Trin, indtil hun som voksen Pige steeg ned ad den, betynget med sin Faders Forbandelse og et knust Hjerte. Hun gik atter ind ad den Gangdør, gjennem hvis Ruder hun saa ofte barnlig og uskyldig havde kikket, saae atter den lille blanke Dørhammer paa den indre Dør, og som havde glædet hende saameget, da hun førstegang var stor nok til at kunde naae den. Alt, Alt hvad hun saae, hilste hende som gamle Venner, men deres Hilsen forekom hende kold, haard og frastødende.

Da „Kapitainen“ aabnede Døren for hende, stod Rudolf i den modsatte Ende af Værelset. Uagtet den store Forandring, der var foregaaet med ham siden hun sidst var i dette Huus, gjenkjendte hun ham dog straks, glemte i samme Øieblik Frygt, Lidelser og Haan, og ilede imod ham med udbredte Arme og Udraabet: „Rudolf!“

Han traadte hurtigt et Par Skridt tilbage for at unddrage sig hendes Omfavnelse, og sagde med et lille Buk: „Madam! Deres Fader venter Dem!“

„O, min Gud!“ sukkede hun, „nu ahner min Sjæl kun Ulykke!“

„Beviset!“ hviskede „Kapitainen“ til Rudolf.

Det unge Menneske blev endnu blegere end ved Søsterens Komme, og rakte med skjælvende Haand et sammenfoldet Papir til „Kapitainen“, der overfoer det med et hurtigt Blik, smilede tilfreds og førte Marie ind i Grosserérens Sygeværelse, fulgt af Victor og Rudolf.

Indenfor Døren slap „Kapitainen" Maries Haand og traadte først hen til Sengen. Halvorsen aabnede Øinene og spurgte med en spændt Mine:

„Hr. Duland! Er hun her?"

„Ja!"

„Saa lad hende i Guds Navn komme!"

„Fader!" hulkede Marie paa Knæe ved Sengen, „Fader! I Hans Navn er jeg kommet, og i Hans Navn beder jeg om Tilgivelse for de Smerter, hvormed min Opførsel engang betyngede min Sjæl."

„Marie!" begyndte Faderen, men kunde ikke faae flere Ord over Læberne; men et hurtigt Blik fuldt af uendelig Kjærlighed faldt hen paa Datteren, der bedækkede hans Haand med Kys.

Rudolf traadte indenfor Faderens Synskreds, og bibragte ham derved nogen Fatning.

„Marie! Er Du en Mands Hustru?" spurgte Faderen alvorlig.

„En Mands Enke, min Fader! Den, der i min Ungdom deelte min Brøde, blev paa sin Sotteseng min retmæssige Ægteherre, og der staaer hans Søn, Fader! Dit Barnebarn!"

„Saa vær velsignet, mit Barn!" udbrød Oldingen høitideligt og lagde Haanden velsignende paa Hovedet af den knælende Datter, „vær velsignet, Du og Din Søn, og tak med mig den evige Gud for dette Øieblik!"

Han sank udmattet tilbage, men straks derpaa faldt hans Blik paa Rudolf, og han spurgte i en bebreidende Tone: „Har Du intet venligt Ord til Din Søster?"

„Jeg maa først vide, om jeg virkelig har en Søster," svarede Rudolf med et mørkt Udtryk. „Du er gammel, Fader, og Dit Øie og Hjerte blændes lettere i denne Sag end mit. Jeg hører vel min Søster sige, at hun er en ægteviet Kvinde; men endnu har hun ikke beviist det, og ved denne Leilighed kunde en Løgn vel betale sig. Er hun en Mands Kone, maa hun ogsaa kunne fremlægge Beviser derfor, og først naar jeg seer dem, kan jeg glæde mig over at have en Søster!"

„Du har Ret, skjøndt Tanken ikke er smuk," svarede Faderen misbilligende, og idet han urolig saae paa Marie, spurgte han: „Du har dog vel de Beviser, som Din Broders Mistro fordrer?"

„Ja, min Fader, jeg vilde ikke fremtræde for Dig uden at kunne bevise Sandheden af mine Ord," svarede Marie venlig, og aabnede en lille Sykurv, hun bar paa Armen, „her er . . . "

Hun standsede, og en Liigbleghed bedækkede hendes Ansigt.

„Nu," spurgte Broderen, „er Beviset der?"

„Nei, det er borte!" hviskede hun med skjælvende Stemme.

„Hvilken afskyelig Komedie!" raabte Broderen som i høieste Grad indigneret. „Arme Fader! Du skulde atter bedrages, selv i Dine sidste Timer."

„Nei, nei!" forsikkrede Marie med Fortvivlelsens Mod, „her finder intet Bedrageri Sted. Jeg lagde iaftes Papirerne her i min Kurv; jeg maa have tabt dem, skjøndt jeg ikke kan begribe hvordan, da jeg ikke har havt den aabnet. Men jeg kan snart atter vandre ud hvor vi boede, og hente nye Beviser!"

„Hvor snildt," sagde Rudolf spottende, „at Du netop vil vandre ud efter dem paa en Tid, da Du veed, at Portene ere spærrede."

„O, min Gud!"

„Marie! Du bedrager mig dog vel ikke?" spurgte hendes Fader, øiensynlig angreben af hvad der foregik omkring ham.

„Nei, nei, min Fader!" forsikkrede Maria med det reneste Udtryk af Sanddruhed i Træk og Stemme; „men — men der staaer jo Hr. Duland. O, De kan jo bevidne at jeg taler Sandhed!"

„Jeg?" spurgte „Kapitainen" med en forlegen Bevægelse.

„Ja, De veed jo, at Carl blev min Ægtefælle. Hvorfor vil De da tie?"

„Tal, Hr. Duland!" bad Faderen med Angest.

„Nu, siden De uheldigviis opfordrer mig til at vidne, saa gjør det mig ondt at jeg ene kan fortælle, De ofte nok har forsikkret mig om Ægteskabet med Deres — Deres Ven; men aldrig har ladet mig see Beviserne derfor, og ei heller omtalte Vielsen om Aftenen da Carl var død, uagtet den dog maatte være foregaaet samme Dag."

„Duland, Duland! Betænk dog hvad De siger!" raabte Marie fortvivlet.

„Jeg siger Sandhed!" forsikkrede han med Alvor, „hvor dybt det end maa smerte mig i dette Øieblik derved at berøve denne gamle Mand hans maaskee sidste Glæde!"

„Fader!" bad Marie, og kastede sig ned ved Leiet, „tvivler Du om Din Datters Ord?"

„Jeg har maaskee ingen Datter," svarede den gamle Mand strængt. „Forlad mig, og kom tilbage naar Du kan føre Beviser. Kan Du ei det, saa bliv for stedse borte, at ei min Forbandelse skal ramme Dig for Dit Bedrageri. — Gaae, jeg trænger til Ro."

Med et dybt Suk sank han tilbage paa Puderne, medens Rudolf med kraftig Haand greb Marie ved Armen, og førte hende ud af Kammeret.

„Rudolf!" stønnede Marie, „vogt Dig for den Eviges Straf for dette Øieblik, og tak Gud, som i Fortvivlelsens Øieblik styrkede min Kjærlighed, saa jeg ikke knuste vor Faders Hjerte ved at fortælle ham alle Dine Forbrydelser, alle Dine . . . ."

„Bort! Ud af Huset, Kvinde! med samt Din forbømte Bastard!" raabte Rudolf rasende.

Det var som om Ordet „Bastard" pludselig gjengav Victor det Liv, der var flygtet fra ham under den foregaaende Scene. Med knyttede Hænder og funklende Øine traadte han rask frem imod Rudolf og sagde: „Du jager min Moder bort og udskjælder mig, Du onde Mand; men vogt Dig! Ogsaa jeg bliver engang stor, og kan hævne baade min Moder og mig selv; og jeg

skal gjøre det! Du skal engang komme til at velsigne Bastarden!"

„Afsted!" vedblev Rudolf, og greb Victor ved Armen for at sætte ham ud af Døren.

„Slip mit Barn!" befalede Marie, og traadte modig hen imod Broderen, „endnu har aldrig en saa vanæret Haand som Din hvilet paa ham, og det skal heller ikke skee nu. Slip ham og vær rolig for, at vi nok skal forlade det Huus, Du vel snart vil kalde Dit; men Erindringen om os og denne Time lader vi blive tilbage, og jeg frygter, Rudolf, at Du aldrig vil kunne bortjage den."

Hun tog Victors Haand og forlod Fædrehjemmet med nedsænket Hoved og taarefyldte Øine.

„Ha! fordømt!" stønnede Rudolf, og sank udmattet ned paa en Stol, da Marie og hendes Barn forsvandt. „Det maa jeg taale for at komme i Besiddelse af en usel Formue, hvoraf allene min retmæssige Part havde været langt større end den hele Sum nu er, naar jeg aldrig havde betraadt de Veie som Du, Poul Duland, anviste mig."

„Ja, deri har Du Ret!" svarede „Kapitainen" haanende, „naar man aldrig gav Djævlen en Finger, tog han heller aldrig den hele Person."

„Ja, Du var tilvisse en Djævel, da jeg førstegang rækkede min Finger til Dig, og . . . ."

„Og derfor standser jeg heller ikke før jeg har Dig heel og holden i mit Helvede: en fortvivlet Elendighed!"

Femte Kapitel.

Mo'er Ulla.

Det er en Mærkværdighed ved de ærede Kjøbenhavnere, at saa længe deres Gemyt befinder sig i den normale Tilstand, den yndige Mellemting af at sove og

at vaage, holde de meest af stiltiende at gaae paa Gaderne og betragte hinanden med en filosofisk Alvor, men saasnart der er Noget igjære, som paa en eller anden Maade sætter deres Sind i en usædvanlig Bevægelse, saa strømme de sammen paa de offentlige Steder — omtrent som Faar under en Tordenbyge — og bræge ganske umaneerligt. Er en Konge død, en stor Ildløs tilende eller et Indtog paa Stabelen, saa kan den adstadige Stamgjæst, der er vant til hver Dag i Fred og Ro paa Kaffehuset at læse Aviserne, bede Kriminalretten tage sig paa, at den Dag vil han ikke faae Ro til at læse saameget som „Morgenposten," bare for Pjatten af vild fremmede Personer, som strømme til de offentlige Steder for at udveksle deres — Tankeløshed.

Det er ikke allene den noble Klasse, der søge ind til Mini og Gianelli, eller Middelstanden, der lader sig nøie med Madam Kehlets tynde Kaffe i sprukne Kopper, som saaledes næsten uvilkaarlig søger sammen, men selv den allersimpleste Stand, der søger sin Vederkvægelse i Kjældere og Ølstuer, staaer under den samme Indflydelse af Begivenhederne, og enten Kongen er kjørt til Høiesteret eller Politiet har feiret en Bambustriumf over de mindst bedste Borgere, kan Værtshusholderne den Dag ubetinget gjøre Regning paa en tredobbelt Fortjeneste.

Men kan saa ubetydelige Tidsbegivenheder jage Kjøbenhavnerne sammen i store Hobe, saa er det naturligt at Begivenheder som Udbrudet af en Krig og Landgangen af en Fjende formaaede dette end mere, hvad da ogsaa Eieren af „Knaldhytten" med Glæde maatte erkjende baade i April 1801 og i August 1807.

Alle Tullefa'ers ældre og nyere Kunder lyksaliggjorde ham i det sidstnævnte Aars August med deres Besøg saasnart det lakkede ad Aften, for i hans Gjæstestue at fortælle og høre alle de Nyheder, der vare opsnappede i Dagens Løb, og med den største Gemytlighed benytte nogle Timer til at snakke i Munden paa hinanden, skjændes, slaaes og atter forliges.

Dette kaldte man allerede 1807 at politisere.

Det var iſærdeleshed en Aften, nogle Dage efter Engelſmandens Landgang, at de Gjæſter, der ſaalænge havde søgt i „Knaldhytten", at de troede ſig berettiget til at føre Ordet, søgte at glimre ved deres Veltalenhed.

Aftenens Thema var den Proklamaſion, General Cathcart og Admiral Gambier i Forening havde udſtedt til Sjællands Beboere ved Landgangen, og hvoraf et Eksemplar tilfældigviis var falden i Hænderne paa vor gamle Ven „Franſkmanden", der nu med en vigtig Mine ſtod opreiſt for Enden af Bordet, hvorom de andre Gjæſter — ſaavidt Pladſen tillod det — havde leiret ſig, og holdt det tilkrøllede Aviſſtykke med begge Hænder.

„Hvad for Noget?" ſpurgte Casper Smed, ſom ſad nærmeſt ved ſin Ven, og med en forbauſet Bevægelſe lod den med et Snapſeglas opløftede Haand ſynke ned paa Bordet. „Er det Papir, Du har der, en Tale, ſom den fordømte engelſke Hund har holdt til os Danſke?"

„Ja!" ſvarede „Franſkmanden" i en overbeviſende Tone, og holdt Proklamaſionen hen imod ham, „Du kan jo ſelv ſee Underſtrifterne. Der ſtaaer „„Gambier, Admiral af det blaa Flag" . . . ."

„Gid han maa blive Admiral af det blaa Øie, inden han kommer herfra!" afbrød en af Gjæſterne.

„Stille!" bød Casper. „Læs videre, min Broder. For jeg kan ikke rigtig ſee, det er ſaadanne fordømte ſmaa Bogſtaver," vedblev han efter et Øieblik at have ſtirret paa de Skrifttegn, af hvilke han ikke kjendte et eneſte.

„Nu," vedblev de Jeppeſen, „der ſtaaer „„Admiral af det blaa Flag, og Befalingshavende paa Flaaden i Øſterſøen,"" og længere nede ſtaaer: „„Cathcart, General-Løitenant og Befalingshavende over de Brittiſke Tropper i Norden af Europas Kontinent."" Du ſeer altſaa ſelv at den virkelig er af Engelſmanden."

„Ja, ja! Det er nu godt nok," ſvarede Casper, „jeg vidner for dem Alle, at Papiret virkelig er underſtrevet af de Hunde med deres egen Haandſkrift. Jeg har ſelv ſeet det, ſkjøndt de ſkriver en ulæſelig Klo ...."

„Det er jo trykt," indvendte „Franskmanden".

„Det er det samme, jeg kan ikke læse det alligevel. — Men hvad staaer der nu forresten?"

„Skal jeg læse hele Proklamasionen?"

„Ja, læs Du kun Masionen!"

„Ja, læs, læs, læs!" lød det fra alle Kanter af Stuen.

„Franskmanden" gav sig først den Frihed at væde sin Tunge med Indholdet af Caspers Glas. Dette taalte Eieren, men da Stine Smeds vilde følge det ophøiede Eksempel, gav Gemalen hende et Smæk over Fingrene og tømte selv Glasset.

Efter dette lille Mellemspil begyndte „Franskmanden": *)

„„Proklamasion fra Hans Kongelige Storbritaniske „Majestæts Befalingsmænd over Land- og Sømagten i „Østersøen.""

„„Da de sidste Freds-Traktater, og de Forandringer „i Statsforfatning och Grændser, som af saamange „Magter ere blevne erkjendte, saa meget have forstyret „Frankriges indflydende paa det faste Land i Europa ...""

„Hvad er det for Sludder?" spurgte Casper og saae op paa Forelæseren. „Jeg forstaaer ikke et Ord deraf."

„Giv Tid!" trøstede Jeppesen, „Du vil nok forstaae det længere henne. Men jeg skal sige Dig, det er trykt og oversat i Sverrig, og derfor er Sproget saa forkeert."

„Uh! de svenske Ræve skal dog altid drille os," brummede Casper, uden mindste Spor af skandinaviske Sympathier.

„Læs videre! Hold Mund, Du Blæsebælg! Proklamasionen!" lød det fra flere Sider.

„Franskmanden" vedblev:

---

*) Sitaterne af Proklamasionen ere ordrette. Ligeledes er Alt hvad der angaaer Krigen holdt saa strængt historisk som muligt.

„„Saameget havde forstoret Frankriges indflydende „paa det faste Land af Europa, at det for Danmark, „ihvorvel det ønsker at blive neutral; nu er bleven umu„ligt at forblive ved sit Neutralitets System, og uund„gaaelig nødvendig for de Magter, som vedblive at sætte „sig imod de Fransfes Indgreb, att tage saadanne Reg„ler for sit Forhold, for at hindre, at de neutrale Mag„ters Vaaben ikke blive vendte imod dem.““

„Naa, saa de vil ikke have, vore Vaaben skal vendes imod dem!" raabte en borgerlig Infanterist, som i den modsatte Ende af Stuen pleiede sit Legeme med et Stykke Klipfisk og nogle Kartofler, „jo! det skal de netop! De skal alle blive knuste mindre end Kornene i den Sennop, der er hældt ud over min Fisk."

„Gid Du selv var en Fisk, saa holdt Du dog Fla„ben i," skjændte hans Sidemand. „Bliv ved at læse!"

„„I denne henseigt kan Kongen, vor Herre . . . "

„Sikke Gudsbespottere!" afbrød Stine atter, „de kalde deres Konge for Vorherre." — Et Blik af Casper bragte hende til Taushed.

„„Kan Kongen, vor Herre, ikke med Ligegyldighet „anfee Danmarks nærværende Stilling, hvorfor Hs. M. „haver skikket Gesanter forsedde med Fuldmagt, til Hans „danske Majestæt, for paa et venskabeligt viis at begjære „Forklaringer, ..."""

„En deilig Venskabelighed!" haanede en Gjæst.

„Omtrent som Casper til mig!" anmærkede Stine.

„„At begjære Forklaringer, som Tiderne dem for„dre, og en Overeensstemmelse af saadanne Forholdsreg„ler, som alleenest er istand til at hemme den yderligere „Ufærd, hvilken Frankrige igjennem Acquisitionen af den „danske Marin har i Sinde.""

„„Kongen vor Herre, haver des aarsag holdet det „for raadeligt at begjære en temporair Overleverende af „de danske Linieskibe i en af Hans Majestæts Havne.""

Jeppesen standsede et Øieblik, som for at give sine Tilhørere Leilighed til at yttre dem, men da Alle for„bleve tause, Infanteristen kun med fortvivlet Heftighed

skjar løs paa sin Klipfisk, Casper med et melankolsk Ansigt stirrede ned i sit tomme Snapseglas og selv Stine lod sig nøie med at drage et Suk, tog han atter fat paa Arbeidet.

„„Dette Depositum synes være saa rigtig, ...““

„Gid Djævlen annamme ham!“ stønnede Casper.

„Stille, Casper! Nu kommer det Bedste: „„Saa „rigtig, og under de Neutrale= og Krigsførende Mag„ters relative Forhold saa aldeles nødvendig, at Hs. „Majestæt desuden har holdet det for en Pligt, hvilken „han skylder Sig og sit Folk at understøtte denne For„dring med en stærk Flaade, och en, med alt hvad som „til det virksommeste och snareste Foretag er erforderlig, „tilstrækkelig udrustet Armee.““

„Ja!“ udbrød en ung Haandværker, og reiste sig fra Bænken, „og med den Flaade og den Armee er det, han troer at kunde forstrække os Danske. Men vi ville ikke lade os forstrække! Vel, Brødre?“

„Nei, nei, vi lade os ikke forstrække!“ raabte Gjæsterne i Munden paa hinanden.

„Jeg gjør det idetmindste ikke,“ forstkkrede en Skomager, der ikke engang havde givet sig Tid til at tage Skjødskindet fra, for at komme hen at politisere. „Jeg veed hvad Krig er. Jeg stod paa Toldboden og saae da vi sloges med Engelskmanden 1801. Jeg lader mig ikke forstrække.“

„Jeg saamæn heller ikke,“ lød det fra Læberne af en trivelig Jernhandler. „Jeg boer i Kjælderen, saa de skal først skyde hele Huset ned før de kan komme til at gjøre mig og Mine Fortred!“

„Skriver Røveren ikke mere?“ spurgte en Stemme.

„Jo, nu skal jeg læse Resten. — „„Vi komme „derfor til Eders Kyster, I Sjællands Beboere, ikke som „Fjender, ...““

„Ja saa!“ — „Sikken en Løgner!“ — „Sikken en . . . .“

„„Ikke som Fjender, uden til vort eget Forsvar, „at hindre, at de, som saa længe have forstyrret Eu-

„ropas Fred, ikke skulle tvinge Eders Marine at vende „sig imod os.““

„Vi lade os hverken tvinge af Engelskmanden eller nogen Anden!“ skreg Skomageren.

„Nei!“ istemmede Jernhandleren, „der var nu min Vært; han vilde forrige Aar tvinge mig til at feie Gaden udenfor min Leilighed tre Gange om Ugen, men jeg lod mig ikke tvinge; jeg sagde . . . .“

„Gjem den Historie til en anden Gang. Lad os høre Enden paa Talen.“

„„Vi begjære den, som Underpant, ikke som Ero„bring.““

„Tak ham Fanden til,“ sagde Casper, og klaprede med sit Glas paa Bordet, for atter at faae det fyldt. „Den Begjæring afslaaer vi alligevel!“

„Ja, den er afslaaet,“ lød Koret.

„„Der er gjort Eders Regjering det høytidligste „Løfte, hvilket hermed bliver fornyet i Kongens, vor „Herres Navn, og paa hans udtrykkeligste Befaling, at „om vort forlangende bliver venskabelig beviljed, skulle „Eders Krigsskibe efter sluttet almindelig Fred udi „samme Forfatning og Tilstand, som de ere blevne imod„tagne under det Britiske Flagets Beskyttelse, blive givne „tilbage igjen.““

„Gid Fanden tro ham, den So, naar han først havde faaet dem,“ meente Haandværkeren.

„Man kunde nok ligesaa gjerne vente at en Præst skulde holde en Liigtale, uden at faae Noget for den,“ sagde Skomageren.

„Eller Fattigvæsenet hjælpe de Fattige,“ tilføiede Stine.

„Eller Politiet være høflig!“ brummede Jernhandleren.

„Stille! Stille!“

„„Det staaer i Eders Regjerings Magt, ved et „Ord, at lage det saa, at vi stikke vore Sværd, som „imod vor Villie er blottede imod Eder, igjen i „Balgen.““

„Hvori?“ spurgte Casper.

„I Balgen!“ gjentog „Franskmanden.“

„Hvad er det for Noget?“

„Det veed jeg ikke saa rigtig. Det er vist et svensk Ord,“ undskyldte Jeppesen.

„Fæhoveder!“ raabte Stine. „Veed I ikke at det er en gammel Benævnelse paa Joderne? Da man fangede Vorherre Jesu, sagde han jo til Paulus, som huggede Øret af en Drabant, at han i det Sted skulde stikke Sværdet i Balgen; det vil sige: i Joden, og ikke i hans Øren.“

En almindelig Latter belønnede hendes Forklaring.

„For mig gjerne!“ sagde Casper; „men jeg synes dog, det er lidt løierligt, at han til Gjengjeld for vor Flaade vil stikke vore Joder ihjel.“

„Videre! Videre!“ raabte man.

„„Dog skulle paa den anden Side Franskmandens „Ränker gjøre Eder døve imod Fornuftens och Venska„bets Røst . . . .““

„Hvad for noget?“ spurgte Casper forbauset og reiste sig op, „Jeppesen! Er Engelskmanden bange for Dine Ränker?“

„Nei, vist ikke,“ trøstede Jeppesen, „det er ikke mig, men den rigtige Franskmand, her tales om. Forresten læste jeg ogsaa feil, thi der staaer: „„Frankriges Ränker““.“

„Naa, saa!“ sagde Smeden og indtog lidt flau sin Plads igjen. „Saa see til at blive færdig.“

„„Gjøre Eder døve imod Fornuftens og Venskabets „Røst,““ læste Jeppesen, „„saa falde det uskyldig udgy„dede Blod, og en beleiret og bombarderet Hovedstads „Forskrækkelse over Eder og Eders grumme Raadgiveres „Hoveder.““

„Det er forskrækkeligt,“ afbrød Infanteristen igjen, „saa omhyggelig som de krigsførende Magter altid ere for at føre det uskyldige Blod over Modstanderens Ho„ved, og saa er der dog ingen af dem, som bryde sig meget om det.“

„Nei," svarede Jernhandleren; „men det gaaer med dem ligesom med Prokuratorerne. Om de nok saa godt vide, de have Uret, saa paastaae de dog altid i Slutningen af deres Indlæg, at Modparten skal betale Sagens Omkostninger med noget Klækkeligt. Det maatte jeg bekjende dengang jeg førte Proses med min Vært om hvormange Gange jeg skulde . . . ."

„Ti, for Djævlen!" lød det fra den anden Ende af Bordet.

„Franskmanden" benyttede straks den fremtvungne Stilhed, og efter at have nippet til Caspers Glas, som denne venskabelig rækkede ham, greb han atter Proklamasionen.

„„Hans M. Kongens af Storbritaniens Matroser „og Soldater skulle, saalænge Eders Forhold tillader det, „behandle Sjælland, som en Provinz af en med Stor„britanien i Alliance staaende Magt, hvis Territorium „har den Ulykke at være en Skueplads for Krigen. „Alle deres personer, som blive fredlig i deres hus, „skulle blive betragtede som hellige. Eyendom skal blive „respectered og beskytted, og den strængeste Disciplin „holden.""

„„Alle Levnetsmidler, som til Forsælling, skulle, „efter en bestemt billig pris, blive betalede; men da en „bestandig Levering af Levnetsmidler, Fourage, Brænde „og Kjørseler ere fornødne for alle Armeer, saa er det „vel bekjent, at Requisitioner ere uundgaaelige, og „maatte blive gjennemførte.""

„„„Det vil blive Indvaanerne en stor Lættelse, og „„spare dem Forliis og Ubehageligheder, om Embeds„„mænd i de forskjellige Districter findes, til hvilke Re„„quisitioner kunde blive stillede, og ved hvilke Fordrin„„gerne for Betalingen kunde blive bestemte og liqui„„derede.""""

„Det vil altsaa med andre Ord sige," udbrød Haandværkeren, „„at vi smukt og godvillig skal dække Bordet for dem, istedet for at de ellers selv skulle opsøge deres Føde? Man maa haabe, at ingen Dansk er saa skjændig

en Forræder imod sit Fædreland, at han imødekommer denne Opfordring, og letter Fjenden Anskaffelsen af alt Nødvendigt."

„Da er det dog bekjendt nok, at allerede Tre have erklærede sig villige dertil," fortalte Skomageren.

„Og hvem er det?"

„Pastor Rønne i Lyngbye, Grev Schulin paa Frederiksdal og Etatsraad Frederik de Coninck paa Dronninggaard!"

„Skjændsel og Død over dem!" raabte Jernhandleren.

„Gid den høieste Galge blive deres Løn!" skreeg Casper.

„Tys! Stille!" befalede den Unge, som først havde taget Ordet fra Oplæseren, og sprang med en truende Bevægelse op paa Bænken. „Er Grev Schulin paa Frederiksdal med, da ingen Haan imod disse Mænd; thi han idetmindste kan ikke blive nogen Forræder, og træder vist heller ikke i Forbindelse med Forrædere! Han er en Hædersmand, der maaskee indseer, at han ved at føie Fjenden befrier Egnens Beboere for mangfoldige Lidelser, og derfor er villig til selv at offre sit Rygte, kun for at gavne; selv at vilde lade sig brændemærke som en Landsforræder af Pøblen, kun for at redde den!"

„Godt nok," indvendte „Franskmanden" sagtmodig; „men det er dog en kilden Sag, at lette Fjenden Besværlighederne ved at ruinere det hele Land, kun for at befrie nogle enkelte Bønder for Tab. Naar Fjenderne endda bare ikke var Engelskmænd, saa kunde jeg dog finde mig deri."

„Ved Himlen!" svarede Haandværkeren, lidt afkjølet ved Jeppesens Rolighed, „talte Dit Navn ikke saameget derimod, kunde Dit Had til Engelskmanden virkelig let friste en til at antage Dig for en rigtig fransk Franskmand. — Men lad det være godt. Til at dømme om Grev Schulins Færd, dertil ere vi dog begge for smaa."

„Aa, da er en Greve da ikke saa gefærligt et Dyr," sagde Stine, lidt stødt paa Jeppesens Vegne.

„Jo, som Dyr kan en Greve være gefærlig nok, men som Menneske giver jeg sjelden saameget som et gammelt Tøndebaand for ham," modsagde Jernhandleren.

„Naar jeg taler om Schulin, og søger efter Evne at forsvare ham," tog Grevens frivillige Defensor atter tilorde, „da er det heller ikke den høibaarne Greve, men den ædle, retskafne og godhædige Mand, jeg forsvarer. — Men nok derom. Lad os høre Resten af hvad vor virkelige Fjende siger, og derpaa yttre vor Harme paa ham, og ikke imod hinanden indbyrdes."

„„Om saadanne Personer blive udnævnede og op-
„fylle deres pligt, uden at blande sig i saadanne Sager,
„som ikke høre til deres Virkekreds saa skulle de blive
„respecterede, og alle Requisitioner skulde gjennem behørige
„Canaler og Departementer i Marinen og Armeen, til
„dem sigtes. Men da Rolighed paa Indvaanernes side,
„som Princip for denne Indrettning er fornøden, saa er
„det nødvendig, at alle Classer af Civile Embedsmænd
„ikke lemme deres huse, og hver og en Landmand eller
„anden Indvaaner, som enten allene eller i Forening
„med flere bliver troffen bevæbnet, eller iøvrigt gjør sig
„skyldig i nogen slags voldsom handling, kan vente at
„blive behandlet med den yderste Strenghed.""

„„Da Hs. K. Majestæts Regjering hidintil har
„undslaaet sig at forlige denne Sag med en venskabelig
„Overeenskommelse, saa er en Deel af Armeen bleven
„udskibet, og den hele Magt har taget en krigerisk Stil-
„ling, dog er det endnu ikke for seent at give
„Plads ad Fornuftens Stemme och Raad.""

„„Givet paa Kysten af Sjæland den 16de August 1807.""

Med et Ansigt, værdig en Premierminister, sammenfoldede „Franskmanden" sit Dokument og stak det ind paa Brystet.

„Altsammen grumme venskabeligt," begyndte Skomageren, „men der staaer i Skriften: „„Viis mig din

Tro i dine Gjerninger,"" og jeg synes just ikke at hverken hans Landgang eller hans Angreb paa Fregatten Frederiksværn tyder paa meget Venskab."

„Ja men, hvordan gik det egentlig til med Fregatten?" spurgte Jernhandleren, „begyndte den ikke selv Fjendtlighederne?"

„Nei!" tog Jeppesen tilorde, „Du veed nok, den var stationeret ved Helsingør som Vagtskib. Men da Sjefen, Kapitain Gerner, nok mærkede at der var Ugler i Mosen, lettede han Natten mellem 12te og 13de August for at søge en norsk Havn, og om muligt redde Skibet. Men saa sendte Engelskmanden straks en Fregat, Komus, og et Linieskib, Defence, efter den Danske og indhentede den noget udenfor Marstrand, hvor de straks angreb, uagtet Krigen endnu ikke var erklæret. Trods Overmagten, gjorde Gerner dog klart Skib, og besvarede den varme Salut; men da den engelske Fregat gav Frederiksværn det første Lag ret agterind, og neppe paa Pistolskuds Distanse, saa blev Radt og Radtlinerne øieblikkelig bortskudte, saa Gerner slet ikke kunde regere sit Fartøi. Nu løb Engelskmanden foran, og gav ogsaa den Vei et Lag langskibs, lagde sig derefter paa den ene Side af Frederiksværn, medens Linieskibet, der som en slettere Seiler først nu havde naaet op til Kamppladsen, lagde sig paa den anden Side, og nu knaldede man rigtig løs. I hele 45 Minutter udholdt Gerner den dobbelte Ild, og havde vel holdt sig endnu længere, hvis ikke tilfældigviis begge Fregatternes Takkelage havde raget i hinanden, hvorpaa Engellænderne entrede den Danske, og bragte den tilbage i Sundet."

„Men den ligger jo dog endnu under dansk Flag," anmærkede Jernhandleren.

„Det er kun en Slags Lokkemad, og skal vise, at Fjenden endnu betragter den som en dansk Eiendom, og kun vil have den, ligesom de andre Skibe, til Pant for vor Neutralitet."

„Men dem skal han aldrig faae!" raabte den unge Haandværker.

„Nei, aldrig, aldrig!" lød det rundt i Stuen.

„Vi ville kæmpe som Mænd!" raabte den Unge.

„Ja, som Mænd!" brølede Koret.

„Jeg følger med imorgen, naar der bliver gjort Udfald," fortalte Haandværkeren, „er der nogen af Jer, der følger med?"

„Ja, jeg!" svarede Jeppesen med en Funke af virkeligt Had i Blikket.

„Og jeg!" forsikkrede Casper Smed.

„Gud! Casper, Du vil da ikke gaae i Krig, og lade Din ulykkelige Kone blive forsvarsløs tilbage?" hylede Stine.

„Jo, min Hustru!" svarede Casper pathetisk. „Fædrelandet kalder. Det er mere kraftløs end en udtømt Blæsebælg; men vore kraftige Arme skal atter fylde den med Vind!"

„O Gud, her er saamæn Vind nok i Landet, uden at Du behøver at komme med," græd Stine. „Sæt at Barbarerne storme Byen, saa kan jeg, som et værgeløst Fruentimmer jo rislkere det Værste."

„Vær Du kun rolig," trøstede Casper, „det falder ikke nogen Fjende ind, at Du er en Kvinde. Din Næse vil skræmme dem bort. Men jeg maa ud og forsvare mit Land. Med Sværdet skal jeg bane mig en Vei igjennem Fjenderne ligetil Hovedkvarteret, og der vil jeg svøbe Generalen for Skjørtesoldaterne og Admiralen af det blaa Flag sammen, og føre dem som Fanger igjennem Ild og Røg tilbage til Byen, og saa vil jeg ...."

„Lad mig see, Du holder Ord!" lød en skarp Stemme bag ham, og han følte et let Slag paa Skulderen. At see sig tilbage, faae Øie paa Mo'er Ulla og med et Brøl af Skræk styrte ind under Bordet, var et Øieblikks Sag.

Stine krøb hurtig ned til sin Gemal, og „Franskmanden" skred rask henimod Døren, uden at agte paa, han mere traadte paa de andre Gjæsters Fødder end paa Gulvet, og derfor blev overdænget med Skrig og Forbandelser.

„Ha, ha, ha!" loe Mo'er Ulla, „er det alle de tappre Helte, der vilde knuse Landets Fjender, og dog falde under Bordet af Skræk for en gammel Kone?"

„Det er Heren, som boer her i Kammeret," hviskede Skomageren skjælvende til Infanteristen, der netop modtog denne Efterretning idet han sank den sidste Kartoffel, og nu greb sit Gevær, som han fældede imod den Frygtelige.

„Pas paa, hun gjør os bestemt alle til Ulsler eller Abekatte," stønnede Jernhandleren.

„Det behøver hun ikke!" svarede den unge Haandværker rolig, og vendte sig derpaa imod Mo'er Ulla med Spørgsmaalet: „Hvem er Du, der kan frembringe en saadan Forstyrrelse? der med Din Spot vil søge at nedslaae Kamplysten hos disse Mænd?"

„En Kvinde," svarede Mo'er Ulla alvorlig, „der har levet længe nok til at vide, at de, som tale saameget om hvad de ville gjøre, intet gjør naar det kommer til Sagen. — Var der Mod hos disse, da vilde jeg mindst nedslaae det; thi ogsaa jeg føler for mit Fædreland, men det er Altsammen kun usselt Skryderi. — Bekjend, Kasper! Var det vel Dit Alvor at ville gaae i Kamp imorgen?"

„Nei, det veed Gud det ikke var," sukkede Casper under Bordet, „jeg sagde det kun for at Stine skulde være kjærligere imod mig iaften, af Frygt for at miste mig imorgen."

„Jeg skal gi'e Dig Kjærlighed!" hviskede Stine og kneb ham i Armen.

„Og Du, de — de Jeppesen?" spurgte Mo'er Ulla med et lille Smiil.

„Jo, jeg vil virkelig gjøre Udfaldet med," forsikkrede han med sagte Stemme. „Gud veed, jeg er bange, meget bange, men jeg vil dog ud imod Engelsmanden, for — for — for alle vi Franskmænd hade ham."

„Godt," svarede Spørgerinden. „Gaaer Du i Kamp uden Mod, og dog gaaer, da udviser det større Sjælsstyrke end der findes hos mangen Helt, og Du er

mere agtværdig end Den, der med blindt Raseri styrter sig i Kampen. — Gaae kun freidige til Slaget, danske Mænd! Den retfærdige Sag vil seire!"

Hun forlod hurtig Gjæstestuen og „Knaldhytten", hvor atter de politiske Samtaler snart vare igang.

Dog fjernede Mo'er Ulla sig ikke langt. Efter at have gjennemstreifet nogle af de nærmeste Gader, vendte hun stille og forsigtig speidende tilbage til „Knaldhytten"; men istedetfor at gaae ind i sin Vaaning, i „Skabet", listede hun sig ind af Gadedøren, op af den brøstfældige Trappe og hen til Maries Dør.

Hun bankede let paa, og traadte rask ind til den overraskede Beboerinde af Kammeret.

„Guds Fred! mit Barn!" hilste hun. „Jeg maatte dog see til hvorledes det gaaer min lille Yndling, siden han er kommen ind til Byen. — Men hvad er det, Marie? Forgrædte Øine og blege Kinder? Vare de Efterretninger, hvorefter Du ilede ind til Farer og Nød, maaskee saa slette? Kom Du maaskee forsilde, arme Barn, til at faae den Velsignelse, hvorefter Dit unge Hjerte tørstede saameget? Er maaskee Alfred Halvorsen ...."

Stemmen svigtede uvilkaarlig den Gamle.

Hun var den Første, der med Venlighed havde nærmet sig til Marie siden hun atter var flyttet ind i den elendige Rønne, og det i Stilhed forpiinte Hjerte fandt nu en Lindring ved at meddele sine Lidelser til et deeltagende Væsen. Med den Aabenhjertighed, man saa ofte finder hos den Ulykkelige, naar man med Taalmod vil høre paa Talen, gjorde Marie den opmærksomt lyttende Mo'er Ulla til sin Fortrolige. Fortalte hende sin Glæde, da Faderen atter lod Hjemmet aabne sig for det angrende Barn, sin Frygt, da hun betraadte det, sin Salighed, da Faderen atter kaldte hende ved det elskede Datternavn og sin Rædsel, Fortørnelse og Smerte, da hun savnede Papirerne, Poul Duland nægtede at vide Noget og Broderen bortjog hende og hendes Barn med Magt og Skjældsord.

Med intet Ord havde den gamle Kone afbrudt den sorgfulde Fortællerinde, og kun de mørke Øines Funklen tilkjendegav en heftigere Bevægelse i hendes Følelser. Men da Marie endelig tav og vendte Hovedet bort for at skjule de frembrydende Taarer, greb den Gamle hendes Haand og spurgte strengt:

„Og af den Poul Duland vedbliver Du alligevel at modtage Gaver?"

„Nei, nei! Om jeg end blev aldrig saa ulykkelig," raabte den Arme, „saa vil jeg dog ikke modtage Noget af ham. Han var engang saa god og venlig imod os Alle; men hans Hjerte maa have forandret sig meget i den sidste Tid; thi han vidste dog saa godt som Nogen, at jeg var ægteviet til Victors Fader, og dog benægtede han det, og saae rolig paa at man forstødte mig."

„Du stakkels Taabe har da altsaa engang havt den Tro, at han virkelig var god?" spurgte Mo'er Ulla lidt forundret.

„Kunde jeg tro andet?" spurgte Marie. „Vi vare fattige, i bitterlig Nød, da han første Gang som en Fremmed bankede paa vor Dør og rakte os Hjælp. Vi vare husvilde, uden mindste Ly for den kommende Dag, da han atter indfandt sig, og bød os et skjønt, venligt Hjem. Og der, der opfyldte han selv de mindste af vore Ønsker, uagtet Carl aldrig kunde skjule sin Uvillie imod ham; og da endelig Gud sendte mig den tungeste Prøvelse og kaldte Carl til sig, da var han den Eneste, som stod trøstende ved min Side, og lovede at være mit hjælpeløse Barns Fosterfader!"

„Og netop med det samme Løfte var det, han begyndte sin Dont," fortalte Mo'er Ulla. „Men Løftet var givet i en slet Betydning hernede i Gjæstestuen og iblandt de usleste Vagabonder. Dernede svor han i Dit Barns Fødselsstund, at han vilde grundfordærve det, og derfor var det, han med Venlighed og Gaver søgte at bane sig Vei til Eders Venskab, og for bedre at faae Eder i sin Magt, fæstede han Eder ud af Huset paa

en Maade, som tvang Eder til at modtage det Hjem, han tilbød."

Maria stod som ramt af Lynet.

„Men trøst Dig, mit Barn!" vedblev den Gamle, „endnu kan Alt blive godt; men først og fremmest maa Din Sjæl vinde Ro og Styrke ved Bevidstheden om, at Din Fader ikke længere miskjender Dig, og dernæst maa al Din Hu og Tragten gaae ud paa at bevare Dit Barn fra Poul Dulands Selskab. Djævlen udstrækker sine Kloer efter den Uskyldige for at drikke hans Hjerteblod, og i dets Sted skjænke ham Gift i Aarerne; men Gud vil give os Styrke til at vriste Offeret fra den Onde. — — Bliv nu her indtil jeg kommer tilbage, thi det gjælder om at ile stærkere end Døden hen til Alfred Halvorsens Huus."

Den Gamle gik, og Marie trykkede med taus Rædsel og Smerte den lille Viktor til sit Bryst.

„Græd ikke, Moder!" bad den Lille, „jeg skal nok vogte mig for Duland. Husk paa den lille Fugl, Du gav min Sjæl den sidste Dag vi vare hjemme, den skal altid tilraabe mig at være stærk!"

. . . . . .

. . . . . .

Den rigtlønnede, og derfor omhyggelige Læge forlod Grosserer Halvorsens Sygeleie og tilhvisede Rudolf ved Afskeden: „Vogt Deres Fader for alt hvad der kan sætte hans Sind i Bevægelse. Der maa være foregaaet Noget i de senere Dage, der har rystet ham stærkt. Endnu en saadan Rystelse og De er faderløs."

Rudolf bukkede taus og søgte at skjære et bedrøvet Ansigt.

„Hvad var det, han sagde?" spurgte „Kapitainen", der i de sidste Dage havde været Arvingens stadige Selskabsbroder.

Rudolf gjentog Lægens Advarsel.

„Ah, det er godt!" svarede „Kapitainen".

„Godt? Hvorledes det?"

„Jo, for saa kan vi jo lade ham døe hvilket Minut

det behager os. Vi behøve jo kun at fortælle Noget, som forfærder ham."

„Ti stille, Du Skrækkelige!" bad Rudolf, „Du ...."

Han blev afbrudt ved en gjentagende stærk Banken med Hammeren paa Gadedøren.

„Hvem mon det kan være, der kommer saa stormende?" spurgte han.

„Maaskee en, der vil spare os Ulejligheden med Din Fader."

Der faldt et let Slag af Hammeren paa Salsdøren, og før Rudolf naaede hen til den for at lukke op, traadte Mo'er Ulla ind i Værelset.

„Kapitainen" søgte blegnende at trække sig tilbage til næste Værelse, for at undgaae Ullas Opmærksomhed; men den Gamles Blik havde allerede truffet ham, og uden at værdige Rudolf et Blik, bød hun med klar Stemme: „Bliv Du kun, min Herr Poul Duland! og viis mig hellere Alfred Halvorsens Sygeværelse end at flygte for en gammel Kvinde."

„Det — det er der!" stammede „Kapitainen", og pegede hen paa den halvaabne Dør.

Hun gik rask henimod Kammeret. Rudolf vilde træde hende hindrende iveien; men „Kapitainen" greb ham kraftig ved Armen og hviskede: „Bliv!"

„Hvad er det for en gammel Kvinde?" spurgte han forundret.

„Den eneste Skabning, jeg frygter," svarede „Kapitainen" med indædt Forbittrelse, og stirrede vildt paa Døren til Sygeværelset, som Mo'er Ulla forsigtig havde lukket efter sig.

. . . . . .

Saasnart Mo'er Ulla var traadt ind til den Syge foregik der en besynderlig Forandring i hendes Væsen. Den Raskhed og Bestemthed, hun havde viist i det forreste Værelse, var forsvunden, og sagte, næsten ængstelig listede hun sig hen over Gulvet og trak forsigtig Sengegardinerne tilside, saa at de svage Lysstraaler, der stjal

sig ind fra de tildækkede Vinduer, kunde falde paa Halvorsens afblegede Træk.

Han syntes at sove, men uden at nyde Søvnens velgjørende Ro. Snart pressede et dybt Suk sig over hans Læber, snart bevægede de sig som om han talte heftigt til Nogen, og da fortrak Mundvigerne sig smerteligt og den høie Pande faldt i dybe Folder indtil atter et Suk syntes at tilintetgjøre de pinlige Drømme.

Ulla betragtede ham længe. Ogsaa i hendes Træk malede sig Smerte, Uro og Vemod. Ogsaa fra hendes gamle Bryst fremlistede sig et sagte Suk og en enkelt Taare rullede ned over den rynkede Kind.

Endelig fattede hun sig, og som hun pludselig erindrede, hun var kommet her for andet end at see, bortjog hun Taaren med Bagen af sin venstre Haand, lagde blidt den høire paa Mandens Pande og kaldte halvthøit: „Alfred!"

Grosserer Halvorsen slog bængstet Øinene op og fæstede dem spørgende paa den Fremmede.

„Hvem — hvem er Du?" spurgte han forundret.

„Du har Ret i at spørge," svarede hun med en blid velklingende Stemme, som dog havde en sagte Skjælven, „tredive lange Aar vare vel tilstrækkelige til at forandre mine Træk saaledes, at Du ikke mere i mig kan gjenkjende den eengang saa smukke Ulla."

„Ulla! Du!" raabte den Syge overrasket, og anstrængte sine sidste Kræfter for at reise sig op i Sengen. „Du lever?"

„Ja, Alfred, jeg lever", svarede hun vemodig, „men jeg er ikke mere den Ulla, paa hvis Læber Du i Din Ungdom trykkede saamange Kys. Roserne flygtede bort fra mine Kinder, Øinene bleve røde af Graad og den ranke Vækst blev bøiet mod Jorden af de mange, mange sorgfulde Aar."

„O, min Ulla, hvorfor vil Du paa min Sotteseng minde mig om en Tid, som aldrig burde have været forandret, om en Lykke, der, uagtet dens Korthed, har været den eneste skjønne Blomst i mit Liv?"

„Hvorfor?“ gjenmælede Ulla og saae ham kjærligt ind i de matte Øine. „Fordi at Aarene vel kan blegne Kinden, graane Haaret og fure Panden, men aldrig kan forandre et elskende Hjerte. — Dog, jeg har meget, ret meget at tale med Dig, og Du er kun svag. Læn dig derfor tilbage, — lad mig rette Puden under Dit Hoved, — see saa, ligger Du nu godt?“

Og med en Ømhed, der i sine synlige Virkninger saa ringe, men for den syge Sjæl af et saa uerstatteligt Værd, søgte den fattige, trofaste Gamle at gjøre Leiet ret bekvemt for den rige, sorgfulde og syge Mand, og tog derpaa Plads ved Siden af Sengen.

„Du erindrer da altsaa endnu,“ begyndte hun venlig, „den Tid, da den unge Handelsbetjent Alfred, hver Aften naar Kontoirtiden var tilende, ilede hen til sin Ulla, og fandt hos hende Lykke og Tilfredshed som Løn for sin Flid?“

„Jeg erindrer den“, svarede Halvorsen alvorlig, „men jeg erindrer ogsaa, at da Alfred følte sig mere nedtrykt end sædvanlig af Bekymringer over en Fremtid, hvori der var saa faa lyse Udsigter, da trak Ulla sig kold tilbage, og synes først atter at erindre sig Alfred da hans sidste Time er forhaanden.“

„Men skjøndt Du erindrer saa godt, er der dog et lille Noget, som Du forglemmer, og det er, at Alfred oftere talte om, at hvis han, istedet for at ægte en fattig Pige som Ulla, beilede til sin Prinstpals Datter, da vilde en saadan Forbindelse bringe ham i Forhold, som kunde betrygge hans Fremtid. Du forglemmer, at Alfreds Kjærlighed begyndte at forsvinde og at underordne sig Rigdommen som Betingelse for Lykken.“

„Det er Sandhed“, svarede han med bitter Erkjendelse; „men selv om en saadan Forandring tilsyneladende var foregaaet ved min Karakteer, saa kunde den dog ikke undskylde Svagheden ved Din Kjærlighed, og var den vedbleven uforandret, saa havde min Retfærdighedsfølelse dog gjort mig det til Pligt at ægte Dig, og jeg havde nu været maaskee fattigere, men sikkert lykkeligere; istedet

for at jeg, da jeg saae ogsaa Din Kjærlighed forsvinde, kastede mig ind i Forhold, der ledede mig til Rigdom og tusinde Lidelser."

„Underlige Menneske!" sagde Mo'er Ulla hovedrystende. „Du bebreider mig en Svaghed i Karakteren, som Du undskylder hos Dig selv, fordrer, at min Kjærlighed skulde være stærk og uforanderlig, medens Din egen var saa svag. Og dog træffer denne uretfærdige Bebreidelse ikke mig; thi selv da jeg frasagde mig Dig, handlede jeg kun af Kjærlighed til Dig, og aldrig følte jeg tydeligere, hvor høit jeg elskede Dig, end netop i den Time, da jeg gav Dig Dit Løfte tilbage og atter gjorde Dig fri for ethvert Baand."

„Hvorledes det?" spurgte Halvorsen og betragtede hende stivt.

„Kvindens Kjærlighed til Manden — forudsat at virkelig Kjærlighed finder Sted —", forklarede Mo'er Ulla, „kan upaatvivlelig deles i tvende Slags: den egenkjærlige og den opoffrende, eller om man hellere vil: reneste, høieste. — Den Kvinde, som føler den første Slags Kjærlighed for en Mand, hun elsker ham virkelig, hun kunde gjøre Alt for at glæde ham; men forbinder dermed stedse Tanken om selv at besidde ham. Hun glæder ham, hun giver ham Alt, kun for at han skal elske hende saameget desto høiere; hun kjøber — maaskee ofte sig selv ubevidst — hans Kjærlighed til den høieste Priis, kun fordi den gjør hende lykkeligere end alt Det, hun giver for den; hun elsker ham fordi han skal elske hende. Men kan eller vil han ikke elske hende, da ofrer hun Intet for at befordre hans Lykke alene, ja, hun bliver ham endogsaa fjendsk, hendes Kjærlighed forvandler sig til Had, kun fordi han besidder et Gode, som hun ikke kan tilkjøbe sig. — Den reneste og høieste Kjærlighed viser sig derimod saaledes, at den Kvinde, som nærer den, i sit Indre aldeles underordner sin Lykke den elskede Gjenstands. Hun gjør Alt for at han skal være glad og lykkelig, uden Tanke paa at han, om end kun med et eneste Blik, skal gjengjælde hende. De første

Sjælelidelser agter hun for Intet, naar kun han ikke føler dem. Vil han føle sig lykkelig ved at tilhøre en Anden, da hader hun ham ikke derfor; hun anstrænger tvertimod enhver sin Evne for at skaffe ham den elskede Gjenstand, og selv om hendes eget Hjerte forbløder af Smerte derved, saa gjør hun det dog; thi hans Lykke er jo Maalet for hendes Bestræbelser, i den bestaaer hendes egen, selv under de meest modstridende Forhold; men ogsaa ene i den. — — See, Alfred, af denne sidste Slags var min Kjærlighed til Dig. Jeg troede, ved Opoffrelsen af min Livslykke at kunde tilkjøbe Dig Din, og derfor løste jeg de Baand, jeg vidste Du var for retskaffen til selv at bryde, og midt i min navnløse Smerte frydedes jeg ved den Tanke, at Du nu kunde erholde Den, Du elskede, og den Lykke, Du attraaede. O, Alfred! da jeg saae Dig med glædefunklende Øine knæle for Alteret med Din Brud, hvor kunde jeg da agte paa mit eget sønderrevne Indre? Du var lykkelig, saa maatte ogsaa jeg være det; Du var glad, hvor kunde da jeg være bedrøvet? — Hvis Du nu ret har forstaaet mine Ord, da, men ogsaa først da, har Du forstaaet min Kjærlighed."

„Ulla, Ulla!" udbrød den Syge heftig, og reiste sig paa sit Leie medens Blodet malede et Par Feberroser paa de indfaldne Kinder. „Din Kjærlighed var altsaa uforandret, og jeg, jeg Elendige hengav den for nogle usle Fordele? Saa stor var altsaa Din Kjærlighed til mig?

„Nei, Alfred!" afbrød den Gamle og knuste en Taare i Øiet, „den var større! — Da jeg efter mange Aars Kamp og Lidelse atter havde bragt det arme Hjerte til Ro, næsten havde glemt de Taarer, som en skjøn Ungdomsdrøm havde kostet mig, da hørte jeg, Du havde forstødt Din Datter, og jeg offrede paany den saa svært tilkæmpede Rolighed i mit Indre, og gik til Dig, for at Du, som altid elskede Retfærdigheden saa høit, ikke skulde døe som en Uretfærdig imod Dit eget Barn."

„Har jeg da virkelig været uretfærdig imod Marie?"

„Det har Du vistnok," svarede Ulla med Varme. „Vel har heller ikke jeg seet de Papirer, som Din Søn fordrer at see, men jeg troer ikke Marie istand til at lyve, og mindst kunde det falde hende ind at gjøre det for mig, om hvis Bekjendtskab med Dig hun var aldeles uvidende. Og under alle Omstændigheder bør en Fader ikke være uforsonlig imod sin Datter: thi Gud har ikke givet os Børn for at fordømme, men for at lede deres Handlinger. — Du søgte Lykken ved at forsage Kjærligheden og vælge Udsigten til Rigdom og Anseelse, og fandt den ikke; hun er derimod gaaet den modsatte Vei, fraſagde sig Rigdom og Anseelse for Kjærlighed, og fandt Lykke derved midt under Armod, Spot og Forfølgelse. See, det er hendes hele Brøde; thi vel er Du ikke overbeviist om, at hun er ægteviet til sit Barns Fader, men har dog heller ikke Vished for det Modsatte. — Hvorfor da nægte hende den Tilgivelse og Velsignelse, hvorpaa hun sætter saa høi en Priis? Hvorfor ved denne Strenghed gjøre et Skaar i den Lykke, som Skjæbnen alt har været saa karrig i at meddele hende?"

„Husk paa, Ulla, at behandler jeg den Feilende lige med den Brødefri, begaaer jeg en Uretfærdighed imod den Sidste."

„Og er Uretfærdigheden mindre, naar Du uden Beviser for Brøden fordømmer Dit Barn? — Dog, her er ikke Talen om den strænge Retfærdighed, men om Mildhed og Kjærlighed. Du har alt dybt nok maattet angre, i Dit hele Liv at have stødt disse venlige Genier fra Dig, lad dem nu i det mindste omsvæve Dig paa Dit Dødsleie."

„Gud give, jeg kunde det!"

„Jeg fordrer Du *skal* gjøre det," svarede Ulla strængt. „I min Ungdom bragte jeg Dig min Glæde og Livslykke som Offer, uden at fordre nogen Løn; men nu er jeg bleven gammel og karrig, nu fordrer jeg Gjengjæld fordi jeg idag har oprevet alle mit Hjertes Saar og atter forstyrret dets Ro, saa det trods sin Alder er kommet til at banke hurtigere. Og Lønnen jeg

fordrer er, at Du atter modtager Maria som Datter. — Du vil dog vel ikke afslaae min sidste Bøn?"

„Nei, ved Gud! det vil jeg ikke," forsikkrede Halvorsen og rækkede Haanden ud imod sin Veninde. „Lad hende komme, og Alt skal være forglemt."

„Tak, Alfred! Jeg vidste jo nok, Du vilde gjøre mig denne Glæde, der skal være mig Erstatning for et heelt forspildt Liv. — Og nu Farvel! Jeg gaaer for at Datteren snart kan indtage min Plads."

„Og kommer Du ikke mere tilbage?" spurgte den Syge bekymret.

„Nei. Kun Omsorgen for Din Datter og Din Sjælefred kunde lede mig til at besøge Dig. Forstaan mig for ofte at oprippe Smerter, der længe nok har raset i mit Indre; thi jeg føler godt, at Hjertet har bevaret sin Ungdom, selv under de graa Lokker. — Men eengang, Alfred, eengang ville vi see hinanden, der hvor den uendelige Kjærlighed har sit Ophav."

„Saa far da vel!" bad han vemodig og trykkede hendes Haand.

„Farvel, Alfred!" hviskede den gamle Kvinde, trykkede et sagte Forsoningskys paa Panden af den Mand, hvem hun havde offret et heelt Livs Glæde og Tilfredshed, og forlod med lette Fjed hans Sygeværelse.

Da hun aabnede Døren til det næste Værelse sprang Rudolf og „Kapitainen" tilbage fra en lyttende Stilling.

„Ah, saa I ville tillure Eder Hemmeligheden?" sagde hun spottende, efter først at have tilskudt Døren for at den Syge ikke skulde høre hendes Ord, og fæstede et skarpt Blik paa dem. „Men det behøvede I ikke; thi I faaer den tidsnok at vide. Grosserer Halvorsen har forsonet sig med sin Datter, det er det Hele, og nu vil neppe Nogen vove atter at forjage hende fra dette Huus."

Og uden at afvente noget Svar forlod hun Huset.

„See saa, til Fanden! Hvad gjøre vi nu?" spurgte Rudolf opbragt.

„Benytter Doktorens sidste Anvisning," svarede „Kapitainen" koldt.

„Og det er?"

„At lade Din Fader døe!" Og han nærmede sig til Kammerdøren.

„Djævel! Er Du forrykt?" spurgte Rudolf ængstelig, og holdt ham tilbage. „Vil Du lægge Haand paa min Fader?"

„Kjødhoved!" lød det spottende fra „Kapitainen", „troer Du, man i et siviliseret Land dræber sine gode Venner ved at kvæle dem, eller slaae Hovedet itu paa dem? Hvortil nyttede da Sivilisassonen? Nei! Kom med, saa skal Du see mit Middel. Din Fader skal døe af Sandhed! — Du har vel nok hørt før at den kunde være giftig, nu skal Du see at den kan være dræbende."

Betagen af Rædsel fulgte Rudolf ham instinktmæssigt ind til den Syge.

„Kapitainen" stillede sig ved Fødderne af Sengen, medens Rudolf skjælvende skjulede sig bag Sengeomhænget.

„Grosserer Halvorsen!" begyndte den Frygtelige med en dyb, raa Stemme, „De skal nu snart døe, og jeg vil ikke lade Dem være bedraget indtil det Sidste."

Halvorsen reiste sig med Anstrængelse, fæstede et forundret og sorgfuldt Blik paa Taleren og svarede sagte: „Jeg har tilgivet hende; men ikke ladet mig bedrage af hende."

„Jeg sigter ikke til Maria," vedblev „Kapitainen" med rædsom Koldblodighed, „men til Rudolf!"

„Poul Duland!" raabte Rudolf og vred fortvivlet Hænderne.

„Ti stille, og lad Din Fader høre Sandheden."

„Tal, tal!" stønnede den Syge ængstelig.

„De troede, Deres Søn var en Retfærdig, og dog er han kun en trædsk Slange, der alt som Barn har bestjaalet Dem, forraadt sin Søsters Hemmelighed, tyraniseret sin Moder og dræbt Huusdyrene af reen Mordlyst."

„Er det muligt?" raabte Faderen med blaanende Læber.

„Ti, o ti!" bad Rudolf og kastede sig halv vanvittig for „Kapitainens" Fødder.

„Og ikke nok dermed," vedblev Denne med uforandret Kulde, „men da han blev større, stjal han for at kunne spille; en mangeaarig tro Tjener blev beskyldt for Tyveriet, men da han ikke kunde overbeviises, lod den retfærdige Grosserer Halvorsen sig nøie med at bortjage den Gamle, og gjøre ham brødløs. Men Rudolf vedblev at spille, og gav nu Forskrivninger paa Halvdelen af Deres Formue for at have Penge til Spillet, og længes derfor hver Dag efter sin Faders Død."

„Almægtige Gud!" stønnede den Gamle og sank tilbage paa Leiet.

„Djævel!" skreg Rudolf og sprang ind imod „Kapitainen", der med sin gigantiske Styrke greb ham om Armene og tvang ham atter paa Knæ.

„Og da hans Søster kom, og han frygtede for at miste en Deel af Arven, da solgte han, gav Forskrivning paa — sin Faders høire Haand, for at faae hendes Ægteskabsbeviser tilintetgjorte, og hende forstødt med Forbandelser!"

Halvorsen reiste sig konvulsivisk, strækkede den knyttede Høire ud imod den elendige Søn, og faldt med et dybt Suk og brustne Øine halvt ud af Sengen.

Selv „Kapitainen" blev rystet af en let Gysen.

„Det er forbi!" hviskede han efter et Øieblikks Forløb, „send Bud efter Lægen."

Rudolf vaklede ud af Kammeret fulgt af „Kapitainen."

. . . . . .

Allerede en halv Time senere stod Marie udenfor sin Faders Gadedør, thi Mo'er Ulla havde sagt til hende: „Skynd Dig, mit Barn! Il til Din forsonede Fader, og plei ham i de faa Timer, han har tilbage."

Huuslægens Ekvipasje holdt udenfor.

Netop som hun naaede til Døren, blev den aabnet indvendig fra af den fremmede Karl, der med en bekymret Mine spurgte den bortgaaende Læge:

„Er der intet Haab mere, Hr. Doktor?"

„Nei, han er død!" svarede den Adspurgte saa høit at Marie hørte hvert Ord.

„Hvad? Er Grosserer Halvorsen død?" spurgte hun, og foldede i navnløs Angst sine Hænder.

Lægen vendte sig hurtig om imod hende og svarede: „Ja, han har nu fundet den Fred, han saa rigelig fortjente. Det var en retfærdig Mand!"

„Min Gud, min Gud!" udbrød Maria uvilkaarlig, og hævede de taarefulde Øine imod Himlen, „var han retfærdig?"

„Ja!" sagde Lægen, idet han tilkastede hende et foragtende Blik og steeg ind i sin Vogn, „saa retfærdig, at han endogsaa bortjog sin egen Datter, da hun vanærede ham, og den Elendige har nu kun tilbage ogsaa at vanære hans Eftermæle."

Kudsken knaldede, Vognen rullede bort og den Forhaanede stod alene tilbage med sin Smerte.

Sjette Kapitel.

Krigens Gang.

Jo fredeligere en Nasjon er af Karakteer, og jo længere Landefreden har været vedligeholdt, desto stærkere paavirkes da altid Befolkningen ved Udbruddet af en Krig. Det var derfor ikke at undres over at de Danske, vistnok et af de fredeligste Folkeslag paa Jorden, efter en næsten hundredaarig Fred, der kun havde været afbrudt ved nogle enkelte Udrustninger og Smaabegivenheder i Aarene 1761—62, 1788 og 1801, som vækket ved et elektrisk Stød 1807 ikke allene følte sig stærkt rystede, men ogsaa havde saadanne Begreber og Anskuelser om Krig, som blot kunde høre hjemme i Fantasiens Rige. — Den dybe brændende Kjærlighed, som den Danske stedse har følt for sit Fædreland, om den end — paa Grund af den medfødte Beskedenhed — aldrig yttrer sig

som hos de fleste Fremmede ved Brouten og Ordgyderi, fyldte Hjerterne med Begeistring og Mod; men naar man er begeistret tænker man sjeldent meget, og deraf kom det vistnok, at alle i Begyndelsen af Krigen ansaae det som afgjort, at om vi end ikke direkte kunde seire over den lige saa mægtige som falske Fjende, saa vilde vi dog idetmindste ved vor Tapperhed formaae kraftigt at tilbagevise ethvert Angreb paa Fædreland og Uafhængighed, og saaledes feire en indirekte Triumf. Enhver troede, at det Mod, han følte til hellere at dø end vige, var Nok til at sikkre imod fremmed Anmasselse.

Imidlertid var nogle faa Dages Krigserfaring nok til at overbevise de Fleste om det Falske og Overdrevne i deres Forhaabninger, og den Hurtighed, hvormed Fjenden omringede Hovedstaden og fremmede alle sine Beleiringsarbeider, næsten uden at de Beleirede formaaede at gjøre den mindste Modstand, trods deres Mod og Patriotisme, lærte da snart at Dødsforagt og en bestemt Villie — hvor gode end saadanne Egenskaber ere i Krig — dog ikke vare tilstrækkelige til at tilbagevise Overmagten. Alligevel var det ikke Alle, der havde Øine eller Villie til at indsee, at den stedse farligere Stilling, hvori Hovedstaden geraadede, var en naturlig Følge af de stedfindende Forhold; tvertimod troede den simplere Masse af Befolkningen og Tropperne, der følte Modet og Kamplysten i Brystet, men stadigt bleve holdte tilbage fra Kamp imod de fremtrængende Engelskmænd, at deres hele mislige Stilling kun fremsprang af Anførernes Mangel paa god Villie eller krigerisk Talent, og den Mistro til og Ømten om Forræderi hos de høiere Befalingsmænd, som alt havde indsneget sig iblandt de Undergivne paa den første Dag, da de maatte trække sig tilbage til Fæstningen istedet for efter Ønske at kaste sig imod Fjendens Landingstropper, greb stedse videre omkring sig som en fortærende Kræftskade, og tilintetgjorde ganske den Tillid og Eendrægtighed imellem den Befalende og Adlydende, der under store Farer er saa absolut nødvendig naar et heldigt Resultat skal opnaaes.

Formaaede denne uhyggelige Stemning end ikke at nedkue Modet eller afkjøle Begeistringen for Fædrelandets Sag, saa bidrog den dog til, at de Beleirede betragtede Alt med et mørkere Blik end det ellers vilde have været Tilfældet, og de udstedte Befalinger bleve, naar deres Hensigtsmæssighed ikke var aldeles indlysende, selv for den Dummeste af Besætningen, kun adlydte med Langsomhed og Mistro.

Det Sorgeligste var dog, at denne Mistillid blev næret og opflammet af nogle af de Befalendes personlige Fjender, iblandt hvilke især „Kapitainen" var en af de virksommeste.

Da General von Peymann afviste ham med Foragt hiin Dag, han tilbød sig at være Spion, troede han at have Ret til at føle sig fornærmet, saameget mere som han ikke havde havt egen Fordeel til Hensigt, men Tilbudet kun var fremkaldt af hans Lyst til Alt hvad der bar Karakteer af Trædskhed og Forræderi. Han vilde spionere, kun for at spionere, ligesom man undertiden træffer paa Mennesker, der stjæle, kun af Lyst til den Spænding, som Brøden fremkalder hos dem, og da han nu ikke saae sit Ønske tilfredsstillet paa den Maade, han havde haabet, var Intet mere overeensstemmende med hele hans Personlighed end Attraaen efter at skade den, som traadte ham hindrende iveien, Noget, hvortil den engang vækkede Mistillid til Anføreren gav en saa rigelig Leilighed, og hans Tunge blev nu den lille Gnist, som antændte en stor Skov.

Fra den Dag, han havde gjort Rudolf — som han udtrykte sig — „den Tjeneste at dræbe hans Fader i det rette Øieblik", havde han benyttet sin Tid til at vandre omkring iblandt de Misfornøiede og ved Bagtalelse, ondsindet Raisonnemang og oprørsk Tale forbittret Gemytterne endnu mere imod den ulykkelige Olding.

Snart fandt hans Meninger Gjenklang hos hans nærmeste Bekjendte, og da de saaledes begyndte at udbrede sig mere og mere, og efter faa Dages Forløb allerede udtaltes af tusinde Munde som de uomtvisteligste

Sandheder, blev han stedse dristigere, drog omkring iblandt Borgerne, og tænkte allerede paa at stifte et formeligt Mytteri i Staden, hvorunder den Høistkommanderende skulde tvinges til enten at resignere eller begaae saadannne Handlinger for at berolige Oprørerne, at de, naar han engang skulde gjøre Regnskab for sin Færd, absolut maatte fremkalde hans Fordømmelse.

Kun alt for vel lykkedes denne skjændige Plan, om det end ikke skete paa den Maade som „Kapitainen" i sin Ondskab havde beregnet.

Mere tause, skjøndt ikke mindre modige og bestemte end de foregaaende Dage, stode nogle af Kjøbenhavns borgerlige Infanterister benhørende til Rosenborg Kompagni paa deres Post, Ovitzovs Bastion, da Solen begyndte at dale Onsdagen den 2den September. — En Korrespondense, som den foregaaende Dag havde fundet Sted imellem de fjendtlige Anførere og General von Peymann, og som om Aftenen var bleven bekjendtgjort i de offisielle Blade, havde i en stærkere Grad end sædvanlig sat Tropperne i en urolig Spænding, hvilken især yttrede sig hos Borgerne, som de af Besætningen, der ikke allene vovede Liv og Blod, men ogsaa Hustru, Børn, Arne og Eiendom i denne fortvivlede Kamp. General Cathcart og Admiral Gambier havde i en høitidelig, seremoniøs bestemt Tone for sidste Gang opfordret Staden til at overgive sig og udlevere Flaaden, der omendskjøndt Fjendtlighederne allerede vare begyndte, dog skulde blive betragtet kun som et Depositum hos den engelske Regjering, indtil en almindelig europæisk Fred kunde blive afsluttet; men da Peymann i Overensstemmelse med Pligt og Ære havde svaret: „Vor Flaade, som er vor uomtvistelige Eiendom, er ligesaa sikker i vor Konges Hænder, som den nogensinde kan være det i Kongen af Englands," og at „vi have besluttet at tilbagedrive ethvert Angreb samt til det Yderste forsvare Staden og vor gode Sag, for hvilken vi ere beredte til at offre Liv og Blod," saa kunde man nu hvert Øieblik vente en alvorlig og energisk Begyndelse

af Krigen, og et almindeligt Angreb paa selve Staden, hvilket sidste man dog kun troede vilde komme til at bestaae i en sædvanlig Storm, den man haabede med Guds Hjælp og ubøielig Tapperhed for det første at kunde afslaae.

„Hvad troer Du vel, Natten vil bringe os?" brød endelig en af de ældre borgerlige Infanteriſter Taushe-den med sagte Stemme, idet han halvt vendte sig imod sin yngre Sidekammerat. „Troer Du, den vil blive ligesaa stille som Dagen har været?"

„Jeg haaber nei!" svarede den Tiltalte, og støbte Geværkolben kraftig imod Jorden. „Og hvortil skulde denne Venten ogsaa gavne? En Ende maa der jo dog engang blive paa Tingen, og hvorledes den end bliver, saa seer jeg den hellere imorgen end iovermorgen. Skal vi overgives ved et Forræderi, — og man mumler jo stærkt derom, — hvorfor da spilde Tid og Kræfter her paa Volden, medens Konen og Ungerne græde derhjemme for Brød? Og er det en Løgn, da lad jo før jo heller en Storm, der uden noget Mistænkeligt bliver afslaaet, over-bevise os om, at Peymann og alle de andre Rødtopper fortjene vor Tillid, at den gode gamle Tone atter kan faae Indpas hos os; thi denne Tilstand, hvor man ikke veed om man kun er Værktøi for en Landsforræder eller en bravt og retskaffent ledet Borger, den er utaalelig. Jeg fordrer kun Vished, og dermed er jeg tilfreds."

„Og kan man virkelig mangle den, efter hvad der allerede er skeet?" spurgte en fremmed Stemme bag den Talende, og „Kapitainen" trængte sig usjeneert ind imel-lem ham og hans Kammerat.

„Hvorledes mener De det?" spurgte Borgeren og betragtede den Fremmede med Studsen og Mis-tænksomhed.

„Jeg mener kun," svarede „Kapitainen", det samme som enhver Dansk, der har Øine og Tanke i Hovedet maa mene. Der er Meget som synes at antyde, det ikke gaaer saa ganske ærligt til. Allerede ved Landgan-gen blev denne Formodning vækket. Istedetfor at drage

ud med hele den disponible Styrke og forhindre den, sendte man kun faa hundrede Mand et Par Miils Vei fra Fæstningen, og forbyder dem ovenikjøbet at skyde paa Fjenden."

„Det synes vel som om De havde Ret," tog den Borger tilorde, som først havde brudt Tausheden; „men jeg har dog hørt kyndige Folk yttre det Modsatte. Det var ikke allene fra Gambiers Flaade at vi kunde vente Landgang, men som bekjendt var allerede Lord Rosslyns Korps ankommen Dagen iforveien til den nordre Deel af Kjøgebugt paa en Transportflaade af 120 til 130 Seilere, konvoieret af et Linieskib, fire Fregatter og nogle mindre Skibe. Hvad havde det nyttet om vi havde forhindret Landgangen paa eet Sted — og det bliver dog altid tvivlsomt om det havde staaet i vor Magt, — naar den dog var bleven fuldbyrdet et andet Sted?"

„Vel sandt!" svarede „Kapitainen" lidt overrasket ved at finde en saa bestindig Modstand, men paa samme Tid opflammet ved at see den Kreds af Lyttende, som allerede havde sluttet sig om dem; „men det var ikke allene ved Landgangen at vi maatte undfly Leiligheden til Kamp; men ogsaa da Fjenderne begyndte at rykke længere frem. Hvo sikkrer os her, at hvis han havde været hurtigere i sine Bevægelser, han da allerede samme Dag kunde have stormet Byen, som kun laae en 5—6 Timers Mars fra Landgangsstedet? Og han havde da vistnok indtaget den; thi Alt var jo her i den største Forvirring og Uorden; ikke engang Fæstningsbroerne vare optrukne."

„Ja, det er sandt!" „Manden har sku Ret!" „Uh, hvor har vi dog havt vore Øine henne?" lød det rundtom.

„Det kunde vel have været farlig nok," erklærede Modstanderen med en betænksom Mine, „men den Feil kunde jo ligesaa godt være fremkaldt af Ubetænksomhed som ved Forræderi."

„Ved Forsvaret af en Fæstning er Ubetænksomhed Forræderi!"

„Hvorfor just tænke det Værste? Feilen blev jo rettet den næste Dag, og det havde man vel neppe gjort, naar der var Forræderi i Spillet."

„Man gjør meget for Synets Skyld!" erklærede „Kapitainen" kort. „Men havde det været alvorligt meent med Forsvaret, hvorfor kastede vi os da ikke imod Fjendens Kolonner før han kom til at indeslutte hele Byen med dem i en rigtig Parademars?"

„Fordi hver enkelt af hans tre Kolonner vare stærkere end hele den Styrke vi kunne sende imod dem, og som kun beløb sig til en 2—3000 Mand."

„Ved Mantua slog Napoleon flere Hære, der vare stærkere end hans egen, ved først at slaae den ene, saa vende sig imod den anden og saa fremdeles."

„Godt nok, men de Hære have vist ogsaa været længere fjernet fra hinanden end Engelskmandens Kolonner, der alle tre kunde forene sig ved en halv Times Mars og da havde der staaet 12,000 Mand imod os."

„Og den Forsigtighed, De der roser," svarede „Kapitainen," „forskaffede os Dagen efter den velfortjente Spot, at da Prindsesserne Juliane og Charlotte med de af Fjenden udstedte Passe reiste forbi Frederiksberg, lod han dem hilse med Militærhonnør."

„Var det Spot?" spurgte Borgeren ganske forbløffet.

„Naturligviis!" „Ja vel var det Spot!" forsikkrede de Omkringstaaende.

„Og nu alle vore Udfald," vedblev „Kapitainen," „hvad har de igrunden været andet end Spilfægteri?"

„Hvorledes det?"

„Ved det første Udfald, den 17de August, sendte man i det Hele 6—700 Mand ud imod Fjenden under Kommando af Major Holstein. De trak først ud af Kastelsporten Klokken 9 om Formiddagen — formodentlig for at Fjenden rigtig godt skulde kunne see dem og tage sig iagt — og oploste sig i en Kjæde paa Osterfælled, fyrede tappert løs paa Englænderne, der trak sig

tilbage til lille Vibenshuus, men saa heed det sig at de fik Forstærkning, og vi spadserede hjem igjen."

„Men vore Kanonbaade seirede dog," indvendte Borgeren.

„Gud hjælpe os for Seier! Løitenanterne Holsteen og Lytken erobrede hele to Transportskibe af en Flaade paa 76, og deraf satte de det ene, der var ladet med Tømmer, paa Grund og maatte brænde det, og det andet maatte de frigive som neitralt, da det var en Amerikaner."

„Men om Aftenen angreb Kommandør Bille selv dog for 3die Gang den Dag med sine Kanonbaade de fjendtlige Kanonbrigger og Bombeskibe, og twang dem til Taushed."

„Ja. Det vil sige, da Fjenden mærkede, vi virkelig vilde skyde paa ham, lod han sig bugsere udenfor Skudvidde. — Og for ret at fuldstændiggjøre vor Hæder, forlode vi samme Dag det Batteri, vi havde begyndt ved Salpeterværket, bare fordi — det saa behagede Generalen."

„Fjendens Kugler forhindrede os i at fuldføre Arbeidet."

„Du har nok faaet et Par Lispund Sterling for at holde med Forræderen?" afbrød en Tilhører den Talende.

„Lad ham kun forsvare dem," raadede „Kapitainen" smilende, „det giver mig jo netop den bedste Leilighed til at fremstille deres Gjerninger i det rette Lys. — Nu, vi ville gaae over til det andet Udfald, den 20de August."

„Naa, hvad har Du da at klage paa det?" spurgte Borgeren mut.

„Aa, intet af Betydenhed!" svarede „Kapitainen" spydigt. „Det blev foretaget af to Kolonner, hvis Bestemmelse var at demolere Fjendens Batterier ved Svanemøllen. Den ene Kolonne paa 1700 Mand og to Feldtbatterier rykkede ud af Østerport og den anden paa 1800 Mand marserede ud af Nørreport. Forsaavidt gik Alting meget godt, thi marsere, det kan vore Offiserer

ganske fortræffeligt. Oberst-Løitenant von Voigt gik da tapper fremad, kastede Fjenden, naaede de omtalte Batterier, glemte at demolere dem og — gik hjem igjen af Frygt for at blive afskaaren, eller maaskee gjøre de gode Venner formegen Fortræd."

„Det er Forræderi!" „Skjændsel over Forræderne!" lød det truende omkring Taleren.

„Kapitainens" Øine funklede.

„Roligt, Brødre! Roligt," formanede han spottende, „naar hørte man sidst en Dansk hæve et Oprørsskrig imod sin Foresatte?"

„Nei," sagde den Infanterist; med hvem „Kapitainen" fra Begyndelsen havde indladt sig i Samtale, „det er vel ikke Vane hos den Danske, vi lade os ikke oprøre hverken af Frihedstaler eller intetsigende Jeremiader; men naar man begaaer en aabenbar Uretfærdighed imod os, da oprører vort Indre sig, og vi ere ikke villieløse Trælle nok til at tie med vore Følelser, fordi de ere en Overmand imod!"

„Nei, nei! Hævn over Forræderne!" mumlede Mængden.

„Men Herre Gud, hvem troer I da egentlig der ere Forræderne?" spurgte den ældre Borger næsten grædende.

„Hvem Forræderne ere?" brølede Infanteristen.

„Ja!"

„Det er, — ja det maa være, — ja det er jo ikke saa lige, saadan med Bestemthed at sige, det er Den og Den," svarede han lidt slukøret.

„Men det er dog ikke saa vanskeligt at finde dem," meente „Kapitainen", „thi uagtet vi have hele tre Øverste-Befalingsmænd, nemlig Generalerne Peymann og Bielefeld og Kommandør Bille, saa veed dog ethvert Barn, at Bille ikke er nogen Landsforræder, det har han allerede ofte nok udviist i disse Dage, og Bielefeld har lagt syg lige siden den 16de da han faldt af Hesten paa Hjørnet af Bredgaden og Kongens Nytorv og slog et stort Hul i sit Baghoved."

„Ja, ifølge Doktoratteſt!“ anmærkede Een.

„Sygeſedlerne maa være ſtegne ſvært i Priſen for nærværende Tid,“ ſpottede en Anden, „ſiden vore høie Offiſerer bruge ſaamange af dem.“

„Meningen er altſaa, at Peymann ſkulde være underkjøbt?“ ſpurgte den forſvarende Borger.

„Det har jeg ikke ſagt!“ ſvarede „Kapitainen“ med et ironiſk Smiil.

„Og kunde det heller ikke med Grund,“ vedblev Borgeren. „Har han ikke givet Fjenden de bjærveſte Svar? Har han ikke ladet Broerne afbrænde for at Engelſkmændene ikke ſkulde have noget Skjul? Og har han ikke ſelv deeltaget i et Udfald, hvor han endog blev ſaaret i Foden?“

„Jo,“ ſvarede „Kapitainen,“ „og ydermere lagde han meget romantiſk Haanden paa Hjertet og ſagde: „at d e r ſkulde Kuglen have truffet iſtedet for i Poten“; men Hvem lader ſig vel blinde af Sligt? — Forſtæderne, eller ſom vi kalde dem Broerne, lod han først afbrænde da Misfornøielſen over at det ſaalænge blev opſat aabenbart yttrede ſig, og da var Fjenden allerede trængt ſaa langt frem, at vi kun fik den mindſte og nærmeſte Halvdeel afbrændt, medens den fjernere Deel endnu meget godt maſkerer de fjendtlige Batterier, der forreſten kunne være ganſke rolige, ſelv om de ikke havde dette Skjul, da de Kanoner, hvormed vi ſkulle forſvare Staden, ere af en ſaa ſvag Kaliber, at vore Kugler ikke kunne naae dem. Det forſtaaer ſig, vi have jo nok af ſværere Skyts i Arſenalerne, men de ſkulle vel gjemmes til vore engelſke Venner.“

En huul, bifaldende og forbittret Mumlen løb rundtom i Kredſen.

„Ja, vi have endogſaa efter Evne bidraget til at han i uforſtyrret Ro kunde fuldføre ſine Batterier,“ vedblev „Kapitainen.“ „Da vi fordrede en Vaabenſtilſtand for at bortſkaffe de Vanvittige fra St. Hans Hospital, blev den nægtet; men da ſenere General Cathcart vilde opkaſte et Batteri lige ved Hospitalet, men blev forurø-

liget af vore Kugler, saa blev han pludselig menneskekjærlig, forlangte 4 Timers Stilstand for at flytte Lemmerne, og vi, ja, vi gjorde os naturligviis en Fornøielse af at være ham til Tjeneste; indvilligede i Stilstanden, som han meget snildt udspandt til 12 Timer istedet for 4, og benyttede dem til at fuldføre sine Batterier."

„Har han gjort det," svarede Borgeren, „har han handlet imod Betingelsen for Vaabentilstanden, som var at intet nyt Værk maatte paabegyndes i den Tid."

„Han paabegyndte heller ikke noget Nyt, han fuldendte kun det, som han havde paabegyndt, og hvori vi kunde have forhindret ham."

Borgeren saae mismodig ned for sig.

„Men for endmere at betrygge Fjenden," vedblev Taleren, „behagede det endogsaa Generalen den 21de August at forbyde os at skyde fra Voldene uden speciel Befaling. Naar vi altsaa see Leilighed til at skade Fjenden, saa skal vi først sende Bud til den Høistbydende og bede om Lov dertil, og naar saa Tilladelsen kommer, saa er nok Leiligheden forbi."

„Det var nødvendigt at forbyde den overdrevne Skyden," svarede Generalens selv bestaltede Defensor, „thi der medgik en umaadelig Mængde slet anvendt Ammunition. I hadefuld Forblindelse gik vi jo endog saa vidt, at vi skød med Kanoner efter enkelte Fjendtlige, som vi kunde faae Die paa."

„Hold Mund!" bød Hoben, der hellere vilde høre et uforskammet Angreb end et retfærdigt Forsvar. „Lad Manden tale. Man kan nok høre, at han forstaaer sig paa de Dele."

„Vi have i det hele gjort fem Udfald," fortsatte „Kapitainen" sit Foredrag, „uden at et eneste af dem har ledet til noget Resultat. Det sidste, den 31te August, var det kraftigste, og navnlig fægtede Livjægerne saa tappert, at deres Efterkommere om et halv Hundrede Aar vist endnu vil prale deraf som om de selv havde været med i Classens Have, og dog var den hele Nytte, vi høstede, kun en Snees Døde og et Hundrede Saarede og

Forvisningen om, at Fienden ingen Batterier havde i Haven. Var det ikke stort?"

„Ha!" raabte en ung Borger harmfuld, „spotter allerede vore Samtidige os saaledes, hvad vil da ikke engang i Tiden Historien sige?"

„At vi vare nogle Fæ, der taalte et saadant Forræderi!" svarede en Anden.

„Hvad skulle vi da gjøre?" spurgte Flere med Heftighed.

„Give Tid et Par Dage endnu," svarede „Kapitainen" alvorlig, „indtil Alle ere overbeviste om Forræderiet, og da . . . ."

„Og da?" spurgte man spændt.

„Vi tale nok med hinanden forinden," svarede „Kapitainen" og fjernede sig hurtigt, for hos en anden Afdeling af Borgerne at begynde det samme Arbeide.

„Det er et dygtigt Hoved, den Karl!" anmærkede Een, og saae efter den Bortgaaende.

„Det er en ondskabsfuld Skurk!" meente den gamle Infanterist.

Og Straalerne af den nedgaaende Sol belyste kun Ansigter i Ovitzows Bastion, der vare endnu mere nedslagne og forstemte end for en Time siden.

Syvende Kapitel.

Bombardementet.

Da Kjøbenhavnerne dengang ikke var saameget som nu i Vane med at spadsere udenfor Staden, kunde Afspærringen fra Omegnen ikke falde dem synderlig til Besvær, da de ligefuldt beholdt deres sædvanlige Promenader, Volden, Philosofgangen og Rosenborg Have til Afbenyttelse.

Ikke længe havde disse Spadseresteder været saa stærkt besøgte som om Aftenen den 2den September.

Efter en særdeles skjøn Dag fulgte en ikke mindre skjøn Aften, og Fred og Rolighed syntes at oversvæve Byen. Herrerne fortalte smilende deres Damer om de Heltegjerninger, de enten allerede havde udført eller om kort Tid agtede at udføre, og Damerne lyttede og lode som om de troede Fortællerne.

Allerede begyndte Dæmringen at indfinde sig, og man tænkte paa at vende sig imod Hjemmet for der at imødesove en ny Dag og nye Begivenheder, da pludselig et mægtigt Lyn farver Himlen og en bedøvende Generalsalve tordner fra alle de fjendtlige Ildsvælg, der vare opstillede i forskjellige Batterier, som omkredsede Byens vestlige og nordlige Deel, og en umaadelig Masse af Bomber, Granater, gloende Kugler, Raketter og Brandkugler udspreder Død og Ødelæggelse over den ulykkelige Hovedstad.

„Der have vi Bombardementet!" lod det fra tusinde Munde, og forfærdet ilede Enhver hjem til Sit, hvor han maaskee allerede kunde vente at see sine Kjære bløde som Offere for det barbariske Angreb.

Og dog var det endnu kun Begyndelsen af et mageløst og oprørende Bombardement. En huul, uafbrudt Torden rullede omkring Staden og blev snart forøget med Knaldene af vort eget Skyts paa Voldene, der blev betjent med en til Raseri grændsende Iver, skjøndt der kun var saare lidet eller intet Haab om at kunde gjøre nogen Virkning paa en Fjende, der dækket af Ruiner og Forskandsninger, og næsten udenfor vore Kanoners Skudvidde med haanende Rolighed kunde sende os de skrækkeligste Rædsler. Lyn fulgte paa Lyn; Tage, Skorstene, Mure styrtede sammen. Angstskrig og Brandraab fyldte Luften. Selv den Modigste skjælvede, og søgte Beskyttelse i Husene, da Virkningen af de eksploderende Bomber især paa Gaderne var ødelæggende, hvor desuden de nedstyrtende Stene fra Bygninger truede med Sønderknusels ved ethvert Skridt. Og selv i Husene var Sikkerheden kun saare ringe; thi Bomberne sloge fra Tagene igjennem alle Husets Etasjer og sprang først

i Kjælderen, medens de saakaldte „Kongrevske Raketter," der ved Kjøbenhavns Bombardement for første Gang blev benyttet i Europa, paa engang tændte Ild i mangfoldige Steder, og bleve derfor snart frygtede endnu mere end de andre ødelæggende Prosjektiler, der som en tæt, dræbende Regn knuste Alt i Faldet.

Isærdeleshed syntes Fjenden at vælge Taarnene i den nordlige Deel af Byen som Maalet for sine Anstrængelser, saa at Spirerne af Frue og Petri Taarne ligesom Rundetaarn allerede denne Nat bleve trufne af hele Masser af Kasteskyts, uden at derfor den øvrige Deel af Byen paa mindste Maade blev viist Skaansomhed. I Løbet af Natten udbrød der Ild i ikke mindre end 38 Steder, som dog blev slukket, deels af Beboerne selv og deels af det brave Brandkorps, der, anført af Major Kirkerup, med næsten overmenneskelig Anstrængelse kæmpede imod de paa saa mangfoldige Steder frembrydende Luer, og vedligeholdt en beundringsværdig Besindighed og Koldblodighed ved deres Arbeide, hvis Farefuldhed i saa høi en Grad blev forøget derved, at Fjenden netop for at forhindre Slukningen overdængede de Steder med sine Mordvaaben, hvor han saae Luerne bryde frem.

Kun een Bygning nedbrændte ganske denne Nat, nemlig et Grosserer Tutein tilhørende og med Bomuld opfyldt Pakhuus, der truffet af en Bombe pludselig stod i Lue fra Overst til Nederst.

Men endskjøndt ikke flere Bygninger denne Nat bleve et Rov for Luerne, saa vare dog en stor Deel, især af dem, der laae i Nærheden af de til Maal for det fjendtlige Skyts tagne Kirker, forvandlede til Ruiner, og da Fjenden endelig, efter i denne Nat at have indkastet omtrent 4000 Prosjektiler i Fæstningen, om Morgenen Kl. 4 begyndte at sagtne med Ilden, og endelig Kl. $7^1/_2$—8 ganske ophørte med den, skulde man næsten fristes til at tro, et rædsomt Jordskjælv havde rystet den halve Deel af Byen. Gaderne vare oprodede af de fjendtlige Bomber, Brostenene oprevne og atter tildæk-

kede med nedstyrtede Tagstene, Muurstykker og Glasstumper, Tagene vare deels ganske nedrevne, deels fulde af Huller, hvorigjennem de dræbende Prosjektiler havde banet sig Vei, og Ruinerne af det nedbrændte Pakhuus udbredte en utaalelig Røg.

Bestyrtelsen var almindelig, og da Kanonaden ophørte, blev Stilheden i de første Øieblikke kun forstyrret af de Kvæstedes og Døendes Klageskrig, og først op ad Formiddagen begyndte enkelte Personer, drevne af Nød eller Længsel efter at erfare sine Venners og Bekjendtes Skjæbne, at snige sig langs med Husene. Henimod Middag syntes Besindelsen dog noget at vende tilbage hos Borgerne, og nu bedækkedes Gaderne af tusinde og atter tusinde Flygtninger, der paa Christianshavn eller Amager vilde søge Sikkerhed for sig og Sine den kommende Nat, i hvilken man nok forudsaae at Bombardementet vilde blive fornyet. Enhver søgte at medtage det Kjæreste og Kostbareste de eiede, men maatte dog forlade det meste af deres Eiendomme, da Midlerne til at transportere Sligt aldeles manglede; og selv uden en saadan Flytning var dog Trængslen over Broerne forfærdelig, og snart var baade Christianshavn og de nærmeste Byer paa Amager saa opfyldte af Ulykkelige, at 80 til 100 Flygtninger som oftest maatte søge Skjul under eet Tag.

Fra det Offentliges Side blev gjort alt hvad man formaaede for at afhjælpe den almindelige Nød og Ulykke. Saaledes bleve Marmorkrybberne i de kongelige Stalde paa Christiansborgslot indrømmede de Syge fra de ængstede Kvarterer; den bombefaste Opgang til Rundetaarn, Proviantgaardens, Kanselliets og Christiansborgslots Hvælvinger og Kjældere, de hvælvede Staldbygninger og Buegange, Alt blev opfyldt med Flygtninger af alle Stænder imellem hinanden, da Standsforskjellen ved den almindelig Nød aldeles ophørte af sig selv.

Med Nøden steeg ogsaa Forbittrelsen, og istedetfor — som Fjenden ventede — at sende Parlementærer med Underkastelse og Fredsforslag til den røveriske Horde,

svore Borgerne Hævn og Ødelæggelse over Voldsmændene.

Men var saaledes Jammeren og Elendigheden omtrent lige fordeelt iblandt alle Klasser af Byens Indvaanere, saa yttrede den sig dog paa en høist forskjellig Maade hos de enkelte Individer. Nogle bleve som aldeles lammede af Forfærdelse, Andre udstødte Fortvivlelsens Skrig, og atter Andre søgte ved en rædsom Letsindighed eller i en dyrisk Beruselse at drukne Tanken om Fare og Nød.

Men selv i denne Skrækkens Stund forglemte „Kapitainen" ikke sine Offere, og vi see ham om Formiddagen den 3die September ile op til Nørregade, for om muligt at træffe sammen med Rudolf Halvorsen før denne, følgende Strømmen, flyttede bort fra sit Hjem for at søge sig et sikkrere Skjul.

Da han kom til Huset fandt han saavel Gadedøren som alle de andre Døre i den nederste Etasje staaende aabne, uden at være bevogtede af en eneste Sjæl. Det leiede Tjenerskab havde taget sig selv Permission og i Løbet af Natten forladt den uvenlige Herre for at søge sig selv et mere betryggende og behageligt Opholdssted.

Da „Kapitainen" aabnede Salsdøren fandt han Rudolf beskjæftiget med at sammenpakke sine vigtigste Papirer.

„Ah, saa jeg træffer Dig dog endnu", begyndte „Kapitainen" i en fremkonstlet munter Tone, „jeg ventede, Du allerede iaftes havde taget Fod i Haand og sjokket ud til Kaalhovederne for at være i Sikkerhed."

Uden at svare vendte Rudolf Øinene til den modsatte Side, og vedblev uforstyrret med sit Arbeide.

En besynderlig Forandring var foregaaet med ham i den korte Tid siden Faderens Død. Hans Bevægelser vare langsommere, Kinderne blegere og hulere, Øinene røde og matte som efter en længe vedholdende og anstrængende Nattevaagen.

„Du svarer ikke", begyndte „Kapitainen" igjen.

„Har Skrækken maaskee allerede gjort Dig tummelumsk i Hovedet?"

„Skrækken?" gjentog Rudolf med huul Røst. „Denne Nat har været mig mindre skrækkelig end de foregaaende. — Denne Stilhed, der ellers faaer Blodet til at isne i mine Aarer, Marven til at stivkne i mine Been, den har ikke hjemsøgt mig med sine Helvedeskvaler inat."

„Det vil jeg tro," svarede „Kapitainen" spydigt. „Der er vist ikke Mange, som har følt sig sjenerede ved Roligheden siden iaftes. — Men hvorfor har Du ikke allerede fulgt Dine Tjeneres Eksempel og løbet Din Vei, istedetfor at blive her, hvor Du hvert Minut kunde vente at faae en Bombe i Skallen?"

„Fordi jeg netop ønskede at faae en Bombe i Skallen, som Du siger."

„Hvorfor det?"

„Hvorfor!" gjentog Rudolf, og traadte tæt hen imod „Kapitainen". „Hvorfor? Og derom kan Du spørge? — Fordi jeg har dræbt min Fader, fordi jeg ledet af Dine skjændige Planer har solgt Dig den høire Haand af hans Liig. — Jeg har været forvildet, rasende af Gridskhed efter en ussel Formue, hvoraf maaskee Størstedelen i den kommende Nat vil gaae op i Flammer, og for hvilken jeg har solgt min evige Salighed. — Først nu, nu da jeg er redningsløs fortabt, først nu erkjender jeg min daarlige Handel. — O, gid en af de fjendtlige Bomber havde knust mig i denne Nat, saaledes som de har tilintetgjort saamange uskyldige Væsner!"

„Du er bleven en Daare, en Misantrop siden Du fik Penge," svarede „Kapitainen" og gav sig til at lege med nogle Papirstumper. „Hvem skader det at jeg fik Din Faders Haand, og nu har den staaende reen og pæn i et Glas Spiritus? Han havde jo dog ikke mere Brug for den, og Ingen opdagede det ved Begravelsen. Det forstaaer sig, Enhver, der har kjendt Din Fader, vil jo ogsaa kunne gjenkjende den paa den eiendommelige korte Tommelfinger; men hvad, man maa jo vove Lidt for at vinde Meget."

„Du tager feil, jeg har vovet, har givet Meget for at vinde Livet. Og ei engang det Bevis, Du aftvang mig før hans Død, fik jeg tilbage ved Opfyldelsen af min rædsomme Forpligtelse."

„Nei, hvad kunde Haanden nytte mig, naar jeg ikke havde Beviset? Du kunde jo sige, at jeg havde stjaalet den osv. Nu derimod kan jeg, hvis vi engang skulle blive Uvenner, bevise for hele Verden, at Du allerede medens Din Fader levede solgte mig hans Haand, og virkelig opfyldte Betingelsen for vor Handel. — Det vil dænge en navnløs Skjændsel over Dig; men Du kan jo undgaae den ved bestandig at føie mig."

„O Fader, Fader!" raabte Rudolf fortvivlet og skjulede Ansigtet i sine Hænder.

„Seer Du Spøgelser?" spurgte „Kapitainen".

„Nei, men Helvede!"

„Dum Slabber."

„Menneske, Menneske! Er der da ikke mindste Følelse hos Dig?"

„Følelse?" spurgte „Kapitainen" med hadefuld Stemme og Mine. „Hvor kan Du tro, at jeg skulde have Følelse? Forbød Menneskene mig ikke allerede som Barn at have Følelse for Frihed og Glæde, medens de lode mig opamme i et Fængsel? Forbød de mig ikke at have Følelse for min Moder, da de rev mig bort fra hende? Naar — naar tillod man mig at have Følelse saalænge medens jeg var fattig og uskyldig? — Det er kun den Rige, den Mægtige, man i vore Tider tillader at nære Følelser; men afvendt derfra som fattig, vil jeg nu ikke vænne mig dertil som riig. Menneskene have selv gjort mig ond, nu maa de være tilfredse med at tage mig som jeg er."

„Du mindes da altsaa selv Din Moder, og ved hendes Salighed beder jeg Dig . . ."

„Ti, ti! Ulykkelige!" raabte „Kapitainen" heftig, „mind mig ikke om hende. Det er et giftigt Saar i mit Indre, og vee den, som opripper det!"

En kort Taushed afløste den heftige Scene.

„Bliv nu færdig, og følg med ud paa Amager," begyndte „Kapitainen" igjen i en let, rolig Tone, „der har jeg fæstet en Bolig til os, og der ere vi i Sikkerhed."

„Hvorfor skal jeg søge at beskytte mit Liv?" spurgte Rudolf mørk.

„For atter at tilbagetjene den Haand, hvorpaa Du sætter saa megen Priis!"

„Du vil da altsaa virkelig engang give mig den tilbage?" spurgte Rudolf med en heftig Bevægelse.

„Ja, adlyd i ti Aar ubetinget mine Befalinger, og den er Din."

„Jeg tager Dig paa Ordet! Der er min Haand! I ti Aar er jeg Din Træl, og da, Fader, Fader! Vil Du være forsonet?"

„Kapitainen" modtog smilende den fremrakte Haand.

. . . . . .

Bombardementet lod ei længe vente paa sig, men begyndte efter omtrent 10 Timers Forløb om Aftenen den 3die September henimod Klokken 6, til hvilken Tid man ogsaa forsøgte et Angreb fra Søsiden, idet de fjendtlige Bombarderere lagde sig i Stilling til Bombekastning, beskyttet af 4 Brigger, men bleve forjaget af vore Kanonbaade, saa at ingen Bomber faldt i Staden fra denne Side. I Begyndelsen af denne Aften var Bombardementet svagere end den foregaaende, og Prosjektilerne faldt ei saa massevis, hvorfor man ogsaa begyndte at smigre sig med Haabet om, at Fjendens Forraad muligen kunde være udtømt ved den foregaaende Nats Ødslen; men henimod Morgenstunden tiltog Kanonaden med forøget Raseri indtil om Morgenen Kl. 8.

Ogsaa denne Nat opkom der Ild paa over 20 Steder, og hvert Øieblik blev der raabt Brand, som dog ved Brandfolkenes og Indbyggernes forenede Anstrængelser atter blev slukket.

Fjendens Ild var ogsaa denne Nat fornemmelig rettet imod de samme Punkter som den foregaaende, uden at dog derfor den øvrige Deel af Byen paa nogen Maade forskaanedes. Selv Hovedkvarteret paa Kongens

Nytorv blev valgt til Maal for Ødelæggelse, noget hvorved Omegnen kom til at lide meget.

Men uagtet denne Nat Gavle og Skorstene sammenstyrtede og mangfoldige Indvaanere bleve dræbte eller saarede, saa var Stemningen dog god og patriotisk, og allerede mere vant til at see Faren imøde var Besindighed og Koldblodighed traadt istedetfor den første Nats Forbauselse. Dog følte allerede en stor Deel af de Tjenende, og i Særdeleshed Brandfolkene, sig udmattede af den lange Vaagen og de store Anstrængelser, og Størstedelen af Slukningsredskaberne vare nu beskadigede ved Brugen, eller ødelagte ved Fjendens Projektiler.

Imidlertid haabede Enhver, der hidtil havde trodset eller undgaaet Farerne, ogsaa fremdeles at kunde gjøre det, og meente, at Fjendens Forraad dog engang maatte udtømmes.

Imellem Klokken 7 og 8 om Morgenen begyndte Bombardementet at sagtnes og ophørte ganske om Eftermiddagen Kl. 4.

Op af Formiddagen udbrød der dog Ild i de kongelige Hømagasiner ved Vestervold, og da Fjenden vedblev at overøse Stedet med Bomber og Granater fra sit Batteri ved gamle Pesthuus, blev det umuligt at slukke Branden, der aldeles fortærede Magasinerne, dog uden at angribe de nærliggende Bygninger.

Ogsaa denne Dag blev Navnene Christianshavn og Amager betragtet som et Løsen paa Frelse, og man saae derfor atter efter Bombardementets Ophør Skarer af Flygtende ile derud med Alt hvad de formaaede at føre med sig, og mange Huse kom derved til at staae aldeles ubeboede, hvilket meget bidrog til at Ilden den næste Nat kunde gribe saa strækkelig omkring sig, da Ingen var tilstede, som kunde slukke eller idetmindste paavise Branden saasnart den udbrød.

Den Standsning, der fandt Sted i Fjendtlighederne om Eftermiddagen, var en sand Velgjerning imod den ulykkelige By, skjøndt den vel nærmest var fremkaldt af Fjendens Haab om, at have knækket Borgernes Mod

saaledes, at de skulde tilbyde Fæstningens Overgivelse, eller maaskee ogsaa af hans Trang til Hvile for at samle Kræfter til ny Anstrængelser; thi Kamp kan man umuligt kalde det, i Ly af Batterier og Ruiner at sende Død og Ødelæggelse ind i en Stad.

Om Eftermiddagen bleve Tømmerpladserne ved Kallebodstrand skudte i Brand af glødende Kugler fra Batteriet ved gamle Pesthuus. Ved Efterretning derom ilede straks Tropper, Brandfolk og en Afdeling af Holmens Tømmermænd derud for at slukke og hjælpe, medens 3 Kanonbaade under Kommando af Løitenant Svensen detasjeredes til Kallebodstrand, for at forstærke de allerede derværende Kanonbaade. Men al menneskelig Anstrængelse var her forgjæves, og de uhyre Forraad af Tømmer, som her vare opbyngede, udgjorde snart et eneste Flammehav, over hvilket Fjenden lod nedregne Bomber og Granater. Det ved Enden af Tømmerpladserne beliggende Batteri med Træbrystværn blev omsider angrebet af Flammerne, Krudtforraadet sprang i Luften og den glødende Atmosfære tvang Besætningen til at forlade Kanonerne efter at have fornaglet dem.

Til Lykke for Staden bar Vinden ud over Vandet. I modsat Tilfælde vilde sikkert Bygningerne indenfor Volden være blevne antændte, og uden Redning fortabte.

Meget beskadigede af Bomber kneisede dog endnu Frue og Petri-Taarne over Staden.

Men da blev det atter Aften, atter Nat, og Natten varede længe for Danmark!

Fredagen den 4de Septb. Klokken 7 om Aftenen aabnede Fjenden atter sin Ild imod Kjøbenhavn, og som det synes med et fordoblet Raseri, og vedblev dermed indtil næste Dags Middag, vedblev dermed indtil man bragte det uhyre Offer.

Tømmerpladsernes Brand, som varede hele Natten, var kun et Forspil paa den Elendighed, Natten bar i sit Skjød. Indtil Døden udmattede af Nattevaagen og Anstrængelser lode baade Brandfolkene og Borgerne fortvivlede Hænderne synke, fra Snese af Steder løde

paa engang Brandraab, og Alt manglede til Kamp imod Luerne.

Da dalede majestætisk en af de frygtelige kongrevske Raketter ned imod Frue Taarn, og straks efter slikkede smaa graadige Flammer ud af dets Aabninger, og nærede ved et af Kjøbenhavnernes dyrebareste Klenodier, bleve de store og mægtige, slog sine fortærende Arme omkring det høie Spiir og blussede gnistrende op imod den mørke Himmel.

Endnu engang, for sidste Gang, tonede det herlige Klokkespil, og Melodien „Vor Gud han er saa fast en Borg," lød som det sidste trøstende Ord fra en Døende.

Straks derpaa styrtede de svære Klokker ned i det Indre, slog igjennem Alt og førte en Ildregn med sig til det Nederste af Kirken, ogsaa denne var nu omspændt af Luerne og alt Haab om at redde dette Mesterværk i Arkitekturen forsvandt.

Alle Blikke fæstede sig paa det ophøiede, skjønne og rædsomme Skuespil; selv Fjenden standsede en kort Tid sit fordærvelige Arbeide for i Ro og Mag at fryde sig ved dets ødelæggende Virkninger.

Instiktsmæssig havde en Deel Flygtninger forsamlet sig paa Amagerfælled for derfra at betragte det uhyre Brandoffer paa Fædrelandets Alter, hvortil og de havde bidraget Mere eller Mindre, thi Luerne begyndte nu at vise sig paa mangfoldige Steder i Byen.

Ogsaa Rudolf og „Kapitainen" stode her og fæstede alvorlige Blikke paa Staden.

„Fordømmelse over Engelskmanden!" buldrede en gammel Matros, „er det Lys at tænde os? Gid ligesaa mange Flammer maa fortære dem selv i Helvede!"

„Hvilken ugudelig Tale i et saadant Øieblik," hylede en Kjælling. „Der brænder uhyre Kostbarheder medens en anden Stakkel neppe kan faae en lille Bid Brød og en Kop Kaffe."

„Ja kostbart er det," bemærkede en Borgermand, der ved Flugten havde reddet sin Guldurkjæde men glemt sin Frakke, saa han stod i Skjorteærmer, „Saa-

dant et 380 Fod høit Taarn bygger man ikke for en Bagatel."

„Nei," svarede en Anden, „allene den Reparation, som det blev underkastet for faa Aar siden, kostede 80,000 Rdl."

„See, see!" raabte man. „Nu falder det!" — „Nei det vakler blot." — „Da maa det dog engang falde."

„Ja, selv det Mægtigste maa engang falde," sagde en gammel Mand ved Siden af Rudolf.

Der laae Noget i Tonen, hvormed disse Ord bleve udtalte, der uvilkaarlig paavirkede „Kapitainen", saa at en mørkere Sky drog over hans Pande, og han vendte sig allerede om imod Manden, for med sin sædvanlige Lethed at begynde en Samtale, da hans Opmærksomhed blev henledet paa et ungt Fruentimmer, der ved hans Fødder søgte imellem det nedtraadte Græs med en paafaldende Ivrighed.

„Anna, stakkes Anna!" raabte en gammel Kone, og rækkede Haanden hen imod hende, „hvad skal Du nu der, mit arme Barn?"

„Søge efter Blomster til ham, søge efter Blomster til Henrik!" svarede den Søgende med en barnagtig, tankeløs Stemme.

„Kapitainen" sprang forfærdet flere Skridt tilbage.

„Hvad er det?" spurgte Rudolf forundret.

„Kom lad os gaae!" bød den Adspurgte barst og tilføiede sagte: „Selv det Mægtigste maa falde! Oh, det ahner mig! hiin Vanvittige vil engang styrte mig, ligesom Flammerne nu styrter det kneisende Taarn."

Langsomt vaklede Taarnet nogle Gange frem og tilbage, og sank derpaa pludselig sammen i sig selv, medens et mageløst Hav af Gnister steeg imod Himlen og Fjendens tordnende Jubel lød hen igjennem Natten.

Den Ild, som alt flere Steder i Nærheden af Kirken havde begyndt at vinde Styrke, blev nu kraftig understøttet af de nedregnende Funker, og en Tolvtedeel af Staden stod i Lue.

Studiestræde, St. Pederstræde, Pederhvidtfeldtsstræde, store og lille Kannikestræde, store og lille Fiolstræde, Nørregade, Skindergade, Skidentorvet, Frederiksborggade, Kultorvet, lille Kjøbmagergade, Suhmsgade, Hauserpladsen og flere Gader bleve Offere for Ilden.

Imidlertid udstedede man dog de meest hensigtsmæssige Befalinger for at standse Ildens Fremgang, ved at nedrive nogle Huse og berøve andre alt Træværket, for at Ilden ikke skulde finde Næring. Men Nøden var dog grændsesløs stor, og Modløsheden fulgte den i Hælene. I hele Masser forlode Borgerne deres Post paa Volden, for at søge om Hustru og Børn, der enten vare flygtede ud paa Gaden i de mindre truede Dele af Staden, eller begravede under Ruinerne af deres Hjem. Men hvorledes finde sine Kjære imellem disse Tusinder af Elendige? — Gjennemblødte af en vedvarende Regn, manglende Alt undtagen Livet, laae nu de huusvilde Mennesker med deres Børn og de faa Pjalter, de havde reddet fra et maaskee endogsaa velhavende Hjem, omkring paa Gaderne, langs Voldene, i Rosenborghave, langs Havemuren, i Gothersgaden, paa reformeert Kirkegaard og Torve. Selv under det kongelige Theaters Pavillonner søgte Mødre Skjul med deres diende Børn.

Hvad vilde Resultatet have været, hvis Bombardementet var bleven fortsat den fjerde Nat? Hvert Øieblik kunde man vente at de fjendtlige Batterier skulde lade sig høre, og en Storm maaskee foretages imod Staden, som da upaatvivlelig var falden i Fjendens Hænder og priisgiven til Plyndring for de Stormende.

Byen maatte falde, hvorfor da fremkalde en større Elendighed end den, hvorunder de trofaste Borgere allerede leed saa ubeskriveligt?

Ottende Kapitel.

Kapitulasionen.

Men vare Lidelserne saaledes uhyre for de Adlydende, Indvaanerne, saa vare de ikke mindre for den Høistkommanderende; thi om han, endskjøndt fængslet til Sygeleiet af de Saar, han havde erholdt ved Udfaldet den 30te August — leed noget mindre i fysisk Henseende, saa vare hans moralske Lidelser saameget desstørre.

Med den meest smigrende Tillid havde Kronprindsen lagt Overbefalingen over hele Sjælland, den herlige By og den mægtige Flaade i hans Hænder, uden at give den mindste Instruks for de Beleiredes Fremgangsmaade, hvis Forsvaret skulde mislykkes, og Peymann havde saaledes ikke nogensomhelst Rettesnor, hvorefter han kunde bestemme sin Færd. Sjælland var i Fjendevold, en stor Deel af Byen i Ruiner, og han havde nu kun Valget imellem enten at lade ogsaa Resten af Staden blive forvandlet til Gruushobe og derpaa tilligemed Flaaden blive erobret af Engelskmanden, eller ogsaa kapitulere, godvillig udlevere Danmarks kosteligste Klenodie: den skjønne Flaade, og med det samme spare Staden for større Ødelæggelse og Beboerne for større Rædsler.

For Mennesket kunde Valget tilvisse ikke falde vanskeligt; men han var tillige Krigeer, skulde som saadan aflægge Regnskab for sin Handlemaade ikke allene for sin Fyrste men ogsaa for hele sin Nasion, hele den militære Verden. Og hvorledes vilde den bedømme ham, naar han overgav Fæstningen og Flaaden saalænge Forsvar kun var muligt? Den vilde besudle Krigernes Dyrebareste: den Ære, han havde bevaret uplettet i et heelt, langt Liv, den vilde fordømme ham nu og i al Evighed! — Men paa den anden Side, hvorledes vilde da Gud dømme ham, naar han lod Tusinder lide under et fortsat Bombardement, en fjendtlig Storm og en ubarmhjertig Udplyndring, nu, da der intet Haab var tilbage om at bestaae i Kampen? Vilde alt det Blod, der blev udgydt til ingen Nytte, og alle de Taarer, der endnu

vilde komme til at flyde for Fædre, Ægtefæller, Hustruer og Børn, vilde det ikke Alt, Alt komme over hans Hoved?

Smertelig bevæget af disse mørke Tanker og den Kamp, de fremkaldte i hans Indre, sad General von Peymann opreist paa den simple Feldtseng, der tjente ham som Sygeleie i Hovedkvarteret, Løverdagseftermiddag den 5te September. Først for en Time siden havde Fjenden standset sin Ild, efter siden Bombardementets Begyndelse at have kastet omtrent 14,000 Prosjektiler ind i Fæstningen, og forskjellige Ordonantser stode nu omkring den Høistbefalendes Leie for at give Underretning om Alt hvad der var passeret og modtage Befalinger.

Døren aabnedes atter og Oberstløitenant von Voigt traadte ind og nærmede sig til Generalen, der betragtede ham med et sørgmodigt spørgende Blik.

Ogsaa han var nedbøiet saavel under sine egne Sjælslidelser som under dem, hvortil han som du jour havde været Vidne i den forløbne Nat og Morgen. Bleg og afkræftet støttede han sig imod sin Sabel og gjengjældte Generalens Blik med en næsten umærkelig Hovedrysten, idet han standsede sine Skridt i den af Subordinasjonen foreskrevne Afstand fra Befalingsmanden.

„Heller ikke De, Hr. Oberstløitenant! kan vel bringe nogen god Efterretning?" spurgte Peymann med en ængstelig Skjælven i Stemmen.

„Destoværre nei!" svarede von Voigt med dyb Følelse. „Siden Midnat er intet Skud blevet løsnet fra Voldene. Da Borgerne saae deres Huse brænde og deres Kjære flygte jamrende igjennem Gaderne, forlode de deres Post, hvor allerede saamange af dem vare faldne til ingen Nytte; thi da vi nu kun formaae at sigte efter Glimtene af det engelske Skyts, er der kun liden Sandsynlighed for nogen Virkning af vore Kugler, medens deres bortfeie vore Brystværn og stikke vore Huse og Kirker i Brand."

Paa et Vink af Generalen fjernede de andre Offiserer sig, og Oberstløitenanten blev ene tilbage hos ham.

„Kom nærmere, Voigt!" bød Generalen med Ven-

ligheb. „Tag Plads her paa Stolen ved Siden af mig, og lad Etiketten forsvinde et Øieblik. I Dag trænger jeg mere til Vennen end til den brave Offiseer."

„Jeg troer Dig, Peymann!" forsikkrede Oberstløitenanten, idet han træt indtog den tilbudte Plads. „Jeg troer Dig; thi jeg føler selv, at Sjælen forbliver endnu mere trættet end Legemet, — Men sig mig engang, hvad skal alt Dette blive til? Troer Du endnu at kunde udholde en Storm?"

„Nei," svarede Generalen mørk. „Vore Ingeniører have for et Øieblik siden tilmeldt mig, at det maa ansees som umuligt at afslaae en Storm, ikke allene paa Grund af, at Voldene ere som opløiede af Kugler og Bombekast, men ogsaa paa Grund af dens Blottelse for Tropper, om hvilket sidste ogsaa Kommandøren for Borgervæbningen, Major Hallander, har indsendt Rapport. — Jeg troer jeg vil kapitulere."

„Kapitulere?" gjentog Voigt halv opskræmmet og halv tankefuld.

„Har jeg noget andet Valg?" spurgte Peymann.

„Maaskee neppe. Men dog, mindst ønskede jeg at Du skulde gjøre det. — Hør," vedblev han og greb med et trofast Udtryk Vennens Haand, „følg mit Raad, og nedlæg først Overbefalingen — som Saaret er Du berettiget dertil, — og lad da Din Eftermand handle som han vil. Lad ham kapitulere."

„Nei," svarede Peymann og saae ham modigt ind i Øiet, „har jeg ført Befalingen saalænge alt gik nogenlunde godt, saa vil jeg ei nedlægge den nu, for dermed at læsse det hele uhyre Ansvar over paa en Anden. — Er der begaaet nogen Feil under Forsvaret, da har jeg begaaet den, og kan nu ikke overlade Ansvaret for dens Resultater til en Anden. Jeg kunde gjøre det, men vil det ei. — Lad mig først gjøre det tunge, smertelige Skridt, der er tilbage, og derpaa vil jeg fratræde og lade mig dømme. — Min Dom vil blive streng, det veed jeg nok, thi opflammede af Kamp og Harme ville alle mine Dommere være Krigere, selv de, som ikke ere det af

Profession, og de ville dømme strængt over den gamle General. Men eengang — maaskee først mange Aar efter at mit Hoved er faldet — vil Menneskeligheden atter hæve sin Stemme, og da vil den forsvare, at jeg ikke lod flyde mere Blod."

„I Sandhed, Du tænker retskaffent og ædelt!" svarede Vennen rørt, „og dog fristes jeg til at bede Dig endnu engang om at overlade denne Kalk til en Anden."

„Men hvorfor da?" spurgte Generalen.

Oberstløitenanten saae mørk ned for sig medens en stærk Rødme overfløi hans Kinder.

„Nu?" spurgte Peymann.

„Fordi den vil blive bittrere for Dig, end for nogen Anden."

„Hvorledes mener Du?"

Blodet strømmede endnu stærkere til Oberstløitenantens Hoved og han svarede næsten hviskende: „Fordi — Befolkningen tvivler paa — ikke føler den rette Tillid til . . . . "— Han standsede.

„Tal Du kun ud," opmuntrede Peymann, hvis Blikke med ængstelig Spænding havde dvælet ved den Talendes Læber. „Jeg ahner hvad Du har at sige. Skjøndt bunden til Leiet, har der dog været tjenstfærdige Aander nok tilstæde, for at jeg fik Underretning om en vis Mistillid hos Folket til mig. Er det ei saa?"

„Jo!" svarede Voigt sagte og saae ham bedrøvet ind i Øinene.

„Men hvorledes kunde det gjøre mig min Dom tungere?"

„Fatter Du da endnu ikke, at hvad man hos en Anden vilde undskylde som fremkaldt af tvingende Forhold, vil man hos Dig fordømme som fremkaldt af Forræderi!"

„Af Forræderi?" raabte Generalen forfærdet.

„Man vil sige det, og — troe det!"

„Og hvorfra er denne Mening, denne Tro da kommen?"

„Hvorfra den stammer, veed jeg ei," svarede von

Voigt. „Men engang vækket, har der været Bagvaskere nok til at udsprede den, ja, endogsaa paa Voldene, midt iblandt Borgernes Kompagnier, skal der være holdt hele Foredrag for at overbevise om, at Forræderi virkelig finder Sted."

Den gamle General skjulte Ansigtet i sine Hænder, men da han et Øieblik derefter tog dem bort og strøg de graae Lokker tilbage, thronede en næsten forklaret Rolighed over hans Træk.

„Sig mig hvad Du mener der kan gjøres med Undtagelse af at fratræde?" spurgte han.

„Enten at afvente en Storm, eller at brænde Flaaden og derpaa aabne Portene for Fjenden."

„Stormen kan afventes, men ikke afslaaes. Og Hvo forsikkrer os om, at Fjenden virkelig vil storme? Kan han ikke i Ro og Mag vedblive at afbrænde Byen? Og hvis han retter sin Ild imod Christianshavn, hvor i de sidste Dage 20,000 Flygtninger har taget Ophold, hvad da? Hvilken grændseløs Jammer vil der da ikke endnu udspredes? Og hvis han stormer, kommer Befolkningen da ikke til at lide endnu mere, og falder Flaaden ikke alligevel i hans Hænder?"

„Saa følg det andet Raad!"

„Det vilde jeg aldrig kunde forsvare. Vor Flaade er tyve Millioner værd. Hvor tør jeg ødelægge den saalænge Fjenden kun fordrer den som Depositum? Fortæret af Luer kommer den aldrig tilbage, udleveret beholde vi derimod altid Retten til at fordre den tilbage. Og see, om jeg fordristede mig til at tilintetgjøre den, hvad blev da vunden derved? Vilde Byen ikke komme til at lide tidobbelt under en frygtelig Hævn?"

„Jo sikkert, Peymann! Men Du havde da reddet den Ære, som Massen ellers vilde besudle til Løn for at Du offrede Dig selv for deres Redning."

„Jeg gjør meget for Æren, men endnu mere for min Samvittighed!" svarede den gamle Mand. „Skulde Frygten for, at mit Offer ikke blev paaskjønnet, afholde mig fra at bringe det, naar jeg saae et Gode blev op-

naaet derved? — Blev det mindre rigtigt handlet fordi man vil brændemærke mig som Forræder derfor?"

„Ved Gud! Nei!" svarede Voigt rørt. „Men der hører megen Kraft til at foretrække sin egen Skjændsel, selv om den er uforskyldt, for Andres Lidelser; og er Du vis paa at Du besidder denne Kraft, ikke alene i dette Øieblik, men ogsaa i Tidens Løb, saa at Du ikke vil komme til bitterlig at angre Din Heroisme?"

„Indrømmer Du at det er den rigtigste Handlemaade?" spurgte Generalen med Bestemthed.

„Ja!"

„Saa har jeg Kraft dertil!"

En halv Time derefter afgik en Parlementær til den fjendtlige General med følgende Skrivelse fra Peymann:

Kjøbenhavn den 5te Sept. 1807.

„Min Herre!

„For at undgaae al videre Blodsudgydelse og for „ikke at udsætte Byen for de sørgelige Følger af et læn„gere Bombardement, foreslaaer jeg en Vaabenstilstand „paa 24 Timer, under hvilke en Overeenskomst kan „træffes med den Bestemmelse at tjene som Indledning „til Kapitulationsbetingelserne."

Kort efter overbragte den engelske Generalkvarteermester Oberstløitenant Murray Lord Cathcarts Svar:

„Hovedkvarteret foran Kjøbenhavn d. 5. Sept. 1807.

„Sir!

„Den samme Nødvendighed, som tvang os til at „tage vor Tilflugt til Vaaben, tvinger mig til at afslaae „enhver Nærmelse, der kun bevirker Ophold. For imid„lertid at vise, hvor gjerne jeg ønster at gjøre en Ende „paa dette Skuespil, som jeg betragter med den største „Bekymring, sender jeg Dem hermed en Officeer, der er „bemyndiget til at modtage ethvert Forslag, De maatte „være tilbøielig til at gjøre, med Hensyn til Betingelserne „for Overgivelsen, og som kunde sætte mig istand til at „tilstaae selv den allerkorteste Vaabenstilstand."

Sendebudet fordrede Flaadens Udleverelse som den første absolute Betingelse for en Tilnærmelse imellem de engelske og den danske Befalingsmand, og truede — som sædvanlig under slige Forhold — med straks ved sin Tilbagekomst at give Ordre til at fortsætte Fjendtlighederne, det vil sige: Bombardementet, saafremt han ikke kunde medbringe et aldeles utvetydigt og tilfredsstillende Svar.

General Peymann skrev da tilbage:

Kjøbenhavn den 5te Sept. 1807.

„Min Herre!

„Mit Forslag har ikke havt den mindste Forsinkelse „til Hensigt; men da det allerede er for langt ud paa „Natten for at raadslaae med de respektive Departements„sjefer om Gjenstande af saa stor Vigtighed — en For„holdsregel, Hans Majestæt Kongens og Kronprindsens „Fraværelse gjør nødvendig — ligesom ogsaa min Hel„bredstilstand ikke tillader mig at handle saa hurtigen, „som jeg ønskede, saa forpligter jeg mig til inden Klok„ken 12 i Morgen Middag at oversende Betingelserne „for Overgivelsen.

„Iøvrigt maa jeg overlade Byen til dens Skjæbne, „ifald man skulde finde for godt at vedblive med Bombardementet."

Samtidig med denne Skrivelse blev mundtligt udstedet den Befaling, at al Skyden fra Voldene eller Forposterne skulde ophøre, med mindre de bleve angrebne.

Ikke destomindre kanonerede man samme Nat af alle Kræfter fra Voldene, hvad ogsaa havde Arrestationen af en Borgerofficeer tilfølge, hvilket ikke bidrog lidet til at nære den engang vækkede Mistillid til de Befalendes Redelighed.

For Indvaanerne, der vare uvidende om den indledede Vaabenstilstand, blev Natten imellem den 5te og 6te om muligt endnu mere kvalfuld end de foregaaende Nætter, da Uvisheden om hvorvidt Bombardementet i det kommende Minut vilde blive fornyet eller ei, forøgede den Spænding hvori alle Gemytter vare bragte.

For at opfylde den indgaaede Forpligtelse lod General Peymann den 6te om Morgenen Kl. 9 omkring sit Sygeleie sammenkalde et Krigsraad, bestaaende, foruden de Høistkommanderende, af de høieste Befalingsmænd af Land- og Søetaten, Sjeferne i Regjeringskollegierne og Departementerne, samt een af Byens Magistrat og to af de deputerede Borgere eller saakaldte 32 Mænd.

Dyb Alvor og Sorg stod præget i alle disse ædle Mænds Træk, men i Øiet luede det uforfærdeste Mod, den meest brændende Fædrelandskjærlighed.

Forhandlingerne begyndte med Oplæsningen af et Dokument, der skildrede Fæstningens forsvarsløse Tilstand, Umuligheden af at modstaae en Storm og den fra en Deel Borgere ved Præsten Hudtvalker indgivne Petision om at der maatte kapituleres.

Diskussionerne bleve førte med varm Følelse og Patriotisme, men ogsaa med den nødvendige Klogskab og Ro, og først efter at man paa det Fuldkomneste var overbeviist om, at al videre Modstand kun vilde lede til endnu mere Fordærvelse, bleve alle Raadets Medlemmer enige om at indlede Kapitulasions-Underhandlingerne paa den forlangte Basis: Flaadens Overgivelse.

Dog troede alle endnu, at hermed kun blev meent dens Udleverelse som et Depositum.

Lidt før Middag affendte derfor General Peymann følgende Brev til Lord Carthcart:

„Kjøbenhavn den 6te Sept. 1807.

„Min Herre!

„Jeg antager Deres Forslag i Henseende til Hans „Majestæts Flaades Udlevering som Basis for Under„handlingerne; dog med den Betingelse, at ingen andre „engelske Tropper maa betræde Staden, end de Kammis„særer, Offiserer og Militærpersoner, som i Løbet af „disse Underhandlinger maatte blive forlangte og Til„ladelse dertil givne."

General Carthcarts paafølgende Svar lød:

„Hovedkvarteret foran Kjøbenhavn d. 6. Sept. 1807.

„Sir!

„Efterat jeg har meddeelt Admiral Gambier Deres „Brev fra i Dag, tilligemed det fra igaar Aftes, men „som jeg først har modtaget i Morges, underretter jeg „Dem herved om, at vi samtykke i at underhandle med „Dem om Kjøbenhavns Kapitulasjon paa Basis af den „danske Flaades Overgivelse.

„Men da De ikke har bestemt Kapitulasjons-Artik„lerne, saa skulle høie og ansete Officerer af Hans brit„tiske Majestæts Sø- og Landetat straks vorde afsendte, „for at udkaste Artiklerne, med Dem, eller med de dertil „af dem udvalgte Officerer, angaaende alt det, som „maatte være af Vigtighed ved Kjøbenhavns Besættelse, „og som lader sig forene med Udførelsen af det os over„givne Hverv."

Peymann svarede:

„Min Herre!

„Saasnart det maatte behage Dem at bestemme „et neutralt Sted udenfor Byen, hvor Kapitulasjons„punkterne kunde vorde fastsatte, saa skulle Officerer blive „sendte didhen, forsynede med den fornødne Fuldmagt „til Underhandling. Vaabenstilstanden bliver imidlertid „at anse som bestaaende, indtil det Modsatte udtrykke„ligen befales."

Hvorpaa Cathcart skrev tilbage:

„Sir!

„De Officerer, som ere befalede til at underhandle „med Dem, ere: Generalmajor Sir Arthur Wellesley, „Sir Home Popham, Kapitain i Marinen, og Oberst„løitenant Murray, Armeens Generalkvarteermester. „Disse Officerer vente ved Barrieren til Porten og „ville straks træde i Underhandling med de af Dem ud„nævnte Officerer paa hvilketsomhelst Sted imellem vore „Forposter og deres Linier, De maatte finde for godt.

„I det Øieblik, da jeg erholdt Deres første Brev, „blev der givet Befaling til at holde inde saavel med „Bombardementet som med Skydningen; men en Vaa-

„benstilstand er ikke bleven sluttet, hvilket Omstændighe-
„derne godtgjøre, eftersom for faa Minutter siden der i
„Forstaden, tæt ved vore Skildvagter, er af Deres Folk
„blevet stukket et Huus i Brand.

„Vi kunne, som vi allerede flere end een Gang
„have udtalt, ingen Opsættelse tiistaae i denne Anled-
„ning; og det vil altsaa snart vise sig, om de fore-
„staaende Betingelser ere af den Art, at de tillade en
„Vaabenstilstand."

Om Eftermiddagen Kl. 6 var Krigsraadet atter samlet for at raadslaae om de Vilkaar man skulde søge at forskaffe sig ved Kapitulasionen, men før endnu et eneste Ord var blevet yttret i denne Retning, meldte den tilbagevendende Parlamentær, at de engelske Kommissærer allerede ventede ved Barrieren udenfor Østerport, og man maatte derfor i al Hast udnævne de fra dansk Side nødvendige Befuldmægtigede. Valget faldt paa Generalmajor v. Waltersdorf, Kontreadmiral Lütken og Generalauditør Bornemann, hvilke Mænd da traf sammen med de engelske Herrer Kl. 7^1_2 om Aftenen ved det omtalte brændende Huus, hvis Flammer maatte gjøre Tjeneste som Lys for derved at kunne læse General Peymanns Fuldmagt.

De Danske, i hvis Natur det aldrig har lagt at skynde sig, bleve da ogsaa i dette Øieblik deres Nasionalitet troe, og søgte frem for Alt at vinde Tid ved Fortællingen om, at en Sag af saa stor Vigtighed fordrede Raadførelse med alle Authoriteter, og at Peymanns Sygdom ogsaa forhindrede saa hurtig en Afgjørelse, hvortil de engelske Kommissærer imidlertid svarede, at de enten vilde underhandle straks paa Stedet eller ogsaa følge med ind til Byen for at gjøre det, tilføiende, at hvis de Danske ikke havde Andet at foreslaae, saa maatte man igjen begynde paa Bombardementet.

Endelig enedes man om at Home Popham skulde følge med Bornemann ind til det danske Hovedkvarteer, og at de andre Underhandlere skulle afvente deres Tilba-

gekomst, for da enten at slutte Konvensionen ellee ganske at afbryde Underhandlingerne.

Ved Ankomsten til Hovedkvarteret angik Samtalen naturligviis kun Flaaden.

„Giv mig et Stykke Papiir," sagde Popham i en raa Tone, „og jeg skal med min Blyant straks udkaste Hovedpunktet."

Man opfyldte hans Forlangende, og han skrev: „Den danske Flaade med alle Arsenaler og Tilbehør „skal udleveres Hans Storbritaniske Majestæt til Eiendom, „og den danske Regjering afgiver det fornødne Mandskab til Udrustningen, for at den kan forlade Havnen, „naarsomhelst de engelske Høistkommanderende maa finde det nødvendigt."

„Eiendom?" spurgte de Danske forbausede. „Man har jo hidtil kun fordret den som et Depositum?"

„Det var vort første Tilbud," svarede Popham koldt, „det afslog man. Nu gjøre vi et andet."

„Kan der ved Flaaden forstaaes andet end Linieskibene?" spurgte Professor Bruun, der gjorde Tjeneste som Tolk.

„Ja, ethvert Fartøi af hvilkensomhelst Størrelse," lød det korte Svar.

„Men ved Søkrigssager," vedblev Bruun, „kan man dog vel ikke mene Andet end hvad der hører til hver enkelt Skibs Udrustning?"

„Jo. Enhver Stump i Arsenalerne!"

Man var som sønderknuste under disse ublu Fordringer; men Modstand var ikke længere mulig. Popham tabte Taalmodigheden og fordrede at hente de andre Kommissærer for at Konvensionen kunde blive afsluttet i Løbet af Natten.

Da Popham kom tilbage med de andre Underhandlere, frabad Generalauditør Bornemann sig det ham paalagte Hverv, og i hans Sted udnævntes Major von Kirchhoff til at deeltage i Forhandlingerne.

„Dette Øieblik," ytrede General Waltersdorf i den Tale, hvormed han aabnede Underhandlingerne, „hvori

der nu skal underhandles om at stille Fædrelandet ved det, der med Grund kan kaldes dets Sjæl, og det som enhver Dansk har betragtet som Danmarks Stolthed, er det bittreste i mit Liv; men jeg stoler paa at jeg taler til Mænd, der vil vide at sætte sig ind i min Stilling, uden at miskjende mine Følelser, at de derfor i denne ubehagelige Underhandling vil vise den Oprigtighed og Ædelmodighed, som kan ventes af Mænd og Krigere."

Man henledede nu de Engelskes Opmærksomhed paa Cathcarts og Gambiers Brev af 1ste September, hvori de tilbøde at naar Flaaden blev dem udleveret som Depositum, da ved en almindelig Fred at tilbagegive den. „Disse Forslag," sluttede de Danske, „er General Peymann villig til at indgaae paa."

„Det stemmer kun lidet overeens med den Oprigtighed, De ønsker at der skal herske i Underhandlingerne," svarede General Wellesley, „at de siterer den Deel af Opfordringen, som synes fordeelagtig for Dem, men taler hverken om den øvrige Deel af Opfordringen, eller om det i samme anførte Alternativ. De maa indsee, at siden Fjendtlighedernes Begyndelse har Tingen aldeles forandret sig, og at der nu ikke længere kan være Spørgsmaal om at udlevere Flaaden som et Depositum, men at den overgives til os som en Følge af Stadens Erobring."

„Men," yttrede man fra dansk Side, „denne Paastand er jo aldeles stridende imod hvad det engelske Ministerium har angivet som den politiske Bevæggrund for Angrebet paa Danmark, nemlig kun at forhindre, den danske Flaade ikke faldt i nogen fjendtlig Magts Hænder."

De Engelske forbleve ubevægelige og fordrede Flaadens ubetingede Overgivelse.

„Det kan dog vist ikke være Englands Hensigt at berøve os alle vore Rangskibe," meente de Danske. „Den politiske Ligevægt kan ikke være ligegyldig, og England vil neppe svække Danmark saameget, at det ikke kan forsvare sig imod sine nærmeste Naboer?"

„Vi kan ikke indlade os paa at dømme i Politik," svarede Popham haanlig; „men vi maa have Alt."

„Dog vel kun at forstaae om Linieskibene?"

„Nei! Vi maa have alt Flydende!" lød det atter fra Popham.

. . . . . .

Medens disse Underhandlinger fandt Sted, forblev Krigsraadet samlet. Med Varme og Værdighed søgte man her at bekæmpe hinandens Mening, og om muligt finde et Middel til Frelse; men forgjæves.

„Dersom der er Tid dertil," meente Admiral Winterfeldt, „bør man ødelægge Flaaden, omendskjøndt saadant nu ikke kan være af den Nytte som forhen, og, hvis det mislykkes, kun vil give Fjenden Anledning til at gjøre større Fordringer."

„Først her i Raadet," svarede Admiral Lütken, „har jeg erfaret at et længere Forsvar er umuligt, og at Flaadens Overgivelse skal være Basis for Underhandlingerne. Nu kan jeg ei anse det passende i Raadet at foreslaae, eller intendere en Paastand om at ødelægge Flaaden."

„Saa foreslaaer jeg," udbrød Kommandør Bille med ædel Harme, „aldeles at forkaste Kapitulasjonen paa den omtalte Basis og gjøre et almindeligt Udfald med Alt, hvad der i Staden er bevæbnet, tillige med alle Sofolk paa Kanonbaadene og Holmens Magt. Naar vi da slaae som fortvivlede Folk for vor Ære, kunne vi doe en rolig Død!"

„Men jeg anseer det for nødvendigt at kapitulere," indvendte General Waltersdorf, „og det af den Grund, at Fjenden kan vedblive at afbrænde Byen indtil hvert Huus er ødelagt, og Overgivelsen saaledes dog bliver Resultatet. Der er desuden ei Reservestyrke nok til at understøtte den Deel af Volden som især maa blive angreben, og under en Storm kan Bombardementet vedblive. — Og nu, da Kommandøren kommer med sin Proposision, er desuden Basis for Underhandlingerne

allerede antagen af General Peymann, og det strider saaledes imod al Folkeret, paa denne Tid at gjøre et Udfald, hvoraf man forresten heller ikke kan indsee nogen Nytte."

„Jeg føler dybt," sagde Ove Malling, „hvor haard og trykkende den foreslaaede Kapitulasjon er; men da de Sagkyndige erklærer den for uundgaaelig, saa finder ogsaa jeg, at det er bedre at offre Flaaden end den og det Hele. Og i Tilfælde Fjenden ved Erobring sætter sig i Besiddelse af Øen Sjælland og dens Besætning, vil det neppe blive muligt for nogen Magt at fordrive ham igjen."

„Med Hensyn til et fortvivlet Udfald, da erklærer jeg," sagde Konferentsraad Colbjørnsen og reiste sit ædle Hoved, „at jeg ikke allene tiltræder denne Mening, men endog beder om Tilladelse til personligen, som blot simpel Soldat, at tage Deel deri, hvis det kan ansees for muligt at bortjage Fjenden fra een eller flere af hans Forstandsninger, og at beholde dem nogle Dage for at Flaadens eller Byens Overgivelse derved kan forhales. Men kan det ei skee, da troer jeg, at vor svage Magt kun endnu mere vil svækkes ved et saadant Foretagende, og Fjenden sættes i Stand til at gjøre endnu flere haarde og ydmygende Fordringer end han alt gjør!"

Men medens man saaledes diskuterede, var Krigsraadet dog nødsaget til i Løbet af Natten at sanktionere hver enkelt Punkt i Kapitulasjonen, der blev sluttet om Morgenen den 7de September Kl. 2 og udvekslet ratificeret Kl. 12 om Middagen.

. . . . . .

„Hvad er det for en Tumult?" spurgte den syge General von Peymann om Eftermiddagen, da Huien og Piben trængte op til ham.

„Det er Folket, Hr. General, der yttrer sin Misfornøielse med Kapitulasjonen," svarede en ung Officeer med et ondskabsfuldt Smiil.

„Det er dansk Taknemmelighed!" hvislede Peymann hen for sig.

. . . . . .

Da Engelskmændene Klokken 4 om Eftermiddagen besatte Kastellet og Nyholm, yttrede „Kapitainen" til Rudolf, idet han paa Toldbodveien greb ham ved Armen og pegede paa de Fjendtlige:

„Fordømt! De komme mig een Dag fortidlig, min Plan blev ikke moden."

„Og mig komme de 4 Dage forsildigt," svarede Rudolf mørk, „havde man føiet dem for fire Dage siden, da havde jeg endnu eiet et Hjem, istedet for en Gruushob!"

„Det er ret godt. Havde Du et Hjem, blev Du formodentlig som en Misantrop i det, hvorimod Du nu maa følge med mig, og faaer Leilighed til ret at lære Kjøbenhavn at kjende. Og, ved alle Djævle! der skal ikke være en Kneipe, som ikke skal blive hjemlig for Dig."

„Jeg vil ei!"

„Jeg har **en Haand** som kan lede Dig dertil," svarede „Kapitainen" med Latter.

Rudolf bøiede taus sit Hoved.

Ende paa tredie Deel.

Fjerde Deel.

Frihedsvennerne.

Første Kapitel.

Oprørsplanerne.

Uagtet en Monarks Død — paa den Tid, i hvilken vor Historie spiller, — siden Souverænitetens Indførelse i Danmark endnu aldrig havde fremkaldt saadanne Rystelser, som man næsten skulde antage for uundgaaelige, hvor den absolute Magt over et Rige pludselig overdrages fra et Menneske til et andet, saa havde det dog heller ikke manglet paa, at der jo ved ethvert Thronskifte havde været enkelte „urolige Hoveder", der ganske uventet havde strækket sig op over Mængden, fordret Forandring i Statsforfatningen og omtalt Folkets Rettigheder og Trang til en større Frihed.

Som oftest hendøde disse Fordringer af sig selv; Folket havde sædvanligt allerede under den foregaaende Regent vænnet sig til at betragte Arvingen til Kongeværdigheden som den tilkommende Regent, og naar nu pludselig den Time oprandt da han skulde modtage sit ansvarsfulde Kald, da strømmede Folket ved Lyden af Generalmarsjen hen til Kongeborgen, skjar bedrøvede Ansigter medens Marsjallen viftede med det hvide Lommetørklæde og raabte „Frederik den og den er død!" og jublede ganske forstrækkeligt naar han svingede med Tørklædet og raabte: „men Christian den og den lever!" og derpaa gik Borgerne ganske rolig hjem og spiste til Middag.

Det er karakteristisk for det danske Folk, ikke at glemme Middagsmaden, enten saa dets elskede Konge lever eller dør.

Hvis en saadan elsket Monark efter sin Død kunde see det Folk, om hvis Tilbedelse han saa ofte her i Livet er bleven forsikkret, vilde han bestemt vende sig baade paa **Lit de Parade**, **Castrum doloris** og i Gravkapellet.

— De to første Gange til Skræk for de vagthavende Officerer, den sidste Gang til Glæde og Forbauselse for Fremtidens Oldgranskere.

Men uagtet saaledes Folkets stedse tilbagevendende Kjærlighed til Middagsmaden sikkrede imod enhver Revolte af en mere alvorlig Natur, saa manglede det som sagt aldrig paa Frihedsvenner som hævede deres Røst ved Tronstifterne, og heller ikke ved Frederik den Sjettes Thronbestigelse manglede det paa Saadanne, og at den enkelte Stemme, som dengang hævede sig for at opflamme Folket, at den fandt mere Gjenklang end alle hans Forgjængeres eller Efterligneres, var en Følge saavel af Tidsomstændighederne — Krigen, Fredsslutningen, Tabet af Norge, dette Lands Konstitution — som af den Mands egen Aandskraft og sjældne Udholdenhed, der hævede den.

Men han forglemte, at ogsaa i hans Parti og Popularitet havde Nyhedssygen sin Andeel, var forlænge om at realisere sine Ideer, som imidlertid kom ud af Moden, og da han endelig vilde til at omstyrte den danske Regjeringsform, var det ham selv som faldt, for Livstid betynget med Lænker.

Til denne Mand maa vi nu indføre vore Læsere.

I August 1815 finde vi ham i sit Hjem beskjæftiget med at skrive, men istedetfor Bogstaver, benyttede han sig af lange Rader Siffre af et besynderligt Udseende.

Det var en lille Mand med et klogt og livligt Ansigt. Et bittert Smil spillede om de fast tillukkede Læber, de mørke Øine funklede med en underlig urolig Glands, der snart syntes at tiltage, snart at formindskes,

alt som de Ord han nedskrev satte hans Sjæl i en mere eller mindre livlig Bevægelse. Over den smukke Ornenæse. hvælvede sig en høi, tankefuld Pande, svagt beskygget af nogle lette sorte Lokker, der krøllede sig ned imod et svært Skjæg, som omkrandsede hele den nederste Deel af det ovale Ansigt.

Netop som han et Øieblik standsede med sit Arbeide og i en eftertænksom Stilling hvilede sig tilbage imod Stolerygget, traadte hans Tjener sagte ind og meldte:

„Hr. von Colard og Hr. Halvorsen!"

„Lad dem komme ind," svarede Herren med en glad Bevægelse og reiste sig for at gaae de Anmeldte imøde.

„Kapitainen" og Rudolf Halvorsen traadte ind.

Efter at de første venlige Hilsener og Spørgsmaal vare udvekslede, antog Samtalen snart en Slags fortrolig Forretningstone, der syntes at staae i en grel Modsætning til Gjenstanden for Konversationen.

„De mener altsaa, Hr. Doktor!" fortsatte „Kapitainen," „at vi, istedetfor pludselig at føre et afgjørende Slag imod Souveræniteten, skal bearbeide den hele Masse af Folket saaledes, at naar vi engang raabe: til Vaaben! saa skal det ikke være nogle Tusinde, men halvanden Million som følge Opraabet?"

„Ja!" svarede Doktoren med Energi. „Det er netop min Mening. Jeg vil overraske Regjeringen, men ikke Folket. — Det er ved at studere Statsretten at jeg er kommet til det Resultat, at det samme Folk som 1660 havde souveræn Magt til at forandre Statsforfatningen, styrte Adelen og forhøie Kongedømmets Magt, det samme Folk maa ogsaa nu have Ret til atter at omstyrte Souveræniten, naar den ikke længere behager dem, og sætte Demokratiet istedet. Men denne Overbeviisning maa først mægtig gribe det hele Folk — ellers bliver det en absolut Voldshandling og en saadan vil jeg ikke fremkalde, — og da, naar ikke Een nærer Tvivl om sin Ret, da fordre vi høit og ærligt de Forandringer vi attraae, og vil Regjeringen da ikke føie os, da maa Fol-

ket anvende den souveræne Magt, det har ladet hvile i saa mange Aar."

„Resultatet bliver altsaa egentlig det samme," indvendte „Kapitainen", kun med den Forskjæl, at De, Hr. Doktor, vil bruge Aar til at forberede dets Ankomst og Millioner til at fremkalde det, jeg derimod stemmer for at stride til Realisationen af vore Planer saasnart som muligt, og kan da seire med nogle faa Hundrede, fordi Øieblikket vil skaffe os en mægtig Allieret, der vil lamme Kraften hos Millionerne, nemlig Overraskelsen."

„Og hvor længe vil Overraskelsen vare? spurgte Doktoren med et Smil, „en tre eller fire Dage, og naar den er forsvunden, saa vil Hengivenheden for den gamle Kongeslægt vende tilbage, Folket vil tro, vi have begaaet en Uretfærdighed; Intet kan opirre det mere end netop en saadan, og den Million, vi for faa Dage siden lammede ved Hjælp af Overraskelsen, den staaer da for os som en knusende Fjende."

„Kapitainen" saae eftertænksom ned for sig.

„Det er i det Hele ikke let at gjennemføre en Statsomvæltning i Danmark," vedblev Doktoren, „selv dets Beliggenhed og dets Bestaaen af Øer vansteliggjør en saadan. — Vi Kjøbenhavnere tænke som oftest, at naar vi kun pludselig satte os paa Bagbenene, toge Skiltet fra Politibetjentene saa de ikke turde slaae mere — thi hele deres Manddom ligger skjult i Skiltet, — og Allesammen toge Ordener paa, saa at Soldaterne maatte præsentere for os, istedetfor at rende Bajonetten gjennem os, saa var det Hele gjort, og vi kunde foreskrive Landet saa demokratiske Love som vi behagede. Men det forholder sig langtfra ikke saaledes. Selv om man kom i Besiddelse af hele Sjælland, vilde det ikke være nok til at sikkre os et lykkeligt Udfald af Sagen; thi vilde Rusland eller England understøtte Regjeringen, og det vilde de nok, saa formaaede en saadan Magt med sine Orlogsskibe at blokere hele Øen, og vi maatte til Slutningen give Kjøb, og den Regjering vi vilde styrte, stod da fastere end nogensinde forhen; thi Intet styrker en Re-

gjering mere end et beseiret Oprør! — Nei, skal vore Planer lykkes, da maa først de revolusionære Ideer i Fred og Ro sættes over Bælterne med de kongelige Smakker og forplante sig igjennem det hele Folk, saa at det reiser alle sine Hoveder paa eengang, ved et eneste Stød, ligesom Lamperne i Prosceniet med et Tryk af Maskinmesterens Haand."

„Og Hvem skulde da give Stødet?" spurgte „Kapitainen".

„Om muligt, Regjeringen selv!" svarede Doktoren. „Den bestaaer kun af Mennesker, og kan derfor ikke undgaae engang imellem at feile. Naar Alt er forberedt, det hele Folk bearbeidet, da lægge vi os paa Luur efter en saadan Feil, og benytter den saasnart den er begaaet, til at oprøre Folket."

„Men hvor lang en Tid vil der ei medtage, før vi komme saa vidt, at ethvert Individ forstaaer vort Raab?" indvendte „Kapitainen."

„Det vil medtage Tid, aa ja, det indrømmer jeg," lød Doktorens rolige Svar. „Men hellere give Tid, og være sikker i sin Sag, end forhaste sig og tabe den. Jeg antager, at i Løbet af en fire til fem Aar maa Arbeidet kunde fuldendes, og den ny Statsforfatning indtræde med Aaret 1820."

„Fire — fem Aar," gjentog „Kapitainen" eftertænksom.

„Ja! Synes De maaskee, det er for stort et Offer, for at skaffe sit Folk Friheden at opsætte sine Planer saalænge?" spurgte Doktoren med Varme.

„Nei; men denne Opsættelse fødte en anden Tanke hos mig."

„Og det er?"

„I den Tid af Folkets egen Midte at skabe en Anfører for det, en Maskinmester, som kan give det Tryk, der hæver Lysene."

„Fortræffeligt! Lad høre."

„Seer De, Hr. Doktor," vedblev „Kapitainen", „den Plan, at fremkalde en Forandring i Regjeringsfor-

men, har jeg arbeidet paa længe før jeg nød Æren af Bekjendtskabet med Dem, og allerede for tyve Aar siden lagde jeg den første Haand paa Værket. Men min Tanke var dengang, at skulde nogensinde en Mand vinde en saadan Indflydelse paa det danske Folk, at han kunde faae det til et Øieblik at forglemme sin, man kan næsten sige medfødte, Hengivenhed for det bestaaende Dynasti, da maatte han fremspringe af Folket selv, tilbringe hele sin Ungdom iblandt Massen, for at lære dens Følelser, Lidenskaber og frem for Alt dens populære Sprog at kjende, skulde med andre Ord opdrages af Folket, og ikke ved at føres ind paa den videnskabelige Bane affondres fra det; thi det ligger i det egentlige Folks Natur at betragte enhver lærd Mand med et vist skye, mistroisk Blik, hvilket er en naturlig Følge baade af hans Sprog, der som oftest er Almuesmanden uforstaaeligt, hans uvilkaarlige Henvisen til Ting i Historien, Statsretten og Filosofien som er den simple Mand ubekjendt, som ogsaa i den Følelse af Fremmedhed, der altid indsniger sig hos den Ulærde naar han træder i et eller andet Forhold til Den, som har modtaget en høiere Dannelse."

„Sandt, sandt!" mumlede Doktoren.

„Lader man derimod Folket selv opdrage en saadan Mand, og kun paavirker ham saameget som det er høist nødvendigt for at han kan komme til at have Indflydelse paa det, saa vil han have et ganske andet klart Blik for dets Lidelser og Ønsker, vil med en ganske anden Lethed kunne indgaae paa dets Tankeforbindelser, og netop ved at benytte disse, bedre kunne lede det over til sine egne Anskuelser, der naturligviis maatte være skabte af os. Derved erholder vi den betydelige Fordeel, kun at have Een at tildanne, der atter med langt større Lethed vil kunde lede Massen, end vi med al vor Møie vilde formaae."

„Der ligger Sandhed i den Tanke," afbrød Doktoren ham; „men hvorledes faaer man fat paa en saadan Mand?"

„Jeg har en saadan."

„Bravo! — Nu, hvem er det?"

„Endnu kun et Barn," svarede „Kapitainen"; „men de fire — fem Aar, vi omtalte før, ville være nok til at gjøre ham til Mand."

„Forklar Dem."

„Jeg sagde Dem før, det omtrent er tyve Aar siden, jeg fattede den Tanke; men det var ikke let at finde et Barn, som man kunde opdrage dertil, og at han maatte være Barn, naar man begyndte at tildanne ham, det var absolut nødvendigt, for at Ideerne kunde blive hans egne, groe fast til hans Sjæl og vokse med den. — Han maatte være fattig, for at komme til at leve iblandt den ringere Klasse af Folket, men dog maatte han ikke selv lide Nød, for at ikke tidlige Sorger skulde knække hans Mod. Han maatte elske sine Nærmeste, for at han ved at see dem lide kunde fatte Had til Uretfærdigheden, hvorunder de leed; men paa samme Tid maatte han hade nogle af dem, for at ikke Kjærligheden til Slægt og Venner i det afgjørende Øieblik skulde holde ham tilbage fra Kampen. Han maatte endelig selv lide under en Uretfærdighed af Loven, for at fatte Ringeagt for den bestaaende Orden; men maatte paa samme Tid elske sit Fædreland, for at have Lyst til at offre Alt, i Tanke om at fremme dets Lykke."

„Og De fandt en saadan Skabning?" spurgte Doktoren forbauset.

„Ja, men han blev først født fem Aar efter at jeg begyndte at lede."

„Og De tabte ham aldrig siden af Øie?"

„Nei! Naar jeg har fattet en Plan, da arbeider jeg paa at fuldføre den, selv om mit hele Liv skal hengaae derved, selv om Resultatet først fremkommer efter min Død."

„De gjør mig skamfuld!" raabte Doktoren med funklende Øine. „Jeg indbildte mig selv for faa Øieblikke siden, at jeg bragte et stort Offer, viste en ualmindelig Sjælsstyrke ved at udsætte Realisationen af min Plan i fem Aar, og De har arbeidet til det samme

Maal i tyve, og har endnu Taalmodighed til at vente. — Men fortæl mig, hvor fandt de Barnet?"

„Den anden April 1801 blev Drengen født i en usel Vraa ude paa Christianshavn," fortalte „Kapitainen", „og er altsaa nu næsten fjorten et halvt Aar gammel, om fire eller fem Aar til, vil han være en Yngling i den kraftigste Alder, netop i en Alder, da Hjertet gløder for alt hvad det troer Ædelt og Stort, da Hovedet er fuldt af fantastiske Ideer om Frihed og Lighed, Kamp, Hæder, Død for Fædrelandet og lignende Skramlerier."

„Ja. — Jeg maatte understøtte hans temmelig dannede Forældre for at han ikke selv skulde lide Nød. Jeg lod dem flytte ud paa Landet, for at han i sin tidligste Alder skulde see Danmarks hele skjønne Natur, og derved fatte Kjærlighed til sit Fædreland. Hans Fader døde under Forsøget paa at redde nogle Skibbrudne, og efterlod derved Sønnen Tradisionen om en Daad, som maatte begeistre hans unge Sjæl. Da han blev saa stor, at han kunde føle for Andre naar de leed, lokkede jeg hans Moder tilbage til den simple Bolig hvor han var født, og hvor han fik en riig Leilighed til at lære den simple Klasse at kjende. Han elsker sin Moder; men hader blodig hendes Broder, der har fornærmet hende og bedraget hende for en Arv, og endelig lever han i den Tro, at han er en Bastard, og ringeagter følgelig den Lov, som lader Børnene undgjælde for Fædrenes Feil."

„Godt, meget godt!" sagde Doktoren og nikkede smilende. „Men nu hans politiske Dannelse, hvorledes staaer det til med den? For, at De skulle have forsømt den, det befrygter jeg ikke."

„Ogsaa i den Henseende har jeg været heldig," svarede „Kapitainen". „Den ildfulde kraftige Sjæl, hvormed han er begavet, er dybt greben af alle demokratiske Ideer og stod det til ham, blev Danmark snart et andet Sparta."

„Hvorledes har De indgivet ham dem?"

„Deels ved hemmelige Samtaler — thi Moderen

har fattet den Idee, at jeg vilde fordærve hendes Barn, og han maa derfor stjæle sig til mig — og deels ved Hjælp af Bøger."

„Vi have altsaa ikke meget Arbeide tilbage med ham?"

„Nei, kun at gjøre ham klog paa, hvortil hans egne Ideer stræbe — vise ham Maalet — og føre ham frem paa Banen."

„Skal vi optage ham i vor engere Kreds?"

„Ja, jo før jo hellere. Men han maa da behandles som om han allerede nu var en temmelig vigtig Person, for derved saameget som muligt at anspore hans Ærgjerrighed."

„Men naar engang Maalet er naaet, hvad skulle vi da gjøre med ham?"

„Lade ham falde! — Han maa døe. Levede han, og vi Andre toge Magten, da vilde han anvende de samme Vaaben imod os, som han nu skal bruge for os."

„De tager ham med til det næste Møde?" spurgte Doktoren.

„Ja!"

„Men han bør vel ogsaa være den Sidste vi optager i vort Selskab saa længe vi staae saa fjernt fra Maalet."

„Hvorfor det?" spurgte „Kapitainen".

„For at sikkre os imod Politispioner."

„For dem behøve vi ikke at frygte saalænge vi kun optage Medlemmer af den dannede Klasse," forsikkrede „Kapitainen", „dertil er vort Spionvæsen alt for slet indrettet. Politiet selv miskjender dets Vigtighed, og istedet for saa vidt muligt at erhverve sig Mænd med Dannelse til denne Green af Forretningerne, lønne de kun Subjekter, der enten ere altfor kjendelige som tilhørende til Politiet, eller saadanne, der blot kan tjene det i de allerlaveste Sfærer til at opdage Smaatyverier og Sligt. For at en Politiagent skulde trænge ind i de høiere Klasser, og der gjøre virkelig Nytte, maatte han selv føre et brillant Liv for at kunde stifte, ikke alene

Bekjendtskab, men Venskab med Enhver, som kom i Nærheden af ham; og til at underholde en saadan Spion, dertil er vort Politi for gnieragtigt, medens det bortødsler uhyre Summer aarlig paa elendige Spistbuber, der ikke gjør det ringeste Gavn."

„Men vi ville ikke altid kunne undgaae at optage Medlemmer af den simple Stand, og troer De, der ere mange Spioner i den?"

„Aa ja, men de ere i Reglen for dumme til at være farlige. De kan ikke selv tie stille med deres Forhold til Politiet, fordi de synes det rask, gjør dem Ære, og man kan altfor godt vogte sig for dem."

„Er det da Deres Mening," vedblev Doktoren at spørge, „at vi stadigt skal optage nye Medlemmer i Selskabet?"

„Ja, jeg anseer det endogsaa for absolut nødvendigt. Naar engang Revolten skal gaae for sig, saa vil Folket vel strømme til ved den mindste Allarm, men der maa dog være en Kjærne, en instrueret Hob, som det kan slutte sig til, og paa hvilken Maade skulle vi erholde den, naar det ikke skeer ved at udvide Selskabet?"

„Jeg har tænkt mig en anden Maade," svarede Doktoren og rækkede „Kapitainen" Papiret med de Sifre, han havde skrevet før de Fremmedes Ankomst, „der, læs og sig mig Deres Mening."

„Kapitainens" Øine glede hurtigt hen over de faa Linier, og en djævelsk Glæde malede sig i alle hans Træk.

„Det behager Dem?" spurgte Doktoren.

„Ja tilvisse!" svarede „Kapitainen" hurtig; „men det er een Ting at skrive om at aabne Fængslerne og benytte Fangerne, og en anden Ting virkelig at gjøre det. Hvorledes har De tænkt at kunne udføre Planen?"

„Vi maa inddrage en Smed i vor Komplot, der atter kan stifte Bekjendtskab med den Smed som forfærdiger Fængselsnøglerne, og stjæle sig til at aftrykke dem saaledes, at han senere kan tilfile Lignende."

„En Smed kan jeg skaffe!" raabte „Kapitainen".

„Men er han tro?"

„Han er nødsaget til at være det; thi et Ord af mig kan tilintetgjøre ham, og han veed jeg besidder denne Magt og vil benytte den i det Øieblik, jeg fattede den mindste Mistanke."

„For Pokker, De har jo Alt hvad jeg trænger til!" loe Doktoren.

„Men Fangerne maa forberedes," vedblev „Kapitainen" rolig; „thi ellers flye de hver til sin Side, naar vi aabne Døren. Hvorledes mener De, vi kan træde i Forbindelse med dem?"

„Jeg har tænkt meget over dette Punkt, men kan ikke komme paa det Rene dermed. Vi maa naturligviis see at skaffe os Adgang til Fængslerne under et eller andet Paaskud, og da . . . ."

„Tiltrække os Opmærksomhed og blive forraadte," afbrød „Kapitainen" kort. „Nei, vi maa finde paa andre Midler. — Lad see! — Ja, saaledes maa det være!" tilføiede han som i dybe Tanker.

Har De fundet et Middel?" spurgte Doktoren spændt.

„Ja, Een af Selskabet maa lade sig dømme til Forbedringshuusarbeide i nogle Aar, og der udsprede vore Ideer iblandt Fangerne," svarede „Kapitainen" saa roligt som om det var noget ganske Almindeligt.

„Et herligt Middel," sagde Doktoren med spottende Smiil og Tone, „kun tvivler jeg høiligen paa at Nogen godvillig overtager en saadan Hæderspost."

„Godvillig eller ei," svarede „Kapitainen" ligegyldig, det kommer os ud paa eet, naar vi kun faaer vor Villie udført. Og kommer først et Medlem derind, saa behøve vi ikke anden Garanti for hans Virksomhed med Hensyn til vore Planer, end hans egen Lyst til atter at komme ud."

„Godt nok; men faae ham derind, det er Knuden . . . ."

„Som jeg allerede har løst," svarede „Kapitainen" med Bestemthed. „De kan betragte Posten i Forbedringshuset som bortlovet, om seks Maaneder skal jeg have den besat.

„De er en besynderlig Mand von Colard!“ sagde Doktoren hovedrystende, „der saaledes kan byde over Menneskenes Liv og Frihed, og dog selv forblive ganske ubemærket. Man kunde næsten komme til at frygte Dem.“

„Det er jo netop ogsaa det vore Modstandere skal,“ svarede „Kapitainen i en let Tone, som om han ikke bemærkede den Skygge af Mistænksomhed, der laae i Doktorens Ord.

„Nu, Rudolf!“ begyndte „Kapitainen“ igjen og vendte sig rask om imod ham for at afbryde Samtalen med Doktoren, „hvad er det for Sager Du har fordybet Dig saameget i, at man endnu ikke har hørt et Ord fra Dine Læber?“

Rudolf foer sammen ved Tiltalen som et Menneske der pludselig vaagner, lagde Bogen fra sig og betragtede „Kapitainen“ med et Blik, der noksom viste, at han ikke havde hørt et eneste Ord af den Samtale, som var ført i hans Nærværelse.

„Halvorsen er altid saa taus,“ anmærkede Doktoren, „at man kunde fristes til at tro, at han ikke havde mindste Følelse for Frihedens Sag, ikke nærede mindste Had til Tyranni og Slaveri.“

„Jo,“ svarede Rudolf, hvis Besindelse og Opmærksomhed syntes langsomt at vende tilbage, „hvor de virkelig finde Sted, der hader jeg dem.“

„De synes at være i Tvivl om, at de finde Sted hos os?“ spurgte Doktoren.

„Hos os? Nei! Men hos Regjeringen?“

„Von Colard!“ udbrød Doktoren streng, „De har indført denne unge Mand hos os, og han synes dog saalidet at sympathisere med vore Planer? De . . . .“

„Indestaaer for ham.“ fuldendte „Kapitainen“, og vedblev i en ironisk Tone: „De kjender ikke Styrken af den Følelse, der binder Rudolf Halvorsen til mig; den er langt stærkere end den almindelige Kjærlighed, saa stærk, at den sætter mig istand til at byde over ethvert Minut af hans Liv, og saaledes har det allerede været i femten Aar. Jo, jeg forstaaer at indgive et Menneske

Følelse for mig, og Rudolf — ja, han vilde hellere offentlig sælge sin Faders høire Haand end et eneste Øieblik forlade mig og den Sag, jeg vil kæmpe for."

„Men det er saaledes Dem, og ikke vor Sag, han er hengiven," sagde Doktoren, „han elsker Dem; men hader ikke Slaveriet!"

„De tager feil" forsikkrede Rudolf, og en mørk Lue begyndte at brænde i hans Øie, „det er netop Slaveriet, Trældommen jeg hader, paa hvilken Maade den end udøves. Den er det, der nedværdiger os fra Guds herligste Skabninger, saa vi komme i Klasse med de elendigste Dyr. O, hvad gav jeg ikke for at være fri, fri for Lænker paa Legeme og Sjæl? — Om jeg hader Trældommen? Ja, ja! Død og Fordærvelse over enhver Tyran, enten han sidder paa Thronen eller som en giftig Slange sniger sig ind i den unge Sjæl for at lænkebinde den."

Han taug pludselig og syntes at synke tilbage i den Tilstand, hvoraf „Kapitainens" Tiltale havde udrevet ham.

„De er altsaa vor Sag hengiven? Ogsaa De vil kæmpe for at gjøre Folket frit?" spurgte Doktoren i glad Bevægelse.

„Er virkelig Folket lænkebundet?" spurgte Rudolf igjen paa sin Side i en Tone, hvis Kulde var paafaldende afstikkende imod den Ild, der nylig havde flammet i hans Ord.

„Hvor Millioner maa adlyde en Eneste, der er Millionerne Trælle, og kun den ene Bydende fri!" paastod Doktoren.

„Det kommer dog nok an paa, hvorledes Millionerne adlyde," indvendte Rudolf med rolig Alvor. „Adlyde de blindt, da ere de vistnok Trælle; men adlyde de kun fordi de erkjende Rigtigheden af Det, som befales, da forekommer det mig, de ere saa fri som Menneskene kan og bør være. Det, at Een befaler, troer jeg neppe kan stemple de Adlydende som Trælle; thi saa maatte vi jo Alle være Slaver, og Gud, som den Eneste, der befaler

over os, maatte være en Tyran. Et saadant Begreb om Friheden leder kun til Vanvid, eller det som Franskmændene under Revolusionen kaldte Fornuft-Religion."

„De tager Begrebet alt for konsekvent," meente Doktoren gnaven.

„Det Begreb, der viser sig feilagtig i sine Konsekventser, maa ogsaa være feilagtigt i sig selv," paastod Rudolf, „og naar man ikke straks seer Feilen, da er det kun fordi den ligger skjult som et Frø i Begrebet; men tilstede er den dog, og vil bestemt engang vise sig."

„Deres Mening er altsaa, at de Danske ere fri nok?"

„Saalænge de føle sig lykkelige — ja! — Og saasnart at selve Folket ikke længere føler sig tilfreds med Regjeringsformen, saa vil det nok skaffe den forandret uden at behøve Agitatorer. — Jeg troer — til Ære for Deres Hjerte, Hr. Doktor, — at det virkelig er Deres Ønske at den Danske skal finde sig lykkelig i sit Fædreland, men naar han nu alt gjør det — og derom nærer jeg ingen Tvivl — saa er det Eneste, De kan bidrage til hans Lykke, at lade ham — beholde den uforstyrret!"

„Vi har en daarlig Kæmpe for vor Sag i Dem!" sagde Doktoren indigneret.

„Siig ikke det," svarede Rudolf. „Selv Frihedens Sag kan behøve en Træl, og en saadan er jeg hos von Colard."

„Vi skal kjæmpe som fri Mænd, og ikke som Trælle!"

„De tager atter feil," modsagde Rudolf lidt spydig. „Den fri Mand behøver ikke at tilkjæmpe sig Friheden, det er kun Trællens Dont, og en saadan Kamp vil derfor neppe finde Sted i Danmark for det Første."

„De kan altsaa ikke fatte, at den Danske er Træl?" spurgte Doktoren harmfuld.

„Nei! Men han kan jo nok blive det, hvis Deres Planer lykkes."

Doktoren traadte heftig hen imod ham, men idetsamme aabnede Tjeneren Døren og meldte:

„Hr. Literatus Blok!"

Doktoren standsede, betvang sin Heftighed og nikkede til Tjeneren. Da den Fremmede traadte ind, havde Doktoren atter sit milde, godmodige Smil.

Literatus Blok var en lille Mand med et listigt Rævefysiognomi og livlige Bevægelser. Han var iført en graa Frakke, samme Kolør Beenklæder, over hvilke Støvlerne vare trukne, og en graa Kasket, som han først tog af ved sin Indtrædelse i Stuen og hængte paa sin Stok. Efter at have sat denne i en Krog af Værelset, bød han smilende Haanden til de Tilstedeværende og nikkede gjentagne Gange taus med Hovedet.

Planerne bleve nu atter gjennemgaaede, og vandt for saavidt Bloks Tilfredshed, kun ivrede han med en særdeles Heftighed imod den lange Tid, man vilde lade hengaae før man skred til deres Udførelse.

„Inden fem Aar," sagde han, „vil Andre have udført hvad vi nu ruge over; thi vor Trang til Frihed er alt for stor til at taale en saadan Opsættelse."

„Men De indrømmer dog Rigtigheden af, først at bearbeide Folket," svarede Doktoren, „og hvorledes kan det skee i kortere Tid?"

„Ved Hjælp af Pressen! — De, Hr. Doktor, skriver nogle Afhandlinger over Statsretten og fremhæver deri Deres Anskuelser om Folkets Ret ligeover for Regjeringen, vore Venner udsprede Eksemplarerne, og saasnart Massen vel har fattet deres Indhold, saa offentliggjør jeg et Par Frihedssange, der kalde til Vaaben, og vi have Spillet gaaende."

„Med al Respekt for Deres Jamber, Hr. Literatus," sagde „Kapitainen" smilende, „saa tvivler jeg dog om at de ville have en saadan Indflydelse. Før det danske Folk nogensinde saaledes griber til Vaaben, maa det fast og inderligt være overbeviist om Retmæssigheden af sine Fordringer, thi det har en alt for levende Sands for Retfærdigheden, til at det skulle forglemme den et Øieblik for et kraftigt eller oprørende Digt. — Og desuden, er De sikker paa, De her ikke overvurderer Deres egne

Kræfter? — For det Første maa en Oprørssang, der skal paavirke Folket, ikke være Resultatet af en iforveien udtænkt og beregnet Plan, men Frugten af Øieblikkets Inspiration, thi ellers vil den aldrig kunne begeistre. For det Andet, saa troer jeg, den hele Vægt De har hos Publikum mere fremkaldes af Frygt end af Sympathi. Enhver frygter Dem, fordi De i Deres Vers kan være ganske anderledes grov end nogen Skribent før Dem, og lader derfor som om de nedsynke i Beundring af Deres Talent, for ikke selv at blive Gjenstanden for Deres Grovhed. For det Tredie . . . ."

„Nok, min Herre, mere end Nok!" raabte Literatus Blok med Forbittrelse. „Og med Hensyn til hvorvidt jeg med mine Pennestrøg kan begeistre et Folk, da vil jeg kun henvise til, at naar Nordmanden læser sin Konstitusjon, saa . . . . . ."

„Vil De gjerne indbilde ham, at De har forfattet den," afbrød „Kapitainen" ham spottende. „Jeg har hørt dette Rygte, og endnu mere, jeg — veed fra hvem det udspredes!"

„Det var slet ikke det jeg vilde sige, det veed Gud det ikke var, paa Ære, det var ikke det," forsikkrede Blok forlegen, „men . . . . ."

„Rolige, mine Herrer!" bad Doktoren, „det er ikke ved at kives, men ved at forene vore Kræfter, at vi skulle naae vort Maal. Overvurderer Hr. Blok sin Indflydelse, saa undervurderer Hr. von Colard den maaskee; thi der kan neppe være Tvivl om, at benyttet i det rette Øieblik, vil en Oprørssang betydeligt opflamme Følelserne."

„Jeg skal endnu iaften affætte den med Gaaseøine," lovede Blok med et selvtilfreds Smiil.

„Og lad saa det Øvrige af Gaasen fuldende den!" raadede „Kapitainen" spottende.

„Hr. Løitenant Trop!" lød Tjenerens Stemme.

„Ah, vor Generalfeldmarsjal!" hilste Doktoren venlig, da han traadte den ydmyg bukkende Trop imøde, der med et Smiil besvarede Profetien.

Generalfeldtmarsjallen var et af de Mennesker, der under et hestedumt Fysiognomie kunde skjule enhver Følelse. Han saae dum ud naar han var glad, naar han var bedrøvet, harmfuld, begeistret, ja, endogsaa naar han var tankefuld.

Og hans Ydre løi ikke meget.

Ogsaa han opponerede stærkt imod den lange Udsættelse; men blev overstemt, og erkyndigede sig derpaa med en mageløs Omhyggelighed om Planernes mindste Enkeltheder.

Siden Trop var traadt ind i Stuen, forholdt „Kapitainen" sig aldeles passiv, kun i hans Blik sporede man en mistænkelig Opmærksomhed, der især var rettet paa Løitenanten, men hvoraf dog ogsaa Blok syntes at have erholdt en ringe Part.

Denne Tilbageholdenhed lod til at sjenere de andre Tilstedeværende, og efterat Trop var deelagtiggjort i alle de Forandringer og Udvidelser, Oprørsplanen denne Aften havde modtaget, brød man op for at forlade Doktoren.

„Gaae med Gud", sagde denne med dyb Følelse, da han ved Afskeden trykkede de Sammensvornes Hænder, „gaae med Gud, og udspred Hver i sin Kreds Frihedens Ideer. Danmark selv vil lønne Eder derfor."

„Men hvorledes vil det da ikke belønne Dem, Hr. Doktor, som er Sjælen i hele vort Foretagende?" spurgte Blok med affekteret Rørelse.

„Maaskee, og maaskee ikke", svarede Doktoren, medens en Sky foer hen over hans Blik. „Men det er heller ikke for nogen Løn at jeg kæmper, bliver kun Danmark frit og lykkeligt, da har jeg naaet Maalet for al min Attraae."

Frihedsprædikanterne adskiltes og droge Hver til Sit.

. . . . . .

Vi ville endnu et Øieblik belure dem.

Doktoren blev ene tilbage, skred tankefuld hen over Gulvet, aabnede Døren til et lille Sidekabinet og

traadte derind. Det var for saavidt tomt, kun var den ene Væg bedækket af et stort mørkt Klæde, hvorpaa var broderet et Krusifiks, og foran samme stod en Skammel. Fanatiker i Religionen som i Politiken knælede han ned her og bad en inderlig, en brændende Bøn for Danmarks Lykke og sine Planers Held, uden at fatte, at det sidste aldeles vilde tilintetgjøre den første. —

„Kapitainen" tog munter Rudolf under Armen, da de kom udenfor, og travede ned af Gaden.

„Vil Du virkelig deeltage i disse rædsomme Planer?" spurgte Rudolf.

„Deeltage i dem? Nei, det veed alle Guder jeg ikke vil. Men jeg vil heller ikke forstyrre dem. Lad dem kun præke Frihed, oplukke Fængslerne og begaae alle de andre Daarskaber, de tale om; det vil Altsammen være godt til at udsprede Misfornøielse, Had, Forfølgelse og Ulykke iblandt Folk, og det behager mig."

„Hvorfor vil Du dog altid kun skade?" spurgte Rudolf heftig.

„Fordi jeg hader Menneskene, hader dem umaadelig, og vil tilfredsstille mit Had."

„Som dog vist er grundløst."

„Nei, nei, ved alle Djævle! om det er!" raabte „Kapitainen" heftig. „Du skal engang erfare, at Menneskene have fortjent dette Had af mig. — Lad dem derfor kun gjøre Oprør", tilføiede han roligere, „og miste Hovederne derfor, det vil kun fremme mine Planer, udføre min Hævn."

„Men vover Du ikke selv baade Dit og mit Hoved?"

„Nei, saa dum er jeg ikke, mine Sager ere sikkre!"

Literatus Blok forlod Doktorens Huus med hurtige Skridt og mumlende for sig selv: „Fordømt, at de skulde opsætte Planen saalænge; jeg trænger netop nu til den Pensjon, jeg kunde fortjene mig ved at forraade det Hele. Men, det er det samme, Blok, om fem Aar vil Du ogsaa trænge til en Pensjon, og Du skal nok faae den!"

Løitenant Trop sneg sig langs med Husene hen igjennem de nærmeste Smaagader. „Generalfeldtmarsjall," grundede han, „det er godt nok, men man er ikke sikker paa at blive det. Vil jeg derimod være Forræder, saa faaer jeg bestemt et lille Embede, bliver Toldbetjent eller maaskee endog Portkontrollør. — Forræderi kan altid ansees som en god Prøve for en Toldembedsmand, — hem! Skade kun at det skal vare saalænge inden man kan gjøre noget ved den Sag; men det forstaaer sig, man vinder jo rigtignok Tid til at tænke over sit Valg i disse fem Aar. — Hem, Trop, Trop! Hvad skal Du gjøre, skal Du blive Generalfeldtmarsjall eller Portkontrollør? Jeg troer dog — hem! — jeg troer, jeg vil lade mig nøie med — Kontrollørposten!"

I dette Samfund var der altsaa kun en Eneste, der meente det ærligt med sin Handlemaade; Een, der vilde fremme sine egne Hævnplaner ved de Andres Oprør; Een, der adlød blindt, fordi han ved en Forbrydelse var lænket til den Hævngjærrige, og to Forrædere. Og kun disse To saae deres Planer realiserede.

Saaledes vare Frihedsprædikanter 1815.

Andet Kapitel.

Haandens Magt.

„Det er endnu for tidlig at gaae hjem", fortsatte „Kapitainen" efter et kort Ophold den Samtale, han havde begyndt med Rudolf udenfor Doktorens Gadedør, „kom, lad os gaae en Tour ud paa Langelinie; thi Eventyrene omkring i Kipperne duer ikke paa denne Aarstid. — Og Du, der hele Dagen sidder stille paa Grosserer Nathans Kontor, kan desuden have godt af at bevæge Dig lidt i den friske Luft."

„Hvilken Omhue!" svarede Rudolf ironisk.

„Den kan da ikke forundre Dig," sagde „Kapitai-

nen" og slog ind paa Veien til Langelinie, „thi hvad er naturligere end at Kreditoren bærer Omhu for sin Debitors Liv, især naar det netop er Livet, han skylder ham, og Du erindrer nok, at Du endnu skylder mig over to Aar af Dit?"

„Ja, to Aar og eenogtyve Dage," svarede Rudolf med Bitterhed.

„Ah, Du beregner det i Dageviis?"

„Hvilken Slave beregner vel ikke Dagene til Frihedstimen? Eller troer Du maaskee, at mit Slaveri er saa let, at jeg ikke savner Friheden? Det synes vel som om Du i de sidste Par Aar har nedstemt Dine Fordringer til mig, Du har i dem ikke befalet mig saamange slette Handlinger som forhen; men jeg maatte kjende Dig daarligt for ikke at vide, det snarere er en Følge af de tilstedeværende Forholds Natur end af nogen skaanende Følelse i Dit Indre. Skeer det pludselig, at en eller anden Forbrydelse eller Misgjerning kan være Dig til Fordeel eller Tilfredsstillelse af Din umættelige Hævngjerrighed, da veed jeg godt, at Du atter vil bruge mig til Dit Redskab, og jeg Ulykkelige maa adlyde Dig, fordi — fordi jeg endnu skylder Dig to Aar og eenogtyve Dage."

„Det er godt, Du erindrer det," svarede „Kapitainen" lakonisk.

„Men hvad jeg ogsaa erindrer," vedblev Rudolf, „er, at jeg i de hensvundne otte Aar ikke en eneste Gang har seet Belønningen for min Trældom hos Dig. Hvor har Du . . . . Belønningen?" — Den Søn, der havde solgt sin Faders Haand, kunde nu ikke faae Spørgsmaalet om den med rene Ord over sine Læber.

„Kapitainen" tilkastede ham et haanende Blik og svarede med Latter:

„See, see, hvor snild Du vilde lokke Gjemmestedet ud af mig, formodentlig for engang ved Leilighed at stjæle den fra mig. Troer Du, jeg ikke har sikret mig imod et saadant Forsøg, ja endogsaa imod et værre? — Den er ikke i mit eget Værge; en Anden gjemmer den

uden at vide hvad det er, men har tillige Papirer, som i Tilfælde jeg pludselig døde en voldsom Død skal aabnes og offentliggjøres. — Det var en Forsigtighedsregel jeg maatte træffe, da jeg mere end een Gang har seet Lysten til at myrde mig lure i Dit Blik. Jeg veed meget godt, Du ikke vilde frygte Døden paa Skafottet, naar Du kun havde reddet Din Faders Haand, og Dig selv fra den Skjændsel, der vilde dænge over Dig nu, derimod vover Du ikke alene ikke selv at foretage noget imod mit Liv, fordi Du veed, at den Medlidenhed, som ellers ledsager endogsaa Morderen, naar han gaaer sin Straf imøde, for Dit Vedkommende vilde være forvandlet til Rædsel og Afsky; men Du vaager endogsaa over, at heller ikke Andre komme til at anfalde eller dræbe mig, fordi min Død, selv om Du var uskyldig i den, dog vilde lade den meest grændseløse Skjændsel og Foragt udstrømme over Dig. — Paa den Maade har jeg skabt mig en Garde!" tilføiede han i en ligegyldig Tone.

„I Sandhed, Du straffer mig rædsomt for min Brøde," svarede Rudolf rystet, „og havde jeg i hiint Øieblik anet Straffens Størrelse, da havde jeg langt hellere givet Slip paa en ussel Formue, som dog den fjendtlige Ild berøvede mig nogle Dage senere, end underkastet mig denne tiaarige Helvedeskval."

„Det vil jeg nok tro," gjenmælede „Kapitainen" i en almindelig Konversasjonstone. „Anede Menneskene ved enhver Brøde Straffen, den tidlig eller sildig vil føre med sig, saa vilde de være langt bedre end de ere."

„Gyser Du ikke ved at udtale Ord, der indeholde en saa frygtelig Trudsel imod Dig selv?" spurgte Rudolf.

„Kapitainen" taug et Øieblik som om Spørgsmaalet havde overrasket ham, men svarede derpaa med dyb Alvor og en hos ham ualmindelig Oprigtighed:

„Jeg gyser ikke, skjønt ogsaa jeg aner Straffen, og indseer, at naar den engang kommer, bliver den større for mig end for nogen Anden. — Jeg er en Svøbe, der straffer Andres Forbrydelser, men naar Straffen er fuldendt, vil Svøben blive kastet paa Baalet."

„Saa formindst Baalet saameget som Du endnu formaaer," raadede Rudolf, idet et svagt Haab lyste ud af hans Øine. „Forlad det Onde, vend om, og Du kan endnu gjøre meget Godt."

„Du kunde ligesaa gjerne raade den gamle Tiger til at ophøre med at drikke Blod," svarede „Kapitainen" i en bitter Tone. — „Menneskene ere af Naturen de vildeste Rovdyr, men Loven tager dem som Smaa i sit Buur; de faae ikke Smag paa Blod og længes ikke derefter. — Mig har den behandlet anderledes! — Du vil maaskee neppe tro det, men ogsaa jeg var engang god, ogsaa jeg elskede, elskede min Moder og Een til . . ."

Han standsede et Øieblik i dyb Bevægelse og vedblev derpaa:

„Men dengang, medens jeg var uskyldig, da forfulgte Loven mig med den største Ubarmhjertighed, kun fordi jeg var Søn af Een, som den kaldte en Forbryderske, dengang bedroge Menneskene mig, de og deres Lov tilføiede mig de bitreste Lidelser, de unæveligste Kvaler, og først da de havde fordærvet mit Hjerte, opfyldt min Sjæl med Had og Bitterhed, saa jeg begyndte at rase iblandt dem som et glubende Dyr, begyndte at hævne mig som en giftig Klapperslange, man har forstyrret i sin usle Rede; først da, da jeg var fordærvet, først da lode de mig i Ro!"

„Du forbittres over at man forstyrrede Din Rolighed, og vil nu ikke lade Dig nøie med den?" spurgte Rudolf.

„Jeg kan ikke", svarede „Kapitainen" heftig. „Naar Had og Hævnlyst engang ere vækkede hos Mennesket, da forsvinde de ikke med Tiden, men vokse med den. Medens Hjertet er godt, er det en let Sag at vedligeholde det saaledes; men engang fordærvet, bliver det Dag for Dag vanskeligere at føre det tilbage. Vidste Menneskene hvor mange Ulykker og Kvaler de berede dem selv ved at forbittre Sjælen hos Andre, de gjorde det aldrig."

„Og det siger Du, som selv gjør det i saa høi en Grad?" spurgte Rudolf forbauset.

„Maaskee jeg langt mindre fordærver Sjælen hos Andre end Du troer", svarede „Kapitainen". „Min Hævngjærrighed leder mig ofte, ret ofte til at lade Andre begaae noget Slet; men jeg tvinger dem dertil, og netop derved taber de snarere Lysten til det Onde end fatter den. Det, hvortil man tvinges, behager aldrig saameget som det, man gjør af egen Drift."

„En besynderlig Maade at forbedre Menneskene paa!"

„Det er just heller ikke min Hensigt; men Du seer dog, at Sagen kan betragtes fra to Sider, og at jeg maaskee begaaer langt mindre Ondt end det ved første Øiekast kan synes."

„Vel muligt, men det skeer da paa samme Maade som hos Josephs Brødre, og det Gode, som tilfældigviis udspringer af Dine Gjerninger, kan umuligt tilregnes Dig."

„Det gjør jeg heller ingen Fordring paa," svarede „Kapitainen" rolig.

„Men hvorfor ikke gjøre det Gode saaledes, at det kan tilregnes Dig?" spurgte Rudolf, der nødig vilde forlade det Omvendelsesværk, han troede at have begyndt.

„Taabe, det er umuligt!" svarede „Kapitainen" i en afgjørende Tone. „Du veed ikke rigtig hvad det er at have begaaet noget Ondt; forstaaer ikke, at den ene Brøde absolut betinger den næste, der maa begaaes, hvis ikke den foregaaende med sin Vægt skal knuse sin Udøver; forstaaer ikke, at naar man først har betraadt Forbrydelsernes Bane, da spilles et Spil, hvor man bestandig maa fordoble Indsatsen eller tabe Alt."

„Skulde jeg ei vide det? Hvad har da egentlig givet mig saaledes i Din Vold, at jeg nu er en villieløs Slave? Er det ikke fra Begyndelsen et lille attenteret Tyveri ude paa Søkvæsthuset? Jeg var dengang kun et Barn, der havde Lyst til Lommepenge, og hiin ulykkalige

Lyst har bragt mig saavidt som jeg nu er; men dog indseer jeg ikke hvorfor jeg ikke skulde kunne forandre mig. Og kan jeg gjøre det, maa ogsaa Du kunne gjøre det."

„Nei, og atter nei!" svarede „Kapitainen". „Der er større Forskjel paa os end Du muligt troer. Naar Du ifølge min Befaling maa gjøre Et eller Andet, som Du synes er Uret, da trøster Du Dig selv med, at det begaaes for at udslette en Brøde, og beregner ikke, hvorvidt det, Du nu begaaer, maaskee er værre end den første Feil, som kun Frygten for offentlig Skjændsel lader Dig see i et saa skrækkeligt Lys, men lover derimod, at naar Du først er sikkret imod denne Skjændsel, da skal Du ikke allene aldrig begaae noget Ondt mere, men endogsaa være ret god og ædel. Naar Du opnaaer denne Sikkerhed, vil Du altsaa anse det onde Liv som afsluttet og begynde et bedre, som Du mener skal kunne udslette hint af Din Skyldbog. Og Du har Ret, det kan virkelig ogsaa lade sig gjøre, forudsat Du lever for at opnaae den forønskede Sikkerhed, og endda erholder Tid til at gjøre noget af alt det Gode. Skulde Døden komme forinden, blev jo rigtignok Du, ligesom saa mange Andre, der opsatte det Gode til Fremtiden — narret. — Jeg derimod seer ikke noget Maal, hvor jeg kan standse. Ligesom undertiden den Reisende i Siberiens Sneørkner maa tilkaste de forfølgende Ulve det ene Offer efter det andet for at vinde Forspring imedens de fortære det, saaledes maa jeg bestandigt kaste nye Forbrydelser imellem det menneskelige Samfund og mig, for at de ikke skal overstige denne Skillevæg af Brøde og uden Skjul see mig som dens Bygmester. Forglemte jeg et eneste Øieblik min Forsigtighed — og jeg er kommen saa vidt, at den nu kun bestaaer i at skjule den ene Brøde med den anden, denne med en tredie og saa fremdeles, — forglemte jeg et eneste Øieblik denne Forsigtighed, var jeg forloren. Man kunde synes et saadant Liv maa være saa frygtelig, at man langt hellere maatte opgive Spillet og erklære sig fortabt end fort-

sætte det; men det er ingenlunde Tilfældet med mig, denne Kamp for min Eksistents, der ansporer enhver Tanke i min Sjæl, er netop det Eneste, som giver mig Lyst til at leve. Saalænge jeg maa kæmpe for Livet, frygter jeg Døden, ophørte Kampen, vilde jeg længes efter en Grav."

„Det gjør mig ondt for Dig", sagde Rudolf hovedrystende.

„Tak for Din Deeltagelse", svarede „Kapitainen" noget spottende. „Enhver Feilende fortjener jo virkelig mere Medlidenhed end Fordømmelse; men da jeg for min Part endnu befinder mig meget vel i mit Element, kan Du gjerne spare Din Medfølelse indtil jeg faaer Trang for den, og saa vil Du nok forglemme at vise den."

De sidste Ord af „Kapitainen" vare udtalte i den korte, hurtige Tone, som tilkjendegiver Lysten til at afbryde en Samtale, der ikke længer kan interessere, og han og Rudolf fortsatte nu tause deres Vei indtil de traadte ind paa Langelinie. Saasnart „Kapitainen" havde kastet et Blik langs ned af Promenaden, udbrød han:

„Ah, nu faaer jeg Leilighed til at indføre Dig i en ny Familie. Kan Du see, dernede paa Linien, der kommer en Mand spadserende med sin Datter. Han er ogsaa en af de Skabninger, som Kjærligheden gjør ulykkelige. Først var han ulykkelig fordi han ikke elskede sin Kone medens hun levede, og da hun af Kjærlighed til ham gik hen og døde — et Kjærlighedsbeviis, der vilde fylde Tusinder af Mænd med Henrykkelse, — saa blev han ulykkelig fordi han kom til at elske hende som død."

For Rudolf kunde modtage nogen Forklaring over disse besynderlige Ord, vare de komne hen til de omtalte Personer, der bleve hilste af „Kapitainen" som gamle Bekjendte, og en gjensidig Præsentasjon af dem og Rudolf fandt Sted.

Det var Sekretær Richard og hans Datter.

Vi maa nu atter henlede vore Læseres Opmærksomhed paa denne Mand, der saalænge synes at have været forglemt i vor Fortælling.

Vi forlode ham i det Øieblik, da han, halv vanvittig af Tvivl over det Gudes Eksistense, oprørt og forført af „Kapitainen", stod i Begreb med at myrde den Datter, der nu som en yndig fjorten — femtenaarig Pige med et huldsaligt Smil støttede sig til hans Arm.

Dengang stod Had og Fortvivlelse malede i hans Træk, idet han vilde begaae en Forbrydelse, som kun Tilfældet afværgede. N.: derimod, efter næsten femten Aars Forløb, hvilede en rolig, næsten mild Sørgmodighed over hans Aasyn. En dyb, nagende Kummer havde bøiet hans ranke Vækst, graanet hans rige Haarfylde, men ogsaa mildnet og forsonet hans Hjerte.

En Sky af Mishag drog over hans Pande ved Mødet med „Kapitainen"; men da denne med sit vante Herredømme slog over i en munter, underholdende Passiar, syntes den hurtig at forsvinde, og som gamle Venner fortsatte de Spadseretouren.

Rudolf, der ved sin stadige Omgang med „Kapitainen" ikke alene havde opfattet en Deel af hans onde Begreber, men ogsaa af hans lette, behagelige Konversasjonstone, var snart fordybet i en — som det idetmindste forekom ham — interessant Underholdning med Emma, der ved Præsentasjonen havde sluppet sin Fader, og nu Side om Side med Rudolf fulgte i kort Afstand efter Richard og „Kapitainen".

At fremstille dette Barn for Læseren er i Sandhed ikke let paa en Tid som vor, da fjortenaarige Pigebørn sædvanlig endnu ere Skoletøse — vi bede „de yngre Damer" tilgive os dette Udtryk — som græde over Leksjer i Lærebog og Bibelhistorie og efter Lærerens daarligt stemte Violin synge: „Stork, Stork, Langebeen, hvor var Du saalænge", syer Navneklude og beder Moder stoppe Strømperne medens de selv læse over paa den franske Grammatik, for ikke at faae Anmærkninger og Haandtaber eller Haandtaver.

Hun var et af de Børn, der opdroges i et stille, eensomt Hjem, hvor de maa more sig med at tænke istedet for med at sladre om deres Skolekammerater, og som

derfor i en langt tidligere Alder end sædvanlig modtager Præget af en rolig, selvstændig Udvikling; et af de Børn, som hverken lære Gymnastik eller Bagtalelse i et af de større Institutter, anbefalet i Adresseavisen af en Oberst og et Par Præster, men til Gjengjæld beholde deres ufyldige Sjæle med de rene Tanker og varme Følelser.

Hun var med andre Ord, hvad Kvinden altid burde være i den Alder, et Væsen, hvor den barnlige Ufyld er parret med en selvstændig Tænksomhed, hvor Følelsen blusser høit for alt Skjønt, Godt og Ædelt, uden at udarte til sentimentalt Følerie, en Pige, der vel ikke længere som det lille Barn drømmer om Engle med Sommerfuglevinger og blaa Mavebælter; men heller ikke med Skolebogen under Hovedet drømmer om en ny Rinaldo Rinaldini eller en Kadet i 3die Klasse.

Hendes Sjæl var skjøn af Reenhed, hellig af Kjærlighed.

Dertil besad hun det, Kvinden sædvanlig betragter som den største Lykke, skjøndt det dog som oftest er deres største Ulykke, hun var skjøn. Og da en reen, god Sjæl kan give selv stygge Træk noget Behageligt og Tiltrækkende, saa er det naturligt, at den formaaer det i en endnu høiere Grad ved et Udvortes, hvor de skjønne Former alt i sig selv ere saa fængslende som Tilfældet var hos Emma.

Rudolf, der fra sin tidligste Ungdom var ledet frem af „Kapitainen", var som en Følge deraf nærmest kommen i Berørelse med ældre Mænd, hvis Følelser vare langt fra at være gode, eller ogsaa med Kvinder, der vare sjunkne saa dybt at de, deeltagende i de vildeste Udsvævelser, kun i dyrist Henseende beholdt nogen Kvindelighed tilbage, for ham fremtraadte derfor Emma som et endnu mere ualmindeligt Væsen. — Den dybe Sørgmodighed, som i de sidste Aar havde hvilet over hans Indre, og syntes undertiden aldeles at forvilde hans Sjæl, forsvandt et Øieblik ved Synet af hende, og da hun med ufyldig Frimodighed begyndte at tale med ham, da forglemte han ved hendes Ord, fulde af Kjær-

lighed til Gud og Menneskene, alle sine Lidelser, al sit Had og sin Vrede. Og da efter kort Tids Forløb Richard tog Afsked fra „Kapitainen" og Emma atter traadte hen ved Siden af sin Fader, da forekom det Rudolf som om han vaagnede op af en herlig Drøm, i hvilken Gud havde ladet en Engel stige ned paa Jorden for at vise ham den Vei, af hvilken han atter kunde nærme sig til sin Skaber.

Men Drømmen om Englen var nu forbi og — „Kapitainen" tog ham under Armen.

Rudolf syntes neppe at føle det.

„Kapitainen" fæstede et skarpt Blik paa ham. Et Øieblik tegnede en dyb Veemod sig i den Ondes Træk, men straks derpaa begyndte hans Øine at funkle. Den Erindring, som fremkaldte hans Vemod i det første Minut, vedblev at fremdrage en Række Billeder for hans Hukommelse, og de bleve stedse mørkere og blodigere indtil de forvandlede Udtrykket i hans Ansigt til skjult Raseri og utæmmelig Hævnlyst.

„Kom!" raabte han endelig. „Du maa ei staae her for at gruble over et glat Pigeansigt, men følge hjem med mig. Jeg har Forretninger for Dig."

Rudolf gjøs ved disse Ord, hvis Mening var altfor tydelig for ham, og fulgte villieløs sin Beherster.

Ak, hvor var nu den skjønne Drøm om Englen?

Veien til „Kapitainens" Hjem som von Colard blev tilbagelagt i Taushed; Tjeneren aabnede Døren for sin Herre, der tilligemed Rudolf traadte ind i et af de inderste Gemakker.

Rudolf sank sløv ned paa en Stol, „Kapitainen" gik hurtigt nogle Gange op og ned af Gulvet, tilvinkede Tjeneren at fjerne sig og begyndte derpaa i en haard, kort Tone:

„Du er bleven forelsket?"

Langsomt hævede Rudolf sine Øine op imod ham, og syntes med Anstrængelse at samle sine Tanker. „Kapitainen" gjentog sit Spørgsmaal.

„Nei," svarede Rudolf. „Man bliver kun forelsket

i en Kvinde, seer man derimod en Engel, bliver man glad, tilbeder den, men forelskes ikke."

„Nei hvor romantisk," raabte „Kapitainen" spottende. „Havde jeg næret mindste Tvivl om Sandheden af mine egne Ord, saa maatte dette Svar have overbeviist mig. Men trøst Dig, i Elskernes Øine ere Pigerne altid Engle, som man tilbeder, derpaa Kvinder, som man elsker, og tilsidst Mennesker, som man ønsker Fanden i Vold."

Rudolf vendte sig bort med en fortørnet Mine.

„Men," vedblev „Kapitainen" rolig, „mig er det lige kjært, enten Du tilbeder, elsker eller afskyer Emma Richard, min Beslutning med Hensyn til Dig og hende er fattet."

„Fordømt!" raabte Rudolf, „skal nu ogsaa hun indvikles i Dine djævelske Planer, skal maaskee ogsaa hun være et Middel for Din ubegribelige Hævn?"

„En Deel af den har i mange Aar været baseret paa hende," lød Svaret, „og nu maa den udføres. Jeg er for gammel til længere at spilde Tid."

„Hvad er da Din Hensigt?"

„Du skal vanære hende!"

„Aldrig!" skreg Rudolf og sprang rasende op fra Stolen. „Aldrig!"

„Ha, ha!" lo „Kapitainen", „nu vil Hundehvalpen kæmpe med Tigeren om et Rov."

„Den vil bide fast i Tigerens Strube og ei give Slip før sin Død!"

„Som den snart vil finde under Modstanderens Kløer," svarede „Kapitainen" kold. „Nei, nei, min Kylling! Lydighed er det Eneste, som anstaaer Dig."

„Og dog skal den aldrig blive udviist i denne Sag."

„Vi faae at see."

For første Gang faldt det Rudolf ind at forsøge paa at overliste „Kapitainen", tilsyneladende gaa ind paa dennes Planer for at lære dem at kjende, og da at modarbeide dem af yderste Evne. Han var sig fuldkommen

bevidst hvad Fare han løb imøde, hvis hans Lyst til Forræderi blev opdaget af „Kapitainen", men for Emmas Skyld troede han at turde vove Alt, trodse Alt; thi han var virkelig som van Colard udtrykte sig: forelsket, og hvad troer ikke en Elsker at kunne gjøre? Naar vilde ikke en saadan paatage sig de vanskeligste Ting, skrive Sandhed trods Censur, opvække Barmhjertighed hos en Politiembedsmand, eller vel endog faae en kongelig Kommission til at skynde sig?

„Og desuden", begyndte han derfor i en mere besindig Tone, som om han allerede vaklede i sin nylig saa bestemt udtalt Ulydighed, „og desuden, saa udfordres der jo ogsaa Andet end just mit Samtykke til Udførelsen af saa skjændig en Gjerning; thi det er dog ikke nok at sige, jeg vil vanære den eller den Pige, ogsaa hun har en Villie."

„Deri har Du Ret, nu taler Du fornuftigt", svarede „Kapitainen" mildere; „men denne Villie er det netop at Du skal bøie. Jeg fører Dig ind i hendes Hjem og Du sniger Dig ind i hendes Hjerte; saasnart Du er der, er hendes Villie borte. Forstaaer Du mig? Ere vi enige?"

„Nei, nei!" raabte Ynglingen atter, idet en varmere Følelse fik Magten over hans Smildhed.

„Det **maa** skee!" befalede „Kapitainen".

„Saa udfør det selv", svarede Rudolf. „Jeg kan, jeg vil ei besmitte saa reent et Væsen."

„Udføre det selv," loe „Kapitainen", „som om Du ikke kunde see at denne Ryg allerede begynder at blive lidt bøiet af Alderen, at disse Haar begynder at graane? Ja, var jeg endnu ung og skjøn, som hendes Fader, dengang da han berøvede mig det Sidste, jeg elskede, da skulde jeg ved den Eviges Torden ikke overlade til en Anden at kaste Emma i hans Arme og sige: Der, der har Du Din Datter vanæret tilbage som Løn for Dine egne Gjerninger. — Men" — vedblev han i en koldere Tone — „Pigerne elske ikke graa Lokker, derfor maa Du dennegang træde i mit Sted og fuldføre min Hævn. —

Jeg har flere Gange forsøgt selv at hævne mig paa ham, men jeg har stedse været uheldig; dog nu — nu vil det lykkes."

„Skal hun da lide for, at hendes Fader har forbrudt sig imod Dig?"

„At hun skal lide, er egentlig ikke det, jeg gaaer ud paa, og jo mindre hun føler derved, desto kjærere skal det være mig," svarede „Kapitainen". „Men hendes Fader," — vedblev han, og talte sig stedse ind i et større Raseri — „hendes Fader, ham er det, der skal straffes ved hende, straffes saa frygteligt, som en Fader kun formaaer at blive det ved sin Datters Vanære. — Hør mig, Rudolf, og Du vil selv undskylde min Hævntørst. — Jeg var ung, endnu god og retskaffen, skjøndt Menneskene og deres Lov alt længe havde forfulgt mig med Uretfærdighed og berøvet mig Alt, endogsaa min Moder, min kjære, min uskyldige Moder! — Jeg var fattig, alt, hvad jeg eiede, var Villien til det Gode og en Brud, som jeg elskede, elskede over Alt i Himlen og paa Jorden. Da kom den formuende Richard, med sit Guld og sine falske Løfter forlokkede han min Pige, berøvede mig det Sidste, som den Fattige eiede; thi da han havde vanæret og forstødt hende, da forsvandt ogsaa min Lyst til det Gode, og jeg kom til at tørste efter Blod, efter hans Blod; men han stod dengang saa høit over mig, at jeg umuligt kunde naae ham paa den rette Maade. Da solgte jeg min evige Salighed, traadte ind paa Forbrydelsernes Bane for at svinge mig op til ham, men der hengik to Aar før jeg atter traf sammen med ham, og jeg følte da, at jeg allerede havde Andet og Mere at hævne en Rovet af min Brud, min Ungdomslykke; thi det Helvede, jeg nu med saa raske Skridt ilede imøde, ogsaa det skyldte jeg ham, og et Øieblikks Dødskamp og Angest kunde ikke være Straf nok derfor. Som han havde fyldt mit Liv med Kvaler, saaledes vilde jeg atter fylde hans. — Først søgte jeg at lede hans Sjæl til Menneskehad, og havde alt faaet ham saavidt, at han stod i Begreb med at dræbe sin egen nyfødte Datter.

Var denne Daad bleven fuldbyrdet, da havde jeg triumferet, min Hævn havde været fuldbyrdet, thi en dræbende Angest og Forvivlelse havde fulgt ham igjennem Livet. Men Tilfældet vilde, at netop i det Minut, han hævede sin Haand imod det ustyldige Noer, styrtede et gammelt Christusbillede ned af Væggen — formodentlig en Følge af Rystelsen, den Kanonade frembragte, der netop samme Dag fandt Sted paa Kjøbenhavns Rhed, — og forfærdet derover tabte han Modet. Siden udslettede hans Hustru ved end heroisk Opoffrelse det Had og den Mistro til Menneskene, som jeg havde forplantet i hans Sjæl, og han er saaledes gaaet fri for Straf indtil denne Stund, medens jeg, Hævneren, Dag for Dag er sunken dybere. Men nu slaaer Hævnens Time og den **skal** ikke forsømmes!"

„Men dengang Richard begik hiin Feil, vidste han da, at det var imod Dig han forbrød sig?" spurgte Rudolf.

„Nei, men en Brøde bliver ikke mindre fordi vi ikke kjende den Person, imod hvem den begaaes. Han vidste, at han berøvede en Fattig hele den jordiske Lykke ved sin Handling, udførte den alligevel og maa altsaa vente Gjengjæld."

„Er han da eiheller senere bleven oplyst om, at Du var den Fattige, som han dengang berøvede Alt?"

„Nei!" svarede „Kapitainen"; „men jeg forstaaer godt hvad Du mener med Dit Spørgsmaal, Du vilde have, jeg ligesom Niels Ebbesen skulde undsige min Fjende, for at han kunde vogte sig og maaskee flye min Hævn?"

„Kampen blev idetmindste ærligere derved, Magten mere ligelig fordeelt."

„Kom han da til mig og fortalte sine Hensigter? Kom han da til mig — „„for at Kampen kunde blive ærligere og Magten derved ligelig fordeelt"" — og sagde: Tag Dig iagt, Du er forlovet med en smuk Pige, som er Dit Alt, for hvem Du vil arbeide Nat med Dag indtil Blodet springer ud af Dine Negle, for hvem Du

vil tilgive den blodigste Uret, Mennesker have begaaet imod Dig og bekæmpe Fristelsen og Hævnlysten i Dit Indre; men jeg har Lyst til at vanære denne Pige, Lyst til at berøve Dig Din sidste Lykke, Din sidste Spore til det Gode, — — kom han maaskee og talte saadan til mig? — Hvorfor skulde jeg — den Forurettede — handle, maaskee ædlere, men ogsaa dummere end han, der kun vilde tilfredsstille sine vilde Lyster?"

„Fordi der en Glæde ved at handle ædelt, som Du har forglemt ved at savne den i saamange Aar," svarede Rudolf med et Anstrøg af Bitterhed. „Dog, jeg veed, det vilde være forgjæves at raade Dig fra Hævnen; men hævn Dig paa ham, og lad hans uskyldige Barn være fri."

„Han traf mig, hvor man saarer Elskeren dybest," svarede „Kapitainen" med Vægt, „han vanærede min Elskede; jeg vil atter træffe ham der, hvor man saarer Faderen dybest, vanære hans Datter!"

„Om jeg ei kan afværge denne Skjændighed, saa vil jeg idetmindste ikke deeltage i den," sagde Rudolf med Bestemthed.

„Du skal," befalede „Kapitainen" heftig. „Du skal, eller Din egen Skændsel skal gaae forud for hendes! Med Væmmelse skal Menneskene vende sig bort fra Dig og man skal lære de smaa Børn at forbande Dine Fjed; enhver Fader skal gyse ved Synet af Dig og enhver Søn skal længes efter Din Fordærvelse!"

„O, Poul, Poul!" raabte Rudolf fortvivlet, „hvor kan Du, som selv engang har elsket en Pige, byde mig at styrte dette Barn i Smerte og Elendighed? Du har Ret, jeg elsker denne Pige, skjøndt jeg kun har seet hende i saa faa Minutter, elsker hende varmt og inderligt, og jeg kan derfor ei føre Vanære og Fortvivlelse over det Hjerte, for hvis Rolighed og Glæde jeg vilde offre mit Liv."

„Du har at vælge imellem at skjænde hende, eller selv at blive skjændet, og dog see hende, som Du elsker, — efter at være fyldt med Rædsel for Dig — falde for

en Anden; thi — ved Himmel og Helvede! — falde skal hun!"

„O, Naade, Naade!" bad Rudolf, greb Fristerens Haand og sank ned for hans Fødder, „vis dog eengang Barmhjertighed! Byd mig at stjæle, brænde, myrde, Alt, kun ikke at fordærve denne Uskyldighed!"

„Reis Dig op!" bød „Kapitainen" med Kulde. „Disse Klager og Jerimiader nytte intet. Jeg har gjort Dig mere Regnskab for mine Bevæggrunde denne Gang end ellers, og endnu Eet: Indgaae paa min Plan iaften, jeg skal da kun fordre Lydighed endnu en eneste Gang, og den bestemte Løn for Din Trældom skal blive Dig udleveret, uden Hensyn til at de ti Aar ikke ere forløbne."

„Jeg kan ikke!" lød det fortvivlede Svar.

„Kapitainen" gik langsomt hen til et Schatol, fulgt af Rudolfs ængstelige Blik aabnede han dette, udtog et lille mahoni Skrin, som han flyttede hen paa Bordet, hvorved Rudolf stod, satte en Nøgle i den øverste Plade af Skrinet og uden at slippe den spurgte han:

„Vil Du adlyde?"

Rudolf rystede langsomt paa Hovedet.

„Adlyd!" tordnede „Kapitainen", eller imorgen..."

Han dreiede rask Nøglen rundt, Skrinets fire Sider faldt paa engang ned imod Bordpladen og blottede et med Spiritus fyldt Glas.

„Haanden!" raabte Rudolf ligbleg og støttede sig imod Bordet. „Jeg — adlyder!" — Hans Knæe svigtede, langsomt og afmægtigt gled han ned paa Gulvet.

Med kold Rolighed lukkede „Kapitainen" atter Siderne til paa Skrinet, flyttede det hen paa sin Plads og ringede paa Tjeneren.

„Bring nogle Draaber", befalede han i en godmodig og ængstelig Tone, „min Ven befinder sig ikke rigtig vel."

Tredie Kapitel.

Victor.

„Den græder ei for Guld, som aldrig har havt det i Eie", er en af disse nedarvede Sandheder, der endnu i Tusinder af Aar vil staae uomstødelig. Dog er det kun den Fattige, som ret føler Betydningen af dette Ordsprog; Den, der virkelig engang har havt Guld i Eie, og nu maaskee endogsaa mangler Brød.

En saadan Fattig var Marie, thi i det Øieblik, vi nu fører Læseren tilbage til hende, græd hun for Guld, for Brød!

De otte Aar, som vare henrundne siden Marie for anden Gang som en hjælpeløs Flygtning var traadt ind under „Knaldhyttens" Tag, havde født mangen bitter, kummerfuld Time for hende; men dog syntes hendes Nød først nu at have naaet den høieste Spidse og grændsede til Fortvivlelse.

Den Fattige, som er født i Armod og har tilbragt hele sit Liv under dens Aag, lider vistnok meget; men dog kan en Saadans Lidelser ikke taale nogen Sammenligning med dem, der hjemsøger Den, som tidligere har været i en bedre Stilling.

Allerede det, at den fødte Fattige — om vi tør benytte et saadant Udtryk, — ikke har levet under gunstigere Forhold, lette ham meget Armodens Byrde; thi han har aldrig kjendt andet end Fattigdom, og hans Ønsker om noget Bedre bliver hos ham kun den almindelige Higen efter Forandring, men ikke den dybe, smertelige Længsel efter noget Forsvundet, som opstaaer hos den Fattige, hvis Erindringer og Drømme viser en skjønnere Fortid. — Dernæst blues den fødte Fattige ikke over at tilstaae sin Trang, og benytte denne Tilstaaelse som et Middel til at erhverve sig Hjælp; thi ogsaa dette er ham noget fra Barndommen Bekjendt; og som imod Undseelsen for at bede, saaledes er ogsaa hans Hjerte hærdet imod de haarde, krænkende Ord, der saa ofte er Bønnens eneste Løn.

Men ganske anderledes er det for den, som er bleven fattig, den Forarmede!

Kun meget Faa nedstyrte ved en pludselig Omvæltning fra en bedre Stilling til den dybeste Armod, og hvor skrækkelig en saadan Forandring end kan synes, saa kan man dog næsten kalde disse for de mere Lykkelige, thi i et saa skrækkeligt Øieblik griber Fortvivlelsen deres Hjerte og leder det enten til Selvmord, eller afstumper i et Nu saa ganske dets Følelser, at saavel Undseelsen over Armod som Modtageligheden for Krænkelser aldeles forsvinder og gjør dem paa eengang lige med den fødte Fattige. Men en langt raadsommere Skjæbne hjemsøger dem, der sukkessiv, saa at sige Tomme for Tomme nedsynke i Elendigheden. Allerede det, saalænge i Forveien at kunne imødesee sin fuldkomne Ødelæggelse, nedtynger Sjælen med en frygtelig Magt, uden at den kan bepandsre sig med den kolde Fortvivlelse, og hvilken Smerte fremkalder saa ikke Skilsmissen fra hver enkelt Gjenstand, der maa springe for Brød? I Førstningen behøver den Ulykkelige ikke at søge saalænge, de bedre Eiendele sælges et efter andet, og Indkomsten for hvert enkelt Stykke strækker til i længere Tid, saa at Smerten over Tabet af Et næsten forsvinder inden Salget af et Andet fremkalder den paany; men efterhaanden som nu de bedre Stykker ere bortsolgte, bliver Indtægten for hver enkelt Deel mindre, Salgene følge hurtigere paa hinanden, i Førstningen kun nogle Dage imellem hver, derpaa hver anden Dag, endelig hver Dag, og til Slutningen søger de taarefyldte Øine omkring i den stedse mindre og mindre Kreds af Eiendele, for at finde Noget, som kan sælges for hvert enkelt Maaltid. Faa Dage kan endnu henslæbes, og der er aldeles Intet tilbage, som Marsjandiseren vil kjøbe eller Høkeren modtage som Pant, og nu skal den Fattige endelig offre det Sidste, han havde tilbage fra en bedre Tid, han skal offre sin Undseelse og bede om Hjælp. Er den Forarmede ene, da staaer endnu Valget aabent imellem Fortvivlelsens Død eller den Bønfaldendes Lidelser, men er der Nogen, især Børn, for hvem Hjertet igjennem

Sorg og Elendighed har beholdt sin Omhu og Kjærlighed, da maa der bedes, for at ikke de Kjære skal omkomme af Hunger, da maa den Ulykkelige underkaste sig den sjælelige Tortur at bede om Hjælp til Brød, og som oftest kun at faae gode Raad, der ere umulige at følge, kolde Løfter, der ligge saa langt inde i Fremtiden, at Fortvivlelsen og Hungersdøden har en vid Tumleplads forinden, eller ogsaa haarde, ufortjente eller uretfærdige Bebreidelser, som slutte med et Afslag paa Bønnen.

O, hvis Den, der bønfaldes, havde noget Begreb om, hvor ømfindtlig den Forarmede er for haarde Ord, hvor dybt han saares af Hentydninger, der aldeles vilde undgaae en Lykkeligs Opmærksomhed, da vilde vistnok kun faa af dem have Hjerte til, naar de ikke kunne hjælpe ovenikjøbet ved Krænkelser at forhøie Lidelserne.

Denne lange, smertelige Skole havde ogsaa Marie gjennemgaaet siden hun under Bombardementet flyttede ind til Kjøbenhavn, og da alt hvad hun eiede var solgt under den paafølgende trange og dyre Tid, da ogsaa hun kun havde sin Undseelse tilbage fra den bedre Periode i sit Liv, da kastede hun et Blik paa sin lille Victor og fik derved Mod til at imødegaae den Haan og Krænkelse, imod hvilken Døden havde været hende let, naar kun ikke hendes Søn havde været tilbage; fik derved Mod til det, hvortil den Rige altid troer at intet Mod udfordres, — til at bede om Hjelp.

De smaa Understøttelser, hun saaledes enkelte Gange kunde erhverve sig, havde hidtil i Forbindelse med hvad hun ved Syning kunde fortjene været tilstrækkeligt til et tarveligt Underhold for hende og Victor; men nu, efter at Krigen var tilende og Fortjenesten iblandt Massen af Befolkningen noget var aftagen, havde hun i længere Tid manglet Arbeide, og Noden tvang hende atter til at søge Medlidenhed hos de enkelte Familier, der tidligere havde udviist noget Godt imod hende.

Efter om Morgenen at have deelt det sidste Stykke Brød imellem sig og sit Barn, tiltraadte hun den tunge

Vandring; men tre Timer derefter vendte hun bleg, udmattet og fortvivlet tilbage til sit Hjem.

Victor sad endnu fordybet over den Bog, han havde grebet ved hendes Bortgang; en glad Urolighed bemægtigede sig ham da han hørte hendes Fodtrin paa Gangen, og med den Hungriges Længsel efter Næring hæftede hans Blik sig paa hende da hun traadte ind, men da han af hendes smertelige Træk kunde læse, at den Lidendes Vandring havde været forgjæves, søgte han kun at fremtvinge et Smil til Velkomst og bukkede sig atter ned over sin Bog.

„Arme Victor!" hviskede Marie og bøiede sig ned over ham, „idag har Din Moder intet Brød til Dig."

„Sørg ikke derover, Moder!" bad han omt, „jeg trænger ikke til at spise endnu, og selv om jeg var trængende, var saa sulten, at jeg uvilkaarlig nærmede Fingrene til min Mund for at bide i dem, saa vilde dog en saadan Hunger smerte mig mindre, end at Du idag atter har ydmyget Dig for dem, som kun kjende Nøden af Navn. O Moder, Moder! Naar jeg blot engang kunde komme saavidt at jeg kunde sige: der, Moder, spiis og drik, vær lykkelig og rolig; aldrig, aldrig skal du mere komme til at ydmyge Dig for Mennesker, hvis hele Værd kun bestaaer i et usselt Metal, som de dog stille høiere end et Hjerte af Guld, et Hjerte som Dit!"

„Ak, mit Barn!" hulkede Maria, „hvad gjorde det, om jeg maatte ydmyge mig, hvad gjorde det, om jeg paa mine Knæ maatte bede om Brødet, naar jeg kun fik saameget deraf at jeg kunde mætte mit Barn?"

„Hvad det gjorde?" raabte Victor og reiste sig heftig. „Jo, Moder! det gjorde meget; thi aldrig vil min Hunger blive saa stor at ikke min Stolthed er større."

„Ti, Barn, ti! Nævn ikke Stolthed her; husk paa, det vil blive den bespottede Bettlerstolthed! — Men, Du er kun et Barn, som først Tiden kan lære Ydmyghed."

„Ja, jeg er kun et Barn," svarede Victor, „og det er godt, Moder, Du minder mig derom, thi forglemte

jeg det i dette Øieblik, da kunde let de Taarer, Du fælder, bringe mig til som Mand at hævne mig paa det Samfund, som fremkalder dem. Men jeg er kun et Barn, og det er godt jeg mindes derom, mindes, at der endnu maa hengaae hele Aar, før jeg med mandig Kraft kan træde frem og fordre: Hævn for min Moders Taarer, disse Taarer der paa engang gjør mig saa blød og harmfuld, der paa engang smelter mit Hjerte og fylder det med retfærdig Vrede."

„O, Victor, mit Barn!" sukkede Marie, „denne Stolthed og Hævnlyst er dog min største Sorg. — Min Gud! at ogsaa en Dæmon skulde tilhviske mit Barn slige Ord, der klynge sig fast til hans uskyldige Hjerte og maaskee engang i Tiden vil dræbe al dets Kjærlighed!"

Victor greb sin Moders Haand, trykkede den med Inderlighed mod sit Bryst og aabnede Læberne for at trøste og berolige hende, da der idetsamme bankedes let paa Døren og Stine Smeds traadte ind.

Marie gik hende imøde og Victor bøiede sig atter over sin Bog.

„Undskyld," bad Stine høfligt, „det er maaskee lidt næsviist af mig at jeg kommer ind til Dem, men . . . ." hun standsede.

„Hvorfor det," svarede Marie venlig, medens Taarerne endnu bævede i hendes Øine, „da mit Barn for to Aar siden var sygt, og De var den Eneste, der hjalp mig at vaage ved hans Leie, da fandt jeg det jo ikke ubeskedent af Dem at De kom, hvorfor skulde jeg da finde det nu, hvis der maaskee var Noget, hvormed jeg til Gjengjæld kunde tjene Dem."

„Nei, Gud, Madam!" sagde Stine og slog med Hænderne som om hun vilde afværge enhver Hjælp, „det var slet ikke derfor; men jeg syntes, De saae saa daarlig ud da De kom, og jeg frygtede for, De maaskee manglede noget."

„Nei, jeg mangler ikke andet end . . . . . Brød!" svarede Marie og skjulede Ansigtet i sine Hænder.

„Stakkels Kone, det er slemt," sagde Stine og skjar

et betænkeligt Fysiognomi, „De trænger og jeg har just heller ikke meget. Men har De ingen Venner, De kan henvende Dem til?"

„Ak, Stine, naar har den Fattige Venner?" spurgte Marie.

„Siig ikke det, siig ikke det," raadede Stine lidt stodt.

„Jeg har været ude idag," fortalte Maria, „og bedet om Hjælp hos en Mand, der har kjendt mig i en lykkeligere Tid. Han lovede ogsaa at hjælpe mig, naar jeg vilde komme igjen i næste Uge; thi i Dag havde han ingen Tid."

„Ingen Tid til at hjælpe?" spurgte Stine forundret. „Hvad havde han da at bestille?"

„Han — han skulde ud at kjøre!" svarede Marie halv undseelig paa den Riges Vegne.

„Ud at kjøre!" raabte Stine opbragt. „Ja, saadan er det rige Kram, naar de endelig engang vil gjøre godt. Opsætte de gode Gjerninger saa længe at den Trængende enten fortvivler eller sulter ihjel, det skal de nu altid, og naar man saa spørger om Grunden, saa er det fordi de ikke har Tid til at gribe i Lommen og række Haanden ud, for de skal enten ud at kjøre, eller spise til Middag, eller sove, eller i Komedie, eller Ingenting bestille, og derfor har de ingen Tid. — Men, har De da slet intet at hjælpe Dem med? Nogle Bøger, man kan sælge som Smørpapiir, en Gryde, man kan sælge som gammelt Jern? —"

„Nei, Intet, Intet!" svarede Marie.

„Ja, saa maa jeg over og tale med Casper," sagde Stine, gik ud af Døren og traadte ind til sin Gemal, der just var beskjæftiget med at file noget af en gammel Nøgle.

„Hør, Casper!" begyndte hun, „Væverens Enke har intet Brød."

„Og jeg har intet Brændeviin," svarede han lakonisk.

„Men Du har maaskee Penge, saa at baade hun og Du kunne blive hjulpne?"

„Penge?" gjentog han og saae forundret op paa hende. „Raser Du, Stine? Naar har Du seet mig sidde her og file naar jeg havde Penge?"

„Det er sandt nok; men kan vi da ikke skaffe nogle? Vi kan jo dog ikke lade Menneskene sidde derovre og sulte."

„Og hvorfor ikke?" spurgte Smeden. „Hvad kommer det mig ved at min Nabokone sulter, naar jeg kun selv ikke tørster?"

„Det veed jeg dog, Du intet mener med; Du vil ikke have at Nogen skal sulte, naar Du kan mætte dem."

„Men det er netop det jeg ikke kan, med mindre de kan spise Fiilspaaner og smaa Jernstumper," indvendte Casper.

„Ja, det kan ikke hjælpe, saa maa vi gjøre Udveie," svarede Stine rask. „Jeg har til Lykke et Tørklæde, som Urtekræmmeren gav mig forrige Nytaar . . ."

„Og som Du ikke nænner selv at tage paa", afbrød Smeden hende.

„Det vil jeg tage", vedblev Stine uforstyrret, „og bringe ned til Vertinden, hun vil nok lade mig faae lidt Smør og Brød for det, og ere de stakkels Mennesker først mætte nu, saa kan de altid bedre see dem om Noget til Aften."

„Og det vil Du gjøre, Stine, for Folk, der nu i samfulde femten Aar har seet os over Hovedet, fordi vi ikke kunne sætte saa mange Krusedduller paa vor Tale som de", udbrød Smeden forundret, „eller, som de, pynte vore Meninger med franske Trimulanter, ligesom Du kunde spække en Due med Flæsk, medens vi endnu undertiden kunde fange saadan en i Tullefa'ers Dueslag."

„Du er et Aasen, Casper!" udbrød hans Kone fortørnet, „Du er et Bæst, ret en Kammerjunker, at Du kan minde mig om Sligt, nu, da Folkene trænge til vor Hjælp. Husk paa det, hvis jeg engang vilde bede dem om en Tjeneste, da kan det være Tid; men ikke nu da

jeg kan mætte dem. Nu skal Tørklædet gaae, om Du saa blev saa gal som en Politiassistent, naar man anmelder et nyt Tyveri for ham."

„Naar Du endelig vil", sagde Casper, der som sædvanlig kun havde Mod til at modsige naar han var fuld; „saa maa jeg jo finde mig deri; men vil Du saa ikke hellere tage mit Pibetøi med Sølvbeslaget og sætte i Pant? For jeg synes det er Synd at sætte Tørklædet ud, Du holder saa meget af det, og det er den eneste Pynt Du eier."

„Og saa skulde jeg hellere tage Dit Pibetøi?" spurgte Stine med et Spor af Rørelse. „Det, som Du baade daarligt kan undvære, og holder saameget af, at Du flere Gange har nægtet Dig selv en Snaps for ikke at sætte det ud? Nei, saa maa hellere Tørklædet gaae."

„Tag Du kun Pibetøiet", raadede Casper og tog det selv ned af Væggen til hende; „jeg kan nok undvære det saa længe; men hør, naar det nu absolut skal gaae, kunde Du saa ikke skaffe en Snaps til mig med det samme? Forstaaer Du, saadan en ganske lille en?"

„Jo", sagde Stine og saae ham mild ind i Øinene, „Du har nok fortjent en Snaps for dit gode Hjerte, men Forord bryder ingen Trætte, Støvleknægten skal gjemmes først!"

„Ah! Du er bange for Din Pande", lo Smeden fornøiet; „men vær Du kun rolig, jeg skal ingen Buler slaae i den, og under alle Omstændigheder saa kan Du jo tage en Faldhat paa."

Da Stine, efter at have gjort mange Kredentser for Vertinden, havde bevæget denne Hun-Vampyr eller Spækhøkermadamme til at betroe sig Varer til et Beløb af omtrent en ottende Deel af Pantets Værdie, kom hun triumferende op af Trappen, rækkede først en lille Flaske ind til Casper og stjal med det samme Støvleknægten, for ikke at saare Smedens fine Følelse ved dette Bevis paa Mistillid, eller sin egen Pande ved at være mindre forsigtig, og ilede derpaa over til Marie og Victor.

„See her, Madam!" raabte hun munter, „græd nu

ikke mere, men kom og spiis. Det er netop den allerbedste Tid til at holde Maaltid paa, for kommer De til fornemme Folk, kan De med saa stolt en Mine som en Kommandeersersjant, der har Maven fuld af gule Ærter, sige: jeg har spiist Frokost, og taler De derimod med simple Folk, saa har De spiist til Middag. — See her, her er Suurbrød og Smør, en lille Stump Ost og en halv Fjerding Rullepølse; den falder rigtignok fra hinanden ligesom Bladene i en Bog naar Bindet er skaaret af, men det vederkvæger dog altid. — Kom nu her, Du Smaa, saa skal jeg slække et Suurbrød til Dig; Du seer jo rigtignok lidt storagtig ud, men jeg haaber dog, Du ikke er for stolt til at spise et Suurbrød?"

„Nei", sagde Victor smilende, „selv Leonidas havde ikke været for stolt dertil."

„Leonidas?" gjentog Stine, „ham kjender jeg ikke rigtig, er det ikke Handskemageren i Gothersgade?"

„Nei!, det var en Helt, som kæmpede og døde for Frihed og Fædreland!"

„Spiste han saamange Suurbrød?" spurgte Stine, der ikke ret havde forstaaet Victors første Svar.

„Nei, det troer jeg ikke, men . . ."

„Ja, ja, jeg forstaaer det nok", forsikkrede Stine, „Det er formodentlig een af de Helte, Du lærer at kjende af Bøgerne, og saadanne fremstilles sjældent spisende. Det er ordentlig som om Folk undsaae sig for at nyde Guds Gaver."

„Man undseer sig vel ikke derfor", sagde Victor, idet han beed en dygtig Mundfuld af Suurbrødet, „men det er ikke saa romantisk en Beskjæftigelse, at man just ønsker at fremstilles under den. Hvilken Elsker troer Stine for Eksempel havde Lyst til at møde sin Elskede med en Hvedetvebak med Smør og Ost paa i Haanden?"

„Elsker, Barn!" gjentog Stine, uden at besvare hans Spørgsmaal, og vedblev idet hun bestandig bød Marie af Retterne: „veed Du hvad en Elsker er? Saadan noget maa Børn aldrig tale om, for seer Du — men saa spiis dog, Madam! — før man tør tænke paa — Flækkebrød

eller Suurbrød, Madam? Vi har af begge Dele, — tænke paa en Elskerinde, maa man først kunne fortjene — Smør? Behager De Smør? — fortjene Føde og Klæder, naar man saa kan det, og har Lidt — Fidt? Vil De maaskee hellere have Fidt? — har Lidt i Lommen, saa kan man begynde at see paa Pigerne og sige — tag kun Ost paa Fidtebrød, det smager meget godt! — og sige dem smukke Ting, og naar man saa endelig bliver gode Venner med — en lille Snaps, Madam? Drik De kun en lille Een! — gode Venner med en Pige, saa kommer endelig det afgjørende Spørgsmaal i alle Kjærlighedssager, og det er — vil De ikke have Polse, Madam? Det kan De have godt af, det vil forfriske Dem! — det er, om man kan ernære en Kone. Men Du indseer nok, at Du har langt frem endnu inden Du kan opnaae — et Stykke Suurbrød endnu? Ja, min Dreng, nu skal jeg smøre, — inden Du kan opnaae det, og før bør Du ikke bruge — Salt, Madam? Kom Salt paa! — bruge slige Ord!"

En Krumme var endelig saa medlidende, ved et Øieblik at snige sig ned i Stines Vrangstrube, at standse denne Ordstrøm, og Marie fik derved Leilighed til at fremføre nogle Taknemmelighedes-Yttringer for dette Maaltid, hvortil de saameget følte Trang.

„Det har intet at sige", forsikkrede Stine, som endelig fik sine Taleredskaber istand igjen. „Jeg har jo selv meest Fornøielse deraf, især naar De bare vilde spise. Men vil De ikke drikke en lille Snaps?"

Marie betakkede sig.

„Ja" vedblev Stine, „jeg veed jo nok, der er Mange, som forfølger den stakkels Smule Brændevin, Fattigfolk drikker; men det er sædvanlig Saadanne, der ikke alene daglig kan styrke sig ved varme Spiser, men ogsaa vederkvæge sig baade med Vin, Kaffe, Thee og Sjokolade, og som derfor ikke har noget Begreb om, at Den, der undertiden i hele fjorten Dage eller tre Uger ikke smager en Skefuld Sødemad, og hverken har Vin eller Kaffe, ganske anderledes kan trænge til Noget, som opfrisker Sma-

gen, de har intet Begreb om, at man kan spise tør Mad saalænge, indtil man trods den inderligste Sult ikke længere kan tvinge det ned; de Rige have Alt til at erstatte Savnet af Brændevinen, og kan derfor let undvære den, hvorimod den maa erstatte Alt hos den Fattige, og altsaa for dem bliver et uhyre Offer. Det kan vel være sandt, som de sige, at det ikke er godt for vort Legeme, men det er heller ikke godt for Legemet at taale Kulde og Sult, og dog søge de Rige sjælden at vise deres Omhue for vort Legeme ved at afværge Nøden. Men det forstaaer sig, saa skulle de give, hvorimod de ved Brændevinen kun skal berøve, og det gjør straks en stor Forskjel i Henseende til Omfanget af deres Kjærlighed. — Dog" afbrød hun sig selv og reiste sig fra Stolen, „nu maa jeg see over til Casper, hvorledes det gaaer ham med hans Arbeide; men maa ikke den Støvleknægt staae hos Dem til siden?"

„Jo, gjerne" svarede Marie. — „Saa Deres Mand har dog noget Arbeide for nærværende Tid?"

„Ja man maa jo have Noget at bestille for at leve", gjennmælede Stine med et Suk. „Han har faaet nogle store Nøgler at tilfile for en Smedemester Jørgensen, det skal nok være Nøglerne til Slaveriet, troer jeg, og dem sidder han og arbeider paa det bedste han formaaer; thi arbeide, arbeide, det er alt hvad den Fattige har Lov til. — Men, da vi tale om Arbeide, kunde Victor ikke faae Noget at bestille, saa han kunde hjelpe Dem med at fortjene Udkommet? Det er jo en stor rask Dreng."

„Ak, hvad skulde det være?" spurgte Marie. „Saasnart han er konfirmeret, maa han i en Lære, og indtil den Tid maa han gjerne beskjæftige sig med sine Bøger. Det var Synd at berøve ham dem for; det gjør mig ondt nok, at jeg ikke for bestandigt kan lade ham tilfredsstille sin Trang til at formere sine Kundskaber."

„Ja, Kundskaber mig her og Kundskaber mig der", svarede Stine, „saa vilde han dog fortjene mere ved at skjære Pløkke til en Skomager, end om han blev den

første Bogsmed i Danmark. De stakkels Lærde! „Fransmanden" siger altid, at det gaaer med dem ligesom med Sangfuglene, man lader dem sulte medens de leve, for at de skal synge, og naar de endelig ere sultede ihjel, ja, saa stopper man dem ud, og gjør Væsen af dem. Nei, min Dreng, arbeid Du med Dine Hænder istedet for med Hovedet, saa skal Du see, det gaaer meget bedre. Jo mindre Hoved man har i denne Verden, desto bedre gaaer det. — Dog, jeg maa afsted!"

Da Stine havde forladt Kammeret, stod Victor et Øieblik eftertænksom, og greb derpaa sin Kasket.

„Hvor vil Du hen?" spurgte Moderen.

„Følge Stines Raad", svarede han og betragtede hende med Kjærlighed. „Gjennem al hendes Passar lyste dog enkelte Sandheder og hun havde Ret i, at det vilde anstaae mig langt bedre, som min Fader før mig, at arbeide med mine sunde Hænder for vor Føde, end at fordybe mig i Bøger og lade min Moder blive forhaanet naar hun beder om Brød."

„Det er smukt af Dig, Barn, at Du vil gjøre det; men det er ikke let i Din Alder at faae Arbeide, og — bliv hellere ved Din Bog. Jeg maa tidsnok berøve Dig den."

„Arbeide faaer jeg vel, ligesaa godt som Andre. Naar man kun alvorlig vil søge det, saa finder man det nok. Og Bogen, den maa jeg alligevel snart forlade; hvad kan det nytte, jeg vedbliver at nære en Tørst efter Kundskab, der bestandig vil stige, uden at jeg nogensinde kan tilfredsstille den?"

„Du vil altsaa virkelig offre de faa lykkelige Timer, Du endnu kunde nyde, kun for at lette mig min Byrde, kun af Kjærlighed til mig?" spurgte Marie og trykkede Sønnens Hoved imod sit Bryst.

„Hvad var min Kjærlighed, naar jeg ikke vilde offre Alt for den?" spurgte Victor med funklende Øine. „O Moder, elskede Moder! Det smerter mig kun, at jeg allerede har ladet saa lang en Tid hengaae ubenyttet, hvormange Taarer kunde jeg maaskee ikke have sparet

Dig i den? Men nu vil jeg indhente det, arbeide med Lyst og Kjærlighed, og Arbeidet finder jeg nok naar min Moder giver mig sin Velsignelse med paa Veien."

„Og den har Du," svarede Marie bevæget og lagde velsignende Haanden paa hans lyse Lokkehoved. „Gud vil signe Din barnlige Kjærlighed, med den styrke Dit Hjerte imod enhver Fristelse og lade den føre Dig glad og skyldfri tilbage til Din Moders Bryst!"

. . . . . .

Raadet at arbeide har det tilfælles med de fleste gode Raad, at det er langt vanskeligere at følge end at give. Det er saa almindeligt at raade den Fattige til at arbeide og saa sjeldent at Nogen virkelig vil give en Fattig Beskjæftigelse, at det næsten bliver en blodig Ironi at udtale dette Raad, naar man ikke paa samme Tid selv vil bidrage til at det kan benyttes.

Ogsaa Victor maatte snart erkjende, det var mange Aar siden at Viingaardsmanden gik ud ved den sjette, niende og ellevte Time for at søge Arbeidere, og gav de sidste ligesaa stor Løn som dem, der havde arbeidet fra Morgenstunden.

Dette første Spørgsmaal, Victor forelagde sig selv da han havde forladt Hjemmet for at søge Fortjeneste, var naturligvis: Hvad kan Du paatage Dig at bestille? Men det var ham ikke let at finde et tilfredsstillende Svar herpaa. Han kunde læse, skrive og regne, men indsaae nok, at det vilde falde vanskeligt for en Dreng i hans Kostyme at faae en Plads som Forelæser, Kontorbetjent eller Regnskabsfører, især i hiin Tid, da Borgerne ikke fik et halvt Lispund Følljeton hver Dag, som skulde læses for at følge med Tiden, da ikke enhver Kapitain ved Borgervæbningen holdt et Byro for Kommandosager og Aksieselskaberne med samt deres Legion af Regnskabsførere endnu vare ufødte. Endvidere kunde han sprætte op, det havde han gjort mangen god Dag for sin Moder naar hun havde travlt, men Samfundet syntes at trænge langt mere til et Væsen, som kunde sye sammen. Endelig kunde han ogsaa børste Sko og Klæ-

der, og der var Udsigt til, at han nærmest vilde komme til at gjøre Brug af denne Færdighed i Forbindelse med at kunde løbe Byærinder.

I denne Retning fandt han det altsaa raadeligst at tilbyde sin Tjeneste.

Men hvor og paa hvilken Maade?

Efter at have gjennemvandret forskjellige Gader fik han Øie paa en ung, elegant Herre, hvis Støvler netop syntes i høi Grad at trænge til en omhyggeligere Behandling, og Victor fik derfor den ulykkelige Idee at tilbyde sin Tjeneste.

„Om Forladelse, ædle Herre!" begyndte han ydmyg og tog Kaskjetten af. „De skulde vel ikke have.....?"

„Nei vist ikke!" afbrød Herren ham kold. „Arbeid! Det er bedre for saadan en lang Knægt end som at tigge."

„Men det er netop om Arbeide, jeg vilde bede Herren," indvendte Victor.

„Er han ovenikjøbet spydig, Knægt!" raabte Herren opbragt. „Bede mig om Arbeide, der ikke selv har noget at bestille! Vil han bare see til at trække af, ellers skal jeg min Sjæl...!"

„Hvilket?" spurgte Victor trodsig, da han saae Herren hæve sin Spanskrørsstok.

„Foragtelige Dagdriver! Er ikke engang Tugten værdt," mumlede Herren, idet han truffet af Victors gnistrende Blik fjernede sig.

Det var altsaa det første Resultat af hans Søgen om Arbeide. Han var bleven behandlet som en Tigger, truet med Stokkeprygl og overdænget med Skjældsord. Harmfuld knyttede han Haanden imod Brystet, medens Blodet brændte ham i Kinderne, og nedslaaet tænkte han allerede paa atter at vende hjem, da en Stemme i hans Indre tilhviskede ham: vær stærk, og fremkaldte derved Erindringen om det Eventyr, hans Moder havde fortalt ham i hans tidligste Barndom. Hiin Tids Glæde og Lykke drog i skjønne Taagebilleder forbi hans Sjæl, en enkelt Taare rullede ned over hans Kind, som om den

der vilde slukke Vredesflammen, og han fortsatte sin Vandring.

„Jeg har hørt Saamange tale om at gaae paa Bladsen og faae Arbeide," tænkte han, „det er bedst at prøve det samme."

Han var snart paa et af Stadens Skibsværfter, men Alle syntes at have saa travlt, at han ikke engang turde spørge dem om noget at bestille, endelig standsede han ved en hjemkommen Vestfarer og betragtede tankefuld det muntre Liv ved Udlosningen.

„Hvad staaer Du og gloer paa?" spurgte Styrmanden, der stod ved Bolværket og noterede de udlossede Artikler. „Har Du lange Vognmandskarl ikke andet at bestille end fange Myg med Øienlaagene!"

„Jeg søger netop Arbeide," svarede Victor venlig.

„Vel, vel! min Gut! Det skal Du faae," sagde Sømanden hurtig. „Der, tag de to Ankere, der ligge, — der er Rom i dem; men Du tømmer dem vel ikke underveis? — tag og læg dem ned i Jollen og roe over med dem til Nyhavn til min Kone, — nu skal Du faae Adressen, — og kom saa tilbage med Jollen."

„Roe?" gjentog Victor forbløffet, „jeg kan ikke roe."

„Du kan ikke roe!" raabte Manden vred. „Hvad Satan har Dine Forældre da opdraget Dig til? Sikke no'en Unger, man ligger her og opfylder Verden med! Ikke kunne roe i den Alder! Gaa til Helvede, Du Bastard, jeg har intet for Dig at bestille. — Ikke roe, ikke roe!"

Ved Ordet Bastard steeg Blodet atter til Hovedet paa Victor, og hans Heftighed var for anden Gang idag paa Veie til at løbe afsted med ham, saa han, den svage Dreng, nær havde styrtet sig imod den kraftfulde Sømand for at hævne Skjældsordet. Han erindrede alt for godt den Udtydning, „Kapitainen" havde givet hiint Ord, den første Gang han var Gjenstand for dets Anvendelse, til at det ikke skulde antænde hans Raseri. Men ligesom han bevang sig selv som et lille Barn,

da Rudolf ved hans Moders Forstødelse udtalte dette haanende Navn imod ham, saaledes vilde han ogsaa bekæmpe sin Vrede, og ikke ved et pludseligt Udbrud gjøre den Fremmede opmærksom paa, at han netop tilkom dette Prædikat og derfor af alle vanærende Navne mindst kunde taale at høre det.

Han gik derfor bort, men den sidste Time havde gydet mere Bitterhed i hans Sjæl end hele hans foregaaende Liv.

„Bastard, Bastard!“ talte han smertelig hen for sig, „fordømte Navn, hvorfor skal jeg ogsaa brændemærkes med Dig? Er det ikke nok at være fattig og hjælpeløs uden Brøde, at man ogsaa skal være vanæret uden egen Skyld?“ —

Da „Kapitainen“ ved sin Forklaring af Ordet Bastard havde gjort Victor opmærksom paa, hvor smerteligt det vilde være for Marie, hvis hun opdagede at hendes Barn var bekjendt med sin uægte Fødsel, saa havde han aldrig for hende udtalt den nagende Smerte, som han følte ved at tro sig at være en Bastard, og hun, som ingen Aneise havde om at en saadan Tanke var tilstede hos hendes Barn, kom ganske naturligt aldrig til i sine Samtaler med ham at berøre sit Ægteskab og hvad dermed stod i Forbindelse, en Omstændighed, som Drengen, da han voksede til, troede med Villie fremkaldt af Moderen, enten fordi hun ikke vilde tilstaae sin egen Feil, eller ogsaa for ikke at foraarsage ham Smerte ved at fortælle den Vanære, om hvilken hun maatte tro ham uvidende, og idet han ræsonnerede saaledes, bestyrkede han sig altsaa uafladelig i den Tro, at han virkelig var et uægte Barn.

Og dette var for ham Indbegrebet af al tænkelig Skjændsel.

Han fortsatte atter sin Vandring, men Modet til at søge Arbeide var for Øieblikket knækket, og dog vilde han ikke gaae hjem, thi det forekom ham, at hans Moder paa hans Ansigt maatte kunne see, man havde udstjældt ham for en Bastard, og hans inderlige Kjærlighed

til hende oprørte sig ved den Tanke, saaledes at foraarsage hende en Smerte, som han troede sig stærk nok til endnu at kunde bære alene.

„Victor! Victor!" lød en bekjendt Stemme bag ham.

Han vendte sig langsomt om og løftede Hovedet iveiret. „Kapitainen" stod for ham.

„Hvorfor gaaer Du her saa sluskøret?" spurgte Denne.

„Jeg søger om Arbeide," svarede Victor med en bitter Ironi i Tonen.

„Imellem Brostenene?"

„Nei, i Jorden!"

„Passiar, min Søn!" svarede „Kapitainen" smilende. „Kom hellere hjem til mig. Jeg har en Bog om den store franske Revolusjon, den kan Du have godt af at læse."

„Jeg har ikke Tid længere til at læse," fortsatte Victor med et Anstrøg af Smerte. „Jeg maa arbeide!"

„Og hvorfor det? Mangler Du Noget, saa kom hjem til mig. Du veed, der er altid Plads for Dig ved mit Bord."

„Og jeg angrer, at jeg nogensinde saameget har forglemt min Pligt som Søn, at jeg har modtaget den Plads og mættet mig selv, medens min Moder maatte undvære. Men jeg er nu kommen til en bedre Erkjendelse, og skal ikke oftere feile i den Retning."

„Du vil altsaa arbeide for Din Moder?" spurgte „Kapitainen" lidt fortrædelig.

„Ja, indtil mit sidste Aandedræt!"

„Du vil altsaa ganske ophøre at studere Historien, ganske ophøre med at udvikle Dine Kundskaber?"

„Gid jeg aldrig havde erhvervet mig nogle, saa vilde jeg have færre Smerter," svarede Drengen bevæget. „Jeg, der har søgt at faae Kundskaber, har idag bedet om Arbeide, og kun modtaget Forhaanelser og Skjældsord, som netop mine Kundskaber gjorde ret forstaaelige og saarende for mig, og derimod saae jeg før nede paa

Pladsen en Dreng ombord paa en Vestindiefarer, han kjendte vistnok hverken Grækenlands eller Roms Historie, men han kunde bruge sine Hænder og ham gav man Kost, Løn og Klæder. Han, der ingen Kundskaber havde, sang smilende imellem Matroserne, jeg, der dog har lært Noget, stod med Taarer i Øinene forhaanet af dem."

„Du seer altsaa, det er forgjæves at søge Arbeide?"

„Jeg seer, at jeg søgte det forgjæves, men ikke, at jeg altid skal gjøre det!"

„Du vil maaskee endogsaa tage en Tjeneste?"

„Ja, i samme Minut, jeg kunde have den!"

„Kapitainen" syntes at falde i Tanker, derpaa greb han Victors Haand og spurgte alvorligt, næsten høitideligt: „Vil Du tjene mig?"

„Dig?!" raabte Drengen forundret.

„Nei, egentlig Danmark?"

„O, Poul Duland! Vil maaskee ogsaa Du forhaane mig?" spurgte Drengen smertelig. „Du spørger, om jeg vil tjene Danmark. Hvorledes skulde jeg, den fattige, hjælpeløse, den forhaanede, vanærede Dreng kunde tjene Danmark?"

„Har Du alt saa ganske forglemt Historien at Du ikke mindes, de fleste Mænd, som have tjent deres Fædreland, netop ere udsprungne fra Folket?"

„Nei, Duland! Det har jeg ikke forglemt!" raabte Victor med funklende Øine. „Og var det muligt for mig at tjene mit Fædreland, da veed Du selv, jeg er beredt til Alt. — Jeg elsker min Moder saa høit, saa inderlig, saa varmt! og dog, saae jeg hende græde Blod og Danmark kun Taarer, og jeg besad Magten til kun at standse den Enes Graad, da vilde jeg først aftørre Danmarks Taarer og derpaa lade Smerten over min Moder knuse mit Hjerte."

Med synlig Glæde havde „Kapitainen" betragtet den begeistrede Dreng, der syntes ligesom at blive større og kraftigere ved Klangen af sine egne Ord, greb ham under Armen og rev ham bort med sig til sit Hjem.

Først der blev Samtalen fortsat.

„Du er altsaa villig til at tjene Danmark?" spurgte „Kapitainen" atter, som om han vilde sikkre sig imod enhver Misforstaaelse

„Det har jeg altid været!"

„Godt! Din Løn vil heller ikke blive ringe. Og da Du har fortalt mig Din og Din Moders Trang, saa — see her, tag det som Fæstepenge."

„Først maa jeg vide Tjenestens Beskaffenhed", svarede Drengen alvorlig og viste de tilbudte Penge tilbage. „Jeg sælger mig ikke som en villieløs Træl, men som et selvbevidst Væsen, og bør altsaa først vide hvad jeg paatager mig, før jeg indgaaer nogen Forpligtelse."

„Du har Ret", svarede „Kapitainen" lidt betænksom; „men hvad Danmark vil komme til at fordre af Dig, lader sig ikke saaledes forklare med faa Ord, at man kan sige: gjør det og det, saa skal Du faae saa og saameget derfor."

„Saa lad mig gaae og søge en anden Tjeneste, saalænge indtil Du kan forklare hvad der fordres af mig."

„Og troer Du da at nogensomhelst Herre vil være istand til iforveien at beskrive alt hvad Du muligt kan faae at bestille i hans Tjeneste?"

„Vel ikke Alt, men et Indbegreb af Alt!"

„Indbegrebet af hvad Danmark fordrer af Dig kan siges med et eneste Ord", svarede „Kapitainen".

„Og det er?" spurgte Viktor.

„Frihed!"

Drengen traadte overrasket tilbage, men næsten i samme Minut strømmede Blodet ham voldsomt til Hjerte og Hoved, hans Øine begyndte at lysne, Læberne aabnede sig halvt, som om et længselsfuldt Spørgsmaal svævede paa dem, og en dyb Rødme bedækkede hans Kinder.

Indtrykket af dette ene Ord undgik ikke „Kapitainens" Opmærksomhed, og en hemmelig Triumf tegnede sig i ethvert af hans Træk.

„Hvorledes" — udbrød Victor endelig, „hvorledes skal jeg kunde give den?"

„Opfruer Du allerede Dine Fordringer?" spurgte

„Kapitainen". „Nys vilde Du lade Dig nøie med Indbegrebet af den Tjeneste, Dit Fædreland forlanger, og nu spørger Du allerede om hvorledes?"

„Og er det ikke aldeles naturligt? Maa det ikke forbause mig, naar en Mand siger til en stakkels Dreng, der ikke kan hjælpe sig selv til Brød: „„hjælp Dit Fædreland til Frihed, og Du skal faae Brødet?"" Maa det ikke forekomme mig som Spot, saalænge mit „„Hvorledes"" ikke er besvaret paa en tilfredsstillende Maade?"

„Jeg troede ikke det skulde være forbundet med saamange Vanskeligheder at formaae Dig til dette Arbeide," sagde „Kapitainen" i en utilfreds Tone, for om muligt derved at undgaae Besvarelsen af Victors Spørgsmaal.

„Og var jeg saa villig til at indgaae paa Dine Planer, var der saa ikke Sandsynlighed for, at jeg med samme Letsindighed vilde deeltage i aldeles modstridende? — De Vanskeligheder, som Du siger jeg gjør, maa jo netop overbevise Dig om, at jeg vil vælge af egen Tilskyndelse og ikke blindthen lade mig lede; men derfor ogsaa — naar jeg eengang har valgt — vil tjene det Valgte med Troskab, af indre Overbevisning om dets Rigtighed, og hverken af Frygt eller Egennytte. — Du veed altsaa, at indgaaer jeg paa de Planer, der maa være skjulte bag den tilbudne Tjeneste, da er det ikke en Leiesvend, men en trofast Mand, Du har hvervet for dem."

„En Mand?" gjentog „Kapitainen" lidt spottende. „Dog, Du har Ret! Man forglemmer at Du næsten endnu er et Barn, naar man hører Dig tale saaledes. Der boer en Mands Hjerte i Dig, og derfor vil jeg ogsaa behandle Dig som en Mand. — Lov mig altsaa Taushed, og jeg skal demaskere Planerne for Dig."

„Det lover jeg ikke," svarede Drengen med strænge Alvor; „thi indeholde de Noget, som er til Skade for mit Fædreland, da er det min Pligt at modarbeide dem, og det formaaer jeg kun ved at fortælle dem til mægtigere Mænd."

„Du vil sætte mig Kniven paa Struben?"

„Jeg vil være ærlig! Min Fader var en retskaffen Mand, og jeg vil følge hans Spor."

„Retskaffen? Ogsaa mod Dig?" spurgte „Kapitainen" ondskabsfuld.

„Ingen Søn bør dømme sin Fader!" svarede Victor, men søgte dog forgjæves at bekæmpe en let Sitren i sin Stemme. „Men til Sagen, hvis Du vil indvie mig i Planerne; hvis ikke — saa Farvel!"

„Kapitainen" taug, men holdt dog Victor tilbage. Med Forundring havde han opdaget, at den Aand, han troede at kunde lede efter sine Planer, allerede var paa Veie til at tage Magten fra ham; med Forundring seet, at medens han troede at opamme en Falk, der kunde afrettes til Jagt, havde han næret en ung, kraftig Ørn. — Et Øieblikks Eftertanke viste ham, at blev Victor indviet i Oprørsplanerne, da vilde det ikke vare længe før han fra en Deeltager i dem vilde blive en selvstændig Leder af dem, hvilket kun lidet vilde stemme overeens med de andre Deeltageres Forhaabninger. Hvad derimod ham selv angik, da kunde det være ham ligegyldigt hvilket Overhoved, Bevægelsen kom til at lyde, da al hans Ønske konsentrerede sig i, at kun en Revolte fandt Sted. Han troede sig i sin Ungdom forurettet af Samfundet, og derfor vilde han hævne sig paa det; kom kun dets Blod og Taarer til at flyde, da var det ham ligegyldigt hvilket Parti der kom til at bidrage meest til dette Sonoffer, som hans Hævngjerrighed fordrede, og at det vilde blive større, jo mere Ungdom og Kraft der ledede Oprøret, var Noget, hans Menneskekundskab tilsagde ham.

Hans Beslutning var derfor hurtig fattet.

„Det kan neppe mangle," begyndte han i en tilsyneladende tvivlraadig Tone, „at Den, der udtalte saa bestemte Følelser for sit Fædreland som Du, vist ogsaa har tænkt en Deel over dets Forhold, dets Regjeringsform, dets Forfatning?"

„Det har jeg!"

„Og Din Mening om det er?"

„At dets Forhold kunde være værre, dets Regjeringsform friere, dets Forfatning — bedre."

„Det er allerede Halvveien til en Forklaring," sagde „Kapitainen" smilende. „Hvad troer Du nu, der vilde skee, hvis Alle havde samme Anskuelse om Danmark som Du?"

„At Alle vilde forene sig om at bortstøde det Slette og forbedre det Gode."

„Der har Du selv besvaret Dit Spørgsmaal! — Det er netop det, hvorpaa vore Planer gaaer ud, og Du vil ikke nægte dem Din Bistand længere?"

„Nei, ved Himlens Gud!" svarede Victor høitideligt, „saalænge der ufravigeligt stræbes efter dette Formaal, da tilhører mit Mod, min Kraft, mit Liv Eders Planer, men viger de et Øieblik fra den lige Vei til det ophøiede Maal, da ....."

„Da maa Du selv lede dem tilbage," afbrød „Kapitainen" ham; „thi Du, og kun **Du** bliver Styreren af vore Handlinger."

„Jeg! Jeg skulde være det ledende Princip?"

„Ja, Mod, Frihedslyst og Patriotisme skal staae i Spidsen, og vi vide Alle, at vi neppe faaer disse Dyder bedre repræsenteret hos nogen Anden end hos Dig. — Du traadte ind over denne Dørtærskel som en fattig, forhaanet Dreng, men slut Dig ufravigelig til Danmarks Venner, og Du vil forlade mig som en mægtig Mand, der skal bringe en Throne til at skjælve og Aristokratiet til at styrte — Du, Victor! Den fattige Dreng, den forurettede Søn, skal lede det danske Folk til Frihed og Selvstændighed!"

„O, det give Gud!" raabte Victor begeistret. „Ja, ja, jeg tilhører Eder."

. . . . . .

Da han en Time sildigere forlod „Kapitainens" Bolig var det barnlige Udtryk forsvundet af hans Ansigt, som i dets Sted bar Præget af en dyb Grublen. Den sidste Rest af Ungdommens uskyldige Glæde var

bortjaget af hans Hjerte, der nu var fyldt med fantastiske, ærgjerrige Forhaabninger, og paa samme Tid krympede sig under en smertelig Tvivl om, hvorvidt han virkelig besad Evner til at løse den store Opgave, som var ham anviist. Vel havde „Kapitainen", idet han fortalte en Deel af de Sammensvornes Planer, — dog med Forbigaaelse af den, om at aabne Fængslerne, da han frygtede for at Victors ædlere Følelser vilde oprøre sig imod den, — ogsaa gjort ham opmærksom paa, at han endnu havde nogle Aar, hvori han kunde forberede sig til sin store Rolle, men han tvivlede dog paa, om han nogensinde kunde blive en saadan Mand, som en Befrier efter hans Begreber burde være, om han nogensinde kunde blive saa tapper, ædel og klog.

Den stakkels Daare! Det faldt ham mindst ind, at det Eneste, han manglede for at blive en dygtig Oprørsstifter, var, — et slet, egoistisk Hjerte!

Og endnu een Følelse var der, som tyngede hans Bryst med Sentnervægt paa Veien til Hjemmet, og det var Undseelsen over at skulde lyve for sin Moder. „Kapitainen" havde gjort ham begribeligt, hvor nødvendigt det var at holde Planerne skjulte, selv for sine Nærmeste, og havde derfor overtalt ham til at fortælle Marie, at han var kommen i Tjeneste hos en Herre, hvilket tillige vilde give ham Leilighed til stadigt at være i Selskab med „Kapitainen", saa at han kun beholdt Natteloftet hos Moderen. — Det bedrøvede ham at en — som han troede — saa ædel Sag, som den han nu skulde tjene, maatte vanæres ved at bruge Løgn som Skjul. — Og Undseelsen forvandlede sig til en dyb, nagende Smerte, da han ved Hjemkomsten saae sin Moders Glæde over de faa Penge, han gav hende som sin Fortjeneste, og af Frygt for Mistanke ikke turde give hende ti — tyve Gange saameget. Han ønskede at „Kapitainen" havde givet ham Saalidet, at han uden Angstelse atter kunde have skjænket sin Moder Alt.

Og dog, det Dyrebareste for en Moder: hendes

Barns ubetingede Fortrolighed, den havde han jo for stedse berøvet hende.

„Gud velsigne min Søn!" bad Marie, da hun om Aftenen trøstet søgte Hvile.

„Gud velsigne Danmark!" hviskede Sønnen og kastede sig ned paa det Leie, hvorfra ærgjerrige Drømme for førstegang skulde forjage hans Søvn.

Fjerde Kapitel.

Agitasjonen.

Man kan ogsaa agitere paa andre Maader end just ved at stifte borgerlige Læseforeninger, ved at indrette Aftenskoler for unge Haandværkere, eller ved at oprette Bondevenner-Selskaber, patriotiske Foreninger, Grundeierforeninger eller Femtejuniforeninger.

Og hvad kommer der ogsaa ud af alle disse konstige Foranstaltninger?

De Sammensvorne, vi her have paataget os at fremstille, valgte derimod ganske andre Midler til at fremme Agitasjonen.

Uden at stifte noget Selskab, der kunde tildrage sig Authoriteternes Opmærksomhed, søgte Enhver af de Sammensvorne i en forud bestemt Klasse af Samfundet at danne sig Tilhængere, hos hvem Utilfredsheden med den bestaaende Orden blev vækket eller vedligeholdt, uden at de selv vidste hvortil denne Misnøie skulde lede, og kun naar Een eller Anden i en særdeles Grad syntes at gaae ind paa de udtalte Anskuelser, blev en Saadan optagen iblandt Frihedsprædikanterne og gjort bekjendt med deres Planer.

Doktoren søgte at gjøre sine Meninger gjældende for den intelligente Klasse, holdt Forelæsninger og Præktener, der, uden just aabenlyst at opfordre til en Revolusjon, dog saameget udtalte hans Tro paa en Folkets Retligeover for Regjeringen, at det var nok til at fængsle

Opmærksomheden hos det stedse voksende Antal af Tilhørere og lede deres Tanker hen paa demokratiske Ideer.

Literatus Blok skulde under sine altid hyppige Besøg paa offentlige Steder søge at indgaae Bekjendtskaber især med yngre Mænd, for disse udtale Lysten til en større politisk Frihed, og gjøre dem deelagtige i Ønsket om en saadan.

Løitenant Trop, der havde en Deel Venner iblandt Armeens Offiserer, skulde gjøre disse begribeligt, at den Maade, hvorpaa de vare aflagde for deres Tjeneste, og som dengang virkelig ogsaa var usel, var aldeles uværdig for dannede Mænd, og at de vilde opnaae en ganske anden Stilling i det Øieblik, alle Landets Anliggender bleve afgjorte ved Hjælp af en Repræsentasjon af alle Stænder, istedet for af en souveræn Monark, der, paa Grund af sin menneskelige Natur, altid maatte lade sig lede af sine Nærmeste, om disses Ideer end stode aldrig saameget i Modstrid med det almene Vel.

„Kapitainen" endelig havde paataget sig at bearbeide den Masse af Folket, der, uden egentlig at danne Pøblen, dog stod nærmere i Forbindelse med denne end med de foregaaende Klasser, og derfor netop vare de Bedste til i det afgjørende Minut at begynde en Tumult, da de hverken stode saa høit over Pøblen, at denne af sin sædvanlige sky Følelse for den mere Dannede skulde trække sig tilbage, eller saa dybt under Borgerne, at disse vilde undsee sig for at deeltage i en Revolusjon, der tilsyneladende var begyndt af hine. De skulde saaledes være et Mellemled, der forbandt Pøblen og Borgerne med hinanden; et Mellemled, der under et Oprør neppe vilde være nødvendigt i noget andet Land, men som i Danmark, hvor især i hiin Tid Kastevæsnet stod saameget ved Magt, var aldeles uundværligt.

„Kapitainens" Rolle var saaledes paa engang forbunden med de færreste Besværligheder og den meste Gemytlighed. Faa Besværligheder, deels fordi den, som kun har Lidet at vove, men Alt at vinde, naturligviis er langt villigere til at begynde et dristigt Spil end Den,

hvor det Modsatte er Tilfældet, og deels fordi der hos denne Klasse kun vare faa og svage Grunde at bekæmpe. Mere Gemytlighed, fordi han altid maatte søge sit Auditorium omkring i Kjældere og Kneiper, hvor Intet er hadet undtagen Alvor og Besindighed, og hvor den Danske, trods sin naturlige Godmodighed, gav sit uhyre Hang til Spot og Sarkasme frit Spillerum.

Vi maa nu følge ham paa en saadan „demokratische Umtriebe."

Dennegang var Maalet for hans Vandring en Kjælder i Nærheden af Vesterport.

I denne Kjælder førtes en ganske eiendommelig Industri; Gjæsterne bleve nemlig der opvartede med Retter fra Hans Mjestæt Kongens eget Taffel. Men i hvilken Tilstand?

Uden at indlade os paa „den store Madspands Mysterier" maa vi her gjøre opmærksom paa, at Hofinspektøren dengang ikke var den Eneste, der regnede sig Levningerne fra det kongelige Taffel til Indtægt: thi efter at han havde forsynet sin berømte Madspand med de bedste Dele, som forlode Taffelet — eller maaskee ikke engang havde seet det, — de hele Stege, Kager osv., saa havde hver enkelt af Hofpersonalet ligened til den nylig ansatte Kokkedreng og Brændehuggeren sin egen Madspand, der blev forsynet efterhaanden som Levningerne havde passeret Revy for de mere anseete Betjente; men uagtet denne uhyre Madspands-Familie hver Dag først skulde fyldes, saa blev der dog endnu stedse nogle Levninger af Levningerne, og disse samlede Kjøkkenpersonalet i to gigantiske Krukker, alle Stege og Kjødspiser i den ene, og alle Supperne i den anden, og solgte det saaledes sammenblandet til Folk, der atter i Byen drev Handel med dette Rustomsnusk.

Beboerne af nævnte Kjælder vare iblandt de Lykkelige, som „fik Mad fra Kongens Kjøkken", men da denne Blanding af Steg, Fugle og Fisk faldt saameget i Gjæsternes Smag, at den ikke altid var tilstede i tilstrækkelig Mængde, saa fandt den driftige Vertinde paa, hver Dag

at kjøbe to eller tre Oksehoveder, som hun kogte, og det deraf pillede Kjød blev nu blandet imellem „Hoffets Mad" for at formere det, en Fremgangsmaade, hvoraf fremstod det besynderlige Tilfælde, at undertiden en Gjæst, naar han modtog sin Porsjon, fra Fadets Midte paa engang blev hilset af et Okse- og et Karpeøie, der lige venligt tilsmilede ham.

Denne Ret, som kaldtes Romongse, var den vigtigste, men ikke den eneste.

Den snilde Vertinde — der paa Grund af sin Længde og Magerhed af en Spottefugl havde erholdt Navnet: Mo'er Kjødgaffel — vidste meget godt fra sin Ungdom hvor behagelig nogen Afveksling er, og havde derfor efterhaanden som hendes Næring kom i Tiltagende begyndt tillige at opvarte med Leverkager, Lungemoes, Frikadeller af Hjerteslag, kogte Klipfisk og Kartofler, hvilke sidste ene nøde Æren af at blive repræsenteret udenfor Huset ved et Skilt, bestaaende af en lille Bøtte, hvis ene Ende var overtrukken med et Stykke hvidt Tøi, ovenpaa hvilket der laae en kogt afpillet Kartoffel.

Restaurasjonslokalet stod i den fuldkomneste Harmoni med Retterne.

Paa Grund af, at Hans Majestæt spiste saa silde, kunde Beværtningen her sædvanlig først tage sin Begyndelse henad Aften, naar Mørket begyndte at falde paa, og man havde derfor seet sig nødsaget til at forsyne den dybe og mørke Kjælderhals med en gammel Tranlampe, for at Gjæsterne ikke skulle falde i den Sump, der aabnede sit Svælg lige nedenfor Trappetrinnene. Herfra kunde man igjennem et lille Vindue med fire Ruder kaste et Blik ind i Kjøkkenet, og vilde man kjøbe noget Mad uden at fortære det paa Stedet — thi Mo'er Kjødgaffel „leverede Mad saavel i som udaf Huset" — saa bankede man kun paa en lille Klap under Vinduet, og udtalte sit Ønske, hvorpaa man straks saae Vertinden oplukke Klappen og vise begge sine just ikke hvide Hænder, for med den ene at udlevere Leverkagen eller Klipfisken og med den anden at modtage Betalingen. Vilde man

derimod under sit Maaltid profitere af Stedets Lys og Varme, maatte man træde ind af en lille Dør, og Spisesalens Helligdom oplodes for Blikket. — Det var en stor, lav Stue, forsynet med tre lange Borde, det dobbelte Antal Bænke og belyst af seks Tællelys i Jernstager, der vare spigrede fast paa Bordene. Som Lysesakse maatte Gjæsternes Fingre gjøre Tjeneste.

Paa den Tid da „Kapitainen" ledsaget af Victor — Rudolf var hos . . . Emma — vilde besøge dette Sted, for om muligt ogsaa her at udsprede Misfornøielse og Oprørsaand, var Stuen allerede saa temmelig opfyldt af Spisende, forsultne Hunde, som knurrede af hinanden, og Vertindens skrigende Børn.

Iblandt Gjæsterne fandtes her to, som ere os bekjendte, nemlig Casper Smed og „Franskmanden". Ifølge „Kapitainens" Befaling havde Victor, før han om Morgenen forlod sit Hjem, tilhvisket Casper, at han Klokken 9 om Aftenen skulde indfinde sig her for at træffe „en god Ven", en Tilskgelse, Smeden ligesaa meget fulgte af Nysgjerrighed som i Haab om, at „den gode Ven" maaskee vilde traktere med et Stykke Klipfisk eller vel endog med en Portion Romongse; men da han ikke gad gaae alene — det er karakteristisk for de kjøbenhavnske Dagdrivere, at de altid drive Parviis, — saa havde han overtalt Jeppesen til at gaae med.

Neppe havde disse værdige Herrer taget Plads ved et Bord, før Døren atter aabnedes og to nye Gjæster traadte ind.

„Gid Engelskmanden ramme mig!" hviskede Jeppesen og stødte sin Kammerat i Siden med sin Albue, „der har vi „„Kapitainen"" lys levende!"

„Ved Himlens største Blæsebælg! Saa skeer der snart Ulykker igjen," svarede Smeden ligesaa sagte, „og see, har han ikke den Ravneunge med, den Væverdreng, der hjemme spiller den fromme Søn?"

„Nu, hvad sidde I der og hvisker om, istedetfor at byde en gammel Ven Næven til Velkomst?" spurgte „Kapitainen", der straks ved sin Ankomst havde opdaget

de to Venner og nu med paatagen Hjerteligheb nærmede sig til dem.

„Hvorledes," — begyndte Casper lidt stammende, „Du — Du er ....?"

„Jeg er den Ven, som har sat Dig Stævne her iaften," afbrød „Kapitainen", „og hvis Du ikke ret skulde kjende mig, saa vil jeg give Dig et Gjenkjendelsestegn, ligesom Elskende sædvanlig har et Løsen imellem sig. Sei, Mutter Kjødgaffel!" raabte han, „bring os fire Porsjoner Romongse!"

„Jeg gjenkjender Dig!" forsikkrede Smeden fornøiet. Hans skjønneste Forventninger vare opfyldte.

„Og fire Snapse og to Flasker Øl!" vedblev „Kapitainen" at befale.

„Du er min gamle Ven!" raabte Smeden og rækkede sin Haand ud imod ham. Forventningerne vare overtrufne.

„Men hvorledes er det gaaet i den lange Tid, man ikke har seet noget til Dig?" spurgte Jeppesen, der vel syntes at en Porsjon Romongse var en Høflighed værd.

„Aa, omtrent som det vilde gaae Dig, „Fransmand", naar Du saae Engelskmanden fortære det Suul, Du havde betalt," svarede „Kapitainen" i en gnaven Tone, „jeg har kun levet af Ærgrelse siden jeg sidst talte med Dig."

„I otte Aar levet af Ærgrelse!" raabte „Fransmanden" forundret. „Saa er det min Sjæl intet Under, at Du er bleven mager. Men hvad har Du da havt at ærgre Dig over?"

„Hvilket Spørgsmaal! Har vi ikke en Konge og Hofholdning, Ministre og Statsgjæld, Fredsslutning og Armeer? Har vi ikke nok at ærgre os over?"

„Jh, hvem Fanden vil tage sig det nær for saadanne Bagateller," trøstede Jeppesen og slugte med Dinene de dampende Retter, hvormed Bordet nu blev besat.

„Ja, det er Dig, det forekommer som Bagateller," svarede „Kapitainen" tilsyneladende stødt, „for Du er

ikke dansk, men Casper derimod han er vist mere patriotisk og kalder neppe Landets Ødelæggelse for en Bagatel?"

„Nei!" forsikkrede Casper og puttede et stort Stykke Kjød i Munden, „ogsaa jeg har ærgret mig skrækkeligt i de senere Aar."

„Sagde jeg det ikke nok!" raabte „Kapitainen" med et triumferende Smiil; „men spiis, Børn! spiis!"

„Tak, tak!" svarede Jeppesen adlydende Opfordringen. „Men hvad skulde Kongen da gjøre? Hvad vil Du egentlig ha'e?"

„Jeg vil ha'e et Øie!" raabte et af Vertindens Børn halv grædende.

„Sludder!" svarede Mo'er Kjødgaffel. „Øiet er det Fedeste paa hele Hovedet, det kan jeg ikke tage og give Dig. Gaae heller ud i Kjælderhalsen og hjælp Din Søster at passe paa, at Ingen stjæler Kartoflen, som ligger til Skildt."

„Jeg vil ha'e et Øie!" flæbede Ungen.

„Kom her, mit Barn! skal Du faae et," sagde Victor, fiskede et Oksøie op af den Porsjon, der var sat for ham, og puttede det heelt ind i Munden paa den gabende Dreng.

„Hvad han skulde gjøre?" fortsatte „Kapitainen" Samtalen. „Han skulde ikke have handlet saa egenmægtig, men i dets Sted sammenkaldt en Deel af Folket, som nok havde fundet paa andre Hjælpemidler."

„Ja, han skulde have hørt fornuftige Folks Raad," sagde Smeden. „Og de havde nok raadet ham —" en Snaps forsvandt i ham — „thi hvad for Eksempel mig angaaer —" et Stykke Brød fulgte Brændevinen — „skulde jeg saamænd straks have indfundet mig i Statsraadet, naar han havde anmodet mig derom —" Nydelsen af et Glas Øl afbrød atter Talen, — „om jeg saa skulde have staaet ud af min Seng midt om Natten."

„Det kalder jeg Patriotisme!" forsikkrede „Kapitainen", „og som Du, saaledes tænker Flere. Jeg er forvisset om, der i hele Danmark ikke findes en eneste

Smed, Kandestøber eller Journalist, som ikke vilde staae op midt om Natten for at redde Fædrelandet ved at blive Statsraad, medens neppe nogen Statsraad vilde blive Smed eller Kandestøber for at frelse sit Land."

„Det skulde ogsaa gaae løierligt til, om en saadan Forandring skulde redde et Land," meente en ny Gjæst, der havde taget Plads ved Bordet og lyttet til Samtalen.

„Siig ikke det," svarede „Kapitainen", „det vilde maaskee ofte redde et Rige, naar dets Diplomater vare blevne Haandværkere istedet for Statsmænd."

Den Spot, hvormed disse Ord vare udtalte, fandt almindeligt Bifald, og flere Gjæster rykkede hen til Bordet for at deeltage i Underholdningen.

„Men hvori ligger da Feilen?" spurgte man.

„Hos Jer selv!" paastod „Kapitainen."

„Hos os?" spurgte Gjæsterne og saae forbausede paa hinanden.

„Ja. Seer I, naar der begaaes en Feil, da er det altid Eder — Folket — det gaaer ud over, hvem er altsaa nærmere til at paasee, at ingen Feil begaaes, end netop Folket? Og kan man undres over, at naar disse forsømme deres egen Interesse, at da Statsmændene benytte sig af Leiligheden til at skalte og valte efter Behag?"

„Det forstaaer jeg ikke," tilstod „Franskmanden" aabenhjertig.

„Du er et Fæ!" svarede Kasper, som dog heller ikke havde forstaaet sin Ven; „men drik først en Snaps, det vil maaskee klare Din Forstand."

„Ja, lad os drikke," raabte Jeppesen, der bedre forstod dette Sprog.

Alle Gjæsterne omfattede deres Glas for at klinke, kun Victor lod sit blive urørt.

„Drik!" bød „Kapitainen" ham.

Drengen rystede paa Hovedet.

„Du maa!" hvislede „Kapitainen" hurtigt, „Du

veed nok, den Slags Folk taaler ikke Nogen i deres Selskab, som ikke vil drikke med dem."

Nølende førte Victor Glasset til Læberne, da til Held for ham den almindelige Opmærksomhed blev hendraget til det modsatte Hjørne af Stuen.

„Mo'er, Mo'er!" brølede et af Vertindens Børn, „Anders har faaet et Øie i Halsen!"

„Jh, du almægtige Gud!" skreg Mo'er Kjødgaffel og styrtede ind i Stuen med en stor Sløv i Haanden.

Victor kastede hurtig Indholdet af sit Glas paa Gulvet og sprang hen til Barnet, paa hvem han havde proppet det hele Oksehoie i Munden, og som, ude af Stand til at tygge eller vende det, og heller ikke kunde faae det ud af Munden igjen, nu var ganske blaae i Ansigtet.

„Din fordømte Slughals!" skreg Moderen, og slog i sin Harme Barnet i Nakken med sin Sløv.

Det hjalp, Øiet fløi ud af Munden paa den Smaa som en Bombe af en Morteer.

Gjæsterne lo, og Victor søgte igjen tilbage til sit nu tomme Glas.

Da „Kapitainen" reiste sig for i Selskab med Victor, Kasper og „Franskmanden" at forlade Kjælderen, vare de andre Gjæster fra bedste Borgere, der troede paa Konger, Finantsbudsjetter, landsfaderlig Viisdom og ditto Kjærlighed samt ansaae sig selv for skikkelige Folk, nu forvandlede til „infame Skraalere", der betragtede Kongerne som Dumrianer, Ministrene som Gavtyve og sig selv som Dosmere.

Hvilken Anstuelse der var den rigtige, behøve vi neppe at udpege.

„Ah, det var en deilig Aften", sagde Smeden, da han kom udenfor.

„Hvorledes det?" spurgte „Kapitainen", som om han ikke meget godt havde forstaaet Meningen.

„Hvorledes?" gjentog Casper. „Varm Aftensmad, Snapse, Øl og Punsch, og saa ovenikjøbet Snak om

Politik, som jeg holder saameget af! Kunde man ønske sig en deiligere Aften?"

„Saaledes kunde jo enhver Aften blive."

„Ja, naar man havde no'en Gryn i Strømpestafterne!"

„Du mener Penge? — Dem kan Du jo let fortjene."

„Det var som Fanden! — Hidtil er det faldet mig vanskeligt at fortjene dem."

„Du kan faae nogle hos mig", vedblev „Kapitainen."

„Saa?" spurgte Smeden langtrukkent og veeg ligesom lidt skye tilbage.

„Du bliver dog vel ikke bange for Penge?"

„Aa nei! Men seer Du, „Kapitain", jeg veed nu ikke hvorvidt Du har forandret Dig i de mange Aar, jeg ikke har seet Dig, men jeg veed godt, at i de Aaringer gav Du aldrig Penge, undtagen at man ogsaa skulde gjøre en eller anden Spidsbubstreg for dem, og seer Du . . ."

„Din Samvittighed er maaskee bleven meget øm siden den Tid?" afbrød „Kapitainen" lidt fortørnet.

„Det vel ikke; men jeg er bleven ældre, og har tabt Lysten til Galgen."

„For den kan Du være rolig, i Danmark hænger man ikke engang de smaa Gavtyve!"

„De store seer jeg idetmindste gaae fri," svarede Smeden med et Glimt af Ironi, og kastede et forstaaeligt Blik paa „Kapitainen".

„Jeg har kjendt Dig en Tid, Du ikke var saa bange. — Erindrer Du, der var engang to Skurke, som opgravede en død Kone og slog Hovedet itu paa hende?"

„Det husker jeg vistnok," svarede Casper alvorlig; „men det er mange Aar siden; der er nu grøet Græs over den Sag, og Konen er forlængst bleven til Romongse."

„Men naar Kjødet er borte, kan man saameget desto lettere see Sporet af en Spade paa det kløvede Pandebeen."

Smeden taug, men blev stedse blegere. „Franskmanden" rystede som en Offiseer, der skal i Krig.

„Men vær kun rolig," vedblev „Kapitainen" efter at have iagttaget Virkningen af sine Ord, „det, jeg nu vil fordre af Dig, er kun at Du fabrikerer nogle Nøgler."

„Jeg vilde igrunden hellere være fri for Dit Arbeide," forsikkrede Casper i daarligt Humør, „og havde jeg vidst, det var Dig, som satte mig Stævne, var jeg ikke kommet ned i Kjælderen iaften."

„For Guds Skyld, Casper, vær dog forsigtig," hviskede Jeppesen i en bønlig Tone.

„Da kan Du saamænd gjerne blive fri," svarede „Kapitainen" med paatagen Ligegyldighed; „thi jeg tilbød Dig kun Arbeidet, fordi Du ønskede at tilbringe enhver Aften som denne, og jeg betaler godt."

„Saa det er virkelig ikke andet end at lave Nøgler?" spurgte Casper, fristet ved Mindet om den forløbne Aften.

„Det har jeg jo sagt Dig!"

„Og Du betaler godt?"

„Jeg giver Dig fem Daler om Ugen for at besørge mit Arbeide, og der kan maaskee hengaae hele Maaneder, Du ikke kommer til at røre ved en Fiil; men idet Øieblik, en Nøgle skal laves, maa Du heller ikke forsømme et Minut, enten det saa er Nat eller Dag."

„Og der er intet Videre at iagttage?" spurgte Smeden.

„Jo, Tavshed!"

„Tavshed med at jeg smedder Nøgler?"

„Nei, Tavshed med, hvortil Nøglerne ere."

„Ah, saaledes? — Nu kommer maaskee Gavtyvestregerne for en Dag?"

„Du vil selv blive overbeviist om, at de hverken skal bruges til at fremme Tyveri, Vold eller Mord!" forsikkrede „Kapitainen".

„I saa Tilfælde er jeg villig til at arbeide for Dig."

„Saa følg med Victor imorgen tidlig; — men uden at hans Moder seer det, — han vil føre Dig til mig."

„Vel, vel! Men — kan Du ikke give Lidt paa Haanden? Det pleier Du altid."

„Aa, jo! Der har Du fem Daler for den første Uge."

„Fem Daler!" raabte Smeden studsende; men tilføiede derpaa: „Det er dog bestemt en Gavtyvestreg?"

„Du kommer imorgen?" spurgte „Kapitainen" endnu engang.

„Ja, jeg maa, nu, jeg har taget Haandpenge!" svarede Casper, fuldkommen besjælet af den Ordholdenhed, der er Spidsbubernes første Pligt imod hinanden.

Man adskiltes nu idet „Franskmanden" fulgte med Smeden ud af Christianshavn til, og Victor derimod gik med „Kapitainen" op igjennem Byens Gader.

„Hvortil skal egentlig saadanne Scener nytte, som den iaften?" spurgte Victor. „Hvad Gavn have vi af, at Gjæsterne bleve saa opflammede imod Regjeringen, da vi ikke tør benytte deres Harme endnu?"

„Den, at de forplante Indtrykket. Enhver af dem besøger imorgen idetmindste to forskjellige Kneiper, hvor de gjentage vore Ord for Gjæsterne, der atter udsprede dem videre, og saaledes bliver Massen bearbeidet."

„Men naar denne Maade at arbeide paa kan bringe saa store Resultater, saa forekommer det mig, at Du ikke drev Sagen alvorlig nok. Meningen var formeget skjult under Spot og Sarkasmer; man vil gjentage Din Spot, Dine Vittigheder, lee deraf, men forglemme deres rette Betydning."

„Lee skal de netop," forsikkrede „Kapitainen", „at faae dem til at lee, er det Vigtigste, thi Latteren fælder Alt, seirer bestandigt. Lad dem først lee af Modstanderne, og de ville snart foragte dem; thi Den, som er Gjenstand for vor Latter, taber snart i vore Øine alt Imponerende, og jo mere majestætisk han drapperer sin Høiheds-Kappe om sig, desto stærkere bliver vor Latter! Derfor er Den, som besidder Evnen til at latterliggjøre, enten en Konges farligste Fjende eller nyttigste Ven. Staaer han som Fjende ligeoverfor Monarken, da fremhæver han Latterlig-

heder ved alle de Hyldinger, der vises, først Kronen, der kun er et koldt Metal, forarbeidet af en simpel, maaskee tankeløs Haandværker, som paa en og samme Tid har spiist et Stykke Smørrebrød og filet paa den, som Folket nu viser den største Underdanighed, og dernæst den Kronede. Har Kongen Ord for at være en fornuftig Mand, saa tager Modstanderen hans Taler, Meninger og Ytringer, vender og dreier Ordene, saa Enhver kommer til at lee over den Dumhed, som findes deri — og det skulde være besynderlige Ord, som ikke kunne latterliggjøres, — og har de først beleet deres Konges Ord, beleer de snart ham selv, og al Respekt er forsvunden; er Kongen virkelig et Fæ, — og det kan en Konge meget godt være, — behøver Spotteren ikke engang at gjøre sig saamegen Ulejlighed; ved at latterliggjøre nedbryder han den Skranke, der er reist imellem Folk og Konge, berøver Majestæten sin Nimbus og viser, at Enhver, der behandler sin Konge anderledes end sin Tjener eller Gaardskarl, fortjener selv at beles, og af Frygt for Latteren vil snart selv de Nærmeste omkring Majestæten omtale ham med Spot og Ringeagt, kort sagt, hvis Een, der har Evnen til at latterliggjøre, vil benytte sin Magt i den videste Udstrækning, da vil han kunne ryste den bedste Monarks Throne, kun fordi saa Faa, saa yderst Faa, have Mod til at gjøre sig selv til en Gjenstand for Latteren ved at forsvare det Latterliggjorte."

„Gud være lovet, jeg ikke besidder en saadan Gave," sagde Victor; „thi det maa udfordre en uhyre moralsk Kraft, ikke at misbruge den."

„Vistnok," svarede „Kapitainen", „og Du har Grund til at takke for ikke at besidde den; thi ligesaa farlig som den kan blive for Kongemagten, ligesaa fordærvelig kan den blive for et Folks Udvikling, og at det ikke skeer, kommer ene deraf, at Folket som oftest er meget villigere til at vise sig skjønsom imod en saadan Begavet end Regenterne, der sædvanlig — maaskee af instinktmæssig Frygt for denne Evne — langt hellere vil tilintetgjøre end betale en saadan Forsvarer. Og dog kunde han i

en Konges Hænder være den bedste Tømme paa Folkets Frihedsplaner, idet han med Lethed vilde formaae at gjøre selve Frihedsideen til en latterlig Urimelighed. Enhver, som talte om Folkets Ret til en prækende Abekat og enhver Tilhører til et Lammehoved, der længtes efter Kjøkkenkniv og Stegepande."

„Kapitainen" havde nu betraadt sit Hjem og vinkede Victor hen til sig, idet han aabnede en stor Pakke og sagde: „See her, Dette er for Dig!"

„Hvilke nydelige Klæder!" raabte Drengen med et Spor af barnlig Glæde.

„Jeg har bestilt dem til Dig," fortalte „Kapitainen" og udfoldede de enkelte Stykker, „thi imorgen Aften skal Du indtræde i vort Selskab og indvies til at være vort Overhoved."

Med funklende Øine betragtede den Arme den kostbare Gave, der ikke alene omfattede alt Nødvendigt, men endogsaa var forøget med Luksusartikler, Uhr, Kjæder, Brystnaal og Ringe af betydelig Værdie.

„O, hvor skjønt!" raabte han. „Hvor fiint og nydeligt er det ikke altsammen! See, endogsaa Silketørklæder, Strømper og Handsker. O, hvor jeg skal glæde mig. Det er saa tungt, saa tungt at være fattigt klædt; den Ældre kan vel have Sjælestyrke nok til at hæve sig over slige Bagateller, men det unge Hjerte bløder altid, naar man seer Andre pyntede og selv bliver tilsidesat for Klædernes Skyld, det er ikke af Misundelse, men af en uforklarlig, bitter Smerte, man da lider. — See, endogsaa Manschetskjorter, hvor fine og hvide, men" ..... han holdt pludselig inde, og ethvert Udtryk af Glæde forsvandt af hans Træk.

„Men hvad?" spurgte „Kapitainen".

„Seer Du den blodrøde Traad, som ligger langs den indvendige Side af Halslinningen?" spurgte Drengen lidt bleg.

„Nu, hvad den?"

„Den varsler maaskee, at Indvielsen imorgen kommer til at koste mig min Hals!"

„Passtar! dum Overtro!“ svarede „Kapitainen“, men syntes dog lidt rystet af den samme Ahnelse, som han vilde bortjage hos Drengen. „Det er kun en Ende Garn, Sypigen har tabt, da hun syede Navn paa sit Arbeide. Tag den bort.“

„Her er den, og gid jeg kunde tilintetgjøre min Ahnelse, ligesom jeg i dette Øieblik sønderriver Traaden.“

„Kan noget saa Tilfældigt gjøre Dig bange?“

„Bange?“ gjentog Drengen alvorlig, „nei, det bliver jeg ikke. Jeg vidste meget godt, i det Øieblik, jeg betraadte denne Bane, at den vil føre mig enten til Magten eller Skafottet, og jeg frygter mindre det sidste end det første, og er det min Skjæbne, da lægger jeg gjerne mit Hoved paa Blokken for Frihedens Sag; kun vilde jeg ønske, at ligesom Sagnet fortæller, der af de uskyldige Danskes Blod i England fremsprang Blomsten Danablod, der saaledes af mit maatte fremspire en Blomst: Danamod, som kunde opflamme mit Folk til at høste Frugten af min Usæd! — Selv at komme til at nyde Frugten, derfor nærer jeg intet Ønske, thi dens Bestemmelse er jo kun dog at den maa og skal tilhøre Efterslægten; men Æren for det Gode, der blev opnaaet ved mine Bestræbelser, den ønskede jeg nok skulde forherlige mit Navn, og det vil letteſt skee, naar jeg har kjøbt den med mit Liv! —“

„Brave Dreng!“ raabte „Kapitainen“, idet han lod som om han følte sig greben af hans Begeistring og omfavnede ham hjertelig.

. . . . . .

Efterat „Kapitainen“ havde meddeelt de andre Sammensvorne hvorledes han havde hvervet Victor for deres Planer, havde han overtalt dem til at foranstalte en høitidelig Eedsaflæggelse ved hans Indtrædelse i deres fortrolige Kreds, ikke alene for derved om muligt at binde ham endnu fastere til deres Samfund end han alt var det ved sit givne Ord, men tillige for at sætte hans ungdommelige Fantasi og Ærgjerrighed i den stærkeste Bevægelse.

Dagen, hvorpaa denne Komedie skulde opføres, var kommen.

Men da „Kapitainen" ved sin Samtale med Casper Smed om Morgenen fandt Denne langt villigere end han havde ventet til at indgaae paa Ideen om at fabrikere Nøgler til Stadens forskjellige Fængsler, saa bestemte han sig til, ogsaa at foranstalte Smedens Optagelse iblandt Oprørerne denne Aften, i den faste Overbeviisning, at den samme Scene, der skulde opflamme Victor, vilde imponere Casper saaledes, at han fik en endnu større Skræk for at bryde sit Taushedsløfte end den, „Kapitainen" ved de saa ofte gjentagne Trudsler formaaede at indgyde ham.

Han paalagde derfor Smeden at komme igjen henimod Aften for at blive ordentlig paaklædt — Ord, der joge Blodet til Smedens Hoved — og modtage nærmere Ordrer. Dog gav han Casper ved Afskeden den Trøst, at da han endnu erindrede, hvormeget Kjolen havde steneert for fjorten Aar siden, saa skulde Pynten dennegang komme til at bestaae af Trøie og tilstrækkelige vide Beenklæder.

Omtrent Klokken seks om Aftenen blev Casper virkelig ogsaa hos „Kapitainen" ført en Dragt, der paa eengang var anstændig og overeensstemmende med Haandværkeres Smag, hvorpaa han maatte postere sig paa et bestemt Hjørne indtil han saae en Ekvipasje, ud af hvis Vindue han modtog et Tegn med et hvidt Lommetørklæde, han skulde da gaae hen til den Dør, hvor Vognen standsede, og der oppebie nærmere Befalinger.

Saasnart han havde fjernet sig, traadte Victor ind fra et Sidekabinet. Ogsaa han var nu ført den af „Kapitainen" givne Klædning; men det glade Præg man ellers finder i Trækkene paa ethvert Barn, der føler sig pyntet, var ikke til at opdage hos ham. Tvertimod havde et blidt, sørgmodigt Udtryk leiret sig paa hans lidt blege og tankefulde Ansigt, og gav dets Skjønhed en uudsigelig Ynde.

„Kapitainen" mønstrede ham med et skarpt Blik og smilede tilfreds.

„Om et Kvarteer," befalede han, „gaaer Du hen til den Mand, hvis Navn og Adresse staaer paa dette Kort."

„Skal jeg da ikke følge med Dig?"

„Jo!"

„Træffer jeg Dig da hos denne Mand?"

„Nysgjerrige! Giv Tid et Kvarteer!" svarede „Kapitainen" og gik.

Victor saae paa Kortet og læste: Alexander van Colard, og nede paa Kanten: Bredgade Nr. —.

„En fornem Herre!" talte han med sig selv, stuffet af det lille „van", „mon ogsaa han vil kæmpe for Friheden? — Men hvad skal jeg sige til ham? — Det glemte jeg at spørge om, dog — Poul Duland er der bestemt!"

Da den aftalte Tid var forløben, begav Victor sig paa Veien og naaede snart den brilliante Bolig.

Saasnart han var steget op til første Etasje, traadte en Tjener ham imøde med et ærbødigt Blik og Spørgsmaalet: „Hr. Victor?"

Victor bukkede ligesaa ærbødig istedet for at svare, og gjorde sig Umage for ikke at see forundret eller overrasket ud.

„Den naadige Herre venter," vedblev Tjeneren, „Behag at træde herind, saa skal jeg tillade mig at melde Herren."

„En naadig Herre!" mumlede Victor og saae sig lidt bly omkring paa de skjønne Tapetserier og kostbare Speile, „ja, af mig fortjener han idetmindste at kaldes saaledes, for han viser sig altid mere naadig imod mig end Styrmanden."

Tjeneren kom tilbage, aabnede Døren til det næste Gemak og bød Victor træde ind.

Som om Pragten, han saae, allerede havde gjort ham selv til en vigtigere Person, skred han med stolt Holdning forbi Tjeneren og traadte ind i Gemakket. Døren lukkedes atter.

„Kapitainen" kom ham imøde; Victor nikkede venlig til ham og kastede sit Blik omkring, som om han søgte en anden Person.

„Ah, den gode Hr. van Colard er altsaa ikke tilstede endnu?" spurgte han hvislende.

„Jo!"

„Hvor?"

„Her. Det er mig, Du Nar!"

„Du? Er Du van Colard?"

„Ja!"

„Du er Eier af al denne Herlighed? — Men det er jo umuligt, hvorledes kan Du paa engang være Poul Duland og van Colard!"

„Den Ting er langtfra ikke saa svær som den synes, den udfordrer kun lidt Forsigtighed og Omløb i Hovedet. Du kan maaskee selv om kort Tid komme til at være en to — tre forskjellige Personer."

„Nei!" svarede Drengen bestemt, „de[t] vil jeg aldrig indlade mig paa. Jeg holder ikke af saadanne Maskerader, og vilde ønske, at heller ikke Du befattede Dig dermed!"

„Lad mig om den Sag," afbrød „Kapitainen" kort, „og husk paa, at Du i Selskabet ikke benævner mig anderledes end van Colard."

„Altsaa bruger Du et falsk Navn, der hvor jeg skal vove mit Liv?"

„Hvem siger Dig at Navnet er falsk?" spurgte „Kapitainen" barsk. „Jeg vover mit Navn, og Du Dit Liv, Intet er naturligere, thi Du — *har jo intet Navn at vove!*"

„Ha, Poul! denne Spot! — Dog — Du spiller her den fornemme Herre, og jeg fristes næsten til at troe, Du virkelig er det, siden Du saa godt kan forhaane Andre. Men — *naadige Herre* — under Bøddeløksen kan vi maaskee blive lige."

„I Sandhed, Victor! Du overgaaer næsten mine Forventninger," sagde „Kapitainen" i en pludselig forandret Tone og rakkede Haanden ud imod ham. „Jeg

vilde kun prøve, hvorledes Du optog en fornem Mands Fornærmelser, og jeg seer, Du optager dem som en Mand!"

„Jeg vil dog ønske, Du ikke oftere underkaster mig en saadan Prøve," svarede Victor halv forsonlig og halv truende.

„Nu, godt Ord igjen. — Endnu en Ting, før vi tage afsted, Rudolf Halvorsen er med i Samfundet."

„Og hvad Navn bærer han paa Komedieplakaten?"

„Sit eget! — Jeg veed, Du føler Nag imod ham, og Du vil i Tiden ikke fattes Leilighed til at hævne Dig, men nu maa Du vise Dig forsonlig imod ham, for at ikke Eders personlige Uvillie skal have nogen skadelig Indflydelse paa vore Planer."

„Jeg har slet ikke den Fornøielse at kjende Hr. Halvorsen," svarede Victor kort.

„Saa vil jeg forestille ham for Dig," sagde „Kapitainen" og aabnede en Dør, „thi han kjører med os."

Fem Minutter sildigere kjørte Victor med „Kapitainen" og Rudolf hen til Doktoren, ved hvis Gadedør Casper modtog dem, og ikke blev lidet forundret ved at see sine gamle Bekjendte saa kostbart klædte stige ud af en brillant Ekvipasje. Ogsaa Rudolf syntes han at skulde gjenkjende, men i det indtrædende Tusmørke kunde han ikke ret gjøre sig Rede for, hvor han tidligere havde mødt dette mørke Blik.

Ved Indtrædelsen i Doktorens Entre blev Casper Gjenstanden for en ny Overraskelse, da han hørte en Tjener benævne „Kapitainen" van Colard.

„Du store kinesiske Guddom!" mumlede han, „er han nu bleven til det Kalvehoved, som han engang selv vilde myrde? Er han ikke en Djævel, saa er vor Biskop heller ingen fornuftig Mand!"

De bleve nu førte ind i Doktorens Arbeidsværelse, der i denne Anledning var festligt udsmykket og oplyst, og hvor de fandt Doktoren, Literatus Blok og Løitenant Trop.

Efter at Bekjendtskabet var indledet imellem Disse,

Victor og Casper, der, imponeret af den Glands, som omgav dem, næsten ikke turde fremføre et eneste Ord, fred man til den saakaldte høitidelige Indvielse.

Dørene bleve aabnede til det tidligere omtalte lille Sidekabinet, hvor det broderede Krusifiks var omgivet af seks Kandelabre med tændte Lys.

Foran dette maatte Victor og Casper knælende gjentage en Eedsformular, Doktoren oplæste, og hvorved de forpligtede sig til at offre Kræfter, Liv og Blod for at fremme Planerne til — som de udtrykte sig — at befrie Danmark, samt den ubrødeligste Tavshed.

Derefter skulde de Indviede med deres Blod undertegne et Dokument, der indeholdt den oplæste Eed.

Løitenant Trop traadte hen til Victor, opsmøgede hans venstre Ærme og Manschet og ridsede med en Lancet tæt ovenfor Haandledet et lille Kors. Drengen greb en Pen, dyppede den i det frempippende Blod og underskrev Dokumentet.

Casper, der ikke uden Ængstelse havde betragtet denne Operation, nærmede sig nu med den Pen, „Kapitainen" havde stukken ham i Haanden, og dyppede den i Victors Blod.

„Det gaaer ikke an," sagde Literatus Blok, idet han stjød Smedens Haand tilside og lagde et let Bind om Victors Haandled, „De maa underskrive med Deres eget Blod."

„Mit eller min Vens," meente Smeden, som Frygten for at saares gjorde veltalende, „gjør vel ligemeget, naar jeg bare underskriver, og har han brugt saameget til at male hele sit Navn, saa kan han nok undvære den Taar, som jeg bruger til et lille Kryds."

„Et Kryds?" spurgte Doktoren lidt forundret.

„Ja, saadan underskrev jeg Leiekontrakten hjemme hos Tullefa'er for sytten Aar siden, og har det været nok for ham i saa lang en Tid, saa kan det vel ogsaa være nok for Dem i Resten af min Levetid."

„Skriv Du kun med mit Blod," sagde Victor for

at redde ham ud af Forlegenheden, „det kommer maaskee dog til at underskrive for dem alle."

Da man ikke hørte nogen videre Modsigelse, kradsede Casper sit Kors, „Kapitainen" skrev hans Navn og de Sammensvorne traadte tilbage i Doktorens Studereværelse, hvor de med affekteret Rørelse omfavnede Victor og formanede ham til Standhaftighed.

Til sin store Glæde slap Smeden fri for Omfavnelser.

Da man under Nydelsen af nogle Forfriskninger talte mere uforbeholden om sine Planer og navnlig Casper blev adspurgt, hvormange af Fængselsnøglerne han allerede havde havt under Hænder og hvorledes han vilde komme til at eftergjøre de øvrige, begyndte Victor at ahne Grunden til Caspers Optagelse i Samfundet, og spurgte aabenhjertig Doktoren om han feilede i sin Ahnelse.

„Nei, min unge Ven!" svarede Doktoren, lidt forlegen ved den underlige Tone, hvori Drengen forelagde ham Spørgsmaalet, „Deres Formodning er ikke urigtig. Naar vi engang — De erindre, det bliver først om en fire à fem Aar — skal begynde Oprøret, saa ville vi — kun for en Tid, for en ganske kort Tid — aabne Fængslerne, for derved at frembringe en større Tumult, hendrage Modstandernes Opmærksomhed paa forskjellige Steder og . . . ."

„Udsætte Borgerne for Mord og Røverier!" raabte Victor harmfuld. „Og til et saa bestialsk Foretagende vil man fordre min Medvirkning? Ha, mine Herrer! Hvad anseeDe mig for, atDe tør byde mig Sligt! Jeg skulde deeltage i at aabne Dørene for det menneskelige Affskum, at det kunde strømme ud og føre Skræk, Elendighed og Fordærvelse over det Folk, vi søge at ville lede til Frihed og Lykke? Jeg skulde vanære Frihedens hellige Sag ved at benytte slige Midler for at fremme den? Aldrig, aldrig! Kan Danmark kun blive mere fri paa denne Maade, saa lad det hellere blive som det er, thi

man maa før være lidt Træl med Ære end Fri med Skjændsel!"

„De forglemmer nok alt, De nys har svoret og med Deres Blod underskrevet at ville medvirke til at fremme alle vore Planer," sagde Doktoren mørk; „men vogt Dem, vi taale ingen Meenedere!"

„Og jeg ingen Skjændigheder!" svarede Drengen høit og traadte med blussende Kinder midt frem iblandt Mændene. „Da jeg førstegang indvilligede i at vove Alt for Deres Planer, gjorde jeg det netop til en Hovedbetingelse, at vor Handlemaade skulde være overeensstemmende med Ret og Ære, og i det Minut, vi forlade denne Vei, betragter jeg mig som løst fra min Eed. — De raader, at jeg skal vogte mig, men vogt Dem selv, mine Herrer, thi hvis De ikke, før jeg forlader denne Sal, høitideligt tilsværger mig at forlade Ideen om at lukke Forbryderne ud, da vil min første Handling være at anmælde Dem Alle for Politiet."

„O, min Pension!" tænkte Blok.

„Min Portkontrollørpost!" hvislede Trop.

„Mine Hævnplaner!" mumlede „Kapitainen".

„See saa, nu gjør han vel Knuder, saa jeg mister min gode Fortjeneste med Nøglerne," brummede Smeden.

„Og hvem indestaaer Dem for, at De kommer til at forlade dette Huus, saalænge vi ikke kunne stole paa Deres Tavshed?" spurgte Doktoren strængt.

„Ingen," svarede Victor kjæk. „Og jeg seer nok paa de mørke Blik, jeg møder overalt, at mit Liv er i Fare; det er naturligt, de Mænd, der ikke skye at gjennemføre deres Planer ved Hjælp af Tyve og Mordere, frygte vist heller ikke for selv at stjæle et Liv, for selv at myrde; men jeg frygter Døden mindre end Vanæren. Derfor, mine Herrer! Her er mit Bryst, ingen Andre end de Tilstedeværende har seet, eller kan ahne, at jeg har betraadt denne Stue og De ere altsaa sikkre. Derfor, dræb mig eller afstaae fra den vanvittige Plan at aabne Fæng-

stærne, thi kun ved en af disse Handlinger kunne De i Øieblikket sikkre Dem selv imod Skafottet!"

„De er et Barn!" svarede Doktoren i en vranten Tone, der stak besynderlig af imod Victors Pathos. „Troer De at kunde forskrække os med Deres Trudsler, saa tager De Feil, thi uden just at tage Livet af Dem, kunne vi dog paa andre Maader gjøre Dem uskadelig for os; men hvad der forarsager at jeg for min Part føler mig villig til at give Dem det forlangte Løfte, er — istedet for Frygt — Erkjendelsen af den Sandhed, som ligger i Deres Ord. Det er virkelig en kilden Sag, at give Borgerne i Forbryderes Vold, og kunne vi finde andre Midler til at begynde Tumulten, saa frafalder jeg gjerne Planen om Fængslernes Aabning."

Der opstod nu temmelig heftige Debatter over dette Punkt; men da Doktoren, alt som han forsvarede Victors Mening, selv blev mere og mere overbevist om dens Rigtighed, fik han ved Hjælp af sin Veltalenhed snart Trop og Blok paa sit Parti, og mødte kun en alvorlig Modstand hos „Kapitainen", til hvem Casper, af Frygt for at miste den belovede Fortjeneste, med største Ivrighed sluttede sig; men da omsider ogsaa Rudolf yttrede sig imod Planen med Forbryderne, maatte de to Modstandere paa Grund af Stemmefleerheden give efter, og idetmindste tilsyneladende frafalde den famøse Sag.

Victor jublede i sit Indre over denne hans første Seir over de Sammensvorne, og følte, at selv om han ikke kom til at gjøre mere for Danmark, saa havde han dog alt gjort Noget, ved at kuldkaste en saa skrækkelig Plan.

Men allerede før man forlod Doktoren hviskede „Kapitainen" til Casper: „Det bliver ved vor gamle Aftale. Hvad de Tosseshoveder ikke ville, det kunne vi gjøre paa egen Haand!"

Smeden nikkede tilfreds.

Femte Kapitel.

Hævnens Offer.

Endskjøndt „Kapitainen" siden hiin Aften, da han aftvang Rudolf Løftet om at tjene hans Hævnplaner imod Richard, slet ikke havde omtalt Emma, forsømte han dog intet Middel til at indføre Rudolf i hendes Hjem, og uagtet Denne i sit Indre var forbittret over den Skjændighed, hvortil man vilde bruge ham som Værktøi, saa var dog Følelsen, den unge Pige havde opvækket hos ham ved det første Møde, for stærk til at han kunde modstaae Fristelsen at gjensee hende, atter høre hendes milde, Alt forsonende Stemme og atter ved Bestuelsen af hendes yndige Ansigt at fordybe sig i skjønne Drømme.

De første Gange, „Kapitainen" tog ham med ved de nu temmelig hyppige Besøg hos Richard, lod han sig virkelig tilfredsstille af kun at høre og see hende; men efterhaanden, som han oftere hørte og saae hende, blev Lysten til at behage, til at opvække en gjengjældende Følelse stedse mere levende hos ham, og Leiligheden til at stræbe efter Tilfredsstillelse af denne Lyst manglede ham ingenlunde, da „Kapitainen" sædvanlig indviklede Richard i saa dybsindige Afhandlinger over Tidsbegivenhederne, at han kun formaaede at anvende liden eller ingen Opmærksomhed paa hvad der i det modsatte Hjørne af Værelset blev omtalt imellem Rudolf og hans Datter.

„Kapitainen" saae derimod, skjøndt ogsaa han syntes fordybet i ganske andre Tanker, med hemmelig Glæde det fortrolige Forhold, som efterhaanden udspandt sig imellem Rudolf og Emma, og følte sig overbeviist om, at hun nærede ligesaa levende Følelser for Ynglingen, som han for hende, længe før Rudolf selv troede at kunne smigre sig med at have vækket den mindste Interesse hos det skjønne Barn.

Der stod nu kun tilbage, at de Elskende skulde finde Leilighed til uforbeholden at udtale deres Følelser for

hinanden, og „Kapitainen" sørgede med en sjælden Omhue for at skaffe dem en saadan snareſt muligt.

Et Par Maaneder efter Mødet paa Langelinie befalede han en Eftermiddag Rudolf at komme ud til Richard om Aftenen, da han selv tidligere vilde gaae derud, og ikke havde Lyst til at gaae ene hjem, en Befaling, Rudolf ikke tøvede et Minut med at love opfyldt.

Men da „Kapitainen" henimod Aften traadte ind hos Emmas Fader, vidſte han med Lethed at bevæge Denne til at gaae „en Spadſeretuur", der ved stedse ivrigere Overtalelſer underveis blev forandret til et Besøg i Theatret, som medtog hele Aftenen.

Rudolf, der neppe havde Taalmodighed til at oppebie ſin Kontortids Udløb for at ile til Richards, traf nu for første Gang ene ſammen med Emma, et Tilfælde, der vel, i hvor forønſket det end var, i Førſtningen satte ham i Forlegenhed; men dog blev betragtet ſom en overordentlig Lykke.

Ogſaa Emma blev rødere end ſædvanlig. Det er ſaa underligt, første Gang at være alene med en Mand, der bringer Hjertet i en hurtigere Bevægelſe.

Men hun opmandede ſig ved ſine Pligter ſom Repræſentantinde for en manglende Huusmoder, og da hun umuligt kunde ahne, hendes Fader vilde blive saalænge borte, tog hun ikke i Betænkning at bede Rudolf oppebie Faderens og Huusvennens Tilbagekomſt.

Han modtog Indbydelſen med nogle fremſtammede Taknemmelighedsyttringer, blev vred paa ſig ſelv, fordi han var ſaa forlegen; beſluttede at tale lige ſaa frimodig ſom ellers og — tav ſtille.

Emma kunde heller ikke tale ſom ſædvanligt, og begyndte at dække Aftensbordet, underſtøttet af en døv Pige, der havde været i Richards Tjeneſte ſiden hans Kones Død; men hvor ubetalelig en Skat et døvt Tjeneſtetyende end ellers er for to Elſkende, ſaa kunde Rudolf og Emma dog, nedtyngede af en uſædvanlig Forlegenhed, ſlet ikke profitere af den givne Fordeel.

Men, ſelv en Elſker kan finde ſig, og dette var i

saa høi Grad Tilfældet med Rudolf, at han endogsaa kom til Eftertanke over de Farer, hvormed „Kapitainens“ Hævnforsøg kunde true den unge Pige, Farer, som han ansaae hende aldeles beskyttet imod for hans eget Vedkommende, da han betragtede det som en Umulighed at han selv, trods det aftvungne Løfte, kunde føre Vanære og Skjændsel over et Væsen, han følte at elske høiere end Alt i Verden; men „Kapitainen“ havde jo truet ham med, at hvis han ikke vilde fuldføre den djævelske Hævn, da skulde en Anden gjøre det, da skulde det skjønne Barn falde for en anden, mindre samvittighedsfuld Forfører, og han indsaae derfor, det var hans Pligt, at gribe denne Leilighed til at advare hende, hvormeget han end vilde vove, hvis denne Handling blev opdaget af Poul.

Denne Eftertænken forekom dog Emma at vare temmelig længe og hun vovede derfor at bryde den trykkende Tavshed ved at sukke: „Min Gud, hvor Fader bliver længe borte, og Tiden falder Dem vistnok lang?“

Dette Spørgsmaal, der hos en Kokette vilde have været en Fisken efter Smigeri, blev i Munden paa den uskyldige og naturlige Pige til en ligefrem deeltagende Ytring.

„Nei, nei, paa ingen Maade,“ forsikkrede Rudolf, og vedblev med mere Varme: „Jeg tænkte netop over hvormegen Taknemmelighed jeg skylder Forsynet, at de netop ved denne Udeblivelse af Deres Fader sætter mig istand til at gjøre Dem en Tjeneste.“

„Ved at tie stille?“ spurgte Emma skjælmsk.

„Nei tvertimod, ved at tale, ved at advare Dem!“

„Advare?“ gjentog den unge Pige lidt forundret. „Kan jeg da her, i min Faders Huus, være truet af nogen Fare?“

„Destoværre, ja! De har Fjender!“

„Jeg, Fjender!?“ raabte hun med et vantro Smiil. „O, De tager Feil! Skulde jeg, der holder saameget af Alle, der ikke engang nænner at dræbe den Myg, som

en Foraarsaften stjæler mit Blod, skulde jeg have Fjender, hvo skulde da være fri for dem?"

„Husk paa, at selv Gud, al Kjærligheds Ophav, selv han har Fjender!"

„Jeg har hørt, man siger det; men jeg troer det ikke!"

„Livet vil nok lære Dem denne Tro," svarede Rudolf med et smerteligt Suk.

„Men mine Fjender?" spurgte Emma smilende, „lad mig da først lære dem at kjende."

„Saavidt jeg veed," svarede Rudolf alvorlig, „har De endnu kun Een, og..."

„Og denne Ene er...?"

„Poul Duland!"

„Min Faders Ven?"

„Som hader Deres Fader og kun ønsker, ved at styrte Dem i Elendighed, at knuse hans Hjerte. O, hør mig, Emma, forjag dette vantro Smiil og vogt Dem, ikke alene for ham, men især for dem, han fører ind i Deres Faders Huus."

„Men De er jo selv en af Dem han har indført hos os, og endog den Eneste?" sagde Emma, lidt urolig ved den Alvor, hvormed Rudolf fremførte sin Advarsel.

„Ja, og netop derfor kjender jeg hans Planer, som kun gaae ud paa, at føre Sorg og Skjændsel over dette Huus."

„Det er jo rædsomt!" raabte Emma rystet, „men for Gud i Himlens Skyld, saa advar min Fader, at han kan vise dette Menneske fra sin Dør."

„Det tør jeg ikke," hviskede Rudolf sørgmodig.

„De tør ikke?"

„Nei! — De kjender ikke dette Menneskes frygtelige Magt, og ahnede han, jeg med et Ord havde advaret Dem iaften, vilde jeg imorgen være den ulykkeligste, den beklagelsesværdigste og dog den mindst beklagede Skabning paa Jorden. Jeg har advaret Dem, Emma, og det maa være Dem nok; vogt Dem for Poul Du-

land og hans Venner, og kast mig ikke for tidlig i Støvet ved at lade ham opdage Deres Mistro og fra hvem den stammer."

„Og for denne Fare har De udsat Dem, kun for at advare mig?" spurgte Emma med et kjærligt og taknemmeligt Blik.

„O, hvad vilde jeg ikke vove for at tjene, for at beskytte Dem?"

Emma vendte det blussende Ansigt til den modsatte Side, for selv den uskyldigste Pige forstaaer de Ord, der indeholde en skjult Kjærlighedserklæring, rækkede Haanden ud imod ham og hviskede: „Tak, ... Rudolf!" men tilføiede straks mere dristig: „men hvorledes skal jeg kunde undgaae Farer, jeg ikke kjender?"

„Men jeg kjender dem, og saalænge De vil taale mig iblandt Deres Bekjendte og skye enhver Anden, som Poul kunde indføre hos Dem, skal De blive værnet imod enhver Fare, som om en trofast elskende Broder stod ved Deres Side, og først naar han har styrtet mig i Elendighed, skal han kunne trænge frem til Dem, og De vil da have lært, selv at vogte Dem for hans Planer."

„Saameget vil De gjøre for mig?" spurgte Emma og betragtede ham rørt. „O, hvorledes skal jeg kunne gjengjælde denne Hengivenhed, denne Opoffrelse?"

„Tal ei om Løn, Emma!" bad Rudolf og greb med Varme hendes Haand; „thi allerede ved at modtage min Beskyttelse skjænker De mig en Glæde, der tusindfold opveier enhver tænkelig jordisk Lidelse. Alene Haabet om at maatte være Dem en Broder fylder min Sjæl med Lykkalighed!"

„Ja, Rudolf! Vær mig en Broder," hviskede hun, „og jeg skal aldrig nægte Dem en Søsters Kjærlighed."

„Hvad kan jeg da fordre mere?" spurgte han med funklende Øine. „Er det ikke Opfyldelsen af mit inderligste Ønske, mit kjæreste Haab? O, Emma, nu tør jeg sige det, allerede fra vort første Møde har jeg ....."

Han standsede da Pigen i dette Øieblik kom ind

med Theemaskinen, som hun med en næsten moderlig Omhue pladserede paa Bordet.

„Hun er døv," sagde Emma og blev purpurrød over saaledes uforvarende at have røbet, hvormeget hans Ord interesserede hende.

„At jeg allerede fra det første Møde har elsket Dem," vedblev Rudolf, gjort modig ved Emmas Ord, „elsket Dem som en Broder kan elske sin kjæreste, sin eneste Søster, ja, endnu høiere, elsket Dem saaledes, som endnu aldrig Nogen har eller kan elske Dem!"

Og nu gik det fort. Engang løst, strømmede hans Kjærlighed fra Hjertet til Læben med en Hurtighed som paa en atmosfærisk Jernbane.

De Minuter, som først paa Aftenen vare forekomne dem saa dræbende lange, forsvandt nu saa hurtigt, at de Elskende bleve ganske forundrede ved omsider at høre Richard og Poul Duland komme op af Trappen, og erfare, at Aftenen næsten var forbi.

Et eneste Blik paa Rudolf og Emma var nok til at forvisse „Kapitainen" om, at hans List med at fjerne Richard ikke havde været forgjæves. Emmas yndige Forvirring, som dog ganske syntes at undgaae Faderens Opmærksomhed, og den Glæde, som maadelig skjult straalede ud af Rudolfs Øine, fortalte noksom Lureren, at Aftenen ikke var hengaaet for dem med ligegyldig Passiar, og at ingen Uvedkommende i Fremtiden behøvede at gjøre sig Uleilighed for at skaffe dem Sammenkomster under fire Øine, da de nok selv vilde finde Midler til saadanne.

Og heller ikke dennegang feilede han i sin Gisning, thi der hengik nu snart ingen Aften, de ikke fandt Leilighed til at være nogle Øieblikke uforstyrrede sammen, og hvad de ikke selv formaaede, det bevirkede „Kapitainen" ved stedse oftere at forlokke Richard til i Selskab med ham at tilbringe Aftenen udenfor sit Hjem.

Imidlertid omtalte han aldrig til Rudolf sine Formodninger om hans Forhold til den unge Pige, han vilde give Tid indtil hun, som han udtrykkede sig, i El-

sterens Dine bliver forvandlet fra en Engel, han tilbeder, til en Kvinde, han elsker.

Ogsaa i dette Punkt havde „Kapitainen" Ret.

Iførstningen var jo vistnok Forholdet imellem Rudolf og Emma saa uskyldigt som imellem to Børn. Fra Rudolfs Side, fordi han troede sig kaldet til at være hendes Forsvarer imod hendes Fjendes Nederdrægtigheder, og derfor med Afskye tilbagevilste enhver forræderisk Tanke om selv at tilegne sig nogen dadelværdig Gunst, og hos Emma, fordi hun neppe endnu havde noget Begreb om, at den hellige Glæde, hun følte i Rudolfs Nærhed, den uudsigelige Kjærlighed, hvormed hun lyttede til hans sørgmodige Ord, at disse Følelser kunde udarte til en fordømmelig dyrisk Lidenskabelighed.

Denne Reenhed i Følelser kunde dog ikke vedvare længe hos to Skabninger, hvoraf den ene formeget havde deeltaget i lastværdige Nydelser til ganske at kunde bortjage Mindet om dem, og den Broder- og Søsterkjærlighed, de høitideligt havde lovet hinanden ved den første Udtalelse af deres gjensidige Følelser, forandrede sig derfor snart til en ligefrem udtalt Attraa efter engang i Tiden ganske at bestidde hinanden, et Forhold, hvorunder Emma vel endnu kun tænkte sig Glæden af stedse at see og høre hinanden, men hvorunder Rudolf forstod ganske andre Nydelser, og engang vækket, tiltog denne Attraa hos ham med en Alt beseirende Kraft, og kun Følelsen af Undseelse havde hidtil lagt en Tømme paa hans opvaagnende Lidenskab.

Nu saae han kun den unge, henrivende Kvinde i den engang Tilbedede!

Han kæmpede tilvisse selv imod denne vilde Higen, men „Kapitainen" havde hidtil formeget lært ham at tilfredsstille sine Lyster, til at han nu skulde kunde gaae seirrig ud af Kampen, og da han endelig bukkede under, troede han endnu at kunde tildele sig Roes fordi han havde kæmpet, og — som det forekom ham — kæmpet længe.

Dette „længe" bestod af fire Maaneder.

En Dag i Januar 1816 modtog Rudolf ved et paalideligt Sendebud den Efterretning fra Emma, at hendes Fader om Eftermiddagen vilde tage ud med Poul Duland, og sandsynligviis blive ude til hen paa Aftenen, og der var saaledes god Leilighed til at være ene sammen i nogle Timer; thi uagtet Rudolf til enhver Tid lod til at være Richard ret velkommen, saa foretrak han dog naturligviis at indfinde sig medens Faderen var borte, og i Datterens Selskab at oppebie hans Hjemkomst.

Da Rudolf henimod Aften traadte ind hos Emma mødte hun ham med en ængstelig Fortælling om, at Pigen var bleven saa syg efter at Richard var gaaet ud, at hun havde været nødsaget til at gaae tilsengs. — Emmas Dyd var saaledes ikke engang bevogtet af en døv Pige.

Rudolf søgte at trøste den Elskede, og da Tusmørket netop begyndte at falde paa, trak han hende hen til sig ved Kakkelovnen, fra hvilken Luerne kastede sit muntre, bevægelige Lys ud paa Gulvet.

Læser, har Du nogensinde i Skumringen siddet alene med en kjær og smuk Pige ved Kakkelovnen, saa er det overflødigt at beskrive for Dig hvorledes Rudolf og Emma bare sig ad; har Du derimod aldrig været i saa yndig en Situasjon, saa vil Du ikke forstaae nogen Beskrivelse derover, om den end i sig selv var nok saa mesterlig.

Vi ville derfor kun flygtig antyde, at de Elskende i Skyggen af Kakkelovnen stedse rykkede nærmere sammen, at Emma endelig for første Gang fik Sæde paa Rudolfs Skjød og at Kysene stedse bleve længere og varmere. Emma var ængstelig, men dog saa glad, saa glad! Hun skjælvede af en underlig Frygt; ogsaa Rudolf skjælvede, men det var slet ikke af Angest.

O, I ulykkalige Ungmøer, vogt Eder for at komme til at skjælve i Elskerens Nærhed.

. . . . . .

Naar den dødsdømte Forbryder i sin sidste Slummer omgjøgles af en vidunderlig skjøn Drøm, og Slut-

teren da pludselig ruster i ham, for at han skal reise sig og gaae den vanærende, visse Død imøde, da kan han ikke føle sig ulykkeligere og Fortvivlelsen nærmere end Rudolf, da hans Besindelse efter en kort berusende Nydelse vendte tilbage og viste ham den hele Skjændighed ved den indbildte Seir, der kun bestod i at træde Uskyldigheden i Støvet og føre Skjændsel og Elendighed hen over den. — Hvor var nu Frugten af al hans Modstand, af alle hans skjønne heroiske Beskyttelsesplaner? — Et Øieblik havde han forglemt sig selv og hele Verden, blændet af en ulykkelig Lidenskabelighed, og i dette Øieblik havde Ondskaben triumferet, „Kapitainens" Hævnplaner vare iværksatte, og det netop af Ham, der vilde have vovet sit Liv for at forstyrre dem.

Emma kunde ikke forstaae den pludselige Forandring, der foregik med Rudolf. Hun havde nys seet ham berusset af Salighed, og nu, nu trykkede han som en Fortvivlet den hede Pande imod sine Hænder.

Kun Eet kunde der endnu gjøres for ikke ganske at blive Ondskaben voldgiven, og det var, ikke med et Ord, ikke med en eneste Mine eller et eneste Blik at forraade det begangne Feiltrin. Men vilde dette Feiltrin i sig selv blive uden Følger? — Han haabede det, thi den Druknede griber jo efter et Halmstraa for at redde sig, og Rudolf var paa Veie til at synke i Fortvivlelsen over sin Handling.

Men ogsaa han greb kun efter et Straa.

Med det Menneskefjenderen eiendommelige skarpe Blik havde „Kapitainen" ligesaa hurtig opdaget den sidste som den første Forandring i Forholdet mellem Rudolf og Emma. Hendes Blik, naar hun betragtede sin Elsker, havde nu noget langt mere Glødende og Levende ved sig end tidligere, da det kun udtalte en reen, sværmerisk Kjærlighed, og havde ikke dette allerede været nok til at røbe Alt for den Speidende, saa maatte den ængstelige Omhu, hvormed Rudolf søgte at vise, han aldeles ikke stod i nogen hjertelig Forbindelse med Emma, ligesom

den angrende Grublen, der var læselig paa hans Pande, være talende Beviser nok for den ahnede Brøde.

Imidlertid lod „Kapitainen" dog endnu hengaae en rum Tid før han til Rudolf omtalte Resultatet af sine Observasjoner, ikke allene for at være aldeles vis i sin Dom, thi det troede han allerede at være, men ogsaa for at de Elskendes Forbindelse skulde blive endnu fastere, og om muligt bære Frugt før han optraadte fjendtlig imod den.

Ogsaa dette Ønske troede han omsider opfyldt.

„Erindrer Du," spurgte han nu Rudolf en Dag, „at Du for seks Maaneder siden lovede mig at vanære Emma Richard?"

„Jeg erindrer, at Du ved skjændige Midler aftvang mig et Løfte, som jeg aldrig siden har tænkt paa at holde," svarede Rudolf trodsig.

„Virkelig?" spurgte „Kapitainen" spottende. „Saa Du troer mig saa blind og dum, at jeg ikke skulde gjennemskue alle Dine Forsøg paa at skjule Eders Kjærlighedsforstaaelse? Saa dum, at jeg ikke skulde vide, det netop er fordi Du næsten imod Din egen Villie har opfyldt min Befaling, at Du nu har Mod til at nægte Lydighed? Saa dum, at jeg ikke skulde vide, Din Kjærlighed til hende endnu er saa stor, at Du hellere vil trodse mig og derved styrte Dig selv, end lade hendes Skjændsel blive bekjendt? — Men hvad nytter denne Opoffrelse Dig? Om nogle Maaneder vil hun dog være i en saadan Stilling, at Eders ømme Forbindelse ikke længere kan skjules; thi jeg har Øinene bedre med mig end hendes Fader, og veed derfor grumme godt, at hendes Upasselighed i den senere Tid ikke er en begyndende Brystsyge, som hun har indbildt Faderen, men Følgerne af et Svangerskab."

Rudolf stod sønderknust. Hans sidste Haab, at Feiltrinnet kunde holdes skjult for Verden, var nu forsvundet; thi skjøndt ogsaa han nok kunde mærke, hvad der fremkaldte Emmas sygelige Tilstand, havde han dog troet, at finde Midler til endnu — i det mindste i nogen

Tid — at holde hendes Omgivelser i Uvidenhed, men nu, da han hørte „Kapitainen" med dræbende Vished at omtale Sagen, nu vare alle bedragerisk Haab forbi.

„Og om det nu virkelig forholdt sig saa," begyndte han efter en kort Pause i en ængstelig Tone, „hvad jeg forresten slet ikke indrømmer ....."

„Hem!"

„Og slet ikke med Sandhed kan indrømme, hvad vil Du da gjøre? Ile til hendes Fader, for at fuldføre Din Hævn ved at fortælle ham, at hans Datter er en falden Pige?"

„Nei, det vil jeg ikke," svarede „Kapitainen" med uforandret Sikkerhed i sine Meninger, „jeg vil give Tid, ja, endogsaa hjælpe Eder at holde Alting skjult; men er først Barnet født, og I paa en eller anden honnet Maade har skilt Eder af med det, først da vil jeg tale."

„Men sæt nu, jeg forinden bad Richard om hans Datter, fik hans Samtykke og kunde ægte hende, hvad da?"

„Da vilde jeg see mig sat i den sørgelige Nødvendighed, at forbyde Dig at indtræde i den hellige Ægtestand," svarede „Kapitainen" spottende, „thi Du skylder mig endnu en Bagatel af halvandet Aar, og denne Gjæld kan jeg ikke eftergive til Fordeel for Dine mulige Familieglæder."

„Men Du lovede, kun endnu eengang at fordre Lydighed af mig, og da at udlevere mig det Underpant, som binder min fri Villie," indvendte Rudolf, „og da Du vel neppe vil bryde Dit Ord, saa beder jeg Dig lad denne Befaling ikke blive et Forbud imod at ægte Emma før ....."

„Nei, det forsikrer jeg Dig, min sidste Befaling skal slet ikke gjælde hende."

„Men Du vil maaskee ikke give den, før det er forsilde?"

„Jo. Jeg har Medlidenhed med Dig; inden en Maaned skal Du modtage Befalingen, og saasnart den

er opfyldt, maa Du gjerne ægte Din Dulsinea, hvis Du kan."

„Saa lover jeg Dig iforveien den meest ubetingede Lydighed!"

„Mange Tak!" svarede „Kapitainen" ironisk.

Medens Rudolf saaledes maatte gaae til Bekjendelse for „Kapitainen", befandt Emma sig i en omtrent lignende Stilling; thi hun havde det samme Uheld som de fleste unge Piger, hun havde en ældre Veninde.

Det var Datteren af en afdød Godseier i Sjælland. Hun havde som Barn tillige med sin Gouvernante faaet Adgang i Richards Huus, fordi han troede det nødvendigt for sin Datters Uddannelse at hun havde nogen kvindelig Omgang, hvilken hun som moderløs ellers næsten ganske maatte savne i sit Hjem. Med denne Veninde havde Emma hvert Foraar tilbragt nogle Maaneder paa Landet, og havde hende til Gjengjæld næsten daglig hos sig i Vintermaanederne, som bleve tilbragte i Kjøbenhavn.

Ogsaa hun havde gjennemskuet Emmas Forhold, og Dennes Upasselighed havde saameget tildraget sig Venindens Opmærksomhed, at hun besluttede at komme til Vished om sine Formodningers Ret, paa hvilken Maade det end skulde være.

Der optaarnede sig imidlertid ikke store Vanskeligheder for hendes Efterforskninger, da Emmas naturlige Aabenhjertighed i Forbindelse med den hemmelige Angest, som stedse nagede hende, og Tilliden til Venindens Troskab og Kjærlighed, selv banede Veien for hende.

„Hvorfor vil Du nægte, at Du er gode Venner med Rudolf Halvorsen?" spurgte Veninden frittende, „det er jo en smuk, ung Mand, som nok i Tiden vil kunne ernære en Kone."

„Jeg nægter jo heller ikke, at jeg betragter ham som en Ven," svarede Emma lidt blye, „men....."

„Men Du vil ikke tilstaae, at Du elsker ham, for at man ikke skal ahne endnu mere," paastod Veninden dristig. „Naa, bliv nu ikke saa rød, med mindre det skulde være over, at Du mangler Fortrolighed til mig,

der har elsket Dig som en Søster fra vi vare ganske smaa. — Vi ere alle Mennesker, og at feile, er tilgiveligt, men at skjule vore Feil for en elskende Veninde, det er fordømmeligt!"

„Feile," gjentog Emma, og gjorde sig Umage for at lægge lidt Stødt i sin Tone. „Selv om jeg virkelig elskede Rudolf, saa var deri vel ikke nogen Feil?"

„Oh nei! min uskyldige Due, ikke saalænge Kjærligheden kun udveksler Kys og skjønne Ord, men — skulde Du ikke ahne, at den kan gjøre mere?

„Fy, Line!"

„Det er jo rigtignok lettere at sige Fy end at vogte sig for det, som er Fy værd," svarede Line. „Men dog, uagtet jeg ikke er blind for den Forandring, der er foregaaet med Dig, saa maa Du ikke tro, jeg vil tiltvinge mig en Fortrolighed, som Venskabet ikke er stærkt nok til at skjænke mig, og naar jeg begyndte at tale om disse Ting, saa var det paa ingen Maade af Nysgjerrighed, thi den kan ikke finde Sted hvor Alt ligger klart for vore Øine, men af Kjærlighed, og i Haab om at kunde være Dig saaledes til Hjælp, at Du ikke skulde gaae hen og faae Ende paa Livet, maaskee ligesom Din Moder."

„Faae Ende paa Livet ligesom min Moder?" gjentog Emma, paa eengang glad over at kunde forandre Gjenstanden for Samtalen og gjort urolig ved det besynderlige Udtryk, der laae i Venindens Stemme, „hvorledes fik hun da Ende paa Livet?"

„Du veed det ikke?"

„Nei," svarede Emma, og vedblev med dyb Følelse: „Jeg erindrer kun som en fjern Drøm, at hun hver Aften kom ind til mig, naar jeg laae i min lille Seng, kysfede mig paa Pande og Kind og velsignede mig. Men en Aften kom hun ind, mere bleg og svag end sædvanlig, og da hun kysfede mig, blev mit Ansigt overstrømmet af hendes Taarer. Da jeg om Morgenen spurgte efter hende, fortalte vor gamle Pige med Graad at hun var død, og jeg fik hende aldrig siden at see, thi da hun i dette Værelse laae i den sorte Kiste, havde

man tildækket hendes Ansigt, og man vilde ikke tillade mig endnu engang at see de kjære Træk."

„Fordi de vare sorte og fordreiede af den frygtelige Dødskamp," tilføiede Line med en affekteret Medfølelse. „Ja, mit stakkels Barn, den Aften, Din Moder grædende for sidste Gang kyssede Din Pande og Kind, den samme Aften tog hun Gift, og to Timer efter fandt man hende død i sit Værelse."

„Almægtige Gud!" raabte Emma forfærdet. „Og det har man aldrig sagt mig? Selv Du har jo aldrig før med et eneste Ord hentydet derpaa."

„Det var fordi jeg ikke kunde bevæge mig at saare Dit Hjerte med denne Fortælling, men nu ansaae jeg det for nødvendigt," svarede Veninden, som forresten først samme Morgen havde hørt Historien om Claudias Død af sin Gouvernante.

„Og hvorfor begik min ulykkelige Moder denne skrækkelige Gjerning?" spurgte Emma.

„Derom ere Meningerne forskjellige; men de Fleste paastaae dog, at Din Fader skal have bragt hende dertil ved sit tyranniske Sindelag, og Du kan deraf slutte Dig til hvad Du kan vente, hvis han engang skulde opdage et Feiltrin af Dig."

„O, min arme Moder!" sukkede Emma med Taarer i Øinene.

„Gid kun Andre ikke maa komme til ogsaa at sukke: den arme Emma," ønskede Veninden; „men vi maa finde os deri, en god Villie bliver jo sjælden paaskjønnet før det er for sildigt, og saaledes vil det nu ogsaa gaae med Dig."

„Min Gud, min Gud! Hvad skal jeg da gjøre?"

„For det første: være oprigtig, og dernæst: følge Andres fornuftige Raad."

„Det bedste Raad for mig er at døe som min Moder," hulkede Emma.

„Aa Snak!" trøstede Line, „det er meget bedre at stille sine Ting saa at man kan vedblive at leve og glæde sig ved Livet, ved Venskab og Kjærlighed."

„Men .... det kan blive forfældigt til at leve."

„Sikke nogen Passiar. For Dig kan der endnu gives gode Raad; men Oprigtighed frem for Alt. Tilstaae altsaa for det første, at Du elsker Rudolf!"

„Ja, Line, det gjør jeg; jeg elsker ham over Alt, jeg troer neppe, jeg elsker Gud høiere."

„Det vil jeg nok tro, han er ogsaa for gammel til at saa unge Piger som Du kan sværme for ham. Men nu videre: Han kjender Din Kjærlighed?"

„Ja!"

„Men især engang har han været mere øm, mere glødende end sædvanlig?"

Emma bøiede rødmende sit Ansigt ned imod Brystet.

„Du gjengjældte hans Varme, og han benyttede sig af Leiligheden til at .... til at elske Dig .... jeg veed ikke ret hvorledes jeg skal udtrykke mig ...."

Emma skjulte sit Ansigt ved Venindens Bryst.

„Nu, Barn!" vedblev Line, „det er jo ikke saa forskrækkeligt, vi ere alle Mennesker, og vi finde nok paa Raad, man er jo ikke noget Barn længere; men fortæl mig nu rigtig hvorledes det gik til. — Sæt Dig her ved Siden af mig — saadan — rigtig tæt, — og fortæl mig saa Alt, — Din Haand skal ligge inden i min til Pant paa, at Du Intet vil skjule. — Nu, frem med Sproget! Hvad sa'e han dengang han friede? Hvordan bar han sig ad?"

Den stakkels Emma maatte nu med glødende Kinder gjengive hele sin Kjærlighedshistorie, lige fra det første Blik indtil det sidste Haandtryk, og først da Alt var fortalt med den største Nøiagtighed, begyndte Veninden at tænke paa de belovede gode Raad, der nu indskrænkede sig til et eneste, nemlig at søge Midler til at dræbe det, hun bar under sit unge Hjerte.

Iførstningen vægrede Emma sig for at følge dette Raad, skjøndt vistnok mere af et naturligt Instinkt, end paa Grund af noget klart Begreb om den Forbrydelse, der laae skjult i et saadant Forsøg, men endelig seirede

hendes Frygt for den Faders Fortørnelse, hun hele sit Liv mere havde betragtet med Skjælven end med Kjærlighed over den naturlige Modbydelighed, der opstod hos hende, da Veninden førstegang rykkede frem med sit Forslag, og givende efter saavel for sin Angest som for Lines Overtalelser, lovede hun endelig under bittre Taarer at søge det omtalte Middel, og det kom nu kun an paa at finde Een, som for gode Ord og Betaling vilde overlade hende det.

Men ogsaa herfor troede Line at kunde give Raad. Hun havde tidligere mere end een Gang besøgt Mo'er Ulla, for at faae sin kvindelige Nysgjerrighed med Hensyn til Fremtiden tilfredsstillet, og ifølge hendes Anskuelser, kunde umuligt Nogen give sig af med at spaa, uden ogsaa at være Giftblanderske, lave Elskovsdrikke og Piller, til hvilke samtlige Midler hun nærede den meest ubetingede Tro, noget, der ikke var saa besynderligt for et Væsen, der kunde tro paa Forudsigelser af Kort; under alle Omstændigheder var den ene Galskab ikke større end den anden, og det blev derfor efter lang Snakken frem og tilbage besluttet, at Emma den næste Morgen skulde opsøge Spaakvinden i „Knaldhytten" og om Eftermiddagen fortælle Veninden Resultatet af sit Besøg.

Efter en søvnløs Nat, under hvilken Emma forgjæves med Taarer havde anraabt Gud om at indgive hende Ideen om andre Midler til at skjule sin Vanære, som om det kunde være overeensstemmende med den himmelske Retfærdighed, at Straffen ikke fulgte paa Brøden, reiste hun sig tidlig om Morgenen fra det Leie, der i den lange, lange Nat var forekommet hende som en gloende Rist, listede sig sagte forbi den sovende Tjenestepige og ilede over til „Knaldhytten" for at spørge efter „en Kone, som hedte Ulla."

Tullefa'ers Kone, der slet ikke var fremmed for, at der tidlig om Morgenen indfandt sig pyntede Damer for at konsulere hendes Losjerende, førte straks med et velvilligt Smiil den skjælvende Emma igjennem den saa tidlig om Morgenen altid tomme Gjæstestue, aabnede Døren

til „Skabet" og skjød hende lempelig ind i det lille Kammer til Spaakvinden.

Mo'er Ulla fæstede straks sit skarpe Blik paa den Indtrædende, og en Skye af Mishag syntes at drage over hendes Aasyn ved at see, at den Besøgende næsten var et Barn.

Ogsaa Emma vovede at kaste et flygtigt Blik hen til den Gamle, men slog straks undseelig Øiet til Jorden. Hun havde smigret sig med at træffe paa en fræk Kvinde, der for en bestemt Sum solgte Gift imod ufødte Skabninger, men hun følte nu, da Ulla kastede sit strænge, alvorlige, næsten bebreidende Øie paa hende, at Bønnen om Hjælp her vilde falde langt tungere end hun havde ahnet, og blev derfor staaende taus og skjælvende ved Døren.

„Kom nærmere, Barn!" befalede Ulla i en streng Tone, skjøndt Befalingen paa Grund af Kammerets ringe Størrelse næsten lød som Ironi, „og sig mig hvad Du vil."

„De ...." begyndte Emma, men formaaede ikke at føre flere Ord over sine Læber.

„Du skjælver," sagde Ulla, „og det er ikke godt. Menneskene — og mindst Børn som Du — bør aldrig foretage sig Noget, som bringer dem til at skjælve!"

„O, Gud! Ja De har Ret," svarede Emma og brast i Graad, „havde jeg kun altid vogtet mig, naar jeg skjælvede, saa stod jeg nu ikke her saa ulykkelig, saa fortvivlet."

Mo'er Ulla syntes at feste endnu større Opmærksomhed paa den unge Pige.

„Man fortvivler kun, naar man er brødefuld," sagde hun. „Den Uskyldige nedbøies af Ulykken, men fortvivler ikke."

„Og har heller ikke Grund dertil," svarede Pigen, idet hun hulkende tildækkede sit Ansigt, „thi hvilken Skjæbne havde man ikke Mod til at gaae imøde, naar man — var uskyldig."

„Du er det altsaa ikke?“ spurgte Ulla med synlig Forbauselse.

Emma rystede langsomt med Hovedet.

„Saa ung, og allerede falden!“ sagde den Gamle med Strænghed. „Og dog synes Du ikke at være i den Stilling, at det er skeet for det kjære Brød. Det er altsaa Letsind, der i saa ung en Alder har fæstet Bo hos Dig?“

„O, fordøm mig ikke!“ bad Emma og hævede sit taarevædede Ansigt op imod den Spørgende.

Den eneste klare Lysstraale, som igjennem det lille Vindue strømmede ind i Kammeret, faldt netop paa Emmas Træk, og Mo'er Ulla traadte overrasket et Skridt tilbage; men syntes dog at bekæmpe sig selv og spurgte i den samme haarde Tone, hvori hun havde talt under hele Besøget:

„Hvad vil Du mig?“

Et Øieblik bragte denne Strænghed Emma til at vakle i sin Beslutning, men da faldt hendes Tanke atter hen paa Faderen, hans retfærdige Harme, Vrede og Fordømmelse, og den større Frygt besejrede den mindre, og hun hvislede derfor: „Jeg har feilet af Kjærlighed, min Feil vil blive aabenbar og drage min Faders Forbandelse med sig.“

„Ah, jeg forstaaer Dig,“ sagde Mo'er Ulla koldt. „Du havde Mod til i et vellystigt Øieblik at glemme Dyd og Ære, men har ikke Mod til at bøie Dig under Følgerne af Din Forglemmelse; havde Mod til at feile, men ikke til at lide under Feilen, og derfor skal vel nu et uskyldigt Væsen lide Døden, for at skjule den Skyldiges Vanære?“

„Mit Barn er endnu ei født,“ stammede Emma, „og jeg har hørt, at der gives Midler til at forhindre .....“

„At det fødes,“ fuldendte Ulla. „Men har Du betænkt, at det alligevel er et Mord, og tilmed det grusommeste, det unaturligste af alle? Det er Moderen, der dræber sit Barn, enten det saa skeer før det lille Væsen har seet Lyset eller ei, saa er det dog et Menneskeliv, der

offres, og offres med en rædselsfuld Koldblodighed, for at skjule Moderens lastværdige Forhold."

„Jeg har ikke tænkt ....."

„Nei, Du har ligesom tusinde Andre ikke betænkt, at Du vil skjule en mindre Brøde, der straffes med Skjændsel i Verdens Øine, med en langt større, der fører den almægtige Guds Forbandelse med sig. — Gaae, Emma Richard — thi jeg kjender Dig godt — gaae, beed den almægtige Gud om at tilgive Dig Dine blodige Tanker, og afvænt med ydmygt Sind Straffen for Dit Letsind."

„O, jeg Ulykkelige!" sukkede Emma og vendte sig imod Døren for at gaae.

Men pludselig gjennemfoer den Tanke Mo'er Ullas Hoved, at den Fortvivlede maaskee hos Andre vilde søge at erholde det Middel, hun selv saa haanlig afslog at give, og at Forbrydelsen saaledes dog vilde blive begaaet, medens hun maaskee ved Hjælp af en Smule List vilde være istand til at forhindre den, og hun spurgte derfor den Bortgaaende: „Hvad er nu Din Hensigt?"

„At døe!" svarede Emma bleg, men bestemt.

„Altsaa at begaae to Mord istedet for et, dræbe Dig selv og Dit Barn. Nei, da er det bedre at Barnet døer, og Du beholder Tid til at angre Din Brøde."

„De indvilliger? De vil hjælpe mig?" spurgte Pigen smertelig bevæget.

„Ja. Dog kun under den Betingelse, at Du ikke benytter noget andet Middel end det, jeg giver Dig, thi ellers vil det koste Dit Liv."

„Jeg lover det!"

„See her," sagde Ulla og aabnede en lille Æske, „her er et Pulver, tag det, og Du er en Barnemorderske, om ikke for Menneskene, saa for den alvidende Gud."

„Og Deres Løn?" spurgte Emma, idet hun rystende modtog det lille Pulver.

„Din Ordholdenhed!" svarede Spaakvinden og viste med en stolt Bevægelse imod Døren.

Emma bøiede sit Hoved og forlod „Knaldhytten" med vaklende Skridt.

„Ja, ulykkelige Barn," talte Ulla hen for sig da hun blev ene, „for Gud vil Du være en Barnemorderske, hvis Du tager Pulveret, skjøndt det ikke virker, thi han seer mere paa Tanken, hvormed en Brøde begaaes, end paa Brøden selv, og Tanken om Mord besjæler Dig, naar Du nedsvælger Midlet; men modstaaer Du Fristelsen, ogsaa da vil han see Dig, og der er i Himmelen større Glæde over en Omvendt end over Den, der aldrig feilede!"

Ved sin Hjemkomst mødte Emma den gamle Pige, der med forskrækkede Miner fortalte, hvor bange hun var bleven, da hun vaagnede og ikke fandt sin Jomfru i Huset.

„Jeg var saa syg imorges, og troede at Luften skulde hjælpe mig," forklarede Emma.

„Vilde De have Hjælp til at sye?" spurgte den Døve, vendte det andet Øre til og aabnede Munden lidt for at høre bedre. „Det kunde jeg jo godt hjælpe Dem med."

„Du forstaaer mig ikke," sagde Emma kort.

„Forstaaer jeg det ikke?" brummede Pigen. „De unge Damer tro nu altid, at man Intet forstaaer, og dog har man lært baade det Ene og det Andet, længe før de kunde knappe deres egne Bukser."

Emma befandt sig hele Dagen i en meget lidende Tilstand, og da Veninden kom om Eftermiddagen, blev hun ganske forfærdet ved at see den Kamp, der var at læse i den Ulykkeliges blege, skjønne Træk.

Efter at have hørt Fortællingen om Besøget hos Spaakvinden, modtog Line Pulveret, betragtede det, lugtede til det og erklærede, at det bestemt var meget probat.

„Men nu er det bedst, at Du tager det," sagde hun, og rørte det uden videre sammen med lidt Vand i et Glas; „thi man bør ikke spilde nogen Tid, og jeg har forresten ogsaa nok Lyst til før jeg gaaer at høre, hvorledes det smager."

„Det er et Menneskeliv det gjælder," sagde Emma og saae mørk ned i Glasset.

„Aa, er det et Menneske?" spurgte Veninden. — „Naa, drik nu, og gjør ingen Passiar."

„Det er et Mord!" stønnede Emma og skjælvede, saa hun neppe kunde holde Glasset.

„Hust paa Din Fader! Han vil forbande Dig, og støde Dig bort fra sin Dør, hvis Du ikke drikker."

„Men Gud vil forbande og forstøde mig, hvis jeg gjør det!"

„Aa, nei!" forsikkrede Line.

„Min Gud! Kan Du tilgive?"

„Ja vist saa. Drik nu!"

„Jeg kan ikke!"

„Kan Du da bedre taale at staae vanæret for hele Verden? Blive bespottet af Alle, fordømt af Din Fader?"

„Og under alt dette kunde jeg dog bede til min Gud!" sagde Emma, „men det kan jeg ikke, naar jeg har fuldført denne Daad. Og hvad er Ære, Glands og Værdighed uden Venskab med Gud? — Nei, nei!" raabte hun og kastede Glasset langt bort fra sig, „lad komme hvad der vil, hellere forbandes af min Fader end af Gud!"

„See saa!" knurrede Veninden, „nu faaaer jeg da ikke at vide, hvorledes det smager."

Sjette Kapitel.

Den sidste Befaling.

„Kapitainen" havde lovet Rudolf, inden Forløbet af en Maaned at give ham den sidste Befaling, efter hvis Opfyldelse han vilde betragte den akkorderede tiaarige Lydighed som tilendebragt og udlevere det Pant, ved Hjælp af hvilket han stedse havde holdt den Ulykkelige i en rædselsfuld Afhængighed.

Men han havde tillige lovet at denne Befaling ikke skulde indeholde noget Forbud imod Rudolfs mulige

Ægteskab med Emma, eller i det hele vedrøre hans Forhold til hende.

Og dog vilde han paa ingen Maade have at et Ægteskab maatte finde Sted, der aldeles vilde berøve ham den saa inderligt ønskede Hævn over Richard.

Han indsaae derfor, at det bedste Middel til paa eengang at opfylde sit Løfte og dog at fuldføre sin Hævn over Emmas Fader vilde være, naar han for en længere Tid og paa en kraftig Maade fjernede Rudolf.

Men da det var den sidste Befaling, han kunde udstede til Ynglingen, vilde han aagre med sin Herskermagt, og ikke allene fjerne ham, men tillige gjøre det paa en saadan Maade, at den Arme kom til at virke i „Kapitainens" Interesse paa sit midlertidige Opholdssted.

Uagtet Poul Duland havde seet sig nødsaget til at give efter i Frihedsprædikanternes Forsamling, da under Victors Indvielse Ideen om at aabne Fængslerne kom paa Bane, saa arbeidede han dog i Forbindelse med Casper fort paa at bringe Planen i Udførelse, for ogsaa ved denne Nederdrægtighed at hævne en formeentlig Uret imod ham og hans Moder paa det hele Samfund, og han besluttede nu at styrte Rudolf Halvorsen saaledes, at han absolut maatte blive inddømt i en af Stadens Straffeanstalter, og tvivlede ingenlunde paa, at var han først derinde, da vilde han vist med Glæde søge at indvikle de andre Fanger i en Sammensværgelse, der gik ud paa et almindeligt Udbrud, da hans egen personlige Frihed vilde være en Følge deraf, og at det vilde lykkes ham, derom tvivlede „Kapitainen" ikke, da Løftet om Hjælp udvendig fra vilde opflamme Forbrydernes Mod og Forvovenhed.

Saaledes, meente han, vilde han høste den største Nytte af Rudolfs sidste Lydighed, og da Tanken engang var undfangen, tøvede han som sædvanligt intet Øieblik med at bringe den i Udførelse.

Ved Hjælp af sin Snuhed havde han inden Forløbet af den bestemte Tidsfrist erfaret af Rudolf, at der

en Dag var gjort en temmelig betydelig Indbetaling paa det Kontor hvor han var ansat, og paa dette Tilfælde grundede „Kapitainen" sit Forræderi.

„Hvor stor var den Sum, Du fortalte, der blev betalt paa Kontoret idag?" spurgte han om Eftermiddagen.

„Henved otte tusinde Daler!"

„I Sølv?"

„Nei, i lutter Papirspenge."

„Og hvor beroer nu denne Sum?" vedblev „Kapitainen" at spørge.

„For Øieblikket i min egen Pult, da Indbetalingen skete til mig," svarede Rudolf umistænkelig, da det ikke var noget Ualmindeligt at „Kapitainen" med den største Vedholdenhed udspurgte ham om aldeles ligegyldige Ting.

„Kan Du ikke skaffe mig denne lille Kapital?" spurgte Poul, som om en pludselig Tanke var opstaaet hos ham.

„Er Du gal?" raabte Rudolf, „hvor kan jeg skaffe Dig andre Folks Penge!"

„Jeg er ikke gal, og maa have Pengene," svarede „Kapitainen" i en Tone, der bragte Rudolf til at blegne, da han nu begyndte at ahne den Kamp, som forestod ham.

„Du maa skaffe mig dem," vedblev „Kapitainen" rolig. „Det er min sidste Befaling, og vi ere hinanden kvit."

„Raser Du? Hvorledes skal jeg kunne give Dig Penge, som hele Kontorpersonalet veed beroer hos mig, og som øieblikkelig vil savnes? — Jeg kunde jo ligesaa gjerne straks gaae i Tugthuset, for det vilde dog blive min Skjæbne."

„Aa ja, hvis Du vilde benytte Dine Nøgler til Døre og Pult, saa vilde det jo vistnok blive Tilfældet, da Enhver vidste at Du, og kun Du havde taget Pengene; men der gives andre Maader."

„Ti! For Gud i Himmelens Skyld, ti stille, og

begynd ikke igjen med Dine djævelske Fristelser!" raabte Rudolf forfærdet.

„Jeg kan ikke føie Dig," svarede „Kapitainen" kold, „thi de sidste Aaringer har været saameget paa min Formue, at jeg atter maa see at hjælpe den paa Fode, idetmindste med saameget som Du ligefra Din Faders Død har været mig skyldig, og dertil vil omtrent den omtalte Summa kunne forslaae. Forresten behøver jeg jo ikke at friste, der hvor jeg kan befale, og det gjør jeg her."

„Men Alt har sin Grændse, og denne Befaling adlyder jeg ikke!"

„Jo saamæn gjør Du saa, naar man bare giver Dig Tid til at vrøvle lidt iforveien," vedblev „Kapitainen" med rolig Ligegyldighed; „thi Du vil snart komme til Erkjendelse af det Fordeelagtige for Dig selv ved hele Foretagendet. — Adlyder Du, saa veed Du at Din Faders Haand og Din egen Frihed bliver Din Løn; Du kan da ægte Emma Richard — thi efter det Forhold, hvori Du og hun nu staae til hinanden, vil Faderen nok vogte sig for at give Dig en Kurv, — gjøre hende lykkelig, og selv komme i en brilliant Stilling ved Hjælp af hendes Medgift. Altsaa lutter Solskin og Maanebelysning. — Men paa den modsatte Side veed Du ogsaa, at Ulydighed imod min Befaling bryder vor sidste Akkord; jeg overlæsser Dig med Skjændsel, først ved at udsprede Rygtet om Din Handlemaade — thi jo langsommere Du bliver Gjenstand for Afskye, desto mere vil Du lide under den — og siden ved offentlig at bekræfte Rygterne. Jeg fortæller Richard om hans Datters Vanære, og hun vil blive forstødt af ham, ligesom Du sørgede for, at Din Søster blev det af Eders Fader, — Emma beholder dog den Fordeel frem for Marie, at hun ikke har nogen Broder til at forhaane sig, — hun bliver som sagt forstødt, vanæret og elendig ligesom Du selv."

„Min Gud, min Gud! Hvad skal jeg gjøre?" stønnede Rudolf.

„Skjøndt det ikke er mig, Du paakalder, saa skal jeg dog svare Dig," sagde Kapitainen". „Du skal i Nat, lidt efter Klokken tolv, tage Dine Nøgler, en lille Saug, et Brækjern og nogle Dirker og gaae hen paa Kontoret, der lukker Du Dig ind, sætter Dig i Besiddelse af Pengene og brækker derpaa Laasen fra Din Pult, ramponerer den saameget som muligt og lader Dirkerne blive liggende paa den. Derpaa sauger Du Laasen med alt det nærmest omgivende Træ ud af Dørene, et Arbeide, som ellers tager megen Tid, men kun vil være en Bagatel for Dig, som kan holde Døren aaben, imedens Du gjør det, og lader Saug, Laase og Brækjern ligge hulter tilbulter ved Dørene. Imorgen indfinder Du Dig paa Kontoret paa sædvanlig Tid, hverken tidligere eller sildigere, for ikke at vække Opmærksomhed, og det vil ikke falde noget Menneske ind, at Du har opbrudt den Pult, hvortil Du selv har Nøglen, skjøndt det vilde være en rasende Dumhed, kun at bruge den ved en saadan Affære; thi Menneskene ere nu engang kortsynede, og paa deres Kortsynethed maa man grunde sine Beregninger, naar der skal komme noget Godt ud af dem."

„Og dog kunde en saadan Beregning blive feilagtig," mumlede Rudolf tvivlraadig og i mørke Tanker.

„Selv imod et saadant Tilfælde maa Du sikkres," svarede „Kapitainen" for at gjøre den Ulykkelige fuldkommen tryg. „Du indfinder Dig sildig iaften i min anden Bolig — thi som van Colard er jeg kjendt af Politimesteren og kan rolig fremstille mig for ham, — der befaler jeg min Kammertjener at opholde sig udenfor det Værelse, hvori jeg indfører Dig, under Paaskud, at vi muligt kunne behøve hans Tjeneste, men fra Værelset fører en skjult Trappe ned til Porten, af den fjerner Du Dig og kommer tilbage. Saasnart vor Forretning er tilende, fører jeg Dig ud forbi Tjeneren, som rolig vil aflægge sin Eed paa, at Du har opholdt Dig det meste af Natten hos mig, og hvad mig selv angaaer, da gjælder en Eed ikke noget hos mig, naar jeg kan tjene en Ven med den."

Rudolf følte sig virkelig fristet ved den Sikkerhed, hvormed „Kapitainen" omtalte det hele Foretagende. Ogsaa han havde, ligesom endnu mange af vore Samtidige, længe pleiet den Tanke, at der kun var liden Synd i at berøve Den noget, der egentlig ikke vilde komme til at savne det Berøvede, og han kjendte godt nok sin Prinspals Formuesomstændigheder til at vide, at et Tab af en halv Snees Tusinde vel vilde føles, men ikke kunde skade, og da tilmed hans Moralitet var bleven betydelig svækket ved den mangeaarige Omgang med et Menneske, hvis hele Sjæl syntes kun at eksistere i Hævnfølelse, saa forekom dette Tyveri ham snarere som en simpel Udsættelse for personlig Fare for at opnaae et Gode, end som en grov Overtrædelse af de guddommelige og menneskelige Love, og hvilken Fare vilde han ikke udsætte sig for, naar han kunde opnaae det Maal, „Kapitainen" havde viist ham, som en formuende og uafhængig Mand at kalde Emma sin Hustru. Det Eneste, som derfor endnu satte ham i Tvivl, var, hvorvidt han kunde undgaae den Fare, som stod i Forbindelse med Tyveriet, og da „Kapitainen" med Snildhed vidste at berolige ham i denne Henseende, blev Akkorden sluttet, og Udførelsen bestemt til at gaae for sig straks efter Midnat.

Rudolf gik, for ikke at forsømme de sidste Kontortimer og om muligt ved Smaaforanstaltninger lette den paatænkte Forbrydelse.

Ogsaa „Kapitainen" forlod sit Hjem, men kun for at opsøge Casper Smed og „Franskmanden", som han altid var sikker paa at træffe sammen, især nu da Casper næsten bestandigt havde Penge.

Efter en Times Omflakken fra den ene Kippe til den anden, traf han dem endelig i Mørkningen i den os bekjendte Kjælder, hvor man fik Mad fra Kongens Bord; men istedet for at deeltage i deres Maaltid, vinkede han dem kun udenfor og spurgte, om de i Løbet af Natten kunde tjene ham.

Begge erklærede sig villige dertil, naar det kun var

„en ærlig Tjeneste", en Betingelse, der lød ganske komisk i Munden paa disse værdige Venner.

„Ja vel er den ærlig," svarede „Kapitainen", „det er endog at tjene Retfærdigheden, og bærer I Eder fornuftigt ad, vil denne Tjeneste maaskee komme Eder selv til Nytte, hvis I engang ved Leilighed skulle komme i Fittefadet."

„Det kunde nok hænde, skjøndt vi saamæn aldrig begaae noget Ulovligt," sagde Casper, medens Jeppesen lod sig nøie med at nikke, „lad derfor høre, Deres Velbaarenhed!" vedblev han, thi siden Indvielsesaftenen troede han stedse at „Kapitainen" var en fornem Herre, der nedlod sig til at spille den ligefremme Poul Duland, den simple Tømmersvend Henrik og den værste Vagabond iblandt „Knaldhyttens" Gjæster, og kunde slet ikke falde paa, at det tvertimod var Vagabonden, som spillede snart Haandværker og snart fornem Ledliggjænger.

„Jeg har opdaget Een, som vil begaae Indbrud inat," fortalte „Kapitainen", „og I maa gribe Tyven."

„Vel, vel!" svarede Begge.

Efter at have forklaret dem Tiden og Stedet, vedblev Forræderen: „I holde Eder godt skjulte og lade ham uforstyrret gaae ind af Porten hvortil han har Nøgle, men saasnart han er gaaet ind, stille I Eder lige ved Indgangen, og i det Øieblik han kommer ud, — det vil formodentlig vare en Timestid før han kommer igjen — gribe I ham, ringe stærkt paa Portklokken og kalde Vægteren til Hjælp. Har I forstaaet mig?"

„Jo," svarede Casper, „han skal ikke undgaae os."

„Ligesaalidet som van Colard, da I skulde myrde ham?"

„Tilgiv, Deres Velbaarenhed," sagde „Franskmanden" med en latterlig ydmyg Bevægelse, „men dengang havde vi Dem med, og saa var det ikke til at undres over, at vi ikke kunde komme til at slagte den So."

„Ti stille, Dit Bæst!" raabte Smeden, forfærdet

over at hans Ven saaledes omtalte den fine Herre, der stod for dem.

„Det gjør intet," trøstede „Kapitainen" med en nedladende Mine, „naar jeg blot kan stole paa, at I denne Gang ville passe den rette Tid."

„Ja, ja!" lovede Vennerne.

„Kapitainen" hilste vel tilfreds og gik hjem for at vente paa den Forraadte.

Rudolf indfandt sig forsynet med de omtalte Dirker, Brækjern o. s. v. omhyggeligt indpakkede hos van Colard sildig om Aftenen, og Kammertjeneren blev befalet at holde Vagt, men saasnart han Klokken tolv var gaaet til Iværksættelsen af sin Forbrydelse, aabnede Colard Døren til det forreste Værelse og sagde:

„Du kan gaae til Hvile. Hr. Halvorsen er gaaet ned ad den anden Trappe."

Saaledes sikkrede han sig imod at Rudolf kunde fordre Tjeneren til Vidne paa sit Ophold i van Colards Huus, hvis han muligt skulde blive attraperet under Ind- eller rigtigere Udbruddet og undkomme.

Derpaa gik ogsaa „Kapitainen" ned af den hemmelige Trappe. Han vilde selv være Vidne til at hans Befalinger bleve efterlevede.

For første Gang nærmede Rudolf sig med Skjælven til det Huus, hvor han havde tjent siden kort efter sin Faders Død, og stedse var bleven behandlet med den hjerteligste Velvillie; men naar han tænkte paa de Lidelser, ikke alene han selv, men ogsaa Emma, hans saa glødende elskede Emma, vilde blive underkastet, hvis han ikke adlød „Kapitainen", saa forekom det ham næsten som en Pligt imod hendes og sin egen Rolighed ikke at standse paa Veien. Og Alt syntes forresten at love ham det gunstigste Udfald af sit Forehavende. Natten var bælmørk og ikke et levende Væsen var at see eller høre i den afsides liggende Gade, hvor Kontoret var, ikke engang Vægtere kunde man see eller høre snorke.

Sagte og forsigtig stak han Nøglen i Porten, lukkede op, traadte ind og skjød den forsigtig til efter

sig. Derpaa listede han sig henimod Opgangen og havde snart naaet Kontordøren, hvor han — i saa høi en Grad lokaliseret — ikke behøvede noget Lys for at finde Nøglehullerne, de dobbelte Døre dreiede sig paa sine Hængsler og han stod kort efter ved sin Pult, aabnede den og udtog en Kasse, hvori han samme Aften havde nedpakket alle Pengene.

Men nu begyndte den farefuldeste Deel af Ekspedistionen, nemlig den som gjorde Støi, at frabrække Pultlaasen og udskjære Dørlaasene.

Med den første gik det ret godt, da han iforveien vidste, hvor de Skruer befandt sig, hvormed Laasen var fastheftet paa den indvendige Side, og ved at stikke Brækjernet ind paa den øverste Kant af Laasen, ligeover Skruerne, let kunde udrive dem, thi „Kapitainen" havde gjort ham opmærksom paa, at han ikke maatte skrue dem ud, da det vilde røbe, at Pulten havde været aaben før Laasen blev brudt fra.

Saasnart denne Forretning var tilende, lod han Dirker og Brækjern blive liggende, tog med bankende Hjerte Pengekassen under Armen og nærmede sig til Døren.

Netop som han vilde begynde det meest støiende Arbeide, at udsauge Dørlaasene, kom nogle Vogne kjørende rask ned igjennem Gaden, og han benyttede dette Øieblik til midt under Allarmen at sauge dybt ind i Døren. Da Vognene vare rullede forbi, hørte han andre komme længere nede i Gaden, hvilede et Øieblik, tørrede de kolde Sveddraaber af sin Pande, og saugede atter da Vognene passerede Huset. Den første Laas faldt ud.

Men nu begyndte en Hund oppe paa første Sal, hvor Grosseren havde sin Beboelsesleilighed, at gjøe heftigt og udstøde nogle langtrukne Hyl.

Forskrækket lod Rudolf Saugen falde og greb Flugten, kom ud af Porten og troede sig allerede frelst, da et Par kraftige Hænder greb ham i Skulderen og et vældigt Brøl: „Hjælp! Hjælp! Tyve!" lød hen i den

mørke Nat, medens en Anden ringede Storm paa Portklokken.

Fortvivlet greb Rudolf Portnøglen i sin Brystlomme og bibragte Casper Smed et saadant Slag paa Hovedet, at han tumlede om paa Gaden.

Men i samme Øieblik modtog Rudolf et Drag i Nakken saa det gnistrede for hans Øine, og den stingrende Lyd af en Vægterpibe sønderrev hans Ørehinder.

Man aabnede Vinduerne og spurgte, hvor Tyvene vare.

Fire Træsko, tilhørende to Nabovægtere, sloge Gnister af Brostenene under deres respektive Herrers Gallop, Rudolf var omringet, alt Haab om Redning forbi.

„Ach Gott!" lød en Stemme fra det Huus, udenfor hvilket Tyven var greben, „hvor hat den Spitsbub gjort en Indbrud?"

„I Deres Huus," svarede „Franskmanden", „han kom inde fra Stuen."

„Fra min Kontor, Gott strafe mich!" raabte Grosseren.

„Er det fra Dem, der er stjaalet?" spurgte en Vægter.

„Ach ja! Saasand Abraham er i Himmelen!" raabte den Bestjaalne og vred Hænderne ud af Vinduet, for at Folk skulde see hans Sorg.

„Saa maa De følge med til Politikammeret!"

„Ja, nu skal jeg komme. — Sikke Mennesker man lever iblandt! Lutter Røvere und Mordere! — Aa, Rachel, Rachel! Giv mig mine gamle Støvler, for nu har jeg stu ikke Raad til at tage mine nye paa, nu, jeg er en ruineret Mand!"

. . . . . .

Da man førte Tyven bort og Gaden atter blev øde, traadte en Mand frem fra Fordybningen ved en Port, saae smilende efter de Bortdragende og hvistede: „Jeg har holdt mit Ord, Posten i Forbedringshuset er besat!"

Syvende Kapitel.

Tre Scener.

Den næste Dag indfandt „Kapitainen" sig med et tiltvunget bedrøvet Udseende hos Richard, og traf Emma og hendes Veninde hos ham.

Der holdtes i Øieblikket et Slags Familieraad. Uagtet Line iførstningen da Emma bortkastede det erholdte Middel blev meget fortørnet, nærmest fordi hun ikke fik at vide, „hvorledes det smagte", saa følte hun dog sand Interesse nok for hende til at ville forskaane hende for Faderens Vrede saalænge som muligt, og havde derfor bragt i Forslag, i Aar at tage tidligere paa Landet end ellers, og som sædvanlig at bede Richard om Tilladelse til at Emma maatte følge med.

Men for første Gang i flere Aar gjorde Richard Indvendinger, sagde at Luften endnu var for raa, især da Emma i de sidste Maaneder havde været temmelig svag, og at han vilde savne hende formeget nu, da hun kunde begynde at tage sig af hans Husholdning.

„Luften er saamæn ikke mere raa paa Landet end her i Byen," forsikkrede Veninden, og skjænkede Richard et af sine yndigste Smiil, „og forresten behøve vi jo ikke at tage afsted i Dag eller i Morgen; lad os blive en fjorten Dages Tid, og saa følger min lille Skat med mig!"

„Nei, Frøken Line, jeg kan ikke indvillige deri," svarede Richard, „jeg vilde savne hende alt formeget, og hun er nu i den Alder, hvor det bliver hendes Pligt at opoffre sine Glæder for at pleie sin Fader."

„Fy!" raabte Line, „saa derfor vil De maaskee lade Deres Datter gaae og visne hen? Kan De ikke tydeligt see, at hendes Svaghed er en begyndende Svindsot?" — „Kapitainen" bed sig i Læberne — „og det eneste Middel imod den, er frisk Luft. Men hvad bryder De Dem om Sligt, De lader med Fornøielse Deres Datter svinde hen, naar De bare selv bliver

pleiet." — Og hun tilføiede med et koket Blik: „De er ret en gammel Egoist!"

„Nei!" raabte Richard og sprang saa heftig op, som om Ordet havde været en giftig Slange, der saarede ham, „nei, nei! Jeg er ingen Egoist. Vov ikke at nævne dette Ord for mig."

„Jh, Gud bevare os!" sagde Veninden og trak sig langsomt tilbage imod Døren; „er det da saa forskrækkeligt? De tager jo paa Veie som om man havde talt til Dem fra Graven."

Richard sank blegnende ned paa den nærmeste Stol, og Emma ilede bekymret hen til ham.

„Nei, min Ven er ingen Egoist!" forsikkrede „Kapitainen" uopfordret, men med en saa besynderlig Blanding af Spot og Trohjertighed i Tonen, at Richard uvilkaarlig tilkastede ham et hadefuldt Blik.

„Og for at bevise det," vedblev „Kapitainen" som om han slet ikke bemærkede Richards oprørte Stemning, „saa vil jeg raade ham til, ikke alene at lade sin Datter reise med Dem, min Frøken, fordi jeg virkelig antager, det vilde være godt for hendes Helbred, men endogsaa at lade hende blive længere hos Dem end ellers, fordi at en Forandring af Luften, maaskee midt i Sommeren, uden Tvivl vilde være skadelig for hende. Lad hende derimod blive hos Dem indtil saadan i Slutningen af September, saa tvivler jeg ikke paa, at hun jo atter frisk og sund, med blomstrende Kinder, vil kaste sig i hans Arme."

Nu var det Emma, som blegnede. Der laa noget Saarende i den Tone, hvormed han fremsatte sit Forslag, og Tiden til hendes Forløsning var saa snild antydet, at hun ikke tvivlede om at være forraadt, og af Hvem? Kunde Rudolf, der selv havde advaret hende for Poul Duland, have forglemt sig saameget? Hun følte en dræbende Smerte ved denne Tanke, og forjog den derfor med Afskye.

„Nu?" spurgte „Kapitainen" den tause Richard, „Du følger vistnok mit Raad, thi Du er jo ingen Egoist,

der vil offre Din Datters uskyldige Fornøielse for Dine egne Bekvemmeligheder?"

„Ja i Guds Navn, lad hende reise og komme igjen naar hun vil," svarede Richard i en resigneret Tone.

„O, Tak! min Fader, Tak!" raabte Emma og førte hans Haand til sine Læber.

Han besvarede hende med et smerteligt Smiil, fremkaldt ved Tanken om, at en Fader kunde offre alle sine Glæder for en Datter, men en Datter ikke en eneste af sine Fornøielser for sin Fader.

Dog gjorde han hende Uret ved denne Tanke, thi havde ikke Omstændighederne saameget tvunget hende til at modtage Venindens Tilbud, saa havde vistnok en eneste Forsikkring af hendes Fader om at han vilde savne hende været nok til for stedse at binde hende til Hjemmet.

„Det glæder mig saameget mere at have opvækket Tilfredshed og Glæde," vedblev „Kapitainen", som det Øvrige, jeg har at fortælle, kun formaaer at bevæge paa en ubehagelig og smertelig Maade."

„Hvad er det da?" spurgte Richard.

„Det er, at Rudolf Halvorsen inat har fundet paa at gjøre Indbrud paa det Kontoir, hvor han var ansat, blev greben da han kom udenfor, fandtes i Besiddelse af en halv Snees tusinde Daler, han havde stjaalet, blev arresteret og kommer formodenlig nu i Tugthuset!"

„Den Arme!" sagde Richard, „han er udentvivl forført af en god Ven, som han endda maa være taksyldig, fordi han ikke forførte ham til noget Værre, f. Eks. Barnemord."

„Kapitainen" besvarede Finten med et haanligt Diekast.

Emma drog et dybt Suk, vaklede et Øieblik og sank afmægtig i sin Venindes Arme.

. . . . . .

Medens Emma saaledes bukkede under for sin Smerte, kæmpede Marie med en endnu større, da hun

af Stine Smeds denne Morgen hørte ikke alene Fortællingen om Rudolfs Paagribelse, men ogsaa om Victors stadige Omgang med „Kapitainen."

Et fornuftigt Menneske burde aldrig betro en Hemmelighed til en Mand, som er gift, thi hvad Frygten for Død og Jammer maaskee aldrig vilde formaae en saadan til at røbe, det lokker en Kone let ud af ham ved gode Ord.

Casper havde hidtil holdt sig tapper imod alle Stines Forsøg paa at udfritte ham om, hvorfra han fik de mange Penge, hun nu saa stadig saae ham i Besiddelse af, og hvorfor han, der undertiden intet foretog sig i hele Maaneder, til andre Tider blev saa arbeidsom, naar han fik en Nøgle at forandre eller istandsætte, at han ikke veeg et eneste Minut fra sin Filebænk før den var færdig. — Men da han den sidste Nat imod Sædvane kom aldeles ædru hjem, var han saa glad over det Held, hvormed han havde udført det paalagde Hverv, at han ikke længere følte sig i Stand til at modstaae hendes Bøn om at erfare Grunden til hans Glæde, og han fortalte hende derfor om sine Forbindelser med „Kapitainen" — hvem hun troede død for mange Aar siden, da hun aldrig saae ham indenfor Grændserne af sin Verden: „Knaldhytten," — fortalte hende, at de arbeidede paa Planer, hvori ogsaa Victor var indviklet, og som maaskee i Tiden kunde gjøre dem Alle til holdne Folk, og endelig om, at „Kapitainen" denne Nat havde ladet sin egen Ven, Rudolf Halvorsen, paagribe under Udførelsen af et Tyveri, saa stor var nu hans Afsky for enhver Ulovlighed.

Saasnart Stine vaagnede om Morgenen og lykkelig kom paa Benene, maatte hun naturligviis — saasom hun var et Fruentimmer — fortælle til Andre hvad hun selv havde erfaret om Natten, og Marie var den Første hun traf paa.

Siden den Dag, da Stine bragte hende og Victor Spise, medens Andre kun gave dem Løfter, havde Marie aflagt en Deel af sin kolde Tilbageholdenhed imod de

Mennesker, hos hvem hun vel fandt store Feil, men ogsaa varmere Hjerter end hos de mere Dannede, i hvis Kreds hun tidligere havde bevæget sig.

Iførstningen hørte hun ligegyldig og meest af Godmodighed paa Stines Fortælling om det sidste Nat Passerede, men da Stine kom til at nævne Tyvens Navn, som hun mindst ahnede kunde have nogen Interesse for hendes Tilhørerinde, greb Marie hende skjælvende ved Armen og bad hende forklare Alt endnu engang.

Intet kunde være Stine kjærere end at gjentage sin Fortælling, og hun gjorde det med den største Omhyggelighed.

„Men hvad feiler Dem?" spurgte hun deeltagende, da hun endelig kunde henvende sin Opmærksomhed paa noget andet end sin Historie, „De er jo saa bleg som et Liig. — Vær De kun rolig, fordi „Kapitainen" har gjort det ved sin Ven Halvorsen, derfor er det jo ikke sagt, at han ogsaa vil gjøre Deres Victor Fortred."

„Min Victor?" udbrød Marie forfærdet, „hvor kommer De til at tale om ham i Forbindelse med det frækkelige Menneske?"

„Ih, min Gud! Casper siger jo, at Victor er inde hos ham fra Morgen til Aften."

„Hos „Kapitainen"!"

„Ja, veed De ikke det?"

„O Gud!" raabte Marie og ilede ind i sit lille Kammer.

Victor var endnu ikke gaaet fra sit Hjem.

„Er det sandt, Victor!" udbrød hun med bævende Stemme, „er det sandt, at Du hver Dag opholder Dig hos Poul Duland?"

„J—a," svarede han lidt nølende.

„Ulykkelige! Hvorledes er det gaaet til, at Du atter er kommen i Forbindelse med dette Menneske?" spurgte Moderen.

Victor fortalte i Korthed hvorledes det var gaaet

ham den Dag han søgte Arbeide, men fortaug dog de Planer, i hvis Interesse han arbeidede.

„Men dette Forhold maa ophøre," sagde Marie da han sluttede.

„Det kan det ikke, Moder!" svarede Victor sørgmodig, „jeg er bunden til ham for stedse."

„Bundet til et Menneske, som i denne Nat har styrtet sin bedste Ven, Din Moders Broder, i Fordærvelse?"

„Hvorledes det?"

Marie gjentog med faa Ord Stines Fortælling. Victor blegnede.

„Og Du vil endnu pleie Omgang med dette Menneske?" sluttede Moderen.

„Det er jeg nødsaget til, Moder. — Og forresten, at Poul Duland lod Rudolf gribe, det forhøier kun min Agtelse for ham. Baade Poul, Rudolf, jeg og Flere staae i et Forbund med hinanden, hvori ingen vanærende Forbrydelse kan taales."

„Saa er mit Barn maaskee endogsaa Medvider i dette Forræderi?" spurgte Marie skjælvende.

„Nei, Moder! Men havde jeg vidst, at Rudolf vilde begaae et Tyveri og ikke vilde lade sig afholde derfra ved mine Advarsler — og Poul Duland har vistnok advaret ham, thi han elskede ham høit, — saa havde jeg handlet ligesom Poul!"

„O, det er skrækkeligt for en Moder at høre! — Men Du maa dog kunne trække Dig tilbage fra disse Mennesker, som nære slige Tanker hos Dig; og gjør det, Victor, for Din Moders Skyld, for min Kjærligheds og mine Lidelsers Skyld!" bad Marie, medens Taarerne rullede ned af hendes Kinder.

„Moder, Moder! Sønderriv ikke saaledes mit Hjerte," sagde Victor ømt, „jeg kan ikke, kan aldrig træde tilbage."

„Saa kan en høiere Magt forandre det," svarede Marie, besjælet af en ny Tanke. „Man straffer Den, som berøver Næsten en Ubetydelighed, saa maa der

vistnok ogsaa være Straf for Den, som berøver en fattig Moder hendes eneste Barn, og jeg vil søge Retfærdighed."

„For Gud i Himmelens Skyld, Moder, vogt Dig!" raabte Victor forfærdet. „Jeg kan, tør og vil ikke sige Dig, hvorpaa vort Forbund gaaer ud; men vid, at ethvert Frafald straffes med Døden, og henleder Du Regjeringens Opmærksomhed paa os, da trues jeg ogsaa fra den Side, thi falder jeg ikke for de Sammensvornes retfærdige Hævn, saa falder baade de og jeg for . . . ."

„For Hvilket?"

„For Bøddeløksen!"

„Store Gud!" raabte den ulykkelige Moder og støttede sig imod Væggen, for ikke at segne under Vægten af sin Smerte, „saa vidt er det altsaa kommet med mit eneste Barn! O, Poul Duland, Du var en frygtelig Fosterfader!"

„Trøst Dig, Moder! kjære, kjære Moder!" bad Victor og klyngede sig op imod hende. „Kun et Forræderi kan sætte os i Fare, og ellers kan Alt endnu blive godt, og Ære og Værdighed blive Lønnen for Din Smerte."

„O, mit Barn!" hulkede Marie, „Du forstaaer ikke en Moders Følelser, veed ikke, at ingen Ære og ingen Glands kan erstatte hende Bekymringen for hendes Søn. — Men Du, min Gud!" vedblev hun med den inderlige Hengivenhed, man destoværre kun finder hos den Ulykkelige, „Du, som selv er Fader for alt det Skabte, Du forstaaer mine Følelser, og Du vil redde mit Barn, min Victor!"

. . . . . .

Skaberen af alle disse Lidelser, han, fra hvis sorte, hadefulde Indre al denne Elendighed, alle disse bittre Taarer havde deres Udspring, han kjørte om Aftenen til Selskab hos den samme svenske Grev Jancke, vi tidligere have gjort Bekjendtskab med i disse Blade.

Grevens Omstændigheder vare ved Lykkesomveks-

linger paa nærværende Tid langt bedre end da „Kapitainen" ved Hjælp af sine Veksler tvang ham til at lade den fattige Væver flytte ud paa det grevelige Landsted. Enhver Pengeaffære var afgjort imellem Greven og van Colard, og Denne kunde derfor ikke undertrykke en Ahnelse om noget Ubehageligt, da Greven med et smilende Ansigt og den meest udmærkede Høflighed kom ham imøde, Noget, han fandt naturligt, saalænge han kom som en frygtet Kreditor, men som absolut maatte være mistænkeligt nu, da han ikke mere havde nogen Fordring og Greven allerede oftere paa en fiin Maade havde ladet ham føle sin Ringeagt og Mangel paa Sympathi, fremkaldt ved de ublu Renter, van Colard havde vidst at tage, og som havde mere end fordoblet Gjældens oprindelige Størrelse. „Kapitainen" lovede derfor sig selv, at være paa sin Post imod Greven.

Selskabet var talrigt og glimrende. Dog træffe vi en Gruppe af gamle Bekjendte, til hvilken „Kapitainen" efter at være sluppen løs fra Grev Jancke straks nærmede sig.

Det var Frihedsprædikanterne. Doktoren, Literatus Blok og Løitenant Trop.

„De kommer ene?" spurgte Doktoren og rækkede venskabelig Haanden til van Colard, „hverken Halvorsen eller Kong Victor følger Dem?"

„Nei," svarede „Kapitainen" og søgte at slaae over i Doktorens spottende Tone. „Rudolf kan ikke følge og Kong Victor vilde ikke. Hans Majestæt var i daarligt Humør; jeg troer, han har faaet Skjænd af sin Mama."

„Han har idetmindste det fremfor de fleste Konger, at han virkelig har en egen Villie," anmærkede Trop.

„Men hvorfor kunde Halvorsen ikke komme?" spurgte Blok nysgjerrig.

„Fordi jeg har givet ham en Ansættelse, som han ikke kan forlade i Øieblikket."

„En Ansættelse? Og hvor?"

„For det første i „„Almeenstkkerheden""; men jeg

haaber, han snart skal avanscre over til Forbedrings-huset."

„Rudolf Halvorsen i Forbedringshuset?" spurgte Doktoren og havde nær i sin Forundring overskredet den hvislende Tone, hvori de Sammensvorne førte deres Samtale. „Forklar Dem, van Colard, hvad mener De?"

„De behage at erindre," svarede „Kapitainen" i en hovmodig Følelse af sin frygtelige Magt og det Indtryk Fortællingen om den vilde gjøre paa hans Tilhørere, „De behage at erindre, jeg for en seks—syv Maaneder siden, da Talen var om at benytte Fængslernes Beboere ved Udbruddet af en Tumult, lovede at skaffe en Sammensvoren ind iblandt Fangerne, for der at virke til vore Planers Fremme? — Jeg har holdt mit Ord. — Jeg lod imat Rudolf Halvorsen paagribe, under, eller rettere efter Udførelsen af et Indbrudstyveri, og han vil nu komme til at indtage den omtalte Plads."

„De vidste altsaa, at den Ulykkelige vilde begaae en saadan Forbrydelse?" spurgte Blok forundret.

„Han gjorde det efter m i n Befaling!"

Uvilkaarlig vege de Andre lidt tilbage fra „Kapitainen", der smilede veltilfreds ved at see deres Overraskelse.

„Men hvortil denne Befaling, denne Forbrydelse, denne Paagriben, nu, da vi forlængst har ladet Planen om Fængslerne falde?" spurgte Doktoren strængt.

„Fordi vi muligt kunne blive tvungne til at optage den igjen," svarede „Kapitainen". „Vi ere ingenlunde sikkre paa, at en Tumult uden Fangernes Hjælp vil lykkes for os, og i saa Tilfælde er det godt, ikke at have forsømt nogen Tid. Behøve vi dem ikke, — nu — saa lukke vi ikke op for dem, og dermed er den Sag afgjort."

„Jeg indvilliger paa ingen Maade i Fængslernes Aabning!" sagde Doktoren bestemt.

„Og dog er Ideen dertil født af Dem?"

„Destoværre ja. Men senere har det vækket min Forbauselse, hvorledes jeg saaledes kunde forglemme min

sunde Fornuft og bedre Følelse, og først ledes tilbage til dem af et Barns Ord. Det er en rasende, en vanvittig Plan, og jeg indgaaer aldrig mere paa den; thi mislykkes vore andre Planer, da vil kun Døden blive vor Lod, men er den iblandt dem, da vil Skjændsel og Vanære blive vor Gravsteen, og jeg, der uheldigviis først udtalte denne Tanke, jeg vilde med Rette blive den meest Brændemærkede."

„Det kan ikke hjælpe," svarede „Kapitainen" med sin rolige Kulde. „Have vi først begyndt paa at realisere vore Planer, sat vort Liv paa Spil, da maae vi gribe til ethvert Middel for at vinde Spillet og beholde vore Hoveder, og jeg tvivler meget om, at en Tumult vil komme istand uden Fangernes Hjælp."

Blok og Trop nikkede bifaldende. De meente maaskee, at deres Pension og Levebrød vilde blive større, jo mere omfattende og skrækkelige de Planer vare, som de vilde forraade. I det Hele syntes Disses Bestræbelser nærmest at gaae ud paa, at holde Sammensværgelsen vedlige, og de paatoge sig derfor stedse de fredsmæglende Roller.

„Men De forglemmer," indvendte Doktoren, „at en Tumult maaskee slet ikke vil blive fornøden. Kongen giver muligt efter for Folkets Bøn, naar den fremføres ærlig og stærk, og enes selv med det om en Forandring i Statsforfatningen."

„De maa kun daarligt kjende Frederik den Sjette, for at kunne yttre denne Mening," svarede „Kapitainen". „Han er en god, en overordentlig god Mand; men han har meget af Selvherskeren i sig, bøier sig kun nødig og langsomt for Andres Villie, og vil slet ikke gjøre det, hvor han mærker, denne Villie vil herske. Han elsker sit Folk uudsigeligt, elsker det virkeligt som en Fader sine Børn, men i Følelsen af denne Kjærlighed for det og sin Attraa efter dets Vel har han fattet den samme Tro, som de fleste kjærlige Fædre, nemlig, at kun han veed, hvad der tjener til Børnenes Lykke. — Jeg tvivler derfor om, at han nogensinde vil indlade sig paa

en Forandring af Regjeringsformen, og forundrer mig ikke derover, thi føiede han Folket — saaledes som en Fader undertiden føier sine Børn af Kjærlighed til dem, uagtet han finder deres Ønsker ufornuftige — og det da paaviste Feil i hans Regjering, som han troede saa fortræffelig, fordi han altid havde fulgt et fortræffeligt Hjertes Indskydelser, da vilde Sorgen over de begangne Feil vistnok lægge ham i Graven."

„At dømme efter denne Forklaring," sagde Doktoren, „saa vil her i Danmark indtræffe den Besynderlighed, at vi maae gjøre Oprør, fordi vor Konge er for god, medens andre Nationer sædvanlig maa gjøre det, fordi deres Konger ere for slette?"

„Kapitainen" aabnede allerede Læberne for at svare, og efter Udtrykket i hans Ansigt at dømme, vilde Svaret blive en bitter Sarkasme, da hans Blik faldt hen i den modsatte Ende af Salen og han taug i den øiensynligste Forundring.

De Andre fulgte med Øinene Retningen af hans Blik og Trop udbrød: „Ah, jeg seer, De bliver ligesaa overrasket som vi bleve det ved den Lighed, den unge Mand, som i dette Øieblik taler med Grev Jancke, har med Dem selv?"

„Jeg kan ikke nægte det," hviskede „Kapitainen" i en underlig Bevægelse. „Hvem er dette Barn eller unge Menneske, hvad man nu vil kalde ham?"

„Han blev præsenteret som Grev Nordenstjerna," svarede Doktoren. „Men lad os fjerne os lidt fra hinanden; thi vi synes at være Gjenstanden for de to Grevers Opmærksomhed, de see saa ofte herhen."

Man vilde netop følge dette Raad, da Grev Jancke smilende bukkede for den unge Fremmede og lod som om han vilde gaae hen til andre af sine Gjæster; men Nordenstjerna greb ham ved Haanden og spurgte saa høit, at det tildrog sig den almindelige Opmærksomhed: „Tillad, Hr. Greve, endnu et Ord. Findes her ikke i Deres, forresten meget agtede Selskab en Person, der kalder sig van Colard?"

Alles Blikke fæstede sig paa „Kapitainen".

Grev Jancke bukkede bejaende.

„Vil De have den Godhed, at præsentere mig for denne Herre?" bad det unge Menneske.

Grev Jancke smilede triumferende og nærmede sig med Nordenstjerna til „Kapitainen", der, ahnende en ubehagelig Scene, lidt bleg støttede sig imod en Marmor-Konsol.

Med en udsøgt Artighed præsenterede Jancke nu de to Fremmede, der vare Gjenstanden for hele Selskabets Nysgjerrighed, for hinanden.

Grev Nordenstjerna var et aldeles ungt Menneske, næppe 16 Aar gammel, men den brunlige Hudfarve, der karakteriserede ham som Sønnen af en Sydlænderinde, gav ham et ældre Udseende, og den Hævngjerrighed, som luede i hans mørke Øine, fremkaldte i Særdeleshed en paafaldende Liighed med den Mand, han nu stod Ansigt til Ansigt med.

„Kapitainen" havde hilst paa den unge Greve med en forbindtlig Bøining, men det var ham ikke muligt at fremføre et eneste Ord over de sittrende Læber.

Nordenstjerna aftrak sin høire Handske, viftede frem og tilbage med den, idet han hæftede sit stikkende Blik paa van Colard.

„Min Herre!" begyndte han i en høi, rolig Tone, „De har for 16 Aar siden vanæret en høibaaren Dames Navn ved løgnagtige Rygter. Denne Dame er min Moder, jeg er hendes naturlige Forsvarer og De er en Skurk!"

Med disse Ord kastede han foragtelig sin Handske i Ansigtet paa den maalløse van Colard, bukkede stirligt for Grev Jancke og fjernede sig.

„Tag Handsken op!" hviskede Løitenant Trop til „Kapitainen". — Men denne stod som forstenet.

„Det var en Udfordring," sagde Doktoren alvorlig, idet han bukkede sig, optog Handsken og trak et Kort ud af den, „og jeg tvivler ikke paa, at Hr. van Colard,

som en Mand af Ære, modtager den og hævner en saa aabenbar Fornærmelse?"

„Men, men De veed ikke," stammede „Kapitainen" hviskende, „at dette Menneske, han er min egen....."

„Han er Deres Fjende!" afbrød Doktoren.

„De maa møde, min Herre!" hviskede Trop i en streng Tone til den Udfordrede. „De er dog vel ikke saa elendig en Kryster, at De ikke tør staae for en Kugle, og derved i Naboriget udsprede vanærende Historier om dansk Poltroneri?"

„Velan da!" sagde „Kapitainen", og syntes med et dybt Suk at ryste Trolddommen af sig. „Vil De være min Sekundant og træffe Aftale om Tid og Sted?"

Trop bukkede. „Og Deres Betingelser for Kampen?"

„At min Modstander skyder først!" svarede „Kapitainen" lydeligt.

„Bravo, van Colard! Jeg kjender Eder igjen!"

. . . . . .

„Jeg skal ikke have noget imod om han faaer en Kugle igjennem Livet imorgen," hviskede Doktoren, da „Kapitainen" var taget bort, „det er et farligt Menneske!"

„Jeg heller ikke!" svarede Trop og Blok som med een Mund.

Ende paa fjerde Deel.

Kjøbenhavns Mysterier.

Fortælling

af

Louis Touscher.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Jordan's Forlag.

Trykt hos J. G. Salomon, Brolæggerstræde Nr. 77.

1852.

Brødens Følger.

Første Kapitel.

Giften.

I en oprørt Stemning betraadte van Colard sit Hjem.

En hidtil ukjendt Bevægelse havde bemægtiget sig hans Sjæl. Snart drog en naturlig Kjærlighed med sine milde, varme Strømninger igjennem den, men bortjoges af Vreden, der atter fødte Hævngjerrighed; og snart var det igjen den indtil Fortvivlelse grændsende Frygt, som rystede og forvirrede hans Tanker.

„Det er min Søn," talte han hen for sig og gik i heftig Uro frem og tilbage i sit Værelse. „Det er min Søn, Liigheden lader ingen Tvivl tilbage. Min Søn, min Søn! — Altsaa er der alligevel eet Væsen paa Jorden, som jeg ahner at kunne elske, eet Væsen, ved Synet af hvilket mit Hjerte føler sig bevæget? O, hvor det er en besynderlig Følelse. Hvor gjerne havde jeg ikke i det første Minut trykket ham imod mit Bryst og sagt: „„jeg har en Søn, jeg har atter Een, jeg kan elske og virke for, saa lad da al Hævn og Had forsvinde, jeg vil atter være god, atter søge at gjøre Menneskene lykkelige, ikke for min egen Skyld, ikke for at formindske den Straf, Ahnelsen fortæller mig saameget om, nei, jeg vil gjøre Godt, kun for at det Godes Løn kan tilfalde min Søn."" Men paa hvilken Maade kom han mig imøde? Ikke det mindste Spor af nogen venlig Fø-

lelse, og dog kan han neppe være i Tvivl om, at jeg er hans Fader! — Han kom hen til mig, med Had i sit Blik, med Hævn i sit Hjerte, og den første Skabning, jeg efter saamange mørke og lange Aar følte Kjærlighed for, han fornærmede, haanede mig, mig, der paa det hele Samfund vilde hævne de smaa Krænkelser, det har tilføiet mig og min Moder! — Han fornærmede og forhaanede mig, slog mig sin Handske i Ansigtet og viste mig den dybeste Foragt! Ha! Nordenstjerna, endnu har Ingen ustraffet opvækket min Harme, og i Sandhed, heller ikke Du skal gjøre det! — Og dog føler jeg, at havde Du haanet mig under fire Øine, da vilde jeg have taalt det, søgt at forsvare mig, beviist Dig, at jeg vilde angre og affone, naar Du kun vilde tillade mig en eneste Gang at trykke Dig til mit Hjerte. — Og endnu, uagtet det var i et heelt Selskab han fornærmede mig, saa kunde jeg dog tilgive ham, naar kun jeg maatte see ham, kun en eneste Gang kalde ham min Søn. — O, hvilken Smerte, hvilken uhyre Smerte raser ikke herinde?"

Han standsede udmattet, bøiede Hovedet imod Jorden og en tung Kamp imellem den opvaagnede Faderkjærlighed og den udæskede Vrede malede sig i hans Træk. Endelig seirede Vreden. „Han maa, han maa straffes!" raabte han og stampede harmfuld i Gulvet, „hvad har jeg gjort ham, hvorfor han skulde behandle mig saaledes? — Jeg har forført hans Moder, det er vel sandt; men hun var en gift Kone og ingen ung uskyldig Pige, der ikke kjendte til Forførelsernes Maal, og derfor vanskeligere kunde undgaae dem; hun vidste, hun lod sig forføre, og deelte derved min Brøde, og hvad Grund havde hun til Fortørnelse, dengang jeg viste hende Ligegyldighed og Foragt? — Hun, der var utro imod sin Mand, med hvilken Ret kunde hun fordre Troskab af sin Elsker? Hun, der havde glemt at agte sig selv, hvorledes kunde hun vente andet end Foragt? Vidste hun da ikke, at den første Løn en begunstiget Elsker skjænker en Kone for hendes ulovlige Kjærlighed netop er sin Foragt? — Og at jeg viste hende den, da jeg

følte den; det er det, han nu kommer for at ville hævne, derfor er det, han har vanæret mig offentligt, derfor er det, han vil skyde paa sin Fader, der vel ikke kunde skjænke ham en beplettet Grevekrone, men en uendelig Kjærlighed! — Men saasandt jeg elsker ham, han skal tugtes! — Ogsaa jeg kan føre et Vaaben, og naar om faa Dage Henriette Nordenstjerna modtager sin Søns Liig, saa vil hun føle, det er Daarskab at kæmpe med van Colard!"

Han sank atter i Tanker, og en ny Bevægelse reiste sig i hans Sjæl. Det var Frygten, som med sine tusinde Svøber trængte derind.

„Men ogsaa jeg kunde falde," mumlede han, „og der er Sandsynlighed for at det vil skee; thi han har vistnok øvet sig i Brugen af Vaaben, og jeg — almægtige Gud, hvad har jeg gjort! — jeg har forlangt, han skulde have det første Skud. O, jeg forbandede Daare! det bliver min Død. — Min Død? Jeg skal altsaa døe, skal om faa Timer være stiv og kold, være et af disse Liig, som man betragter med et sky og ubeeltagende Blik, jeg skal være Føde for Ormene, de skal om faa Dage snoe sig langsomt, kolde og væmmelige hen omkring disse Arme, der endnu ere saa stærke, krybe ud af disse Øine, der endnu kan funkle saa levende? Ha, hvilken Rædsel! Hvor Døden er frygtelig, og jeg skal gaae den imøde, jeg kan ikke undgaae den! O Gud, o Gud! Hvad skal jeg gjøre? Døe, døe! Det er rædsomt, det bringer mig til Vanvid!"

Og som en Vanvittig slog han Hænderne for sine Øine, som om han derved kunde undgaae at see Døden, og sank kraftløs ned paa en Stol, medens kolde Sveddraaber, Angstens Sved, Dødens Sved, perlede paa hans Pande.

Ogsaa den Tanke, at flygte, sneg sig ind hos ham, men han vilde da ikke oftere faae sin Søn for Øie, og den ømme Følelse, der i saa mange Aar havde været fremmed for ham, havde nu i faa Minutter vundet en saadan Styrke under de meest modstridende Bevægelser, at han, hvergang Tanken faldt derpaa, troede sig istand

til at trodse Døden for at see Nordenstjerna endnu engang. Kjærligheden dukkede atter frem, blev paany afløst af Vrede og Hævngjerrighed, der endte i Udbrud af en fortvivlet Dødsangest.

For tredie Gang havde hans Sjæl gjennemvandret dette Torturkammer, hvor den ene Helvedeskval syntes at opsluge den anden, og halv rasende af Kjærlighed, Vrede, Hævngjerrighed og Frygt trykkede han de knyttede Hænder imod sit Bryst, som om han ved Hjælp af ydre Magt vilde twinge sit Hjerte til at banke roligere.

Han hørte Nogen nærme sig til Døren.

I den Tanke, at det maaskee var Løitenant Trop, der vendte tilbage for at bringe ham Grev Nordenstjernas Svar, søgte han at fatte sig. Denne besynderlige Mand, der nærede en fortvivlet Frygt for Døden, frygtede dog endnu mere for at Nogen skulde see hans Dødsangest.

Hans Kammertjener traadte ind.

„Hvad vil Du?" spurgte van Colard barsk.

„Der er en Fremmed, som ønsker at tale med den naadige Herre," meldte Tjeneren.

„Veed Du ikke hvem det er? Kjender Du ham ikke?"

„Nei, naadige Herre! Dog forekommer det mig, at jeg tidligere har seet ham; men det maa vist være mange Aar siden, thi jeg erindrer mig ikke med Bestemthed hvor. Han seer ud til at være en Jøde eller Italiener."

„En Italiener?" spurgte van Colard lidt overrasket ved Erindringen om Grevinde Nordenstjernas Fødeland. „Lad ham komme ind, men kom ogsaa selv. Jeg vil ikke være alene med nogen Fremmed i Aften."

Tjeneren fjernede sig og stod faa Minuter derefter i Gemakket med den Fremmede.

„De ønsker at tale med mig?" spurgte van Colard.

„Ja," svarede den Fremmede; „men under fire Øine."

„Jeg ønskede da først at vide hvem De er?"

„De vil let gjenkjende mig, naar De erindrer Dem seksten Aar tilbage."

Van Colard studsede, betragtede skarpt den Fremmede og tilvinkede Tjeneren at gaae.

„Campio?" spurgte han, da de bleve alene.

Den Fremmede nikkede med et listigt Smil.

„Hvad vil Du?" spurgte van Colard med slet skjult Uro.

„Tjene Dem, naadige Herre!"

„Hvorledes det?

„Ah, det er en lang Historie," sagde Campio, „og jeg veed ikke, om en Herre, der kun har en seks, otte Timer tilbage at leve i, har Tid til at høre den."

„Du veed altsaa .....?" spurgte van Colard blegnende ved Spaadommen.

„At Grev Nordenstjerna skal skyde Dem ihjel imorgen, ja!"

„Det er dog vel ikke saa afgjort," sagde Colard og forsøgte at fremtvinge et tillidsfuldt Smil.

„Jo, ved alle Helgene! Fra han næppe kunde løfte en Pistol har hans Moder hver Dag ladet ham skyde efter en Skive med et sort Hjerte, som hun kaldte van Colard, bestandig traf han oftere midt i Maalet, og i de sidste tre Aar har han ikke feilet det en eneste Gang. Han har, efter Deres eget Forlangende, det første Skud imorgen, og lod for en Time siden sin Læge udpege sig det Sted, hvor en Kugle skal træffe for nøiagtig at gaae igjennem Hjertet. Oho, han tager ikke Feil."

„Har Din Herre sendt Dig for at tude mig Ørene fulde af saadan Snak, der er god nok til at skræmme Ammer og Smaabørn, men ikke til at høres af en Mand?" spurgte Colaad og støttede sig imod Kanten af Bordet.

„Greven har ikke sendt mig," svarede Campio, „og jeg fortalte kun om hans Færdighed for at gjøre Dem opmærksom paa, at De imorgen tidlig Klokken syv er et Lig."

„Ti, ti!“ hviskede Colard.

„Der er kun eet Middel til at undgaae denne Fare,“ vedblev Campio.

„Et Middel!“ udbrød „Kapitainen“ med en Funke af Haab i sit Blik, „og hvad er det?“

Campio saae sig forsigtig omkring i Værelset, traadte hen til van Colard og hviskede: „at lade ham døe før Klokken syv!“

„Du vil .....?“ spurgte „Kapitainen“ tvivlende, men dog allerede modigere.

„Jeg vil tjene Dem, naadige Herre!“ svarede Campio med et Buk.

„Og hvilken Garanti har jeg for Din Troskab?“

„Mit Had til Grevinde Nordenstjerna!“

„Hvis Du virkelig hader hende,“ sagde „Kapitainen“, som begyndte at tilbagevinde den tabte Fatning, „saa er en Italieners Had jo vistnok den bedste Garanti, jeg kan fordre for hans Lyst til at hævne sig; men Hvad overbeviser mig om at Du hader hende?“

„Min Hævn,“ svarede Campio listig.

„Godt nok,“ indvendte „Kapitainen“; „men Du gaaer Sirkelgang, vil bevise Lysten til Hævn ved Dit Had, og Dit Had ved Lysten til Hævn. Hvorfor hader Du hende?“

„Hun har bedraget mig!“

„Fortæl!“

„De husker nok,“ begyndte Campio, „at Grevinden var smuk, og vi Sydens Børn have altid været Hyldere af Skjønheden. Da De, naadige Herre, for seksten Aar siden begyndte at blive kold imod min Herskerinde og endelig ganske forlod hende, maatte jeg love at gjøre hende en stor Tjeneste, og Lønnen skulde være Nydelsen af de Yndigheder, hvorpaa der var kastet Vrag.“

„Ah, det var dengang, Du skulde lade mig snigmyrde,“ afbrød „Kapitainen“ ham.

„De veed det?“ spurgte Campio lidt forbløffet, men vedblev straks efter: „De veed altsaa ogsaa, at jeg ikke kom til at udføre Planen. Paa hvilken Maade

De undgik Snaren, er mig næsten ubegribeligt, nok, De blev ikke dræbt; men jeg havde dog vovet Ligemeget og fordrede min Belønning. Hun tilbageviste mig med Haan og Foragt, og jeg, jeg nedslugte min Harme for ikke med det samme at gaae glip af min Hævn. Jeg blev atter den ydmyge Tjener, men da hendes Søn blev født, da begyndte min Hævn; ingen Dag hengik uden at jeg i hendes Nærværelse lod falde Hentydninger om, hvorlidet han lignede sin Hr. Fader, hvormeget derimod van Colard, og hun leed, leed frygtelig under mine Ord, som hun ikke turde forbyde mig for at jeg ikke skulde røbe Alt; denne evige Haan og Lysten efter Hævn over ham, van Colard, der var Skyld i at hun maatte lide saameget, den undergravede snart hendes Skjønhed, jeg saae hendes Kinder falme, hendes Øine kun have Hævnens Ild tilbage, hendes Lemmer afmagres, saae hendes berusende Former blive skarpe og kantede, saae hende tabe Alt, undtagen Haabet om Hævn, og jeg jublede høit; men ogsaa denne sidste Glæde, ogsaa Hævnen vil jeg berøve hende, og først naar dette er skeet, først da er jeg tilfredsstillet."

„Nu, nu!" sagde „Kapitainen" og nikkede venligt med Hovedet, „det klinger ikke saa ilde. — Men hvorledes, paa hvilken Maade vil Du berøve hende den?"

„Hun elsker sin Søn," svarede Campio, „saaledes som man altid elsker Værktøiet, der skal forskaffe os Hævn; berøver man hende ham, mister hun den Hævn, hvorefter hun har tørstet i saamange Aar, hvortil hun har opammet ham, hvorfor hun har elsket ham, og hun vil fortvivle; thi utilfredsstillet Hævnlyst er den frygteligste jordiske Lidelse."

„Velan, saa fuldfør Din Hævn," sagde „Kapitainen" med sin tilbagevundne Koldblodighed.

„Og troer De, naadige Herre! at jeg har udsat den saalænge, kun for at faae Leilighed til at fortælle Dem dette før jeg fuldbyrdede den?" spurgte Campio smilende.

„Aa nei!" svarede „Kapitainen", „Du har kun

ventet for at rive Hævnen fra hende netop i det Øieblik, hun troer sig sikkrest paa den. Det er en aftalt Plan, at hendes Søn skulde opsøge mig for at duellere, og hun glæder sig maaskee i denne Time ved Tanken om, at hun imorgen vil være hævnet. Hendes Glæde er størst nu, og derfor vilde ogsaa Smerten være størst, naar den hjemsøgte hende i denne Nat. Det veed Du, og derfor har Du udsat Din Hævn indtil nu."

„De er ikke saa fremmed for Hævngjerrighedens Beregninger som jeg havde frygtet," sagde Italieneren; „De har vel Ret, derfor har jeg udsat min Attraa efter at dræbe ham; men der er endnu et Andet, hvorfor jeg har ventet."

„Og det er?"

„En Belønning! Jeg er fattig, og den Fattige griber man let, medens den Rige baner sig Vei med sit Guld. — Døer den unge Greve inat, da veed hans Moder det om otte Dage, og hun veed tillige at jeg har dræbt ham, hun vil som en rasende Tigerinde, man har berøvet Unge og Offer, tørste efter mit Blod, hun vil i sit Raseri ikke længere føle den Frygt for Vanære, som hidtil har bunden hendes Tunge, hun vil anklage mig uden Hensyn til hvad jeg vil kunne fortælle om hendes Ægteskabsbrud, og jeg, jeg vil blive greben, kastet i Fængsel, ført paa Skafottet; thi jeg er fattig."

„Du mener altsaa .....?"

„At hvis jeg var riig, eiede lidt af Deres Overflod," vedblev Campio i en fortrolig hvisken de Tone, „saa vilde det gaae langt bedre, thi allerede imorgen vilde jeg være borte her fra Byen, og naar Grevinden om otte Dage erfarer sin Søns Død, er jeg paa Veien til den nye Verden, og selv en rasende Kvinde vil ikke kunne indhente mig."

„Du behøver altsaa Penge?"

„Ja, naadige Herre!"

„Og hvormange?"

„En femtusind Dukater vil omtrent kunne forslaae,"

sagde Tjeneren og fæstede et lurende Blik paa van Colard.

„Din Hævngjerrighed har gjort Dig forrykt," sagde „Kapitainen", som med Glæde begyndte at overbevises om, at det var Italienerens Hensigt at myrde den unge Greve. „Saa stor en Sum har vistnok kun Faa disponibel, og mindst i Dukater."

„Vi kunne maaskee slaae det ene Tusinde af," meente Campio.

„Nei. Lad os bestemme Halvdelen, og jeg udbetaler Dig Værdien i Papirspenge."

„Det er et svært Afslag," sukkede Campio, medens hans Øine dog gnistrede af Glæde over at van Colard vilde give saameget for at miste en Modstander. „Det er et svært Afslag, dog, lad gaae; men jeg maa have Pengene i Guld. Danske Papirspenge vilde danne et Spor af min Flugt, som det mindste Barn vilde formaae at følge indtil jeg blev indhentet. Nei, jeg maa have Guld, og saa forskjellige Mynter som muligt."

„Og naar jeg skaffer Dig Guld, vil Du saa virkelig dræbe Greven før Duellen?" spurgte „Kapitainen".

„Ja. Klokken seks skal han være død!"

„Nu, saa gjør det da, og naar det er fuldbragt, kan Du hente Din Løn hos mig."

„Saa?" spurgte Italieneren i en spottende Tone. „Nei, ædle Herre, paa slige Kondisioner indlader man sig ikke. — De vilde maaskee være den Første til at anklage mig, naar den unge Greve var død, og kunde saaledes paa eengang miste en Modstander og beholde Liv og Penge."

„Du troer mig altsaa ikke paa mit Æresord?"

„Nei, naadige Herre, det gjælder aldrig i en Handel om Snigmord."

„Saa lad være!" sagde „Kapitainen" i en fornærmet Tone. „Du kan miste Din Hævn og jeg beholde min Fjende."

„De kan miste Deres Liv og jeg beholde min Hævn," parodierede Campio; „thi jeg kan jo altid

træffe Greven ligesaa sikkert som han imorgen træffer Dem."

„Kapitainen" blev atter urolig.

„Hvorledes meente Du da at jeg skulde betale?" spurgte han lidt nølende.

„Noget straks og Resten imorgen."

„Velan da. Jeg har omtrent en Fjerdedeel af Summen i Guld, den skal Du faae."

„Og saa en Forskrivning for Resten, naadige Herre!"

„Nei. Jeg giver ingen Forskrivning," indvendte „Kapitainen".

„Saa behold Deres Penge," svarede Campio kort. „Faaer jeg ingen Forskrivning, saa kunde De imorgen lade mig gribe for at spare de andre tre Fjerdedele, har jeg derimod Forskrivningen, vil den være et Vidne om, at De er deelagtig i Mordet, og jeg er sikker."

„Hvilken Djævel har lært Dig alle disse Træfheder?" spurgte „Kapitainen", der i dette Øieblik følte, han let kunde komme til at staae under det samme Aag, hvori han saalænge havde holdt den ulykkelige Rudolf Halvorsen.

„Er vor Handel sluttet eller afbrudt?" spurgte Campio bestemt istedet for at svare.

Dødsangsten bragte atter Sved paa „Kapitainens" Pande.

„Den er sluttet," svarede han hurtigt.

„Godt!"

„Hvorledes vil Du fuldføre Daaden?" spurgte „Kapitainen" saa sagte at Campio næppe kunde høre ham.

„Ved Hjelp af denne," svarede Italieneren, tog en lille Flakon frem fra sit Bryst og viste den til van Colard.

„Gift?" spurgte han, greb Flakonen og holdt den imod Lyset.

Italieneren nikkede.

„Hvorledes vil Du bibringe ham den?"

„I hans Kaffe imorgen. Han drikker hver Morgen Klokken seks og jeg serverer for ham."

„Men er Du sikker paa, at den hurtig nok vil gjøre sin Virkning?" spurgte „Kapitainen".

„Det er Italiens stærkeste Gift," svarede Campio med et uhyggeligt Smiil, „og ti Minutter efter at have nedsvælget den, er han død, imorgen Aften er han et halvforraadnet Liig."

„Han skal altsaa døe," mumlede „Kapitainen" og holdt Flakonen stedse nærmere imod Armstagens brændende Lys for at betragte det grønne Fludium. „Han skal døe, og jeg, hans Fader, skal være hans Morder!"

Kampen imellem hans Kjærlighed og Vrede vaagnede paanye, gik atter over til Hævngjerrighed, Dødsangest og Fortvivlelse. — Bestandig førte han under denne Kamp Flakonen nærmere til Lyset, men han mærkede det ikke, Giften begyndte at gjære, en Virkning af den tilstrømmende Varme, men han saae det ikke, skjøndt hans stive Blik syntes fængslet til den lille, klare Flaske.

Taffeluhret slog Tolv. Det var Midnat; men „Kapitainen" hørte ikke Uhrets Slag.

Da lød pludselig en haard Banken paa Døren, uvilkaarlig foer „Kapitainen" sammen, Flakonen kom for nær til Lyset, sprang med en heftig Eksplosion, og med et rædsomt Skrig slog van Colard Hænderne for sine Øine.

„Fordømt!" raabte Italieneren og stampede rasende i Gulvet, „Fordømt! saa skulde dog jeg fuldføre hendes Hævn."

Løitenant Trop og Kammertjeneren styrtede ind ved „Kapitainens" Skrig.

„Hvad er det, van Colard?" spurgte Trop forfærdet, da han saae Vennen som en Rasende rive i sine Øine med Neglene.

„Mine Øine, mine Øine!" hylede „Kapitainen", kastede sig ned paa Gulvet og vred sig som en Orm under Vandrerens Fødder.

Det var den evige Retfærdighed, der satte sin Fod paa det usle Støv!

. . . . . .

Da de første Solstraaler om Morgenen tittede ind i van Colards Sovegemak, fandt de ham liggende bleg og afkræftet paa Sengen. Den for faa Timer siden kraftige Mand sittrede som et svagt Barn for det Tugtens Riis, hvormed Guddommen havde rammet ham.

En kold Sved fremkaldt ved uhyre Lidelser og rasende Konvulsjoner bedækkede hans Ansigt, hvis Træk i Løbet af seks Timer vare blevne ti Aar ældre. Nu laae han, stjælvende og udmattet indtil Døden, som i en halv bevidstløs Tilstand; men de uvilkaarlige Trækninger i hans Lemmer vidnede endnu om rædsomme Smerter.

En Læge bøiede sig ned over ham og betragtede med Alvor og Opmærksomhed hans blodige, ophovnede og halv udrevne Øine.

En huul, smertelig Stønnen lød fra den Syges Bryst.

„Doktor," begyndte han med en svag, vibrerende Røst, „Doktor, kan De redde mit Syn?"

„Nei," svarede Lægen i en deeltagende men bestemt Tone, „det er aldeles umuligt."

„Umuligt!" gjentog „Kapitainen" med Fortvivlelsens Stemme. „O, stig ikke det. Jeg vil give Dem tusinde, titusinde Daler, red blot mit Syn!"

„Det forundrer mig, at en dannet Mand vil tale saaledes," svarede Lægen strængt, „at den Udannede ofte kommer med en saa fornærmelig Ytring, det maa man tilgive paa Grund af hans Dumhed, men hos den Dannede røber den en vanærende Tro. Vi Læger maa leve af vor Videnskab, men vi aagrer ikke med den, og om De vilde give Millioner, kunde jeg dog ikke anvende andre Midler end de samme, jeg vilde bruge, hvis De var en Betler."

„Ha! Saa er mit Syn da ganske fortabt?" stønnede „Kapitainen".

„De maa offre mere end Synet, hvis De vil offre mindre end Livet," lød det fra Lægen.

„Hvad mener De? — O, hjælp mig kun snart, thi jeg lider, lider frygteligt! Ha, de Fordømte i Hel-

vedes Flammer kan ikke lide værre!" skreg „Kapitainen" og krympede sig.

„De maa miste Deres Øine eller Livet," sagde Lægen.

„Jeg har jo alt mistet Øinene, jeg kan jo ikke see."

„Men De maa bogstavelig miste begge Deres Øine. — Den Gift, De har faaet i dem, er af en saa ædende Natur, at skiller man ikke den angrebne Deel fra Hovedet, vil den æde dybere ind, angribe de indre Dele, og De vil døe i Raseri."

„Døe, døe!" hvinede „Kapitainen", „jeg har ikke Mod til at døe, red blot mit Liv."

„De vil altsaa underkaste Dem Operasionen?"

„Hvilken Operasion?"

„Den, at lade Deres Øine tages ud."

„Store Gud! Er der intet andet Middel?"

„Jo, Døden!" svarede Lægen med den hans Stand egne Korthed.

„Og er jeg da sikker paa at leve, naar jeg underkaster mig?" spurgte „Kapitainen" med Bæven.

„Oh ja! Det er den meest smertefulde, men tillige simpleste Operasion man kjender."

„Hvorledes foretages den?"

„Man trækker et Baand tvertigjennem Øieæblet, fra den ene Øienkrog til den anden, drager ved Hjælp af dette Baand Øiet udenfor sin Hulning og overskjærer Seenerven."

„O, min Gud! Hvor det er rædsomt," sukkede „Kapitainen" og vred krampagtig sine Hænder. „Men jeg maa, jeg maa, jeg tør ikke døe. Ha, Ulla, Ulla! Du havde Ret, nu vil Ravnene komme til at æde mine Øine før jeg er død!"

„Det har ingen Nød," svarede Lægen med lidt Bitterhed. „Dyrene have mere Afskye for Gift end mange Mennesker."

„Ha, mine Øine, mine Øine! Jeg troer, jeg vilde hellere miste mit Hoved."

„Saa døde De under Amputasionen," bemærkede

Lægen koldsindig, „og dertil har De jo ikke Mod. — Men, siden De vil underkaste Dem Operastonen, saa er det ikke værd at spilde nogen Tid. Om to Timer kommer jeg tilbage med et Par andre Læger."

„Om to Timer," mumlede „Kapitainen", „om to Timer skal jeg miste mine Øine og skal aldrig mere kunne see mine Fjender eller min Søn, min eneste Søn, som hader mig, og for hvis Skyld jeg nu mister mit Syn. — Ha, Helvede, Helvede! Jeg vidste jo nok, jeg tilhørte Dig; men jeg troede ikke, Du skulde begynde i denne Verden."

Og den Ulykkelige skar Tænder af Raseri og Smerte.

Andet Kapitel.

Fangen.

Som alle Nutidens Venner gjøre imod hinanden, saaledes forlode ogsaa vi Rudolf Halvorsen i det Øieblik, han var geraadet i den største Nød.

Men, vi ville foregaae med et godt Eksempel, vi ville følge ham, ogsaa nu, da han gaaer Fængsel og Elendighed imøde.

Den Kraft, som Vægterne anstrængte sig for at vise ved Transporten af Tyven fra Gjerningsstedet til Raadstuen, var igrunden ganske overflødig, thi i det Øieblik Rudolf følte sig greben, sank han saa aldeles sammen under Følelsen af sin Ulykke, at han villieløs lod sig føre af sine Bevogtere. Det Slag, han havde ført imod Casper Smed, var den sidste uvilkaarlige Anstrængelse for at sætte sig i Frihed; i samme Minut han hørte Vægternes Pibe, begyndte hans Tanker at blande sig uordenlige imellem hinanden, og syntes endelig ganske at forsvinde, saa at han kun følte en uhyre Tomhed i sit Indre.

Først da han blev indført i Raadstubygningen vendte

hans Bevidsthed langsomt tilbage, og den første Frugt af den var en dræbende Undseelse.

Han bøiede sit Ansigt dybt ned imod Brystet, hans Fødder syntes at hæfte sig fast ved Gulvets Steensliser for hver enkelt Skridt og en heftig Skjælven gjennemfoer alle hans Lemmer.

Vægteren, der havde grebet ham, maatte først aflægge sin Forklaring til den gabende Politibetjent, som nedskrev Rapporten; derpaa maatte Grossereren navngive sig, og endelig spurgte Betjenten med den Politislægten eiendommelige Artighed den Fangne:

„Naa, Din Gavtyv! Hvad hedder Du?"

Rudolf aabnede Læberne for at svare, men hans Tunge klæbede sig fast til Ganen, det var ham umuligt at fremføre et eneste Ord, og han søgte kun saameget som muligt at vende Ansigtet bort fra sin Prinsipal.

„Naa, Du Æsel! Din Spidsbub! Du Skurk!" vedblev Betjenten med en Færdighed, som om han allerede var Assistent eller vel endog Politimester, „vil Du svare? — Op med Ansigtet! Maaskee jeg kjender Dig fra gamle Tider."

Rudolf hævede langsomt sit Hoved.

„Rudolf Halvorsen!" raabte Grossereren bestyrtet og tilføiede straks efter: „Det maa være en Feiltagelse!"

Fangen rystede sørgmodig med Hovedet.

„Du tilstaaer altsaa at hedde Rudolf Halvorsen?" spurgte Betjenten i den barske Tone, Politiet formodentlig anseer for nødvendig til at hævde dets Embedsværdighed siden det altid benytter den.

Fangen nikkede.

„Hvad har Du i den Kasse der?"

Uden at svare stillede Rudolf Kassen paa Skranken foran sig, Betjenten aabnede den hastig og udbrød: „Ah, Penge, mange Penge!"

„Mine Penge, ved Abrahams Gud!" raabte Grossereren uvilkaarlig.

„Naa, saa det er Dine Tyvekoster?" vedblev Betjenten.

Rudolf nikkede atter.

„Godt, at Du straks tilstaaer, saa bliver Du idetmindste en ærlig Slave," fortalte den Eksaminerende. „Nu have vi kun tilbage at tælle Beløbet."

Og han talte. „Syv Tusinde, tre Hundrede og Halvtreds. — See saa, Hr. Grosserer, nu kan De gaae."

„Und skal jeg ikke have mine Penge med?"

„Nei Gu' skal De ei. Pengene blive her indtil Sagen er endt."

„Naar skal jeg komme igjen?"

„Det skal jeg nok tilsige Dem. Nu ingen Brøvl mere, De er færdig," svarede den belevne Embedsmand. „Du der," henvendte han sig til Rudolf, „Du kan sætte Dig paa Bænken."

Idet Grossereren gik, nærmede han sig til Rudolf og hviskede: „Hvis Du kan blive fri, saa kom til mig, saa skal jeg nok see at hjælpe Dig afsted; thi vi ere dog sku igrunden alle Tyveknægte for Vorherre."

Rudolf betragtede ham rørt med et taknemmeligt og fugtigt Blik.

Nu begyndte en lang smertelig Bod. Udmattet af Angest og Sorg tog han med en dunkel Følelse af Glæde imod Betjentens Tilladelse, at sætte sig paa Bænken, den saakaldte „Tyvebænk". — Midt om Natten da han blev arresteret vare Kontorene for saavidt tomme, kun et Par søvndrukne Politibetjente, hvoraf den ene havde optaget Rapporten over Rudolf, søgte i et Hjørne at adsprede hinanden ved at fortælle deres Eventyr i den kriminale Verden. Hos disse konverserende Bambushelte, der havde rykket sig saa tæt som muligt hen til den sparsomt opvarmede Kakkelovn, brændte to Lys; forresten var den store, skumle Sal mørk og kold. Den heftige Sjæls- og Legemsbevægelse, hvori Rudolf havde været i den sidste Time, fremkaldte en stærk Transpiration, der nu, efter et kort Ophold paa Bænken, gjorde ham Kulden saameget des føleligere, og

snart klapprede Tænderne i hans Mund. At søge nogen Lindring ved Søvn, var ham umuligt, deels paa Grund af hans oprørte Stemning og deels fordi Betjenterne ingenlunde modererede deres Stemmer. Saaledes hengik nogle Timer, og der indfandt sig endnu en Plage. Paa Grund af sin Ængstelse havde det været Rudolf umuligt at nyde Noget siden Aftalen om Tyveriet blev truffet med „Kapitainen", nu derimod begyndte Naturen at gjøre sin Ret gjældende, en nagende Hunger indfandt sig hos ham, først som en sagte Sviden under Hjertet, og derpaa som en stedse heftigere Riven i det Indre. Endelig bleve Smerterne saa voldsomme, at de besejrede hans Undseelse, og han vovede at spørge, om han Intet kunde faae at spise.

„Nei, Du skulde have spiist før Du gik ud at stjæle, det gjør alle fornuftige Tyve," svarede den ene Betjent, trak en Pakke Smørrebrød og en lille Brændevinsflaske op af Lommen, og begyndte at holde Maaltid ligefor Øinene af den Hungrende. Det var Politi-Medlidenhed.

Rudolf indtog atter tavs sin Plads og afvistede en enkelt brændende Taare, der uvilkaarlig frempressede sig af hans Øine. Hvad vilde han ikke have givet i dette Øieblik for et eensomt Fængsel, et Knippe Straa og et Stykke Brød? Gjenstande, han for saa kort en Tid siden vilde have betragtet med Frygt og Bæven.

Omsider forløb Natten, Solen begyndte at belyse de øverste Dele af Raadstubbygningen og den Fangnes Lidelser bleve forhøiede.

Hidtil havde kun Sorg, Hunger og Kulde været Torturredskaberne for ham, men nu indfandt sig den skrækkeligste Bøddel for et Menneske, der pludselig er styrtet fra en agtet Stilling ned til Forbrydernes Klasse, Skjændselen, denne Sjælens Steile og Hjul, traadte ham nu for hvert Minut nærmere.

Først kom Fyrbødere, Sluttere, Opvartere og Massen af Politibetjente, og Alle betragtede den paa Tyvebænken siddende unge Mand med en krænkende

Uforskammenhed, som om de ret tilgavns vilde indprænte hans Træk i Hukommelsen; derpaa kom de underordnede Embedsmænd, Assistenter, Skrivere, Fuldmægtigerne og alle disse Herrer, der betragte sig selv som mægtige og vidunderlige Dyr i Vorherres Have, og Alle, Alle betragtede Rudolf med deres daguerreotyperende Blik. Dog trøstede han sig endnu ved Haabet om at blive forhørt før Tilstrømningen begyndte af sivile Personer, som have Forretninger at afgjøre i de forskjellige Kontorer.

Men nei. Slutterne førte andre Forbrydere ind, frække og skamløse Mennesker, der med et giftigt Smil betragtede den nye Staldbroder og tog Plads paa Bænken ved Siden af ham, medens et Par Betjente patrollerede frem og tilbage for at forhindre dem i at samtale.

Kontortiden var begyndt, og Folk, der skulde fremlyse fundne eller efterlyse tabte Gjenstande, løse Pas eller Hundetegn, tale med Politimesteren eller en af de andre Embedsmænd, ilede nu frem og tilbage i Salen, og Alle betragtede opmærksomme og forundrede Rudolf Halvorsen, hvis fine Klædning stak besynderlig af imod hans Kammeraters Slavetrøier, forrevne Beenklæder og lasede Frakker, og han hørte mere end eet Forundringsudraab af Mænd, som kjendte ham. men som hurtigt ilede bort for at Ingen skulde see, de kjendte en af de vanærende Forbrydere; thi med en udsøgt Strænghed — man kunde næsten fristes til at sige Ondskab — ere de Anklagede netop pladserede i det Politikontor, hvorigjennem den største Konfluks af Fremmede finder Sted, som om Politiet ordentlig vilde prale med hvormange Spidsbuber det kan opdrive.

Rudolfs Sjælslidelser vare nu saa store, at han hverken følte Hunger eller Træthed.

Man har i Danmark afskaffet den legemlige Tortur, men den sjælelige har man beholdt; man har endogsaa afskaffet Gabestokken, men af Frygt for at gjøre for hastige Fremskridt har man beholdt „Tyvebænken".

Om Middagen Klokken to, efter en Faste og Udpinen i over tolv Timer, blev Rudolf taget i Forhør.

Sønderknust tilstod han sin Brøde og undslog sig kun for at nævne Motiverne for den. Slutteren blev kaldt og beordret at føre ham til et strængt Fængsel.

Uagtet dette vilkaarlige Tillæg til hans Fængselsdekret, følte Rudolf sig dog trøstet ved Tanken om at blive ene, ikke mere at være værgeløs udsat for Enhvers uforskammede Blik.

Dog ogsaa dette Haab blev skuffet.

Slutteren førte ham igjennem flere forskjellige Gange, over en bedækket Kolonnade ind i Arrestbygningen, op i anden Etasje til en lang Gang med smaa Døre paa begge Sider. Paa den ene Side vare de kvindelige Fanger, paa den anden de mandlige. Da man havde naaet den sidste Dør, tog Slutteren en Jernstang fra denne, aabnede den og en anden Dør kom tilsyne; ogsaa denne blev aabnet, og Rudolf traadte ind i et omtrent tredive Kvadratalen stort Fængsel, som de nylig hvitede Vægge og det temmelig store Vindue gav et ret livligt og hyggeligt Udseende, og hans Forventninger med Hensyn til et strængt Fængsel vare saaledes paa en god Maade overtrufne, hvorimod han med Smerte saae, at have ikke mindre end tre Medfanger. Hans Haab om at være ene, og i sin Eensomhed at kunde slutte sig nærmere og inderligere til den Ven, der ikke engang forlader os i et Fængsel, til Gud, forsvandt nu ganske.

Døren faldt atter tungt i, og han hørte de mange forskjellige Laase blive lukkede med den største Omhyggelighed.

„Hurra! Velkommen i Klemmen!“ ..... „See, der har vi bestemt en Novise!“ ..... „Atter Een, som finder Feil ved Loven!“ lød det fra de andre Fanger, idet de flokkede sig om Rudolf, der blev staaende ubevægelig ved Døren og betragtede dem.

„Kom nærmere, unge Mand!“ bød den ene Fange med et Anstrøg af god Levemaade, hvis Ærlighed dog blev modsagt af den graa Trøie.

„Lad ham staae, det Fæ; han har aldrig været i Fængsel før, det kan man nok see," sagde en anden Fange, en Dreng paa en 15—16 Aar, og vendte sig med et foragteligt Udtryk i Ansigtet bort fra den Nysankomne.

„Desto længere har han flakket omkring i det Fri," svarede den Tredie, og tilføiede med et let Suk: „Frihed, Frihed, bliver dog altid bedre end Fængsel."

Rudolf kastede et deeltagende Blik til Frihedsværmeren, gik længere frem i Fængslet, sank kraftløs ned paa den massive Bænk, som stod ved Væggen, og tildækkede Ansigtet med sine Hænder.

„Hvad har Du gjort?" spurgte den, som var bleven opmuntret ved Rudolfs Blik, og tog Plads ved Siden af ham.

„Det er saadan en stin Herre, han har bestemt stjaalet Kager hos en Konditor, og saa har hans Moder ladet ham arrestere for at han kan faae Riis," svarede Drengen istedetfor Rudolf.

„Hold Kjæft, Unge!" raabte Den, der havde viist sig saa forekommende ved Rudolfs Indtrædelse, „og lad os hellere faae at vide om Mennesket ikke er sulten. Det er maaskee flere Timer siden han blev arresteret, og er det første Gang det er hændet ham, har han neppe været saa forsigtig som vi andre, naar vi gaae paa Eventyr og stukket lidt Proviant til sig."

„Ja, jeg er sulten," svarede Rudolf, hvis Hunger syntes at vaagne paany ved at høre Tale om Spise.

„Sagde jeg det ikke nok!" raabte den Omhyggelige; „men der ere gode Raad for den Syge. See her, her er Brød og der er et Stykke Kjød, jeg har levnet fra min Middagsmad."

„Og jeg har endnu lidt Smør af de for to Skilling, jeg kjøbte imorges," sagde den anden Fange og bragte Rudolf sin Levning.

„Og jeg giver Viin til Maden," sagde Drengen ironisk, idet han satte en Krukke Vand ved Siden af den Spisende.

„See saa, lad nu Mennesket have Madro," befalede den Første, „saa kunne vi siden spørge ham ud og see om vi kan bruge ham til Noget."

„Lad os saa imidlertid lægge lidt i Kakkelovnen saalænge indtil vi skal ned," meente Drengen.

Rudolf, hvis Lemmer atter begyndte at skjælve af Kulde, ledte med Øinene efter Kakkelovnen, men kunde ingen see, dog blev Meningen af Drengens Ord ham straks tydelig, da de andre Fanger svarede: „ja vel!" toge hinanden under Armen og travede hurtig omkring i Fængslet under en dæmpet Opsang.

Det er den Maade, hvorpaa Fangerne i vore Varetægtsfængsler maa lægge i Kakkelovnen.

Rudolf benyttede Leiligheden til at studere sine Medfangers Ansigter, for om muligt af dem at see, hvad Underholdning han i den første Tid kunde vente sig.

Den Fange, der i Modsætning til de andre havde vitst Rudolf saamegen Artighed, var en Mand paa 26—27 Aar, med et næsten indtagende Udvortes. Hans høie, tilbageliggende Pande tydede paa Listighed og Kløgt, medens de funklende Øine udtalte Mod og Livslyst. Et Par store Knebelsbarter skyggede over en Mund, hvis udstaaende Underlæbe havde givet Ansigtet et Anstrøg af Bestemthed, hvis ikke et jovialsk eller snarere snedigt Smil stadig havde sat Mundvigerne i Bevægelse. Hans hvide Linned var paa en omhyggelig, næsten koket Maade bøiet ud over et gammelt Silkehalstørklæde, og man vilde let fristes til at ansee ham for en Standsperson i Morgendragt, hvis han ikke havde været iført denne famøse graa Trøie, som henhører til „Husets Tøi", og kun udleveres til de Fanger, som enten lide Mangel paa Klæder eller som Farlige skal være Gjenstand for Oppasernes særdeles Bevaagenhed. Den Formodning Overskjæget — især i hine Tider — maatte vække om, at Fangen tidligere havde været Militær, blev bekræftet ved Synet af de med Snore brømmede Beenklæder, der med Læderstropper holdtes fast under et

Par gamle med Sporer forsynede Støvler, som fuldendte hans Pynt.

Den næste Fange, Smørgiveren, havde et fremmed, sydligt Fysiognomi. Han var kun lille af Vækst, men de brede Skuldre, svære Arme og store Hænder tydede paa en ualmindelig Styrke, uden at denne — saaledes som sædvanligt — foraarsagede Langsomhed eller Træghed i hans Bevægelser, der tvertimod vare hurtige, talende og ildfulde. De mørke, lidt krøllede Haar faldt frit og malerisk ned omkring et ovalt, brunligt Ansigt, der mere syntes at udtale Forsigtighed end List, og ved de mørke, smægtende og sørgmodige Øine erholdt et ganske besynderligt, blandet Udtryk.

Den tredie Fange var en ganske ung Dreng med et overordentlig deiligt Ansigt, et sandt Englehoved med blaa Øine, lyse Lokker og himmelske blide Træk.

Et sandt Englehoved, som omtrent fire Aar derefter rullede ned fra Skafottet, fordi det tilhørte en af de farligste Forbrydere, der var deelagtig i Mordet paa Straffeanstaltens Mester: Vedhage.

Efterhaanden som Rudolf fik den meest piinlige Hunger tilfredsstillet, begyndte han med mere Rolighed at overtænke sin Stilling. At haabe paa Fritagelse for Straf, indsaae han nok vilde være Daarskab, og det kom altsaa nu kun ud paa, enten at unddrage sig den ved at gribe den første den bedste Leilighed til Flugt, eller hvis en saadan ikke blev funden, da at gjøre sig Opholdet i Fængslet saa lidt forbittret som muligt, og altsaa først og fremmest at komme i en god Forstaaelse med sine Medfanger. Næppe var han kommen til dette Resultat af sin Tænken, før han reiste sig fra Bænken og traadte hen til de Andre, for ogsaa at bidrage sin Deel til at „lægge i Kakkelovnen"; men pludselig blev hans Opmærksomhed henledet andetsted ved en stærk Trampen af Trætøfler paa Gangen udenfor Fængslet.

„Hvad er det?" spurgte han.

„Det er Fruentimmerfangerne, som kommer ned," svarede han med Overskjægget, „vi ere galante og lade

Damerne først gjøre deres Spadseretuur i Gaarden og drikke deres Kaffe hos Arrestforvareren eller „„Forvalteren"", som vi kalde ham, fordi det altid klinger lidt mere fornemt at nyde Noget hos sin Forvalter end hos en Fangevogter."

„Hvem giver Kaffe idag?" spurgte Drengen.

„Ingen," svarede den tredie Fange, der havde nærmet sig til Døren og holdt Øinene stift fæstede paa den. „Der er ingen af os, som har Penge."

„Hvad vil det sige at give Kaffe?" spurgte Rudolf, der — med den forbausende Lethed, hvormed selv den Dummeste i et Fængsel straks opdager hvad der kan være ham nyttig — nok ahnede, at der blev Leilighed til at vise Kammeraterne en Tjeneste.

„Det vil sige, at give Kaffe," forklarede Eksfoldaten med et Smiil. „Jeg troer ikke, det lader sig videre udvikle, undtagen ved selv at gjøre det. Som Folk af Stand, Mennesker, der næsten altid har havt en fast Ansættelse, ere vi vænnede til, hver Eftermiddag at drikke Kaffe hos vor Forvalter; men det er en Hund, naar vi ingen Penge har, siger han altid, at der er ikke mere, at Fruentimmerne have drukket det altsammen og saa videre. Men jeg seer paa Foland, at han venter Brev fra sin Kjæreste, maaskee hun sender ham Lidt til Kaffe."

Den omtalte Fange stod endnu ved Døren, hvori der var udskaaret et firkantet Hul, omtrent saa stort som et Dambræt, ligefor samme var der et lille rundt Kighul i den yderste Dør, hvorigjennem Vægteren til forskjellige Tider kunde iagttage Fangerne for at paasee, at intet Brud paa Husets Orden fandt Sted. Pludselig kom en lille Strimmel Papir tilsyne i Kighullet, Fangen greb det hurtigt og man hørte Vægteren udenfor bruge Mund paa de kvindelige Fanger, fordi de gik hen til Mandfolkenes Døre.

„Anna har heller ingen Penge," sagde Foland efter at have kastet et Blik paa Papiret.

„Saa giver jeg Kaffe," sagde Rudolf og saae venlig omkring paa Fangerne.

„Ah, saa Du har Penge?" spurgte disse og sluttede sig glade om Rudolf.

„Ja, lidt," svarede han, halv frygtsom for at røbe hvormeget han havde hos sig.

„Ja det er ikke fordi at vi ville have noget af dem," trøstede Soldaten; „men det er kun for at sige Dig, Du gjør bedst i at levere dem til Forvalteren. Vel giver han dem aldrig tilbage, af Frygt for at vi ikke skal holde godt Huus med dem, men Du kan dog faae Varer for dem saalænge Du er her og de strække til. Tager man dem derimod fra Dig ved Forhøret, saa kan Du betragte dem som begravne i Dommerens Mave, og faaer dem aldrig mere at see; thi Retten er en Ulv, men ingen bibelsk Hvalfisk."

Næppe var dette Raad udtalt, før Vægteren aabnede Døren og raabte:

„Morten Frederiksen!" — Han med Knebelsbarterne snappede sin Hue og gik ud.

„Foland!" — Den kraftige Fange fulgte Eksemplet, men slugte først den lille Papirstrimmel, for at den ikke skulde røbe hans Korrespondanse, ved den Undersøgelse, som blev foretaget i Fængslet medens Fangerne vare nede.

„Thomas Christensen!" — Drengen tog sine Trætøfler i Haanden, slog dem imod hinanden og marsjerede ud paa Hosesokker medens han sang en Marsch.

Efter at Fangerne havde tilbragt ti Minutter i den friske Luft, det vil sige, i en Gaard, der omtrent var ligesaa stor som deres Fængsel og saa omgiven af høie Mure, at naar man vilde see den omtalte „friske Luft", var det som om man kiggede op igjennem et Skorsteensrør, — fulgte Vægteren dem op i Stueetagens Gang, for Enden af hvilken der blev spændt en Lænke og sat et Bord, hvorpaa Kaffe, Thee og Brød blev serveret.

Rudolf deponerede sine Penge, nogle faa Dalere, hos Arrestforvareren, og han og hans Medfanger bleve

nu opvartede med Kaffe, hvorpaa de alle lukkedes inde for at et andet Hold af Fangerne kunde komme ned.

„Nu skal vi have en Middagsluur," sagde Foland og kastede sig paa den ene Madrasse. Drengen tog Plads ved Siden af ham, medens Rudolf lagde sig ved Morten Frederiksen. — De Andre sov snart ind, men uagtet Rudolf havde vaaget hele den sidste Nat, var hans Stilling ham dog for ny og smertelig til at han et Øieblik kunde forglemme den i Søvnens Arme.

„Du sover ikke?" begyndte Frederiksen at hviske efter nogen Tids Forløb, „og jeg er vis paa, Du bryder allerede Hovedet med, hvorledes Du skal slippe ud af Buret. Thi det er første Gang Du er i Fængsel; og saa tænker man straks paa, ikke at blive kold i det, og spolerer netop derved enhver Udsigt til at forlade det før Tiden. Bliver man derimod først gammel i Brummen, saa giver man rolig Tid indtil Leiligheden kommer til Flugt, og benytter den i det Øieblik Arrestforvarerne troe, man snarere tænker paa Kong Davids Salmer end paa at brække ud."

„Jeg kan ikke nægte," svarede Rudolf ligesaa sagte; „at jeg jo gjerne vilde bort naar jeg kunde komme til det. Var jeg først udenfor Fængslet, skulde jeg snart komme udenfor Danmark."

„Naa, naa! Kommer Tid, kommer Raad! Lad mig først høre hvad Du har gjort, hvilken Paragraf i Loven det er, som ikke er efter Dit Hoved?"

Da Rudolf ikke indsaae nogen Grund, hvorfor han skulde fortie sin Brøde, fortalte han aabenhjertig sin Sovekammerat hele Tildragelsen, kun fortaug han ogsaa her „Kapitainens" Andeel i Fristelsen, thi han følte, at Menneskene maaskee engang i Aarenes Løb kunde forglemme hans Tyveri, eller vel endog tilgive det som en ungdommelig Vildfarelse; men at dette aldrig vilde være Tilfældet, naar „Kapitainen" i Harme over at blive indviklet i hans Affærer maaskee vilde røbe, at han før Faderens Død havde solgt hans Haand for

at berøve Søsteren den faderlige Velsignelse og Andeel i Arven.

„Hm!“ sagde Fangen, da Rudolf sluttede sin Fortælling, „det er en gal Historie, og Du vil formodentlig komme nogle Aar i Forbedringshuset for at blive tilgavns fordærvet.“

„Store Gud! — Skulde det ikke være muligt at undgaae denne Skjæbne?“

„Aa jo, med Tiden; men prøv bare ikke paa noget nu. I Førstningen, naar man kommer i Fængsel, vogte Alles Øine paa Een med den største Agtsomhed, og ethvert røbet Forsøg fjerner Muligheden af et heldigt Udfald længere bort end nogensinde før. — For det første maa Du see at gjøre Oppasserne trygge ved en rolig og fattet Opførsel, og dernæst at skaffe en Anden Friheden, for at han atter udenfra kan hjælpe Dig til den.“

„Hvorledes skal jeg kunne skaffe en Anden Friheden?“ spurgte Rudolf, „jeg, som selv er en Fange?“

„Ved at paatage Dig Skylden for en Andens Forbrydelse, saa at han slipper fri og senere kan hjælpe Dig. — Seer Du, Din Straf bliver lige stor, enten Du saa har stjaalet en eller ti Gange, naar Du kun ikke er straffet tidligere. Ved at paatage Dig Skylden for en Anden, forhøier Du altsaa ikke Din egen Straf, men befrier derimod en Kammerat, der maaskee tidligere har været i Krebsen og hvis Fare altsaa er meget større. Jo oftere den Befriede forhen har været dømt, desto større er den Straf, Du befrier ham for, og desto større vil ogsaa hans Taknemmelighed være.“

„Taknemmelighed?“ gjentog Rudolf lidt langtrukket.

„Du tvivler maaskee om, at den finder Sted hos Tyve, og viser derved at Du forglemmer, Du selv er en Tyv, og vist vilde føle megen Taknemmelighed for Den, som aabnede Døren for Dig.“

„Du har Ret,“ sagde Rudolf; „men for Hvem skal jeg paatage mig Skylden? For Dig, maaskee?“

„Ah, Du troer, jeg snakker for min syge Moster," svarede Fangen smilende. „Nei, min Ven, jeg staaer næppe til at redde for det Første. Jeg bliver formodentlig kagstroget og brændemærket."

Rudolf sprang forfærdet op fra Leiet.

„Frygt ikke," sagde Kammeraten med Bitterhed, „jeg skal ikke smitte Din Ærlighed."

„Men hvad har Du da gjort, som fortjener saa rædsom en Straf?"

„O, temmelig Meget," svarede den Adspurgte og vedblev i sin forrige ligegyldige Tone: „Jeg har fra Ungdommen af sat Slutterne graa Haar under Nathuen, har forladt flere lukkede Fængsler end jeg tæller Aar, og kom ofte kun ind i dem fordi det morede mig at brække ud. — Tilsidst fik jeg dog Lyst til at prøve andre Eventyr, drog mod Syden, tjente som Husar i Nordtydskland 1813 og 14, og avanserede op til Vagtmester. Det var en svær Tjeneste, Saar, Kulde og Sult var den største Part af Lønnen, men det morede mig, og gid blot dengang en medlidende Fjende havde afhugget begge mine Hænder, det havde da været bedre nu end det er." — Han syntes et Øieblik at synke hen i smertelige Tanker, men forjog dem og udbrød med et Smiil: „dog, saa havde jeg vel lært mig til at stjæle med Fødderne. Nok, en Dag kom Lysten over mig og jeg stjal en kostbar Brystnaal fra min Sjef. Gud veed, jeg trængte ikke til den, men jeg kunde ikke modstaa min ulykkalige Lyst. Det blev opdaget, og jeg maatte see at fortrække i en Fart. Jeg vendte da tilbage til Danmark, søgte Tjeneste ved Kavalleriet, man kjendte mig, kaldte min Fordring en Uforskammenhed, men lod mig dog gaae. Iførstningen havde jeg Lidt at leve af, og havde man ansat mig ved Husarerne, havde jeg maaskee endnu været en brav Soldat; men i dets Sted blev jeg nødsaget til atter at stjæle, da mine Finantser geraadede i Forfald, og nu er jeg her."

„Skal jeg da tage Skylden for den Mørke der?"

spurgte Rudolf, som nok indsaae det Tjenlige i at følge Soldatens Raad.

„Det kan heller ikke nytte," svarede Fangen. „De røde Kjoler kjende ham for godt, og han er desuden greben i Gjerningen Den stakkels Djævel, han brænder altid af Begeistring for Friheden, og saasnart han kommer ud den ene Time, bringer man ham i Fængsel den næste. — Nei, Du maa tage Skylden for en Mistænkt, for Drengen Christensen til Eksempel."

„Og hvad har han gjort?"

„Han er mistænkt for at have gjort Indbrud i en Guldsmedboutik, og da han to Gange tidligere har været straffet, vil det blive ham en slem Affære hvis han overbevises om denne Forbrydelse; han vil da komme en Deel Aar i Tugthuset. Paatager Du Dig derimod denne Brøde, slipper han fri, Din Straf bliver dog ikke større, og Du har erhvervet Dig en Ven, der vil gjøre Alt for atter at hjælpe Dig ud."

Efter en Tidlang at have talt frem og tilbage om denne Gjenstand, erkjendte Rudolf det Hensigtsmæssige i denne Plan, og lod sig virkelig overtale til at gaae ind paa den.

Det var altsaa det første Resultat af den dadelværdige Brug at sætte en ung Forbryder, der maaskee endnu stod til at redde, i Fængsel med de meest udlærte Spidsbuber. — Hvis Rudolf, idet Øieblik han nedtrykket af sin Skjændsel blev ført bort fra Forhøret, var kommen i et eensomt Fængsel, havde han vistnok søgt Trøst og Styrke hos sit eneste Selskab, hos Gud; nu søgte han det derimod hos tre Mennesker, der havde gjennemgaaet alle Lastens Skoler og — som vi længere hen ville see — Aaret efter kom til at spille betydelige Roller ved Børnehusets Brand.

Drengen Christensen eller Smaa-Thomas, som man senere kaldte ham, beskrev nu for Rudolf Tiden og Stedet, hvor han havde foretaget Indbruddet hos Guldsmeden, fortalte sin Fremgangsmaade, Mængden og Udseendet af det Røvede, dets Gjemmesteder, kort Alt, hvad

der stod i Forbindelse med Forbrydelsen saa nøiagtigt og gjentagende, at Rudolf var i Stand til for Retten at aflægge den tydeligste og umistænkeligste Forklaring.

Han saae heri kun et Middel til at lette sin inderlig ønskede Flugt, og opfyldte virkelig for Retten det i Fængslet givne Løfte.

Efter at han mangfoldige Gange i forskjellige Forhør havde gjentaget den samme Forklaring, faldt endelig efter seks Maaneders Forløb hans Dom i Slutningen af September og lød paa tre Aars Forbedringshusarbeide. Samme Dag blev Smaae-Thomas sat i Frihed.

Rudolf var smertelig bevæget, men det Haab, de andre Fanger havde opvækket hos ham, at han lettere vilde finde Leilighed til Flugt fra Forbedringshuset end fra Varetægtsarresten, holdt ham opreist og fødte endogsaa næsten Længsel hos ham efter at betræde denne Skjændselens Bolig.

Derpaa blev han ført Fangedragten og i Mørkningen transporteret ud i den saa tidt nævnte Straffeanstalt.

Her traf han paa de to af sine tidligere Medfanger, som Maaneden iforveien havde stiftet Opholdssted, begge vare dømte til Rasphuusarbeide, det vil med andre Ord sige, til en langsom Forgiftning, thi sjeldent lever en Fange længere end tre Maaneder i denne Straffeafdeling, som en Følge af det Støv, der opstaaer ved Raspningen af Farvetræet, og som fremkalder en heftig Svindsot.

Naar den graae Hue gled lidt op i Panden paa Morten Frederiksen, saae man det fæle, ildrøde Brændemærke.

Rudolf blev ansat paa Væversalen*), og den velopdragne og stolte Rudolf Halvorsen, den Riges og

---

*) I Straffeanstalten gives forskjellige Arbeidslokaler, der benævnes efter det Haandværk, som bliver drevet i dem.

„Retfærdiges" Søn, maatte her under det menneskelige Afskums Spot og Latter lære at spole og balbine. Han bed Tænderne sammen, hans Øine underløb med Blod, men han maatte dæmpe sit Raseri, for ikke ved Brud paa Husordenen at komme i nogen Kasjot og derved berøves den sidste Udsigt til en snarlig Frihed.

Foland havde udtænkt en Plan til at befri ham, forsikkrende, at Smaae-Thomas vilde staae ham bi ved Flugten, selv om det skulde gaae saa vidt, at han skulde kaste sig i Armene paa de mulige Forfølgere og lade sig arrestere som den Udbrudte, kun for at skaffe ham Forspring.

Den 18de Oktober søgte han om Middagen Leilighed til at nærme sig Rudolf i Gaarden og hvistede hurtig: „Jaften! See til at være ved Døren til mit Lukaf Klokken otte."

Rudolf nikkede med funklende Øine.

Tredie Kapitel.

Veninden Raad.

En dunkel Ahnelse om et kjærligt Forhold imellem Rudolf og Emma gjennemfoer Richard ved Synet af sin Datters Bevægelse, da „Kapitainen" Dagen efter Rudolfs Fængsling udtalte sin Spaadom om Ynglingens fremtidige Skjæbne; men for fast i Tilliden til Emmas Dyd, ansaae han det kun for at være en flygtig Interesse, om hvilken Erindringen snart vilde forsvinde ved Adskillelsen og Bevidstheden om Dens Uværdighed, som havde sat det unge Hjerte i Flammer, og han paaskyndede derfor nu selv den Afreise, han for kort Tid siden havde udtalt sig saa bestemt imod.

Emma selv var trods sin Ungdom dog Kvinde nok til at kunde føre en Mand bag Lyset, især naar denne Mand var hendes Fader, og hun havde en saa opvakt Veninde som Frøken Line at raadføre sig med.

I hans Nærhed kunde hun smile, udtale sin Glæde over det forventede Ophold paa Landet og juble over enhver Straale, den milde Foraarssol kastede ned til Jorden, men naar hun blev ene, naar ingen Fader med Opmærksomhed betragtede hendes Færd, og ingen Veninde overlæssede hende med gode Raad og instruerede hende i bedrageriske Miner og hykleriske Lader, da vaagnede Sorgen, og rasede saameget stærkere i hendes Indre, som hun kun sjelden turde overgive sig til den.

Og hun var i Sandhed beklagelsesværdig. Fra et ungt, glad og uskyldigt Barn, der kunde jublende istemme Fuglenes Morgenhymne, beruse sig i Duften af en Blomst, græde af Glæde ved at betragte Naturens Rigdom og Skjønhed og synke paa Knæ i uendelig Fryd og Andagt ved at see Stjernerne glimre paa den umaadelige Himmelhvælving, fra et saadant Barn var hun nu pludselig forandret til en brødefuld Kvinde, der nærede brændende Lidenskaber, havde været fristet til Barnemord og nu hver Dag maatte bedrage sin Fader med sine Ord og Træk.

Og Han, han, som havde revet hende bort fra Barnets skjønne Tryllebrømme, som havde tændt Ilden i hendes Blod, lært hende lidenskabelige Ønsker og ulykkelig Attraa, han var nu en vanæret Forbryder, som Loven havde draget bort fra hendes elskende Hjerte til et frygteligt og langvarigt Fængsel, medens hun skulde blive hans Barns Moder.

Og dog, hun følte Kraft til at bære Følgerne af sin egen Brøde, men Tankerne om h a n s Lidelser sønderrev tusindfold hendes Sjæl, og om Natten, naar Alle forlængst vare gaaede til Hvile, knælede hun ofte ned i det Værelse, hvis Rigdom og Hyggelighed Saamange misundede hende, og bad med brændende Taarer den gode Gud, hvis det var muligt, da at tage Rudolfs Lidelser fra ham og give dem til hende; thi hvormeget hun end led, følte hun dog Styrke til at lide meget mere, naar kun den Elskede blev huspalet; thi ogsaa hun maatte erkjende, at Kjærlighed gjør stærk.

Dagen til Afreisen kom, og med en blandet Følelse tog hun Afsked fra Faderen. Hun glædede sig over, ikke hver Dag at skulde staae bedragende for ham; men uagtet hun altid havde følt mere Frygt end Kjærlighed for ham, smertede det hende dog, nu atter at skulde overlade ham til Eensomheden og den Melankoli, som altid hjemsøgte ham i den; det glædede hende, langt borte fra ham at føde det Barn, der vilde have kaldet Sorg og Græmmelse over hans Hoved, og det smertede hende, at hun skulde have en Vanære at skjule for ham. — Derfor havde hun ved Afskeden en Taare i Øiet og et Smil paa Læben.

Frøken Line steg med sin Fortrolige, Gouvernanten, ind i Vognen til hende, Kudsken knaldede, Vognen rullede afsted og Emma kastede et langt, langt Blik tilbage paa den Bolig, hvor hun havde nydt saamange af Barndommens uskyldige Glæder, og som hun nu, hvis Gud skaanede hendes Liv, atter skulde betræde som Moder til et Barn, hun ikke turde være bekjendt for Verden, ikke for Alles Øine turde trykke til sit elskende og lidende Hjerte.

To tunge Taarer, Erindringens Offer paa Uskyldighedens Alter, rullede ned over hendes blege Kinder og faldt som knuste Perler i hendes Skjød.

Veninden søgte at trøste hende med den bedste Undskyldning, hun kjendte, at vi alle ere Mennesker, og forsikkrede, at Sagen i sig selv ingenlunde var saa forskrækkelig, da mangfoldige Damer bleve Mødre paa Landet og vendte som Jomfruer tilbage til deres Families Skjød.

Opholdet paa Landstedet, — der laae midt ude i Sjælland, — som i de foregaaende Aaringer var forekommet Emma som en kort, lykkelig Drøm, var hende nu uendelig langvarigt, thi Intet gjør Tiden saa lang som Sorg og Smerte, og nu, da hun uforstyrret kunde overgive sig til sine Tanker, bleve hendes Lidelser forøgede af alt det, som forhen havde beruset hende med Glæde. Den opvaagnende Natur, de mildere Luft-

strømninger, Fuglenes muntre Kvidren og jublende Sang. Alt, hvad der forhen gjennem Øie og Øre havde fyldt hende med Henrykkelse, fremkaldte nu kun Smerte og Taarer, da det kun bød hende vemodige Erindringer istedet for glad Nyden, nu, da hendes Længsel ikke længere fængslede sig til en Blomsterknop og var tilfredsstillet naar den udfoldede sig; men drog hendes Sjæl og Tanke til et langt andet Maal, til ham, der som en Forbryder maatte hensukke sin Tid bag Fængselsmure medens Alt om hende var saa skjønt og rigt.

Men, om Dagene end forekomme den Ulykkelige aldrig saa lange, hengaae de jo dog. — Sommeren var forbi, Efteraaret kom, og med det Tiden til Emmas Forløsning.

I Slutningen af September fødte hun en Søn, og syntes et Øieblik at glemme alle sine Lidelser, alle sine Længsler, da hun med uudsigelig Kjærlighed trykkede sit og Rudolfs Barn imod Hjertet; det var som om de fysiske Smerter havde svækket Indtrykket af de moralske.

Men snart indfandt sig nye Bekymringer for hende.

I den sidste Tid var der oftere indløben Paamindelser fra Emmas Fader om at hun snart maatte vende tilbage, og fjorten Dage efter hendes Forløsning kom et Brev fra ham med den bestemte Befaling, i Løbet af Ugen at komme hjem, og hun maatte adlyde. Men hvor skulde hun gjøre af sit Barn, den lille Skabning, paa hvem hun havde kastet al sin Rigdom af Kjærlighed, og som til Gjengjæld havde fremkaldt en ny Glæde og nye Sorger i hendes Hjerte?

„Jeg veed ikke bedre," sagde Line, da Emma yttrede dette Spørgsmaal for hende, „end at sætte det i Pleie hos en eller anden Bondekone her i Omegnen. Saameget som Kostpengene kunne beløbe sig til, kan Du altid snyde Din Fader for i Husholdningen."

„Ja, naar jeg kunde følge Dit Raad," svarede Emma, „saa vilde det vistnok være det Fornuftigste og meest Ligefremme; men jeg føler, det vil være mig

umuligt for saa lang en Tid at skille mig ved mit Barn; det udgjør nu mit eneste Haab, min eneste Lykssalighed, og jeg vilde døe af Længsel og Uro, naar jeg i den hele lange Vinter ikke en eneste Gang kunde faae det at see; intet Minut vilde jeg være rolig, jeg vilde bestandigt tænke at det var sygt, maaskee død, og jeg, dets Moder, havde, for at skjule min Brøde, ladet min lille Dreng, mit Kjæreste, mit Alt, lide og udaande ved et fremmed Bryst. Ved at give dette Raad, hører man straks, at Du aldrig selv har følt hvad det er at være Moder."

„Det skulde Du nødigt sige," yttrede Line mut; men tilføiede hurtigt, som for at udslette det Mistydige af sine egne Ord, „fordi jeg ikke selv har været Moder, saa kan jeg derfor godt sætte mig ind i en Moders Følelser."

„Det er umuligt, det kan Ingen," svarede Emma og trykkede den Lille med Inderlighed imod sit Hjerte.

„Hvad vil Du da gjøre?" spurgte Line, „vil Du maaskee tage „„Din Dreng"" hjem med til Din Fader, for at lade ham glæde sig over sit Barnebarn, og faae ham til at vugge det, hvisse det isøvn, kort sagt, gjøre Tjeneste for Dig som Barnepige?"

„Fy, Line! Hvorfor spotte mig i min Ulykke?" sagde Emma bedrøvet. „Du pleier jo aldrig paa den Maade at misbruge min Tillid og mit Venskab."

„Naa, naa, mit Barn! ikke saa bedrøvet," sagde Line formildende; „men jeg indseer virkelig ikke hvorledes Du vil bære Dig ad. Du kan ikke tage Drengen hjem med Dig, tør heller ikke blive hos ham, og vil ikke sætte ham ud i Kost. Hvad vil Du da?"

„Vidste jeg det selv, saa behøvede jeg jo ikke noget Raad. — Jeg ønskede helst, at jeg kunde have faaet ham i Pleie i Nærheden af mit Hjem, saa at jeg ofte, ret ofte, kunde gaae hen og see til ham."

„Det kunde jo nok skee," meente Veninden; „men vi maatte da først have ham inde i Byen, thi herfra kan vi ikke søge nogen Pleiemoder til ham i Kjøben-

havn, især da vi allerede skal hjem imorgen. — Og det kan vel ikke gaae an, at Du tager ham hjem med og skjuler ham et Par Dage i Din Faders Huus?"

„I min Faders?" gjentog Emma forskrækket, „nei, det kan paa ingen Maade lade sig gjøre, men ....."

„Men, hvilket?"

„Kunde det ikke lade sig gjøre i Dit Hjem?" spurgte Emma sagte og ængstelig.

„Nei, Emma, det maa Du ikke forlange. Her kunde jeg rolig lade Dig blive med Dit Barn; thi alle Gaardens Folk vide, at Du og ikke jeg er dets Moder; men i mit Hjem i Hovedstaden, der vilde snart Enhver sige, at jeg havde født et Barn paa Landet, og nu vilde skjule min Vanære med en daarlig Løgn. Nei, jeg kan gjøre Meget for Dig, men mit Rygte kan jeg ikke offre Dig. — Det har saamæn kostet mig Konster og Umage nok at bevare det," tilføiede hun sagte.

„O, min Gud, hvad skal jeg da gjøre?" spurgte Emma med Taarer, „skal jeg sætte mit Barn ud iblandt Fremmede her og forlade det, eller skal jeg udsætte mig for min Faders Vrede, og vandre med det ud i Sorg og Elendighed? Ved Gud, hvad mig angaaer, da hengav jeg gjerne al Fordring paa Rigdom og Glands i mit Hjem, kun for selv at pleie mit Barn; men han, den Uskyldige, vilde komme til at lide med mig, naar jeg saaledes affonede min Feil."

„Hør, jeg faaer en Idee!" raabte Line, der — som vi tidligere have seet — holdt meget af at fremkalde pikante Situasjoner, og medens Emma udtalte sin Kummer havde grundet over at finde et nyt, originalt Middel til Hjælp, „har Du Mod til at undvære Dit Barn saadan i et Par Dages Tid, naar Du saa i Fremtiden bestandigt kunde have Opsigt med det?"

„Jeg maatte vel have Mod dertil."

„Du indseer nok," begyndte Line med glad Veltalenhed, „at selv om vi fik Drengen ind til Byen og i Kost hos en skikkelig Kone, der „„selv ingen Børn har"", som der staaer i Avisen, saa vilde det

vog tidligt eller sildigt vække Din Faders Opmærksomhed, at Du saa ofte besøgte en saadan Kone, og selv hun vilde ved første Leilighed sladdre af Skolen; thi jo Mere man gav hende for at tie, desto større Fornøielse vilde det være for hende at tale. Indseer Du ikke nok det?"

„Jo, destoværre!" sukkede Emma.

„Nu, det er ikke til at sukke over; thi jeg, jeg, Din Veninde Line, har af Kjærlighed til Dig fundet et Middel til at undgaae alle Farer."

„Hvorledes er det muligt?"

„Ganske simpelt. Vi indrette imorgen vor Reise saaledes, at vi indtræffe sildigt imorgen Aften i Kjøbenhavn. Du tager Dit Barn med i Vognen, og naar vi komme til Porten, stige vi ud istedet for at kjøre lige til Dit eller mit Hjem. Du svøber Drengen godt ind i nogle gamle Klæder uden Mærke og bærer ham, ledsaget af mig og min Gouvernante — Du veed, Du kan stole paa hende, især naar Du kunde give hende en halv Snees Daler; thi ogsaa hun erkjender at vi alle ere Mennesker — Du bærer ham ud paa Christianshavn, lægger ham ind i en Gadedør ...."

„Lægge ham fra mig?" spurgte Emma forfærdet, „nei, aldrig!"

„Hør mig først ud," raadede Veninden, „Du lægger ham ind i en Gadedør, og vi blive i Nærheden, for engang imellem at see om Nogen har optaget ham, thi vi maa gjøre ham til et Hittebarn for at vor Plan kan lykkes. Saasnart det er skeet, gaae vi rolige hjem. Den, som har fundet ham, anmælder det naturligviis straks for Politiet, og anden Dagen efter see vi en Bekjendtgjørelse i Aviserne, om Ingen kan fremkomme med Oplysninger betræffende det fundne Barn."

„Troer Du?" spurgte Emma tvivlende.

„Det er ikke underkastet den mindste Tvivl," forsikkrede Line. „Om Morgenen læser Du Bekjendtgjørelsen for Din Fader, taler om, hvor beklagelsesværdigt et saadant forladt Barn maa være; gjør Hjertet

blødt paa ham — jeg troer nok, det kan blive det — og beder om at maatte hjælpe Barnet. Jeg skal nok komme og understøtte Din Bøn, rose Din Medfølelse og bøie ham til at give sit Samtykke, om ikke ved Andet, saa ved at skjælde ham ud for en Egoist, for jeg har mærket, det er det bedste Middel til at faae sin Willie hos ham. Saasnart han har sagt ja, henvende vi os til Politiet, hvor begribeligt Ingen har været med Oplysninger, yttrer vor Medlidenhed for den bukkende Politimester, thi for unge, smukke og riigtklædte Damer er Politiet altid artigt, og tilbyder at sørge for den forladte Skabning indtil man finder hans Forældre. Derpaa tinge vi ham i Kost i Nærheden af Dig, og Du kan uden at mistænkes gjerne tilbringe Din meste Tid hos den Lille, thi istedet for at besmitte Dit Rygte, vil man rose Din Kjærlighed for en Ulykkelig."

„O, hvis det var muligt," udbrød Emma, der ved den glade Tanke, hver Dag at kunde see sit Barn, ikke havde Øie for de mangfoldige Tilfælde, som kunde gjennemkrydse denne Plan, „o, hvis det var muligt, da vilde jeg føle mig rolig og tilfreds, og kunde jeg saa atter engang see Rudolf, lægge hans Søn i hans Arme, da vilde min Glæde, min Lykke være uden Grændse."

„Vilde Du da virkelig ægte ham, efter at han maaskee havde været i Tugthuset?" spurgte Line forundret.

„Kan Du tvivle derom? Troer Du, Kjærligheden bliver mindre, fordi Den, man elsker, bøier under for en Fristelse og bliver ulykkelig? Nei, tvertimod, havde han aldrig feilet, da vilde jeg staae rødmende for ham, thi jeg har gjort det; men nu vil jeg derimod dristigt kunde stille mig ved hans Side og kæmpe for at skabe ham en Lykke, der kan forsone ham med sin bittre Skjæbne."

„Værs'go! Jeg skulde ikke have noget af det. — Men, lad os komme tilbage til Din Dreng. Indgaaer Du paa min Plan?"

„Naar jeg vidste, det vilde gaae saaledes, som Du siger ....“

„Det vil det, derpaa stiller jeg min Pigeære i Pant!“

Et flygtigt Smiil spillede om Emmas Læber, men forsvandt da hun kastede Blikket paa sit Barn, og et smerteligt Suk tvang sig frem ved Ordene:

„I Guds Navn, ja! Jeg veed intet andet Middel til ikke ganske at miste ham.“

Den næste Morgen forlod Emma med sit Barn, hendes Veninde og Gouvernanten Landstedet og begave sig paa Reisen til Kjøbenhavn. Med en overordentlig Omhyggelighed havde Line selv paaseet, at der ved Barnets Klæder ikke var det Mindste, som kunde lede Politiet paa Spor, thi at Drengen vilde komme i Politiets Hænder, derom tvivlede hun ikke, og for at berolige Emma, der yttrede Frygt for at Barnet skulde blive sygt af den Træk, som upaatvivlelig maatte findes i enhver Gadedør, hvor hun kunde lægge det, havde Veninden til en yderligere Betryggelse for dets Helbred medgivet Moderen en gammel Kaabe, som hun vidste forlængst var forglemt af alle Venner og Veninder. I denne skulde Barnet indsvøbes, før det blev lagt for Menneskenes Fødder.

Efterhaanden som Vognen med de Reisende henimod Aften nærmede sig til Hovedstaden, blev Emma Gjenstanden for en navnløs Angest. Den Bestemthed og Vished, hvormed Line havde omtalt Resultatet af den Handling, hun stod i Begreb med at udføre, havde hidtil holdt hende opreist; men efterhaanden som det afgjørende Øieblik nærmede sig, forsvandt hendes Mod aldeles, og den skrækkeligste af alle smertelige Følelser: en Moders Angest for sit spæde Barn, pressede bittre Taarer af hendes Øine, og da de endelig i Mørkningen stege af Vognen for tilfods at vandre ud imod Emmas Hjem, formaaede hun næppe at holde sig opreist med sin kjære Byrde.

Endnu engang styrkede Venindens Opmuntringer

og Forsikkringer om et heldigt Udfald den Skjælvende, men da de naaede ud paa Christianshavn, malede Fortvivlelsen sig i hendes Træk og med bævende Stemme bønfaldt hun Line om at tage Barnet hjem med sig, kun indtil den næste Morgen, da det saa skulde blive afhæntet af en Pleiemoder.

„Nei, det veed Gud, jeg ikke vil," svarede Line halv fortørnet. „Jeg angav Dig allerede igaar Grundene, og gjør nu ingen længere Snak. Havde Du tidligere fulgt mit Raad og taget det lille Pulver, saa havde Du nu været fri, og jeg havde vidst, hvorledes det smagte. Følger Du nu ikke mit Raad, saa overlader jeg Dig ganske til Dig selv, thi det er saa ypperlig, saa pikant en Idee, at jeg ikke kan give Dig nogen bedre."

„Men jeg frygter, at jeg aldrig mere skal faae mit Barn at see," hulkede Emma.

„Det har ingen Nød! Tvertimod, naar vi blive et Par gamle Grippeniller med forlorne Tænder og Krøller, ville vi ofte ved vor Kaffe og Snuustobak komme til at lee over, hvorledes vi i vor Ungdom kunde spille hele Verden et Puds, og den Glæde paa min gamle Alder vilde jeg ikke undvære for meget Godt. — Men see her, her er netop en reen, pæn Forstue, hurtig, læg Barnet derind, og i Overmorgen see vi i Avisen, at den 18de Oktober, Klokken ti om Aftenen, er en Dreng bleven funden i Brogade. Naa, hurtigt! at Ingen seer os."

„Jeg tør ikke!" hviskede Emma og støttede sig imod Muren for ikke at falde.

„Ja, saa Farvel! Jeg vil ikke staae her længere. Du kan tage Dit Barn hjem med til Din venlige og kjærlige Fader."

Taus vaklede Emma op i Forstuen af et ret anseeligt Huus, stjød den ene Halvdeel af Gadedøren lidt frem og lagde det omhyggeligt indsvøbte og sovende Barn ned bag den, allerede reiste hun sig skjælvende for at forlade det, da Moderkjærligheden endnu engang over-

voldede hende, grædende sank hun paa Knæ ved Siden af den Spæde, hævede sine Hænder høit imod Himmelen og bad sagte men inderlig: „O, Du min Gud, som beskytter Himmelens Fugle og Jordens Kryb, som i dette Øieblik seer min navnløse Smerte, beskyt Du ogsaa denne lille Uskyldige. Til Din Naade, til Din Barmhjertighed staaer nu alt mit Haab, o, leed ham tilbage til mit arme Moderhjerte!"

Hun hørte Nogen sagte bevæge sig ned af Husets Trapper, hurtig sprang hun op og ilede efter sin Veninde, der var gaaet henimod Hjørnet.

„Det er fuldbragt!" hviskede hun.

„Saa lad os skynde os omkring Hjørnet," svarede Line, „i Lye af det kan vi see om Nogen forlader Huset med Barnet."

Men netop som de dreiede ind i den næste Gade, stod en Mand for dem med Udraabet: „Ha, Emma! saa Du kom dog atter hjem til Din Fader?"

„Ja — Fader!" stammede Emma og troede at skulde synke i Jorden.

„Jeg vilde netop gaae hjem til Deres Bolig," henvendte Richard sig til Line, „for at høre om man ventede Dem. Men kom nu hjem med, at jeg ret kan takke Dem for mit Barns Ophold hos Dem i den hele Sommer."

„Vær rolig," hviskede Line hurtig til Emma, „i Overmorgen seer Du ham atter."

Emma kastede et fortvivlet Blik ned af Gaden og fulgte halv afmægtig med sin Fader.

Fjerde Kapitel.

Flugten.

Den 18de Oktober om Middagen havde Foland ved Ordene „I Aften!" underrettet Rudolf Halvorsen om, at dennes Flugt skulde iværksættes.

Samme Aften var det at Emma forlod sit Barn i Forstuen af et fremmed Huus.

. . . . . .

For at Læseren tydeligere kan forstaae nærværende Kapitel og den senere forekommende Beskrivelse af Børnehusets Brand, bliver det nødvendigt her at forudskikke en Forklaring over Straffeanstaltens Indretning i hine Aar.

Den egentlige Tugt- eller Rasphuusgaard omsluttedes til tre Sider (til Torvet og to Gader) af en stor, tre Etasjer høi Bygning; til den fjerde af Forbedringshuusbygningen. I Midten af denne Gaard stod Rasphuset, en lav, grundmuret Bygning, uden Kjælder og med Jordfundamenter. Den var ved en Gang afdeelt i to Rader Seller og i enhver af disse var ordentligviis to Fanger indsluttede. Her havde de deres Raspematerialier og Instrumenter, samt Sovebriks, og lukkedes kun ud til Bevægelse. Paa Loftet var et stort Snedkerværksted for Fanger. Ligefor denne Bygning var en Port, „Mellemporten", der førte igjennem Forbedringshuset over en lille Gaardsplads til Sygehuset og dets Plads. Til denne stødte igjen en anden stor Plads, omgiven af nogle Bygninger, der kaldtes „Frispinderiet", og tjente deels til Boliger for Offisianterne, deels afbenyttedes til Opholdssted for de kvindelige Forbedringshuusfanger. Denne udgjorde den bagerste Deel af den hele Kvadrat. I Gaarden, ligefor den nordlige Ende af Rasphuset, laae Vagthuset og et høit Plankeværk, opreist imellem dette og den indre Gaard for at forhindre Kommunikasjon med de fra Byen indkommende Personer. I den store Bygning til Torvet var Tugthuset, under den søndre Fløi til Gaarden var Raspemøllen, omkring hvilken atter var et Gitter, og omtrent ovenover samme Skomagersalen. I Forhuset til Stranden var dengang ligesom nu Kontoret og under dette, men ogsaa under Forbedringshuset, vare Kasjotter eller Fængsler. Saavel i Tugt- som i Forbedringshuset vare adskillige store Afdelinger eller Sale, der — som tidligere omtalt — bleve

benævnede efter den Beskjæftigelse, som dreves i dem, og hvor et betydeligt Antal Fanger arbeidede sammen. Dørene imellem disse Sale vare aflukkede, og Underbetjente havde Opsyn med een eller flere, efter deres Størrelse. I nogle af disse Sale vare igjen smaa Aflukker, i hvilke enten farlige, eller til Adskillelse fra Andre dømte Forbrydere, bleve indspærrede; dog kunde Kommunikasjon med de øvrige Fanger ikke let forebygges. Paa Lofterne over Bygningerne opbevaredes de raa Materialier, der skulde forarbeides, og paa Tugthusets øverste Loft henlagdes det opplukkede Værk. Paa andre Lofter vare Sovesteder for Fangerne, hvor de om Aftenen indlukkedes og efter Lokalets Beskaffenhed sov flere eller færre sammen. Et Par Gange om Ugen lukkedes Fangerne ud i Gaarden for at erholde den fornødne Bevægelse, og endskjøndt ogsaa her under streng Opsigt, kunde det dog kun vanskeligt undgaaes, at jo flere, ellers adskildte, Fanger paa disse „Gaardture", saavelsom paa Sovelofterne, fandt Leilighed til at meddele hinanden deres Hensigter og Planer.

Rudolf var imidlertid en af de Fanger, der ved at følge sine første Kammeraters Raad og vise en rolig og ubetinget Lydighed havde erhvervet saamegen Tillid hos sine Foresatte, at han var undergiven en mindre streng Kontrol, og derfor lettere kunde komme til med sine Venner at træffe Aftale om sin Flugt.

Om Aftenen stjal han sig i et ubevogtet Øieblik ind i Rasperibygningen, naaede Døren til Folands Selle og lagde sig bag denne langs med Jorden og saa tæt som muligt op imod Muren.

Paa hvilken Maade hans Flugt skulde iværksættes, var ham endnu ubekjendt; men siden han havde paataget sig Skylden for Smaae-Thomas's Indbrud, havde de andre Fanger viist ham saa stor Velvillie, at han satte ubetinget Liid til deres Bistand, og tvivlede ikke paa, at naar han kun indfandt sig paa det med Foland aftalte Sted paa den bestemte Tid, vilde Denne nok

finde Leilighed til at underrette ham om, hvad der videre var at gjøre.

Uden at det endnu egentligt var mørkt, havde dog en stærk Skumring indfundet sig, og Rudolf var derfor godt skjult i Murens Slagskygge, da Opsynsmanden paa Slaget otte kom henad Gangen og aabnede Døren til Folands Selle.

„Foland!" raabte Opsynsmanden, „Du skal i Forhør hos Direksionen."

„Jeg veed det nok," svarede Foland. „Er Klokken allerede otte?"

„Ja vist, men skynd Dig — man venter!"

„Ja vel, nu kommer jeg," svarede Fangen, men vedblev dog at sysle i nogle Minutter med sit Arbeide.

„For Satan!" raabte Opsynsmanden fortrædelig, „skal jeg maaskee vente indtil Direksionen sender Bud ned efter mig?"

„Nei, her er jeg," sagde Foland og kom hen imod Døren, men vendte dog endnu engang tilbage, som om han havde forglemt Noget.

Opsynsmanden stampede utaalmodig paa Steenfliserne, Foland kom ud; men da Døren skulde lukkes vilde den ikke gaae i.

„See saa, nu skal jeg vel staae her og rode en halv Time for at faae Døren i, og saa faae en Næse naar jeg kommer op," brummede Manden.

„Det er formodentlig en Splint, der er kommen imellem," meente Foland, lagde sig ned og lod Haanden løbe langs Dørtrinnet.

Rudolf strækkede sin Haand frem og berørte Folands Fingre, ved et let Tryk beviste denne sin Tilfredshed, reiste sig op og sagde: „nei, der er Intet."

„Hør! nu ringer de igjen!" raabte Opsynsmanden harmfuld.

„Saa lad Døren staae aaben indtil vi komme fra Forhøret," raadede Foland, „der er ingen Fare for at Nogen vil gaae derind!"

„Naa, saa lad den staae. Kom nu!"

Det var netop hvad Foland havde haabet, og det hvorfor han havde forhalet Tiden saameget.

De Samtalende fjernede sig, og Rudolf, som godt forstod de Ord hvorpaa Foland havde lagt Vægt, sprang hurtig ind i hans Selle, borttog en lille Kile af Farvetræ som var sat imellem Døren og Dørkarmen, saa at der nu ikke var nogen Forhindring ved Lukningen naar Foland kom tilbage, og skjulte sig derpaa under Sovebriksen.

Omtrent et Kvarteer derefter kom Fangen tilbage fra det Forhør, der var fremkaldt ved et Slagsmaal, hvortil han havde været Vidne, og Opsynsmanden fandt til sin store Glæde, at Døren nu herligt lod sig lukke.

Da den sidste Lyd af hans Skridt hendøde i Gangen, hviskede Fangen:

„Rudolf!"

„Ja!" svarede Rudolf og skjød sig som en Slange frem paa Gulvet.

Med en Bevægelse paabød Foland ham at forholde sig rolig og lyttede nogen Tid ved Døren, men da Alt forblev stille, hviskede han: „Du tør ikke flygte endnu. Om et Kvarteer, naar I skal indlukkes paa Sovelofterne, vil man savne Dig og begynde at lede, men om en Time vil man troe Dig langt borte, og da er det først den rette Tid. Saalænge maa Du holde Dig skjult."

„Men hvorledes skal jeg komme ud?"

„See her," svarede Foland og løftede en af Gulvets Fliser iveiret, „her er en lille Gang, hvorigjennem Du paa alle Fire kan krybe til Sprøitehuset; her, denne Nøgle er til Porten paa det, og den anden er til Porten ud til Gaden. Der vil Smaae-Thomas vente Dig, for ved at opholde de mulige Forfølgere at lette Din Flugt. Men gaae nu ned i vor underjordiske Gang; thi man kunde maaskee finde paa, at lede efter Dig hos mig, og i saa Tilfælde maa jeg lægge Flisen paa sit Sted."

„Men Du?" spurgte Rudolf idet han krøb ned i Gulvets Aabning, „følger Du ikke med?"

„Nei. Det kan ikke nytte mig at flygte alene; jeg er for godt kjendt og vilde snart blive greben. Men om kort Tid bryde vi Alle ud paa eengang, og da kan der være Rimelighed for, at idetmindste nogle af os kan slippe fri."

„Hvorledes har Du opdaget denne Mine?" spurgte Rudolf med Hovedet ovenfor Hullet.

„Opdaget? — Jeg har selv gravet den. Du kan tro, det var et møisommeligt Arbeide, men da jeg har gode Kræfter, bestod min største Vanskelighed kun i at blive af med den udgravede Jord. Dog, mine Medfanger have ærligt hjulpet mig, og den er deels bleven i Smaaporstoner bortkastet paa Gaardturene og deels blandet imellem det raspede Farvetræ."

„Og alt dette har Du gjort for min Skyld?"

„Nei, ikke ganske. De andre Fanger arbeide paa lignende Gange ind til mig, og naar de alle ere færdige, begynde vi Flugten. Men hvis dette ikke havde været Tilfældet, saa havde jeg dog gravet i Jorden, for at skaffe Dig afsted. Det gjorde mig ondt for Dig, thi jeg saae, Du havde en svær Sorg. Det var ikke Længsel efter Frihed alene; thi den kjender jeg saa godt som Nogen, og den afbleger ikke i den Grad som Din Sorg. Det var Længsel efter en „„hende"", som Du under Din foreløbige Arrest undertiden kaldte paa og græd for i Søvne, men aldrig omtalte naar Du var vaagen, og netop dette kunde jeg godt lide; jeg forstod, Du vilde ikke besmitte hendes Navn ved at nævne det iblandt Forbrydere."

„Og hvorledes er Du," spurgte Rudolf, idet han taknemmelig trykkede Fangens Haand, „hvorledes er Du, der fører et saadant Sprog og forstaaer saadanne Følelser, kommet saa vidt som vi nu ere?"

„Jeg veed det næppe selv," svarede Foland med et flygtigt Anstrøg af Tungsindighed. „Jeg er et af de Børn som de i Jylland saakaldte Natmandsfolk eller Zigøinere undertiden røve og, naar de pludselig blive forjagede fra den Egn hvor Ranet er begaaet og bliver

berøvet Udsigten til Løsepenge, forlader i et fremmed Land. Jeg havde imidlertid opholdt mig længe nok hos dem som Barn, og deeltaget saa ofte i deres Forbrydelser til at jeg ikke, da jeg blev forladt, skulde have opfattet, at det var lettere at stjæle end at arbeide, og denne Lærdom er det, som har bragt mig herhid, uagtet jeg altid følte Længsel efter noget Høiere og Ædlere. — Men nu er det forbi," sluttede han med et Suk, „og undvegen fra Rasphuset, kommer man næppe til at trykke nogen Greve- eller Hertugkrone paa sit Hoved."

Rudolf tav i Følelsen af, at her vilde enhver Trøst komme til at klinge som Spot og Haan.

„Hvorfra har Du disse Nøgler?" spurgte han noget efter.

„Jens Risby har forfærdiget dem af noget Jernblik, jeg har brukket ud ved min Dør. Han prøvede dem forleden Dag, og de lukke fortræffeligt op, kun maa Du være forsigtig, for da de ere temmelig tynde, bøies de let ved at anvendes med formegen Styrke. — Dog — tys! — Hurtig, skjul Dig! Jeg hører Nogen komme."

Rudolf trak sig heelt ned i Løbegraven, og næppe havde Foland lagt Flisen over Hullet, før Fængselsdøren dreiede sig paa sine Hængsler og Opsynsmanden og to andre Betjente traadte ind.

Da man savnede Rudolf og begyndte at lede om ham, havde Opsynsmanden — som Foland havde ahnet — erindret sig den Omstændighed, at Fangens Dør ikke vilde gaae i, da han blev ført til Forhøret, og derimod havde været i god Stand ved Tilbagekomsten, og gjort mistænkelig ved dette Tilfælde, kom han nu for at undersøge Fængslet.

Rudolf sittrede, da han hørte Fodtrin paa Flisen over sit Hoved. Angstens Sveed brast ud paa hans Pande, medens den stærke Jordlugt og den ringe Luft i Hulen næsten berøvede ham Aandedrættet.

Endelig forlode de Søgende Fængslet, da de ikke fandt det mindste Mistænkelige; men først efter en rum

Tids Forløb vovede den forsigtige Foland atter at aabne Lugen for den halv kvalte Rudolf.

„Jeg vil bevise Dig endnu en Tjeneste," sagde Foland, da Rudolf stak Hovedet op i Fængslet. „Det er ikke nok at komme udenfor Fængslet, og da jeg næppe troer, Du har Mod og Snildhed nok til ved Rov og Tyveri at bane Dig en Vei ud af Landet — thi Du siger jo, Du vil bort fra Danmark — saa behøver Du andre Midler for at kunne fortsætte Din Flugt, med andre Ord, Du behøver Penge, og jeg veed ikke hvorvidt Du maaskee har saadanne skjult et eller andet Sted."

„Nei," svarede Rudolf, „jeg har aldeles Intet, og er meget bekymret derover."

„Og naar jeg nu angiver Dig et Sted, hvor jeg har nogle skjulte, vil Du saa give mig Dit Ord for, ikke at tage flere af dem end jeg tillader Dig?"

„Troer Du mig saa utaknemmelig?"

„Du giver mig altsaa Dit Ord?"

„Ja!"

„Vel! Du seer at komme udenfor Nørreport, følger den høire Side af Veien indtil Du kommer ligeover for Kirkegaarden, der vil Du et Stykke inde paa Marken finde fem ualmindelig store Hvidtjørn, midt imellem disse findes en stor Steen, og naar Du vælter den afveien, er der et Hul saa stort at Du akkurat kan lade Dig glide ned derigjennem, Du skal ikke frygte for dets Dybde, thi saasnart Du er kommen omtrent en Mandshøide ned under Tornenes Rødder, vil Du finde en Hule, der er stor nok til at Du kan bevæge Dig i den, og den har oftere været min Tilflugt i en snæver Vending."

„I denne Hule" vedblev han, „har jeg liggende en Pose med et Par hundrede Specier — den sidste Rest af Fortjenesten ved et stort Indbrudstyveri — og jeg tillader Dig at tage Halvdelen. Den anden Halvdeel maa blive paa sin Plads, for i Tilfælde, jeg selv engang slipper ud, og Du maa derfor, naar Du forlader Hulen, med

denne og Dørkarmen at see ud paa Gaden, om Ingen opholdt sig ved Nedgangen.

Idet han gjorde et Skridt fremad, stødte hans Fod imod en Pakke, og et lille Barn gav sig til at græde.

Det var Emmas Barn, som hun netop havde lagt fra sig i det samme Huus, hvor dets Fader en Time tidligere havde søgt Tilflugt.

Rudolfs første Tanke var at flygte før Barnets svage Skrig vækkede Huusbeboernes Opmærksomhed, men en smertelig Følelse af, at det lille Væsen ved hans Fødder i dette Øieblik var ligesaa forladt, ligesaa ulykkeligt som han selv, bragte ham til uvilkaarlig at tage Barnet op paa sine Arme, den gamle Kaabe, hvori det var indsvøbt, gled tilside, og en ny Tanke opstod hos ham.

Denne Kaabe kunde lette hans Flugt.

Hurtigt kastede han den over sine Skuldre, saa den skjulte den graa Fangedragt, bandt et hvidt Tørklæde, som var hyllet over Barnets Ansigt, over sit Hoved, og kunde saaledes i Mørket godt passere for et Fruentimmer, især naar han bøiede sig lidt sammen, saa at han selv syntes mindre og Kaaben blev tilstrækkelig lang.

Nu opstod en kort Tvivl i hans Indre. Skulde han medtage Barnet eller lade det blive liggende? Han indsaae hvormeget en saadan Byrde vilde sjenere ham paa Flugten, men paa den anden Side oprørte hans vaagnende bedre Følelse sig imod at lægge det nu temmelig blottede Barn fra sig i den kolde Gang, og for første Gang i lang Tid vandt det Gode en afgjort Seir i hans Hjerte. „Du bidrager maaskee til at redde mig, jeg vil heller ikke forlade Dig, Uskyldige, idetmindste ikke straks," hviskede han, trykkede Barnet omhyggelig til sit Bryst indenfor Kaaben og skred ud paa Gaden.

Der vare kun faa Mennesker paa Gaderne og begunstiget af Mørket haabede han at slippe ud af Byen, rigtignok lidt forlegen ved Tanken om, hvad han skulde gjøre ved dette spæde Barn; men dog uden at kunde

bekvemme sig til, atter at lægge det ind i en Dør eller Port.

Saaledes naaede han Høibro, da pludselig et ungt Menneske standsede foran ham med Udraabet: „Rudolf!"

Forfærdet hævede Rudolf sit Blik fra Jorden og stod Ansigt til Ansigt med Victor.

„Ulykkelige!" stammede han, „vil Du forraade Din Moders Broder?"

„Ved Gud, nei!" svarede Victor hurtigt. „Denne Forklædning siger mig, at Du er flygtet fra Fængslet, og er der Noget, hvormed jeg kan hjelpe Dig, da sig det, og jeg skal gjøre alt hvad jeg formaaer."

„Saa tag dette Barn," bad Rudolf, „og jeg skal velsigne Mindet om Dig!"

„Du vil velsigne Bastarden," sagde Victor med funklende Øine; „Ha! min barnlige Trudsel skal altsaa gaae i Opfyldelse. — Ja, jeg tager det; men hvad er det for et Barn, hvad hedder det?"

„Jeg veed det ikke selv; jeg har fundet det paa min Vei, og kunde ikke overtale mig til at lade det blive liggende."

„Gud være lovet, thi det viser dog, at Dit Hjerte er godt," udbrød Victor med ustrømtet Glæde; „men fly, fly, Ulykkelige! og Himmelen beskytte Dig!"

„Ja, jeg vil fly," svarede Rudolf bevæget; „men først vil jeg trykke et Kys paa dette Barns Læber og bede Gud, at det atter maa indvie mig til et brødefrit Levnet."

Han kyssede ømt den lille Skabning, trykkede Victors Haand og bad med brudt Stemme: „Beskyt den Smaa; thi jeg elsker dette Barn, den første Skabning, der efter saamange Smerter har hvilet ved mit Hjerte."

Og lettere fortsatte han sin Flugt.

Victor saae bekymret efter ham, og først da Rudolf var forsvunden, faldt hans Blik tilbage paa Barnet, der sov i hans Arme. „See saa," talte han med sig selv, idet et svagt Smiil fløi over hans Læber, „nu har

jeg da et Barn. Mon det er en Pleiesøn eller en Pleiedatter? Men hvor skal jeg nu gjøre af det? — Ja, det er vel bedst, min Unge, at vi gaae hjem til Moder; Gud veed hvad hun vil sige til en saadan Losjerende? — Dog, hun er saa god, saa god, den kjære Moder, og lod den udbrudte Fange Dig ikke blive liggende paa Gaden, uagtet Børn just ikke hører til det Hittegods, hvormed der skeer megen ulovlig Omgang, saa vil hun ved Gud heller ikke kaste Dig ud af „„Knaldhytten"" igjen."

Femte Kapitel.

En Jøde.

Man seer ofte Smaabørn at stige op paa en eller anden Gjenstand og udbryde: „Uh, hvis jeg var saa stor, det var raff," og al deres Haab, al deres Længsel fængsler sig virkeligt i et saadant Øieblik til at blive „saa stor", at de ikke længere have Lekser at lære eller Skolemesteren at frygte, uden at have nogen Tanke om, at det først bliver ret slemt, naar de blive saa store, at bitter Erfaring er den Lekse, som skal læres, Kummer og Modgang deres Tugtemester, og maaskee uforskyldt Armod deres Skammekrog.

Omtrent saaledes gaaer det ogsaa med en Fange.

Naar han indesluttet kikker ud igjennem sit Gitter og seer den lille Fugl munter flagre under den friske blaae Luft, da opstaaer en navnløs Længsel efter Frihed i hans forpinte Bryst, og han sukker ofte: „O, hvis jeg var saa fri, hvilken Glæde, hvilken Lykke vilde jeg da ikke føle," og det falder ham slet ikke ind, at han da kunde blive underkastet Lidelser, der vare endnu tungere end de nærværende.

Thi vel er Savnet af Friheden tungt, ret tungt, men Savnet af Brød er dog endnu tungere.

Rudolf maatte snart erkjende det.

Havde Mødet med Victor paa den ene Side glædet ham, fordi han derved blev befriet for den besværlige Byrde, som et spædt Barn absolut maatte være for en Mand under saa fortvivlede Omstændigheder, saa havde det paa den anden Side paany opvækket hans dræbende Angest for at blive greben, da det, at Victor saa let havde gjenkjendt ham, aldeles havde berøvet ham Tilliden til sin Forklædning; han troede, at Enhver, som kastede et Blik paa ham, maatte kunde gjenkjende en undvegen Fange, og som et ved Jagten ængstet Dyr styndte han sig derfor igjennem de nærmeste Gader op imod Nørreport, idet han snart modererede sin Gang, af Frygt for at tildrage sig Opmærksomhed ved formegen Hast, og straks derpaa atter uvilkaarlig forserede den, for ikke ved Seendrægtighed at give sine Forfølgere Tid til at indhente sig.

Først udenfor Porten vovede han at standse et Øieblik for at drage Aande og søge at hvile sig, og da Forstæderne i hiin Tid hverken vare saa beboede eller saa forsynede med Vægtere som nu, fortsatte han sin Vandring i en mindre sjeneret Stilling end hidtil, idet han rettede sig i sin fulde Høide, uden Hensyn til, at Kaaben derved kom til at stumpe ham kort nedenfor Knæerne.

Da han naaede ud paa Marken til de Hvidtorne, Foland havde omtalt, standsede han atter, og da ingen menneskelig Skabning var at see, saalangt hans Øie kunde naae, satte han sig ned paa den Steen, der skjulede Nedgangen til Hulen.

For første Gang i lang Tid turde han nu lade sit Blik streife frit omkring, og allerede dette var en Nydelse, der fyldte hans Sjæl med Glæde; hans Lemmer begyndte at sittre mindre stærkt og hans Hjerte at banke roligere, thi paa eengang skjult af Mørket og de tætte Grene, følte han, at Faren for at gribes for Øieblikket var forsvunden.

De tætte Skyer, som hele Dagen havde bedækket Himmelen, begyndte nu langsomt at fordele sig, og

enkelte Stjerner glimtede ned til den undvegne Fange og forekom ham som gamle, kjære Venner, der bøde ham velkommen i Guds skjønne Natur og lykønskede ham til den igjenvundne Frihed.

Men han var ikke fordærvet nok til længe at kunde betragte de skjønne Stjerner uden at Tanken søgte endnu fjernere, søgte op til ham, hvis Throne Fantasien saa gjerne fremstiller over Stjernehæren, og endnu har aldrig Nogen, han være end nok saa ringe, nok saa elendig eller ulykkelig, forgjæves søgt efter ham. — Og Rudolf bad en inderlig, brændende Bøn.

Men efter et saadant Samkvem med Gud, hvor fortvivlet maatte saa ikke Tanken om den forbigangne Tid være for ham?

Vel indsaae han, at han ikke saameget frivillig som tvungen havde fremturet paa Lastens Bane; men burde et Menneske af Frygt for et andet lade sig tvinge til det, som Frygten for Gud burde afholde fra? — Og han havde ikke engang den daarlige Trøst, hvormed Saamange bedaare sig selv, den, at Tilfældigheden havde ledet ham ind paa Forbrydelsernes Bane, nei, med velberaad Hu betraadte han den i sin Ungdom og satte Kronen paa den ved hiin Nederdrægtighed, at sælge sin endnu levende Faders høire Haand for at berøve en ulykkelig Søster, der ved syv Aars Lidelser nokſom var straffet for sit Feiltrin, hendes retmæssige Arvelod og Midlerne til at opdrage sit Barn, medens han selv for en usſel Fordeel, som Luerne faa Dage senere berøvede ham, som en villieløs Træl maatte blive Ondskabens og Hadets Værktøi.

„Og hvormange Ulykker ere der ikke fulgte af denne Brøde?“ sukkede han hen i den stille Nat. „Det er ikke alene mig selv, der i den vanvittige Tanke, at kunde udsone en Forbrydelse ved at tildække den med andre, nu er sjunket saa dybt, at jeg forfulgt og ængstet maa vandre ud i Verden og frygte Menneskenes Blik, men ogsaa andre og uskyldige Skabninger har maattet bære Sorg og Smerte derfor. — Marie, min blide,

skjønne Marie, hvormange Taarer har hun vel ikke fældet for Brød og Huusly? Og nu hendes Søn, den arme Victor, den samme som for en Time siden lettede mig min Flugt og beviste mig en Velgjerning, uagtet jeg havde forhaanet og saaret ham, hvad vil der blive af ham, den Arme, der er indviklet i et Komplot, som til Slutningen vil koste Deeltagerne deres Hoveder? Vilde ikke ogsaa dette have været ganske anderledes, naar kun jeg, den Elendige, ikke havde viist mig som en Bedrager imod hans Moder? — Og Emma? Emma! Mit Kjæreste paa Jorden, hun, hvis Kjærlighed fyldte mig med Henrykkelse, hvis Billede i mine Drømme har skjænket mig Trøst, Husvalelse og Styrke i mit Fængsel, hvorledes har jeg belønnet hende? Jeg har givet hende Sorg for sin Tillid, Vanære for sin Dyd og maaskee en Faders Forbandelse for sin Kjærlighed. O, retfærdige Gud! Hvad skal der blive af alle disse mine Offre? Vil Du trøste Marie, redde Victor og føre Emma tilbage til mit Bryst? Min Gud, min Gud! Hvorfor skal alle disse Skabninger lide ved mine Forbrydelser?"

Og uagtet han følte Smerten af den Eviges Tugt, forstod han dog ikke, at den tungeste Straf for hans Brøde netop bestod i Bevidstheden om at have fremkaldt Hines Lidelser.

Han kastede sig ned paa Jorden, eensom og forladt, sorgfuld og hadet, ængstet og forfulgt, og græd Angerens bittre, brændende Taarer.

Det er Brødens Følger!

Det gik Rudolf som Alle, der i lang Tid har skjult deres Sjæls sande Tilstand for dem selv, da hans Øine aabnede sig for hans egne Feil, forfærdedes han over deres Størrelse, fordi han aldrig havde havt Villie eller Mod til at betragte dem før de bleve saa store.

Den guddommelige Trøst, Taarer, lettede dog ogsaa hans Hjerte, skjænkede ogsaa ham Trøst og Lindring, og da han atter hævede sit Ansigt imod Himmelen, følte han sig tilmode som et Barn, der græd over den

erholdte Revselse, men dog var glad over, at den var erholdt, istedetfor at ængstes for dens Komme, og maatte erkjende, at det var en elskende Fader, som havde tugtet.

Men efter saaledes at have tilfredsstillet sin største, sin sjælelige Trang, gjorde ogsaa Legemets Fordringer sig gjældende, og en gjennemisnende Kulde mindede ham om at søge Ly imod Natteluften. Men hvor?

Mekanisk bortvæltede han Stenen, som skjulte Nedgangen til Hulen. Det tilsyneblivende Hul var vel saa stort, at han med Lethed kunde lade sig glide ned derigjennem, men en modbydelig Lugt, som trængte op deraf, nedslog i første Øieblik hans Haab om at finde et Skjul, og han udbrød uvilkaarlig: „Gode Gud! Har jeg forladt et Fængsel for at stige levende ned i en Grav?"

Men Nøden tvang ham til at tilsidesætte alle Betænkeligheder, han kastede endnu et Blik op imod Stjernerne, og lod sig glide ned igjennem Hullet.

Med Overraskelse opdagede han straks, at det paa en Maade var som sammenmuret eller bygget af store Graasteen, og efter at være sjunket saameget som en Mandshøide, udvidede Rummet sig saaledes at han kunde vende sig, dog uden at staae opreist, hvorimod det havde Omfang nok til at han kunde udstrække sig i horisontal Retning. Det var overalt beklædt med store Steen, liig dem, hvoraf Nedgangen eller Røret var sammensat; men bedækket med et fugtigt, glat Moss.

Den eneste fremmede Gjenstand han stødte paa, var den af Foland omtalte Pengepose; for Rudolf et kjærkomment Vidne om Stedets Sikkerhed.

Træt strækkede han sig ud i Hulen, støttede sit Hoved imod Posen og sov ind, i den behagelige Skuffelse at være fri.

Da han atter vaagnede, fortalte en svag Lysstraale, som trængte ned i Hulen, ham, at det var Dag, noget, der havde været ham aldeles ligegyldig, hvis ei en nagende Hunger havde piint ham; men da han ikke ved sin Flugt havde havt Leilighed til — eller tænkt

paa — at forsyne sig med Levnetsmidler, saa fattede han nu med Skræk, at han idetmindste maatte sulte indtil det blev mørkt, da han paa ingen Maade i sin Fangedragt eller i en Fruentimmerkaabe ved høi lys Dag kunde vove sig ud iblandt Menneskene uden øieblikkelig at fængsles. Han søgte derfor saa godt som muligt at trøste sin Mave med Haabet om et Aftensmaaltid, en Trøst, han imidlertid snart opdagede, slet ikke havde nogen tilfredsstillende Virkning paa Opponenten, og begyndte at overtænke sine Udsigter i den nærmeste Fremtid.

Med Forfærdelse opdagede han, at disse vare i ligesaa fortvivlet en Forfatning som hans Spiiskammer.

Han havde i sit Fængsel altid fattet den Beslutning, naar han engang slap fri, at drage bort fra Danmark, da han ikke tvivlede om Andetsteds at kunde gjøre de Kundskaber frugtbringende, som et vanæret Rygte her vilde forhindre ham i, nogensinde at kunde anvende paa den rette Maade; men ved enhver saadan Raadførsel med sig selv, havde bestandig hans Tanker kastet sig over at slippe ud af Fængslet, som den første Betingelse for at kunde begynde et nyt Levnet, og alt det Øvrige forekom ham at maatte falde af sig selv, saasnart han først var fri.

Men nu, da den saameget forønskede Frihed var opnaaet, stillede Tingene sig ganske anderledes for hans indre Blik, idet han følte, at han vel var sluppet ud af et Fængsel, men at dette var omgivet af et større, hvis Gitter var Danmarks Grændser og hvis Fangevogtere man kaldte Pasvæsenets Personale, og at komme udenfor dette Gitter, slippe forbi disse Fangevogtere, det var ingenlunde nogen ringe Vanskelighed, især for et Menneske, der endnu ikke engang kunde forsyne sig med Fødemidler, uagtet han havde Penge dertil, uden at være udsat for den største Fare.

Den første Besværlighed for Rudolf bestod unægtelig i at forskaffe sig Klæder, som ikke tildrog sig nogen sær-

deles Opmærksomhed, og dernæst at finde Midler til at gjøre sine Træk noget ukjendelige.

For en veritabel Gavtyv havde det jo vistnok været en Ubetydelighed; thi deels kjende saadanne Smuthuller, hvor de kunne træffe Bekjendte og Venner, der altid ville være rede til at hjælpe dem, selv om de indfinde sig i Fangeklæder, og deels ville de ikke gjøre sig nogen Samvittighed af, om det skulde blive nødvendigt, at stjæle en fremmed, mindre mistænkelig Dragt. Rudolf befandt sig derimod under ganske andre Forhold, han havde ingen Venner, som kunde hjælpe, thi vel tvivlede han ikke mere om, at baade Smaae-Thomas og Victor vilde have virket for ham, men han vidste intet afsides og sikkert Sted, hvor han kunde træffe dem, og han havde ved sin Bøn den foregaaende Aften saa høitideligt tilsvoret sig selv, ikke mere at forurettige sine Medmennesker, at han med Afsky bortviste Tanken om, ved et Tyveri at sætte sig i Besiddelse af Klæder, der kunde gjøre ham mindre udsat for Mistanke.

Havde han saaledes følt sig mismodig og forstemt ved den første Henvenden af Tanken paa sin Fremtid om Morgenen da han vaagnede, saa følte han sig fortvivlet da han efter tolv Timers uafladelig Grublen endnu ikke havde fundet noget Middel til at drage sig ud af Forlegenheden.

Og da omsider Mørket begyndte at falde paa, det Mørke, under hvis Skjul han ikke havde tvivlet om at have Mod til i sin Forklædning idetmindste at kjøbe noget Brød hos en eller anden Handlende, saa svigtede ogsaa dette Mod ham, uagtet den meest rasende Hunger sønderrev hans Inderste.

Først da det blev Nat, vovede han at arbeide sig op fra Hulen. Stjernerne funklede atter over hans Hoved, og han syntes at føle sig vederkvæget af den friske Natteluft og ved at kunde bevæge sine Lemmer, der af et næsten fire og tyve Timers Leie paa de ujevne Stene smertede ham meget. Han søgte atter Trøst hos Gud, og fandt den vel saalænge medens Sjælen med

Inderlighed og Andagt knælede for hans Throne, men saasnart Tanken vendte tilbage til Jorden, fandt han kun Smerte, Hunger og Fortvivlelse.

Han sneg sig hen til Grøften, kastede et Blik omkring paa Bygningerne, men alle Butikker vare allerede lukkede, alle Lys forsvundne. Der var intet Haab om at erholde Føde paa en lovlig Maade.

Han forsøgte i sin Smerte at spise noget af det visne Græs, hvorpaa han traadte, og at udsuge Marven af nogle Kviste. I det første Minut troede han virkelig at kunde tilfredsstille sin Hunger paa denne Maade; men straks efter blev han underkastet en heftig Brækning, den skjærende Smerte tiltog, og han følte sig syg. Dog holdt han sig oppe i Luften indtil Morgenen begyndte at komme, da lod han sig glide ned i sin Grav, kastede Sølvpengene fra sig, idet han ligesom Aladdin forbandede det usle Malm, der ikke kunde vederkvæge, og krøb sammen i et Hjørne af Hulen.

Og dog vilde han endnu ikke offre Friheden for at undgaae denne Nød!

Han faldt atter isøvn; men dennegang var det ikke saaledes som den foregaaende Nat en rolig, styrkende Slummer, men en urolig, udmattende Kamp imellem Bevidsthed og Ubevidsthed, under hvilken han hvert Øieblik blev ængstet af halv vanvittige Drømme. Snart forekom det ham, at han i en enkelt Traad svævede udenpaa Fængselsmuren over en uhyre Afgrund, han svimlede, Traaden brast og han styrtede ned med et Skrig; men istedetfor at blive knust, kom han ind i en deilig Have, graadig udstrækkede han Hænderne efter saftfulde Frugter; men bestandigt vippede de ivei ret hvergang at han var ganske nær ved at plukke dem, og da han endelig fortvivlet omklamrede en Stamme for at klattre op og idetmindste faae en, en eneste af Frugterne, da blev Træet til en uhyre Politibetjent og alle Buskene til smaa Natvægtere, der puttede ham ind i et Fuglebuur, som den store Politibetjent tog i en Snor og

svingede rundt i Luften indtil det blev ganske sort for Fangens Øine. — Forskrækket foer han op, hans Pande var bedækket af en kold Sveed, han syntes endnu at være i Buret, udstødte et Skrig og faldt bevidstløs tilbage.

Henimod Aften kom han atter til sig selv. Hungerens Smerte var nu afløst af en brændende Tørst og en indtil Lamhed grændsende Udmattelse. Begjærlig slikkede han det fugtige Mos i Hvælvingen, og Tankerne begyndte langsomt atter at ordne sig. Da det blev mørkt, søgte han op af Hulen, men han var allerede saa kraftløs at han indsaae, betraadte han den endnu engang, da vilde han være ude af Stand til oftere at svinge sig op igjennem det snævre Hul, og maatte levende begravet døe Hungersdøden.

Kraftløs sank han ned paa Jorden, det var ham ikke muligt at staae opreist, Huse og Træer dreiede sig rundt for hans Øine, og Stjernerne fore afsted som Gnisterne i en Fyrværkeri-Sol.

Hans Mod var knækket, han bestemte sig til at lade sig gribe og slæbede sig langs Jorden hen til Grøften. Han vilde anraabe den første Forbigaaende, og bede ham mælde Vægteren eller Politiet, at en Fange ventede dem.

Der hengik imidlertid en Times Tid, Ingen kom, han havde ingen Kræfter til at slæbe sig længere frem, og ventede derfor Døden paa den Plet, hvor han laae.

Da hørte han Fodtrin, som nærmede sig, og to Mænd, der samtalede.

Instinktmæssig gjorde Rudolf en Bevægelse, som for endnu engang at skjule sig, men Hungeren besejrede Frihedslysten og han blev.

Men disse Stemmer forekom ham bekjendte, og en underlig Skjælven, en Følelse af at svæve imellem Frelse og Elendighed bemægtige sig ham.

„Jeg er sku bange for, Marcus," lød den ene Stemme, „at vi komme til at betale det Ankertoug temmelig dyrt, bare fordi vi skal have det saa snart."

„Ah, det har sku ingen Nød," svarede den Anden, „vi sige bare til Rebslageren, at vi kan faae Et at kjøbe langt billigere under Haanden hos en af vore Troesforvandte, saa giver han nok Kjøb."

„O, Herre!" sagde Rudolf, der virkelig i de Samtalende havde gjenkjendt sin forhenværende Prinstpal og hans Brodersøn, men uagtet han anstrængte sig for at raabe, kunde hans Stemme dog neppe naae til de Forbigaaendes Øren.

„Jeg syntes, jeg hørte Nogen tale ved Grøften," sagde den unge Mosait lidt forstrækket og gik om paa den anden Side af sin Onkel, for at have ham imellem sig og den fremmede Stemme.

„Aa, Snak vel?" meente Grossereren; men fulgte dog sin Brodersøns Politik og traadte atter over, saa at han blev den, der var længst fjernet fra Grøften. „Det er ikke værd at høre efter; der er Intet at fortjene ved Folk, som ligger paa Landeveien."

„Men, man nævner os ved Navn," sagde Markus og gik ganske bleg midt ud paa Landeveien. Onklen fulgte ham i Hælene.

„Det er mig, Rudolf Halvorsen!" stønnede Fangen.

„Ak, Gott hjælpe os," raabte Grossereren og gik hurtig over til Grøften, „det er jo en gammel Bekjendt; men, hvorfor kommer Du ikke over til os, min Søn, istedetfor at ligge ved Grøften?"

„Vi havde sku nær gaaet over til den anden Side, for vi syntes, Stemmen kom derfra," fortalte Marcus, der pludselig var bleven modig.

„Jeg kan ikke komme over," svarede Rudolf paa Grossererens Spørgsmaal, „fordi jeg er saa udhungret, at jeg ikke har Kræfter til at reise mig."

„Ved Jehova! det er jo skrækkeligt," svarede Grossereren gjennemtrængt af Medlidenhed. „Hurtig, Marcus, laan mig Din Stok medens jeg springer over; jeg vil nødig brække min, den er ganske ny."

Lidt nødig byttede Marcus Stok med sin Onkel, men da han saae denne komme lykkelig over paa den

anden Side af Grøften uden at brække Stokken, benyttede han hurtig sin Onkels til at hjælpe sig selv over, for derved at spare lidt paa sin egen, og Begge stode snart ved den arme Rudolf, hvis Fangedragt vel havde gjort dem lidt sky i første Øieblik; men hvad Fornuften ikke formaaede, det gjorde Medlidenheden, den gav dem Mod.

Med svag og skjælvende Stemme fortalte den Ulykkelige dem hvorledes han var kommen i denne Forfatning, og sluttede med at bede dem, at anmelde for Politiet hvor det kunde finde ham.

„Anmælde Dig for Politiet?" spurgte Grosséreren, „nei gu gjør jeg ei, Du trænger meget mere til Mad og Frihed; det var ikke min Skyld, Du kom i Fængsel, for da jeg fik mine Penge igjen, havde jeg gjerne be'et dem at lade Dig flyve saasnart som muligt, men de holdt fast paa Dig som om Du var en Diamant."

„Men, Hr. Grosserer!" indvendte Rudolf, uagtet et svagt Haab begyndte at ulme i hans Hjerte, „De tænker vistnok for strængt til at ville bidrage til, at et af Lovens Offre blev den unddragen?"

„Oh nei, Loven snyder mig for mange Penge, ved at forbyde at tage mere end fire Prosent, og det skal fornøie mig om jeg til Gjengjæld kan snyde Loven lidt. — Men hør, Marcus, spring Du hen, min Dreng, og kjøb noget Mad, meget Mad til den stakkels Rudolf. Der har Du Penge!"

„Nei!" svarede den unge Jøde, og trak hurtig den Haand tilbage, som han uvilkaarlig havde rækket frem da den Gamle greb i Lommen, „til andre Udgifter vil jeg gjerne have Onkels Penge; men til at gjøre godt med, vil jeg helst bruge mine egne, thi ellers kommer jo Velsignelsen for det Gode, Prosenterne i tredie og fjerde Leed, til at tilhøre Onkel, og dem vil jeg slu beholde selv." Og hurtig ilede han hen imod de oplyste Butiker.

„Og det gjør De," udbrød Rudolf taknemmelig, „De, en — en Jøde, et af de Mennesker, man paastaaer, der hader alle Christne!"

„Nu, netop derfor gjøre vi det ikke, det er nok for os at bære Skylden og overlade til de Christne selv at hade hinanden, vi kunne dog ikke gjøre det bedre end de," svarede Grosserereren. „Men lad høre, hvad vil Du nu gjøre, for det er da ikke nok at blive mæt; Du maa ogsaa see at bevare Friheden? Du var jo altid en brav, flittig Fyr, og vil nok bringe det til Noget i Verden. Jeg forstaaer slet ikke, hvorledes det kunde falde Dig ind at tage mine Penge og spolere mine gode Døre, de har min Sjæl kostet mig otte Rigsdaler, to Mark og ti Skilling at faae gjort istand igjen."

„Men De tilgiver mig?" spurgte Rudolf ydmyg.

„Ja vel; men det var Det, vi kom fra: Hvad vil Du nu gjøre?"

„Saasnart jeg kan faae nogle Klæder, vil jeg see at komme over Grændsen og søge Emploi paa et udenlandsk Kontor."

„Nu det er ikke saa galt — jeg skal tænke over det. — Men der kommer Marcus med et heelt Tørklæde fuldt af Fødevarer, spiis nu. Hvor kan jeg træffe Dig imorgen Aften for at bringe Dig nogle Klæder?"

„Her, Hr. Grosserer! Jeg har et Skjul her i Nærheden."

„Vel, vel. Kom nu Marcus, og lad os gaae til Rebslageren."

Velsignende fulgte Rudolf med Blikket de to Mosaiter indtil de forsvandt i Mørket, derpaa sneg han sig hen til Hulen; men før han atter lod sig glide ned i den Grav, han havde forladt saa fortvivlet, knælede han ned for at takke Gud, der havde lagt en Funke af sin uendelige Kjærlighed i ethvert Menneskes Bryst, uden Hensyn til, under hvilken Form de tilbede ham.

Da Rudolfs totale Afkræftelse ligesaa meget var fremkaldt ved hans moralske Lidelser som ved hans fysiske Mangel, saa følte han sig dobbelt styrket ved den Trøst og det Maaltid som var skjænket ham, især da disse Goder kort efter blev understøttet af en sund og

rolig Hvile; thi man sover godt naar Haabet visser ilsøvn.

Den næste Dag hengik for ham ligesom de to foregaaende, kun med den Forskjel, at Haabet spillede en vigtig Rolle i hans Grublen og Hungeren var bragt til Taushed. Da Aftenen frembrød, vovede han sig op af Hulen med langt mindre Skjælven end ellers, — thi Mad giver Mod, — og ventede i Læ af Buskene paa Grossererens Komme. Han ventede ikke længe, thi saasnart det var blevet fuldkomment mørkt, indfandt den ædle Mand sig med sin Brodersøn, der bar en Bylt under Armen. Efter med Forsigtighed at have overbeviist sig om, at de ikke bleve belurede, stege de Begge over Grøften og stode ligefor Fangen.

„Nu gesvindt," hviskede Grossereren, uden at ville høre paa Rudolfs Takkstgelser, „tag disse Klæder paa, som Marcus har baaren herud, og see til at gjemme den graa Dragt saa godt, at den ikke kan lede paa noget Spor efter Dig."

Imellem Buskene afførte Rudolf sig hurtig Fangeklæderne, kastede dem igjennem Hullet ned i Hulen og stod faa Minutter derefter for sin Redningsmand i de fine Klæder, Brodersønnen havde udtaget af sin egen Garderobe og medbragt til ham.

„Naa," sagde Grossereren, „nu kunne vi jo tænke paa at komme videre. Du sagde igaar, at Du vilde ud af Landet. Vil Du reise til Amerika?"

„Hvorhen jeg kommer, er mig aldeles ligegyldigt," svarede Rudolf, „naar jeg blot kommer bort fra dette Sted, hvor jeg er stemplet med Skjændsel, og jo længere herfra jeg kan komme til at leve, desto kjærere skal det være mig."

„Du har altsaa intet imod at gaae til New-York?"

„Nei, naar jeg blot saae nogen Mulighed i at komme afsted!"

„Det kan Du lade mig sørge for," svarede Grossereren og fremtog sin Brevtaske. „See her, jeg fik iformiddags Marcus til at gaae op og løse sig et Pas

til en saadan Reise, Du har, ligesom han, mørke Haar og brune Øine, og da vore Pas ikke ere nøiagtigere end at alle Mørke kan reise paa det ene Slags, og alle Lyse paa det andet, saa kan Du godt benytte min Broderssøns, og passere for en Jøde saalænge indtil Du kommer over Grændsen. Men Du maa straks afsted, for imorgen Klokken seks at være i Helsingør; thi henimod Morgenstunden letter en Brig, som tilhører mig og skal til New-York, jeg siger Skipperen Besked, saa at han ved Helsingør sender en Jolle iland, og efterat Du har ladet Dit Pas visere, gaaer Du ombord og seiler med. Naar Du kommer til Dit Bestemmelsessted, udbetaler Skipperen Dig et hundrede Dollars til at begynde med, og saa maa Du selv sørge for Resten."

Rørt vilde Rudolf udtale sin Taknemmelighed, men Stemmen nægtede ham sin Tjeneste og han sank hulkende ned for Fødderne af den ædle Mand, der fandt sin egen Handlemaade saa naturlig, at han blev ganske forbauset over det unge Menneskes Bevægelse.

„Naa, naa," sagde han med lidt Skjælven i Stemmen, „det er jo slet ikke saa forstrækkeligt; sig mig at Du er tilfreds, og det er mig Nok. — Men nu afsted! — Du kan imorgen kjende Briggen paa den hvide Galionsfigur og en smal, hvid Gang. — Farvel min Søn, og Gud bevare Dig!"

Og før Rudolf endnu ret var kommen sig af sin Overraskelse, var Jøden og hans Broderssøn forsvundne, og kun det Pas, han holdt i sin Haand, og de Klæder, som bedækkede ham, formaaede at overbevise ham om, ikke at have drømt.

Endnu engang gik han tilbage til Hulen for at tildække den med Stenen, atter knæle ned der, hvor han havde fundet Trøst selv under Dødsangsten, og nu kunde opsende en Takkebøn for sin snarlige Frelse.

Derpaa tiltraadte han sin Vandring imod Nord, men da han paa en Høi i kort Afstand fra Byen kastede et Blik tilbage, og saae Hovedstaden i det svage Maanelys ligge udbredt for sine Øine, da drog en

mægtig Længsel hans Tanker tilbage til Emma, hans Øine søgte de to Kirketaarne paa Christianshavn, der vidste han at hun aandede, og derhen sendte han sit Afskedssuk og sin Velsignelse.

Først henimod Morgen nærmede han sig til Helsingør, og ankommen dertil fortsatte han uafbrudt sin Vandring igjennem Steengade og ned til Toldboden. Saameget som muligt antagende en Jødes Aksent og eiendommelige Udtryksmaade, erkyndigede han sig her om, hvor han skulde lade sit Pas visere, og efter at denne Forretning lykkelig var tilendebragt, kastede han Blikket igjennem den graa Morgentaage ud over Øresundet.

Kort efter hævede en raskere Luftstrømning Taagen, Bølgerne hoppede muntre op imod Toldbodens Trappe, og han saae den bestrevne Brig bakke sine Seil og sætte sin Jolle i Søen.

Rudolfs Øine veeg intet Sekund fra denne Baad, der skulde fuldføre hans Redning, med bankende Hjerte saae han den lægge til og sprang i den med Raabet: „Til New-York!"

„Ja vel!" svarede Matroserne og satte af.

I samme Øieblik han betraadte Skibets Dæk bleve Seilene atter brasede fulde, Briggen duvede som til Afsked fra Fædrelandets Kyster, et rask Skum hævede sig om Bougen og flød som Millioner Perler i Kjølvandet, og faa Minutter efter gyngede Briggen paa Kattegattets Bølger.

Rudolf kastede et Blik tilbage. De første Solstraaler brøde netop igjennem Morgentaagen og forgyldte Kronborgs Taarne og Sjællands henrivende deilige Kyster, som syntes at svømme paa det mørkeblaa Hav.

Og dog stod en Taare i hans Øie og et smerteligt Suk kæmpede sig frem af hans Bryst idet han hviskede: „Farvel Emma!"

Sjette Kapitel.

Den Blindes Hævn.

Vel skjælvede „Kapitainen" for Smerten, men han skjælvede endnu mere for Døden, og underkastede sig derfor taalmodig den smertelige Operation, Lægen havde anbefalet ham, og var nu en stakkels Blind.

Hos en mindre forhærdet Sjæl vilde uden Tvivl en saa skrækkelig Skjæbne have fremkaldt en Forandring til det Bedre, en Følelse af Anger over de Handlinger, der for ham havde medført et saadant Resultat, og et Ønske om, ved en Stræben, modsat den, der hidtil havde besjælet ham, at unddrage sig den Straf, Guddommen endnu kunde have forbeholdt sig for ham. Men „Kapitainen" følte ingen Anger, ingen Higen efter Forsoning med den straffende Gud, han følte kun, at der ved Synet blev ham berøvet et vigtigt Middel til Fuldførelsen af sin Hævn, forbandede i sine Smerter Den, som berøvede ham det, og tørstede endnu mere efter Hævnen, da han ved sin Blindhed fjernedes længere fra den.

Denne affindige Rasen forøgede meget hans Lidelser, da den ikke bidrog Lidet til, i Forbindelse med de overordentlige Smerter ved selve Operationen, at fremkalde en Nervefeber, som i længere Tid holdt ham fængslet til Sygeleiet, og neppe kunde han reise sig fra dette, før den ene Grund til heftig Sindsbevægelse fulgte den anden, og vedligeholdt en Pirrelighed og sygelig Spænding, der i flere Maaneder forhalede en fuldkommen Helbredelse.

Det Første, der saaledes udenfor selve Sygdommen satte hans Sind i en hæftig Bevægelse, var den Mangel paa Opmærksomhed, han snart sporede hos alle dem, som forhen havde overøst ham med Høflighedsbeviser. Det krænkede ham, thi han mærkede nu, at det var af en uvilkaarlig Frygt, men hverken af Venskab eller Agtelse at man havde søgt hans Omgang, og det gik ham som de fleste Mennesker, det, han mindst udviste imod Andre, og selv maatte erkjende, ikke at fortjene, netop

det gjorde han den strængeste Fordring paa. — Det harmede ham, allerede nu at blive betragtet som en Person, hvis Venskab eller Had kunde være ligegyldigt, allerede nu at blive betragtet som en Beklagelsesværdig, istedetfor som en Frygtelig.

Denne Ærgrelse blev dog snart afløst af en anden, der havde en mere gjennemgribende Virkning.

En Morgen kom Victor som sædvanlig op til ham for at læse for den Blinde, og fandt alle Døre aabne og intet menneskeligt Væsen i de forreste Værelser. Han traadte da ind til van Colard, som han fandt siddende paaklædt i sit Sovekammer, og spurgte, om han havde sendt Tjeneren i Byen, siden Huset stod saa aldeles uden Bevogtning.

„Nei, han maa bestemt være derude," svarede „Kapitainen" og greb efter Klokkestrængen, „det er intet Kvarteer siden han forlod mig, efter at have hjulpet mig ved Paaklædningen." — Han ringede heftig, men der kom ingen Tjener tilsyne

„Men hvad er det?" vedblev Victor, der havde kastet et speidende Blik ind i det tilstødende Gemak, „hvorledes er det, Dit Sjatol seer ud; alle Skufferne ere jo halv udtrukne?"

„Snak!" svarede „Kapitainen", „Du lukkede det jo selv af før Du forlod mig iaftes, og Nøglerne har ikke været borte fra mig siden."

„Da ere Skufferne dog aabne, og der sidder et Knippe Nøgler i den underste."

„Falske Nøgler!" raabte „Kapitainen", som i et Nu fattede hele Sammenhænget, „jeg er bestjaalet!"

„Jeg troer det selv," meente Victor.

„See efter, see efter, Barn!" vedblev den Blinde forstrækket, „er Sjatolsklappen aaben?"

„Ja!"

„Og Skuffen med Smaapengene?"

„Er tom!"

„Den med mine Guldmønter?"

„Er ganske borte!"

„O, jeg Elendige!" skreg „Kapitainen" og slog Hænderne imod Bindet for sine Øine, som om han med de tomme Øienhuler igjennem det kunde see sin Ruin og dog vilde skjule den. — „Det midterste Rum?" vedblev han at spørge.

„Er opbrudt!"

„Det lille Skrin, som stod der med mine Smykker og Juveler?"

„Findes ikke!"

„Ha, den Skurk! Han har intet levnet mig. Men dog, Bunden i det midterste Rum er til at løfte op, — gjør det!"

„Ja!"

„Hvad seer Du?"

„To Møl, der kile omkring som om Vægteren var efter dem."

„Taabelig Sladder! Siig mig hvad der ligger!"

„Slet intet!"

„Slet intet?"

„Jeg kan gjerne gjentage det en halv Snees Gange, naar det kan trøste Dig," svarede Victor, „thi der ligger virketig aldeles intet. Hvad havde Du gjemt der?"

„Min hele Formue, mine Obligastioner!"

„Da er Du virkelig berøvet Alt," svarede Victor medlidende, „alle de smaa Skuffer ere tomme, den med Guldpengene er aldeles borte, Juveelskrinet ligeledes, og det andet polerede Skrin, som var til at aabne ovenі, findes heller ikke. Havde Du noget af Værdie i det?"

„Ogsaa det?" mumlede „Kapitainen" sønderknust, „ja, jeg havde et Menneskes Villie deri; det indesluttede en Troldom som Din Onkel, Rudolf, maatte adlyde."

„Da er Troldbommen forsvunden! — Men vi maa anmælde Tyveriet!" meente Victor.

„Ja, Du har Ret, han kan endnu ikke være langt borte, og vil blive greben. Klokken var akkurat Ni da han forlod mig, hvormeget er den nu?"

„Du maa selv have Uhret hos Dig, det hænger ikke paa sin Plads."

„Saa har han taget det med sig!"

„Det har han gjort for at passe paa Tiden," svarede Victor; „men nu løber jeg til Politiet."

„Og lader mig blive alene?"

„Du behøver ikke at frygte. Ingen kan stjæle Noget fra Dig, det har Din Kammertjener sørget for."

Victor kunde forresten gjerne have sparet sig den Uleilighed, thi Tjeneren var — idetmindste efter Politiets Sigende — sporløs forsvunden, og „Kapitainen", der ved dette Tyveri var berøvet Størstedelen af sin Formue, saae sig to Maaneder senere nødsaget til, med Victors Hjælp at realisere de Eiendele han havde beholdt tilbage, ved at sælge det Overflødige og flytte Resten og sig selv hen i den Bolig, han stedse havde beboet naar han gik som Poul Duland, hvilket Navn han nu atter antog.

Efter at have lidt dette Tab, syntes han smerteligere at føle sin ulykkelige Stilling, over hvilken han hidtil havde trøstet sig ved Bevidstheden om at eie Midler til at kunde betale en omhyggelig Pleie, og til saa at sige at kjøbe Andres Øine til at tjene sig istedet for sine egne, men nu vare disse Midler berøvede ham, og Ingen, ikke en Eneste havde han i sine lykkeligere Dage indgivet en saadan Følelse for sig, at de nu uden at betinge sig den størst mulige Fordeel skulde vise ham den mindste Omhu eller ringeste Tjeneste. Som en Undtagelse herfra kunde han vel betragte Victor, der endnu bestandigt kom til ham som om Intet var forefaldet, og regelmæssig forelæste ham Bladene hver Morgen, men han følte godt, at ogsaa disse Besøg mere skyldtes Vanen og det Forhold hvori de stode som Medsammensvorne, end nogen ømmere Følelse, og hvad Victor selv aldrig bemærkede, at Besøgene stedse bleve, om endogsaa kun høist ubetydeligt kortere, det observerede den Blinde med Lethed, og skjælvede ofte af Harme derover, uden at turde ved et fornærmeligt Ord eller en

Irretesættelse udsætte sig for, at ogsaa han, den sidste Ven, ganske skulde ophøre med at komme.

Ogsaa Casper Smed kom endnu undertiden, men det var ene og alene for at aflevere sit Arbeide, naar han en enkelt Gang havde saadant, eller for at modtage den akkorderede Løn. Men altid maatte ved disse Besøg den gamle Pige, „Kapitainen" nu havde taget i sin Tjeneste, fjerne sig saa langt, at der ikke var nogen Mulighed for hende i at opfange et eneste Ord af den hviskende Samtale.

Som oftest dreiede denne sig naturligviis om det igjære værende Foretagende, men i Slutningen af September forandrede „Kapitainen" en Dag pludselig Samtalens Gjenstand og spurgte: „Kjender Du noget til de Folk, der boe i Stedet ligeover for „„Knaldhytten"", det, som støder ligeop imod den lille Kirkegaard?"

„Nei," svarede Casper og spidsede Øren.

„Saa hør nu efter," befalede „Kapitainen". „Første Sal i det Huus er beboet af en Sekretær Richard, som har en Datter, der for nærværende Tid er paa Landet, men formodentlig snart vil komme hjem. Nu underretter Du mig for det Første om hvor naar hun er kommen, samt om hun ved sin Hjemkomst har et lille Barn med sig. Det har hun vel imidlertid neppe, men Du udspionerer da, om hun ikke undertiden sniger sig bort fra Hjemmet, hvorhen hun i saa Tilfælde gaaer, samt om der paa det besøgte Sted er et Barn tinget i Pleie. Forstaaer Du mig?"

„Fuldkommen gode Herre!" svarede Smeden.

„Du skal ikke gjøre det for Intet," forsikkrede „Kapitainen"; „men det kunde ogsaa nok være, at jeg vilde fordre endnu en Tjeneste af Dig."

„Og det er?"

„Hverken mere eller mindre end at stjæle hendes Barn, saasnart vi opdage hvor det er."

Smeden kløede sig betænkelig bag Øret.

„Du svarer ikke?" spurgte „Kapitainen".

„Nei, for jeg synes, at naar De, gode Herre!

var saa forlegen for et Barn, saa kunne vi nok faae fat i et, uden just at stjæle det. Der er Nok, som gjerne vil af med Et."

„Dosmer! Det er hendes Barn, og intet andet, jeg vil have. — Men skaf mig nu først at vide, naar hun kommer og hvor Barnet er."

„Det skal jeg," forsikkrede Smeden og gik, glad over Udsigterne til en lille Ekstrafortjeneste, da Stine begyndte at holde temmelig streng Kontrol over den bestemte ugentlige Indtægt.

Imidlertid varede det til Caspers store Ærgrelse temmelig længe inden han kunde bringe Efterretning om Emma, og først en Maaned efter hiin Samtale kunde han fortjene den første Dusør ved at fortælle: „Jaftes Klokken ni kom Datteren fra Landet med en Veninde, hun lod til at være overordentlig bedrøvet, men havde ikke noget Barn med."

„Veed Du det med Vished?"

„Ja, det er saa sandt, som at Djævlen har Horn," forsikkrede Smeden, „den døve Pige, som tjener hos Sekretæren, har selv fortalt det til Stine imorges."

„Godt, der har Du Din Løn; men gaae nu! Jeg hører Victor komme."

Smeden gik og Victor traadte ind til den Blinde.

Da Victor anfaae „Kapitainen" for at være aldeles ude af Stand til paa nogen Maade at kunde standse eller forhindre Rudolfs Flugt, kunde han ikke bekæmpe en vis Drillelyst, der ikke er ualmindelig, selv hos godmodige, unge Mennesker, og fortalte derfor sit Møde med Den, „Kapitainen" havde bidraget til at styrte i Fordærvelse.

„Og Du lod ham slippe?" spurgte „Kapitainen", gnul af Raseri, da Victor taug.

„Naturligviis! Hvad skulde jeg gjøre med ham? Jeg er hverken Tyvetrækker eller Politispion, og det kunde aldrig falde mig ind, at leie Andre til at gribe en Forbryder, istedet for at holde ham fra at begaae Brøden."

„Ah, Du sigter dertil? Du veed Alt?"

„Nei, og ønsker heller ikke at vide hvad jeg nu kun ahner, thi jeg vilde maaskee da fatte Modbydelighed for at komme til Dig, og Du vilde blive endnu mere eensom end Du allerede er. Det vilde gjøre mig ondt, Du er beklagelsesværdig nok."

„Ad Helvede til med Dine Beklagelser, som dog i sig selv kun er den værste Haan, hvormed Du kan overdænge mig," skreg „Kapitainen" og stampede i Gulvet. „Fortæl mig hellere om Rudolf. Han flygtede altsaa og Du ....?"

„Lettede hans Flugt!"

„Paa hvilken Maade?"

„Ved at modtage et Barn, han havde fundet paa Gaden."

„Et Barn," gjentog „Kapitainen", „og hvor gjorde Du af det?"

„Jeg bragte det hjem til Moder," fortalte Victor aabenhjertig, „og Du kan tro, hun blev baade forundret og rørt da hun oplukkede den Pakke, jeg uden at sige et Ord havde lagt i hendes Skjød, og en nydelig lille Dreng rækkede sine Arme ud af den. O, han er saa sød, jeg elsker ham allerede som om han kunde være min egen. Nok, Moder meente, at vi burde underrette Politiet om dette Fund; men da jeg gjorde hende opmærksom paa, at hvis det ikke fandt Barnets Forældre, vilde det tage den Smaa fra os, for at sætte ham i Kost et Sted ude paa Landet, hvor han maaskee ikke vilde faae det godt, saa gav hun til Slutningen efter for mine Bønner, og bestemte sig til at beholde ham indtil vi selv kunne komme paa Spor efter Nogen af hans Slægt."

„Vidste Rudolf da ingen Besked om Barnet?" spurgte „Kapitainen" mistænkelig.

„Jeg siger Dig jo, at han selv havde funden Drengen."

„Men det kunde være Usandhed!"

„Hvorledes mener Du?"

„En Anden, f. Eks. en Elskerinde, kunde have leveret ham Barnet for selv at blive af med det."

„Og Du er dum nok til at tro, han under saadanne Omstændigheder vilde modtage saa besværlig en Fragt?" spurgte Victor. „En udbrudt Fange, der skjælver for sin Frihed, han lader sig vistnok ikke af noget Menneske overtale til at besvære sin Flugt med saa vanskeligt et Stykke Møbel som et lille Barn; det formaaer kun den Medfølelse, Gud har ladet blive tilbage i hans Hjerte."

„Godt nok," indvendte „Kapitainen", „men jeg tvivler dog om, at det forholder sig saaledes." — Og bekæmpende sin Bevægelse, viste han sig rolig og fattet, indtil Victor efter en Times Forløb lod ham ene.

Men nu gav han atter sine Lidenskaber Tøilen. „Ha!" udbrød han vild, „saaledes undslipper det ene Offer mig efter det andet. Først var det Henriette Nordenstjerna, der blev hævnet, medens jeg afmægtig, elendig og blind, kun formaaer at forbande hende og hendes Triumf; saa var det den forræderske Tjener, der stjal min Formue, og ovenikjøbet den Magt, hvormed jeg i dette Øieblik vilde have været istand til atter at fængsle Rudolf, ligesom Drengene drage et Insekt ned til Jorden ved Traaden, de have fastbundet om dets ene Been, og putter det værgeløs ind i et Oldenborrehuus. Men i dets Sted saa flyver nu ogsaa han fri omkring, medens jeg ved Mørket er lænket til min Stue, og selv om man griber ham igjen, saa har han dog maaskee et Minut været glad ved Følelsen af sin Frihed; ja vel endogsaa en Times, eller maaskee en heel Dags, en heel lang Dags Glæde har han følt, medens jeg kun føler Smerte og Raseri. O, Fordømmelse! Tifold Fordømmelse over ham, der gjorde mig saa elendig."

„Altsaa har jeg vel nu," begyndte han igjen efter en kort Pause, „kun To tilbage, paa hvem jeg kan slukke min Hævntørst, den Ene er Richard, og den Anden er det hele Samfund. Disse to Planer kunne ikke mislykkes, Richard skal ved Harmen og Sorgen over

sin Datters Vanære føle hvad jeg følte, da han for mange Aar siden havde stjændet min Elskede, og naar Fængslerne aabnes, Forbryderne styrte ud, vilde, tøileløse og mordlystne, da skal Samfundet undgjælde fordi de taale Love, som fældede min arme Moder. Ha, disse Hævnplaner, for hvis Fuldbyrdelse jeg har kæmpet igjennem hele mit Liv, de skulle ikke mislykkes! — Og dog, — kunde ikke Richard døe, før jeg knuste hans Hjerte? Kunde jeg ikke selv døe, før jeg aabnede Fængslerne? Hvorfor da tøve længere? — O, jeg elendige Daare, som alt har tøvet saalænge! — Afsted, Hævnen over Richard idetmindste er nu kommen til Modenhed, og jeg vil nyde den, nyde den endnu idag, og da, naar han er fortvivlet og vanæret, først da kan jeg med tilbørlig Sindsro arbeide paa min store, min sidste Plan."

Han ringede og befalede den indtrædende Pige at forberede sig paa, henimod Aften at ledsage ham ud paa Christianshavn.

Og skjælvende af Glæde hvilede han sit Hoved tilbage imod den udstoppede Stoleryg, for ret at overtænke, hvorledes han bedst kunde Draabe for Draabe sænke Giften af sine Ord i den ulykkelige Faders Hjerte.

. . . . . .

Allerede paa Veien fra det Sted, hvor Richard havde mødt Emma og hendes Veninde, og til Hjemmet, havde han bemærket sin Datters Urolighed og halv forvirrede Svar, og hans Bekymring steeg da han i Hjemmet saae hende synke bleg og udmattet ned paa den nærmeste Stol.

„Hvorledes har Du det, min stakkels Emma?" spurgte han med en ualmindelig Ømhed i sin Stemme, idet han greb hendes kolde, klamme Haand. „Er Du syg? Hvad fattes Dig?"

Emma rystede svagt med Hovedet og forsøgte at fremtvinge et Smil.

„Jeg frygter for," henvendte Faderen sig til Line,

„at baade Deres og min Datters Fortællinger om en Forandring til det Bedre med hendes Helbred just ikke have været saa ganske overeensstemmende med Sandheden?"

„Jo tilvisse," svarede Veninden, som paa engang ærgrede sig over Emmas Bevægelse og forundrede sig over, hvor en saa ligefrem Sag, som at lægge et Barn i en Gadedør, kunde foraarsage saamegen Rystelse. „Jo tilvisse, kun er hun lidt angreben af Reisen, og denne Svaghed, som nu foruroliger Dem, vil være ganske forbi imorgen, kun vil jeg sige Dem," vedblev hun i Tanken om, allerede nu saa smaat at bearbeide ham for sine Planer, „at man maa behandle hende som en syg Dueunge, og vogte hende for enhver heftig Sindsbevægelse. Hjemme have vi føiet os i ethvert af hendes Luner, og jeg tvivler ikke om, at De jo er kjærlig Fader nok til at ogsaa De, saavidt det staaer i Deres Magt, vil gjøre Alt for at opfylde hendes Ønsker."

„I Sandhed, det vil jeg," forsikkrede Richard; „men var det dog ikke bedre at søge en Læges Hjælp for hendes Svaghed?"

„Nei," svarede Line bestemt, „hun trænger mere til Deres Kjærlighed end til Apothekerens Piller," og tilføiede hviskende: „Det er Sjælen og ikke Legemet, som er sygt."

Richard tænkte paa Emmas Bevægelse ved Efterretningen om Rudolfs Forbrydelse og svarede kun med et Suk.

Da Line havde forladt dem, forføiede man sig snart til Ro, og Emma betraadte igjen det lille Kammer, der havde omsluttet hende som et uskyldigt Barn, været Vidne til hendes Moders Afsked fra hende, den Nat, da Claudia trykkede det sidste Kys paa sit Barn og gik hen for at døe, det samme lille Kammer, hvor hun selv havde havt sine første Kjærlighedsdrømme, hvor hun havde fældet de første Angerstaarer, og som hun atter betraadte med Øinene blændede af Taarer, fremkaldte ved den rædsommeste moderlige Angest for den lille Spæde, der

var ladt tilbage iblandt fremmede, maaskee følesløse Mennesker.

Hun knælede, hun bad, søgte Trøst hos Gud, men hendes Angest blev ikke formindsket, Timerne forsvandt, men ingen Søvn lukkede hendes Øine, og ingen Rolighed drog ind i det bankende og betyngede Hjerte.

Havde i dette Øieblik en Stemme tilhvisket hende, at den misfundelige Gud havde ført hendes Barn til hendes Nærhed, at hun ved at kaste Blikket ud af sit Vindue kunde see det samme svage Lys, som kastede sit Skjær over hendes lille Dreng, vugget paa ligesaa bløde Arme som hendes egne, hvilende ved et ligesaa kjærligt Bryst, som det, hvortil hun kunde trykke sin Søn, hvilken Glæde vilde det da ikke have vækket i hendes Hjerte, hvilken Ro og Trøst vilde det ikke have været for hendes ængstede Sjæl, og hvilke brændende Takkebønner vilde da ikke have strømmet over de nu saa blege Læber, der kun aabnede sig for at smertelige Suk kunde trænge frem fra det lidende Bryst.

Da Morgenen nærmede sig, maatte hun søge at tilkæmpe sig en, idetmindste tilsyneladende Rolighed, for om muligt endnu engang at kunde stuffe sin Fader, et Foretagende, hun som alle Feilende søgte at forsvare for sig selv med den Undskyldning, at det ligesaa meget skete for at bevare hans Rolighed, for at beskytte ham imod Sorg, som for at skjule sin egen Feil.

Det lykkedes hende virkelig ogsaa for saavidt at synes rolig, at Faderen atter fæstede en Smule Liid til de Forsikkringer, hun og Line i deres Breve havde givet ham om hendes forbedrede Helbredstilstand, og da Line op ad Formiddagen indfandt sig og atter overlæssede den stakkels Emma med sine Trøstegrunde, holdt denne sit Mod opreist indtil om Aftenen, da hun haabede af Dagbladene at erfare noget om sit Barn.

Saasnart disse kom, greb hun begjærlig efter dem, tilbød Richard at læse dem for ham og befalede Pigen, hurtig at bringe Lys.

Da denne Befaling var opfyldt, lod hun Blikket

løbe ned af de første Spalter, urolig bladede hun om, fæstede sine Øine stivt paa nogle enkelte Linier og tabte Bladet.

„Hvad er det?" spurgte Richard og reiste sig bekymret.

Emma svarede kun ved at pege paa Bladet.

Richard tog det op, søgte det Sted, Emma havde betragtet saa stift, og læste Politiets Bekjendtgjørelse om den undvegne Forbedringshuusfange Rudolf Halvorsen.

En dyb Smerte malede sig i hans Træk, da han atter kastede Blikket paa sin skjælvende og blege Datter, men han beherskede sine Følelser og sagde kort: „Det er Noget, som ikke angaaer os."

„O, Fader! Naar Du vidste . . . :" stammede Emma uden at agte paa alle de advarende Tegn, Line søgte at give hende.

„Jeg vil Intet vide!" svarede Richard haardt og vilde forlade Stuen.

Men i samme Øieblik bankede det let paa Døren, den blev aabnet og „Kapitainen" gjorde et Skridt ind i Værelset, medens hans Ledsagerinde trak sig tilbage.

Richard, som under „Kapitainens" Sygdom var bleven underrettet om den tunge Skjæbne, som havde hjemsøgt hans Ven, og i Løbet af Dagen havde fortalt sin Datter og Line derom, traadte ham medlidende imøde og greb hans Haand for at føre ham til en Stol.

Uagtet „Kapitainens" Besøg aldrig havde været af dem, som Richard modtog med den største Glæde, saa følte han sig dog i dette Øieblik ret tilfreds ved hans Komme, i Haab om, at hans Datters Tanker derved vilde blive bortdragne fra den Efterretning, der havde gjort saa heftigt et Indtryk paa hende, og at hun senere med mere Rolighed vilde overtænke alt det Mislige ved den Følelse, hun havde yttret.

„Stakkels Ven," sagde Richard, „jeg beklager Dig!"

„Spar Du kun Din Medlidenhed," svarede „Kapi-

tainen" i en saarende Tone, „Hvo veed, om Du ikke snart selv kan have saamegen Sorg, at der ikke bliver Plads i Dit Indre til Medfølelse for Andre. Og desuden, hvad kan Medlidenheds-Forsikkringer hjælpe mig? Om hele Verden udtalte sin Medfølelse, — og det er den altid villig til; thi det koster ikke noget — saa blev jeg dog ikke seende, og om alt det Skabte græd Blod, fik jeg dog ikke mine Øine tilbage. — Derfor harmer det mig at høre Nogen udtale Beklagelser over mig, thi det er altid kun en indirekte Fortælling om, at de ere lykkeligere end jeg."

„Dine Lidelser har gjort Dig bitter," svarede Richard lidt mindre hjertelig.

„Øh nei; men min Bitterhed bliver tydeligere nu, da jeg ikke kan fordele den imellem Blik og Ord. Saalænge Øiet kan udtale vore bittre Følelser, kan man gjerne bruge favre Ord; men naar dette Afløb er standset, da maa de strømme over Læberne. — Men, hvem ere tilstede her, jeg hører Stemmer?"

„Emma og hendes Veninde," sagde Richard.

„Øh ha, Din Datter! Nu, det glæder mig, thi jeg har netop Noget at fortælle Dig, hvortil jeg gjerne vil have Vidner."

„Og det er?"

„Nu nu! Lad mig først iagttage de almindelige Høflighedsformer," svarede „Kapitainen", med en underlig Blanding af Spot og Ydmyghed i sin Stemme. „Hvorledes har De levet, lille Emma, i den lange Tid, man har savnet Dem?"

„Tak, godt!" hviskede Emma, skjælvende af en frygtelig Ahnelse.

„Og den Smaa!" vedblev „Kapitainen" at spørge, idet en djævelsk Glæde malede sig i hans Træk.

Emma vaklede paa Stolen, men svarede ikke.

„Den Smaa?" gjentog Richard med Strænghed, „hvad mener Du dermed?"

„Øh nu, hvad Andet end hendes Barn, Dit Barne-

barn?" svarede „Kapitainen" og kunde ikke tilbageholde en haanende Latter.

„Afsum! Hvad vover Du at antyde?" raabte Richard heftig, „Du...."; men et Blik paa Emma standsede Ordene paa hans Læber; thi afmægtig var hun sjunken tilbage paa Stolen, og den ulykkelige Fader ahnede nu en Bekræftelse af Beskyldningen.

„Bliv ei heftig," bad „Kapitainen" spottende; „thi jeg stakkels blinde Mand kan jo ikke engang værge mig imod Dig."

Uden at svare ringede Richard, og befalede den tililende Pige, at hjælpe Line med at føre den Afmægtige ind i det tilstødende Værelse, og først da denne Befaling var fuldført, vendte han sit blege og kummerfulde Aasyn imod den Blinde, og sagde med tilbagetrængt Raseri: „Ulykkesfugl! Udstød nu Dine hæse Skrig, nu hører jeg Dig."

„Godt, saa er det Øieblik kommet, hvorefter jeg har stræbt i tyve lange Aar. — Saa vid da, Richard, at Din elskede Datter, Din blide, skjønne Emma, snart i et heelt Aar har bedraget Din Tillid, at hun har besmittet Dit Navn med Skjændsel, at hun er vanæret, vanæret af en Tugthuusfange!"

„Du lyver!" raabte Richard og knugede Hænderne imod sit Bryst.

„Det er lettere at sige, at en Mand lyver, end at bevise, at han gjør det," svarede „Kapitainen" smilende, „og jeg kan føre tilstrækkelige Beviser for min Paastand, thi det var netop mig, mig, Din Ven, Paul Duland, der overtalte Rudolf Halvorsen til at skjænde Din Datter; det var mig, der forhindrede ham i at ægte hende, ved at lade ham gribe under Udførelsen af et Tyveri; thi det var mig ikke nok at Din Datter blev vanæret, men hun maatte vanæres ved en Æreløs; først da kunde jeg føle mig tilfreds."

„Djævel!" stønnede Faderen og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„Ha!" sukkede „Kapitainen", „jeg kan høre at Du

lider, jeg kan høre at Du hulker, og synes at føle Lægedommen af Dine Taarer paa mit Hjerte. — Ja, Du havde Ret i at beklage mig da jeg kom, thi den største Fryd, den største Lykfalighed, Glæden ved at see Dine Lidelser, see Dine fortrukne Ansigtstræk, blege Kinder og halvbrustne Øine, den er mig berøvet."

Langsomt hævede Richard sit Hoved iveiret, betragtede stift den Blinde og et svagt Haab drog ind i hans Sjæl. „Paul Duland, Smerterne have forvirret Dine Tanker," sagde han; „Du er en vanvittig Løgner! Gaae, og jeg tilgiver Dig den Smerte, hvormed Du et Øieblik fyldte min Sjæl."

„Spar Din Tilgivelse, ligesom før Din Medlidenhed," svarede „Kapitainen"; „thi jeg kom ikke for at søge hine, men for at søge Hævn, og jeg har erholdt den. Vanæret og bedækket med Skjændsel lader jeg nu Dit Kjæreste, Din Datter blive tilbage i Dit Hjem, og Du kan da føle, hvad jeg maatte lide, da min Brud blev vanæret og forstødt!"

„Ulykkelige!" hviskede Richard, „hvorfor vilde Du hævne Dig paa mig, og hvad vedkommer Din Brud min Datter?"

„Saa Du ahner ikke, eller vil ikke forstaae, at Regine, den samme Regine, som Du for tyve Aar siden forførte, at hun netop er den Brud, jeg omtaler?"

„Jeg forstaaer Dig ikke," svarede Richard og betragtede den Talende med et Blik, der paa engang udtalte Tvivl over hans mentale Tilstand og det ved Tvivlen vækkede Haab, at den hele Bestyldning, saavel imod hans Datter som imod ham selv, kun var fremkaldt af vanvittige Feberdrømme.

„Du forstaaer mig ikke?" gjentog „Kapitainen" tvivlende. „Er det da virkeligt muligt, at andre Mennesker ogsaa kan have den Lykke fremfor mig, at kunne glemme det Onde, de have begaaet? — Har Du virkelig forglemt Regine?"

„Jeg har aldrig kjendt nogen Kvinde af det Navn," forsikkrede Richard, idet Haabet om den Andens sinds-

forvirrede Tilstand og sin Datters Uskyldighed gav ham Kraft til at lette sit Bryst ved et dybt Suk.

„Umuligt!" raabte „Kapitainen" overrasket ved det Spor af Sandhed, der mere umiskjendelig udtalte sig i Tonen, hvormed Richard talede, end i selve Ordene. „Umuligt! Husk Dig tilbage, — husk paa, at et Par Aar før Du lærte mig at kjende, da . . . .?"

Richard grundede et Øieblik. Uvilkaarlig følte han at hvis han i sit tidligere Liv erindrede sig en Kvinde af hiint Navn, da laae der nogen Sandhed i den Blindes Ord, og at følgelig ogsaa hans Datters Skjændsel blev mere sand, var den omtalte Kvinde ham derimod aldeles ubekjendt, da maatte han — idetmindste for Øieblikket — betragte Paul Duland som en Vanvittig, og burde ikke lade sig trykke til Jorden af det Smertelige i de af ham gjorte Beskyldninger.

„Nu?" spurgte „Kapitainen" atter i en giftig Tone, „erindrer Du hende?"

„Ja!" hvislede Richard neppe hørligt, idet en Liigbleghed, fremkaldt ved det skuffede Haab, bedækkede hans Ansigt, „jeg erindrer dette Navn."

„Ah!" udbrød „Kapitainen" med triumferende Glæde, „Du erindrer, at Du for næsten tyve Aar siden . . . ."

„Hørte min Broder nævne det iblandt sine Elskerinders," supplerede Richard.

„Din Broder" raabte „Kapitainen", idet hans Træk bleve askegraa og han skjælvende reiste sig op fra fra Stolen, „har Du en Broder?"

„Jeg havde en," svarede Richard og saae spændt paa den Blinde, hvis Overraskelse var saa pienshynlig, at den endog maatte vække Opmærksomhed hos den ulykkelige Fader, uagtet hans Tanker neppe beskjæftigede sig med den nærværende Samtale, men meget mere deeltoge i den Kamp imellem Haab og Fortvivlelse, som raasede i hans Indre.

„Og hvor er han nu?" spurgte „Kapitainen".

„Han var allerede død før jeg lærte Dig at kjende."

„Og hvad var han, denne Broder?"

„Det samme som jeg har været siden hans Død. Jeg modtog Posten efter ham."

„Kapitainen" sank mat tilbage paa Stolen.

En skrækkelig Ahnelse opstod atter hos Richard, og skjøndt han maatte erkjende for sig selv, at Visheden sandsynligviis vilde drage bittre Lidelser efter sig, kunde han dog ikke afholde sig fra at spørge:

„Du har forvekslet mig med min Broder?"

„Jeg frygter det, jeg frygter det, Ulykkelige!" svarede „Kapitainen" og vedblev: „men hør, jeg beder, jeg bønfalder Dig derom, tilsværg mig ved den evige Gud, tilsværg mig ved Alt hvad som er Dig helligt og dyrebart, at det virkelig var Din Broder og ikke Dig, som forførte Regina!"

„Ved den almægtige Gud, ved mit Barns Lykke og min evige Salighed," svor Richard høitideligt „aldrig har jeg seet eller kjendt denne Pige; men jeg har hørt min Broder nævne en Regina imellem de mange ulykkelige Piger, iblandt hvilke han tilbragte Størstedelen af sin Tid."

„Ha, jeg Ulykkelige!" mumlede „Kapitainen" og bøiede sig dybt ned, som om han for førstegang frygtede, Menneskene skulde læse hans afskyelige Gjerninger af hans Træk.

Ogsaa Richard stod skjælvende og tilintetgjort; atter og atter svævede paa hans Læber Spørgsmaalet, om Beskyldningen imod Emma var sand; men han havde ikke Mod til at fremføre det.

„Kan Du tilgive mig?" spurgte endelig „Kapitainen" med svag og skjælvende Stemme.

„Hvis Dine Ord kun var en skjændig Løgn, hvormed Du vilde saare og smerte mig," svarede Richard, „da beklager og tilgiver jeg Dig; men . . . ."

„Men hvis det var en Sandhed?"

„Da maatte jeg forbande Dig!" raabte den ulykke-

lige Richard, „forbande Dig saaledes, som kun en Fader kan forbande Den, der har styrtet hans Barn i Elendighed!"

„O, forband mig ikke!" bad „Kapitainen" og samlede efter Richards Haand, „o, forband mig ikke, jeg er ulykkelig nok, og for førstegang skjælver jeg for at føie en velfortjent Forbandelse til de mange, som allerede tynge mit Hoved!"

Richard tumlede tilbage; thi disse Ord bekræftede hans Datters Skjændsel og hans egen Ulykke.

„Tilgiv, tilgiv mig!" vedblev „Kapitainen" at bede, idet han reiste sig og greb den arme Faders Haand; „thi jeg føler, at kan Du tilgive mig den Sorg og Skjændsel, jeg har ført over Dit Huus, kan Du, en jordisk Fader, et Menneske, tilgive hvad jeg har gjort imod Dit Afkom, da vil ogsaa den evige Fader kunne tilgive mig alt hvad jeg har gjort imod hans Børn."

„Det er altsaa Sandhed, at min Emma er vanæret?" stønnede Richard.

„Ja, ja! Hævngjerrigheden har gjort mig vanvittig, rasende! — Jeg troede, Du var Den, som engang forførte min Elskede og fyldte min Sjæl med en Bitterhed, som Skridt for Skridt har ledet mig frem paa Forbrydelsernes Bane; derfor søgte jeg bestandigt at lede Dig til det Onde, for at ogsaa Du engang skulde føle Samvittighedsnag; men da det allerede ofte var mislykkedes for mig at forføre Dig, da saae jeg Din Kjærlighed til Din Datter, saae Glæden funkle i Dine Øine, naar Du betragtede hende, og jeg besluttede at hævne mig paa Dig ved at føre hende til Sorg og Elendighed.

Men nu, nu da jeg troede min Hævn fuldkommen, da jeg vilde nyde, berøre mig i den, da opdager jeg, at jeg har tilføiet Uskyldige de største Lidelser, og selv er gaaet glip af den Hævn, for hvilken jeg har offret tyve Aar af mit Liv, min Lykke, min Ro og min evige Salighed. — O, er jeg ikke beklagelsesværdig, ulykkelig nok, at jeg nu tilmed skal forbandes af Dig? — Men Du vil tilgive, jeg veed det, Du vil ikke raabe til Him-

melen om Straf over mig Elendige, thi Du er god og ædel, og see, see, Richard! her for Dine Fødder trygler jeg om Tilgivelse!"

Og med rasende Heftighed kastede han sig paa Knæ for den blege Richard og trykkede bønfaldende hans Hænder til sine Læber. — Han var kommen hid med Haabet om at nyde en udsøgt, en djævelsk Hævn, og da han nu saae den glippe, saae, at alle de Skjændigheder, hvormed han havde besmittet sit Liv for at opnaae den, kun havde bragt uskyldige Væsner til at lide, følte han sig sønderknust og tilintetgjort.

„O, beklag mig, men fordøm mig ikke," vedblev han at bede, da Richard kold trak sin Haand tilbage, „beklag mig, som ikke engang har Taarer, hvormed jeg kan udsone min Brøde; beklag Den, hvis Sjæl igjennem en Række af Aar var ligesaa blind, vandrede i ligesaa dybt et Mørke som det, der nu omgiver hans tomme Øienhuler.

„Viig fra mig, forbandede Kryb!" tordnede Richard, „og den retfærdige Gud vil sende Dig den Straf, Din Nederdrægtighed fortjener! Viig fra mig at jeg ikke skal knuse Dit Hoved, for tidligt skal unddrage Dig fra den Helvedeskval, en ulykkelig Faders Forbandelser vil føde i Dit Hjerte!"

„Ha, det er godt," sagde „Kapitainen", idet han reiste sig og ravede hen imod Døren, „det er godt at Du forbander, thi jeg føler nu, at hvis Du kunde tilgive, vilde jeg synke endnu dybere for mig selv, være endnu mere ydmyget, forekomme mig selv endnu slettere, naar jeg stillede mig ved Siden af Din Storhed. — Det er godt, at Du forbander; thi det viser mig at intet Menneske er saa ædelt som jeg et Øieblik følte mig fristet til at troe, og at altsaa Forskjellen imellem de Gode og de Onde ikke er saa fortvivlende stor. — Tak, Tak for Din Forbandelse, den har atter givet mig lidt Styrke!"

Han aabnede Døren, Pigen, som ventede, greb hans Haand og førte ham bort fra det Huus, han havde opfyldt med Sorg og Smerte.

Syvende Kapitel.

Fader og Datter.

I det Øieblik „Kapitainen" forlod Richard, forsvandt ogsaa den Styrke, Harmen hidtil havde bragt denne til at udvise. Kraftløs sank hans Legeme sammen, idet han sorgfuld tildækkede Ansigtet med sine Hænder, og i en forvirret, mørk Vrimmel dandsede Tankerne rundt i hans Hoved, medens Ordet: Skjændsel, Skjændsel! uafladelig tonede i Øret, som om en Djævel havde staaet ved hans Side og frydet sig over den Kval, han kunde fremkalde i en Faders Hjerte ved at hviske dette ene Ord.

Længe stræbte han forgjæves at fastholde en enkelt Tanke og derved at standse den indtil Vanvid grændsende Forvirring; og først efter næsten en Times Forløb, lykkedes det for ham at tilkjæmpe sig en roligere, mere ordnet Tankegang; men efterhaanden som Tanken blev klarere, blev Smerten dybere, saa dyb, at den hos den aldrende Mand fødte Taarer.

Og havde de Taarer været bittre, Emma i den forløbne Nat fældede af Angest for sit Barns Liv, saa vare isandhed de, hendes Fader nu fældede over sin Datters Skjændsel, tusinde Gange bittrere.

Iførstningen var jo vistnok hans Smerte blandet med en Følelse af retfærdig Vrede imod det feilende Barn; men efterhaanden som han tilkjæmpede sig en større Sjælero, fremtraadte hun for hans indre Blik mere som et beklagelsesværdigt Offer for en nederdrægtig Hævnplan, end som en fordømmelig Kvinde, og først nu faldt hans Tanke tilbage paa, i hvilken Tilstand hun vel maatte afvente Gjensynet med ham. Han traadte hen til Døren, for at vilde gaae ind til hende; men da han allerede havde lagt Haanden paa Dørlaasen, følte han sin Heftighed at vaagne paany, og han traadte tilbage, indtil han havde vundet endnu mere Fatning, og saa ganske tilbagetrængt sin Harme, at han følte sig istandtil, at bedømme hende retfærdig, og ved sine Ord at styrke istedet for at tilintetgjøre hende.

Først nu traadte han ind til hende, vel bleg og sorgfuld, men dog saa kjærlig sindet, saa blidt bevæget som en Fader altid bør træde imod sit Barn, især naar det er feilende; thi i et saadant Øieblik smelter Hjertet let hos den Unge, naar det behandles med mild Skaansomhed og overbærende Godhed, og ledes da tilbage til det Gode; men i et saadant Øieblik forhærdes det ogsaa let, naar det føler sig bedømt med Strænghed og Kulde, og da ledes det aldrig tilbage.

Han fandt hende ene, thi saasnart hun var kommen til Bevidsthed, havde Veninden anbefalet sig, idet hun sagde: „Hør, min søde Pige, nu trækker der naturligviis Tordenveir op hos Din Papa, og Du veed, jeg er meget bange for Torden, saa vil jeg trække mig udenfor Vidden af hans Lynstraaler; thi vi ere jo alle Mennesker."

„Du forlader mig? Nu?" havde Emma spurgt.

„Stakkels Barn, kan det forundre Dig? Veed Du ikke, det hører til Venskabets Rolle at fortrække saasnart Scenen formørkes?"

Emma blev altsaa ene med sin Sorg, — Saaledes har det altid været, og saaledes vil det altid blive; thi i Sorgen see Damerne aldrig en Kavalleer, som kan tage dem med paa Bal, og Herrerne gjenkjende aldrig i den en Ven, af hvem de kunne laane Penge paa Æresord.

Hun græd, dog mere af Sorg over, intet at have erfaret om sit Barn, end af Frygt for Faderens Vrede; thi saasnart Kvinden bliver Moder, glemmer hun let at hun er Datter. Men da hun blev træt af at græde, knælede hun ned paa sin Fodskammel og lagde Hovedet i sine Hænder paa Stolen, og saaledes bad hun længe, indtil Tankerne gik over fra en inderlig Bøn til en dyb Grublen, der først blev afbrudt ved Faderens Komme.

Et Øieblik hævede hun sit Hoved, kastede et uudsigelig rørende Blik paa sin Fader, og skjulte atter sit Aasyn.

„Det er tungt, mit Barn," sagde Richard, idet han nærmede sig og blidt lagde Haanden paa hendes Hoved, „at Du skal skjule Dit Ansigt for Din Fader."

„O, min Gud!" sukkede Emma, „tør jeg endnu haabe at bestdde en Fader?"

„Og hvorfor ei?"

„Vil Du ei forstøde mig, jage den Vanærede bort fra Dit Huus og nægte hende Fadernavnet, hvortil hun har gjort sig uværdig?"

„Nei, Emma! Den Fader, som fordømmer sit Barn, maa ei elske det. Netop nu, da Du har feilet, trænger Du meest til at en kjærlig Haand skal standse Dig paa den urigtige Vei og lede Dig tilbage paa den rette; men ikke til at man skal dømme og straffe Dig. — Og en saadan kjærlig Haand vil jeg tilbyde Dig, for at Du, naar Kummer og Lidelser strømmer ind paa Dig, ikke skal fortvivle, men finde et kjærligt Bryst, hvortil Du kan hvile Dit Hoved, og et trofast Hjerte, som vil bære Halvdelen af Din Sorg."

„O, Fader, Fader! Er det muligt!" raabte Emma tvivlende, idet hun greb begge hans Hænder, „er det muligt, at Du kan tilgive mig, at Du vil elske mig?"

„Din Tvivl forøger kun Smerten," sagde Richard, og bøiede sig omt ned imod hende.

„Saa har jeg dog ikke mistet Alt, jeg har dog Noget tilbage!" sukkede Emma, og trykkede hans Hænder til sine Læber, „Du har tilgivet . . . ."

„Tys, Barn!" afbrød Richard hende alvorlig, „det er Eet, ikke at fordømme, og et ganske Andet at tilgive. — Men reis Dig op, fat Dig, og sig mig derpaa Alt; og jeg vil haabe, at den almægtige Gud, som seer min Smerte, har ledet det saaledes, at mit Barn er mindre, og ikke mere straffskyldig end min indre Stemme tilhvisser mig."

Emma stod op, men da hun fæstede Blikket paa sin Fader, brast hun atter i Graad, medens hun stammede: „O, Fader, arme Fader, hvor Du er bleg!"

„Ja, Emma," svarede Richard og rystede sørgmodig med Hovedet, „skal Noget ret kunde blege en Faders Træk, da er det vistnok Sorgen over Barnets Feil; thi stor og mægtig som den, er Intet paa Jorden."

Emma bøiede atter sit Hoved.

„Nu, Barn," begyndte Faderen igjen i en mildere Tone, „fortæl mig nu Alt."

Med blussende Kinder og skjælvende Stemme begyndte hun at tale om sin opvaagnende Kjærlighed til Rudolf; men alt som hun mere levende gjenkaldte sig hine tusinde Ubetydeligheder, der har saa stort et Værd for det elskende Hjerte, traadte hans Billede klarere frem for hendes indre Blik, og hun hentede Mod, Styrke og Veltalenhed af hans kjærlige, sørgmodige Træk; et Øieblik forglemte hun Alt omkring sig for Erindringen om ham, og hun talte med en Ild og Varme, der stedse bragte mørkere Skyer paa Faderens Pande.

„Du elsker ham altsaa endnu?" afbrød han hende pludselig.

Kjærlighedsdrømmen forsvandt, og hun stod atter som den vanærede Pige for sin Fader og stammede: „Blev min Brøde derved større?"

„Nei, ei Din; men hans!" raabte Faderen med vaagnende Heftighed. „Han forstyrrede Din Rolighed, for at tjene en elendig Skurk!"

„Umuligt, Fader, umuligt!" forsikkrede Emma i Overbeviisningens faste Tone, „ogsaa han elskede mig, varmt, inderlig og oprigtig."

„Du feiler, Emma! Han var kun Poul Dulands Værktøi, og forførte Dig efter en forud lagt skjændig Plan, forførte Dig, kun for at føre Sorg og Vanære over mit Hoved!"

„Fader, berøv mig Alt, kun ikke Troen paa hans Kjærlighed."

„Og hvormed beviste han den? — Med at vanære Dig, og derefter sig selv, ved at begaae et Tyveri, der blev straffet med Tugthuset, hvorfra han nu er flygtet bort, for at søge Frihed og nye Offere; men vistnok ikke for at skjænke Dig en eneste Tanke."

„Du miskjender ham," forsikkrede Emma kjærlig og forsonende. „Tro mig, ogsaa han er et Offer for Poul Dulands Ondskab."

„Du elsker, Barn, og er altsaa blind," svarede Richard. „Men fortæl videre, lad mig tømme Kalken i saa faa Drag som muligt."

I en mere tilbageholdende Tone fortsatte Emma sit Skriftemaal, der nu stedse blev mere og mere fragmentarisk, indtil hun endelig ganske holdt inde.

„Og i al den Tid kunde Du bedrage Din Fader?" spurgte Richard mildt bebreidende.

„Fader, jeg turde ikke være oprigtig," hvislede hun, „jeg havde altid kun seet Dig som den strænge Fader, aldrig tiltalte Du mig venligt, kjærligt, saaledes som nu, da jeg ikke længere fortjener Din Kjærlighed. O, havde Din Stemme kun en eneste Gang havt den Klang, hvoraf den idag er gjennemtrængt, da havde jeg alt hiin første Aften, da Rudolf advarede mig, kastet mig til Dit Bryst og sagt: jeg elsker ham, og han elsker mig, gjør os begge lykkelige med Din Velsignelse. Men i dets Sted frygtede jeg Din Strenghed og troede ikke paa Din Kjærlighed, som Du aldrig, ikke engang med et Blik, havde udtalt for mig. Jeg vidste, Du var en god og retfærdig Fader; men jeg vidste ikke at Du var en elskende, og havde jeg kun havt den fjerneste Ahnelse derom, da havde Alt vistnok været ganske anderledes nu, og megen Sorg, megen Græmmelse var bleven borte fra vort Hjem. Kun min Frygt kan være min Undskyldning; min Frygt, der blev saa skrækkelig forhøiet ved at erfare min Moders Dødsmaade, som ..." hun standsede.

„Din Moders Død, Emma! Hvad veed Du om den?" spurgte Richard, medens en svag Sitren gjennemfoer alle hans Lemmer.

„At — den var frivillig!"

„Hvo fortalte Dig det, som jeg i saa mange Aar med Omhu søgte at skjule for Dig?"

„Line!"

„Ha, Fordømmelse over alle disse Venskaber, som kun føder Sorg og Smerte!" raabte Faderen og stampede harmfuld i Gulvet. „Jeg var rasende da jeg til-

lod mit Barn at faae en Veninde, jeg burde have indseet, at der kun vilde fremspire Ulykker deraf. — Men, hvad veed Du mere? Hvad fortalte man Dig om Aarsagen til hendes Død, siden det kunde forhøie Frygten for Din Fader?"

„At . . . ."

„Nu?"

„At Din Strenghed havde bragt hende til Fortvivlelse."

„Og en saa nedrig Løgn om Din Fader kunde Du troe?"

„Jeg havde jo altid kun seet Dig streng," svarede Emma blidt, og hævede sine taarefulde Øine op til ham.

„Altsaa bærer ogsaa jeg min Deel af Brøden," mumlede Faderen for sig selv, og vedblev derpaa høit: „Jeg skal siden gjøre Dig Regnskab for Motiverne til Din Moders Død, for at ikke Løgnere og Bagvadskere oftere skal træde imellem os. Men sig mig nu, hvad raadede Line Dig, da Du skjænkede hende Din Fortrolighed?"

Med spændt Opmærksomhed lyttede han til hendes Fortælling om Lines Raad og Besøget i „Knaldhytten", men han skjælvede da hun fortalte om det Middel, Spaakvinden havde givet hende, og skrækkelige Ahnelser bragte en kold Sved paa hans Pande, da hun gjentog Lines Fristelser, han stirrede forfærdet paa sit Barn, og trykkede krampagtig hendes Hænder indeni sine, som om han frygtede for, at han maaskee om et Minut med Afsky maatte forstøde hende som en Morderske, og dybt i hans Bryst bevægede sig en inderlig Bøn for det Barns Liv, der bragte Skjændsel over hans Navn; men da hun fortalte, hvor levende den Brøde, hun stod i Begreb med at fuldføre, fremstillede sig for hendes indre Blik, vovede han atter at aande, og da hun kom til det Sted, hvor hun bortkastede Glasset og foretrak sin Faders Vrede for sin Guds, da trykkede han hende trium-

ferende imod sit Bryst og raabte: „Min Gud, min Gud! jeg takker Dig, at Du ikke lod hende ganske fortabes!"

Med Ansigtet skjult ved Faderens Bryst, for at han ei skulde see den Rødme, hvormed Blufærdigheden bedækkede hendes Pande og Kinder, fortsatte hun nu Bekjendelsen om sine Lidelser indtil den Dag, da hun skulde forlade Landstedet; men en dunkel Følelse af, at hendes største Brøde egentlig skrev sig fra denne Dag, bragte atter hendes Læber til Taushed.

Richard, som ingen Ahnelse havde om, hvorledes hun havde skilt sig ved sit Barn, troede ligefrem at hun og hendes Veninde i Forening havde sat det i Pleie et eller andet Sted, og en Smule undskyldelig, om end uretfærdig Bitterhed imod den uskyldige Frugt af Datterens Feil afholdt ham fra at trænge ind paa hende med flere Spørgsmaal om denne Gjenstand, og anse Datterens Fortælling som sluttet.

„Jeg takker Dig for Din Oprigtighed, om den end kom lidt vel sildig," sagde han; „thi den vil dog sætte mig istand til at vogte Dig for at falde dybere. — Sorgen over Din Feil, den have vi nu eengang, og den lader sig ikke bortjage; men for at ingen Mistillid længere skal herske imellem os, og maaskee afstedkomme flere Ulykker for os begge, saa vil jeg til Gjengjeld skjænke Dig min Fortrolighed, og, hvor smerteligt det end er for mig at oprippe Saar, som kun mange Aar have været istand til at læge, saa vil jeg dog nu fortælle Dig hvorledes det gik til, at Din Moder valgte at døe, og vil kun bede til Gud, at denne gjensidige Fortrolighed imellem os maa være Begyndelsen til et nyt, inderligere og mere kjærligt Samliv."

„Men, Barnet . . . ." begyndte Emma igjen.

„Lad det blive hvor det er," svarede Faderen kort.

„Du — Du veed altsaa hvor det er?" spurgte Emma med et Blik, der straalede af Haab, „Du veed hvor det er?"

„Nei, og ønsker heller ikke at vide det!"

Det hurtigt vækkede Haab var forsvundet, og den

moderlige Angest og Smerte drog atter ind i hendes Sjæl.

„O, Gud!“ sukkede hun. — „Og Rudolf?“

„Paa ham bør Du ikke mere fæste Dine Tanker!“

„Det er umuligt, Fader, det er umuligt! Jeg kan glemme Alt, kun ikke min Kjærlighed til ham.“

„Vær fornuftig, Emma!“ formanede Faderen alvorlig, „og lad de Lidelser, Du allerede har havt, og som vi vistnok endnu begge ville faae, være Dig en Advarsel for Fremtiden. Jeg siger Dig, Du bør ligesaa lidet fæste Dine Tanker paa Rudolf som paa nogen anden Mand. Ikke paa Rudolf, deels fordi at han, som en vanæret Forbryder, ikke kan gjengive Dig Din Ære, men kun vil formaae at styrte Dig dybere i Skjændsel, og deels fordi, at en saadan kjærlig Længsel i sig selv vil være aldeles haabløs, da han nu saafremt han gribes — og derfor er der jo den største Sandsynlighed — vil blive idømt et lagt strængere og langvarigere Fængsel, under hvilket enhver Spire til det Gode — hvis der virkelig endnu findes saadanne i hans Hjerte — aldeles vil blive kvalte i det slette Selskab. Og selv om han undgik sine Forfølgere, saa tør han aldrig mere lade sig blive bekjendt i Danmark, og har altsaa kun Udsigten til, under et falsk Navn at ernære sig ved nye Forbrydelser. Men, vi ville forudsætte det næsten Umulige, forudsætte, at han under et antaget Navn kom i en ærlig Stilling, saa kan Du dog aldrig blive hans Kone, fordi han intet Øieblik vil være sikker for at gjenkjendes og straffes. — Og heller ikke paa nogen anden Mand bør Du fæste Dine Tanker. — Du ryster allerede med Hovedet, fordi Du i Øieblikket anseer det for at være umuligt, at nogen Anden skulde kunne sætte Dit Hjerte i Bevægelse, men Aarene bringe os ofte til at glemme det, vi iførstningen troe at maatte gjemme uforandret i vor Hukommelse igjennem vort hele Liv. — Du vil ikke undgaae, at der vil indfinde sig Mænd, som bede om Din Haand, og iblandt dem maaskee ogsaa Een, hvem Du mere end gjerne vilde skjænke den; men Du bør aldrig

gjøre det; thi bedrog Du ham og fortaug Dit Feiltrin indtil Du var hans Kone, da vilde det skabe Dig tusinde kvalfulde og forbittrede Timer, og var Du oprigtig, fortalte Alt, og en Mand, maaskee i Øieblikket blændet af sin egen Lidenskab, vækket ved Dit Ydre eller Din Formue, alligevel tilbød at tage Dig tilægte og lovede at forglemme Alt, saa bør Du ikke tro ham, thi ere først hans Begjærligheder tilfredsstillede, saa vil han dog i Aarenes Løb atter og atter lade Dig høre Din Feil, indtil maaskee Græmmelsen over et forfeilet Liv langsomt undergravede Dit Helbred og styrtede Dig i Graven, medens Frugten af Din Ungdoms Letsindighed hjælpeløs og foragtet vilde blive given til Priis for uretfærdige Slægtninges Vilkaarlighed. — Nei, Du maa offre Dit Barn Dit Fremtidsliv, og det skal paa engang være Din Død og Din eneste Glæde. For hans Skyld maa Du gjøre Afkald paa al den Ære og alle de Glæder, som tilhøre Din Alder, for hans Skyld maa Du bevare Din Uafhængighed og Din Formue, det Eneste, som engang i Tiden i Verdens Øine vil kunne erstatte ham Manglen paa en ægte Fødsel, for hans Skyld maa Du paa eengang gjøre Afkald paa Livet og dog kæmpe for at bevare det, for ikke ved Din Død at berøve ham en Leder og Beskytter, saaledes som Din Moder gjorde ved Dig. — Lad aldrig Dit Barn faae Grund til at raabe saaledes, som Du maaskee i dette Øieblik kunde være berettiget til: Moder, Moder! hvi forlod Du mig?"

Emma hulkede høit ved hans Bryst; thi hun havde jo allerede forladt sit Barn, saa hjælpeløs og saa udsat for Menneskenes Vilkaarlighed som det vel var muligt, og Faderens Ord borede sig derfor som skarpe Dolke i hendes bristefærdige Hjerte.

„O, havde hun kun levet," vedblev Richard dybt bevæget, „havde hun været Dig en kjærlig, øm og trofast Veninde, da havde vistnok Alt været ganske anderledes for os."

„Min Moder var altsaa meget strafværdig, da hun

forlod mig?" spurgte Emma sagte, for igjennem Dommen over Moderens Færd at høre sin egen.

„Ja, det er enhver Kvinde, som et eneste Minut kan forglemme, at naar hun er Moder, tilhører hendes Liv ikke mere hende selv, men hendes Barn," svarede Richard. „Dog, mindst bør jeg, hvis Lykke hun vilde skabe ved sin Død, udtale nogen Dom over hende."

Da Emma, et Offer for den navnløse Smerte og Angest, som rasede i hendes Indre, forblev taus, troede Richard, at hun med denne Taushed vilde antyde, hun ventede den Forklaring, han havde lovet over Motiverne for Moderens Død, og hans kummerfulde Træk antog et endnu strængere Udtryk, idet han vedblev:

„Ogsaa hun havde feilet, feilet ligesom Du, Emma; men jeg var ingen Rudolf Halvorsen, og uagtet jeg troede, aldrig at blive lykkelig i et Ægteskab med Claudia, saa bestemte jeg mig dog til at offre min Ungdom, Frihed og maaskee Livslykke, for at gjøre godt hvad jeg havde forbrudt."

„Dengang optraadte Poul Duland for førstegang som min onde Engel, raadede mig til at bedrage den vanærede Pige, og lade hende og hendes Forældre døe i Skjændsel. Dengang troede jeg, det var et Raad, hvis Slethed kun forskrev sig fra hans Mangel paa sand Moralitet, og først idag, denne bitreste Dag i mit Liv, har jeg opdaget, at han allerede dengang skjulte en djævelsk Hævnplan under sit Raad, Planen, at fordærve min Sjæl."

„Men jeg følte det Gode, det Retskafne hos mig, at være stærkere end hans Overtalelser, og jeg opfyldte hvad jeg anfaae for at være min Pligt."

„Dog havde de Argumenter, han benyttede for at afholde mig fra at handle retskaffent, ikke været ganske uden Indvirkning paa min Sjæl, og navnlig udtalte han en Idee, der viste al menneskelig Handlen og Virken som fremsprungen af Egoisme. Denne Tanke plagede mig tidlig og sildig, fyldte mit Hjerte med Bitterhed og bragte mig til at hade og foragte de Medskabninger, hos

hvilke — ifølge den af ham udtalte Anskuelse — der aldeles intet Godt eller Ædelt var at finde, da selv de meest heroiske Handlinger, de skjønneste Dyder, kun vare fødte af en rastløs Higen efter egenkjærlig at tilfredsstille sin meer eller mindre hemmelige Attraa. Jeg blev mørk og indsluttet, og befandt mig altid i en sygelig, irritabel Stemning, som han ikke undlod at benytte til endmere at forøge mit Menneskehad, og han bragte mig virkelig ogsaa dertil, at jeg den Dag, Du var født, i en vanvittig Blanding af Afsky for det menneskelige Liv og en næsten ubevidst, men umaadelig Kjærlighed til Dig, hævede min Haand imod mit Barn, for ved Døden at befri det fra at blive en ligesaa væmmelig Skabning, som jeg selv og alle andre Mennesker forekom mig at være."

„Men i det Øieblik, jeg stod i Begreb med at blive mit Barns Morder, saae jeg ved et ubetydeligt Tilfælde en Advarsel fra Himmelen, og Du beholdt Livet."

„Det kunde ikke undgaaes, at min forvirrede sjælelige Tilstand havde en skadelig Indvirkning paa hele mit huuslige Forhold. Da jeg ægtede Din Moder, havde jeg lovet mig selv, at hun aldrig skulde komme til at føle min Mangel paa sand Kjærlighed til hende; jeg troede mig i Stand til, ogsaa fremdeles at handle saa opoffrende, saa ædelt, at jeg stedse vilde foretrække hendes Lykke, hendes Tilfredshed, paa min egens Bekostning; men jeg havde i denne Henseende overvurderet mine Kræfter; thi da hun — uagtet hun var i Besiddelse af et godt, omtfølende Hjerte — havde vænnet sig til en Skarphed og Ironi i sine Udtryk, som paa en ubehagelig Maade opirrede mig og bragte mit Blod i Kog, opdagede hun let ved de af min Heftighed fremkaldte Scener, at ikke Kjærlighed, men Pligt havde bunden mig til hende, og skjøndt hun dybt erkjendte Værdet af min Handlemaade, saa kunde det dog ikke erstatte den første af Kvindens Fordringer til hendes Mand, kunde ikke erstatte hende den Kjærlighed, hun saa inderligt attraaede, og hun følte sig saaret og ulykkelig, fordi hun saae, at jeg leed, jeg, hvem hun elskede indtil Tilbedelse."

„Ubekjendt med det, som egentlig havde fremkaldt den store Forandring hos mig, fattede hun nu den Tanke, at jeg vilde føle mig lykkelig ved at miste hende; men at omtale en Skilsmisse fra mig, det vovede hun ikke, af Frygt for, jeg skulde betragte det som en Utaknemmelighed, som et Beviis paa Uskjønsomhed af det Offer, jeg havde bragt, og hun begyndte da at grunde over, om hun ikke burde offre Livet for at skabe min Tilfredshed, ligesom jeg havde viist mig villig til at offre min Livslykke for hendes."

„Havde jeg havt mindste Ahnelse om denne Tanke hos hende, da havde det maaskee været nok til at fremkalde en fuldkommen Forsoning og et kjærligere Forhold imellem os; men først da det var forsilde, erfarede jeg Alt."

„Hun havde længe skjult denne Plan, ikke fordi at Kjærligheden til Livet holdt hende tilbage, thi Synet af min Tilstand forbittrede hende ethvert Minut; men af Kjærlighed til Dig opsatte hun Udførelsen af sin mørke Gjerning, fordi hun først vilde see Dig i den Alder, da jeg selv kunde beholde Dig under min Varetægt, og ikke behøvede at overgive Dig som et spædt Barn i Fremmedes Hænder."

„I tre Aar bar hun saaledes Døden i sit Hjerte."

„Da indtraf atter en af disse oprørende Familie-Scener, som min forbittrede og menneskefjendske Stemning saameget bidrog til at fremkalde, og den modnede hendes Beslutning."

„Om Aftenen gav hun Pigen Tilladelse til at gaae ud; men forbød hende ved sin Hjemkomst at komme ind til sig, da hun, som hun yttrede, ikke befandt sig vel og vilde gaae til Ro. Derimod leverede hun Pigen et Brev til mig, med Befaling, at overgive mig det den følgende Morgen."

„Alt gik som hun havde ønsket, kun med Undtagelse af at Pigen, som ikke vidste at Brevet var fra hendes egen Frue, leverede mig det, da hun mødte mig

paa Gangen ved sin Tilbagekomst, istedet for at afvente den næste Morgen."

„Det fortalte mig i faa Ord alle Din Moders Lidelser, hendes Tanker, hendes Beslutning og dens Udførelse."

„Forfærdet ilede jeg over til hendes Værelse, men fandt Døren aflaaset; jeg bankede gjentagne Gange og raabte hendes Navn, men da intet Svar lod sig høre, sprængte jeg Døren og saae — Bekræftelse af hendes Ord!"

Richard taug. De smertelige Erindringer om hiint frygtelige Øieblik strømmede med ustandselig Vælde ind paa ham og lammede hans Kraft til at tale.

Ogsaa Emma var dybt rystet ved at høre Fortællingen om sin Moders Død, og ved Tankerne om de umaadelige Sjælslidelser, der maatte gaae forud for en saadan Gjerning.

„Det Syn, der mødte mine Øine, var skrækkeligt," vedblev Richard efter et kort Ophold, hvori han havde fattet sig. „Den Ulykkelige havde taget Gift, hvorledes hun var kommen i Besiddelse af den, er stedse bleven mig ubekjendt, men maaskee ogsaa her „„en Veninde"" havde været paa Spil. Dens Virkning havde været frygtelig, og den Uorden, hvori det Leie befandt sig, hvorpaa hun hvilede, fortalte rædsomme Ting om de sønderrivende Smerter, som havde medført hendes Død."

„Der blev hurtigt skikket Bud efter Lægen; men det var forsildig, og allerede da de første Straaler af Morgensolen faldt ind paa hendes blege og fortrukne, engang saa skjønne Træk, viste sig mange sorte Pletter og en begyndende Opløsning paa dem." —

„O ti, ti, min Fader!" bad Emma med Taarer.

„Ja, ja!" svarede Richard sagte, „hvorfor skulde jeg ogsaa for Dit Blik fremkalde det Billede, som bestandigt svæver for mit."

Han hensank atter i dybe Tanker, hvis Indtryk paa hans Følelser malede sig i ethvert af hans Træk.

„Ja, ja!" hviskede han, uden egentlig at rette Or-

dene til sin Datter, „dette skrækkelige Billede, som aldrig lader mig have Ro. Jeg, som vilde skjænke hende Lykke, ledede hende til Fortvivlelse, og hun, som vilde offre Livet for min Tilfredshed, hun kastede en fortærende Kval i mit Hjerte. — O, vi elendige Daarer, som troe at kunne fuldføre noget Godt ved egne Kræfter."

„Og dog, hun opnaaede mere end jeg; thi hendes Offer, hendes Død, kuldkastede paa engang alle mine vanærende Begreber om Menneskene. — Hun døde med den faste Overbeviisning, at hendes Brøde aldrig vilde tilgives, og hun fuldførte den dog af Kjærlighed til mig, altsaa kunde her ikke findes det fjerneste Spor af Egoisme i hendes Bevæggrunde, og jeg var helbredet for den Vildfarelse, Poul Duland havde ledet mig til; men jeg var kun helbredet for at føle Angerens Smerte over den igjennem mit hele Liv."

„Og hvorfor gjorde Poul Duland alt dette?" vovede Emma at spørge.

„Af Had!" svarede Faderen og gjengav hende i faa Ord den Forklaring, som havde funden Sted imellem ham og den Blinde.

Emma gjøs af Rædsel over alle disse vilde Lidenskaber, for hvilke hendes Øine bleve aabnede.

„Men det er allerede sildigt," sluttede Richard, „og Du er træt af Sorg og Graad; søg Hvile, og lad os imorgen, naar vi begge ere mindre bevægede, træffe Aftale om hvorledes Du i Fremtiden har at forholde Dig. — God Nat, mit Barn! Gud styrke Dig og skjænke Dig Ro!"

Han trykkede et Kys paa hendes Pande og vilde fjerne sig, men Emma, hvis Angest og Uro vaagnede med fordoblet Styrke efter at hendes Tanker et Øieblik havde hvælet ved andre Gjenstande, greb hurtig hans Haand og bad: „O bliv, bliv, Fader, jeg har endnu Noget at sige Dig; min Frygt, min Kval er alt for umaadelig, og Du bød mig jo selv for faa Minutter siden at have uindskrænket Fortrolighed til Dig."

„Saa tal, Barn! Hvad er det, som ængster Dig?“ spurgte han alvorlig.

„Mit Barn . . . .“ — Hun standsede frygtsom, da hun saae Faderens Aasyn blive formørket.

„Nu?“ spurgte han.

„Veed Du Intet, slet Intet om, hvor det er?“

„Nei!“

„O, jeg Ulykkalige!“ raabte Emma og slog Hænderne for sine Øine.

„Hvor er det da?“ spurgte Faderen rørt ved Synet af hendes Smerte.

„Jeg — jeg veed det ikke!“

„Hvorledes? Du veed ikke hvor Dit eget Barn er? Hvorledes skal jeg forstaae det?“ spurgte Richard, og traadte atter hen til hende.

Under en Strøm af Taarer fortalte hun Venindens sidste Raad.

„Og Du fulgte denne Anviisning?“ spurgte han ængstelig.

Emma bøiede sit Hoved dybere imod Jorden.

„Men vare I rasende!“ raabte han opbragt, „hvis nu Nogen havde seet Jer? Hvilken Skandale, hvilken Skjændsel var da ikke føiet til den, der allerede i saa rigeligt et Maal nedtynger os? — Og nu det ulykkelige Barn?“

„Line forsikkrede mig, at Politiet vilde fremlyse det,“ hulkede Emma, „og derfor greb jeg saa ivrig efter Bladene iaftes, men . . . .“

„De indeholdt ingen Fremlysning?“

„Nei! — Og mit Barn, mit arme Barn er fortabt for mig!“

„O Emma, Emma, det havde jeg mindst ventet at høre, efter at Du havde modstaaet den første store Fristelse“ sagde Faderen rystet. „Derfor undslog Du Dig altsaa for, ved Døden at berøve ham et ubevidst Liv, for senere at kaste ham ud iblandt Fremmede, hvor han maaskee vil komme til at lide det, som er tusinde Gange værre end Døden, hvor han maaskee vil komme til at

lide Hunger, Kulde og Nød, blive fordærvet paa Sjæl og Legeme, og komme til at forbande den Moder, som skjænkede ham Livet."

„For Gud i Himmelens Skyld! Hold op, Fader!" bad Emma og kastede sig fortvivlet for hans Fødder, „gjør mig ikke vanvittig med Dine Bebreidelser, der ere alt for grusomt sande. — O, vidste Du hvad jeg har lidt, siden jeg forlod ham, hvilken umaadelig Straf min Brøde allerede har medført for mig, da vilde Du græde blodige Taarer over Din forbryderiske Datter."

„Staae op, Emma!" befalede Richard; „thi her hjælper hverken Knælen, Graad eller Fortvivlelse. Du har selv forstødt Dit uskyldige Barn, og har altsaa Intet at bebreide Forsynet, om det aldrig fører det tilbage til Dig; men hvad Du derimod har tilbage, er et Liv, som Du maae indvie til Smerte og Anger over Din Brøde, og ikke til Fortvivlelse eller tomme Klageraab."

„Skal jeg da aldrig, aldrig faae ham at see?"

„Det veed kun Gud, og skeer det engang, da skeer det af hans Naade og ikke af hans Retfærdighed; thi — destoværre — min Datter fortjener den ikke."

„Der er altsaa Intet, aldeles Intet at gjøre, for atter at finde mit Barn?"

„Nei, kun at vente Resultatet af den Plan, Din værdige Veninde har lagt. Maaskee at Gud virkelig er saa overbærende imod Dig, at det skeer som hun har forudsagt; men hvis ikke . . . ."

„Men hvis ikke," afbrød Emma, idet hun bønlig foldede sine Hænder og hævede sit taarevædede Ansigt op imod ham: „men hvis ikke, vilde Du da Intet gjøre, for om muligt at gjengive den feilende og sørgende Moder sit Barn?"

„Jo, Alt!" svarede han, overmandet af det rørende Udtryk i hendes Træk og Stemme.

Mere kjærlige, maaskee fordi de begge vare mere ulykkelige, end nogensinde forhen, bøde Fader og Datter hinanden god Nat, skjøndt gjensidig med Overbeviisning om, at de forgjæves vilde søge Ro og Hvile.

Allerede længe havde Richard opholdt sig i sit Værelse, fordybet i mørke, sorgfulde Tanker, da han endnu hørte Emma bevæge sig i det tilstødende Kabinet, uvilkaarlig lyttede han og hørte en sagte Hvisken, der stedse tiltog, indtil han tydeligt hørte de enkelte Ord af en Bøn.

En Moders Bøn for sit Barn!

Rørt bortviskede han et Par Taarer, som trængte sig frem i hans Øine, grublede et Øieblik over, hvad der vel kunde gjøres, for saa snart som muligt at komme paa Spor efter Barnet. Derpaa kastede han hurtig en Kappe om sig, greb sin Hat og listede sig sagte ud af Huset. — Af Kjærlighed til sin Datter vilde han opsøge den Skabning, hvis Fødsel havde bragt Skjændsel over hende.

Uagtet det allerede var sildigt, da han traadte ud paa Gaden, styrede han dog sin Gang til en Politiembedsmand, med hvem han tidligere havde staaet i et fortroligt Forhold, og kunde ikke afholde sig fra, underveis at fordybe sig i Drømme om, med hvilken Glæde han vilde ile tilbage, hvis han kunde bringe sin Datter den Efterretning, at hendes Barn var fundet.

Hans Gang var imidlertid forgjæves, det gik Politiet dengang som altid, naar man trænger til dets Kundskab, det vidste Intet.

Forstemt vendte han tilbage til sit Hjem, og da Emma den næste Morgen med samme Ivrighed som om Aftenen greb efter Bladene, og skjælvende lod sine Øine glide ned over de tætte Spalter, havde han ikke Mod til at sige hende, at hendes Leden var forgjæves; men trøstede hende endogsaa med, at Aftenen maaskee kunde bringe den Efterretning, hun forgjæves havde søgt om Morgenen.

Men da heller ikke de følgende Dage bragte nogen Underretning om Barnet, troede han, at Visheden om at alt Haab i denne Retning var forgjæves, maaskee vilde være mindre smertelig end den ængstelige Spænding, hvori hun befandt sig, og fortalte hende derfor,

hvilket Skridt han havde foretaget allerede den første Aften.

Dybt erkjendte hun Værdet af den Kjærlighed, der havde ledet ham; men den kunde ikke trøste hende, saameget mindre, som den netop ved Modsætningen stillede hendes egen Handlemaade i et slettere Lys. Vel forandrede hendes egen Stemning sig nu fra en heftig Fortvivlelse til en dyb Græmmelse, men Smerten over Tabet blev derved ikke mindre, især da Samvittigheden stedse høiere tilraabte hende det Dadelværdige i hendes Gjerning.

Forgjæves havde Richard givet efter for hendes brændende Bønner, og gjentagne Gange igjennem Bladene efterlyst hendes Søn i saa forblommede Udtryk, som Sagens Natur gjorde absolut nødvendig, men da Marie selv aldrig læste Bladene, „Knaldhyttens" Beboere ikke vidste andet end at Barnet var taget i Pleie af hende og Victor — som vi senere ville see — netop for nærværende Tid var beskjæftiget paa en saadan Maade, at han ikke tjente Poul Duland som Forelæser, og i det Hele kun saare lidet interesserede sig for Avertissementerne, saa kom Richards Efterlysninger ingen af de Personer for Øie, som kunde forstaae og efterkomme dem, og Emma anfaae derfor sit Barn som aldeles fortabt, skjøndt det undertiden forekom hende, som om en Stemme i hendes Indre lovede et Gjensyn; men en Smule Eftertanke var altid nok til at jage dette svage Haab paa Flugten, da hun maatte betragte det som mere fremkaldt af det inderlige Ønske, hun nærede, end af, at nogen Sandsynlighed talte for det.

Det var hende et skrækkeligt Resultat, Eftertanken saaledes bragte, men ligesaa umuligt som det er for Menneskene, fuldkommen at troe det, deres Fornuft modsætter sig, ligesaa umuligt er det for dem at troe det Modsatte af, hvad den viser dem som Rigtigt, og hvor gjerne hendes Følelser vilde vægre sig imod Troen, forstedse at være skilt fra sit Barn, saa paatvang Fornuften hende

dog denne Tro, og med blødende Hjerte maatte hun bøie sig for den.

Dobbelt blødende, fordi Samvittighedskvaler blandede sig imellem hendes Angest og Længsel, og i enhver eensom Time for hendes indre Blik viste hende Sønnen udsat for de største Farer, de meest navnløse Lidelser, Farer og Lidelser, som efter hendes Formening aldrig vilde have truet ham, hvis hun ikke, mindre moderlig end det vildeste Dyr, havde kastet den Spæde ud iblandt Fremmede.

Ogsaa hendes Fader følte sig mere nedbøiet af den sidste Tids Lidelser end han i det første Øieblik havde troet muligt. Hvad Emma, aldeles henreven af Sorgen over sit Tab, ikke bemærkede, det undgik ikke hans Opmærksomhed, nemlig, at siden den Dag, da Line hørte en Fremmed være bekjendt med Emmas Feiltrin, og altsaa ifølge hendes eiendommelige Anskuelser mulig betragtede det som overflødigt, selv at fortie det længere, da det dog vilde blive omtalt af Andre, at siden den Dag havde alle de Familier, som tidligere lode sig anse som hørende til hans fortroligste Omgangsvenner, paa en kold og haanende Maade trukket sig tilbage fra ham, og uden just at være nogen Enthousiast for en tom eller falsk Ære, havde han dog Æresfølelse nok til at sørge over den Skjændsel, hvormed alle søgte paa en mere eller mindre aabenbar Maade at ydmyge ham.

Og Virkningen af disse Krænkelser vare saameget stærkere, som han af Kjærlighed til sit lidende Barn, med en umaadelig Anstrængelse bekæmpede sin naturlige Heftighed, for ikke under et saadant Udbrud at lade falde Ord, der end mere kunde forøge hendes Kvaler, og maaskee, ligesom med hendes Moder, lede hende til et fortvivlet Skridt.

Hans Hjerte gik seierrig ud af denne Kamp, intet Ord, intet Blik røbede for Datteren de bittre Ydmygelser, hendes Letsind havde forskaffet ham, men Legemet bøiede under for den sjælelige Kamp, og paa Slutningen af

Aaret maatte Emma tilbringe det meste af sin Tid ved hans Sygeleie.

. . . . . .

En smuk Vinterdag i Januar 1817 saae man en Morgen en Tjenestepige meget geskjæftig feie Gadetrappen paa Huset ligeover for „Knaldhytten", og derpaa at bestrøe den tykt med Sand og Grankviste, medens hun snart vekslede et Par Ord med „Kjælderkonen" og snart hvistede Noget i Øret paa „Nabomo'er."

Straks efter kom to Karle, den ene bar to Flaskekurve med fyldte Vinflasker, den anden en stor Kurv med to Kager.

„Uh, Christian! Der skal bestemt være Begravelse," raabte en lille Dreng til en god Ven, der pryglede ham, naar han ikke hver Morgen kunde betale en Toert og to Enerter for at faae Lov til at lege „i hans Gade."

„Ja, det er Spænd!" svarede Vennen, „skal vi bombardere Liigbærerne med Snee?"

„Ville I være ordentlige, I ugudelige Unger!" formanede en Kjælling, der havde indladt sig i en vidtløftig Afhandling med Kjælderkonen om, hvorfor Fattigvæsnet ikke ligesaa godt kunde lade den fattige Døde bortkjøre i en Floiels-Liigvogn som i den blaa Vogn, „er det Spænd, at et Menneske skal begraves? — Men hør, min kjære Madam!" vedblev hun henvendt til Kjælderkonen, „sig mig dog engang, hvem det er, som er død?"

„Ih, veed De ikke det? Det er Sekretæren, som boede heroppe paa første Sal."

„See, der er Liigvognen; men det lader ikke til, at der kommer stort Følge?"

„Nei, Datteren skal nok have faaet sig en Lille her i Efteraaret, efter hvad den døve Pige fortæller, og siden den Tid kommer ingen af deres fornemme Bekjendtskaber derop."

„Nei, hvad siger De? Det unge Barn har allerede — — Nei Gud, hvor dog Verden bliver fordærvet!"

Og af Kummer over Verdens Umoralitet, tog hun sig en Priis Tobak og gloede med rindende Øine paa Liigvognskudskens trekantede Hat.

Ottende Kapitel.

Victors Pleiesøn.

Det ligger i det menneskelige Hjertes Natur at elske, og det mangler aldrig, at stille Forholdene sig saaledes at vi ikke længere kunne elske Menneskene, da kaster vor Kjærlighed sig over Dyrene eller vel endog over døde Gjenstande, thi vort Hjerte maa elske, og ophører først dermed, naar det stivner i Døden, og Sjælen gaaer over i det store, den helligste, reneste Kjærligheds Rige. I den yngre Alder er denne Følelse mere ubestemt, eller maaskee mere letsindig, idet Barnet elsker Alle undtagen sin Skolemester, men efterhaanden som Alderen tiltager, bliver denne Følelse os mere bevidst, og med Længsel søge vi da et Væsen, Ting eller Gjenstand, hvorpaa vi kunne ødsle det unge Hjertes hele umaadelige Rigdom af Kjærlighed; træffer Valget af dette Væsen da paa et Menneske af vort eget Kjøn, kalder man det Venskab, falder det derimod uheldigviis paa et af det modsatte Kjøn, kalder man det Kjærlighed eller vel rettere Forelskelse. Men ogsaa denne Periode af vort Liv forsvinder, vi opdager Vennernes Egenkjærlighed, og den Elskede bedrager os naturligviis, og vi beslutte at banlyse Kjærligheden fra vort Indre; men i samme Øieblik kaste vi den over paa et Dyr eller en anden Gjenstand, idet vi vide, at disse ville være mere trofaste imod os end Menneskene dessværre ere imod hinanden, og vi blive enten Hesteliebhabere eller Hundedressører, enten Gourmands, Drankere eller Gniepinde, elske Hunde, Heste, Penge, Mad eller Flasken; men elske, elske, det maa vi, det er os en uimodstaaelig Trang.

Disse forskjellige Stadier for vore Kjærlighedsyttringer grændse naturligviis ikke skarp til hinanden, der ere Overgangsperioder, og i en saadan befandt Victor sig paa den Tid, da han traf sammen med Rudolf under dennes Flugt.

Han var allerede forlængst ude af den Alder, hvor man hensynsløs elsker Alt, hvad der ikke tilføier os Smerte, uden dog endnu at være traadt ind i den, hvor man til sin Ulykke begynder at elske Kvinden; han følte Længsel efter at elske, men forstod endnu ikke selv denne Følelse.

Men i det Øieblik, Rudolf lagde den spæde Hjælpeløse i hans Arme og bød ham elske Drengen, i det Øieblik vaagnede hans Følelser til klar Bevidsthed, og allerede paa Veien til sit Hjem følte han, at en inderlig Kjærlighed bandt ham til det svage Væsen, han bar i sine Arme, uden endnu engang ret at have betragtet det.

Det gik ham naturligviis med hans Kjærlighed til Barnet ligesom om den havde været til en Kvinde: den ledede ham straks til en Daarskab, og da han gik op af „Knaldhyttens" knirkende Trappe, bestemte han sig til, at hvis han kunde opdage noget Spor af Barnets Forældre, da vilde han vel forskaffe sig alle de Oplysninger, der i Tidens Længde kunde blive gavnlige for den Smaa, men paa ingen Maade at udlevere ham eller røbe hans Opholdssted; han vilde selv virke for ham, selv pleie og opdrage ham, for at han, hvis han engang atter traf sammen med Rudolf, kunde sige: der, der er den Skat, Du betroede mig, jeg har vaaget over ham, arbeidet for ham, elsket ham.

Fordybet i disse Tanker aabnede han Døren og traadte ind til sin Moder.

Uagtet han blev rigeligt understøttet af det Parti, der vilde opdrage ham til at være deres Anfører, eller vel rettere til at være Den, hvis Hoved, i Tilfælde af en Opdagelse, først maatte holde her, og saaledes tjene de andre Sammensvorne til Advarsel og til at vinde Tid — saa havde han dog ikke formaaet sin Moder til at

modtage den mindste Hjælp fra ham siden den Dag, da hun opdagede at hendes Barns Liv stod paa Spil for disse Blodpenge, og hun var derfor sørgende, men blid og tillidsfuld som altid, forbleven i sin simple Vraa, den Victor heller ikke kunde overtale sig til at forlade, saalænge hans elskede Moder forblev i den.

Her tilbragte hun sin Tid, deelt imellem Haandarbeide for at erhverve sig sit Udkomme, Omsorgen for sin Søn og Bønner for hans Frelse.

Og idet hun opsendte disse til Alfaderens Throne, vaagede hun ofte indtil over Midnat for at afvente Victor, der enten blev opholdt imellem de Sammensvorne eller maatte deeltage i vilde Orgier, snart i en ussel Kneipe, snart i de bedre Sirkler, for ved sine Ord, sine Meninger og tillærte Spotterier paa engang at vinde Tilhængere for sit Parti, bringe de Tankeløse til at fatte politiske Ideer og svække Pietetsfølelsen for Regjeringen hos dem, der ligefrem erklærede sig for at være hans Modstandere.

Iførstningen havde denne agiterende Rolle været ham i høieste Grad modbydelig, men først gjorde Vanen ham mindre modstræbende, derpaa begyndte han endogsaa at more sig ved alle de Tøileesløsheder, han saae for sine Øine, og paa den Tid, Rudolf traf sammen med ham, var han godt paa Veie til at lade sig henrive af de Andres Udsvævelser og selv at deeltage i dem.

Det vilde imidlertid være urigtigt at troe, at hans Hjerte derfor var fordærvet. Det unge Menneske, der lader sig henrive af Ungdommens naturlige Overgivenhed, eller vel endog af de vaagnende Lidenskabers Kraft, saa at han begaaer Udskeielser og Taabeligheder, som det aldrig kunde falde den ældre Mand med det roligere Blod ind at begaae, fortjener virkelig ikke at bedømmes som slet eller mindre god, saalænge disse Fadæser kun blive begaaede i Selskab med Andre; thi da er det deels Eksemplet og deels det i hurtigere Bevægelse bragte Blod, som gjør Tanken letsindig, saa at han deeltager i Hand-

linger, han undertiden en Time derefter vilde give Alt for at kunde tilbagekalde.

Victor havde endogsaa længere end sædvanlig modstaaet de Tillokkelser, som et rigeligt Udkomme, et temmelig ørkesløs Liv og muntert Selskab kunde stille fristende for ham; idet hans varme Begeisteing for en politisk Frihed, og hans alvorlige Forsæt at ville være deelagtig i Erhvervelsen af en saadan, stedse med mægtige Baand havde holdt ham tilbage fra at gjøre sig til sine forskjellige, undertiden meget borneerte Omgangsvenners Ligemand; men jo længere han havde modstaaet at lade sig henrive af alle de Lidenskaber, han saae i Bevægelse rundt omkring sig, desto større var ogsaa Faren for ham da han omsider begyndte at give efter; thi Lidenskaberne ere som Slagsbrødre, der grusomt hævne sig paa Den, der har vovet at byde dem Trods, men derimod viser sig langt skaansommere imod dem, der straks bøie sig for deres Vælde.

Marie mærkede godt den Forandring, som der i den senere Tid var foregaaet med hendes Søn. Han kom stedse sildigere og mere ophidset hjem, havde mindre Rolighed paa sig end forhen, følte sig lettere trættet af sine selvvalgte Studier, og syntes bestandigt at længes efter Aftenen og dens Adspredelse. — Selv naar han musiserede — en Lyst han syntes at have arvet efter sin Fader, og paa hvis Uddannelse han i det sidste Aar havde anvendt megen Tid og mange Bekostninger — selv da hørte hun i Tonerne en Fortælling om Forandringen i hans Sjæl, thi istedet for de bløde, ømhedsfulde, undertiden næsten klagende Toner, der forhen havde været ham de kjæreste, fremkaldte han nu ved Buen de vildeste Drikkevisers Melodier og Dandse, man i disse for Ungdommens Moralitet saa farlige Aar næsten hørte fra enhver Kippe, ethvert Værtshuus.

Forgjæves havde hun flere Gange paatalt denne Forandring og begyndt at formane ham; men Formaning er just ikke en af Ungdommens Yndlingsretter, og den faldt nu ogsaa saa lidet i Victors Smag, at han

ved enhver saadan Leilighed forlod sin Moder paa en mindre kjærlig Maade end sædvanlig, og hun kom saaledes til den for en Moder saa uendelig bittre Erkjendelse, at hans Kjærlighed til hende ikke længere var istand til at holde ham tilbage fra de Forlystelser, der tidligt eller sildigt vilde medføre hans Fordærvelse, hvis den ikke fremsprang af det politiske Forhold, hvori han havde indviklet sig, og som hun nok — skjøndt hun intet vidste med Bestemthed — af Victors Ord, om Faren ved at røbes, kunde forstaae, maatte være af en statsforbryderisk Natur.

Med dyb Smerte havde hun atter ladet alt Dette passere forbi sit indre Blik, da Victor traadte ind i Kammeret og stum, men smilende lagde en stor Bylt i hendes Skjød.

„Men hvad er det, Victor?" spurgte hun forundret, og kunde trods sit lidende Hjerte i dette Øieblik ikke afholde sig fra at gjengjelde hans glade, kjærlige Smiil.

„Luk op og see!"

Marie tog forsigtig og opløftede Fligen af det store Tørklæde, der var svøbt omkring Pakken, og Ansigtet af et sovende Barn blev synligt.

„Et Barn!" raabte hun overrasket og fæstede sit Blik spørgende paa Sønnen.

„Ja, Moder," svarede Victor smilende og kastede sig paa Knæe ved Siden af hende, for ret af Hjertets Lyst at kunde betragte den Spæde, „et stakkels Barn, som unaturlige Forældre have kastet fra sig paa alfare Veie; da kom der en Fange, Moder, en udbrudt Forbryder, jaget og ængstet som et af Skovens vilde Dyr, han fandt det lille Barn, og skjøndt det var fremmed for ham, og han vovede den Frihed, han med saamegen Angst og Anstrængelse var paa Veie til at skaffe sig; skjøndt han vovede alt Dette, ved at tage det op, istedetfor at sparke det bort fra sin Fod og fortsætte sin Flugt, saa havde Forbryderen dog mere Følelse end Barnets Forældre, han tog det op og lagde det ved sit ængsteligt bankende Hjerte, og vilde vove Liv og Frihed, hellere end at bort-

lægge det uskyldige Barn, som Forældre havde forskudt. — Da mødte han Din Søn, Moder, der havde erindret, at han ved Afskeden idag saae to Taarer glimre i sin Moders Øine, og derfor tidligere end sædvanlig vendte hjem til hende, da mødte han denne Søn, og den stakkels Fange sagde: „„Victor! tag dette Barn og jeg skal velsigne Mindet om Dig““, og paa samme Tid sang den lille Fugl, Du engang i min Barndom sluttede inde i mit Hjerte, saa smukt om, at det var bedre at tilgive end at fordømme, og jeg tog Barnet, lovede at elske og beskytte det, og jeg bragte det hjem til min kjære, søde Moder; thi hvor skulde jeg gjemme Det, jeg elskede, naar det ikke skulde være ved hendes Hjerte?"

„Men, Victor! Du fortæller mig jo et Eventyr," sagde Marie, idet hun moderlig bøiede sig ned over den lille Spæde; men fæstede sit glade Blik paa Sønnen, der i dette Øieblik atter var barnlig, god og elskende, saaledes, som hun ikke havde seet ham i saa lang en Tid.

„Jeg fortæller Dig Sandhed!"

„Forklar Dig, Victor! Hvorfra kommer dette Barn?"

„Fra Gaden. Det er et Hittebarn."

„Men hvor fandt Du det?"

„Jeg har ikke fundet det. For mig er den søde Unge ikke noget Hittegods, men en Gave."

„Og hvem gav Dig Barnet?"

„Som jeg har sagt Dig, kjære Moder, en Fange, der var brudt ud af sit Fængsel, men dog ikke havde Hjerte til at gaae forbi den Forladte og lade den blive liggende."

„Men hvorledes kom Du i Lag med Forbryderen? — Oh, Victor, Victor!"

„Vær rolig, kjære Moder; jeg mødte ham paa Gaden."

„Men Du maatte dog kjende ham, siden han fortroede sig til Dig?"

„Ja, vi kjendte hinanden."

„O, min Victor, hvor kommer Du i slige Bekjendtskaber?" spurgte Marie bedrøvet.

„Det er Familie-Bekjendtskaber!" svarede han med en skjælmsk Mine, idet han kysede den Spæde saa ivrigt paa de smaa tykke Hænder, at Barnet vaagnede og gav sig til at skrige.

Marie trykkede det kjærligt op til sig og gyngede det paa Armene.

„Vi maa kjøbe en Vugge!" raabte Victor.

„Du er taabelig, Dreng, vi kunne ikke beholde andre Folks Børn," sagde Marie smilende.

„Jo det vil jeg, Moder!" paastod Victor heftig, „han har betroet det til mig, og jeg lader det ikke mere komme fra mig, før han selv forlanger det."

„Men hvad er det dog for en „„Han"", Du omtaler?"

„Det er — nu, det er Fangen, som gav mig den Smaa."

„Du veed denne Fanges Navn, hvorfor vil Du ikke nævne det?"

„Fordi det vil bedrøve Dig."

„Mig? — Det skulde dog vel aldrig være . . .?"

„Jo!"

„Rudolf . . . .?"

„Er flygtet. Jeg mødte ham, og han overgav mig dette Barn, som kun vilde umuliggjøre hans Flugt."

„O, den Arme!" raabte Marie med søsterlig Bekymring. „Og han vidste ikke hvem Barnet tilhørte?"

„Nei, men nu tilhører det os, thi Du vil ikke forstøde den Arme. Forældrene ville ikke efterlyse det, for saa havde de ikke lagt det paa Gaden, og det var Synd at overgive det til Politiet, som vilde sætte det ud iblandt fremmede, maaskee onde Mennesker. Nei, Moder! lad os beholde det, jeg elsker det allerede saa høit; det vil gjøre mig lykkelig hver Morgen at see dets klare Øine og hver Aften dets rolige Slummer. Jeg kan ernære det; o, Moder, lad os beholde det!"

„Naar Du endelig vil, saa vil jeg ikke gjøre Dig imod, og gid det maa binde Dig lidt mere til Dit

Hjem," svarede Marie venlig, „men vi vide jo ikke engang om Barnet er døbt, eller hvad det hedder?"

„Det kan være det samme; er det ikke døbt, kan det altid blive det, og for nærværende Øieblik vilde det kun sætte os i Forlegenhed, naar vi skulde lade det døbe; hvad derimod et Navn angaaer, saa . . . . Men, det er sandt, er det en Dreng eller en Pige."

„Det er en Dreng," svarede Marie, smilende over hans Spørgsmaal og Glæde.

„Hurra! det er en Pleiesøn! Hør, Moder, saa ville vi kalde ham for Rudolf, for at han altid kan erindre Navnet paa den Mand, som først optog ham af Gaden, og som maaskee, hvis min Pleiesøn nogensinde træffer sammen med ham, kan give Oplysninger, som kunne lede paa Spor efter Forældrene."

„Ret betænksomt. Nu, saa lad os da tage Klæderne af „„Din Pleiesøn"",," sagde Marie med et Smiil „thi jeg troer nok, at han efter en saadan Spadseretour kan trænge til at blive pudslet lidt."

„Ja," svarede Victor med barnagtig Glæde, „og imorgen kjøber jeg en rigtig pæn Vugge til min lille Rudolf."

. . . . . .

De nærmest følgende Dage anvendte Victor al optænkelig Umage for at komme paa Spor efter Rudolfs Opholdsted, for om muligt ogsaa fremtidigt at være ham til Nytte, og da han ikke nærede nogen Tvivl om, at Fangen opholdt sig i et eller andet af de Smuthuller, hvormed „Kapitainen" tidligere havde gjort ham bekjendt, og som nu heller ikke vare Victor fremmede, saa haabede han, ved Hjælp af en Smule Smildhed let at finde den Flygtede, og da han anden Dagen efter fandt Poul Duland i en Stemning, der var i saa høi en Grad frastødende, at han ansaae den Forpligtelse, som Bekjendtskabet forhen havde paalagt ham, at tilbringe nogle Timer om Dagen hos den Blinde, for aldeles ophævet, saa deelte han nu aldeles sin Tid imellem forgjæves

Efterforskninger om Rudolf og de meest barnagtige Kjærlighedsyttringer for sin Pleieson.

Marie kunde ikke andet end glæde sig over den nye Tillokkelse for ham, som hendes Hjem havde vunden ved det fremmede Barn, men kunde dog paa samme Tid ikke afholde sig fra at lee over den tankeløse Iver, hvormed Victor kjøbte det ene Stykke Legetøi efter det Andet, for dermed at fornøie det spæde Barn, der til hans store Forundring ikke viste mindste Interesse for hans Gaver.

Imidlertid havde denne Kjærlighed til den lille Uskyldige dog den bedste Indvirkning paa hans Karakteer, idet den bestandig drog ham mere og mere tilbage til hans Hjem, og meer end engang forlod han nu de lystige Selskaber for at see den Lille, og da denne begyndte at skjønne, begyndte med sine englerene Smiil at gjengjælde hans Kjærlighed, feirede Uskyldigheden den fuldkomneste Triumf over hans Hjerte, idet han foretrak sin Rudolfs Smiil for de vilde Forlystelser, der havde begyndt saa mægtig at paavirke ham.

Men efterhaanden som Kjærligheden til Barnet vandt Styrke i hans Sjæl, opstod der ogsaa Bekymringer i den, som forhen vare ham aldeles ubekjendte.

Som vi have seet, var han, fra det første Øieblik han traadte i Forbindelse med de Sammensvorne, i fuld Bevidsthed om, at han vovede sit Liv ved dette Foretagende; men det gik dengang ham som Alle, i den Alder da Livet er skjønnest, meest glæderigt for os, agte vi det mindst, og efterhaanden som Aarene komme med deres Svagheder og Sorger, bliver det os mere og mere dyrebart. Med Begeistring havde han grebet den Idee, med sit Liv at kjøbe sit Fædrelands Frihed, og hvor stor hans Ømhed for Moderen end var, gjorde han sig dog ingen klar Forestilling om, hvor grændseløs hendes Sorg over en saadan Skjæbne vilde være for hende, og hvor liden Trøst det vilde være for Moderhjertet, at det var for en ophøiet Plan, Sønnen offrede sit Liv.

Nu gjorde derimod en anden Anskuelse sig gjældende hos ham.

Ved den bestandigt gjentagne Udvikling af sine Frihedsideer i de meest forskjellige Kredse, var det ikke undgaaet hans Opmærksomhed, at man vel i første Øieblik lyttede til hans Ord, ja vel endog lod sig opflamme af dem, men kort Tid derefter fandt han de samme Gemytter, paa hvilke han troede at have gjort det heftigste Indtryk, i den gode gamle og loyale Rolighed, og ved det næste Sammentræf maatte han begynde sine Agitasjoner paany, Noget, hvortil hans Sværmen for Frihedsideen vel vilde have givet Taalmodighed, naar det tillige havde viist ham det Taabelige i Haabet om at kunde bringe den hele Befolkning i Bevægelse ved de samme Midler, som ikke engang kunde vedligeholde sin Virkning paa enkelte Individer, og dog saae han, at de andre Sammensvorne, og iblandt dem især Doktoren, ligefuld vedblev, med den største Tillidsfuldhed at klamre sig fast til dette Haab. — Han kom saaledes snart til den Overbeviisning, at Oprørsplanen ikke vilde blive opgiven, men at den absolut vilde mislykkes i sit Udbrud, og at der følgelig ikke kunde være nogen Tanke om at slippe godt derfra.

Den første Gang han havde udtalt denne Overbeviisning for de Bundsforvandte havde man forkastet den som feilagtig, og paa en saa krænkende Maade yttret, at denne Tro kun var fremkaldt hos ham af Mangel paa Mod eller Fædrelandskjærlighed, at han fast besluttede, hellere at lægge sit Hoved paa Blokken, end ved et eneste advarende Ord endnu engang at udsætte sig for slige Bebreidelser.

Han meente dengang, at kun Gud, Fædrelandet og de Mænd, der havde fortroet sig til ham, havde Fordring paa hans Liv, og han var villig til, i hvilket Minut det skulde være, at afgjøre denne Fordring.

Men alt som hans Hjerte bandt sig fastere til det lille Væsen, han havde taget under Beskyttelse, kom han til Erkjendelse af, at ogsaa dette havde Fordring paa

hans Liv, og det saaledes, at han burde leve for at virke og arbeide for den Lille, for at beskytte den Svage, og han følte snart, at han vilde prise sig lykkelig, hvis hans Forhold kunde ordnes saaledes, at han uden at bryde sin Eed eller udsætte de Andre for Farer, kunde drage sig ud af hele den politiske Virksomhed, og som en retskaffen Borger kun leve for sine Kjære, og, naar Noden fordrede det, tjene sit Fædreland paa en lovmæssig Maade.

Og da dette Ønske først var opvækket i hans Indre, blev det stedse mere levende, og efterhaanden som Foraaret 1817 nærmede sig, blev hans Iver for Oprøret stedse svagere, han deeltog ikke mere i den almindelige Agitation end det bestemt blev gjort ham til Pligt af hans Partie, og selv dette Lidet gjorde han med Ulyst og Engstelse.

Saaledes vare de Virkninger, som bleve fremkaldte ved Victors Pleieson.

Niende Kapitel.

Skuffet Haab.

Ogsaa i Poul Dulands Sindsstemning var der foregaaet en betydelig Forandring.

Da han vendte tilbage fra Richard, følte han sig dybt rystet, idet en rasende Harme over, at den Hævn, for hvilken han havde kæmpet, lidt og offret i saa mange Aar, nu var glippet for ham, bragte Blodet til at syde i hans Aarer, medens paa samme Tid hans Hjerte krympede sig under en hidtil ukjendt Lidelse: Anger over at have skjændet Mennesker, som aldrig havde tilføiet ham noget Ondt.

Under de første Udbrud af dette heftige indre Oprør var det at Victor traf ham den følgende Dag, og blev modtagen paa saa bitter og haanende Maade, at den ringe Lyst, han havde til at besøge den Blinde, saa al-

deles forgik ham, at han først efter en længere Tids Forløb atter traadte i Forbindelse med den Hævngjerrige. Deraf kom det, at hverken Victor læste, eller „Kapitainen" hørte de Efterlysninger, Richard lod indrykke i Bladene.

For en Tid syntes virkelig Poul Dulands Karakteer at være bleven aldeles forandret, istedet for Sarkasmer, kom nu kun sørgelige Klager over hans Læber, og den vilde Energi og djævelske Snedighed, der forhen afvekslende havde lyst frem af hans hele Tænken og Virken, var nu afløst af en mat Rolighed og ængstelig Grublen.

Kun Eet syntes endnu af og til at kunde vække hans gamle Aand, og det var, naar hans Tanke ved Samtaler med Casper Smed blev ledet hen paa hans sidste store Hævnplan, den, at voldgive Byens Befolkning til en Bande af udbrudte Forbrydere.

Dog var det kun langtsomt og for faa Øieblikke at den hævngjerrige Karakteer bevægede sig i sin gamle Sphære, og sank straks derpaa tilbage i sin forrige Stupiditet.

Men det var alligevel saa langt fra, at han skulde fæste en Tanke paa at opgive Forsøget med at aabne Fængslerne, at han tvertimod, da Planen begyndte at nærme sig til Realisationen, syntes pludselig at vaagne af en tung Drøm, og, om det end kun var for en kort Tid, atter uddeelte Befalinger, atter udrugede og iværksatte de tusinde af Smaaplaner, der maatte gaae forud for den ene store.

Saaledes hengik for ham Vinteren og Foraaret 1817, da Casper Smed endelig Onsdagen den 25de Juni traadte ind til ham, og efterat Pigen var sendt ud af Værelset, erklærede, at nu vare alle Nøglerne til de forskjellige Fængsler færdige.

„Vi have dem alle?" spurgte den Blinde, „vi mangle ikke en eneste?"

„Ikke en eneste?" forskkrede Smeden, og tilføiede

et sagte „Destoværre!“ ved Tanken om, at hans gode Fortjeneste saaledes snart vilde være forbi.

„Og hvorvidt har Du udført de andre Befalinger, jeg gav Dig?“

„Det lykkedes mig at komme ind i Straffeanstalten paa Christianshavn,“ fortalte Casper.

„Ah, det lykkedes Dig? Og paa hvilken Maade?“ vedblev „Kapitainen“ at spørge, idet et af de triumferende Smiil, der saalænge havde været forviist fra hans Læber, atter spillede om dem.

„Paa den Maade, De havde tilraadt mig.“

„Fortæl!“

„Jeg talte saalænge for Smedemester Jørgensen om det Uforsigtige ved, at han stedse medtog Drenge til sit Arbeide i Straffeanstalten, unge Børn, der let kunne forledes til en eller anden Daarskab, indtil han blev ganske heed i Hovedet og lovede, at han i Fremtiden skulde tage en Svend med. — „„Saa er det rigtigst, De „tager mig med, som har tilfilet Nøglerne,““ sagde jeg, „„for at jeg selv kan prøve dem““. Dette fandt han Rigtigt, og igaar Formiddag tog han mig med ind i Raasphuset, hvor jeg maatte undersøge alle Laasene paa de enkelte Celler. Kun Een syntes mig mistænkelig, og da jeg kastede Øinene paa Fangen, en lille, men stærk Karl, betragtede han mig med et Smiil, som om han vilde sige: „„gjør Du kun istand, jeg skal nok komme „ud alligevel.““ — Denne troede jeg, kunde være vor Mand, jeg kaldte ham hen og bad ham støtte lidt ved Døren, medens jeg prøvede Laasen, og da Opsynsmanden netop samtalede med Jørgensen lidt fra os, greb jeg Leiligheden og hvistede til Fangen, idet jeg for en Sikkerheds-Skyld lod som om jeg smaasnakkede for mig selv: „„De vilde vist gjerne ud af Kassen?““ — „„Hvem „vil ikke det?““ svarede han ligesaa sagte. „„Nu, „nu!““ sagde jeg, „„det kunde nok skee, naar man bærer „sig fornuftig ad. Man har Venner udenfor, mange „Venner, som med bevæbnet Haand hjælper til, naar alle „Fangerne paa eengang ville bryde ud.““ — Han be-

tragtede mig med et Par store Øine, som om De selv, kjære Herre, eller den skindbarlige Satan havde siddet i hver af dem, og hviskede: „„Er Du en Spion, saa vogt „Dig! Foland er ikke til at spøge med.““ — „„Jeg „er en Ven““, svarede jeg ganske rolig, skjøndt hans djævelske Øine ordentlig brændte paa mig, „„og jeg kjender flere Venner, som have alle Nøglerne.““ — „„Det „kunde maaskee hænde vi selv havde dem,““ svarede han med et Smiil; „„men derfor er Hjælp ikke til at for„agte.““ — „„Jeg kommer igjen imorgen,““ sagde jeg. „„Kom ikke forsilde,““ svarede han med et listigt Grin; men da Opsynsmanden nærmede sig i det samme, blev Samtalen afbrudt, jeg gjorde Laasen istand og gik. Men saaledes er der dog altid indledet en Forbindelse med Fangerne.“

„Ja vel, ja!“ svarede „Kapitainen“ oprømt, „og jeg er fuldkommen tilfreds med Dig. Naar de nu kun ville give Tid indtil jeg har bragt Alt i Orden her udenfor, saa at de kunne blive ledede efter en bestemt Plan, naar de komme ud. Du lod intet Ord falde om, hvor nødvendigt det var, at Tumulten begyndte fra begge Sider paa engang?“

„Jeg kunde ikke faae Tid dertil. — Men jeg har faaet en Idee.“

„**Du**? Ja saa? Lad høre!“

„Jeg troer det var bedst, naar jeg imorgen kunde faae et Brev med til Hr. Foland, der paa engang kunde forklare ham hele vor Plan, saa at han kunde handle i Overeensstemmelse med den.“

„Du er en Dosmer, Casper!“ fortalte „Kapitainen“ i en ligegyldig Tone.

„Saa—aa? Ja saa!“

„Har Du virkelig noget Øieblik tvivlet derom? — Hvem skulde skrive et saadant Brev? Jeg kan ikke see at gjøre det, og Du kan ikke skrive, og kun vi To ere indviede i Planen; thi der var vist ikke en eneste af de andre Medsammensvorne, der vilde begynde en Tumult naar de vidste, at Fangernes Frihed var det egentlige

Resultat vi tilsigte. Nei, de maa ledes i Blinde, maa tro, de kun skal realisere deres egen Plan, og medens den almindelige Opmærksomhed er henledet paa dem, maa Fangerne afvæbne Vagten og lukke sig ud med de Nøgler, vi iforveien give dem."

„Og hvem skal saa lede dem?" spurgte Smeden tankefuld.

„Jeg!"

„De?"

„Ja! Kun jeg selv kan lede dem saaledes som **jeg** vil have dem ledet."

„Men De kan jo ikke see?" indvendte Casper forundret.

„Jeg giver dem et Feltraab, der skal være dem forstaaeligt nok, til at de opfylde min Villie."

„Og hvad skal det være for et?" spurgte Smeden mere og mere bestyrtet.

„Død og Fordærvelse! —— Men nok herom, Du maa nu forlade mig, da jeg venter Besøg af Folk, som maaskee kunne blive mistænksomme ved saa ofte at see Dig hos mig."

„Ah, formodentlig Hr. Victor?"

„Det kan være Dig ligegyldigt. — Der har Du en særskilt Douceur fordi Du saa godt har fuldført mine sidste Befalinger, og kom saa herop iaften for at modtage nye."

„Det skal jeg!" lovede Casper, fornøiet over Gaven, men ængstelig over det Feltraab „Kapitainen" havde sagt at ville give Fangerne, og som begyndte at aabne Smedens Øine for den egentlige Hensigt af det hele Foretagende. En Ængstelse, der pludselig blev saa stor, at den aftvang ham et dybt Suk, idet han forlod Værelset.

Hans Formodning om Besøget havde været rigtigt.

Kort efter traadte Victor, der atter var bleven lidt forsonet med den Blinde, ind i hans Værelse.

„Det er godt at Du kom," sagde „Kapitainen", efter at være forsikkret om, at ingen Andre end Victor

var tilstede, „thi jeg har vigtige Efterretninger at meddele Dig.“

„Og det er?“ spurgte Victor forventningsfuld.

„At vore Planer nærme sig Modenhed, at vi om faa Dage maa begynde at udføre dem.“

Victor blev tilmode som om man borede ham en Dolk i Hjertet.

„Du svarer ikke?“ vedblev „Kapitainen“ med affekteret Forundring, „Du bliver ikke begeistret, Du jubler ikke? — Skulde det virkelig være Sandhed, hvad man har fortalt mig, at Din Iver for Friheden er forsvunden, at Du har forglemt Din Fædrelandskjærlighed som en smuk Drøm, at det gode Udkomme har gjort Dig lad, istedet for at anspore Dig efter at svinge Dig høiere i Veiret, anspore Dig til at søge en mere glimrende Stilling?“

„Det er ikke saasandt som at det er skjændige Løgnere, der har fortalt Dig dette,“ svarede Victor, idet Blodet ved disse Bebreidelser steeg ham til Hovedet. „Friheden er endnu mit høieste Ønske, Fædrelandet endnu Gjenstanden for min inderligste Kjærlighed, og I have formeget opægget min Ærgjærrighed, til at jeg nu mindre end forhen skulde attraa Glands og Hæder; men netop fordi jeg ønsker Frihed, Held over Danmark og tørster efter Ære, netop derfor begeistres jeg ikke længere for Eders Planer, fordi jeg troer, at Friheden ikke opnaaes paa denne Maade, fordi jeg troer, at det uskyldige Blod, der vil komme til at flyde i Danmark, ikke vil skabe dets Lykke; men kun bedække os alle med Skjændsel. See, derfor er det, at jeg ikke hilser Dine Ord med en begeistret Jubel.“

„Ah, saaledes,“ sagde „Kapitainen“ i en haanende Tone, „saa er det dog sandt; skjøndt Du indklæder det i smukkere Ord. Saa er Du dog en Frafalden, dog en Forræder?“

„Ha, vogt Dig, Poul Duland!“ raabte Victor med opblussende Harme, „vogt Dig, at jeg ikke lader Din giftige Tunge følge Dine forgiftede Øine, for at

den ikke mere skal udtale saa skjændig en Løgn! — Jeg en Frafalden? Jeg en Forræder? Nei! Jeg veed, og har alt længe vidst, at dette Foretagende vil koste baade mit og mange Andres Blod; men hellere skal man sige, at Victors Hoved rullede ned af Skafottet for en slet Sag, end at han brød en Eed. — Jeg veed, det vil koste mit Liv, og det kunde forsaavidt være mig ligegyldigt, naar jeg skal betale denne Gjæld, skjønt Livet netop nu forekommer mig saa smukt, da jeg har faaet Saameget at elske, men tal Du kun, forklar Du kun alle Dine Planer; thi i det Øieblik I alle beslutte at Spillet skal begynde, i det samme Øieblik er jeg beredt at vove min Indsats, og gid I kun alle med ligesaa freidigt et Mod som jeg maa kunde imødesee Spillets Ende."

„Du vil altsaa ikke forlade os, Du vil ikke drage Dit Hoved af Snarren, medens vore blive deri?" sagde „Kapitainen", idet hans Træk villige antoge det glade Udtryk, han vilde give dem. „Saa beder jeg Dig om Tilgivelse for min haarde Ord, der dog igrunden mere vare fremkaldte af Andre; thi selv har jeg aldrig ret kunnet nære nogen Mistillid til Din ædle og retskafne Karakteer."

„Dine Planer, Dine Planer!" befalede Victor i en kold Tone, som om han væmmedes ved Falskheden i den Andens Ord.

„Nu, de gaae ud paa, at vi om otte Dage maa begynde en Tumult."

„Og hvorledes skal vi bære os ad dermed? — Vort Samfund bestaaer nu idet høieste af en Snees Mennesker, skal vi maaskee yppe Klammeri med Gadevægteren, for paa den Maade at omstyrte den souveræne Throne?"

„Vi have Bundsforvandte," forskkrede „Kapitainen", „jeg har Mandskab, som jeg i det afgjørende Øieblik kan stille til Din Raadighed."

„Og hvor har Du dem?" spurgte Victor. „I Lommen maaskee; thi iblandt Borgerne er det ikke. Dem kjender jeg altfor godt, de aabe paa Frihed, naar man

nævner den, ligesom den snakkesalige Poppegøie, der i hele Timer kan gjentage et og det samme tillærte Ord; men at en eneste af dem skulde forlade sin Suppegryde, forspilde sin Middagsluur eller springe ud af den varme Seng for Frihedens Skyld, det vilde være Daarskab at tro. De har under det nærværende Dynasti ikke følt noget Aag, og først ved Følelsen af et saadant modnes Nasjonerne til Frihed og bliver et Folk først moden til den, da er enhver Agitasjon ligesaa overflødig som enhver Modstand forgjæves, thi da tager de den."

„Det er kun uartige Børn, som tage selv," svarede „Kapitainen" spottende, „de artige giver man."

„Du udtaler der lidt mere af Dine hemmelige Tanker end Du maaskee selv ahner;" vedblev Victor med Alvor. „I ville give Folket Friheden, som en Gave til artige og villieløse Børn; men til Gjengjæld ville I ogsaa forlange, at de som artige Børn med Tiden skulle kysse det Riis, hvormed I hudflette dem."

„Jeg har ikke anmodet Dig om et Besøg for med Dig at afhandle hvad Fremtiden kan føde" sagde „Kapitainen" koldt; „men kun for at høre hvorvidt Du er villig til, om otte Dage at skride til Iværksættelsen af vore Planer."

„Hvad nytter min Villie?"

„Meget; thi alle de Andre ville dog, naar Alt kommer til Alt, kun adlyde den."

„Velan, da Resultatet kun bliver eet, saa lad det ligesaa gjerne komme medens vi kun ere Faa, der ville komme til at lide under det; som senere, naar vi maaskee bleve mange Flere."

„Saa sammenkalder jeg alle Vore til et Møde hos mig inat," sagde „Kapitainen" med umiskjendelig Glæde. „Og Du vil ikke tale imod min Beslutning?"

„Jeg har engang advaret de Forblindede," svarede Victor med Strenghed, „da miskjendte de mine Hensigter og gjengjældte min Oprigtighed med Haan og Krænkelser, jeg gjør det ikke mere, lad saa i Guds Navn komme hvad der vil."

„Du giver mig altsaa Dit Ord for Dit Samtykke?"

„Ja!"

„Du tilsværger mig det?"

„Ved Gud, ved min Moder og min lille Pleiesøn, der snart vil være ligesaa hjælpeløs, som da han blev lagt i mine Arme."

„Tak, Victor! tak for denne Eed," jublede „Kapitainen".

„Hvorfor denne Glæde?" spurgte Victor. „Længes Du saameget efter i vort Selskab at lægge Dit Hoved under Øksen? Thi jeg veed, Du er for skarpsindig til selv at vente noget Godt af dette fortvivlede Foretagende, og jeg har aldrig seet en ædel Følelse beherske Dig saameget, at Du — selv om Du nærede et taabeligt Haab om Seier — skulde juble af Glæde over Danmarks Lykke. Destoværre, Du jubler snarere fordi Du veed, at der vil komme til at flyde Blod, meget Blod!"

„Du har gjættet det," svarede „Kapitainen" med usædvanlig Frimodighed, „det er ikke Friheden alene, men ogsaa det Blod, hvormed den skal kjøbes, der vækker min min Glæde."

„Blodtørstige Uhyre!" mumlede Victor.

„Ja, ja!" svarede „Kapitainen" med et Udtryk af indædt Raseri, „jeg er et blodtørstigt Uhyre; men hvem har gjort mig dertil, andre end de Samme, hvis Blod nu skal mætte min Tørst? Hvem andre end det Samfund, der om faa Dage vil skjælve af Rædsel, hvem andre end det samme Samfund og dets Love var det, der ledede min arme Moder fra den ene Elendighed i den anden? hvem var vel Skyld i, at jeg blev født i et Fængsel, at min første Lallen var en Eed og min første Handling en Forbrydelse? hvem andre forfulgte mig igjennem hele min Ungdom med Mistro og Uretfærdighed, og hvem andre bør altsaa være Maalet for min Hævn? Hævn for min Moder, Hævn for min Ungdom og Hævn for min Livslykke!"

„Som vistnok Du selv, men ingenlunde Samfundet har forspilt," sagde Victor.

„Nei, nei!" raabte „Kapitainen", medens Had og Hævn vanstrede hans Træk, „det var dem og deres fordømte Love."

„Og om virkelig ogsaa Loven kunde have tilføiet Dig nogen Uret, hvorfor vil Du da hævne Dig over den paa Borgerne?" spurgte Victor i en misbilligende Tone.

„Fordi de taale saadanne Love. Det er Borgerens Pligt, saasnart han finder en Feil ved Loven, at omstøde den, og ikke at være en ligegyldig Tilskuer ved, at Uskyldige lide under dens Uretfærdighed."

„Det er ganske besynderligt at høre Dig prædike Moral," forsikkede Victor, „bliv derfor ved, jeg lytter — Hvad har Loven egentlig gjort Dig og den Moder, om hvem Erindringen altid bringer Dig Blodet i Oprør?"

„Hvad den har gjort?" gjentog „Kapitainen", idet han knyttede sine Hænder for at tæmme sit Raseri, „den har mishandlet, vanæret og fordømt os begge. — Hør selv! — Mine Forældre vare fattige, men i deres Stilling ret agtede Mennesker, og da de vare nøisomme og kjærlige, var Armoden dem kun en ringe Byrde, men ingen Ulykke, og en lille Datters Smiil og Kjærtegn styrkede dem ofte under deres Kamp for Udkommet. Dog havde deres Nød en Aften naaet den yderste Grændse, forgjæves havde min Moder henvendt sig til Flere om lidt Hjælp, for kun at leve nogle faa Dage, da de saa atter vilde erholde nogen Fortjeneste. Grædende vendte min Moder tilbage til det Hjem, hvor hun for første Gang skulde lade sit Barn gaae hungrig til Hvile, da hun tæt udenfor sin Gadedør fandt en lille Pung med nogle faa Guldpenge. Det var fremmed Gods, det er sandt; men hun manglede Brød til sig og Sine, og havde ingen Tanke om, hvor haardt ulovlig Omgang med Hittegods blev straffet; Guldet fristede, og hun kjøbte Brød for de fremmede Penge. Kun en eneste af Mynterne vovede hun at veksle, i den faste Beslutning, naar

min Fader om faa Dage sit Fortjeneste, da at tilbagegive den, og ærlig at fremlyse Fundet. Det var jo vistnok en Brøde; men hvilken Moder, som seer sit Barn sulte, vil vove at hæve sin Røst for at dømme hende? De ville blues derved, men det gjorde Loven og dens Haandhævere ikke. — Min Moders Forseelse blev opdaget før hun kunde ændre den, og den rige, mægtige Mand, der havde tabt hvad der for ham var en Ubetydelighed, brændte af Harme over at man vilde berøve ham sin Eiendom og fordrede hende straffet.

„Havde han været en simpel Mand," vedblev „Kapitainen", „havde Politiet maaskee ikke været saa ivrigt i at efterkomme hans Forlangende, som nu, da de ret ville vise sig for ham, og derfor straks belagte begge mine Forældre med Arrest, min Moder for ulovlig Omgang med Hittegods, og min Fader for Deelagtighed deri. Begge bleve idømt den barbariske Straf, Vand og Brød, for deres Brøde, og nu vare de styrtede i Fordærvelse; thi da de kom ud, vilde Ingen mere give dem Arbeide, Kulde, Hunger og Nød berøvede deres Barn sit Helbred, og de havde ingen, sler ingen Lykke eller Glæde tilbage mere. Da gav Fortvivlelsen en Dag min Moder Mod til at henvende sig til den Mand, hvis utidige Strænghed havde fremkaldt al deres Nød, hun vilde vise ham Resultatet af hans Handlemaade, og haabede at bevæge ham til Medlidenhed, saa at han, idetmindste i en ringe Grad, vilde søge atter at gjøre det godt, han havde gjort galt. Han lod ogsaa som om han blev rørt, og kaldte min Moder ind i et andet Værelse, der var længere fjernet fra Tjenernes Opholdssted, og her begyndte han et andet Sprog. Hendes ualmindelige Skjønhed havde opflammet hans dyriske Begjærlighed, og han bød hende sit Guld og sin Indflydelse for Nydelsen af hendes Gunst. Med Foragt tilbageviste hun den rige, fornemme og ærløse Mand, mindede ham om, at han alt havde tilføiet hende Skjændsel nok, og vilde flygte. Men han havde aflaaset Døren, og hun var nu indespærret med en Mand, hvis Lidenskab ved Modstanden, hvortil han

maaskee kun var lidet vant, gik over til Afsindighed, saa at han truede med Vold, og beloe hendes Skrig; da greb hun i sin Fortvivlelse en svær Sølvarmstage, som stod paa et Bord, og truede med at knuse hans Hoved, hvis han vovede at røre hende; men ogsaa denne Trudsel beloe han, rev Tørklædet bort, som bedækkede hendes Hals og Barm, og i samme Øieblik lod min ulykkelige Moder med Heftighed det tunge Metal falde ned paa hans Hoved. Med et Skrig tumlede han tilbage, ravede hen imod en Klokkestreng for at ringe, men netop som han fuldførte denne Handling, faldt han afmægtig omkuld, og hans Tinding blev i Faldet knust imod det skarpe Hjørne af en Kakkelovn, Blodet sprøitede langt ud paa Gulvet, han gjorde nogle konvulsiviske Bevægelser og strakte sig død ud for hendes Øine. Hun udstødt et Forfærdelsesskrig, Tjenerne, som havde hørt Tumulten, ahnede en Misgjerning, sprængte Døren og greb øieblikkelig min Moder som Morderinden. — Der blev straks reist Anklage imod hende, og da den rige Mands Arving troede, det geraadede ham til Ære at gjøre Alt for at hævne det Menneske, over hvis Død han selv glædede sig, antog han de bedste Advokater, og drev Sagen med en saadan Iver, at min Moder virkelig blev dømt for Mord, da hun intet Beviis kunde føre for den Dræbtes Forsøg paa Voldtægt, og hendes Anklagers Paastand, at hun kun havde indfundet sig for at søge Hævn for den Straf, hun var bleven underkastet, blev tagen til Følge; dog formildede det noget hendes Dom, at der ved den optagne Synsforretning blev erklæret, at det Saar, hun havde tilføiet sin Modstander, kun paa en indirekte Maade havde bevirket hans Død, derved, at det, uden i sig selv at være absolut dødeligt, eller vel endog kun farligt, havde fremkaldt det paafølgende Uheld, som kostede ham Livet."

„Medens min Moder befandt sig i den foreløbige Arrest, døde min Søster, og af Sorg over sin bittre Skjæbne, bukkede min Fader under for sit Had til Livet,

og dræbte sig selv. En ringe Trøst for min stakkels Moder for disse overordentlige Lidelser var min Fødsel, der indtraf omtrent tre Maaneder før man afsagde hendes Dom, som kom til at lyde paa livsvarigt Fængsel."

„I dette Fængsel maatte jeg følge hende og forblive indtil mit ottende Aar, og da, først da jeg havde lært at elske hende, da rev man mig bort fra hendes Hjerte, og kastede mig ud iblandt Fremmede, hvor man forhaanede mig, kaldte mig for Tyvekvindens Søn, og gjorde alt Muligt for at fordærve mig."

„See Du, Victor, al denne Ulykke blev fremkaldt og ført over vore Hoveder kun ved en ubillig Strænghed af Loven, og er jeg da ikke berettiget til at hævne mig paa dem, som tillade at saadanne Love opretholdes? Loven har født mit Had, og Lovens Forsvarere skal føle min Hævn!" —

„Du feiler, Poul Duland! Ved Gud, Du feiler!" raabte Victor. „Du har kun søgt et Skalkeskjul for Din hævngjerrige Karakteer, og troede at finde det i denne sørgelige Begivenhed, Du . . . ."

„Jeg hævner mig!" afbrød „Kapitainen" ham med Kraft. „Mangen Hævn er glippet mig; men denne, den sidste, den største, ved alle Helvedes Kvaler, den skal jeg nyde!"

„Men hvad er det, man raaber paa Gaden?" spurgte Victor, idet hans Opmærksomhed, ved en Allarm, som lød op til dem, blev bortdraget fra „Kapitainen". Han aabnede et Vindue og lyttede. „Almægtige Gud! Hvad er det man siger!"

„Nu hvad siger man?" spurgte „Kapitainen" i en ligegyldig Tone.

„At Børnehuusfangerne have gjort Oprør! Hør, der lyder Skud! Det klemter!"

Med et smerteligt Skrig sank „Kapitainen" tilbage i sin Stol.

„Ha, Poul Duland!" raabte Victor, og fæstede sit

gnistrende Blik paa den Skjælvende, „Du har Deel i denne Udaad?"

I dette Øieblik styrtede Casper Smed ind i Stuen og skreg, uden at ændse Victors Nærværelse: „O Herre, Herre! Nu brænder Børnehuset!"

„De Forrædere, at de ikke kunde give Tid!" mumlede „Kapitainen" som tilintetgjort.

„Du nævner Dit eget Navn," sagde Victor og traadte stolt hen imod ham, „Du har brudt den Beslutning, som blev tagen i et af vore Møder, og nu anseer ogsaa jeg mig løst fra min Ed; thi den kan ikke binde mig til Forrædere og Mordbrændere!"

„O, I Djævle!" hylede „Kapitainen" og rev rasende Haarene af sit eget Hoved, „det var min sidste Hævn, I berøver mig, nu er alt mit Haab forbi!"

. . . . . .

Dog, vi ville forlade denne Scene, for at betragte Børnehusets Brand.

Ende paa femte Deel.

Sjette Deel.

Forsoning og Fred.

Første Kapitel.

Børnehusets Brand*).

Det ringe Kjendskab, de fleste af vore Læsere sandsynligviis have til denne Begivenhed, maa tjene os til Undskyldning for, om vi, — for ikke at unddrage dem Skildringen af et af de mærkeligste kriminelle Tilfælde, der nogensinde er forekommet i Kjøbenhavn — maaskee behandle Fortællingen om denne med lidt større Vidtløftighed, end dens Forbindelse med det Øvrige af dette Arbeide egentlig kan berettigede den til. —

Onsdagen den 25de Juni 1817 om Eftermiddagen Klokken 5 forkyndte Klokkernes Klemten Ildløs, og det Rygte, at Fangerne i Straffeanstalten paa Christianshavn havde gjort Opstand, antændt Bygningerne, og at en Deel vare undkomne, udbredte sig hurtigt overalt i Hovedstaden. Man tænkte sig straks, hvilken Ødelæggelse en stor Deel af Staden var udsat for, idet en Bygning af saa stort Omfang, og beliggende i Nærheden af Laboratoriet, stod i Lue. Man frygtede de Eksesser, en Hob af flere hundrede Forbrydere kunde begaae, og det saameget mere, som disse ved at begynde med Mordbrand, allerede havde forbrudt sig i en saadan Grad, at man kunde vente, de ville vove det Yderste. Disse Betragt-

*) Efter P. L. Benzons „Om Tumulten i Straffeanstalten paa Christianshavn i Aaret 1817."

ninger opvækkede grundet Skræk blandt Stadens Indvaanere, og denne forøgedes, da man hørte Kanon- og Geværskud i Gaderne af det Militaire, der straks ilede til for at forhindre Fangernes videre Udbrud. Ikkedestomindre udkom dog adskillige af de værste Forbrydere, og uagtet Brandfolkenes Anstrængelser, afbrændte en betydelig Deel af Stiftelsens Bygninger.

Den Plan at undvige fra Straffeanstalten havde — som vi allerede tidligere have antydet — længe været paatænkt og omtalt imellem Forbryderne. Flere Gange vare deels heldige, deels mislykkede Forsøg paa Udbrud skete. Dog kunde ikke alle disse betragtes som Følger af eller staaende i Forbindelse med den almindelige Plan at undvige. Det var for det Meste Anslag, som fattedes og udførtes af en Enkelt eller nogle Enkelte.

Det første tumultuariske Optrin, der stod i Forbindelse med dette almindelige, var det, der fandt Sted ved Frederik den Sjettes Kroningsfest den 31te Juli 1815. Der var nemlig længe blandt Fangerne bleven mumlet om, at der vilde skee Uroligheder ved Kronings- eller og ved Reformationsfesten, saafremt der ingen Benaadninger fandt Sted, hvilket man ikke troede vilde blive Tilfældet, fordi Bestyrelsen var bleven henlagt under Fattigvæsenets Direktion i Forbindelse med Politidirektøren, istedet for at Straffeanstalten forhen havde staaet under Direktion af en dertil beskikket Embedsmand. Ved Kroningsfesten blev denne Plan ikke almindelig i Udførelsen, den blev kun benyttet af Enkelte til disses egen Befrielse; men et almindeligt Forsøg paa at sætte alle, eller den største Deel af Fangerne i Frihed, eller til at ødelægge Stiftelsens Bygninger, fandt ikke Sted. Man fortsatte imidlertid at arbeide for denne Hensigt.

I Foraaret 1817 udkom nogle Faa, om hvilke det samme kan siges som om dem, der undvege ved Kroningsfesten. Disse Enkeltes Udbrud forstyrrede dog ikke de Sammenrottede i deres Forsæt til det mere almindelige.

Uden at der var gjort nogen egentlig Bestemmelse om, hvorledes et saadant Udbrud skulde skee, vare dog en

Deel Redskaber og andre Midler, der kunde lette Flugten, forberedte. Alt dette skeete af Forbryderne i det egentlige Rasphuus, ligesom det ogsaa var disse, der udtænkte Udførelsesmaaden. Først senere bleve Fangerne i Straffeanstaltens andre Afdelinger deelagtig deri. Knipler, tildannede af det leverede Raspetræ, opbevaredes af Flere til eget Brug. En af Fangerne havde endogsaa tilberedet et heelt Forraad. Jens Foland havde af nogle gamle Klædningsstykker syet nogle Huer, sværtet dem sorte og kantet dem med blaa Snore, hvilke han havde faaet af Strømpevæverne. Han havde ogsaa forfærdiget en Mængde Træsabler, overstrøgne med Blyant, og vilde ligeledes have gjort en Deel Geværer af Træ, hvis de øvrige Fanger havde anseet det fornødent. Alt dette skulde tjene til at indjage Skræk i dem, der vilde forhindre deres Flugt, idet de Undvigende derved i Mørket fik Udseende af en Trup Bevæbnede. Deels herfor og deels for at kunne blive ukjendelige, sværtede Foland siden saavel sine egne som flere Andres Klæder, og besluttede tillige med Flere, naar Tumulten begyndte, at male Ansigterne sorte.

Den første Plan var den som Foland havde udviklet for Rudolf Halvorsen. Igjennem Miner under Jorden skulde alle Rasphuusfangerne forbinde deres Celler med hinanden indtil de naaede ind til Foland, i hvis Lod det var faldet at fortsætte Minen til Sprøitehuset; men da de ikke alle vare i Besiddelse af saa uhyre Kræfter som han, fik han efter kort Tids Forløb Beskeed fra sine Kammerater om, at der var aftalt en ny Plan, og fortaug nu af flere Grunde hvorvidt han var kommen med det ham paalagte Arbeide.

Ifølge den nye Aftale skulle de ved Hjælp af falske Nøgler bane sig Vei til Sprøitehuset. Disse Nøgler bleve forfærdigede af Risby, og enhver maatte kontribuere til Betaling herfor, da bemeldte Fange ikke agtede selv at undvige. Da der i Stiftelsen gaves Naturalforpleining, og det ikke tillodes Fangerne at være i Besiddelse af Penge, præsteredes denne Betaling ved Af-

regningstegn, som de, der præsterede Overarbeide, modtoge, og for hvilke kunde erholdes Ekstra-Fødemidler.

Udførelsen af denne Plan var egentlig først bestemt til Søndagen den 29de Juni om Aftenen, og dette, efter Fleres Forklaring, fordi de da fik Ærter og Hestekjød — hvilket sidste dengang ikke var saameget i Mode som „Fædrelandets" Redaktion nu har bragt det, — og de vilde da gjemme Kjødet, for dermed at lokke Hunden, som var i Rasperigaarden, og som de da vilde slaae ihjel med de tillavede Knipler. At dette imidlertid ikke var den eneste Bestemmelse for Kniplerne, hvilket nogle Deponenter foregave, men at idetmindste Enkelte havde langt alvorligere Hensigter dermed, sees af en Ordstrid, der fandt Sted imellem to Fanger, Krause og Rasmus Olsen, idet den Sidste paastod, medens han fremviste en lang Kniv, han havde tilbyttet sig, at den var bedre og sikkrere end en Knippel, hvorimod Krause paastod, at hans „Todtenwecker" var bedre, og for en haandfast Karl mere brugbar til Fægtning. Vægterne vilde de binde og lægge ned i Kjelderen. Om at sætte Ild paa Bygningerne, synes der ikke i Begyndelsen at have været Tale.

Naar Fangerne saaledes vare komne ud paa Gaden, skulde de holde sig samlede, derefter paa Vandrendene over Gravene ved Vestervold søge at komme ud af Staden, og derpaa begive sig til den sydlige Strandkant af Sjælland, saasom ved Flaskekroen, hvor de vilde bemestre sig det første Fartøi, de støde paa, og dermed styre til Rostok. Proviant ventede de at finde i Skibet; i modsat Fald vilde de gaae i Land med Jollen, og stjæle det Fornødne. Samme Dag, de forlode Anstalten, vilde de ogsaa forsyne sig, saa godt de kunde, fra Spekhøkeren i Stiftelsen. Hvorledes der skulde forholdes med de Folk, som muligen vare ombord i det røvede Skib, blev ei omtalt. Rudolfs gamle Bekjendte, Eks-Soldaten Morten Frederiksen, skal ogsaa have øvet sig i at tegne Vaaben, formodentlig for at kunne forfærdige Passer i fornødent Fald.

Aarsagen til at Tumulten udbrød fire Dage førend

det efter denne Plan var bestemt, var, at man frygtede for at blive forraadt. Tillige havde Rasphuusfangerne faaet en Seddel fra Forbedringshuset, hvori de underrettedes om at Fangen Andreas Eggers skulde kaldes for Direksionen den 25de om Eftermiddagen, fordi han havde været studs imod Inspektøren, og opfordredes til at være behjælpelige i at befri ham, om han skulde straffes; men dersom hverken han eller nogen Anden blev straffet, maatte de samme Aften forene sig, for at komme ud, hvilket dog maatte iværksættes før Forbedringshuusfangerne kom paa Sovelofterne; thi da var der formange Laase at opbryde. Samme Seddel indeholdt iøvrigt, at der kun var Faa paa Forbedringshuset, som vilde deeltage; thi de Øvrige kunde man ikke indlade sig med, af Frygt for at røbes. Denne Seddel sirkulerede imellem de Sammenrottede, og nu blev det bestemt, at den lagte Plan til den anførte Tid skulde sættes i Udførelse.

Før en Tumult af saadant Omfang kunde udbryde, maatte naturligviis mange Underhandlinger blandt Fangerne i de forskjellige Afdelinger have funden Sted. Disse skeete paa forskiellige Maader. Ialmindelighed brugtes skrevne Sedler, især imellem Forbedringshuusfangerne indbyrdes, eller fra disse til Rasphuusfangerne. Papiret hertil toge nogle, som gik i de i Stiftelsen oprettede Søndagsskoler, af deres Skrivebøger; istedet for Blæk brugtes Skomagersværte, hvormed de forsynedes fra Skomagersalen. Disse Sedler bleve, især naar man frygtede, de kunde opsnappes, skrevne med Siffre, som nogle Enkelte indbyrdes kjendte, eller i et Sprog, man vidste, de, der fik dem i Hænderne, ei kunde forstaae. Sedlerne bleve transporterede paa forskjellige Maader. Hvor Arbeidssalene stødte til hinanden, behøvede de blot, efter et givet Signal, at stikkes gjennem Dørsprækken. Undertiden bleve de, med en lille Steen indsvøbte i en Klud, henkastede paa et aftalt Sted, medens andre bleve pustede igjennem Pusterør eller hule Stokke. Paa Gaardtourene kunde Fangerne let bibringe hinanden Sedler.

Ved de Fanger, som havde Forretninger paa flere af Salene, f. Eks. Overskjærerne, ved dem, der bragte Vand eller de Ting, som skulde forarbeides, bleve mange transporterede. Hvad der bidrog meget til, at denne Kommunikasion ikke blev opdaget, var, at den alt længe havde funden Sted om ligegyldige og ubetydelige Gjenstande, isærdeleshed havde Kjærlighedsbilletter til de kvindelige Fanger været meget almindelige. Blandt de mærkeligste, senere fremkomne Sedler, der give meest Oplysning, deels om Udtryksmaaden i deslige Brevvekslinger, fortjener følgende at anføres.

Nogle Dage før Tumulten var der ovenfra nedkastet en Seddel til Johan Carlsen i Rasperi-Møllen, af det Indhold: „nu skulde de kjøre i Kareth med fire Heste, Kudsk og Tjener." Et Brev fra Rasphuusfangerne til Forbedringshuusfangerne lød saaledes:

„Tro Medbrødre og paalidelige Kammerater!

„Rasphuset og Tugthuset have forenet sig, for iaf„ten Klokken otte at gjøre et Udfald, og forvente, at I, „som Aarsfanger og tro Kammerater, ville møde i Mel„lemporten, hvor I da ogsaa skal finde tro og paalide„lige Kammerater. Dog maa I til Efterretning for „Tugthuset ved det ommældte Klokkeslet udstikke en Kjep, „med et hvidt Klæde paa."

Et lignende fra Tugthuset til Rasphuset er saa lydende:

„Ulykkelige Medfanger!

„Vi have erfaret, at I have besluttet at gjøre et „Udbrud, og I kan ved denne Leilighed stole paa Fan„gerne i Tugthuset. Vi have to Gange viist os, og „vi skulle tredie Gang gjøre fyldest. Ifald Gud ikke vil „hjælpe os, skal Fanden være vor Medhjælper. Dersom „Direksionen skulde faae Nys om Affæren, og Nogen af „dem skulde komme herop, skal de blive omringede."

Foruden Sedler vare Tegn, og især Fingersproget, det almindeligste Middel til Meddelelse. Forblommede Ord hørtes der ofte i den sidste Tid før Tumulten. Saaledes blev der, nogle Dage før den udbrød, af Eggers

og Jacobsen ofte raabt over til den modsatte Straffeafdeling: „Det er godt Dyrehavsveir idag! hvor gjælder Reisen?“ hvilket skulde anspore til at begynde Urolighederne saasnart som muligt, da de fleste af Indbyggerne nu vare ude af Porten. Dette har nok ogsaa givet Anledning til at Dagen blev bestemt til en Søndag. — Paa Sovelofterne havde Forbedringshuusfangerne især Leilighed til Aftaler, der dog skete med den største Forsigtighed, for at de, man ei vilde have til Deeltagere, ikke skulde faae Nys derom. Den samme Leilighed fandtes paa Sygestuen, hvorfor ogsaa et Par af Fangerne forsøgte at blive indlagte paa den, men da det snart opdagedes, deels at de Intet feilede, og deels at de stimlede sammen, men forlode hinanden saasnart Sygestue-Vægteren kom til, samt bleve grebne i at raabe over til Fruentimmerfangerne, saa bleve de snart sendte tilbage til deres egne Fængsler.

Hvor lidet Begreb Fangerne havde om de Følger, deres forehavende Forbrydelse vilde medføre, sees bedst af en Seddel, Eggers skrev til de andre Fanger, og hvori han ytrede: „at det intet farligt Foretagende var, som de havde begyndt, da de dog, naar de vare meest uheldige, ikke kunne befrygte mere end nogle Prygl.“

Om Formiddagen den 25de stode Forbedringshuusfangerne Davidsen, Larsen, Jakobsen, Klingberg, Holm og Arentz jevnlig beskjæftigede og talede sammen paa Skomager- og Skrædderstalen, og da en Fange ved Navn Schierick nærmede sig til dem, blev han fordreven og udskjældt for en Spion. Længer op paa Dagen jog Fabrikmester Bolmer dem fra hinanden, og gav Arentz og Klingberg Dresigen.

„Ja, nu er han saa rask paa det,“ sagde Klingberg fortrydelig, da Bolmer fjernede sig; „men om et Par Timers Tid lader han sig ikke see.“

Saa forsigtig man end havde været i at holde Alt hemmeligt, saa kunde det dog ikke blive ganske skjult for de Fanger, der ikke vare stemte for at deeltage i saa-

danne Optrin. Dette var Aarsag i, at dette Forehavende blev meldt for Stiftelsens Foresatte, før det udførtes.

Fangen Niels Nielsen havde nemlig seet Eggers at skrive Sedler, og da han den 25de kom hen paa et afsides Sted, hvorhen de sædvanlig tyede, naar de havde noget Hemmeligt at samtale om, eller foretage, fandt han atter Fangen Andreas Davidsen Eggers, bestjæftiget med at støtte sit Halsjern — en Prydelse han havde erholdt for Overtrædelse af Huusordenen, (altsaa omtrent det samme som det de smaa tydske Fyrster kalde: en Huusorden,) og som heller ikke var almindelig for Fangerne — op imod Væggen og med en Kniv at arbeide paa at uddrage Nitnaglerne. Han anmodede Nielsen om at maatte slaae det af inde hos ham, og da han først nægtede det, af Frygt for at opdages, trøstede Eggers ham med, at han nok skulde have sine Forposter ude. I tre Timer arbeidede nu Arentz, Klingberg og Holm med en Kniv, der var tildannet som en Saug, paa Eggers' Halsjern, medens Jacobsen og Larsen patroillerede udenfor paa en anden Sal. Medens dette Arbeide — hvorved de dog kun fik en af Nitnaglerne ud, — stod paa, blev det fortalt Nielsen, at Klingberg havde forelæst et Brev, der indeholdt Forslag til Udbrud, ligesom han ogsaa saae, at der kom en Seddel til dem, som Eggers forelæste, og hvis Indhold var, at naar Mester Vedhage og Justitssjersanten om Aftenen Klokken otte visiterede i Rasphuset, skulde man bemægtige sig disse, og med et hvidt Klæde gjøre Signal til Forbedringshuuset, hvilket Signal atter skulde vises derfra til Tugthuset, hvorpaa Udbruddet skulde skee fra alle Sider. — Her indfandt imidlertid atter Bolmer sig og forjog dem; men saasnart Mester Gundel kom paa Værkstedet, fortalte Niels Nielsen Alt til ham, der atter lod Direksionen underrette derom.

Denne, som skulde have været samlet Klokken otte, kom nu sammen Klokken fire — fem, til hvilken Tid Eggers ogsaa blev bragt i Forhør.

Direksionen, der saaledes havde Kundskab om at et

Mytteri imellem Fangerne fandt Sted, og denne Aften sandsynligviis vilde bryde ud, men som ikke kunde kjende Planen i dens hele Omfang eller Farlighed, besluttede at møde dette Foretagende med Kraft, for i Fødselen at kvæle, hvad man antog at vilde blive et af de sædvanlige Optrin, hvori kun et ringe Antal Forbrydere deeltoge. Der blev derfor i Stilhed sendt Bud efter en større militær Styrke end den sædvanlige Vagt, og denne blev beordret at lade skarpt. — Eggers blev nu sendt igjennem Gaarden til Kasjotten, kun fulgt af en ubevæbnet Opsynsmand. Idet han passerede imellem Rasphuset og Forbedringshuset, gav han det Udraab, der var aftalt som Signal for Tumultens Begyndelse, nemlig: „jeg skal i Daarekisten!" — Nu blev straks af de ved Vinduerne i den store Spindesal Forsamlede gjort Allarm, Arentz nedkastede et Vindue i Gaarden, paa det at den modsatte Side af Tugthuset og Rasphuset kunde erfare, at Øieblikket til Tumultens Begyndelse var kommet, Larsen svingede ud af Vinduet et Kosteskaft, hvorpaa et Haandklæde var fastgjort, og et almindeligt Hurraraab fulgte. Derpaa tvang Arentz Opsynsmanden paa Arbeidsstuen til at lukke op, og de paa denne værende Deeltagere i Forbrydelsen styrtede ned i Mellemporten. — Imedens Eggers var for Direksionen, havde de fleste af Rasphuusfangerne forberedet sig til Udbruddet. Een af dem havde nemlig med de af Risby forfærdigede Nøgler oplukket adskjellige Seller, og de saaledes udladte Fanger ventede alt i Gangen paa Signalet. Da dette skete, skaffede de andre sig paa forskjellig Maade Udgang, og, bevæbnede med deres Knipler og Knive, styrtede de nu ud i Gaarden. Det samme gjorde de i Rasperimøllen Arbeidende, idet de brøde det deromværende Gitter itu eller sprang derover, og fratoge under Trudsler og med Magt de mødende Opsynsmænd Nøglerne til Stiftelsens Porte og Mellemgange. Heri vare især Fangerne Mellerup og Olsen virksomme. Uden Ophold flygtede nu en Deel af Rasp- og Forbedringshuusfangerne over Sygestue-Pladsen til Mester Vedhages Bolig,

fra hvilken var Udgang til Dronningensgade. Ti til tolv Fanger kom ogsaa paa denne Maade, i Tumultens første Øieblik, i Frihed. Noget senere søgte flere Fanger samme Udgang, da de af forskjellige Aarsager vare forhindrede, iblandt andet derved, at Passagen over Tugthuusgaarden var bleven vanskeligere, da Vagten begyndte at skyde; men de fandt nu denne Udgang spærret af Militær, og maatte derfor vende om. Dog benyttede Nogle sig af Leiligheden til at stjæle, men Voldsomheder mod Vedhages Familie vistes ikke, og den ellers under Tumulten næsten til Rasenhed brutale Niels Olsen trøstede endogsaa en gammel, jamrende Kone. Herfra søgte disse Fanger at undslippe igjennem den Assistantbolig, der vendte ud til Stranden, men ogsaa her var det forsildigt. Denne Trup, til hvilken endnu nogle Andre stødte, gik nu løs paa at ruinere. De indsloge med Kniplerne Vinduerne i den nederste Etasje af Sygehuset, for at hævne sig paa Opsynsmanden, hvem de ikke kunde lide, og da dennes Søn, en Underofficeer ved Landetaten, just var tilstede, truede Niels Olsen ham og raabte: „slaae den Hund ihjel!“ — Her viste adskillige Fanger sig i deres hele Vildhed og raabte, at de ei vilde lade sig forbløffe, saalænge der var Liv og Blod i dem. Derefter adspredte de sig, og Nogle vedbleve at udøve Voldsomheder i de tilstødende Bygninger, medens Andre gik til Tugthuset og iværksatte Ildpaasættelsen, indtil de omsider bleve paagrebne og indsluttede.

I Forbedringshuset var der imidlertid en stor Deel Fanger, som hverken vare indviede i Planen eller havde Lyst til at benytte sig af Leiligheden til at undvige, idet Mange af dem kun vare inddømte for en kort Tid, og snart imødesaae deres Løsladelse. Det kan ogsaa bemærkes, at disse ialmindelighed betragtedes med en Slags Foragt af de værre Forbrydere, der kaldtes Karle, i Modsætning til de andre, mindre forhærdede, og endnu ikke for Livstid haabløse Forbrydere, som derfor ikke ansaaes skikkede til at være med i et Foretagende, hvor det i egentligste Forstand gik ud paa Liv og Død.

De fleste af disse Fanger, med Undtagelse af dem, der vare paa den store Spindesal, hvorfra Tumultens Begyndelse signaliseredes, bleve overraskede og forskrækkede over den udbrudte Allarm, og da de frygtede for Mishandlinger af Tumultuanterne, forholdt de sig rolige, forsamlede sig ved de dem foresatte Opsynsmænd, og søgte endogsaa at skjule sig bag Maskiner, Borde o. s. v. — Men Niels Olsen og et Par af de ham følgende Rasphuusfanger kom snart, efter at have udøvet de omtalte Voldsomheder, op i Forbedringshuset, i den Hensigt, at aabne alle Døre, hvad enten det nu skete for at befri Fangerne, eller, som er rimeligere, da dertil ei mere var Leilighed, at bevæge disse til at deeltage i Oprøret, som, jo Flere der vare skyldige, destomindre vilde kunne føres Enkelte til Ansvar, eller maaskee blot for at tilfredsstille deres Forbittrelse. Niels Olsen sprængte adskillige af Dørene.

Paa Skræddersalen, hvor man hørte Tilberedelser hertil, besluttede Fangerne at gjøre Modstand, og grebe derfor til Stænger, Brædder o. s. v.; men da Niels Olsen lod sig see med en Brolægger-Jomfru i Haanden og raabende: „Vil I herud, I Hunde!" tabte Skræddderne — deres Laugsaand tro — Modet, og enhver krøb i Skjul, som han bedst kunde.

Snart bemærkedes nu ogsaa den i det ligeoverfor beliggende Tugthuus udbrudte Ild, og paa Opsynsmandens Opfordring begyndte nogle af Fangerne at bjerge Klæder, Materialier o. a.; men da Niels Olsen saae dette, søgte han at forhindre det, og tvang ved Prygl og Skjælsord Adskillige til at holde op hermed. Denne Forbryder gik nu som et vildt Dyr omkring i Arbeidsstuerne, kastede derfra ned i Gaarden, hvor det Militære stod posteret, og hvor ogsaa Direksionens Personale befandt sig, en svær Væverstang og en stor Steen, i den upaatvivlelige Hensigt at ramme Een af disse, hvilket dog ikke skete.

Ogsaa adskillige i Tugthuset indespærrede Kvinder gjorde sig nu skyldige i Uordener.

„Kunne vi ikke gjøre Andet," raabte Niels Olsen, da han saae sig i Flugten afskaaren, „saa ville vi dog hjælpe de stakkels Fruentimmer!"

Og med en svær Bjælke gik han løs paa Døren til disses Arbeidsstue, medens tvende af Damerne, kaldte Pjalte-Ane og Kunigunde Kamp, indvendig fra hjalp til at opbrække Laasene. — Da Stuen var aabnet, slog disse og især Pompe-Juliane, deres Rokke itu, og løb med Niels Olsen, under høie Hurraraab, ind i Mandfolke-Stuerne.

„Jeg er vel en Tøs," skreg Pjalte-Ane, „men jeg gaaer Fanden gale mig med som en Karl!"

Dette syntes dog Niels Olsen formeget, og han udbrød indigneret over hendes Rasthed: „Nei, ville I begynde, saa holder jeg op!"

„Men hvor er min Kjæreste?" spurgte Ane, „hvor er Johan Larsen?"

„Han er rendt sin Vei!" fortalte Niels Olsen.

„Ja," anmærkede hun, „det er godt at see, de Rasteste ere borte, og kun de Jammerligste tilbage."

Savnet af hendes Kjæreste lod dog ikke til at gaae hende nærmere til Hjertet; thi kort derefter drev hun og de andre Kvinder Uforskammenheden og Ubluheden over de yderste Grændser.

Det var ikke klarligt at oplyse, om nogen bestemt Plan til at antænde Stiftelsens Bygninger, og in specie Tugthuset, fra Begyndelsen var lagt. Vel blev det under Forhørerne forklaret, at Søren Gammelmand — saaledes kaldet fordi han, skjøndt et aldeles ungt Menneske, allerede i saa mange Aar havde været en farlig Forbryder — engang havde fra et Vindue paa Skomagersalen, hvor han arbeidede, gjort nogle Gebærder over til Raspehuset, der betydede Ildspaasættelse; ogsaa havde han yttret for en Fange, „at det var tosset med de Farter, de hidtil havde gjort i Huset; naar de vilde noget Ordentligt, skulde de enten svie Baraken af, eller slaae de Hunde ihjel, som dagligen pine og plage dem;" men da en Deel af de værste Tumultuantere straks søgte at

sætte sig i Frihed ved Flugt, saa synes i altfald Antændelsen kun at være paatænkt som et Subsidium eller Nødmiddel. Som saadant viste det sig ogsaa; thi først efter at Udgangene til alle Sider vare spærrede, fandt denne Misgjerning Sted, og Søren Gammelmand kan ansees som en af Ophavsmændene, eller maaskee den egentlige Anstifter.

Denne Forbryder var kun inddømt paa faa Aar, og hans Straffetid var paa nogle Maaneder nær udløben; han havde i Stiftelsen lært en Profession, hvormed han i fri Tilstand lovlig kunde ernære sig, og endog samlet sig en lille Sum ved Overarbeide, saa at han, ikke blottet for alle Midler, kunde indtræde i det borgerlige Selskab. Heller ikke gjorde han noget Forsøg paa at flygte. Hans Forbrydelse var derfor ikke motiveret af Lyst til Friheden, eller fremkaldet af Fortvivlelse over sin Skjæbne og Fremtid; men maa søges i Hævngjerrighed eller en ubetvingelig Skadefrohed. Derhos viste Undersøgelserne ham mere som en listig, forsigtig og feig, end som en modig og voldsom Forbryder. At han ogsaa betragtede sig selv som en Hovedperson ved Brandstiftelsen, synes at ligge i de Ord, han en Dag under Transporten fra Kommissionsforhøret til Arresten brugte, idet han saae op paa Tugthuustomten, „at det havde kostet ham meget, at faae det Huus ruineret."

Da nu, som anført, de i Stiftelsen omstreifende grovere Forbrydere saae, at Flugt ikke længere var mulig, stormede de op paa Tugthuset, og Søren Gammelmand skal der have ytret, at det var bedst at ruinere det; hvorpaa en Fange, Johan Carlsen, raabte: „Ja, lad os tænde Ild!"

Saasnart denne Beslutning var fattet, løb Søren Gammelmand tilligemed en Peter Obel Nielsen ind paa Skrædderstalen, hvor de havde seet en Fange benytte et Fyrtøi, naar han skulde varme Pressejern. Medens disse opsøgte Fyrtøiet, søgte en stor Deel Fanger længe forgjæves at komme op paa det øverste Loft, hvor det opplukkede Værk blev opbevaret, men endelig lykkedes det

for Fangen Slaglille, ved Hjælp af en Knibtang, at aabne Lemmen dertil, og nu stormede Alle — og deriblandt vor gamle Bekjendte, Smaa-Thomas — derop, og begyndte med at bryde en Deel Tagstene løse, som de kastede ned paa Gaden, for at forhindre det Militære fra at trænge op til dem. Da de i deres Selskab savnede en af de meest ansete, det vil sige, en af de værste Forbrydere, Johan Pedersen, kaldet „Vovehals", sendte de Smaa-Thomas ned efter ham. Da han endelig kom, og greb i Lommen efter Fyrtøiet, savnede han Stenen, og efter noget Skjænderi, maatte Smaa-Thomas endnu engang gaae ned for at hente en saadan. Hermed slog, nu „Vovehals" Ild og antændte det paa Loftet liggende Værk, paa to eller tre forskjellige Steder.

Da dette var skeet, løb de Alle ned i Gaarden, hvor de adspredte sig og efterhaanden bleve grebne.

Søren Gammelmand listede sig bort og blandede sig imellem de Fanger, der ikke havde deeltaget i Forbrydelsen.

Hele Oproret ledsagedes af vedvarende Hurraraab, Skrigen og Piben, der, forenet med den ideligen Frem- og Tilbageløben af en saa stor Mængde Mennesker, forøgede Forvirringen endmere. Vinduer, Jernstænger, ituslagne Rokke, Tagsteen, Graasteen, kort Alt, hvad man fik i Haanden, blev styrtet ud af Vinduerne, for at forhindre Soldaterne i at komme ind.

Karakteristisk er det, at under selve Tumulten, i samme Øieblik, Deeltagerne ved en Forbrydelse, som synes at fordre deres hele Krafts Anstrængelse, søgte at naae et for dem i det Øieblik saa vigtigt Formaal som Friheden, kunde begaaes Forbrydelser som her virkelig gik i Svang. Saaledes begik flere af Fangerne Tyveri, Andre Utugt, medens Nogle søgte at tilfredsstille personlig Hævn.

Iblandt disse sidste udmærkede sig især en Fange ved Navn Vildner, der med en Knippel i Haanden eftersøgte en anden Fange, som paa Grund af sit rolige Sindelag blev favoriseret af Direksionen, og truede med

at dræbe ham; men i samme Øieblik blev Vildner saaret af en Kugle, og fandt sin Død i Luerne.

Alle de Fanger som undkom, bleve grebne igjen.

Foland løb, saasnart han var kommen ud, tillige med Flere, igjennem nogle Gader, indtil han saae en Hest staae udenfor en Gaard, hvorpaa han først anmodede, og siden tvang den Karl, som holdt samme, til at slippe den, hvorpaa han svang sig i Sadlen og reed foran de andre Fanger indtil Hjørnet af den Reberbane, der stod hvor senere de saakaldte „Holms Huse" ere byggede; men her sprængte han fra dem, da han nu kjendte Veien.

Han skyndte sig ud af Vesterport, over Valdby til Kjøge, i Nærheden af hvilken By han slap Hesten og begav sig derefter til Egnen ved Præstø, hvor han blev greben, efterat have begaaet adskillige Tyverier.

. . . . . .

Ved en Forbrydelse af denne Natur maa Loven især vise sin Virsomhed saa hurtigt som muligt. Desaarsag blev endnu samme Aften sat en Standret, bestaaende af tre Assessorer og en Auditør som Aktuarius.

Standretten sattes i Kvæsthuset paa Christianshavn Natten den 25—26 Juni. Ifølge Standrettens Natur maatte Undersøgelserne vedblive uafbrudte indtil deres Tilendebringelse, og vedvarede saaledes indtil Fredageftermiddag den 27de Klokken 7, da Dommen afsagdes — ifølge hvilken syv af Fangerne, Pedersen („Vovehals"), Trap, Carlsen, Mellerup, Lars Petersen, Slaglille („Fanden") og Arentz skulde miste Livet — og efterat være foredraget for Frederik den Sjette i Statsraadet, og af ham konfirmeret, publiseredes samme Aften; men Eksekusionen blev, for at give de til Døden dømte Forbrydere Tid til Forberedelse, udsat indtil næste Morgen.

Af de Dødsdømte tilstod ikkun den Første at have deeltaget i Brandstiftelsen, og blev derfor ansect med kvalificeret Dødsstraf, medens de andre kun vare overbeviste om saadanne Forbrydelser, som maatte medføre simpel Livsstraf.

Henrettelsen fandt Sted tidlig om Morgenen under militær Bedækning, og i Paasyn af de øvrige Fanger, paa den saakaldte „borgerlige Exerseerplads" bag ved Kvæsthuset.

Mangfoldige Personer vare Vidner saavel til den Frækhed, med hvilken disse Forbrydere ventede Udfaldet af Standrettens Dom, som til den tilsyneladende Ligegyldighed, hvormed de gik til Retterstedet. Dog kan dette maaskee bedst forklares deraf, at de bestræbte sig for i deres Kammeraters Øine at overtræffe hinanden i saakaldet Raskhed; thi de Mænd, der nærmest havde Leilighed til at iagttage de Dømtes Sindsbeskaffenhed, bemærkede hos dem en kjendelig Dødsfrygt og en levende Attraa efter længere at friste deres usle Tilværelse.

Standretten kunde naturligviis ikke i det korte Tidsrum, til hvilket dens Medlemmer, med Hensyn til deres fysiske Kræfter, vare indskrænkede, fuldstændigen erfare hele Omfanget af den tumultuariske Forbindelse imellem Fangerne, og da det derhos var høist sandsynligt at en stor Mængde af de øvrige Fanger maatte være medskyldige, saa blev nogle Dage efter anordnet en Kommission, bestaaende af de samme Medlemmer som Standretten, for nærmere at undersøge denne Sag.

Denne Kommission holdt sine Møder paa Gammel-Holm, hvorhen de undvegne Fanger, efter at være paagrebne og under Standretten med tilbørlig Bevogtning at have opholdt sig i Kvæsthusgaarden, nu vare transporterede.

Ogsaa paa Gammel-Holm blev der forsøgt paa Udbrud fra en af Arresterne, men dette blev angivet af en Fange og forhindret.

Efter at alle Data vare samlede mod de forskjellige Forbrydere, deels ved deres Foresattes, deels ved de som ganske eller nogenlunde troværdige anseete Medfangers Forklaringer, stilledes de Paagjældende selv for Forhør, og det lykkedes efterhaanden, med faa Undtagelser, at erholde uforbeholdne Tilstaaelser af dem. Nogle af Fangerne afgave saadanne næsten uopfordrede, og da

først Nogle havde bekjendt, især de, der stode i en Slags Anseelse hos de Andre, bidroge disses Eksempel og Opmuntringer til, at de øvrige Medskyldige ei længere benægtede. — Kommissionen var bemyndiget til at anvende den saakaldte skarpe Eksamination; men saadant fandtes ikke nødvendigt.

Ikkun Enkelte, især Johan Bogstad og Søren Gammelmand, viste sig haardnakkede. Den Første vilde ikke, uagtet betydelige Data talede imod ham, tilstaae Deeltagelse i Ildspaasættelsen. Han blev imidlertid overbeviist om, i andre Henseender grovelig at have forbrudt sig. Søren Gammelmand tilstod vel ved det første over ham afholdte Forhør det Meste af, hvad der imputeredes ham, in specie sin Deeltagelse i Brandstiftelsen, men senere fragik han denne Tilstaaelse. Dette kunde dog ikke komme i Betragtning, og det saameget mindre, som Tilstaaelsen ikke blot paa det Stærkeste var konstateret ved oplyste Omstændigheder, men endogsaa indeholdt Data, hvorom forhen Intet vidstes, og som ved nærmere Undersøgelse befandtes rigtige.

Iblandt de for Kommissionen afgivne Tilstaaelser, var især Johan Jacob Egidius Petersens mærkelig. Fangen Bentzen anmeldte nemlig, at han havde erholdt Underretning om, Drengen Johan Jacob, som han kaldtes, skulde have udladt sig med, at hans Samvittighed ikke lod ham have nogen Ro, fordi han havde havt Deel i Brandstiftelsen. Han blev derfor fremstillet for Retten, hvor han ogsaa aabenhjertig og paa det Nøiagtigste afgav en Forklaring om denne sin Deeltagelse, hvorom Retten ikke havde den mindste Formodning. Som Aarsag til Tilstaaelsen angav han, at han om Dagen pintes af en bestandig Uro, der fulgte ham, hvor han gik og stod, og om Natten forekom det ham, som om Trap stod ved Hovedgjærdet, og „Vovehals" ved Foden af hans Seng, begge gribende efter ham. Paa denne Tilstand haabede han at faae en Ende, naar han gjorde en aabenhjertig Tilstaaelse, og derfor var det, han fortalte to af dem, der sadde i Arrest med ham, hvad

han havde gjort, i Haab om, at hans Fremstilling for Retten derved vilde foranlediges. Hans Sovekammerater forklarede ogsaa, at han de sidste Nætter havde været meget urolig, var sprungen op og havde skjælvet over hele Legemet. Denne Inkvisitens Tilstaaelse blev fuldkommen konstateret ved de derom anstillede Undersøgelser.

Denne ømme Samvitighed forhindrede ham dog ikke i — efter at han ved denne Leilighed benaadedes paa Livet, hvorfra han blev dømt — et Par Aar derefter, i Forening med Smaa-Thomas, at dræbe Mesteren Vedhage, for hvilket Mord de begge bleve henrettede.

Ifølge Kommissionens Dom bleve 50 Fanger straffede. Af disse bleve 10 dømte fra Livet, hvilken Straf dog blev eftergiven Tre, nemlig Egidius Petersen, Smaa-Thomas og Johan Bogstad.

Frihedsværmeren Foland blev atter indsat i Raspehuset, og døde i Fængslet. Dog talte han endnu i sine sidste Øieblikke til Eks-Soldaten, Morten Frederiksen, om, „hvor rart det var at være fri!"

. . . . . .

Og nu tilbage til vor egentlige Fortælling.

Andet Kapitel.

Anklage og Dom.

Da Victor forlod „Kapitainen" ved Efterretningen om Branden, følte han sig heftig bevæget af Vrede over det ahnede Forræderi, og en dunkel Glæde over, maaskee netop paa Grund deraf, at kunne drage sig ud af Forbindelsen med de Sammensvorne.

Men uagtet han hastede saameget som muligt for at naae sit Hjem, ængstelig ved Tanken om, at Ilden maaskee kunde udbrede sig til de nærmeste Bygninger og saaledes true „Knaldhytten", saa kom han dog alle-

rede i disse faa Minutter til en klarere Erkjendelse af, at de andre Mænd, som arbeidede hen imod det engang bestemte politiske Maal, vel maaskee paa Grund af Mistanken vilde forstøde og uskadeliggjøre Poul Duland, men ingenlunde vilde ansee ham selv, paa hvis Uddannelse og Underhold de havde kostet saameget, som løst fra de indgaaede Forpligtelser; han indsaae, at man ved alle mulige Midler vilde søge at beholde ham i Tjenesten for Frihedsideen, og at man, hvis han bestemt modsatte sig, vilde anvende Magt, for at betrygge sig imod et muligt Forræderi fra hans Side.

Hvorledes man vilde benytte sig af Magten, derom havde han vel ingen klar Forestilling, men Bevidstheden om at denne kunde benyttes, og at dette altid vilde blive paa en for ham og Hans skadelig Maade, virkede bedrøvende og nedstemmende paa ham.

I denne Stemning betraadte han sit Hjem, hvor Moderen med Ængstelse ventede hans Tilbagekomst. Den undgik vel ikke hendes kjærligt speidende Blik, men hun beroligede sig ved Tanken om, at den maaskee var fremkaldet ved Skuet af de nylig begaaede Forbrydelser og glædede sig kun over, under det almindelige Virvar at have ham hos sig.

Imidlertid blev hendes Opmærksomhed allerede den næste Dag atter henledet paa hans Uro og Sørgmod, nærmest derved, at han slet ikke forlod sit Hjem. Ligesaa meget som det forhen havde vækket hendes Bekymring, at han mere og mere fjernede sig fra hende, ligesaa meget blev den nu sat i Bevægelse af den pludselige Forandring, der var foregaaet med Hensyn til hans Opførsel og Levemaade. — Havde han hidtil kun tilbragt faa Øieblikke hos hende, saa havde han dog i disse udviist hele Ungdommens Munterhed og Livsmod; nu derimod, da han slet ikke gik ud, stjal kun faa Ord sig over hans Læber, og selv disse bleve udtalte i saa resigneret og veemodig en Tone, at de, selv om de kun angik aldeles ligegyldige Gjenstande, alene ved deres Klang havde Magt til at bringe hende Taarer i Øinene.

Selv imod den lille Rudolf var hans Opførsel forandret, og skjøndt Alt vidnede om, at han endnu elskede Barnet ligesaa høit som forhen, saaes det dog tydeligt, at den barnlige Lallen og de smaa Kjærtegn, der forhen havde vækket hans jublende, støiende Glæde, nu fremkaldte en smertelig Bevægelse i hans Sjæl.

Der laae en Veemod i hans Blik, hans Ord og hans Stemme, som om han følte, at han snart, ret snart skulde tage Afskeed med alt Det, der var ham kjært paa Jorden.

Dette, om man saa vil — Forbud paa Smerten, laae alt for klart for det moderlige Blik, til at det ikke i høi Grad skulde forøge Maries Angstelse, og naar hun tilmed erindrede sig, ved hvilken Begivenhed denne Forandrig syntes fremkaldt, kunde hun med al sin Magt ikke bekæmpe en skrækkelig Tvivl om, at Sønnen, hendes elskede, eneste Søn, hendes hele Fryd, hendes ganske Haab, maaskee havde havt en eller anden Deel i den begaaede Ildspaasættelse, og angstfuld og smerteligt sammenkrympede hendes Hjerte sig i hendes Bryst.

Hun havde flere Gange forgjæves søgt at faae ham til at fortælle Grunden til den besynderlige Sindsforandring, og da hans uforanderlige Taushed om Alt, hvad der stod i Forbindelse med hans Virksomhed, bragte hendes Uro til en utaalelig Høide, tilstod hun endelig sin Mistanke, og bønfaldt ham grædende om, kun i denne ene Henseende at svare hende aldeles uforbeholdent.

„Nei, Moder!" svarede han overrasket af hendes Spørgsmaal. „Jeg har ingen, ikke den mindste Deel i denne Gjerning."

Uagtet Marie nærede den meest ubetingede Tillid til Victors Sanddruhed, og som en Følge deraf, efter at have modtaget dette Svar, følte sig fast overbeviist om hans Udeelagtighed i Forbrydelsen, saa laae der dog Noget i den Tone, hvormed han betonede Ordet „Jeg", som fyldte hendes Sjæl med Frygt for, at han, skjøndt selv uskyldig, maaskee kunde kjende noget til Deeltagerne, og saaledes blive indviklet i den skrækkelige Sag. Og

denne Frygt piinte hende tifold saameget som den foregaaende, thi den havde ved hans Svar erholdt et Anstrøg af Sandsynlighed; og hvilken Masse af Tvivl, hvilken Hær af Spørgsmaal opstaaer der ikke i en Moders Hjerte, hvor det gjælder om Sønnens Frihed eller Liv, og ingen Tvivl kunde den Arme faae kuldkastet, intet Spørgsmaal kunde hun faae besvaret; thi Victor var atter taus, umeddelelig og indesluttet som forhen.

Denne Tilstand havde omtrent vedvaret i en tre Ugers Tid, da Casper Smed en Eftermiddag stak sit, nu som altid, snavsede Ansigt ind af Døren til dem, efter Ansigtet fulgte en Haand, der omsluttede en lille forseglet Billet til Victor, som kun nølende modtog og aabnede den, medens Smeden atter forsvandt som en af de Underjordiske, hvilke han idetmindste lignede i Koløren.

Men var Smedens Ansigt sort, blev Victors saameget desto hvidere ved at læse Befalingen:

„Mød iaften, eller vent Forræderens Straf!"

Altsaa var det Øieblik kommet, i hvilket han skulde vælge imellem at gjøre sig til Træl og Værktøi for en Hob Oprørere, og derved forhale sin og sin Families unndgaaelige Ulykke, eller ogsaa at trodse en Samling af Mænd, der, af Frygt for egen Frihed og eget Liv, vilde vove det Yderste imod ham.

Marie saae ham skifte Farve, og vant til Ulykken, ventede hun den atter.

„Hvad er det, Victor?" spurgte hun med skjælvende Stemme, „er der nu atter en Fare, der truer Dit Liv? — O, Barn, Barn! Hvorfor vil Du aldrig være fortrolig imod Din Moder, hvorfor vil Du bestandigt lade mit arme Hjerte lide under denne kvalfulde Angst for Dig, da Du maaskee dog med faa Ord kan berolige mig?"

„De Ord, hvortil Du sigter, kjære Moder! kan jeg ikke fortro Dig," svarede han sørgmodig. „Det er en Hemmelighed, som ikke tilhører mig alene, ogsaa Andres Liv og Lykke er afhængig af den. — Jeg kan, jeg tør ikke trøste Dig, ved at bortskjænke den Fortrolighed, Du forlanger, og hvorpaa kun Du ene i hele Verden kan

have Fordring. At jeg ikke opfylder denne Fordring, maa altsaa være Dig det tydeligste Beviis for Nødvendigheden af min Taushed."

„Andres Liv og Lykke er altsaa afhængig af Din Taushed?" spurgte Moderen.

„Ja!"

„Og er ikke Dit eget Liv, Din egen Lykke nøie forbunden med deres?"

„Jo tilvisse, alt for nøie!"

„Og hvis man nu kunde forraade dem og deres Planer, vilde Du da ikke være truet af Faren i samme Grad som de?"

„Jo, ved Gud! det vilde jeg. — Mit og deres Liv og Fremtid ere saa nøie forbundne, at falde deres Hoveder, da falder ogsaa mit."

„Rædsomt, rædsomt for en Moder, at høre en slig Bekjendelse af sit eget, sit eneste Barn!" sagde Marie med skjælvende Stemme og skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

„Moder, kjære Moder! græd ikke!" bad Victor ømt, „Alt kan endnu gaae godt, jeg kan maaskee endnu blive fri for dem, maaskee endnu . . . ." han standsede i Følelsen af, at han her vilde trøste den arme Moder med et Haab, hvortil han selv ikke fæstede den mindste Liid.

„Hvilket? — Hvad kan Du?" spurgte Marie og hævede sit taarevædede Ansigt op imod ham, „hvad haaber Du?"

„Intet!" svarede han beklemt og pressede Læberne sammen, idet han med Magt søgte at tilbageholde sin Graad.

„O Victor, Victor!" bad Marie hændervridende, „sig mig Alt, Alt, maaskee vi dog endnu kunne finde et Middel til Redning. — Du siger, Dit Liv er truet, hvis Hemmeligheden røbes, og troer Du saa, at Din Moder kunde røbe den? Troer Du, at jeg letsindig kunde lege med mit Barns Liv eller Fremtid? Nei, Victor, betroe mig Alt, for at vi i Forening kan søge Frelse,

og Din Hemmelighed skal ligge begravet dybt i min Sjæl, ligesom min Kjærlighed til Dig!"

„Moder, Moder! frist mig ikke! — For Gud i Himmelens Skyld, bring mig ikke ved Dine Bønner til at blive Meeneder; thi selv om der er Forrædere iblandt os, saa berettiger det alligevel ikke mig til at bryde det Løfte, jeg har givet. Vel veed jeg, Din Kjærlighed til mig, Din Bekymring for mit Liv, vil bringe Dig til at bevare Hemmeligheden; men kunde ikke den samme Kjærlighed, den samme Bekymring bringe Dig til at forraade den, naar maaskee Een eller Anden lovede at redde Din Søn, saasnart han kun blev indviet i vore Planer? Og naar nu denne var en Forræder eller blot en Letsindig, der i et ubevogtet Øieblik udplapprede hvad han vidste, da, Moder, da vilde ikke alene Din Søns Hoved blive Bøddelen voldgivet, men tyve Andre, af hvilke de fleste ere Familiefædre, vilde komme til at lide Døden ligesom jeg, og i mit sidste Minut skulde jeg, foruden Dødsangsten og Sorgen over Skilsmissen fra min Moder og min lille Rudolf, endnu have den Helvedeskval, at Samvittigheden tilraabte mig: „„see alle disse Enker, hør alle disse jamrende Faderløse, de have Dig, kun Dig, at takke for alle deres Lidelser; havde Du holdt Din Eed, da havde Alt været ganske anderledes, men for Din egen Smerte over Din Moders Graad glemte Du de Andre, hvis Liv beroede i Din Haand, og nu skal alle disse Elendiges Skrig raabe til Himmelen om Hævn og Fordømmelse over Meenederne!"" — — Nei, Moder, nei! Vil en Anden forglemme sig og forraade sit eget, de Andres og mit Liv, da lad ham tage disse Kvaler, men befri mig for dem. — En brændende, en dræbende Smerte raser i mit Indre ved at see Dine Taarer, Moder! men Gud styrke mig, at jeg aldrig for Dine og mine Lidelser forglemmer Andres Liv."

Taarerne vare traadte ham i Øinene og rullede langsomt ned over hans Kinder; men i hans Øine straalede en saa forklaret Glands, en saa reen Afspeiling af det Ædle og Store i hans Sjæl, om hans Læber spil-

lede et saa blidt og veemodigt Smil, at Moderen paa engang med Beundring, Kjærlighed og Begeistring stuede op til ham, og mere styrket ved det Kraftige og Ophøiede i Udtrykket af hans Følelser, end om hans Ord havde indeholdt et umaadeligt Fund af den sædvanlige fade Trøst, hviskede hun kjærligt:

„Jeg kan beklage, men ikke fordømme Din Modstand!"

Og med overmenneskelig Styrke tilbagetrængte hun sin Graad, for at ikke Synet af hendes Lidelse skulde bringe ham til at vakle; thi bød Skjæbnen hende at offre sin Søn, da følte ogsaa hun, det var bedre at offre ham som en retskaffen Mand, end som en skjændig Forræder.

Victor bøiede sig et Øieblik hen over den lille Rudolfs Vugge for at skjule sin Bevægelse, trykkede Moderens Haand til sine Læber og ilede bort.

Saalænge Victor var tilstede, følte Marie Kraft til at skjule sin Smerte; men i det Øieblik han forlod hende, forsvandt denne Styrke. Dybt nedbøiet hævede hun Blikket op til den evige Fader og spurgte:

„Min Gud, min Gud! Hvorfor sender Du mig alle disse Lidelser? Hvorfor skal jeg miste Alle, Alle, hvem mit Hjerte klyngede sig til? Min Fader gav mig Forbandelser for min Kjærlighed, min Broder Had for min Ømhed, Carl Sorg og Nød for min Hengivenhed, og nu min Victor, min Eneste, han giver mig Angest og Fortvivlelse for al min Pleie, al min Omhu, alle mine gjennemvaagede og gjennemarbeidede Nætter. Hvorfor, min Gud, hvorfor skal jeg høste saa bitter en Løn? — Dog, tilgiv mig, Fader! det tilkommer jo ikke os at spørge, thi vi vide jo Alle, at hver Din Gjerning kun har eet Maal, at hver en Smerte, Du sender os, leder frem til det; at Du ikke lader os fælde en eneste Taare, uden at der fremspirer et Gode for os der hvor den faldt! — Derfor, derfor vil jeg med Tillid stue op til Dig, og selv om Du tilskikker mig den tungeste Smerte, den dybeste Sorg, selv om Du vil berøve

mig mit Kjæreste, da vil jeg vel føle mit Hjerte saaret, thi det er kun et svagt Moderhjerte; men dog prise Dit Navn og Din Gjerning, og aldrig mere spørge: Hvorfor!"

. . . . . .

. . . . . .

Da Victor mørk og alvorlig traadte ind til Doktoren, de Sammensvornes almindelige Forsamlingssted, fandt han disse, omtrent tyve i Tallet, i en dyb, forventningsfuld Taushed. Ikke en Eneste traadte ham imøde, ikke en Eneste bød ham Velkommen.

Alt overtydede ham saaledes i første Øieblik om, at han var Den, der blev betragtet som Forræderen, at han var den Anklagede.

Kold og rolig traadte han midt ind i Kredsen, og iagttog den samme Taushed, den samme Uopmærksomhed, som blev ham viist fra alle Sider.

Doktoren bøiede sig et Øieblik hviskende ned til Poul Duland, den Eneste i Forsamlingen, som havde taget Plads paa en Stol, og da „Kapitainen" med et Nik og et svagt Smiil besvarede Tiltalen, traadte Doktoren et Skridt længere frem og begyndte i en alvorlig og streng Tone:

„For første Gang, mine Herrer! ere vi her forsamlede med Ahnelsen om at have en Forræder, eller idetmindste en Frafalden i vor Midte, og vor egen Sikkerhed, saavel som det ophøiede Maal, hvorefter vi stræbe, byder os derfor at optræde dømmende, og det med Strænghed, ikke alene for paa den første Frafaldne at statuere et afskrækkende Eksempel, men endydermere fordi den Anklagede i en særdeles høi Grad har nydt vort Samfunds Omhu, Beskyttelse og Hjælp."

Alles Øine rettede sig imod Victor; men han forblev rolig, og kun det flammende Blik, som han fæstede paa den Talende, viste, at hans Opmærksomhed ikke var fængslet Andetsteds.

„Men før vi dømme," vedblev Doktoren, „bør

vi ligesaa vel høre Forsvaret som Anklagen, og i de Forsamledes Navn spørger jeg derfor Dem, Victor, hvormed og hvorledes De kan forsvare Deres Opførsel?"

„Godt, haaber jeg," svarede Victor med uforanderlig Koldblodighed. „At jeg var den Anklagede her, det saae jeg straks af de Blikke, jeg mødte ved min Indtrædelse i denne Sal, det saae jeg i Poul Dulands Smiil, og det hører jeg af Deres Ord. Men før jeg kan svare paa en Anklage, bør jeg jo vistnok vide, Hvo min Anklager er, og hvorledes hans Ord de lyde."

„Skjøndt det her ikke er den Enkelte, men alle Frihedsvennerne, der fordrer Dem til Regnskab," svarede Doktoren, „saa har dog Poul Duland paataget sig at føre Ordet imod Dem ..."

„Det ahnede mig!" afbrød Victor, idet Harmen drev ham Blodet til Kinderne.

„Og han vil nu gjentage sine Klagepunkter," sluttede Doktoren.

Poul Duland reiste sig.

Det, at Fangerne havde forsøgt Udbrud og antændt Straffeanstaltens Bygninger, havde — som han i hiint Minut yttrede — berøvet ham den sidste Hævn; men i det Øieblik, han saae den glippe, indtog en umotiveret Blodtørst dens Plads i hans Indre, og udartede snart til et Slags Raseri efter at bringe Død over Skabninger, — ligegyldigt om disse nogensinde havde fornærmet ham eller ei, — som kun den mangeaarige Vane i at skjule sine Sindsbevægelser satte ham istand til at mastere for de Medsammensvorne, saa at de betragtede ham som den Ivrigste for deres Sag, medens han igrunden kun rugede over deres Fordærvelse. — Den Modstand, Victor havde viist ham ved den sidste Samtale, havde ikke alene opægget hans Vrede, men tillige gjort ham ængstelig for, at Flere af Samfundet skulde dele de af Ynglingen udtalte Anskuelser, og saaledes maaskee virke til en Opgivelse af Revolutionsplanerne, hvilket absolut maatte være den Blodtørstige imod. Han grundede derfor over et Middel til at binde dem uopløselig til hinanden, og

fandt snart, at en eller anden Udaad, begaaet i Forening, vilde være det bedste Middel dertil, da de saa vilde være udsatte for større Fare ved at afsondre sig fra hinanden, end ved at samvirke til et Maal, der maaskee kunde sikkre dem imod Følgerne af den første Forbrydelse; men han kjendte ogsaa de Sammensvorne saa godt, at han vidste, kun Opholdelsesdriften, kun Frygten for Skafottet, kunde drive dem til en Gjerning, der netop nærmede dem til dette Skrækkebillede. Han besluttede derfor at reise en Anklage for Forræderi, ligemeget imod hvem, kun for saaledes at drage dem Alle i Snaren, og Victors Udeblivelse gav ham en herlig Leilighed til netop at udsee ham til Offeret, hvorved tillige hans Vrede for de lidte Fornærmelser kunde finde sig tilfredsstillet. — Hans Plan gik saaledes virkelig ud paa ikke mindre, end at faae Selskabet til at dømme den Anklagede fra Livet og — at fuldbyrde Dommen.

Instinktmæssigt følte Victor den Fare, der truede ham, og erkjendte snart, at han ikkun vilde formaae at undgaae den, ved ikke et eneste Minut at tabe sin Fatning og den rolige Tillidsfuldhed, der saa let slaaer enhver løgnagtig Anklage til Jorden.

„Det er i Sandhed ikke uden Smerte, at jeg optræder som Anklager imod Den, jeg selv har indført i vor Kreds," begyndte „Kapitainen"; „men her gjælder det vort Liv, og ingen Skaansel bør derfor udvises, ingen personlige Følelser tale til Fordeel for ham, der har svigtet sit høitidelige, med Blod undertegnede Løfte. — Allerede i længere Tid have vi alle seet, at den Anklagede mere og mere har tabt Lysten til at virke for vore Planer, ja, endog er gaaet saavidt, at han i et af vore Møder har udtalt sig ligefrem imod dem. Enten denne Forandring nu er fremkaldt af Kujoneri, eller en Følge af modtagne Bestikkelser fra vore Modstandere, saa lader den allerede i sig selv ahne Hang til Forræderi; thi Den, som mangler Mod til at virke for en Sag, han har besvoret, han vil ogsaa mangle Mod til hellere at offre Livet end at røbe sine Medforbundne; og kun Den, der

forglemmer sine egne Følelser, sine egne Interesser, for det Almenes, kun Den er værdig til vor Tillid. Er Forandringen derimod fremkaldt ved Bestikkelser, saa er vor Fare derved, om ikke større — thi den er under alle Omstændigheder kun een, Faren for vort Liv, — er den ikke større, saa er den os dog nærmere. — Ligesom de andre Tilstedeværende, saaledes havde ogsaa jeg ahnet, at der laae et Forræderi skjult under denne Forandring, og min Ahnelse blev bekræftet, da jeg den 25de Juni, for at prøve ham, sagde, at nu skulde vore Planer realiseres; thi da vægrede han sig ligefrem ved at arbeide længere for Friheden, og da han mærkede, han ikke ved Udflydninger og Udflugter kunde snige sig fra sine Forpligtelser, greb han Leiligheden i det Øieblik, jeg var overrasket ved Efterretningen om Børnehusets Brand, til at erklære mig, han ansaae sig løst fra sin Eed, og han har senere viist, at det var hans virkelige Mening; thi siden den Dag have vi ikke seet ham i vore Møder, og iaften er han først kommen, efter at vi have truet ham med Hævn. — — Jeg giver nu enhver at betænke hvorvidt han kan forsvare for sig og sine at vise Skaansel imod et Menneske, der har vore Liv i sin Haand, og paa hvis Troskab vi ikke længere kunne stole. Og det er ikke alene Liv og Død for nogle Enkelte, det her gjælder, men det gjælder ogsaa den Fremtid, vi ville skabe vort Fædreland, det kjære Danmark; thi komme vi til at bløde — og det vide vi, bliver vor Skjæbne, hvis vi give ham Tid til at fuldføre sit Forræderi — da vil der maaskee hengaae Snese af Aar, før atter Nogen vil vove at kæmpe for Danmarks Frihed. — — Jeg fordrer derfor — **hans Død**!"

En huul Hvisken lød imellem de Forsamlede, „Kapitainen" havde greben den rette Streng i deres Bryst; Enhver frygtede for sit eget Liv, og ansaae derfor et Mord paa Den, der kunde være dem farlig, for et ligefremt Nødværge, som let lod sig undskylde for Samvittigheden.

„Nys blev der sagt, at før der dømtes, maatte

man ligesaa godt høre Forsvaret som Anklagen," sagde Victor, „og dog forekommer det mig, at Poul Duland allerede slutter sin Anklage med en Dom, der endog synes at falde i Forsamlingens Smag. Jeg maa deraf troe, at min Dom alt er fældet, og at man kun for Formens Skyld vil give mig Ordet; men hvis dette er Tilfældet, da giver jeg gjerne Afkald paa det, thi ogsaa jeg føler formeget det Alvorlige ved denne Forhandling, til at jeg vil gjøre det til en Komedie, hvor jeg kun udfører en forudbestemt Rolle. Er jeg dømt, da udtal Dommen, og er jeg det ikke, da er Ingen berettiget til, hverken af Fjendskab imod mig, eller af Venskab for mig, at paavirke Stemmerne, ved allerede nu at tilkjendegive en personlig Dom."

„Her er ingen Dom fældet," svarede Doktoren, „stig derfor, hvad der kan tjene til Deres Forsvar, og Himlen give, det maa kunne overbevise os om, at vi og ikke De har feilet!"

„Det haaber jeg," sagde Victor levende, „og har Poul Duland, som han nylig forsikkrede, følt Smerte ved at være min Anklager, da skal han ikke savne Glæden af, at høre mig frikjendt, og hans Smerte skal jeg gjengjælde ved en lignende, thi har jeg først bevist min Ustyldighed i Forræderi, da staaer Turen til mig at anklage, og den Anklagede er da Poul Duland!"

„Dog, først gjælder det her om at demaskere Løgnen."

„Naar min Anklager begynder med at raade imod at udvise Skaansel imod Den, der har brudt sit Løfte til Forsamlingen, da maa jeg billige dette Raad, og fremfor Alt bede de Tilstedeværende, at erindre det, naar jeg begynder min Anklage; thi ligesaa lidet som jeg vilde bede om Skaansel, hvis jeg fandtes skyldig, ligesaa lidet vil jeg udvise den imod en Forræder."

„Ogsaa med Hensyn til, at jeg skal have tabt Lysten til at virke for de engang fattede Planer, ogsaa i den Henseende maa jeg tildeels give min Anklager Ret, kun maa jeg værge mig imod, at vore Planer her

forveksles med Stræben efter Frihed for Danmark; thi det er kun Planerne selv, og ikke deres Maal, som mishager mig, og det er Noget, hvorpaa jeg saa lidet har lagt Skjul, saa at jeg endog — saaledes som Poul Duland vil føre mig det til Last — i vore Forsamlinger har udtalt mig imod dem, en Aabenhjertighed, man snarere maatte antage at være istand til at beskytte mig imod Bestyldning for Forræderi, end at benyttes som en saadan; men da dette dog er skeet, nødsages jeg til, endnu engang at udtale min Misbilligelse, skjøndt jeg sidst kun høstede Krænkelser og Haan til Løn. — Jeg har ved min Færden iblandt Borgerne fundet de meest soleklare Beviser for, at de ikke føle nogen Trang til en friere Forfatning, og saalænge dette ikke finder Sted, vil det aldrig kunne lykkes ved en Revolte at forandre vor Regjeringsform; thi jeg er ikke længere dum nok til at tro, det er nok at samle en Masse skraalende Narre, der med funklende Øine, blege Kinder og begge Hænder i Lommerne raabe Hurra for Friheden og løbe deres Vei for en Politibetjent. For at kunne gjennemføre vore Planer, udfordres der Understøttelse af Borgerne, kraftig, alvorlig, begeistret Understøttelse, Enighed imellem dem, en bestemt Plan, hvorefter der kan handles, en Anfører, der er i Besiddelse af et krigerisk, og ikke af et prækende Talent; thi vel kan en Throne blive truet af Ord, men den omstyrtes kun af Magt. — Alt dette saae jeg at vi manglede, jeg saae, at vi kun vare en Snees svage Mennesker, der ved Ord søgte at sætte Gemytterne i Bevægelse, uden at der iblandt os var en Eneste, der forstod at lede denne Bevægelse, i Tilfælde af det lykkedes for os at fremkalde den, hvorfor jeg endnu intet Beviis har seet; jeg saae altsaa, at vi arbeidede hen imod vor egen Død og Fordærvelse, uden mindste Haab om at kunde naae vort ophøiede Maal, og derfor raadede jeg til at opgive Planer, der ene formaaede at bringe os et sørgeligt Resultat; men da Alle hiin Aften talte imod mig, saa besluttede jeg at bøie mig for de Andres Villie, og fandt, at vilde de offre deres Liv for

frugtløse Ideer, saa var jeg, der engang havde sluttet mig til dem, uberettiget til at skaane mit, skjøndt jeg netop er i den Alder, da det er skjønnest og meest glæderigt. Og dette kalder man Forræderi! — Jeg blev mindre ivrig i at agitere, det er sandt, men Hvo vilde ikke gjøre det samme, naar han følte sig overbeviist om, at hans Arbeide ikke vilde bringe noget Godt, og Hvo formaaede med en saadan Overbeviisning at arbeide med den samme Kraft, som før han havde faaet den?"

„Jeg har saaledes motiveret Forandringen i min Opførsel, og kan altsaa forbigaae Bestyldningerne for Modløshed og Bestikkelser med den Foragt, de tilfulde fortjene."

„Jeg modsatte mig den 25de Juni at begynde nogen Tumult, fordi jeg maatte betragte det som en aldeles vanvittig Handling; men da Poul Duland paastod at have Bundsforvante, som han kunde stille til vor Raadighed, indvilligede jeg, i den faste Tro, at det vilde koste mig Livet; men da jeg alligevel ikke kunde gjøre mig Haab om en anden eller bedre Opløsning af vore Planer, saa følte jeg, at jeg ligesaa gjerne kunde ile min Skjæbne imøde paa hiin Dag, som et, to eller tre Aar sildigere."

„Men nu indtraadte der en Begivenhed, som vækkede min Mistanke om Forræderi. Børnehuset brændte."

„Nogle Faa af dem, som her ere tilstede, erindre vist, at den første Konflikt imellem mig og Medlemmerne af vort Samfund fremstod over en Plan til at aabne Fængslerne; dengang gik jeg af med Seiren, Planen blev opgivet; men Een fandt ikke Behag i at give slip paa den, fordi den passede alt for godt til hans hævngjerrige, blodgridske Karakteer, denne Ene vor Poul Duland, og først efter en lang Kamp, bøiede han sig tilsyneladende for Majoriteten af Stemmerne, men vedblev dog bestandig at staae i en nøiere Forbindelse med den Smed, man først vilde have brugt til at fabrikere de fornødne Fængselsnøgler, en Forbindelse, der blev endmere mistænkelig ved den Omhu, hvormed han søgte at

stjule den for mig; og da nu Brandraabet lød hiin Eftermiddag, da vidnede baade hans Ord og hans Bevægelse om, at han havde ventet Udbruddet af en Tumult i Straffeanstalten, men at denne var kommen lidt for tidlig, lidt før han kunde gjøre os, Frihedsvennerne, til Forbrydernes Deeltagere i Oprør og Mordbrand. Da var det, jeg udskjældte Poul Duland for en Forræder, og udtalte, at min Eed ikke kunde binde mig til saadanne."

„Jeg udeblev senere fra Møderne, men deels stolede jeg paa, at skulde der foretages noget Alvorligt, da vilde jeg nok blive underrettet derom, og deels — jeg tilstaaer det frit — havde jeg ved Tanken om saa skjændig en Forbrydelse tabt den sidste Rest af Lyst til Virksomhed for Selskabets Planer."

„At det er den udtalte Trudsel, der bragte mig til at komme iaften, er ikke Sandhed; thi havde jeg ikke følt mig fri for enhver Brøde, for en Tanke om Forræderi, hvo vilde da have tvungen mig til at komme? Kunde jeg, der har maattet taale de meest krænkende og løgnagtige Beskyldninger, kunde jeg ikke i dets Sted have henvendt mig til Politiet, og bedet det, at tage mig i Beskyttelse saalænge indtil I alle vare grebne, og jeg sikkret imod Eders Hævn? — Men jeg kom, ikke af Frygt for nogen Trudsel; men i fuld Tillid til min retfærdige Sag!"

„Men nu, da jeg troer tilfulde at have tilbageviist enhver Beskyldning imod mig, nu optræder **jeg** som Anklager, og spørger, med hvilken Ret Den, der under et falsk Navn er indtraadt i vort Samfund, kan anklage og fordre Dom over mig? Med hvilken Ret Den, der har brudt en af Samfundets Beslutninger ....." —

„Før De vover at anklage," afbrød Doktoren ham, efter et Øieblik at have hvisket sammen med Poul Duland, „før De fører Kampen over paa et fremmed Terræn, maa De først have tilendebragt den paa Deres eget. Den Frikjendte, men ikke den Anklagede, kan optræde

som Anklager. — Har De intet mere at sige til Deres Forsvar, saa træd ind i Kabinettet, indtil vi kalde Dem."

„Jeg troer ikke at noget videre Forsvar er nødvendigt," svarede Victor, lidt urolig ved at opdage, at man formelig vilde votere om hans Skjæbne, da han let kunde tænke sig, hans Modstander ikke vilde undlade at anvende Kabaler for at fælde ham; „men hvorfor kan jeg ikke være tilstede, medens man fælder min Dom? Er der maaskee Nogen, der frygter for at see mig i Øiet, medens han udtaler sin Mening?"

„Det vistnok ikke," svarede Doktoren med Strenghed, „men ved mulige Indsigelser vilde vor Tid blive spildt, og vi have flere vigtige Forhandlinger iaften. Altsaa, hvis De ikke har Mere at anføre, da ret Dem godvillig efter vort Bud."

Victor kastede et hurtigt Blik hen til Døren; men da han saae den bevogtet af fire af de Sammensvorne, søgte han at bekæmpe sin Uro, for at den ikke skulde blive anført som et Vidne imod ham, og traadte med faste Skridt ind i det tilstødende Kabinet.

Døren blev aflaaset efter ham.

Hans Hjerte skjælvede ved denne Lyd, og uvilkaarlig søgte hans Øine efter en Vei til Flugt. — Kabinettet havde kun den ene Dør, udenfor hvilken Mændene vare forsamlede, og et enkelt Fag Vinduer, der vendte ud til en lille Baggaard, som var omsluttet af tre høie Brandmure, og hvis friske Græs vidnede om, at den sjelden eller aldrig blev betraadt. Der var altsaa intet Haab om, at hans Skrig vilde blive hørte af noget fremmed Øre, og selv om han kunde naae ned i Gaarden — Noget, der forresten var umuligt fra den Høide, hvori hans Vindue befandt sig, — selv da vilde han uden Tvivl være indesluttet og ligesaa meget i sine Fjenders Vold som imellem Kabinettets fire Vægge.

Han var altsaa i Fængsel, og hvis man besluttede hans Død, da var der ikke det mindste Haab om Redning tilbage.

Og hvor skjønt forekom Livet ham ikke nu, da det

svævede i den største Fare; med hvilken Følelse tænkte han ikke i dette Øieblik paa sin lille Rudolfs Smil og sin Moders Kjærlighed og Smerte? — Han bad, bad inderlig til Gud om Redning, og fortvivlede ved Erkjendelsen af, at han ikke turde haabe den. — Havde man fordret hans Død som en Følge af den givne Eed, da troede han fuldt og fast at have været i Besiddelse af Mod til uden Skjælven at gaae den imøde; men at blive snigmyrdet, snigmyrdet af dem, for hvis Skyld han havde offret sin egen og sin Moders Rolighed og Lykke, denne Skjæbne forekom ham for tung, for tung, for rædsom, og idet han med Blikket maalte Dybden ned til Gaardens Stene, besluttede han, hellere ved et Spring at knuse sit Hoved imod dem, end at lade sig slagte som et værgeløst Dyr.

Medens saadanne mørke Tanker og Ahnelser droge igjennem Victors Sjæl, gjorde „Kapitainen" sig i det tilstødende Værelse al optænkelig Umage for at lade dem gaae i Opfyldelse. Med en rivende Veltalenhed søgte han at bevise, at om der endnu ikke havde fundet noget Forræderi Sted, hvilket den uforstyrrede Rolighed lod formode, saa turde man dog paa ingen Maade sætte sin Liid til saa ungt et Menneske, der selv erklærede, han ikke længere følte Interesse for deres Sag; at den Idee, han havde udtalt, ved Politiet at sikkre sig imod deres Hævn, nokſom udviste, at han havde tænkt over, hvorledes et Forræderi kunde iværksættes, og endelig, at man gjorde bedst i, at sikkre sig imod ham nu, da man havde ham i sin Magt.

Engsteliggjorte for deres Liv, vare alle de Tilstedeværende enige med ham i dette sidste Punkt, kun formaaede man ikke at blive enige om, paa hvilken Maade man skulde sikkre sig. — Vel raadede Poul Duland uforbeholdent til, at man skulde aflive ham, da man, som han sagde: ikke var sikker for nogen Tunge før den var død; men ikke en Eneste af de Andre følte Mod til at udtale en Dødsdom. Doktoren foreslog da,

foreløbigen at holde ham indesluttet der hvor han var, og den næste Dag atter at behandle denne Sag.

Dette Forslag vandt almindeligt Bifald; thi den Raadvilde holder altid af at udsætte, og efter at Doktoren paa det Nøiagtigste havde beskrevet, hvor godt han var forvaret i Kabinettet, skiltes man ad, idet Enhver glædede sig ved den Tanke, at han paa engang havde afvendt en truende Fare fra sit Hoved, og dog paa samme Tid havde viist Skaansel imod den Anklagede, ved ikke ligefrem at fordømme ham.

Kun „Kapitainen" glædede sig paa en anden Maade, idet han indsaae, at Ingen af dem vilde vove at stemme for Victors Frigivelse, efter først at have indespærret ham, og at de altsaa maatte holde ham i et vedvarende Fængsel, eller, naar dette paa Grund af Omstændighederne blev for besværligt, at aflive ham. I begge Tilfælde blev der begaaet en Forbrydelse, der fastere vilde knytte de Sammensvorne til hinanden, og lettere føre dem til flere Brøder, og dette var nok til at lade den Blodtørstige triumfere.

Men ogsaa Victor ahnede disse Resultater, og med taarefyldte Øine lod han endnu engang Tanken flygte til sit fattige Hjem og sine Kjære, kastede Blikket ned i det svimlende Dyb og hvistede med Alvor og Veemod: „I Morgen!"

„Hellere Selvmorder end Slagtoffer!"

Tredie Kapitel.

En Ven i Nøden.

Kort efter at Victor havde forladt „Knaldhytten", standsede en fører, elegant klædt Mand med et godmodigt, jovialsk Fysiognomie, et langt Træbeen og i Haanden en Stok udenfor Tullefa'ers Boutiksdør, og syntes at betragte den med Forbauselse.

„Ved alle Krokodiller og Prokuratorer! Troer jeg

ikke at Døren er bleven mindre siden jeg sidst gik ud af den?" smaasnakkede han med et Smiil, men paa samme Tid straalede hans Øine af en sørgmodig Erindrings fugtige Glands.

Som en velbekjendt Gjæst traadte han ind i Bukken, og spurgte den, ved saa velklædt en Besøgende overraskede og dybtneiende Vertinde, om Mo'er Ulla var hjemme, hvilket blev bejaet, idet Tullefa'ers Ægtehalvdeel med et ærbødigt Kniks aabnede Døren til „Skabet" for ham.

„Du er dog en Heks, Mo'er Ulla, saa sandt vor Guvernør er en Kjæltring!" raabte han, da han fik Øie paa Spaakvinden; „thi ellers maatte Du absolut see ældre ud nu, istedetfor at have bevaret det samme Udseende som Du havde for ti — elleve Aar siden."

„Ah see, god Dag, Georg Brovn! Velkommen tilbage!" udbrød den Gamle, idet hun med glad Hast reiste sig for at gaae ham imøde. „Jeg kan ikke gjengjælde Din Kompliment, thi med Undtagelse af Træbenet, synes Alt at være forandret hos Dig, siden vi sidst saae hinanden."

„Med Undtagelse af Træbenet og Hjertet," forsikrede Georg, og nedlod sig paa den Skomagerstol, der ikke havde været ude af Mo'er Ullas Kammer siden den Dag da vi første Gang førte Læseren ind til hende, og da Georg var et ungt, vildledet og ulykkeligt Menneske.

„Det er meget, min Søn, naar en Mand med Sandhed kan sige, hans Hjerte ikke er blevet forandret i et Tidsrum af ti Aar, og dog kan jeg næsten fristes til at tro det, siden Du ved at besøge mig viser, at Du idetmindste ikke har forglemt Dine gamle Venner, hvilket er saameget mærkeligere, som det synes, Du har svunget Dig iveiret, bærer Diamanter i Brystnaalen og et rødt Baand i Knaphullet, og under saadanne Forhold pleie Menneskene saa let at glemme, ikke alene Vennerne, men ogsaa Følelserne fra de forbigangne Tider."

„Gud være lovet, jeg troer ikke det er Tilfældet

med mig," svarede Georg med venlig Alvor, „og troe mig, gamle Moder, skulde jeg have betalt min Lykke og Hæder med en saadan Priis, saa havde jeg aldrig indladt mig paa Kjøbet; thi Følelsen af at stræbe hen imod det Gode skabte mig dengang som nu saa mange Glæder, at intet Andet vilde kunne skjenke mig større eller lignende. — Jeg har gjort Lykke, som man kalder det; men min egentlige Lykke bestod dog kun deri, at jeg, efterhaanden som jeg kom i en bedre Stilling — gjorde jeg mig mere agtet og hædret, kunde jeg anvende mere Guld og mere Indflydelse paa at bekæmpe de bittre Sorger, hvorunder saamange af mine Medmennesker maa lide. — Ja, det er endogsaa denne Stræben, der for en Tid har kaldt mig tilbage til mit Fædreland; ikke fordi at der i det fri Amerika, under den varmere Himmel, findes mindre Trældom og Nød, eller færre kolde Hjerter end her imod Norden; men deels fordi jeg her havde efterladt en Menneskefjende, jeg har tilsvoret mig selv at besejre, eller idetmindste at frarive eet Offer, et uskyldigt Barn — Gud give, at jeg kun ikke kommer forsilde, — og deels for at opsøge to blødende Hjerter, som jeg kan bringe Fred og Forsoning."

„Det er smukt, at Du endnu erindrer det Barn, Du vilde beskytte, skiøndt Din Beskyttelse rigtignok kommer temmelig sildig," anmærkede Mo'er Ulla i en sarkastisk Tone.

„Dog vel ikke for sildig?" spurgte Brown urolig. „Jeg kunde ikke komme tidligere; men jeg haabede, at Gud vilde frelse den Uskyldige fra at synke saa dybt, at jeg ikke skulde faae Glæden af at redde ham."

„Nei, Du er ikke kommen forsildig," fortalte Ulla; „men maaskee netop i den rette Stund. — Den lille Dreng, den lille Victor, som Du for ti Aar siden bad mig ikke at tabe af Syne, fordi „Kapitainen" havde svoret at være hans Fosterfader, er nu opvoksen til en herlig Knøs, der elsker sin Moder, men dog, som det synes, staaer formeget under „Kapitainens" Indflydelse til ikke at gjøre hende Sorg; paa hvilken Maade dette

skeer, har det endnu ikke været mig muligt at opdage; men jeg seer Taarer i Moderens Øine, hvergang han forlader hende, og hun skjælver af Angest, indtil hun atter har ham hos sig, og selv da staaer Smerten til at læse i alle hendes Træk, og tro Du mig, min Søn, den Smerte maa være dyb i en Moders Hjerte, som ikke engang kan glemmes ved Sønnens Kjærtegn."

„Og Du har slet intet Begreb om, hvorover hun sørger og hvorfor hun ængstes?"

„Nei. Men at det stammer fra Poul Duland, derom føler jeg mig overbeviist; thi den er først opstaaet hos hende fra den Dag, da en Sladdertaske tilfældig kom til at fortælle hende, at hendes Victor atter omgikkes med den Nedrige, fra hvem hun i flere Aar havde holdt ham fjernet. Paa hvilken Maade Poul benytter ham, er heller ikke let at vide, thi jeg troer Victor for god til at være Deeltager i almindelige, lave Forbrydelser, og dog forsynes han stedse saa rigeligt med Penge, at baade han og hans Moder kunde føre et sorgfrit Liv, hvis hun ikke havde taget den Beslutning, aldrig at benytte noget af Det, Sønnen fortjener; hvilket ogsaa er Grunden til, at de nu i flere Aar ere blevne boende i denne jammerlige Rønne."

„De boe her i Huset?" spurgte Georg med en veltilfreds Mine, „saa kan jeg jo snart komme til at tale med dem, og bør vistnok gjøre det, for om muligt at forebygge det unge Menneskes Fordærvelse. — Men, sig mig engang, er Himmelen virkelig saa langmodig, at Poul Duland i alle disse Aar uforstyrret har kunnet vedblive sine Sletheder?"

„Nei, ikke ganske," svarede Ulla, og fortalte ham hvorledes „Kapitainen" havde mistet sit Syn, og lidt under den smerteligste af alle tænkelige Operationer.

Georg gyste ved Tanken over alle hans Lidelser, og endnu mere over, at de ikke havde været istand til at lede den forblindede Sjæl tilbage paa den rette Vei, og dybt fra hans Indre steg en sagte Takkebøn op til Alfaderens Throne, fordi at hans legemlige Smerter ikke

havde været saadan uden Indvirkning paa hans egen sjælelige Tilstand.

Efter at have erkyndiget sig saa nøie som muligt om Alt hvad der vedrørte Victor og Marie, brød han op i den Hensigt, endnu samme Aften at besøge dem; men efterat han allerede var halvt ude af Døren, vendte han endnu engang tilbage og sagde: Det er sandt, gamle Moder, der er endnu en Ting, hvorom jeg maa spørge Dig. — Jeg har i Philadelphia lært at kjende en ung Mand, der har givet mig en Kommission til sin Søster, og han sagde, at Du nok vidste, hvor hun var, da Du engang tidligere havde taget Dig af hendes Sager. Hendes Navn var Marie Halvorsen. Veed Du Noget om hende?"

„Du er paa Veien til hende," svarede Mo'r Ulla.

„Ja, det vil jeg gjerne tro; det maa jeg absolut være, saafremt hun ikke boer i Kammeret hos Dig; men jeg ønskede dog lidt nøiere Underretning."

„Nu, det er Victors Moder!"

„Ah, saaledes! Saa driver dobbelte Pligter mig til dem, og der er ingen Tid at spilde."

Og med hele den Ivrighed, der altid besjæler den virkelige Gode, naar han troer at finde Leilighed til at udrette noget Gavnligt, skyndte han sig ud af Mo'er Ullas Kammer for at ile op til Marie; men idet han traadte ud i den forreste Gjæstestue, kunde han dog ikke afholde sig fra at standse et Øieblik og lade Blikket endnu engang fængsle sig ved alle de forskjellige Gjenstande, der forekom ham som gamle Bekjendte fra en længst forsvunden Tid, i hvilken han vel var langt fra at være lykkelig, men dog havde været i Besiddelse af et ungt, kraftigt Legeme, istedet for at han nu var en svag Krøbling. Alt var endnu som dengang, de samme Bænke og de samme Borde, hvortil Knivene vare lænkede, kun den Kniv, Stine Smeds havde løsrevet den 2den April for at kaste efter „Capitainen", manglede, formodentlig havde en af Gjæsterne havt Brug for den udenfor Huset, og Tullefa'er havde været for karrig til at erstatte

den med en ny. Hans Sjæl skjælvede ved Erindringen om hiin vilde Scene; men da hans Blik faldt paa Trommen, der var bleven hængende som et Minde om Værtens militaire Virksomhed, erindrede han „Skabets" Bestormelse, og et let Smiil spillede omkring hans Læber.

Faa Minutter derefter traadte han ind til Marie.

Ogsaa hun havde i dette Øieblik været fordybet i Erindringer. Gyngende den lille Rudolf paa sine Arme, drog forbi hendes indre Blik et Billede af, da hun i det samme fattige Kammer saadan gyngede sin Victor ved det moderlige Bryst. Dengang havde hun forekommet sig selv saa arm og hjælpeløs, og dog, hvor riig var hun ikke da imod nu? Hun havde sin Carl, kjærlig og arbeidsom, et Blik af ham, et Ord fra hans Læber kunde hvert Minut paa Dagen fylde hendes Bryst med Glæde; hun havde sin Victor, reen og uskyldig, havde Haabet om hans Lykke og Drømmene om hans Fremtid, og nu, nu? Hendes Carl havde saamange Aar hvilet i den stille Grav, at selv Erindringens Billede kun viste hans Træk som bag et Slør, intet opmuntrende Blik, intet trøstende Ord kvægede længere den lidende Sjæl; og hendes Victor, han ilede Fordærvelsen imøde og skulde maaskee døe som en Forbryder. — Hvilken Smerte, hvilken Jammer i det moderlige Hjerte, og dog fortvivlede det ikke, thi Tro og Tillid havde bygget deres herlige Tempel i det.

Langsomt hævede hun Blikket op til den fremmede Mand, og reiste sig forundret for at træde ham imøde medens et Spørgsmaal svævede hende paa Læberne.

„Lad Dem ikke forstyrre," bad han i en Tone, der gjengav al den Venlighed, som thronede i hans Indre, „lad Dem ikke forstyrre, thi det er en Ven og ingen Fremmed, som træder ind til Dem."

„Og dog forekommer det mig, at jeg aldrig....."

„Har seet mig før," afbrød Georg hende. „Nei, det vil jeg tro; men jeg har dog tidligere seet Dem, og erindrer Dem tydelig nok fra hiin Tid, til nu at kunde

see, de Dage ikke have været blide, De har havt at gjennemleve; men trøst Dem, der kan komme bedre, og jeg bringer dem maaskee med mig."

„Men, tillad mig, min Herre! Hvo er De da?" spurgte Marie, mere for at sige Noget, end just fordi hun i dette Øieblik befandt sig i en Stemning, saa at Nysgjerrigheden kunde diktere hende Spørgsmaal.

„Nu, for dog at begynde med Noget," svarede Georg, „saa vil jeg for det Første sige Dem, at jeg er Deres Broders fortrolige Ven."

„O, den Lykkelige, har han en Ven?" udbrød Marie uvilkaarlig.

„Ja, og jeg tør tilføie, saa trofast en Ven som Nogen kan ønske sig. — Jeg gjorde hans Bekjendtskab straks efter at han var kommen til Amerika . . . ."

„Til Amerika?" afbrød Marie ham med synlig Bevægelse, „han er altsaa frelst? Er sikker?"

„Saa sikker som Paven paa Himmerige, saafremt hans Nøgler forresten duer noget," forsikkrede Georg.

„O min Gud, min Fader, hvor jeg takker Dig!" jublede Marie uvilkaarlig, idet hun et Øieblik over Broderens Held forglemte sin egen Kummer.

„Hvorledes?" spurgte Georg, idet hans Øine straalede af glad Overraskelse, „De takker saa varmt, saa inderligt Deres Gud for Dens Frelse, der engang berøvede Dem Alt, og tilmed førte Deres Faders Forbandelse over Deres Hoved?"

„Hvis jeg endnu kunde mindes Sligt," svarede Marie med streng Alvor, „kunde erindre det, medens min Broder svævede i Farer, saa havde jeg i Sandhed fortjent min Nød og min Forbandelse."

„Ved den store Aand! De er en brav Kone!" raabte Georg Brown med et Smiil paa Læberne og en Taare i Øiet, og rækkede hende trofast sin Høire, „og jeg Trefjerdedeel af et Menneske er overordentlig lykkelig, hvis jeg kan komme saa skjønt et Hjerte tilhjælp. — Stig frem, stig frem, min fromme Kvinde, hvormed kan jeg hjælpe Dem, hvormed kan jeg staae Dem bi? Men

hurtigt, eller jeg revner af Utaalmodighed, ligesom en overmoden Lemon."

„Med — Intet!" svarede Marie med Suk.

„See saa, til Fanden — eller hvad jeg vilde sige — i Guds Navn," rettede han. „Ja, jeg kunde da ogsaa nok tænke mig, at en af Himlens Engle ikke behøvede en saadan Stymper som jeg; men jeg synes dog . . . .?"

Marie kunde ikke undertrykke et lille Smil ved Mandens godmodige Ivrighed.

„Ja, De smiler, Madam!" vedblev han; „men De kan tro, det er slet ikke rart, naar man iler hen til et Sted i det glade Haab, at kunde aftørre Taarer og fremkalde Fryd, og saa ved sin Ankomst finder Alt saa roligt og godt, at man kan sjokke hjem igjen med en lang Næse; man bliver omtrent tilmode som om man havde givet sine sidste Skillinger ud til et Par smukke Kopper til en Geburtsdagspresent, og saa ved sin Ankomst finder Geburtsdagsbarnet i Besiddelse af et komplet Stel af samme Slags. — Endnu her paa Trapperne tænkte jeg: nu er der Sorg og Nød derinde, men naar Du om en halv Time gaaer derfra, saa er der Glæde og Haab. Og nu finder jeg i dets Sted Fromhed, Nøisomhed, Sjælefred, kort, alt Det, som ene Gud formaaer at give."

„Og dog har De ikke taget feil," sagde Marie bedrøvet, idet hendes Tanker ved hans Ord faldt tilbage paa alle hendes Bekymringer og Ængstelser; „thi De maa erindre, Sjælefred er vel en stor Lykke, men ikke al Lykke!"

„Og dog sagde De nylig, at jeg Intet kunde gjøre for Dem?"

„Jeg talte Sandhed! Kun Gud kan gjøre Det, mit Hjerte ønsker."

„Men han bruger Menneskene som sit Værktøi. — Sig mig hvad der tynger Deres Hjerte," bad Georg med inderlig Deeltagelse, „og jeg skal gjøre Alt, Alt hvad der paa nogen Maade staaer i min Magt, ikke alene fordi Deres Broder har bedet mig om, at gjengjælde

den Uret, han har gjort Dem, men ogsaa fordi jeg har funden en Skabning, der er Hjælpen værd."

„Jeg tør Intet sige," svarede Marie, og brast uvilkaarlig i Graad.

„De har en stor Sorg," vedblev Georg, „og jeg kjender det menneskelige Hjerte nok til at vide, at en Moders Sorg kun kan være saa stor, naar det er for Sønnen hun sørger."

„De veed altsaa . . . ." spurgte Marie ængstelig og overrasket.

„Destoværre kun Lidet. Dog saa meget, at det her gjælder om at redde Deres Søn."

„Men det kan ene, ene skee ved et Mirakel!" hulkede den sørgende Moder.

„Og saadanne gjør Gud hver Dag, hver Time paa Dagen, medens vi forblindede Taaber paastaae, at Miraklernes Tid er forbi, kun fordi vi ikke ville lukke vore Øine op, og see Guds Gjerninger, fordi vi ikke see dem middelbare. — Deres Søn er i Hænderne paa Poul Duland, men det var ogsaa jeg engang, det var ogsaa Deres Broder, og dog ere vi begge skkrede for ham; hvorfor skulde saa Victor være mindre heldig, naar vi arbeide for ham? — Men for at kunne virke for ham, maa vi vide Alt, fortro Dem derfor til mig, sig mig Alt hvad De veed."

„O, men det er jo netop min største Kval, at jeg Intet veed," svarede Marie. „Det er netop det, der tusindfold forøger mine Lidelser, at jeg kun veed hans Liv hvert Minut svæver i Fare, uden at vide paa hvilken Maade, og ved hvilke Midler man altsaa turde haabe paa Redning. — Grædende har jeg bønfaldet om hans Fortrolighed, jeg har seet hans Smerte og Kamp ved disse Bønner, men aldrig formaaede jeg at bringe ham til at bryde den Eed, han har svoret."

„I Sandhed, han maa have en sjelden Karakteer, siden Omgangen med Poul Duland ikke har bragt ham til at forglemme den barnlige Ømhed og den retskafne Ordholdenhed," sagde Georg tankefuld, „men troer De

ikke, at naar en Mand, naar jeg talte med ham, han da kunde ledes bort fra denne fordærvelige Forbindelse?"

„Destoværrre, jeg kan ikke nære noget Haab derom!"

„Men det var dog en Prøve værd. — Maaskee det kan lykkes over Forventning. — Hvis De tillader, vil jeg komme igjen imorgen Formiddag, og maaskee mit eget Livs Erfaringer kan give mig gavnlige Raad, saa at jeg finder Midler til at bevæge ham."

„Kom med Gud!" svarede Marie, „og hvis det var muligt, — hvis det var muligt at redde ham, da vil jeg for Deres Fødder tiljuble Dem min Tak for mit Barns Liv!"

„Vi ville prøve, og Gud vil vistnok høre Moderens Bøn. — — Men, endnu et Ord, før jeg forlader Dem. Skjøndt Deres Udbrud ved Efterretningen om Deres Broder har overbeviist mig derom, saa maa jeg dog, for at opfylde et Løfte til min Ven, spørge Dem, om De af Hjertet har tilgivet Rudolf de Lidelser, han har foraarsaget Dem?"

„Han er jo min Broder, hvorledes skulde jeg da kunne gjøre Andet?"

„Og det Barn han betroede Victor?" spurgte Georg dybt bevæget.

„Seer De ved mit Bryst!" svarede Marie, og trykkede den Lille kjærligt imod sit Hjerte.

„Gud velsigne og trøste Dem!" bad Manden, og fjernede sig hurtigt, for at ikke Kvinden skulde see de Taarer, som perlede i hans Øie.

Om et Haab i sig selv end er nok saa ringe, nok saa usandsynligt, saa kan de Ulykkelige, for hvem Haabet er Alt, dog ikke lade være at klynge sig til det, endog om deres egen Fornuft viser dem det Daarlige deri.

Det var derfor naturligt at Marie, uagtet hun ikke kunde bekæmpe Tvivlen om, at det skulde lykkes for den Fremmede at redde hendes Søn, alligevel ikke ganske formaaede at bortjage det svage Haab fra sit Hjerte, og hun ventede nu med dobbelt Uro og Længsel paa Victors

Tilbagekomst, for maaskee af hans Ord, Stemme eller Miner at finde Haabet bestyrket.

Men den ene Time hensneg sig efter den anden; det var længe siden han var kommen saa silde hjem, og da Vægterne raabte Tolv, det Klokkeslet, hun tidligere stedse havde betragtet som den yderste Grændse for hans Udebliven, og hun endnu ikke hørte ham komme, begyndte en rædsom Ahnelse at bemestre sig hende, og med Forfærdelse erindrede hun sig nu hans Blegnen ved Modtagelsen af den lille Billet, og hans voldsomt tilbagetrængte Smerte ved Afskeden.

Endnu en Time søgte hun at bekjæmpe sin Utaalmodighed, men da hun hørte det nære Taarnuhr slaae Eet, kastede hun sig fortvivlet paa sine Knæ, og anraabte med bævende Læber om Naade for sin Victor, Barmhjertighed for sin lidende Sjæl; men ei engang Bønnen, som dog saa ofte havde skjænket hende Mod og Tillid, ei engang den formaaede at berolige hendes Tanke, og den eneste Lindring den skjænkede hende, var en Strøm af bittre Taarer.

Ogsaa den næste Time forsvandt, uden at være forstyrret af andet end Taarnuhrets Slag, som den ene Gang efter den anden forkyndte, at et Kvarteer af Tiden atter var sjunken ned i Forbigangenhedens umaadelige Dyb, og med sin kraftige Malmstemme kaldte Fortvivlelsen nærmere til Moderhjertet.

Sagte gik hun ned af Trappen, aabnede Gadedøren og kastede Blikket ned af Gaden, for om muligt, om ikkun et eneste Minut tidligere at see ham komme; thi uagtet Alt, endogsaa hendes eget Hjerte fortalte hende, at han var fortabt, saa modsatte hendes Sjæl sig dog med en vanvittig Anstrængelse Troen derpaa.

Men da den første Purpursky bebudede Morgenens Ankomst, og Victor endnu ikke vendte tilbage til det fattige Hjem, bøiede hun tilintetgjort det sorgbetyngede Hoved imod Jorden, og sukkede: „Min Gud, min Gud! Hvi har Du forladt mig?“

Fjerde Kapitel.

„Høg over Høg."

Da Georg, ifølge sit Løfte, om Formiddagen traadte ind til Marie, var hun neppe istand til at fortælle ham, ikke sin Formodning, men sin Forvisning om Victors Fordærvelse.

„Hem, hem!" brummede han med en fortrædelig Mine. „Stakkels Kone, det er slemt; thi jeg kom netop herhen med den faste Tro, at have fundet Midler til at lede ham bort fra den slette Vei. Men veed De da ikke hvor han gik hen?"

„Nei, det sagde han mig aldrig," svarede Marie. „Straks imorges gik jeg til Poul Duland, i Tanke om, at han maaskee vidste Noget om min Søn, og jeg vilde da for hans Fødder have tryglet om en Efterretning; men han svarede mig smilende, at han ikke havde seet Victor i mange Tider."

„Det troer jeg nok, han er jo blind! Og han svarede med et Smiil? — Min kjære, gode Kone, saa er der jo ikke den mindste Tvivl om at han veed hvor Victor er, thi ellers vilde han selv være bleven overrasket ved Underretningen om hans Forsvinden. — Vær rolig, stakkels Moder! Nu gaaer jeg til Poul Duland, nu begynder jeg en Kamp med ham; og ved Gud og de tretten Stjerner! han skal bøie sig, og har de ikke dræbt Victor, Noget, jeg dog ikke troer de vove, saa skal han inden Aften hvile i Deres Arme!"

Og hurtig stolprede han paa Træbenet ned ad „Knaldhyttens" skrøbelige Trappe, og traadte til Værtindens Forbauselse uden Anmældelse ind til Mo'er Ulla.

„Hør, gamle Mutter, nu kniber det," begyndte han, inden han endnu havde givet sig Tid til at lukke Døren efter sig. „De Kjæltringer have ædt den smaa Victor med Hud og Haar, ligesom Grønlænderne deres Rensdyr, eller idetmindste have de forstukken ham, ligesom vor Gouvernør de tre Fjerdedele af Øernes Indtægter, og vi maa nu see at tvinge dem til at spille Hvalfiske,

saa de spyer ham ud igjen. — Siig mig hvor Poul Duland boer?"

„Siig mig først, Du Fusentast, hvad Du mener med al den Sladder," svarede Ulla bestndig.

Han gjentog Maries Fortælling.

„Naa, saaledes" sagde den Gamle, idet hun pludselig fik travlt med at rette paa sit Sæt, „ja, saa er det nok bedst, at jeg gaaer med Dig til den gode Herre."

„Det gaaer neppe an," indvendte Georg, „thi det er ved Hjælp af nogle Hemmeligheder, at jeg vil tvinge ham til Føielighed, og . . . ."

„Og det er netop det samme som j e g vil," svarede Ulla bestemt. „Jeg hører ikke efter Dine Hemmeligheder, til Gjengjæld kan Du lukke Ørene for mine; men Alle i Forening kunne maaskee udrette det, som de Enkelte ikke formaae. — Nu ingen Modsigelser, kom, lad os gaae!"

Ilfærdig trak hun den halv modstræbende Georg Brovn med sig, og begge stode snart udenfor „Kapitainens" Dør. Ulla med et Smiil om Læberne ved Tanken om at skulde betvinge den Frygtelige, Georg med Alvor og Vrede tegnet paa den høie Pande og i de funklende Øine.

Da de vare forsigtige nok til at erklære Poul Dulands Pige, da hun spurgte om deres Navne for at melde dem, at disse vilde være aldeles ubekjendte for hendes Herre, men at deres Besøg angik en Gjenstand af største Vigtighed for ham selv, bleve de straks derpaa indførte til den Blinde, der, hvilende i en magelig Lænestol, netop havde været fordybet i triumferende Drømme om Resultatet af hans Virksomhed den foregaaende Aften.

Da han hørte de Fremmede træde ind, reiste han sig halvt, og hilsede med en vis Værdighed, idet han undskyldte, at han, paa Grund af Synets Tab, ikke kunde imødegaae sine ubekjendte Gjæster.

„Iblandt os behøves ikke slige Komplimenter," svarede Georg og tilbagetrængte med Magt sin opbrusende

Heftighed; „men maaskee De vil befale Deres Tyende at fjerne sig?"

Ved den første Lyd af hans Stemme blev „Kapitainens" Ansigt overtrukket af Liigbleghed, og en sagte Skjælven bemægtigede sig hele hans Legeme og syntes at lamme ham saaledes, at han kun med Anstrængelse formaaede at svare: „Nei, nei! Jeg vil ikke være ene med Dig, jeg gjenkjender Dig, og nu, da jeg er blind og hjælpeløs, frygter jeg Dig!"

„For Fanden! Saa lad Kvindemenneskет blive," udbrød Georg, idet han gav sin Harme Tøilen, „og Du maa da tilskrive Dig selv, om Dine Hemmeligheder kommer videre end Du ønsker."

„Jeg troer neppe, vi have Hemmeligheder sammen, hvis Offentlighed jeg behøver at frygte," svarede „Kapitainen", og søgte at fremtvinge et haanligt Smiil.

„Saa maaskee vi have det; thi jeg er endnu ikke død af Latter!" sagde Mo'er Ulla med Vægt.

„Ulla!" skreg Poul Duland og blev askegraa i Ansigtet. — „Gaae, Karen! gaae!" befalede han med Heftighed, „og Du, Georg, afluk den yderste Dør, saa at hun ikke kan lytte, thi selv om I ville dræbe mig, saa vil jeg dog hellere døe uden Forsvar under Eders Hænder, end have Vidner til vor Samtale."

Pigen adlød, og Georg Brown tillaasede omhyggeligt Døren til det forreste Værelse og gik tilbage til „Kapitainen".

Denne havde imidlertid atter tilkjæmpet sig lidt Fatning i det forløbne Minut.

„Hvad have I at sige mig? Hvad ville I?" spurgte han med fremkonstlet Rolighed.

„Mig selv betræffende, har jeg Intet at sige Dig," svarede Georg, som ogsaa paa sin Side nu var lidt roligere end i det første Øieblik, „hvad Du har gjort mod mig, det tilgiver jeg Dig; thi vel meente Du det ondt med mig, men Gud har vendt det til det Gode; men ogsaa imod et andet ungt Menneske har Du siden jeg forlod Dig rettet Dine Planer, og ham er det jeg kom-

mer for at fordre tilbagegiven til det retskafne Samfund og den sørgende Moder, hvem Du idag med Kulde viste tilbage, da hun spurgte Dig om sit Barn. — Nu spørger jeg Dig, om Du vil løse Victor fra den Eed, som binder ham, og give os ham tilbage?"

„Jeg har ingen Victor," svarede „Kapitainen" trodsig, „og er han bunden ved nogen Eed, saa kan jeg ikke løse ham. Jeg er ingen Pave, og han ingen Katholik."

„Du lyver!" raabte Georg heftig, „Du veed hvor han er, og Du formaaer ogsaa at frigive ham fra Dine forræderiske Planer, og hvis Du ikke gjør det, saa ...."

„Hvad saa?" spurgte den Blinde haanligt.

„Saa røber jeg disse Planer, og befrier ham paa den Maade."

„Og hvad er det for Planer, som dandse rundt i Dit fortumlede Hoved?"

Georg traadte tæt hen til ham og hviskede: „Planerne til et Høiforræderi! — Du studser og blegner," vedblev han høit; „men vær kun rolig; thi i det Øieblik, Du giver Victor tilbage til hans Moder, og ikke indvikler ham i disse fordærvelige Foretagender, i det samme Øieblik tilsværger jeg Dig Taushed; men hvis ikke, da maa I Alle bøde for Eders Forbrydelse."

„Og iblandt os Alle den samme Victor, Du vil frelse," svarede „Capitainen" snedig. „Gaae Du kun hen og fortæl alt hvad Du veed, og formodentlig kun ved hans eget Forræderi har faaet at vide; thi i det samme Minut man griber mig, griber man ogsaa Victor som min Medskyldige, og Du kan see os begge bestige Skafottet paa eengang. — Nu, gaae, gaae, skynd Dig at anklage os!"

Georg stod som truffen af Lynilden.

„Nu er det min Tid at tale, „begyndte Mo'er Ulla, som hidtil havde forholdt sig ganske stille, „og om Du i Din dumme Stolthed flyver aldrig saa høit, Poul Duland, saa husk paa, der er Høg over Høg, og jeg skal skkert overflyve Dig. — Om Victor end er nok saa nøie forbunden med Dig i de Planer, Georg Brovn omtaler,

saa er det dog ikke Tilfældet i den af Dine Hemmeligheder, som jeg kjender, og som jeg nu i sexten Aar har bevaret, kun for at have et Middel til at knuse Dig, i det Minut, det kunde være meest nødvendigt, og det troer jeg nu er kommet."

„Ti, ti! fordømte Hex!" skreg „Kapitainen" rasende. „Skal Du nu atter komme med Dine forbandede Ugleskrig, ligesom dengang da Du sagde, Ravnene skulde fortære mine Øine før jeg naaede Graven?"

„Dengang talte jeg Sandhed, og det vil jeg ogsaa gjøre nu," forskrækkede Ulla rolig.

„Ha, fordømt! Dette maa jeg taale i mit eget Huus!"

„Den, der aldrig har viist Agtelse for Andres Hjem, men paa alle mulige Maader vanæret og forstyrret det, han kan heller ikke vente Andres Agtelse for sit eget. — Men nu skal jeg fortælle Dig en lille Historie, som ....."

„Gid Helvede skulde tage Din Tunge!" brølede Kapitainen" sittrende af Raseri. „Jeg vil ikke, jeg vil ikke høre Din fordømte Stemme, og tro aldrig at Du skal redde Victor med Din Sladder; thi selv om Du kan fælde mig, saa skal jeg anklage de Andre, kun for at Du ikke skal seire."

„Vær rolig, min Putte!" haanede Spaakvinden, „vi kunne jo dog prøve, om min Historie ikke hjælper, og under alle Omstændigheder kan den aldrig skade; det vil idetmindste altid være en Adspredelse for en stakkels blind Mand, der saameget maa savne Tidsfordriv. — Hør nu opmærksom efter. —"

Og medens „Kapitainen" krampagtig kastede sig tilbage i Lænestolen, fortalte hun:

„Det er nu over seksten Aar siden jeg undertiden blev kaldet til en fornem, men ikke ganske ung Dame, som, uagtet Rigdom og Overdaadighed tittede frem af enhver Krog hos hende, dog boede meget eensomt et Stykke udenfor Staden, og kun havde et eneste Tyende hos sig, en gammel Pige, der om Aftenen maatte forføie

sig til sit Kammer i den modsatte Fløi af Bygningen. Jeg opdagede imidlertid snart, at denne Eensomhed kun var valgt for usjeneert at kunne vedligeholde en øm Forbindelse med en ung — og man maa tilstaae det — dengang meget smuk og beleven Herre. — Du kjender maaskee hans Navn?"

Poul Duland trykkede sine Hænder for Ørerne; men da Mo'er Ulla hævede sin Stemme for at tvinge ham til at høre, lod han atter Hænderne synke af Frygt for, at Pigen maaskee kunde høre saa høirøstet en Fortælling.

„Nok," vedblev hun, „jeg opdagede dette derved, at hun bestandigt spurgte mig, om jeg i Kortene kunde see noget til om han var hende utro, og, uagtet jeg bestandigt nægtede det, dog stedse paany lod mig kalde for at gjentage det samme Spørgsmaal. — En Aften var jeg atter hos hende — det var den 1ste April 1801 — og fandt hende mere urolig end sædvanlig, og endelig fortalte hun mig, at den unge Mand — Poul Duland kjender ham! — havde overtalt hende til at gjøre sit Testamente og at indsætte ham til sin Arving, og at mørke Ahnelser siden den Tid stedse plagede hende. — Vi sadde netop i hendes Sovekammer og talede herom, da tre smaa Slag af en Ridepidsk klang imod Ruderne, og hun sprang op med det Udraab, der er han; men i samme Øieblik faldt det hende ind, at det vilde være ham ubehageligt at see en Fremmed der, og under spøgefulde Bemærkninger bleve vi enige om, at hvis han kom ind i Sovekammeret, skulde jeg smutte ind i et stort Klædeskab, som der stod. — Kort efter traadte han virkelig med hende ind i Kammeret, og jeg fik neppe Tid til at indtage mit Skjul. — Ogsaa jeg kjendte den unge Mand, Poul Duland! — — Han syntes usædvanlig elskovssyg, og hvormeget Damen — maaskee nærmest fordi hun vidste, jeg var tilstede — end værgede sig, saa fik han hende dog ved sine Smigrerier og Kjærtegn lokket til at søge Hvile — eller Kjærlighed. — Under tusinde ængstelige Blikke, som hun kastede hen til Skabet, hvor jeg var

skjult, begyndte hun at aftage sin Pynt, og halvt med Spøg og halvt med Magt tiltvang han sig den Ret at aftage hendes Sko; men . . . ."

„O, Ulla, ti, ti!" bønfaldt „Kapitainen."

„Men neppe havde han aftaget dem," vedblev den Gamle, som om hun slet ikke havde hørt hans Afbrydelse, „før han gav sig til at kildre hende under Fødderne og derved fremkaldte en krampagtig Latter, blandet med afbrudte, bønlige Ord om at holde op; men forgjæves. — Jeg ahnede Hensigten, mine Haar reiste sig paa mit Hoved, men af Frygt for den kraftige Mand vovede jeg ikke at skrige, og efterhaanden som den ulykkelige Dame mere og mere nærmede sig til at faae et Krampeslag, desto ængsteligere blev jeg, thi jeg indsaae, at jeg allerede havde seet Formeget, til at Manden turde lade mig leve, og hvad skulde jeg svage, gamle Kone kunde gjøre for at bevare mit Liv i hiint Øieblik, andet end at tie og see? — Endelig naaede han sit skjændige Maal, hun fik Krampe, men selv under denne kæmpede hun saa stærkt imod ham, at han maatte anvende alle sine Kræfter for at ikke Slagtoffret skulde undslippe, og i denne Kamp kom han til at afbide hendes ene Finger. Omsider fuldbragte han ganske Mordet ved med Haanden at holde hende for Næse og Mund, medens han med hele sit Legemes Vægt forhindrede hende i at forsvare sig. Da hun var død, var kvalt, reiste han sig, kastede et stolt Blik omkring paa Det, som nu var hans Eiendom, mumlede „„Nu har jeg Midler til min Hævn!"" og fjernede sig."

„Men jeg havde seet Alt, kan erindre Alt og fortælle Alt; thi først efterat have prøvet alle Midler for at kalde hende tilbage til Livet, gik jeg derfra henimod Morgenstunden ligesaa sagte som Morderen var kommen og gaaet. — Den næste Dag hørte jeg, at Damen om Natten var død i Krampe; men Manden, som havde fremkaldt denne Krampe, tog hendes Eiendomme i Besiddelse og kaldte sig snart van Colard, snart Poul Duland og snart „„Kapitainen""."

„Jeg — derimod — jeg forbandede min Feighed, der havde afholdt mig fra at vove mit Liv for at redde den Ulykkelige, men min Frygt var i hiint Øieblik saa navnløs, at det bogstavelig ikke var mig muligt at røre mig fra Stedet. — Senere bestemte jeg mig til at tie, deels fordi Indtrykket af Forbrydelsen tabte sig hos mig, og deels fordi jeg haabede, Himmelen havde forbeholdt sig en langt haardere Straf over Forbryderen end den, vore Love kunne diktere. — Men nu, da jeg seer, at Guds Straf vel har rammet, men ikke virket tilstrækkeligt, nu vil jeg ikke længere tage i Betænkning at tale, hvis Du, Poul Duland, ikke vil standse med Din Ondskab."

Efterhaanden som Mo'er Ullas Historie var skredet frem, blev Georg Brown stedse blegere, og støttede sig aandeløs og skjælvende imod Stolen, medens den Skyldige tvertimod tilbagevandt mere og mere af sit gamle Herredømme over Træk og Stemme.

„Det er en net Fortælling," sagde han spottende, „kun Skade at det er en Løgn!"

„Hvorledes?" raabte Ulla, mere forfærdet over hans Forhærdelse end over hans Ord.

„Hvis der var et eneste sandt Ord i alt Det, Du fortalte, saa maa Du ogsaa kunne bevise det."

„Ah, derpaa stoler Du; men vogt Dig, Poul Duland! Jeg kan maaskee føre Beviser, hvis Tilværelse Du slet ikke ahner," svarede Ulla truende, skjøndt hendes ængstelige Træk paa det Kraftigste modsagde hendes Ord, og hun drog saaledes en Fordeel af „Kapitainens" Blindhed.

„Enten Du kan bevise det eller ei," svarede han med et svagt Spor af Uro, „saa skal det dog ikke redde Victor, thi i samme Øieblik Du vil sladdre, vil ogsaa jeg gjøre det, og da maa han døe!"

„Ogsaa hvis jeg," spurgte Georg, der havde vunden Tid til Eftertanke, „ogsaa hvis jeg paa samme Tid fortæller Dine Planer og tilføier, at Victor af Dig er forhindret i selv at gjøre det, at han kun er bleven indspærret af Dig, fordi han vilde vide Alt, og først an-

give det i det sidste Øieblik, og derved vækkede Din Mistanke?"

Poul Duland var synlig overrasket. Han indsaae fuldkommen de Farer, som i dette Øieblik truede ham, og at Victors Frigivelse var det eneste Middel til at undgaae dem. — Efter en kort Betænkning bestemte han sig dertil, og spurgte:

„Hvis det nu virkelig stod i min Magt, at skaffe Victor tilbage, ville I da tilsværge mig Taushed, ikke alene i dette Minut, men for Eders hele Liv?"

„Hvis Du inden Aften sender ham til sit Hjem, da har Du min Ed!" forsikkrede Georg.

„Og Du Ulla?" spurgte „Kapitainen" spændt.

Hun nølede med Svaret, og syntes at fryde sine Øine ved den Uro, der stedse blev synligere paa Poul Dulands Ansigt, som efter faa Minutters Forløb blev bedækket af en kold Angstsved, den han ikke formaaede at holde tilbage, saaledes som han med krampagtig Anstrængelse vedligeholdt et halvt Smiil omkring sine Læber.

„Nu vel," brød hun omsider den piinlige Taushed. „Jeg seer dog, Du er ikke ganske fri for Samvittighedskvaler, og hvor de først have indfundet sig, der vokse de snart til en umaadelig Størrelse; jeg vil derfor lade mig nøie med den Straf, de ville give Dig, og under Forudsætning af, at Victor inden en Time er i sit Hjem, vil ogsaa jeg love Taushed; hvis ikke, da vil jeg skaffe min egen Samvittighed Ro ved at tale."

„Om een Time!" gjentog „Kapitainen", „det er mig umuligt. Iaften, Klokken otte, før kan jeg ikke opfylde Eders Forlangende. — En Time, det er alt for kort en Tid!"

„Det er alt for lang en Tid for en Moder, som ængstes for sit Barn," svarede Ulla strængt. „Bestem Dig: — om en Time eller aldrig!"

„Jeg kan ikke!" hviskede „Kapitainen" kraftløs, „saa lad skee hvad der vil!"

Mo'er Ulla og Georg Brown saae tvivlraadige paa hinanden.

„Naa, Ordsproget siger jo, at man ikke engang skal gjøre en Skjælm Uret," sagde Ulla, af Frygt for at skade sin egen Sag ved en alt for stor Paastaaelighed, „jeg indvilliger da i den forlangte Tidsfrist; men hvis Du bryder Dit Ord, da skal Du ved den evige Dommer fortryde det, selv om Victor ikke reddes derved."

„Han skal ikke udeblive," forsikkrede „Kapitainen" med lettet Bryst; „men jeg stoler paa, I til Gjengjæld aldrig mere ville betræde min Bolig?"

„Den indeholder Intet, som kan lokke os," svarede Ulla.

. . . . . .

Medens Ulla og Georg ilede hjem til „Knaldhytten", for i Forening at trøste Marie med Haabet om, snart igjen at kunne trykke Sønnen til sit Hjerte, søgte „Kapitainen" at udklække nye Planer, for at kunne befri den samme Yngling, for hvis Død han havde været den Første til at hæve sin Stemme den foregaaende Aften.

Men hvormeget han end anstrængte sig for at fastholde sine Tanker i denne Retning, saa opstod der dog uafladelig andre Gjenstande for den, som det ikke var ham muligt at forvise fra sit indre Blik. — Ulla havde med sin Fortælling gjenkaldt Erindringer i hans Sjæl, som nu med ustandselig Vælde og rædselsfuld Tydelighed strømmede ind paa den. Han saae hiin Kvindes venlige Blik, hørte hendes kjærlige Ord, hendes Latter da han begyndte det frygtelige Mord, hendes Bønner, Skrig og Rallen, saae hendes stive, brustne Øine, hendes blaa og fordreiede Ansigtstræk, og hans Hjerte bankede ved Erindringen derom som om det vilde sprænge hans Bryst, Blodet steg ham frygteligt til Hovedet og forvirrede hans Tanker, som dog atter og atter viste ham de samme Scener, det samme Meduſahoved, hvis Rædsomhed maatte forstene ham.

Mo'er Ulla havde Ret. Engang vækkede, udviklede Samvittighedskvalerne sig med frygtelig Hurtighed og Kraft i hans Bryst.

Først da Vognen, som skulde afhente ham til de Sammensvornes Møde, rullede frem for Døren, kunde han løsrive sig fra alle disse Pinsler, og lod sig af Pigen eller Kudsken lede ned af Trapperne.

Men Tankerne, Tankerne, dem kunde han ikke lade blive tilbage, de fulgte ham i Vognen, fulgte ham i Forsamlingen, og nedbrød i faa Timer aldeles den Aandskraft, hvoraf han hidtil havde været i saa fuldkommen Besiddelse.

Det var forresten ikke nogen ringe Kamp, han havde at bestaae imod de Sammensvorne, for at holde sit Løfte til Ulla. — Vel søgte han paa alle mulige Maader at bevise, at saafremt de ikke vilde dræbe Fangen — hvilket han ved nøiere Eftertanke havde fundet utilraadeligt — da tilkom det ham, Poul Duland, der som blind var udsat for den største Fare ved et Forræderi, da han ikke som de Andre kunde gribe Flugten, da tilkom det ham at bevogte Fangen; men alligevel vedbleve de Andre at vise ham den heftigste Modstand, nærmest fordi Ingen fattede Lid til de Grunde, „Kapitainen" gav for sin Fordriug; men meget mere bag den ahnede en Lyst hos ham, til hemmelig at stille sig af med den unge Fjende, og ligesaa lidet som de den foregaaende Aften selv vilde fælde nogen direkte Dødsdom over ham, ligesaa meget vægrede deres Indre sig imod, nu indirekte at berøve ham Livet, ved at give ham i hans ivrigste Modstanders Vold, og den stedse større Bestemthed, hvormed han paastod Opfyldelsen, bestyrkede dem endmere i denne Mistanke. — Men endelig faldt han selv paa, at det maaskee var en saadan Tanke, der opvækkede Modstanden, han forsikkrede da, at han med sit eget Liv vilde indestaae Samfundet for Victors; nu begyndte man at vise sig villigere til at indgaae paa hans Forlangende, og besluttede sig ganske dertil, da man med Forfærdelse hørte Doktoren bekjende, at han ikke vidste hvorledes Fangen befandt sig, da han ikke havde vovet at træde ind til ham siden Indspærrelsen, deels urolig for en Kamp, hvori det unge Menneskes større fysiske Styrke absolut vilde

gaae af med Seiren, og deels fordi den Rolighed, hvormed Fangen havde funden sig i sin Skjæbne, lod ahne Befrielsesplaner, som han maaskee vilde iværksætte saasnart Nogen traadte ind i Kabinettet. Den Arme havde saaledes tilbragt firevogtyve Timer imellem de fire bare Vægge, uden en Stol eller Bænk at hvile sig paa, uden en Bid Brød eller en Draabe Vand til Vederkvægelse. — Dette Referat sluttede den lidt forlegne Doktor med det Ønske, at Forsamlingen vilde opfylde Poul Dulands Bøn, da han selv slet ikke følte sig i Bestddelse af Evnerne til at være Fangevogter.

Da man let indsaae, at den ulykkelige Victor paa denne Maade, ved at blive under Doktorens Væretægt, var udsat for de skrækkeligste Lidelser, bleve man nu snart enige om at overlade Fangen til Poul Duland, og efterat alle Forsigtighedsanstalter vare trufne, for at han ikke ved Magt skulde bane sig en Vei til det Fri, skred man til at aabne Kabinetsdøren, for at overantvorde ham til den nye, selvbestaltede og ondskabsfulde Slutter.

Victor havde tilbragt en skrækkelig Nat og Dag. Lidende af Dødsfrygt, Sorg, Hunger og Træthed, havde han modløs kastet sig ned paa Kabinettets Gulv, og betragtede med et sløvt Blik de Figurer, en enkelt Straale af den nedgaaende Julisol tegnede paa Væggen ligeoverfor Vinduet, men da han hørte Døren blive aabnet, og troede, man kom for at myrde ham, en Tro, som den lidte Behandling retfærdiggjorde, reiste han sig hurtig og traadte hen til det aabne Vindue, idet han fæstede et forfærdet Blik paa de Indtrædende, Doktoren og to andre af de Revolusionære.

„Kom nærmere!" befalede Doktoren Ynglingen, som rystende paa Hovedet svang sig op i Vindueskarmen.

„Hvad vil De der?" spurgte Doktoren ængstelig.

„Knuse mit Hoved imod Steenbroen, hvis De træder mig et Skridt nærmere," svarede Victor med Fasthed, „jeg **vil** ikke lade mig slagte!"

„Taabe!" sagde Doktoren, og traadte hastig et Skridt hen imod ham.

Victor bøiede sig med en rask Bevægelse længere ud af Vinduet, og støttede sig endnu kun med den ene Haand til Vinduesposten, endnu en eneste, om end nok saa lille Bevægelse fremad, og den Ulykkeliges Trudsel var opfyldt.

Doktoren og hans Ledsagere standsede med tilbageholdte Aandedræt.

„Victor!" begyndte Doktoren med svag, skjælvende og bedende Stemme. „vær fornuftig, ved den gode Gud, vi ville ikke dræbe Dem!"

Men det unge Menneske syntes ikke at høre mere.

Fast besluttet paa, hellere at vove det dødbringende Spring, end at overgive sig i sine Modstanderes, og især „Kapitainens" Vold, havde han bøiet sig frem, for ved det næste Skridt af Doktoren at slippe sit Støttepunkt og styrte ned; men saaledes halv svævende over Dybet, blev han svimmel, en rasende Smerte syntes at vilde sønderbryde hans Tindinger, det blev sort for hans Øine, han blegnede og vaklede.

Doktoren saae ham lukke Øinene, saae denne Blegnen og Vaklen, og uden at give sig Tid til at overtænke Faren for den Ulykkelige ved at træde ham nærmere, sprang han rask frem og omklamrede Victor med sine Arme i det samme Minut da hans Haand kold og kraftløs gav slip paa Vinduesposten.

Victor var besvimet, men reddet!

Da han atter kom til Bevidsthed, laae han paa en Sofa i Forsamlingsværelset, omgiven af alle de Sammensvorne, i hvis mørke og alvorlige Miner han troede at læse sin Dødsdom, skjøndt det kun var en til Forbauselse grændsende Beundring over det unge Menneskes Sjælsstyrke, der udtalte sig af dem.

Hurtig reiste han sig op, men sank tilbage med et rasende Skrig, da han følte, man havde bundet hans Hænder og Fødder.

„Skjændsel og Fordømmelse over Eder!" raabte

han med gnistrende Øine, „at I ikke kunne lade mig døe den Død, jeg selv valgte, istedet for at besmitte Eders Hænder med mit Blod. Ha, Poul Duland! Dig, Dig er det, som tørster saameget efter det! — O, nu havde det alt været forbi, og i dets Sted skal jeg endnu engang mindes om Livets Skjønhed, om min Moders Kjærlighed og føle Smerten for hende; Fordømmelse, tifold Fordømmelse over Eder!"

„Vær rolig, Victor!" bød Doktoren atter, „endnu engang forsikkrer jeg, Deres Liv er ikke udsat for Farer imellem os."

„Nei!" begyndte „Kapitainen", hvem en af Doktorens Følgesvende havde fortalt det Passerede, „nei! tvertimod stemmer jeg nu for, at vi aldeles frikjender Victor; thi af det Menneske, der har Mod til at vælge en frivillig Død, istedet for at bønfalde sine Dommere om Naade eller Skaansel, af det Menneske troer jeg ikke vi behøve at frygte noget Forræderi. — Jeg er den, som først har opvækket denne Tvivl om hans Ærlighed; jeg tilstaaer nu, jeg føler at have feilet, og beder af Hjertet Victor om Forladelse for de Lidelser, jeg har paaført ham, og jeg haaber at de Tilstedeværende ikke alene ville følge mit Eksempel, men endogsaa, hvis den Anklagede endnu efter denne Opreisning skulde ønske det, aldeles vil løse ham fra sin Ed om Deeltagelse i vore Planer, og tilintetgjøre de Papirer som vidne om en saadan, kun imod et Løfte om, ogsaa i Fremtiden at bevare Tausheden om vor Hemmelighed, et Løfte, om hvis Opfyldelse vi efter den aflagte Prøve paa Standhaftighed ikke bør tvivle."

„Kapitainen" havde benyttet det rette Øieblik til at fremføre det Forslag, han ikke straks havde vovet at gjøre. Gemytterne vare endnu i en stærk Bevægelse, fremkaldt ved Victors Opførsel, og en bifaldende Mumlen, blandet med enkelte afbrudte, rosende Ord, lød fra de Sammensvorne.

„Jeg troer ikke, vi have Grund til at modsætte os dette Ønske," sagde Doktoren; „thi heller ikke jeg tvivler længere paa Hr. Victors Trofasthed; kun forekommer det

mig, at vi ikke saa letsindige bør give slip paa saa kraftig en Karakteer, og det var vel ikke umuligt at bevare hans Interesse for vore Planer."

„Jo!" svarede Victor, der nu — løst fra sine Baand — stod op imellem dem, „det er aldeles umuligt, saalænge disse Planer ikke forandres eller udsættes. Jeg nærer vistnok ligesaa stor en Kjærlighed til Frihed og Fædreland som nogen af de Tilstedeværende; men netop derfor kan jeg ikke billige disse Planer; thi Frihed opnaaes ikke ved Vold, og Fædrelandskjærlighed lægges ikke for Dagen ved at føre Oprør og Blodsudgydelse over Danmark."

„Oplys Folket," vedblev Victor, „med andre Ord, gjør det værdigt til Friheden, og det vil sikkert opnaae den ad en lovlig Vei; men giv ikke Despotismen større Magt ved en utidig Kamp imod den; thi jo oftere den seirer over en frisindet Bevægelse, desto vanskeligere vil den være at bekæmpe, for Seir giver Styrke. Ville I nøies med at bearbeide Folket, ved med besindig, rolig og utrættelig Udholdenhed at aabne dets Øine for Sandheden, saa at det engang i Tiden — maaskee først om mange Aar — kommer til en selvstændig Erkjendelse af, at selv en middelmaadig Frihed er bedre end en ved Sløvhed lykkelig funden Trældom, da er jeg Eders, nu som altid forhen; men hvis ikke, da lad mig aflægge det Løfte, Poul Duland fordrer, og forlade dette Samfund."

„Vi kunne vistnok ligesaa lidet nu, som for fire og tyve Timer siden, indgaae paa disse Ideer," svarede Doktoren, „og er det den eneste Betingelse, hvorunder vi kunne bevare Dem for os, da maa vi vistnok give slip paa Dem."

„Ja, ja, ja!" lød det fra de Forsamlede, hvoraf ikke en Eneste følte Kraft hos sig selv til at virke saaledes som Victor havde antydet; men kun længtes efter en Tumult, der paa en eller anden Maade kunde benyttes af hver Enkelt til at fremme sine personlige Interesser.

„De vil altsaa forlade os, Victor?" spurgte Dok-

toren i en indsmigrende Tone, og rækkede venlig sin Haand ud imod den Tiltalte.

„Ja!" svarede han kold og bestemt.

„Nu, saa lov os ubrødelig Taushed i Liv og Død!" fordrede Doktoren høitideligt.

„Jeg lover den!" svarede Victor med Alvor og lagde sin Høire i Doktorens Haand. —

Og med glædestraalende Øine ilede han ud i det Fri.

„Kapitainen" havde saaledes opnaaet det, der for Øieblikket var ham det Vigtigste; men han følte sig tillige nedtrykket af, for førstegang at have maattet adlyde Andre, og godvillig opgive en Hævnplan. Et Helvede af Harme og Angest og Blodtørst rasede i hans Indre, og gjorde ham Nærværelsen af Væsener, for hvilke han maatte skjule sine Følelser, saa utaalelig, at han straks efter Victors Bortgang med Heftighed reiste sig og forlangte sin Vogn.

„De vil allerede forlade os?" spurgte Doktoren forundret, „og vi have dog Sager af største Vigtighed at forhandle iaften."

„Saa maa de opsættes," svarede „Kapitainen", og tilføiede i en ydmyg Tone „jeg stakkels svage og blinde Mand er bleven for stærkt rystet ved Fortællingen om den foregaaende Scene, til at jeg kan taale flere Anstrængelser iaften, og jeg haaber derfor, at de ærede Herrer holde mig undskyldt."

„Stakkels svage og blinde Mand!" mumlede Doktoren, da To af Selskabet ledede Poul Duland ud af Døren; „og dog overflyver Du os Alle, dog faaer Du os til at dømme eller tilgive, ganske som Du lyster."

„Ja," hviskede Literatus Blok, der havde lyttet til Doktorens Ord, „De hæver Dem selv som en kraftig Høg, for hvem vi Smaafugle skjælve, dog stiger han mere, er Høg over Høg!"

Doktoren slog bekymret Øiet til Jorden, uden at ahne, at Den, hvis Overvægt han frygtede, selv kun

ablød en svag, gammel Spaakvinde, og at kun hun var, — som Almuesmanden udtrykker sig — „Høi over Høi!"

Femte Kapitel.

Kjærligheds-Triumph.

Vi have allerede seet, at Rudolf Halvorsen havde paalagt sin nyerhvervede Ven Georg Brown at opsøge Marie, og forskaffe ham Søsterens Tilgivelse for de Sorger, han saameget havde bidraget til at føre over hendes Hoved.

Men dette var ingenlunde den eneste ømme Ambassade, Georg havde at udføre: thi Rudolf havde sagt ham, at der straaes overfor „Knaldhytten" fandtes en Bygning, der omsluttede det for ham Kjæreste i Livet, en ung Pige ved Navn Emma Richard, hvis Billed intet Minut, hverken af Lidenskaber eller Gjenvordigheder var blevet fordunklet i hans Hjerte. Ogsaa der skulde Staklen med Træbenet søge at fremkalde Forsoning og Fred.

Vi kjende denne unge Pige, og ville derfor med Bekjendtskabets Rettigheder ile til hende før den Fremmedes Ankomst.

Om Eftermiddagen, samme Dag som Georg havde besøgt „Kapitainen", finde vi hende siddende ved Vinduet i sit Hjem.

Iført en Sørgedragt, støttede hun tankefuld det lyse Lokkehoved imod den venstre Haand, medens den høire med et kvindeligt Arbeide hvilede i Skjødet. Hun var bleg; men skjøndt Ungdommens friske Roser for et Øieblik vare flygtede bort fra hendes fine Kinder, var hun dog endnu skjøn som Faa, en Skjønhed, der snarere syntes forhøiet end svækket ved det Spor af navnløs Længsel og dyb Grædmmelse, som fandtes i hendes Træk,

som talede ud af hendes rolige, veemodige Blik, og trykkede sit Stempel paa hendes høie, klare Pande.

Længe, længe sad hun saaledes grublende, da antog endelig hendes Blik en fugtig Glands, som stedse forhøiedes, indtil to store Taarer fra Hjertets Dyb traadte frem i hendes Øine, bævede endnu et Sekund i dem, som om de ikke kunde løsrive sig fra dette skjønne Fødehjem, og rullede derpaa langsomt ned ad de blege Kinder.

I Faldet knuste den ene sig paa den i Skjødet hvilende Haand, og syntes at vække hende af de smertelige Drømmerier.

Hurtig borttørrede hun Taarens Spor, og greb fat paa Arbeidet, som om hun med dette vilde bortjage de sørgelige Erindringer; men disse syntes atter at indtage det gamle Herredømme, thi fastholdende Sytøiet sank nu begge Hænderne i hendes Skjød, og Hovedet bøiede sig dybt ned imod den fyldige og stærkbevægede Barm.

Og vidt tumlede hendes Tanker sig omkring; men fandt overalt kun mørke og sørgelige Billeder, thi ikke en Eneste vidste hun der erindrede hende med Kjærlighed, og kun Kjærlighed bringer Lys og Glæde i det unge Hjerte.

I sin Barndom havde hun aldrig funden nogen Hjertelighed hos sin Fader, stedse havde han behandlet hende retskaffent, men koldsindig, og da han endelig aabnede sit Indre for hende, lod hende skue den glødende Sjæl, som var skjult under det kolde Ydre, da var hun for bedøvet af Smerte til at kunde frydes derved, og da Tiden begyndte at lege de dybe Saar, Skjæbnen havde tilføiet hende, da tabte hun ogsaa ham, tabte ham for stedse.

Da Rudolf traadte hen til hende, skildrede hende sin varme, inderlige Kjærlighed, da fyldtes hendes Bryst jo vistnok af en salig Henrykkelse; men netop hine faa Øieblikke var det, der havde født Længsel og Savn hos hende; thi da han forsvandt, ved en Forbrydelse blev reven bort fra hendes elskende Hjerte, da havde hun til-

fulde lært at kjende Kjærlighedens Fryd, og kunde derfor nu ret inderligt føle Smerten ved dens Tab.

Under Angst og Kummer, under Taarer og Bøn havde hun født sit Barn til Verden, og saa stor som hendes Lidelse havde været, saa stor var ogsaa hendes Kjærlighed til den uskyldige Spæde; og da ledede en falsk Venindes Raad og et ligesaa falsk Haab hende til et Øieblik at slippe Vantet paa en, vel forbryderisk, men dog inderlig Kjærlighed ud af sine Arme, og aldrig saae hun siden den Skabning, der paa engang skulde have været Tugten for hendes Letsind og Trøsten for Tabet af den Elskede.

Og hvor, hvor vare nu disse to Kjære?

Hun vidste at Rudolf nu næsten for et Aar siden var flygtet fra Straffeanstalten; men om hans Flugt var lykkedes for ham, eller om han var bleven greben og maaskee underkastet en endnu haardere, endnu mere vanærende Straf, derom var hun aldeles uvidende; thi vel havde hendes Faders Ømhed ledet ham til at erkyndige sig om hendes Barn, for om muligt med det at bringe hende Trøst og Husvalelse, men aldrig kunde hun formaae ham til Nogetsteds at spørge efter Rudolf, og den Harme, Faderen udtalte ved den første Anmodning derom, beviste hende tydeligt, at enhver saadan i Fremtiden vilde være forgjæves.

Om sit Barn vidste hun endnu mindre, vidste kun, at det var kastet ud blandt Fremmede; men om det var død, eller maaskee i et usselt Hjem leed Nød og Elendighed, medens hun besad Midler til at opdrage det i Luksus og Overdaadighed, derom kunde hun ikke have nogen Ahnelse.

Var det altsaa at undres over, at den unge, skjønne Kvinde, i det prægtige, men eensomme Hjem græd saa bittre Taarer? Længslens, Savnets og Angerens Taarer!

. . . . . .

Det bankede let paa Døren og den gamle, døve

Pige traadte sagte og forsigtigt ind til sin sørgende Herskerinde.

„Hvad vil Du?" spurgte Emma, idet hun med Magt rev sig ud af sine Drømmerier.

„Der er en fremmed Herre derude, som ønsker at tale med Dem!" svarede Pigen, der bedre kunde see end høre Spørgsmaalet.

„En fremmed Herre!" gjentog Emma, forundret over et Besøg, næsten det første siden Faderens Død — — „Nu, lad ham komme ind!" befalede hun efter en kort Betænkning og nikkede med Hovedet, idet hun med sit Tørklæde søgte at tilintetgjøre de sidste Spor af sine Taarer; thi det ligger i den menneskelige Natur, næsten altid at ville synes netop det, man ikke er. Emma vilde synes at være tilfreds.

Pigen saae hende nikke, gik ud, og straks efter traadte Georg Brown ind med et saa stirligt Buk som hans Træbeen vilde tillade ham.

Emma, der saae en aldeles fremmed, med en Ordensdekoration smykket Mand træde ind, reiste sig og gik ham imøde med en forbindtlig Hilsen.

„Jomfru Emma Richard?" spurgte han, og da hun med en Bevægelse bejaede hans Spørgsmaal, tog han en Tegnebog frem af sin Brystlomme, idet han vedblev: „Det glæder mig at træffe Dem ene, da jeg har et Brev, som efter Befaling kun maa overleveres til Dem, naar ingen Anden end jeg er tilstede."

„Jeg er altid ene," svarede Emma med et Suk.

„Men Deres Fader?"

„Er et bedre Sted end hos mig. Det er for ham, eller snarere for Savnet af ham, at jeg bærer denne Sørgedragt."

„Saa kan jeg dog, uagtet Deres Sorg, kun see den med Velvillie, da dette Tilfælde uden Tvivl maa fremme et gunstigt Resultat af min Mission," sagde Georg, medens han med synligt Velbehag betragtede den unge Kvinde.

var forekommet ham, — der, som alle Ulykkelige, ikke var fri for Overtro — som en fortsat Forbandelse fra Hjemmet, betragtede han nu som en Tilsigelse fra Himmelen, at alle Vildfarelser skulde være forglemte, naar han fra denne Tid levede et nyt og bedre Liv. To Aftener derefter nedgravede han Faderens Haand paa en Kirkegaard, og knælende sendte han til Himmelen en Bøn om Tilgivelse.

Alt dette fortaug han i sit Brev, af en naturlig Frygt for, at han ved aldeles at afsløre sit tidligere Liv maaskee snarere kunde vække Afsky end nogen forsonende Følelse i den Elskedes Hjerte.

Derimod skildrede han med livlige Træk hvorledes han havde flakket omkring for at søge Erhverv, indtil han endelig i Nærheden af Philadelphia i et Selskab af Danske havde truffen sammen med Georg Brown, der efter først at have tjent paa de danske vestindiske Øer, senere havde været ansat paa St. Domingo, hvor han tjente sig op og omsider kjøbte udstrakte Besiddelser i Fristaterne. Denne Mand havde straks vist sig særdeles forekommende imod ham, og ved det snart indtrædende fortroligere Forhold, viste der sig saamange gjensidige Berøringspunkter i deres Skjæbne, at de efter faa Maaneders Forløb vare som Brødre, og Rudolf var ved denne Forbindelse sat i en saadan Virksomhed, at han kunde imødesee en rolig og lykkelig Fremtid, der kun blev formørket af Længsel efter Emma og Frygten for, at hendes Kjærlighed til ham maaskee var flygtet med hendes Agtelse for ham.

„See, kjære Emma!“ vedblev Rudolfs Brev i en blødere Tone, „nu ligger mit foregaaende Liv afsløret „for Dit Blik, ærlig og oprigtig har jeg indviet Dig i „mine Feil, min Anger og min Stræben efter det Bedre, „og jeg har nu kun tilbage at spørge, om Du vil for„dømme eller tilgive den Feilende. Fordømmer Du „mig, vender Du Dit Blik med Ringeagt bort fra den, „der engang var en Forbryder, da vil jeg ogsaa med „Taalmod bære denne, den tungeste Straf for min Brøde;

„og om mit Liv end vil blive glædetomt, saa vil jeg „dog med Taknemmelighed erindre den Fryd, Du engang „har skjænket mig; hver Time paa Dagen sende min „Velsignelse hen over den Kvinde og det Fædreland, „som jeg har tabt for evigt, og som begge staae med „uudslettelige Træk i mit Indre; vemodig vil jeg lade „Tanken flagre tilbage over den svundne Tid, over de „glade Drømme og de bittre Lidelser, og med Haab „fæste Blikket paa den Stund, da al Drøm forsvinder „for den ene store Virkelighed: Døden, og er det muligt „at Sjælen efter den kan føres hen til andre jordiske Egne, „o, da vil jeg bede den barmhjertige Gud om, at den „endnu engang i Nattens Stille maa som et venligt „Taagebillede bøie sig over Din Læbe og Kind, og med „forklaret Glæde flygte igjennem de danske Lunde. —

„Men var det muligt Du kunde tilgive, glemme „de Smerter, hvormed jeg har fyldt Din Sjæl, glemme „den Vanære, hvormed jeg er brændemærket i Danmark, „glemme Fader, Veninder og Fædreland for Den, som „aldrig forglemte Dig, var det muligt at Du kunde „glemme og tilgive alt dette, o Emma, elskede Emma! „Da tag vort Barn i Dine Arme og følg min Ven, „min Broder, hen over Atlanterhavet til den nye Ver„den, hvor der banker et Hjerte, som ved Kjærlighed og „Troskab vil søge at erstatte Dig Alt, og hvis hele Liv „dog kun vil være en ringe Erstatning for den Lykke, „den Fryd, Du skjænker!"

Langsomt sammenfoldede Emma Brevet og bøed sig i de smukke Læber for om muligt med Magt at tilbageholde de Taarer, som fyldte hendes Øine; thi i samme Øieblik dets Ord vækkede en navnløs Glæde i hendes Bryst, Glæden over at see sig erindret og elsket, i samme Øieblik berørte de ogsaa i hendes Indre en Streng, som gav en sorgfuld og ængstelig Klang.

„De har læst Brevet," begyndte Georg, der saae hendes Bevægelse og syntes det varede ham lidt vel længe før hun udtalte sine Tanker, „De har læst Brevet, og jeg har nu kun at udbede mig Deres Befalinger. —

At dømme efter den Følelse, De uvilkaarlig lagde for Dagen ved Modtagelsen af Brevet, gjorde jeg allerede sikker Regning paa at have Dem med som Passasjer; men nu synes De at have faaet Betænkeligheder?"

Emma saa bedrøvet mod Jorden.

„Ved Skalp og Tomahavk!" udbrød han allerede lidt heftig. „Jeg seer, De er tvivlraadig og vaklende! Vil De ikke følge med til Amerika?"

„Jeg kan ikke!" hviskede Emma.

„Ah, saaledes?" sagde Georg, og et mørkt Lyn foer ud af hans Øine. „De kan ikke tilgive ham? Den Kjærlighed, De engang tilsvor ham for evigt, den kan ikke udholde denne Prøve, er ikke stærk nok til at drage Dem bort fra Hjemmet?"

„Ingen Bebreidelser, min Herre," svarede hun med Værdighed og dog ydmyg, „de ere paa engang uberettigede og ufortjente. — Rudolf skriver, De er hans Ven, hans Broder, og derfor vil jeg give Dem et Svar, som ellers ikke skulde lyde fra mine Læber til nogen Fremmed. — De yttrer, at jeg ikke tilgiver ham. Jo, min Herre, det gjør jeg, og hvilken Kvinde vilde vove at sige, hun elskede, naar hun ikke kunde tilgive Alt? Jo, jeg tilgiver ham, har tilgivet ham alle mine Smerter og Sorger længe før han bad mig derom, og heller ikke min Kjærlighed til ham er svækket, og vil aldrig blive det; gjerne deelte jeg den ringeste, den kummerfuldeste Lod med ham, naar jeg blot kunde leve med ham, kunde see hans Blik, høre hans Stemme. Ja, selv Vanære og Fængsel kunde jeg dele med ham, kun for intet Øieblik at vige fra hans Side, og Beviset for hans Troskab og Kjærlighed fylder min Sjæl med Henrykkelse; men paa samme Tid med den dybeste Kummer; thi jeg kan ikke drage til ham, kan ikke forlade Danmark."

„Og tør man ikke vide Grunden?" spurgte Georg, allerede lidt forsonet igjen.

„Nei, min Herre!" svarede Emma, idet en dyb Rødme atter overflød hendes Kinder; „den kan jeg kun

udtale for Rudolf, og vil gjøre det i et Brev, hvis jeg tør besvære Dem med et saadant til ham. Han vil da uden Tvivl selv erkjende Rigtigheden af min Handlemaade, og billige, at jeg ikke for at tilfredsstille min egen Længsel, nyde Glæden af min egen Kjærlighedslykke forsømte andre hellige Pligter."

„De afslaaer altsaa med Bestemthed at drage med?" spurgte Georg bedrøvet.

„Jeg **maa**!"

„Stakkels Rudolf! Med hvilken Smerte vil han ikke see mig komme tilbage? Hans skjønneste Haab vil være forbi, hans inderligste Ønske uopfyldt. Med Længsel tæller han Dage og Timer til min Tilbagekomst, og saa skal jeg kun bringe ham et Brev, istedet for hans det Kjæreste paa Jorden."

„O ti, ti!" bad Emma, „hvorfor vil De overfylde min Sjæl med Smerte?"

„Nu, kjæreste Barn, det var ikke min Hensigt," forsikkrede Georg godmodig; „men een Bøn har jeg dog endnu, som De ikke maa tage fortrydelig op."

„Og det er?"

„Ja, jeg veed saagu ikke rigtig hvorledes jeg skal komme frem med den. — Men — seer De, Rudolf og jeg ere nu saa godt som Brødre, der er albeles Intet skjult imellem os, og saa — saa har han sagt mig at De — at De igrunden var hans Kone og — kort sagt: kan jeg ikke bringe ham en Hilsen fra hans Barn?" fuldendte Georg med Hast, og drog et dybt Suk, som om han ret havde væltet en svær Byrde fra sit Bryst.

Emma rystede sørgmodig med Hovedet og skjulte Ansigtet.

„Hvorledes skal jeg forstaae det?" spurgte Georg lidt fortrædelig, „er det et Afslag eller hvad er det?"

„Gud give jeg kunde opfylde Deres Forlangende!" hulkede Emma.

„Ah, jeg forstaaer — det lille Væsen er død?"

Emma rystede atter med Hovedet.

„Ih, men for Pokker! Hvor er det da? — Atter

en benægtende Bevægelse! — Veed De da ikke hvor Deres eget Barn er henne?"

„Nei, nei!" svarede Emma og vred fortvivlet sine Hænder, „det er jo netop Det, der gjør mig saa fortvivlet, det er jo netop Det, der forhindrer mig i at reise over til Rudolf og blive lykkelig med ham; thi hvorledes skulde jeg kunne forlade Danmark, saalænge jeg ikke veed hvor vort Barn er? Var jeg først borte, saa var jo alt Haab om nogensinde at faae det tilbage forsvundet! Nei, nei! Jeg maa offre min Lykke for at søge mit arme Barn, for at affone mit uhyre Letsind!"

„Guds Død! Nu forstaaer jeg det," sagde Georg og spilede Øinene op som en Landsoldat, der seer sit Sødskendebarn: en Skildpadde, „der skulde vi have begyndt vor Historie, saa havde jeg ikke fattet saa slette Tanker om Dem, som jeg gjorde. Derfor er det altsaa, at De ikke kan følge? Men hvorledes forholder den hele Sag sig? Er der slet ingen Mulighed i at faae fat paa den lille Unge? — Fortæl, fortæl! og jeg skal sætte Himmel og Helvede, Fristaterne og de vestindiske Øer paa Spil for at klare denne Sag."

Der laae i Georgs Ord og Stemme en saadan Blanding af Heftighed, Deeltagelse og Godmodighed, at Emma umuligt kunde modstaae dette Forlangende, og med en Følelse, der svævede imellem barnlig Lydighed og hengivent Venskab, fortalte hun Maaden hvorpaa hun havde mistet sit Barn.

„Græd ikke, græd ikke! Vi finde nok paa Raad," trøstede han da hun havde fuldendt, skjøndt hans egne Træk just ikke vidnede om formeget Haab. — „Lad see, det gjælder her om at vide om Barnet er død eller levende, og i sidste Tilfælde hvor det opholder sig. — Vel har, som De fortæller, Deres Fader forgjæves efterlyst det; men lad os prøve endnu engang, om vi ikke ad den Vei kunne finde et Spor, naar vi tillige udlove saa stor en Sum for Barnets Tilveiebringelse, at kun meget Faa vil have Øine til at modstaae Fristelsen, og De skal see, det vil lykkes for os, saafremt bare . . . ."

„Hvilket?“ spurgte Emma spændt.

„Saafremt bare de Folk, som have Barnet, læse Bladene,“ fuldendte Georg, der selv tilfulde indsaae Betydningen af denne Kvæstion.

Efter at Emma endnu engang havde gjentaget for den Fremmede Alt, hvad der kunde tjene til Oplysning om hendes Søn, brød Georg op, idet han yttrede, at Pligten nu drev ham til Rudolfs Søster, da ogsaa der var en Søn at redde.

„Har Rudolf en Søster?“ spurgte Emma forundret, „det har han aldrig omtalt.“

„Imidlertid har han dog en saadan, og jeg haaber at føre hende over til ham, hvor hun maa søge at trøste ham for den Elskedes Udeblivelse.“

„O, hvor hun er lykkelig, som kan drage hen til ham!“ sukkede Emma. „Hvor er hun? Kan jeg ikke komme til at tale med hende før hun reiser?“

„Jo, jeg skal bede hende komme herover til Dem.“

„Og hvorfor kan jeg ikke gaae til hende?“

„Fordi hun beboer en af de Bygninger, den mere Formuende sædvanlig kun betræder med en vis Modbydelighed. Hun boer paa Kvisten i den lille Hytte, De kan see derovre læne sig saa magelig imod Hjørnestedet.“

„Og har jeg, den saameget Feilende, har jeg Ret til at hovmode mig over Andre, fordi de ere fattigere?“

„Ret vistnok ikke,“ svarede Georg smilende over hendes Ivrighed; „men Menneskene gjøre destoværre saameget uden at betænke, om de have Ret dertil. Dog, vil De besøge Marie, saa gjør det snarest imorgen Aften; da kommer og jeg derover, og vi kunne maaskee have Ting at aftale sammen. — Gud bevare Dem og skjænke Dem Trøst!“

„Jeg nærer intet Haab derom,“ forsikkrede Emma veemodig, og trykkede venlig den Haand, han bød hende til Afsked.

Da Georg kort efter traadte ind til Marie, fandt han Mo'er Ulla hos hende; men Victor var endnu ikke

kommen, hvilket bragte ham i en lignende urolig Stemning som den, der udtalte sig hos de Andre.

Han søgte imidlertid efter Evne at berolige den kummerfulde Moder med Forsikkringer om, at Sønnen ikke vilde udeblive, Trøsteord, som hun dog kun skjænkede halv Opmærksomhed, indtil hun endelig sittrende og med tilbageholdt Aandedræt lyttede til nogle stormende Skridt paa Trappen: Døren blev voldsomt revet op og Victor sank hulkende ned for hendes Fødder.

„Mit Barn, mit Barn! Jeg har atter min Søn!" jublede Marie under Taarer, og trykkede ham saa fast til sit Bryst, som om hun frygtede, en fjendtlig Skjæbne stod beredt til atter at rive ham bort fra Moderhjertet.

„O Moder!" raabte Victor med en underlig Blanding af Fryd og Smerte i sin Stemme, „hvor jeg har sørget og grædt for min stakkels kjære, kjære Moder; hvor jeg har følt Længsel efter min lille Rudolf; jeg troede jo aldrig, aldrig mere at skulle see Eder, trykke Eder til mit Bryst, juble og græde med Eder. Jeg saae kun Døden, den fæle, mørke Død for mine Øine, og alt mit Haab stod til, at der bag den var et Rige, hvor jeg sikkert engang vilde gjenfinde Eder. — Men nu er jeg frelst, er fri, og skal aldrig mere med Magt rives bort fra mit Hjem, fra min Moders Hjerte!"

„Ha, saa holdt han dog eengang Ord!" mumlede Georg uvilkaarlig.

Victor, som nu først blev opmærksom paa at der var Fremmede tilstede, dreiede rask sit Ansigt om imod Manden og reiste sig rødmende fra den knælende Stilling.

„Bliv ikke undseelig, unge Mand," sagde Georg, idet han med Velbehag betragtede Ynglingens smukke, paa engang aabne og tankefulde Ansigt, „ingen Søn bør blues over Kjærligheden til sin Moder, tvertimod burde Enhver betænke, at ligesom vi kun have een Gud, saaledes have vi ogsaa kun een Moder, og kan derfor ikke elske hende for høit! — Men," tilføiede han i en fortrydelig Tone, „det ligger nu engang i den menneskelige Skrøbelighed, at man langt oftere rødmer ved at

lægge det Ædle og Gode i vor Sjæl for Dagen, end ved at demaskere vore Feil for Verden."

Victor kastede et spørgende Blik til sin Moder.

„Det er denne ædle Mand, Rudolfs Ven, som vi have at takke for Din Redning," forklarede hun, og greb Georgs Haand med et Udtryk af den inderligste Taknemmelighed.

„Umuligt, Moder! Du feiler," sagde Victor vantro, „det var et godmodigt Lune hos Poul Duland, et uforklarligt Indfald af ham, der befriede mig."

„De er et mærkværdigt ungt Menneske," tog Georg Ordet, „der ikke alene har tilbragt Størstedelen af Deres Liv i Poul Dulands Selskab uden at blive fordærvet, men endogsaa kan tiltro ham noget Godt. — Naar saae De ham fuldføre saadant?"

„Aldrig!" svarede Victor sagte, efter en kort og alvorsfuld Eftertænken.

„Saa kan De dog i Fandens Skind og Been begribe, at det er en fremmed Indflydelse, som har fremkaldt hans eneste gode Handling. — Vor gamle Mutter der, og jeg, vi gik op og tvang ham til at handle saaledes, og det er førstegang, jeg er bleven overbeviist om at Ulla virkelig er en Heks, som Djævlen selv maa adlyde, for det var egentlig *hende*, som tvang Poul Duland til Lydighed."

„I saa Tilfælde har jeg Dem virkelig at takke for mit Liv," sagde Victor bevæget: „thi aldrig har det været saa truet som idag, og aldrig kan det blive det i en høiere Grad."

„Men det er ikke nok at redde Livet, vi maa ogsaa redde den fri Villie for Fremtiden," meente Georg med Alvor. „Hvad kan det nytte, De er sluppen fri idag, naar man maaskee imorgen, ved Hjælp af en vis Underskrift, kan tvinge Dem ind i de samme Forhold, de samme Farer? Og selv om dette ikke er Vedkommendes Hensigt, saa kan Tilfældet gjøre det; Planerne kunne blive opdagede, der kunde maaskee findes Spor af, at De har været indviklet i dem, og De vil blive dømt med de Andre.

Atter vil Deres Moder være uden Søn, Deres lille Rudolf uden Beskytter."

„Min Gud! udbrød Victor overrasket, „De kjender alt dette og er dog ikke Medlem af Samfundet, hvorledes . . . .? Ha, nu forstaaer jeg det, De er en Ven af Rudolf Halvorsen, og letsindig har Forræderen meddeelt Dem alt det, der kan styrte andre Mennesker i Fordærvelse."

„Skulde han da hellere lade Dem, mod hvem han har været uretfærdig, hvem han har fornærmet, og som dog kun har viist Godhed imod ham, skulde han da heller lade Dem omkomme som et Offer for de Andres Skinsyge eller Frygt?" spurgte Georg, uden dog ganske at kunde skjule den Forlegenhed, Victors ikke aldeles uretfærdige Bebreidelse imod Rudolf Halvorsen havde fremkaldt hos ham.

„Intet Hensyn kunde berettige ham til, nogensinde at bryde den Eed, ogsaa han har aflagt," svarede Victor med Strenghed.

„For Pokker, unge Herre! jeg seer, man kan ogsaa drive Dyden for vidt," sagde Georg ærgerlig; „thi vel er det smukt af Dem, strengt at holde over Løftets Helligbed; men hvis De derfor rolig kunde see at en Uskyldig blev tilføiet Uret af et Samfund Kjæltringer, saa fortjente De virkelig at være Medlem af Samfundet."

„Men selv om jeg vilde lade den Paastand gjælde hellere at være Forræder og Meeneder imod tyve Uretfærdige end at lade een Uskyldig lide, saa kan den dog ikke komme Rudolf Halvorsen tilgode; thi der er først fra igaar at jeg har svævet i Fare, og da jeg nok kan vide, Rudolf vogter sig for at betræde Danmark, saa maa han allerede for længere Tid siden have indviet Dem i vore Planer, og der var altsaa paa den Tid Intet, som kunde undskylde hans Forræderi."

„Opsæt denne Dom i fire og tyve Timer, min gode Victor," bad Georg med et Smil, „og lad os i dets Sted tale om Deres Fremtid. — De indseer vistnok

Rigtigheden af hvad jeg har fremført om de Farer, som endnu kunne true Dem?"

„Ja; men jeg indseer ikke nogen Maade til at undgaae dem."

„Men det gjør jeg! De og Deres Moder følger med mig til Amerika, til Rudolf Halvorsen."

„Forlade Danmark?" spurgte Victor smertelig.

„Og hvorfor ei? Danmark kan bedre taale at miste een af sine Sønner, end Deres Moder sin eneste."

„Jeg troer, De har Ret," svarede Victor efter en kort Betænkning; „men har min Moder Kraft og Mod til at foretage en saadan Reise?"

„Du kjender ikke en Moders Styrke og Mod, naar det gjælder hendes Søns Frelse!" svarede Marie ømt.

„Og dog, Moder, dog kunne vi ikke gjøre det," indvendte Victor og fæstede sit Blik paa den i sin Vugge slumrende lille Rudolph; „thi jeg kan ikke forlade det lille Barn, og vi have ikke Ret til at føre ham til en ny Verden. Det er dog muligt hans Forældre leve her i Danmark og engang kunne findes, og vi kan derfor ikke forsvare for Gud at føre Barnet Tusinder af Mile bort med os. Og lade ham blive tilbage, overgive ham til Andres Omhu, det kan jeg aldrig, aldrig."

„Du har Ret, Victor! Vi blive!" svarede Marie bestemt.

Ogsaa Georg maatte, omendskjøndt nødig, bifalde deres Anskuelse og Beslutning, den han dog i sin inderlige Attraa efter ganske at redde Victor søgte at kuldkaste, men forgjeves, og det var derfor ikke med saa let Hjerte som han havde haabet, at han sildig om Aftenen forlod „Knaldhytten".

„Nu, Moer Ulla, kan Du nu finde paa Raad?" spurgte han, da han udenfor Gadedøren tog Afsked med Spaakvinden.

„Jeg veed ikke Andet," svarede hun, „end gjennem Aviserne at efterlyse Forældrene, for, hvis en af dem findes, da enten at lade dem fordre Barnet tilbage eller

samtykke i, at det føres ud af Landet. Kan dette opnaaes, saa er der vist Intet iveien for Maries og Victors Afreise.

„Vi maa prøve," sagde Georg og bød hende venlig Godnat.

„Nogle løierlige Kommissioner," smaasnakkede han for sig selv, idet han paa Træbenet humpede hen ad Gaden, „jeg skal søge et Par Forældre til et Barn, og et Barn til et Par Forældre, naar man nu bare kunde slaae de to Sager sammen til een, saa var den klaret med detsamme. — Veed Du hvad, Vorherre! Du er dog en snurrig Patron. Du byder os at gjøre Godt, og saa lægger Du selv alle mulige Hindringer iveien for vore Foretagender."

„Der kunde jeg nu gjøre baade Emma og Rudolf, Victor og Marie lykkelige," vedblev Georg, „og saa er der paa det ene Sted et Barn for lidt, og det andet Sted et formeget, og derved gaaer alle mine skjønne Planer i Smadder. — Naar man nu kunde tage Barnet fra den Ene og give det til den Anden, saa var Regningen rigtig; men — stop! Guds Død! det skulde dog vel aldrig være muligt? — Den lille Rudolf er jo akkurat gammel nok dertil — er funden paa Gaden; — men hvornaar? — det veed Rudolf, — heller det gloende Negerhoved! hvis det var muligt? — Ja, Vorherre! saa vilde jeg bede om Forladelse, saa er Du slet ikke nogen snurrig Patron; men som altid en god gammel Fader, der tænker meget mere paa vor Lykke end vi fortjene."

. . . . . .

Den Tanke, der som et Lyn kastede et kort Lys over Forholdene for Georg, kunde naturligviis ikke fødes hos de andre paagjældende Personer, som vare aldeles fremmede for hinanden.

Havde Emma før Georg Brovns Besøg været veemodig og længselsfuld, saa var hun nu, da Billedet af et Samliv med Rudolf saa levende og tillokkende var draget forbi hendes indre Blik, dybt og inderlig bedrøvet.

Hun var som en Vansmægtende, til hvis Læber man havde ført Bægeret med den læskende Drik, for at hun, naar det atter blev revet bort, skulde føle sine Kvaler dobbelt.

Atter og atter fremstillede Rudolf sig for hendes Tanker; hun saae ham længes, sørge og kæmpende med Smerte, naar han forgjæves ventede hende, saae ham henarbeide sit Liv uden Haab, uden Glæde, og nedtrykket af den Tro, at hun ikke kunde tilgive ham, ikke i Gjerningen vilde bevise sin Tilgivelse; og ved Siden heraf fremstillede sig et andet Billede med lysere Farver, et Billede af hans Glæde og Jubel ved at see hende; af hendes egen Henrykkelse ved atter at blive trykket til hans elskende Hjerte, det yndige Billede af et Hjem, hvor enhver hendes Tanker var offret ham, al hendes Attraa kun at skabe hans Lykke, hans Glæde, og deri sin egen, hvor hun kjærlig og utrættelig kunde søge at tilintetgjøre de Spor, en tidligere skrækkelig Skjæbne havde efterladt i hans Sjæl. Hendes Hjerte bankede stormende, gjerne, gjerne, vilde hun hengive sit Liv for kun at nyde en eneste saadan Time.

Men nu lød et klagende Barns Stemme igjennem hendes Bryst; saaledes som hun tusinde Gange havde tænkt sig sit Barn, fattig og elendig, hungrig og frysende, syg og hjælpeløs, saaledes fremstod det atter for hendes Blik og bragte hendes Hjerte til at gyse og skjælve. Og dette uskyldige og forstødte Væsen skulde hun forlade for stedse, for selv at nyde hiin Lykke, Moderen skulde forglemme sit Barn for at Kvinden kunde tilhøre Elskeren, nei, umuligt! Om der end var nok saalidet Haab for hende om at gjenfinde Barnet, saa var det dog altid et Haab, og dette vilde forsvinde naar hun drog bort fra Danmark. — Hele Aar kunde maaskee hengaae, og dog kunde Barnet findes og pleies ved Moderhjertet; men laae der først et Verdenshav imellem dette forsvundne Barn og dette Hjerte, da var al Gjenforening usandsynlig.

Hun maatte altsaa bortjage hiint smilende Billede for at bevare dette mørke, taarevædede.

Kaste vi Blikket over til den elendige Rønne straaes overfor Emmas Bolig, da finde vi der den samme Tvivl, den samme Kamp, kun med den Forskjel, at den her var fremkaldt af en streng Retfærdighedsfølelse, medens den hist var Syndens og Letsindighedens Følgesvend.

Victor og Marie sadde ved den lille Rudolfs Vugge og bøiede sig kjærlige hen over ham. Victors Ansigt lyste af Glæde og Kjærlighed, men fra Maries Træk syntes de sidste Timers Kummer endnu ikke at kunde vige.

„Det er umuligt, Moder, det er umuligt!" sagde Victor, „selv om jeg kunde bekæmpe, lænkebinde min egen Kjærlighed til den Lille, saa kan jeg dog ikke overgive ham til Fremmede og drage bort. Da jeg modtog ham, lovede jeg Gud i mit Hjerte, at jeg skulde træde Barnet i Faders Sted, og jeg kan ikke bryde mit Løfte, kan umuligt udsætte ham for Lidelser og Nød for at bevare mig selv; og at tage ham med, vilde være en Uretfærdighed, en Forbrydelse. Vi vide jo ikke hvem hans Forældre ere, deres Følelse for Barnet kunde maaskee engang vaagne, de kunde efterlyse ham; sætte ham ind i en sorgfri og lykkelig Stilling, som vi maaskee aldrig ville være istand til at tilskikke ham. Det er intet ringe Ansvar at paatage sig, at overflytte ham til en fremmed Verdensdeel; langt bort fra Fædreland og Slægt, som vel nu er ubekjendt, men dog engang kunde opdages."

„Og er det Ansvar mindre, at udsætte sin Moder for Sorg og Fortvivlelse?" spurgte Marie ømt. „Du kan tro mig, Victor, ogsaa jeg elsker vor lille Rudolf, han har hvilet ved mit Bryst, er mere end een Gang vædet af de Taarer, Bekymringen for mit eget Barn afpressede mig, har mere end een Gang vækket Haab og Trøst i min Sjæl ved sit barnlige Smiil; men dog elsker jeg Dig høiere, dog kunde jeg — skjøndt med blødende Sjæl — offre ham for Dig. Du siger, Du føler som en Fader for ham, og skjøndt det er umuligt — om Du end troer det — saa vil jeg dog spørge Dig, om Du med denne Følelse i Dit Bryst kunde udsætte ham for

Farer for at beskytte et aldeles fremmed Barn imod Nød?"

„Naar jeg havde paataget mig denne Pligt, saa maatte jeg gjøre det; thi en Pligt ophører ikke at eksistere fordi den staaer i Modstrid med vore Følelser — i saa Tilfælde gaves der ingen Pligter; men kun Handlen efter Lyst og Lune, — eller kommer i Konflikt med andre Pligter. Naar dette skeer, saaledes som i dette Øieblik hos Dig, saa maa man først bringe, Moder! alle sine personlige Følelser til Taushed, og derpaa med den kolde Fornuft skjælne mellem det Rette og Urette; og ere vi først komne til Erkjendelse af det ene Rigtige, da maae dette følges, uden Hensyn til om vi lide eller glædes derved. — Du søger at stille mig paa Dit Standpunkt; men tænk Dig nu engang som Rudolfs Moder. Hvis jeg paa een eller anden Maade var forsvunden for Dig — og vi have jo ingen Vished for, at Rudolfs Moder selv har lagt ham paa Gaden — og Du senere erfarede at Dit Barn levede, med Moderkjærlighed og Glæde søgte det, og da opdagede, at Fremmede havde ført Dit Barn langt bort til et fremmed Land, hvor det maaskee vilde være umuligt at gjenfinde det, kun for bedre at kunde bevare deres egen Afkom, hvorledes vilde Du da bedømme saadanne Mennesker?"

„Jeg vilde lade et Moderhjerte dømme og indsee, at det gjør Alt for sit Barn," svarede Marie.

„Du vilde lade et Moderhjerte dømme; men det vilde være opfyldt af Sorg, forbittret af stuffet Haab, og Din Dom vilde blive en Forbandelse over Menneskenes Egoisme."

„Jeg skal da altsaa nu, for ikke at blive Gjenstand for en uretfærdig Forbandelse, bortkaste mit Haab om et roligt, lykkeligt Liv, forskjønnet af Din Kjærlighed, og i dets Sted vælge Kummer og Angest, Smerte og Fortvivlelse ved at see mit eget Barn udsat for Farer og Fordærvelse? — Hvor mange Tusinde troer Du ikke under lignende Forhold vilde medtage den Lille, uden

at fæste en eneste Tanke paa, at derved en Forbrydelse fandt Sted?"

„Og naar de ingen Tanke havde derom, var det heller ikke nogen Forbrydelse. For Guds Aasyn er det vistnok langt mere Tanken end Gjerningen, der stempler til Forbryder; ham er det, der giver os Tanken om det Rette, og ikke at adlyde den, det er Forbrydelse."

„Velan, Victor!" sagde Marie og trykkede ham rørt til sit Hjerte, „hellere vil jeg vove min Lykke og Glæde, hellere vove Dig, end med et eneste Ord søge at svække denne Tro i Din Sjæl. Ja, Du har Ret, Gud dømmer ikke alene Ord og Gjerning, men ogsaa Tanken, hold den hellig og reen, og hans Velsignelse og Varetægt vil aldrig forlade Dig!"

„Det er altsaa afgjort, Moder! Vi blive i Danmark og afvente vor Skjæbne?"

„Ja, vi blive, indtil Gud selv byder os at drage bort!"

Da Marie den næste Aften i Skumringen sad med den lille Rudolf paa Skjødet og glædede sig ved hans Smiil og Leeg, bankede det sagte paa Døren.

Hurtig tog hun Barnet paa Armen og gik hen for at lukke op, men veeg forundret et Skridt tilbage, da en ung, smuk og elegant klædt Dame traadte ind.

„Tilgiv mig," bad Emma Richard, thi hende var det, „tilgiv mig, at jeg forstyrrer Dem, men er De ikke Rudolf Halvorsens Søster?"

Marie fandt naturligviis ingen Grund til at benægte dette, og da heller ikke Emma lagde Skjul paa at hun stod i en hjertelig Forbindelse med Rudolf, udspandt der sig snart en levende og fortrolig Samtale, under hvilken Emma dog ikke var at formaae til at angive Grunden, hvorfor hun ikke kunde reise over til Amerika.

Allerede straks ved sin Indtrædelse havde hun fæstet sit Blik paa det Barn, Marie bar paa Armen, og en underlig Følelse, som hun nærmest troede fremkaldt ved sit Savn, drog hende uimodstaaelig hen til den Lille, og

endelig greb hun en passende Leilighed til at spørge, om dette var Maries eneste Barn.

„Det er slet ikke mit, skjøndt jeg derfor ikke elsker det mindre," svarede Marie, og vedblev: „jeg har kun en Søn, som nu er henved sytten Aar, og med hvem jeg inderlig ønsker at kunde drage over til min Broder; men denne lille Sjæl holder os tilbage, thi vi tør ikke tage ham med, og kunde ikke bekvemme os til at forlade ham."

„Og hvorfor tør De ikke tage ham med?"

„Netop fordi det ikke er vort Eget!" svarede Marie smilende.

„Men ville Forældrene da ikke give deres Samtykke?"

„Vi kjende ikke Forældrene! Den lille Stakkel er et Hittebarn!"

Blodet steeg Emma voldsomt til Hovedet, et uforklarligt Haab og en navnløs Angest bemægtigede sig hende pludselig, og syntes at ville sprænge hendes Bryst.

„Hvad — hvad hedder da den Lille?" spurgte hun med Anstrængelse.

„Vi have kaldt ham Rudolf," svarede Marie, der med Forundring saae den heftige Bevægelse, Emma forgjæves søgte at skjule, „vi have givet ham Navnet efter min Broder, fordi det var ham, som paa sin Flugt gav det spæde Barn til min Victor."

„O Rudolf, Rudolf!" hviskede Emma, „ogsaa mit Barn kaldte jeg Rudolf." — Men i samme Øieblik drog en anden, stikkende Smerte ind i hendes Bryst, og Skinsygens Kvaler greb hendes Sjæl ved Tanken: „hvis det maaskee er Rudolfs Barn, men ved en Anden; thi hvorledes skulde han netop have faaet fat paa Dit Barn?"

Hun bøiede sig nærmere hen imod den Lille, saae ham dybt ind i de klare, blaae, smilende Øine, den dunkle Moderfølelse, som kæmpede i hendes Indre, fik atter overhaand, og hun brast i Graad, idet hun trykkede sit smukke blege Ansigt fast imod Barnets lille Bryst.

„Men hvad er det dog? Hvad bevæger Dem saaledes?“ spurgte Marie, hvis Forundring begyndte at gaae over til Angest.

„O, naar De vidste,“ stammede Emma, „dette Barn — dette Navn! — O min Gud, min Gud, hvis det var muligt!“

„Men saa forklar Dem dog,“ bad Marie.

„Naar — naar blev dette Barn fundet?“ spurgte Emma, der kun med Magt formaaede at faae Ordene over sine Læber.

„Den . . . . . ,“ begyndte Marie, men blev afbrudt af Victor, der aandeløs styrtede ind i Kammeret.

„Moder, Moder!“ raabte han bleg og forstyrret, uden at værdige den fremmede Dame nogen Opmærksomhed, „see her i dette Blad, Rudolfs Forældre ere fundne! O Gud, nu maa jeg miste ham, miste min kjære lille Rudolf!“

„Saa er det Guds Villie at vi reise,“ svarede Marie, der ikke kunde tilbageholde sin Glæde over denne Udvei, skjøndt hun skjælvede svagt og hendes Hjerte krympede sig ved Følelsen af, at hun skulde miste det lille Barn. — „Men er Du ogsaa vis paa, at det er ham, der efterlyses?“

„Ja, destoværre!“ sagde Victor og søgte forgjæves at nedsvælge Graaden, „See her, her staaer: „„Den attende Oktober 1816, om Aftenen Klokken 10 . . . .“

„Den attende Oktober!“ raabte Emma med et halvforvildet Blik, „er dette Barn fundet paa denne Dag?“

Marie nikkede.

„Indsvøbt i en gammel Kaabe og et hvidt Tørklæde?“ vedblev hun at spørge, medens hun skjælvede saa hun neppe kunde holde sig opreist.

„Den Mand, som fandt Barnet,“ fortalte Victor forbauset, „var paa sin Flugt iført en gammel Kaabe og et hvidt Tørklæde over Hovedet.“

„Mit Barn, mit Barn! Det er mit Barn!“ hvislede hun og sank skjælvende ned for Maries Fødder. „Vel-

signet være Du, som erstattede det en Moder, velsignet han, som græd af Kjærlighed til mit Barn!"

Hendes Hoved sank tilbage, og hun laae afmægtig udstrakt paa Gulvet.

. . . . . .

En Time derefter traadte Georg Brown ind i det fattige Kammer.

Men dennegang kom han ikke alene. Han var ledsaget af en Matros, der, uden at aftage den Straahat, som var trykket dybt ned over hans Pande, nedbøiet og som det syntes lidt forlegen stillede sig inden for Døren.

Ogsaa Georg standsede straks efter sin Indtrædelse og betragtede overrasket den Gruppe, som de Tilstedeværende dannede for hans Blik.

Endnu lidt bleg, men med et Ansigt, som lyste af den reneste, den inderligste Glæde, sad Emma med sit Barn paa Skjødet, og trykkede det ømt til sit Hjerte, medens hun hævede de klare, straalende Øine op imod de Indtrædende.

Bag hende stod Marie, lidt frembøiet over den unge Moder med Barnet, hvilede hendes venstre Arm kjærligt omkring Emmas Skuldre, medens ogsaa Fryd og Lykke afspeilede sig i hendes Blik.

Victor hvilede paa Knæ for sin Moder, og idet han trykkede hendes høire Haand fast imod sit Bryst, hvilede hans Øine med et Udtryk af bekymret Kjærlighed og veemodig Smerte paa den lille Rudolf.

Den dalende Sol kastede endnu et svagt rødligt Skjær over det yndige Tableau, og spredte en næsten forklaret Glands over det.

„O, hvilken Skade, at I ikke altid kunne blive saaledes sammen," udbrød Georg og betragtede henrykt den skjønne Scene.

„Og hvorfor kunne vi ikke det?" spurgte Emma med et Smil fuld af Haab og Lykke. „Hvorfor kunne vi ikke Alle blive samlede, Alle være lykkelige?"

„Kunne De være det, saalænge Een mangler?“ spurgte Georg urolig.

„Men han skal ikke mangle,“ fortalte Marie, „thi vi drage Alle over til ham.“

„Ogsaa De, Emma? Ogsaa De?“

„Ja, thi Gud har skjænket mig hvad jeg søgte. — See, dette Barn, som den kjære Marie pleiede, som den brav Victor elskede og arbeidede for — o, tænk Dem min umaadelige Fryd! — Dette Barn er Rudolfs, er min Søn!“

„Ha, jeg ahnede det,“ raabte Georg, medens den fremmede Matros taus og skjælvende støttede sig imod Dørstolpen. „Jeg ahnede det, og naar nu De, Emma, og De, Marie, gjentage at De tilgive den ulykkelige Rudolf Halvorsen, betragter de store Lidelser, han har gjennemgaaet, som en tilstrækkelig Bod for hans Ungdomsfeil, da mangler der i Sandhed Intet i vor Lykke.“

„Der boede aldrig Fjendskab eller Had i mit Hjerte!“ forsikkrede Marie høitideligt, „og har Rudolf tilføiet mig Sorg, da er det kun skeet efter Guds Villie, og jeg maa takke ham for Smerten; thi kun igjennem den gaaer Veien til Glæde og Lykksalighed.“

„Og De, Emma?“ spurgte Georg.

„Jeg har kun det at sige, at Rudolf selv kun daarlig maa kjende Kjærligheden naar han ikke veed, at jo mere man lider for den elskede Gjenstand, desto kjærere bliver den os.“

„Emma, kjære Emma!“ raabte den fremmede Matros og kastede sig hulkende for hendes Fødder.

„Rudolf, Rudolf Halvorsen!“ lød det fra de Overraskedes Læber.

„Ja,“ vedblev han, ja,“ det er Rudolf Halvorsen, som her paa sine Knæe beder Eder alle om Tilgivelse, den samme Rudolf, som I til Gjengjæld for Sorg og Taarer, Smerte og Bekymring, skjænker den helligste Fryd, den største jordiske Lykksalighed!“

„Rudolf, min Rudolf!“ hviskede Emma med Henrykkelse. „Store Gud, er det muligt at der kan gives

en høiere Glæde paa Jorden, end den, Du i dette Øieblik skjænker mig?"

Rudolf bøiede sit Hoved ned i hendes Skjød, og en mægtig Taarestrøm banede sig voldsom Vei fra hans Hjerte.

Den Omvendelse og Anger, som ved Hunger og Dødsangest blev vækket i hans Indre, som fandt saa kraftig en Spore i Tilbageerholdelsen af Beviset paa hans første store Brøde, den blev nu fuldendt ved Nydelsen af en navnløs berusende Lykke.

Den sidste Dæmon flygtede bort fra hans Hjerte, og venlige Alfer droge derind med Fred og Reenhed.

Ogsaa Marie bøiede sig nu hen over ham og hviskede med skjælvende Stemme: „Rudolf, Broder!"

„Marie, min gode, ædle Marie!" raabte han og sluttede hende i sine Arme.

„Om Forladelse, Vorherre!" brummede Georg og knuste en Taare i sine Øine, „Du er slet ikke nogen snurrig Patron, men en god Fader, der næsten skjænker mig mere Glæde end jeg og mit Træbeen kunne bære."

„Forvovne!" sagde Victor, som endelig kunde faae et Ord indført imellem den Jubel, som tonede omkring ham, „Forvovne, hvad vover Du ikke ved atter at betræde Danmark?"

„Min brave Victor!" raabte Rudolf, og bød ham trofast Haanden, „ogsaa Dig har jeg gjort Uret, og til Gjengjæld har Du elsket mit Barn. Gud velsigne og belønne Dig derfor, saaledes som jeg vil søge at gjøre det."

„Du vover Din Frihed!" sagde Victor, som ikke kunde bekæmpe sin Uro for den Mand, hvis Haand han i dette Øieblik holdt inden i sin egen.

„Det gjør jeg vel; men hvorledes skulde jeg kunne være i Nærheden af mit Kjæreste i Livet, og modstaae Lysten til at see det, og selv modtage Tilgivelsen? Men vær rolig, om en Time gaaer jeg atter ombord som Matros i den amerikanske Skonnert, min tro Ven har liggende paa Rheden, og kommer ikke mere iland."

„Ah, nu forstaaer jeg, hvorledes Din Ven kunde erfare visse Planer, netop i det Øieblik, da det gjaldt om at redde mit Liv," sagde Victor.

„Og Du tilgiver vel, at jeg brød en aftvungen Eed for at redde en Uskyldig, især da jeg vidste, at Den, jeg aabenbarede Hemmeligheden, kun vilde benytte sig af sin Kundskab om den til en god Gjerning?"

„Det vilde jo vistnok være utaknemmeligt at fordømme den Handling, som reddede mit Liv," svarede Victor; „men dog kunde jeg ønske, at det havde ladet sig gjøre paa en anden Maade."

„Men nu følger jo Du og Din Moder med os til den nye Verden, og alt dette vil være forglemt. Ikke sandt, Du følger os?" spurgte Rudolf.

Victor nølede med at svare.

„Han vil ikke længere modstaae sin bekymrede Moders Bøn derom," sagde Marie og greb bedende Victors Haand.

„Jeg maa vel, naar alt Det, jeg har kjært, vil den Vei," svarede han, og tilføiede som for at opmuntre sig selv: „og hvorfor ikke drage til den nye Verden? der har man jo Ret til at vælge sig et Navn!"

„Hvad mener Du dermed?" spurgte Marie forundret.

„Moder, kan Du spørge derom?" sagde Victor, idet han søgte ved Tonen at tilintetgjøre den Bebreidelse, der laae i Ordene.

„Jeg forstaaer Dig ikke, Barn! ligesaalidt som jeg nogensinde har forstaaet, hvorfor Du bestandigt lod Dig kalde Victor af hele Verden, og aldrig førte Din Faders ærlige Navn."

„Moder, Moder! Havde jeg Ret dertil?" sagde Victor og vendte sorgfuld sit Ansigt bort fra hende.

„Ja, ved Gud! Har Du noget Øieblik tvivlet derom?"

„Jeg kan bevise det," sagde Rudolf og traadte dem nærmere; „thi det var Dit Ægteskabsbevis, Marie! jeg

maatte kjøbe af Poul Duland for en Priis, der senere tvang mig til endnu større Forbrydelser."

„Er det muligt?!" raabte Victor med en uvilkaarlig Bæven. „Er det virkelig sandt, jeg er ikke en — en Bastard?"

„Arme Barn, hvorfra denne Tanke?" spurgte Marie bestyrtet.

„Ha, Poul Duland! Du er dog en nedrig Skurk, som vidste dette, og dog kastede en fortærende Brand i mit Indre. — O Moder, Moder! tilgiv mig, at jeg kunde troe en saa skjændig Løgn!"

„Det er mig let at tilgive," svarede Marie bevæget; „thi jeg har kun Guds uendelige Godhed, der lod Din Fader leve faa Timer efter sit Uheld, at takke for, at Løgnen ikke var en grusom Sandhed."

„Ja, hans Godhed er uendelig," sagde Emma, og hævede fromt sine Øine imod Himmelen; „thi han lader Intet, slet Intet mangle i vor Glæde i denne Time."

„Og dog synes jeg, der endnu hviler en lille Sky over Victors Ansigt," meente Georg Brown, der var saa glad, at han hvert Øieblik snurrede sig rundt paa sit Træbeen. „For tusind Guvernører! Siig os hvad der er iveien?"

„Det er kun Tanken om at skulle skilles fra min lille Rudolf," sagde Victor, halv undseelig over sin altfor store Følsomhed.

„Men De skilles jo ikke fra ham; ogsaa han skal leve under Frihedens Stjerner."

„Men ikke mere under mine Øine og ved min Moders Bryst. Hans Blik skal ikke mere være det Første, jeg seer om Morgenen, hans Lallen ikke det Første, jeg hører."

„Aah haa, min Knøs, det gaaer nok over," trøstede Georg. „De er i den Alder, at naar De kommer til Amerika, vil De snart finde andre Øine at see i om Morgenen, og en anden Lallen, der siger: „„See her, lille Mand, her er Kaffe, naar Du saa har drukket, saa maa Du staae op, Klokken er allerede mange."" Og

vil De absolut have Dine og Lallen i formindstet Maalestok, saa maae De saagu selv sørge for at skaffe Dem det. — Jeg eier Nok derovre til at kunne sætte Dem saaledes i Vei, at De kan ernære en Kone og en to—tre Par Smaaoine."

„Nei, her maa jeg protestere", indvendte Emma smilende, „De forglemmer ganske, at jeg er i Hr. Victors Gjæld, og at ogsaa jeg besidder Formue. — Eller er maaskee," tilføiede hun skjelmsk, „alle Folk saa rige i Amerika, at man er en stakkels Betlerske med halvtredsindstyve Tusinde Daler?"

„Vel neppe, vel neppe!" meente Georg; „men det komme vi nok ud af. — Men, Rudolf, vi maae snart ombord igjen, og Du maa da forblive rolig i Dit flydende Fængsel, og trøste Dig med, at Din Brud, Dit Barn, Din Søster og hendes Søn snart ville dele det med Dig og gynge paa Verdenshavet, hvor vi Alle ere lige fri og lige bundne."

Og med vaade Øine og høitbankende Hjerte lyttede han til alle de kjærlige Ord, som vare indflettede i de Lykkeliges Farvel.

. . . . . .

Udenfor „Knaldhytten" standsede to Fremmede.

„Hvilken elendig Rønne," yttrede den Ene og kastede sit Blik paa Tullefa'ers Grundeiendom.

„Ja, det er skrækkeligt at tænke sig, at der skal boe Mennesker i en saadan Barake," svarede den Anden, og tilføiede med Inderlighed: „Gud fri ethvert retskaffent Væsen for de Lidelser og Følelser, som Opholdet i en saadan Bolig maa føde."

Daarer!

Saadan er al menneskelig Dom.

Ligesom denne Fremmede, dømme vi Alle saa ofte efter det Ydre, uden at tænke over, at indenfor tilsyneladende Ulykke og Elendighed kan — ligesom i dette Øieblik i „Knaldhytten" — boe Glæde og Haab, Forsoning og Fred!

Sjette Kapitel.

Poul og Anna.

Paa samme Tid, som der var Lys og Glæde i saamange af de Hjerter, vi have lært at kjende af disse Blade, paa samme Tid lurede Mørke, Rædsel og Død i det, der havde saamegen Deel i de andres Skjæbne.

Ogsaa „Kapitainens" Hjerte fandt Fred den samme Aften; men medens de Andre opnaaede den igjennem Jubel og Fryd, fandt han den kun igjennem Angest og Ruelse.

Vi have seet hvorledes Poul Duland den foregaaende Aften, efter at have udfriet Victor, stærkt rystet forlod de Sammensvornes Forsamling, og tog hjem længe før Forhandlingerne vare tilendebragte.

Men hvilken Forandring var der ikke foregaaet i hans Indre i de sidste faa Timer!

Det var meget mere Sjælens end Legemets Styrke, der hidtil havde holdt ham opreist under de store fysiske Lidelser; men nu var denne Styrke brudt ved at maatte adlyde, bøie sig for Andres Trudsler, og da han forlod Forsamlingen, han for sidste Gang havde behersket, følte han sig virkelig som han sagde: svag og elendig.

Ankommen til sit Hjem vilde han søge Hvile; men det var umuligt at finde den, thi de meest forskjellige og alle bittre Tanker strømmede ind paa ham, jog Søvnen fra hans Øielaage og Freden fra hans Hjerte.

„Hvad har jeg nu for al min Stræben, for hele mit Livs Kamp?" var det første Spørgsmaal, som han forekastede sig selv.

„Al min Følelse var Had, al min Attraa Hævn, for denne Følelse, for denne Attraa offrede jeg Ungdommens Glæder, Samvittighedens Ro, den evige Salighed og et langt, langt Liv."

„Bestandig hadede jeg, bestandig søgte jeg Hævn, og dog rammede aldrig min Hævn Gjenstandene for mit Had; det var, som om en Dæmon stod ved min Side, og, hvergang jeg vilde føre et knusende Slag, stillede en

Uskyldig der, hvor jeg havde seet en Forhadt, og saaledes uafbrudt lod mig føie Brøde til Brøde."

„Jeg vilde hævne min Moder paa Samfundet, hævne min Brud paa hendes nedrige Forfører; solgte hiin Nat min Sjæl til Fordømmelse, dræbte en god og kjærlig Kvinde for at faae Midler til at fremme mine Planer, og denne dyrkjøbte Hævn kom jeg aldrig til at nyde; Samfundets Blod faaer jeg ikke til at strømme, hiin Richard var død, og i mit forbandede Raserie knuste jeg hans Broders Hjerte."

„O, jeg Elendige, jeg Elendige! Hvormange raabe ikke Hævn og Forbandelse over mig!"

„Emma, Richard, Victor og Marie, Rudolf og stakkels Anna, og især hun, den Myrdede. Ha, bestandig seer jeg flere og flere Ulykkelige! O fordømt, fordømt, at jeg ikke mistede Sjælens Øie, da Legemets blev blindt, saa at jeg ikke skulde see alle Disse saa tydelig, saa rædsomme!"

„Du havde Ret, Georg Brown; min Brøde blev dobbelt stor fra det Øieblik, Du for mange Aar siden advarede mig og bad mig at vende om, det indseer jeg nu, først nu — da det er forsildigt."

„Og hvad skal Enden blive? Hvorlænge skal disse Helvedeskvaler rase i mit Indre? Evig, hvisker Du Myrdede; evig, stammer Du, blege Anna; evig gjentoner det fra eder Alle!"

„O, I Rædsomme, viger bort, viger bort fra mig! See ikke paa mig med Dit brustne Blik, ligesom hiin Nat, da Du maatte døe; tael ikke saa vanvittig til mig, Anna, Du forvirrer min Tanke, mit Hjerte brister, o mit Hoved, mit Hoved!"

Og halv vanvittig knugede han sit Hoved imellem sine Hænder, og sank stønnende tilbage paa Puden.

Men Leiet forekom ham som en glødende Rist, fortvivlet sprang han op og trak heftig i Klokkestrengen.

„Bliv her!" befalede han den indtrædende gamle Pige, „jeg vil ikke være ene."

„Er Herren maaskee ikke vel?" spurgte hun og

fæstede de søvndrukne Øine paa ham, „De er saa bleg, De ryster saa stærkt. Er der Noget, som har forskrækket Dem?"

„Ja, jeg syntes jeg saae Noget," svarede han tankefuld.

„Saae?" spurgte Pigen forundret.

„Nei, hørte, hørte!" rettede han, og tilføiede i en barsk Tone, mere for at sætte Mod i sig selv end for at forskrække Pigen: „Jeg kaldte ikke paa Dig for at høre Dine næsviise Spørgsmaal, men for at have Een hos mig. Jeg kan ikke sove, fortæl mig derfor Noget, at jeg kan forslaae Tankerne og fordrive Tiden."

„Ak, Gud hjælpe mig, hvad skal jeg kunne fortælle?" sagde hun med en ynkelig Mine, „der skeer jo ikke andet end Ondt i denne Verden."

„Det er ligegyldigt, hvad Du fortæller," svarede Poul Duland, „fortæl bare, fortæl! Jeg vil høre et Menneske tale."

„Naar det kun var paa en anden Tid," meente Pigen, „saa veed Herren nok at jeg kan tale for mig, og det som den Bedste; men nu er det saa sildigt."

„Er der intet Bynyt?" spurgte „Kapitainen", et Spørgsmaal, der var ret naturligt paa en Tid, da endnu ikke „Flyveposten" slugte det altsammen.

„Jo, der er udkommet en splinterny sørgelig Vise, som jeg har her i min Lomme tillige med mit Fingerbøl og Kridthuus; vil Herren have det, skal jeg gjerne synge den for Dem."

„Hvad omhandler den?"

„Det er en splinterny, høistsørgelig Vise," læste Pigen, „om den grusomme Manddraber, der dræbte en Kone, i det Land Mesopotamien, og derefter slog hende ihjel, for at kunne sætte sig i Besiddelse af hendes Penge, med Mere, hvad denne sørgelige Vise indeholder, og som faaes i Aabenraa for to Skilling. Melodi: Hvo veed hvor nær mig er min Ende."

„Ti, for Djævlen, ti!" tiltordnede Poul Duland

den forstrækkede Pige, der hurtigt slugte den Fisteltone, som allerede begyndte at lyde fra hende.

„Har Du ikke Andet at fortælle?" spurgte han efter en kort Pause.

„Nei," forskrækkede Pigen forknyt.

„Jo vist! Du har jo ellers saameget af Munden. Tael, jeg vil have det!"

„Nu, der var Opløb henne paa Torvet iformiddags. Jeg maatte ret lee af Hjertet."

„Hvorover da? Hvad var Anledningen til Opløbet?" spurgte Poul Duland, mere for at Pigen skulde vedblive med at snakke, end fordi han følte mindste Interesse eller Nysgjerrighed ved hendes Fortælling.

„Det var et stakkels vanvittigt Fruentimmer, som paastod at vilde lede om Blomster til sin Kjæreste imellem de faa Græsstraa, som voksе omkring Springvandet."

„Kvinde! Vil Du gjøre mig forrykt med Dine Historier?" raabte „Kapitainen" og reiste sig heftig og askefarvet fra Lænestolen. „Hvilken Djævel tilhvisker Dig alt det, der bringer Haarene til at reise sig paa mit Hoved?"

Pigen taug forbløffet og meente i sit stille Sind, at hendes Herre nok var paa den bedste og nærmeste Vei til Daarekisten.

Denne Taushed blev dog snart Poul Duland endnu mere piinlig end selv de Samvittighedsbid, den tankeløse Sladderske uvilkaarlig fremkaldte hos ham, og han forsøgte derfor atter at faae hendes Snakketøi paa Gled; men forgjæves, den gamle Pige var som en stædig Hest eller en fornærmet Folketaler, hun vilde slet ikke gjøre Godt mere.

Endelig ledede han hende dog ved Spørgsmaalet, om hun ikke engang havde været paa Hospitalet, ind paa et Yndlingsthema, som han vidste, hun kunde variere i det Uendelige, og hans Krigspuds lykkedes; hun kunde ikke modstaae Fristelsen, gav sin Tunge Tøilen, og afsted gik det med en forskrækkelig Hurtighed.

Poul Duland vidste hende nu inde paa en Sjausee,

hvor hendes rappe Tunge ikke saasnart vilde standse, og hvilede sig derfor veltilfreds tilbage imod Stoleryggen, idet han kun lod Lyden af hendes Stemme tumle sig forbi Ørene, uden at gjøre sig nogen Uleilighed for at opfatte de enkelte Ord, eller finde det Sammenhæng i hendes fortsatte Kjæde af Hospitalseventyr, som hun selv ansaae for ganske overflødigt. Det var jo vistnok ingenlunde nogen behagelig Underholdning; men ved Hjælp af denne hørte han dog en menneskelig Stemme, der, som det forekom ham, bragte hans indre frygtelige Røst, om just ikke til at forstumme, saa dog til at klinge mindre tydeligt, og dette var ham for Øieblikket saa vigtig, at da Pigen omsider standsede i sine Fortællinger, ansporede han hende med nye Spørgsmaal til at blive ved; i Førstningen virkede disse paa hende ligesom Lyden af Krigstrompeten paa en gammel Husarhest, med fornyet og blindt Raseri styrtede hun sig atter ind i Fortællingens Hvirvler, men der blev stedse kortere imellem enhver af hendes Pauser, Talen flød langsommere og mindre sammenhængende over hendes Læber, Hovedet nikkede uvilkaarligt, hun satte Laaget til sin Snusdaase udenfor Bunden, og puttede dog denne i Lommen i den salige Tro, at Tobaken var grumme godt bevaret.

Poul Duland mærkede godt hendes Udmattelse og Søvnagtighed, og det synes som om han var saa vant til det Onde, at det endogsaa virkede styrkende paa ham, jo mere det stakkels gamle Menneske blev udmattet og forpiint, og bestandigt fornyede han derfor sine Spørgsmaal, indtil hun endelig modstræbende faldt i saa fast en Søvn, at han ikke formaaede at vække hende.

Men nu hørte han paa den begyndende Færsel paa Gaden, at Natten var forbi, og et veltilfreds Smil flygtede over hans blege og slappe Træk.

Vel kunde Morgenen ikke bringe ham den Trøst og Husvalelse, som den ellers altid skjænker den Syge eller Sorgfulde; thi hans Blik var lukket for dens lyse, alt oplivende Solstraaler, men det forekom ham dog, som om den friske, kjølige Morgenluft gjengav ham lidt

af den Styrke, han saameget havde savnet i de sidste Timer, og det ydre travle Liv virkede beroligende ind paa hans mørke og gyselige Indre; Aandestemmerne tav derinde saalænge Menneskestemmer klang i hans Øren, og Spøgelserne stode stille paa deres Plads, saalænge der var Liv og Færdsel omkring ham.

Og alt dette havde han for Øieblikket opnaaet. Vognene rullede rask hen til det nære Torv, han hørte de muntre Tilraab imellem de Handlende paa Gaden, en Lærke flagrede i sit Buur ligeoverfor og jublede sin Morgenhymne. Alt var idel Liv og Glæde.

Poul Duland lænede sig lyttende tilbage medens den gamle Pige sov. Her var intet Liv, ingen Glæde.

Længe, længe kan Glæden ligesom trodsende blive tilbage hos den Onde; men omsider vil den dog flygte, og vender da aldrig mere tilbage.

Langsomt og sørgeligt hensneg Dagen sig for den Blinde, ikke en eneste venlig Røst klang i hans Hjem, thi selv den gamle Pige var, da hun henimod Middag vaagnede af sin Luur, fortrødelig over at have tilbragt Natten paa en Stol istedetfor i sin bløde Seng. Og naar han tænkte paa Natten, den lange, søvnløse og rædselsfulde Nat, som atter vilde komme, sprang en kold Sved frem paa hans Pande, og han skjælvede som et lille Barn for den Tugt, der skulde komme.

For første Gang vovede han at fæste Blikket paa Døden, og han følte, at hvis den var en absolut Tilintetgjørelse, da havde han Mod til at døe nu, da Livet begyndte at blive ham saa skrækkeligt; men jo mere han tænkte derover, desto mere følte han sig overbeviist om, at der maatte være et fortsat Liv, en Tilstand efter Døden, og hvorledes vilde denne blive for ham, den Brødefulde, hvis hele Liv havde været offret til Ondskab og Had?

Ogsaa han havde, ligesom saamange Andre, i sin Styrkes og Velmagts Dage drevet Spot med alt det, som Tanken skaber sig Hinsides, havde i Overbeviisningens faste Tone benægtet Troen paa en Belønning

eller Straf efter Døden; men nu, da en Ahnelse syntes at tilsige ham, at hans Liv snart var udlevet, nu formaaede han ikke længere ved Sofisterie at bortvise en Tro, der fyldte ham med Rædsel.

Jo mere han tænkte derover, desto mere fortvivlet forekom hans Forfatning ham, og jamrende trykkede han det ophedede Hoved fast imod Lænestolens Puder.

Et svagt forfriskende Vindpust, som strømmede ind igjennem et aabentstaaende Vindue og omviftede hans Pande, forkyndte ham Aftenens Nærmelse, og et flygtigt Haab om, maaskee i den friske Luft at finde lidt Beroligelse, oplivede hans Træk.

Han ringede og befalede Pigen at forberede sig paa at ledsage ham.

„Hvorhen?" spurgte hun i en tvær Tone.

„Vor sædvanlige Tour," svarede han formildende. „Vi tage en Vogn og kjøre ud til Frederiksberg, og naar jeg har spadseret der en Times Tid, saa kjøre vi hjem igjen."

„Saa Herren troer virkelig, at jeg kan holde ud saaledes at trasakkes baade Nat og Dag?" spurgte Pigen klynkende, „som om jeg gamle Menneske ikke nok kunde taale at hvile mig lidt, efter at have vaaget hele den sidste Nat."

„Men saa sov Du jo til Gjengjæld hele Formiddagen!"

„Jo, det var en deilig Søvn! Kan Herren ikke lade en Anden følge Dem idag, saa kan jeg sove saalænge, og —" tilføiede hun, for bedre at faae sin Villie, „og samle Kræfter, saa at jeg ikke behøver at forlade Dem saasnart iaften, hvis De ikke skulde befinde Dem vel."

„Men hvem skal følge mig?" spurgte „Kapitainen" eftergivende, da han nok indsaae, at han vilde have større Fordeel af et saadant Arrangjement, „den gamle Mand, som pleier undertiden at træde i Dit Sted paa mine Spadseretoure, han er jo syg."

„Oh, det skal være mig let at skaffe en Anden," forsikkrede Pigen fornøiet, „her i Baghuset boer en

Mand, der seer ud til at være meget skikkelig; han har intet at bestille, og jeg skal nok faae ham til at ledsage Dem."

„Naar Du troer, man kan stole paa ham, saa skaf ham hid og bestil en Vogn," svarede Poul Duland med ualmindelig Føielighed.

„Gjerne!" raabte Pigen og skyndte sig afsted.

Hun havde imidlertid løiet for sin Herre; thi i Baghuset fandtes ingen saadan Mand, som hun havde omtalt; men hendes Ulyst til at tage ud med den Blinde, istedetfor under en luun Passiar i hans Fraværelse at drikke en Kop Kaffe med et Par Sladdersøstre, havde indgivet hende den Idee, at hun nok paa Gaden kunde faae fat paa en Følgesvend til sin Herre; men da hun kjendte hans Mistro, uden at kjende dens Grund, vovede hun ikke at sige, hun vilde betro ham til en ganske Fremmed, noget hun meente, ikke kunde skade, da vist Ingen vilde løbe bort med ham; „han var ikke saa rar."

Paa Veien efter Vognen søgte hendes Blik en saadan Haandlanger, og faldt med Naade paa vor gamle Ven „Franskmanden".

„Hør, kan De ikke gaae en Tour ud med en blind Mand, naar De bliver ordentligt betalt derfor?" spurgte hun.

„Saafremt det ikke er en Engelskmand, saa er der intet iveien," forsikkrede Jeppesen.

„Nei, det veed Gud, han er saa dansk som om han var Konge af Danmark."

„Det har just ikke Stort at sige; men jeg vil troe Dem, min lille Skat. Føer De mig kun til Deres Herre, jeg skal lede ham saa trofast som Røgstøtten Israeliterne igjennem Ørkenen."

„Men De maa sige, De boer i samme Huus som vi, for Herren vil ikke gaae med nogen ganske Fremmed."

„Jeg skal gjerne sige, jeg boer i Spiiskammeret hos Dem, og endda ønske at det var Sandhed."

„Saa følg med; men lad mig nu see, De bærer Dem snildt ad."

Da „Franskmanden" hørte at der udfordredes Smildhed, troede han først at være kommen paa sin rette Hylde, og fulgte Pigen, idet han i sit Hovmod forsøgte at gjøre sig engang saa lang som han var af Naturen.

Imidlertid blev han dog straks lille igjen, da han ved sin Indtrædelse saae hvem det var, han skulde ledsage.

„Alle Guder staae mig bi, er det det Asen!" sukkede han, og stirrede paa den Blinde med vidt opspilede Øine.

Pigen præsenterede ham som „Manden, der boede i Baghuset", og da „Franskmanden" af mere end een Grund forandrede sit Mæle ved de faa Ord, han var nødsaget til at svare Poul Duland, greb denne uden Mistanke den Fremmedes Arm, da han hørte Vognen komme, og lod sig lede ned ad Trapperne, idet han endnu engang formanede Pigen til straks at søge Hvile, for bedre at kunne vaage ved ham om Natten.

Saasnart de havde faaet Plads i Vognen, ved hvilken Leilighed „Franskmanden" temmelig usjeneert gjorde sig det saa mageligt som muligt, rullede den afsted med dem ud til Frederiksberg.

Dette yndige Forlystelsessted, der vinder dobbelt Værd ved at ligge Hovedstaden saa nær, var paa hiin Tid, da en Tour til Frederiksberg var forbunden med flere Vanskeligheder end nu en Reise til Roeskilde, langt fra ikke saa besøgt som nu. Man hørte paa Veien dertil hverken Udraabere fra Menasjeriet eller Vokskabinettet, hørte hverken falske Triller af ægte Tyrolere, fra Hamborg, en uendelig Karousselmusik eller de øre- og hjertesønderrivende Toner fra en Omnibus-Konduktørs sprukne Trompet; men til Gjengjæld var der mindre Støv og en mere landlig Rolighed, og istedet for Dilettant-Sangforeningens „Kung Carl", kunde man undertiden i den stille Aften slippe til at høre de bløde Klager fra det lille Bryst paa en Nattergal. Og underligt nok, der vare Mange, som syntes langt bedre om Frederiksberg dengang. Vi maa bestemt være meget utaknemmelige; thi hvilket fornuftigt Menneske kunde vakle, naar han

havde Valget imellem Dilettant-Sangforeningen og en Nattergal, imellem Karousselmusik og Myggenes Surren, imellem Tyroler Klimpren og landlig Ro, imellem Duften af Arrakspunsch og den af Fioler?

Men det forstaaer sig, nu ere vi jo ogsaa dannede Mennesker, hvorimod man dengang vare Naturmennesker, eller idetmindste naturligere Mennesker, noget, som det slet ikke mere er moderne at være, og hvad gjør det om man føler sig sløv, tung, forstemt og utilfreds, naar man bare er moderne. —

Vognen med Poul Duland og „Fransmanden" standsede udenfor Indgangen til Slotshaven, hvor Poul befalede Kudsken at holde indtil deres Tilbagekomst, greb Jeppesen omkring Armen og bød ham at gaae dybt ind i Haven.

Efter at have passeret de forreste Blomsterpartier og de saakaldte „Spidsrodsbænke", hvor de Siddende stedse have opkastet sig til selvbestaltede Maalere og Vragere over enhver i Haven Indtrædende, dreiede Jeppesen derfor straks om til venstre og fordybede sig med den Blinde i de skyggefulde Gange, der fjerner Vandreren mere og mere fra det kongelige Slot, og som en Følge deraf ogsaa fra den større Folkevrimmel.

I de første Øieblikke følte Poul Duland sig meget forfriskет ved denne Vandring. Vel kunde han ikke see al den Skjønhed, som omgav ham, kunde ikke see hvor livlige Aftensolens Straaler glimrede hen igjennem det rige Løv, bragte hver enkelt Græsstraa til at prange med en gylden Kant, der endmere blev hævet af dets egen lange Skygge, og skatterede med det yndigste Rosenrøde, de lette Sommerskyer, som svømmede hen over den klare blaae Himmel; han kunde ikke see de stolte hvide Svaner med udbredte silkebløde Vinger seile hen over de speilblanke Kanaler, som gjennemskjærer Haven, kunde ikke see de gyldne Bier og de brogede Sommerfugle, som muntre flagrede fra Blomst til Blomst; men han kunde høre Fuglenes Kvidren og Smaafiskenes Pladsken i Vandet, kunde føle den friske Aftenluft, berusе

sig i Duft af Blomster, som strømmede ham imøde med den, kunde føle Naturens Fred og Ynde, og et Øieblik, et eneste Øieblik, paavirkede den hans Sjæl som om han endnu havde været et ulykkeligt, men godt og ufordærvet Menneske. — Men snart drog atter den straffende Nemesis de mørke, rædselsfulde Billeder af hans forbigangne Liv frem for hans indre Blik, og Husvalelse, Glæde og Fred flygtede atter bort fra den Arme for at gjøre Plads for Angest, Sorg og Fortvivlelse; hans Fødder skjælvede, hans Pande bedækkedes af Sveed, og han var atter den svage, trøstesløse og af Samvittighedskvaler forfulgte Blinde.

„Jeg er træt," hviskede han skjælvende til sin Ledsager, „er her ikke en Bænk i Nærheden, hvor vi et Øieblik kunne hvile os?"

„Jo," svarede „Franskmanden", „her ved Enden af denne Allee seer jeg en Bænk, som netop staaer saa rart i Skyggen."

„Solen er altsaa endnu oppe, det er endnu Dag?"

„Ja!"

„O, det er godt; thi Natten er saa hæslig og lang," mumlede den Blinde, drog et massivt Gulduhr op af sin Lomme og lod det repetere. Otte Slag tonede hen igjennem den stille Aften.

„Franskmandens" Øine fæstede sig med et rovgjerrigt og funklende Blik paa Uhret, et let ondskabsfuldt Smiil foer hen over hans Træk, og paa samme Tid syntes en besynderlig Uro at bemægtige sig hele hans Person.

Ved bestandigt at holde sig tilvenstre havde de to Spadserende fordybet sig temmelig i den vidtløftige Have, og befandt sig nu paa et Sted, hvor de, efter at have passeret en af de mangfoldige Broer, der forbinder de ved Kanalerne adskilte Dele af Haven, betraadte en smal Vei, der i en kort Bue stod i Forbindelse med en bredere, fra hvilken man til venstre saae det over Terasserne fremragende fjerne Slot, og til høire en af de bredeste og dybeste Kanaler, der kun var adskilt fra Veien ved et

smalt Grønsvær, over hvilket en Gangstie førte hen til en kort Bro, som gik ud i Kanalen, og oprindelig var bygget for at den kongelige Familie derfra kunde stige i Baadene, naar der skulde foretages en Seiltour; men sædvanlig blev benyttet af de Besøgende til derfra bedre at kunne kaste Brød og Deslige ud til de forbisvømmende Svaner. — Hovedveien selv ender sig i en Allee af ældgamle Træer, der til den ene Side ere omskyllede af nævnte Kanal, men ved Enden og den Kanalen modsatte Side ere omgivne af et tæt Krat, hvorigjennem atter en ganske smal Sti fører dybere ind i Haven. — Ved Enden af denne Allee var den Bænk, „Franskmanden" omtalte for Poul Duland.

Den Blinde tog Plads i det ene Hjørne af Bænken i en Tilstand, hvori han aldrig forhen havde befundet sig. En dødelig Mathed, fremkaldet saavel af den sidste Nats Søvnløshed som af de frygtelige Sjælslidelser hans egne Tanker og vaagnende Samvittighed havde underkastet ham, bemægtigede sig nu saa ganske hans Person, at han neppe følte sig istand til at holde sig opreist; hans Træk vare stive, hans Pande kold, og dog var der en Hede og en Tummel derindenfor, som truede med at forvirre hans Tanke; hans Hjerte arbeidede, som om dets Plads i hans Bryst var bleven det forliden, og dog var dets Slag saa mat, saa sygt, som om allerede Døden begyndte at tage sin Bolig derinde. For førstegang i sit Liv følte han sig ret beklagelsesværdig og ulykkelig. Hidtil havde Modgang og skuffet Haab kun fremkaldt Harme og forøget Hævnlyst hos ham; men nu følte han Sorg, Sorg over at være ene i Verden, ikke at have et eneste trofast Hjerte, som kunde trøste og berolige ham; Sorg over aldrig at have fortjent et saadant, og Fortvivlelse over ikke engang som andre Ulykkelige at have Gud til Ven. — Han kunde ikke engang fælde Taarer, selv denne Kilde til Trøst og Lindring var bleven ham berøvet ved egen Brøde, han var elendig, ulykkelig som Ingen uden han paa Jorden. — Han kunde ikke fælde

Taarer; men hans Hjerte græd, den bitreste, smerteligste Graad.

Langsomt glede Scenerne af et heelt, langt, misbrugt Liv forbi hans indre Øie, og ikke den mindste Gjerning saae han, uden at den jo selv under Skinnet af Godhed og Ædelmod var besmittet af Ondskab, Hævn og Had.

I Førstningen saae han disse Scener med strækkeligt Liv og Sandhed; men efterhaanden bleve de mindre tydelige, mindre levende; det var som om han betragtede dem igjennem et Slør, der først var tyndt og klart, men Tid efter anden blev tykkere, mindre gjennemsigtigt; Tankerne vaklede tvivlende, flygtede bort fra en Gjenstand for at kaste sig over en anden, der ligesaa hurtigt blev forladt for en tredie, en fjerde; tusinde forskjellige Ting tumlede omkring i hans Hoved i en broget, forvirret Vrimmel, og bleve stedse mindre indtil de endelig forsvandt i et eneste stort, mørkt Rum.

Hans Hoved bøiede sig ned imod Brystet, og den velgjørende Søvn skjænkede ham et Øieblik Hvile og Fred.

Fra det Minut, den Blinde lod sit Uhr repetere, havde det ikke været „Franskmanden" muligt at vende sit Blik fra ham, og da Poul Duland indtog sin Plads paa Bænken, satte Jeppesen sig paa den modsatte Ende af den og fæstede sit gnistrende, begjærlige Blik paa den Guldkjæde, hvori Uhret var fastgjort. Ogsaa i hans Indre var der Kamp, men den var af en anden Natur end hos „Kapitainen".

„Hvilket deiligt Uhr, hvilket deiligt Uhr!" gjenlød det hele Tiden i hans Tanker. „Det maa være meget værd, man kunde i lang Tid leve godt for et saadant, og han har nok Raad til at anskaffe sig et andet, selv om det kun blev et Sølvuhr; han kan jo dog ikke see Forskjellen paa Koløren. — Men tør man tage det fra ham, hvis man kunde komme til det? — Hvorfor ikke? Man kunde jo straks løbe sin Vei! her er Ingen i Nærheden, som kan høre hans Raab! selv har han ikke seet mig, eller rettere sagt, han veed ikke af, at jeg er hans

egen gode Ven fra „Knaldhytten", den samme Ven, han saa ofte har truet med Fængsel og Fordærvelse, fordi han for mange Aar siden overraskede mig paa en Kirkegaard om Natten, den Nat, da han nægtede Casper en Skilling til Brød, saa at ieg maatte dele mine Smuler med ham! nu kunde det igrunden være paatide at jeg fik mit Udlæg godtgjort, og dette Uhr, dette deilige Uhr. — Hans Pige kjender mig heller ikke, og skulle det knibe, saa kan man jo ligefrem nægte nogensinde at have været ude at kjøre med denne fornemme Herre, som sidder der og kryber sammen. Men han er stærk, den Satan, skjøndt han er blind, og sæt at man ikke kunde staae sig imod ham? Dog, Pigen sagde, jeg skulde være ret snild; jeg maa see at naae mit Maal med Snildhed .... Synd? Hem! Kan det være nogen Synd at stjæle fra den Blinde? Han kalder sig nu Duland, jeg veed ikke, men det er bestemt et engelsk Navn; han er en Engelskmand og jeg en Franskmand, det er af Nasjonalhad jeg bestjæler ham. — Men hvorledes, hvorledes faae Uhret fra ham? Den fordømte Kjæde! .... Han falder i dybe Tanker, nei, ved Frankrigs Krone, han nikker, han falder isøvn .... Ha, stille, stille, min søde lille Jeppesen, lad ham komme til at sove ret trygt, og Uhret er Dit. — Saa kommer jeg dog til at gjengjælde Dig lidt af Din Ondskab, min gode „Kapitain", og den, som leer sidst, leer bedst!"

Han lyttede, lyttede ret opmærksomt til den Sovendes Aandedræt, flyttede sig sagte nærmere hen til ham og fremtog en lille skarp Tang af sin Brystlomme. Med skjælvende Haand berørte han Uhrkjæden, og stirrede stivt paa den Blindes Træk, for ved den mindste Forandring i disse, som kunde tyde paa Opvaagnen, enten at trække sig tilbage, eller ved en hurtig Voldsgjerning at sætte sig i Besiddelse af det Attraaede; men Poul Duland sov saa trygt, som kun den paa Sjæl og Legeme aldeles Udmattede kunde sove i en lignende Stilling. Sagte omfattede „Franskmanden" Kjæden og drog Uhret frem, Slagfjederen klang, som om den vilde tilhviske sin Eier

det sidste Farvel, og gysende af Overtro standsede Tyven et Øieblik; men Begjærligheden fik atter Overhaand, ved et eneste Tryk af den skarpe Tang var Kjæden overklippet og snoede sig ved sin egen Vægt som en gylden Slange ned over den Sovendes Bryst.

Uhr og Kjæde var i Tyvens Haand.

Og dog standsede han et Øieblik med at flygte; det var som om en hemmelig Stemme tilsagde ham, at han ikke alene stjal den Blindes Guld, men ogsaa hans Liv. Dog, Poul Duland gjorde en svag Bevægelse, og opskræmmet flygtede „Franskmanden" med sit Rov.

Det begyndte atter at dæmre i Poul Dulands Sjæl.

Det var Drømme, som nærmede sig til ham, disse mægtige Drømme, der erstatter den Ulykkelige Alt, sætter den Hungrige til Borde, som bugne under Overflod, bedækker den Fattige med Juveler, skaber henrivende Glæder for den Sorgfulde, gjør den Syge karsk og den Blinde seende.

Med glad bankende Hjerte følte Poul Duland sig atter i Besidelse af sit Syn; han kunde atter see den hele rige Natur, som omgav ham, de løvrige Træer, de tusinde Blomster, som bedækkede Jorden, den klare Himmel og de brogede Fugle, som enten vellystige gyngede sig imellem Træernes Blade, eller muntre flagrede fra Sted til andet; men alt var stille, stille som Graven, og denne Stilhed bragte hans Hjerte til at skjælve. Da nærmede en Skygge sig til ham, det var en Kvinde, hiin myrdede Kvinde; men hendes Øine vare ikke længere brustne, hendes Træk vare ikke fordreiede, saaledes som den nagende Samvittighed viste ham dem, Fred og Forsoning hvilede over hendes Aasyn, og med den blege Haand tilvinkede hun ham at følge. Dreven af en uimodstaaelig Magt reiste han sig, og gik efter Skyggen, som svævede for ham, men endelig naaede de en stor, dyb Grav, ogsaa over denne svævede Kvinden, og vinkede ham paa den modsatte Side, men han skjælvede, veeg tilbage! da lagde en iiskold Haand sig paa hans Pande, og da han

dreiede Ansigtet om, saae han ind i stakkels Annas vanvittige Blik, og udstødte et Skrig af Forfærdelse.

Han vaagnede, men den kolde Haand hvilede endnu paa hans Pande, og da han hurtig førte Haanden op til den, greb han en Flaggermuus, som med sine klamme Vinger klaskede ham i Ansigtet, han udstødte atter et Skrig, og reiste sig heftig fra Bænken.

En kold Luft, som strømmede over hans Pande og igjennem hans Haar, mindede ham om hvor han var, og fortalte, at det var sildigt.

„Hvor er De henne? Sover De?" spurgte han i den Tro, at hans Ledsager endnu var hos ham. Der lød intet Svar, og den Blinde gyste ved Tanken om at være ene.

Han greb efter Uhret for at erfare paa hvilken Tid han befandt sig her i Haven, og da han savnede det, blev Alt klart for ham. — Det fjerne Slotsuhr slog netop Elleve, og underrettede ham saaledes om, at han neppe turde gjøre sig Haab om at en Spadserende skulde træffe ham og befri ham af den piinlige Stilling.

„Hjælp, hjælp!" raabte han, i Tanken om, at der maaskee kunde være en enkelt Efternøler i Haven, som kunde høre hans Raab.

Men alt forblev stille, stille som i hans Drøm.

„Hjælp, hjælp!" gjentog han.

„Hvorfor raaber Du saa, gamle Mand? Er Du maaskee bange?" spurgte en sittrende kvindelig Stemme ved hans Side.

Poul Duland gjenkjendte denne Stemme, og Haarene reiste sig paa hans Hoved.

„Stakkels Anna!" stammede han og skjælvede saa han neppe kunde holde sig opreist.

„Kjender ogsaa Du stakkels Anna?" spurgte den Vanvittige i en forundret Tone og greb ham fast om Armen. „Det er underligt, alle Mennesker kjender mig, og jeg kjender Ingen, slet Ingen, undtagen den blege Maane og de smaa Blomster. Men naar Maanen, som nu seiler deroppe og smiler ned til mig, glim-

rer paa de smaa Bølger og titter imellem Bladene ned til de smaa Blomster, da kjender jeg den; thi den var altid den samme. Men Menneskene, de slemme Mennesker, dem kan jeg aldrig gjenkjende; selv han, selv Henrik blev jo til en Anden, som var ham og dog ikke ham."

„Ulykkelige! Kan Du da aldrig forglemme ham?" hviskede „Kapitainen" med brudt Stemme og indre Gysen.

„Forglemme?" gjentog Anna. „Oh, gamle Mand! Du har vist aldrig kjendt hvad Kjærlighed er, siden Du troer den kan forglemmes. Nei, før vilde Maanen forglemme at smile ned fra Himlen, eller Blomsterne at spire frem om Foraaret, end jeg kunde forglemme min Henrik. Han er reist bort, langt bort; men eengang kommer han dog tilbage, og saa skal han finde sit Kammer smykket med Blomster for at kunde see, han aldrig blev forglemt. — Troer Du ikke ogsaa nok, at han kommer tilbage?" spurgte hun i en sørgmodig, tvivlende Tone.

„Jo, sikkert, sikkert," svarede Poul, og tørrede den kolde Sved bort fra sin Pande. „Han vil komme tilbage, angre og affone."

„O, det vil blive herligt!" jublede den Vanvittige. „Saa kunne vi døe sammen."

„Døe, døe!" gjentog Poul Duland med Fortvivlelse.

„Ja, døe! Du kan tro, det er deiligt at døe med Den, man har kjær, for saa skilles man aldrig mere fra hinanden; og naar jeg atter seer Henrik, saa vil jeg saa gjerne, saa gjerne døe sammen med ham, og de smaa Blomster ville komme frem paa Graven og fortælle, at dernede, der bleve Henrik og stakkels Anna forenede. — Men Du ryster," begyndte hun efter en kort Pause i en forandret Tone, „fryser Du, eller er Du bange?"

„Jeg fryser," svarede „Kapitainen" sagte, og en kold Febergysen gik virkelig igjennem hans Legeme, „og jeg er blind, jeg kan ikke finde hjem alene. Vil Du, Du, stakkels Anna! vil Du lede mig, indtil vi træffe paa Nogen, som kan følge mig hjem, da skal jeg belønne, nei, velsigne Dig."

„Det skal jeg gjerne, Du blinde Mand!“ svarede Anna blidt og greb hans Haand. „Det er saa sjeldent at stakkels Anna kan gjøre noget Godt, thi alle Mennesker lee ad hende og spotter hende for hendes gode Villie, saa jeg er ret glad, inderlig glad over at kunne hjælpe Dig. Kom, og kjærlige Øine skulle vogte Dine Fjed.“

Med Omhu ledede hun ham ned igjennem Alleen og skjælvende og med Helvedskvaler i sit Indre lod den blinde Poul Duland sig føre af det Væsen, han havde styrtet i den dybeste Elendighed.

Forsigtige skrede de frem; men da Anna kom til det Sted af Veien, som var nærmest ved Kanalen og den korte Broe, som løb ud deri, stod hun stille et Øieblik, dreiede af til Siden og trak hurtigt den Blinde med sig henover det smalle Grønsvær.

„Hvad gjør Du, Pige, hvor gaaer Du hen?“ spurgte han urolig, da han ved at træde i Græsset følte at hun forlod den afstukne Vei.

„O, det er kun nogle Blomster, jeg seer, og som jeg maa have med til Henrik, svarede den Vanvittige og fortsatte sin Vandring.

Det var virkelig nogle Blomster, der lokkede den Ulykkelige bort fra Veien; men disse Blomster flød paa Kanalen, det var en sønderbrudt Krands, som et Barn om Eftermiddagen havde kastet ud for at den skulde seile, og som nu af den sagte Dynning, Natteluften fremkaldte, langtsomt drev ind imod Broen.

„Kapitainen“, der ikke havde nogen Ahnelse om, paa hvilket farligt Sted han befandt sig, fulgte beroliget sin Ledsagerske, der rask traadte ud paa Broen, og ved dens yderste Ende bøiede sig for at opfiske Blomsterne.

Da han følte det faste Træ under sine Fødder, troede han at være paa en af de Broer, som føre tværts over Kanalerne, og traadte modig endnu et Skridt fremad.

Et eneste Minut vaklede han, forgjæves greb han for sig, det var forsilde, han styrtede ud i Kanalen og rev den Vanvittige med sig.

To rædsomme Angstskrig lød i den stille Nat.

Forgjæves søgte Poul Duland at kæmpe for Livet! Den Vanvittige klamrede sig med krampagtig Styrke omkring hans Arme, og begge gik under.

Kun faa Minutter varede den fortvivlede Dødskamp; men selv i disse forlod Samvittighedens bittre Kvaler ikke Poul Dulands Bryst. — Det var Minutter, hvis umaadelige Rædsel for den Eviges Ansigt vel maatte afsone mange brødefulde Timer.

„Henrik!" hvisked endnu engang den Vanvittige, og Alt var forbi.

. . . . . .

Høitideligt tonede tolv Slag fra Slotsuhret hen igjennem den venlige Sommernat.

Maanen glimrede paa den nu atter rolige Vandflade, og den sønderbrudte Krands gyngede saa sagte, saa sagte, over den dybe, vaade Grav.

Ogsaa **der** var Forsoning og Fred!

Syvende Kapitel.

Slutningsscener.

Den for vore Venner til Afreisen til Amerika bestemte Morgen var oprunden.

Med Veemod kastede Marie endnu et Blik ind i det lille Kammer, der nu i en Række af næsten atten Aar havde været Vidne til hendes mange Lidelser og faa Glæder, og som hun forlod for at drage bort til en fjern, ny og fremmed Verden. Hun havde følt, at man kunde være lykkelig i en saadan Vaaning, naar man kun bevarede Hjertets Fred, følte, at det lille Kammer kunde være hende en sikker Havn, som hun nu forlod for atter at kaste sig ud i Verdens Storme; men hun havde Mod dertil, thi det gjaldt at beskytte Sønnen imod

Farer, og under saadanne Forhold har en Moder Styrke og Mod til Alt.

Ogsaa Victor stak endnu engang Hovedet indenfor den strøbelige Dør, for at byde sin Barndoms Hjem det sidste Farvel.

„Det vil være underligt for mig, naar her nu kommer til at boe fremmede Folk," sagde Stine Smeds, som var nærværende. „Jeg faaer neppe saasnart igjen saa gode Naboer, og nu var jeg saa vant til Dem."

„Jo," sagde Marie og greb kjærlig den simple Kones Haand, „saa god, saa venlig og hjælpsom som De er, vil De altid faae gode Naboer."

„Ak, Gud hjælpe mig, hvad kan jeg gjøre?" sukkede Stine.

„Meget, ret meget!" forsikkrede Marie. „Troe ikke at jeg har forglemt den Dag, da jeg hverken havde Brød til mig eller mit Barn, og De kom og mættede os. Da gjorde De Meget; thi De bragte Trøst og Haab og Mod paany ind i vor fattige Bolig, og selv tusinde Mile herfra skal jeg aldrig forglemme hiin Dag, og stedse velsigne Dem for den."

„Ak, tal ikke derom," bad Stine og førte Forklædesnippen til Øjnene. „Det var saa Lidet, og Glæden over Deres Ord er allerede langt mere end jeg fortjente derfor."

„Men hvor er Casper?" spurgte Victor, „jeg havde dog Lyst til ogsaa at sige Farvel til den gamle Kammerat."

„Aah, han gik før ud med Jeppesen for at see Hr. Duland blive begravet."

„Duland?" gjentog Victor overrasket. „Er Poul Duland død?"

„Gud, veed De ikke det? — Forleden Morgen fiskede man ham tilligemed et ubekjendt Fruentimmer op af en af Kanalerne i Frederiksberghave. Casper talte om en Doktor, som havde paataget sig Ulejligheden ved Begravelsen — formodentlig fordi han ikke havde havt Ulejligheden med at slaae dem ihjel — og idag skal

baade „Capitainen", som vi kaldte ham i forrige Tider — Gud glæde hans Sjæl, han gav mangt et godt Glas Punsch nede hos Tull.a'er — baade han og det fremmede Fruentimmer puttes ned i en og samme Grav."

De Reisende vare under denne Fortælling stegne ned af de knagende Trapper, og her kom „Knaldhyttens" Vertinde dem imøde, for at anmode dem om at drikke Afskedskaffe med hende, idet hun forsikkrede, at forrige Gang, da Marie flyttede, vidste hun godt at de maatte komme tilbage, kun fordi de havde forglemt Afskedskaffen.

Da denne Seremoni var tilende, bøde man gjensidig hinanden Farvel, og selv Tullefa'er var rørt, hvilket slet ikke geraadede hans Ydre til Fordeel.

Skraaes overfor ventede Emma med sin lille Rudolf paa Marie og Victor. — Efter saavidt muligt at have arrangsjeret sine Pengeaffærer og medtaget de betydelige Summer, som hun strax kunde hæve, havde hun overladt til en paalidelig Mand at afgjøre Resten og sende Beløbet af hvad der endnu kunde indkomme efter dem til et Handelshuus i Philadelphia, og var saaledes beredt til at forlade sit Fædreland.

De stege Alle i en Vogn, endnu fløi adskillige Afskedsblik omkring til bekjendte Gjenstande, og afsted gik det til Kjøbenhavns Toldbod.

Ved Holmens Kanal maatte Vognen dreie lidt tilside for en Liigprosession. Det var Poul Duland og stakkels Anna, som bleve førte til det sidste snævre Sovekammer — deres Brudekammer.

Tæt ved de Reisendes Vogn stod Casper Smed og „Franskmanden".

„Det var løierligt nok, at han skulde drukne," meente Smeden, „det var især Skade for det deilige Uhr, han altid bar hos sig; det er bestemt blevet spoleret af Vandet."

„Oh, det har ingen Nød," svarede „Franskmanden" med et fiffigt Smil.

Victor betragtede Poul Dulands Kiste med et mørkt Blik.

„Der hviler Du altsaa," hvistede han halvhøit, „betynget med Menneskenes Forbandelser, og heller ikke jeg kan medgive Dig Andet end min . . . ."

„Vær stærk, min Victor!" afbrød Marie ham.

„Ja, Moder, Du har Ret!" svarede han, og betragtede hende med et Blik fuld af uudsigelig Kjærlighed, „jeg vil være stærk, tilgive ham og bede Gud, ogsaa at gjøre det, hvis det er muligt!"

Kudsken knaldede, Vognen blev atter sat i Bevægelse og standsede først paa Toldboden. Man stege ned i en smuk lysmalet Sjaluppe, fire Aarer sank ned i Vandet, og styrede ud imod en amerikansk Skonnert, hvis slanke Master, som ragede høit op imod den klare Luft, i samme Øieblik bleve smykkede med en Hær af Flage.

Om Eftermiddagen kom der en Jolle iland fra Skonnerten. Paa dens bageste Tofte sad i fuld Ornat en ærværdig Præst, som forsigtig holdt sig fast med begge Hænderne i Relingen af Baaden, da den paa Grund af den friske Luftning gyngede en Smule.

Toldbodgrisene paastode, at der var Bryllup ombord i Amerikaneren, og at der ogsaa maatte være god Vin, hvis man skulde domme efter Hans Høiærværdigheds ildfarvede, glædestraalende Fysiognomi.

Saasnart Jollen var kommen tilbage, lettede Skonnerten og holdt Nord paa. — Da Solen dalede passerede den Kronborg, og de gode Folk i Helsingør forundrede sig saare over den Jubel, som lød i Land fra „de gale Amerikanere."

. . . . . .

. . . . . .

En Dag i Aaret 1820 kom Casper Smed hjem i „Knaldhytten" til sin Gemalinde, greb stiltiende Støvleknægten og knuste sin Brændevinsflaske med den.

„Min Gud!" udbrød Stine forbauset, „Du forveksler nok min Pande og Brændevinsflasken?"

„Nei," forsikkrede Casper i en hemmelighedsfuld Tone; „men idag er den Doktor, som var med i vort Komplot, dømt fra Livet. Drikker jeg, saa sladdrer jeg, og sladdrer jeg, saa kommer jeg til at gaae samme Vei som Doktoren, og da jeg ikke har Lyst dertil, saa vil jeg hellere lade være at drikke."

„Godt," sagde Stine, „saa spare vi de Penge, og kunne nok have det nødigt; thi Fortjenesten har været grumme ringe siden „„Kapitainen"" døde."

Saaledes blev Casper den egentlige Stamfader for „Foreningen imod Brændeviinsdrik."

Hvo skulde nu have troet det om Casper Smed i „Knaldhytten"?

Ende paa sjette og sidste Deel.

020